BIBLIOTECA POLIROM

CLASICII MODERNITĂȚII

Seria **de** literatură universală a BIBLIOTECII POLIROM **este coordonată** de Denisa Comănescu.

© Vladimir Nabokov, 1955.

Published by arrangement with the Estate of Vladimir Nabokov. AII rights reserved, including the right ofrepro-duction in whole or in part in any form.

© 2Ş03 byitura POLIROM, pentru prezenta traducere **www.polirom.ro**

Editura POLIROM

Iaşi, B-dul Copou nr. 4, P.O. BOX 266, 6600

Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37; P.O. Box l-728, 70700

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României :
NABOKOV, VLADIMIR

Lolita

Vladimir Nabokov ;

trad. de Horia-Florian Popescu. -Iaşi : Polirom, 2003

392 p., 18 cm (Biblioteca Polirom. Clasicii modernității) ISBN : 973-68l-l88-3 I. Popescu, Horia-Florian (trad.) 821.111(73)-31=135.1

—*■■

Printed in ROMÂNIA
POLIROM 2003

Vladimir Vladimirovici Nabokov s-a născut pe 23 aprilie 1899, la Sankt-Petersburg, într-o familie foarte cultivată. în 1919, Nabokovii sunt nevoiți să emigreze. Tatăl scriitorului este ucis de un fanatic rus în 1922, la Berlin. Vladimir Nabokov a primit o educație îngrijită, ajungând să stăpânească impecabil germana, franceza şi engleza. Studiază limbile slave şi romanice la Trinity College din Cambridge până în 1922. Apoi locuieşte la

Berlin (1923-l937) şi Paris (1937-l940), scriind cu fervoare, în rusă, opt romane, zeci de povestiri, sute de poeme şi câteva drame. în 1925, se căsătoreşte cu Vera Slonim. îşi întreține familia din traduceri, lecții de engleză şi tenis, precum şi ca autor de cuvinte încrucişate în rusă şi ca analist de şah.

în 1940, pleacă în America, de teamă să nu fie trimis într-un lagăr de concentrare. Predă la Wellesley, Harvard şi Stanford. Intre 1948 şi 1959, este profesor de literatură rusă la Corneli University. Pasionat de entomologie, Nabokov descoperă în 1944 o (sub)specie de fluture care-i va purta numele: *Lycaeides melissa samuelis Nabokov.*

Nabokov a tradus în engleză *Evgheni Oneghin* de Puşkin şi *Un erou al timpului nostru* de

Lermontov. Este autorul mai multor lucrări de critică literară, dintre care studiul despre Gogol (1944) este foarte important pentru înțelegerea artei sale.

Din seria rusă a scrierilor lui Nabokov, publicate sub pseudonimul V. Sirin, fac parte romanele *Maşenka* (1926), *Rege, damă, valet* (1928), *Apărarea Lujin* (1930), *Camera obscură* (1932), *Disperare* (1934), *Darul* (1937), *Invitație la eşafod* (1938).

După stabilirea în Statele Unite, începe strălucita sa carieră de romancier în limba engleză. Publică: *Adevărata viață a lui Sebastian Knight* (1941), *Bend Sinister* (1947), *Lolila* (1955), *Pnin* (1957), *Foc palid* (1962, roman în versuri, cu adnotări), *Ada* (1969), *Lucruri transparente* (1972) şi *Privindu-i pe*

arlechini (1974). în 1967, îi apare volumul autobiografic *Vorbeşte, memorie.*
Nabokov a primit National Book Foundation Medal. Moare în Elveția, la Montreux, în 1977.
Din cauza subiectului său extrem de şocant - dragostea morbidă a unui bărbat matur pentru o fetiță de doisprezece ani -, romanul *Lolita* a fost respins de editori, fiind publicat în Statele Unite abia după apariția sa în Franța. Ritmurile cărții sunt cele ale poveştilor mitologice despre fauni şi nimfe. Nabokov a împrospătat limba engleză folosind denotațiile cuvintelor apte să echivaleze plasticitatea limbii ruse şi umorul gogolian. *Lolita* a cunoscut două ecranizări mult comentate: cea a lui Stanley Kubrick din 1962, cu James Mason, Sue Lyon şi Shelley

Winters în rolurile principale, şi cea a lui Adrian Lyne din 1998, cu Jeremy Irons, Dominique Swain şi Melanie Griffith.

Pentru Vira

sfc

ac;

■***ii***

Cuvânt înainte

„LOLITA, *sau* Confesiunile unui Bărbat Alb Rămas Văduv" - *iată cele două titluri sub care a primit aceste ciudate pagini cel ce scrie nota lor de prezentare. „Humbert Humbert", autorul lor, a murit de tromboză coronariană în detenție preventivă pe 16 noiembrie 1952, cu câteva zile înainte de data când era programat să înceapă procesul său. Avocatul*

lui, bunul meu prieten şi totodată ruda mea, Clarence Choate Clark, Esq., care acum face parte din baroul Districtului Columbia, m-a rugat să editez manuscrisul şi şi-a întemeiat demersul pe o clauză din testamentul clientului său prin care eminentului meu văr i se lăsa întreaga libertate în toate chestiunile ce țineau de pregătirea pentru tipar a Lolitei. *Hotărârea domnului Clark a fost influențată probabil de faptul că editorului ales de el i se decernase de curând premiul Poling pentru o lucrare modestă* (Au simțurile vreo noimă *1), în care sunt discutate anumite stări morbide şi perversiuni.*

Sarcina mea s-a dovedit mult mai simplă decât crezusem. în afară de corectarea unor greşeli gramaticale evidente şi înlăturarea câtorva

detalii prea relevante care, în ciuda eforturilor lui „H.H.", rămăseseră încă în text ca indicii şi pietre de mormânt (trimiţând la locuri şi persoane pe care bunul gust doreşte să le ascundă şi compasiunea să le cruţe), relatarea aceasta remarcabilă este prezentată aşa cum am primit-o. Porecla bizară a autorului este inventată de el însuşi; şi, fireşte, masca lui -prin care par să strălucească doi ochi hipnotici - trebuie

L

să rămână nesmintită, în conformitate cu dorinţa celui care a purtat-o. în timp ce „Haze" rimează doar cu numele de familie adevărat al eroinei, numele de botez este prea strâns întrepătruns cu filonul interior al cărţii şi, ca atare, nu ne permitem să îl schimbăm;

de fapt (aşa cum îşi va da seama însuşi cititorul), nici nu era nevoie practic să o facem. Cine este curios poate găsi referiri la crima comisă de „H.H." în cotidienele din septembrie 1952; cauza şi scopul ei ar fi continuat să rămână un mister absolut dacă memoriile de față n-ar fi ajuns pe masa mea de lucru.

Pentru uzul cititorilor de modă veche dornici să urmărească destinele oamenilor „autentici" dincolo de povestirea „adevărată", se pot da câteva detalii, aşa cum le-am primit de la domnul „Windmuller", din „Ramsdale", care ne roagă să nu-i dezvăluim identitatea, pentru ca „umbra lungă a acestei afaceri triste şi sordide" să nu se întindă peste comunitatea sa întru totul onorabilă. Fiica lui,

„Louise", este acum studentă în anul doi la Colegiu. „Mona Dahl" e studentă la Paris. „Rita" s-a căsătorit de curând cu proprietarul unui hotel din Florida. Doamna „Richard F. Schiller" s-a prăpădit în timpul naşterii, în ziua de Crăciun a anului 1952, în Gray Star, o aşezare din nord-vestul foarte îndepărtat. Născuse o fetiță moartă. „Vivian Darkbloom" a scris o biografie, My Cue (Cue, aşa cum l-am cunoscut*, *în curs de apariție, şi criticii care au citit manuscrisul consideră că e cartea ei cea mai bună. îngrijitorii diferitelor cimitire citate ne informează că nu bântuie nici un fel de fantome. Socotită doar ca un roman,* Lolita *tratează situații şi emoții care pentru cititori ar fi rămas exasperant de vagi dacă exprimarea lor ar fi fost vlăguită*

prin eschivări plate. Ce-i drept, nu veți întâlni nici măcar un termen obscen în întreaga operă; într-adevăr, filistinul viguros pe care convențiile moderne l-au condiționat să accepte fără mustrări de conştiință o mulțime de cuvinte compuse din patru litere într-un roman banal va avea un şoc constatând că ele lipsesc aici. Dacă totuşi, pentru consolarea acestui tip de puritan paradoxal, editorul ar încerca să dilueze sau să omită scene considerate, eventual, de o anumită structură mintală drept „afrodiziace" (vezi în această privință decizia monumentală emisă pe data de 6 decembrie 1933 de John M. Woolsey, membru al Congresului, în privința altei cărți mult mai realiste), atunci ar trebui să renunțe pur şi simplu la

publicarea Lolitei, *deoarece tocmai scenele pe care cineva le-ar învinui în mod stupid de senzualitate gratuită sunt strict funcționale în desfăşurarea unei povestiri tragice ce se îndreaptă ferm spre o apoteoză morală. Cinicul ar putea spune că pornografia comercială ridică pretenții asemănătoare; savantul va susține, dimpotrivă, că mărturisirile pasionale ale lui „H.H." nu sunt decât furtună în eprubetă; că doisprezece la sută dintre masculii adulți americani, cel puțin - o evaluare „moderată", după dr. Blanche Schwarzmann (făcută în timpul unei comunicări verbale) -, practică în fiecare an, într-un fel sau altul, experiența aparte pe care „H.H." o descrie cu atâta disperare; şi că, dacă autorul dement al acestui jurnal s-ar fi*

dus în vara fatală a anului 1947 la un psihopatolog competent, nu s-ar mai fi petrecut nici o nenorocire; însă atunci n-ar fi existat nici cartea aceasta.

Comentatorul roagă să fie scuzat pentru repetarea a ceea ce a subliniat în propriile cărți şi prelegeri, şi anume că termenul „ofensator" nu este adesea decât un sinonim pentru „neobişnuit"; şi o mare operă de artă este, fireşte, întotdeauna originală şi astfel, prin însăşi natura ei, se prezintă ca o surpriză mai mult sau mai puțin şocantă. N-am deloc intenția să-l ridic în slăvi pe „H.H.".

Neîndoios, individul este oribil, abject, un exemplu strălucit de lepră morală, un amestec de ferocitate şi jovialitate care trădează probabil o mizerie supremă, dar nu exercită

nici o atracție. Este greoi şi capricios. Multe dintre opiniile lui întâmplătoare despre oamenii şi priveliştile acestei

țări sunt groteşti. Onestitatea disperată care pulsează de-a lungul întregii sale confesiuni nu li absolvă de păcatele perfidiei diabolice. Este anormal. Nu este un gentleman. Dar cântecul magic al viorii sale trezeşte un sentiment tandru, un sentiment de compasiune pentru Lolita, şi iată de ce ne lăsăm fermecați de carte în timp ce îl detestăm pe autor!

Ca istorie de caz, Lolita *va deveni fără îndoială un studiu clasic în cercurile psihiatrice. Ca operă de artă, ea depăşeşte aspectele sale expiatorii; dar pentru noi, mai important decât semnificația ştiințifică şi*

valoarea literară rămâne impactul etic pe care cartea îl va avea asupra cititorului serios; pentru că în acest studiu amar, personal, se ascunde o lecție cu caracter general; copilul năbădăios, mama egoistă, maniacul pofticios nu reprezintă numai personaje vii dintr-o povestire unică, ci ne avertizează că există tendințe periculoase şi scot în evidență răul potențial. Lolita *trebuie să ne facă pe toți - părinți, activişti sociali, educatori - să ne dedicăm cu mai multă circumspecție şi pătrundere misiunii de a creşte o generație mai bună într-o lume mai sigură.*

John Ray, Jr., Ph. D. Windworth, Mass.

PARTEA ÎNTÂI

io

Lolita, lumină a vieții mele, văpaie a viscerelor mele. Supliciul meu, suflet al meu. Lo-lii-ta: vârful limbii execută o mişcare în trei timpi, coborând pe vălul palatului ca să atingă, la timpul trei, dinții. Lo. Li. Ta.

Dimineața, era Lo, pur şi simplu Lo. Cum stătea în picioare, un metru cincizeci în şosete. Era Lola, când purta pantaloni pescăreşti. Era Dolly, la şcoală. Dolores era ea în împrejurări oficiale. Dar, în brațele mele, era întotdeauna Lolita.

A mai fost«cineva înaintea ei ? Da, da, a fost. De fapt, poate n-ar fi existat o Lolita dacă, într-o vară, inițiatică, n-aş fi iubit o anumită fetiță. într-un principat la țărmul mării. Dar când ? Când ? Demult, cu ani şi ani înainte de naşterea Lolitei. Câți ani? Aproape vârsta mea

din acea vară. Stilul prozei fantastice este acela al unui ucigaş.

Doamnelor şi domnilor juraţi, proba numărul unu este ceea ce au pizmuit serafimii, dezinformaţii, naivii, nobil înaripaţii serafimi. Priviţi această împletitură de spini.

M-am născut în 1910 la Paris. Tatăl meu era o persoană distinsă, nonşalantă, o salată de gene rasiale: cetăţean elveţian de origine amestecată, franceză şi austriacă, cu un adaos danubian în vene. într-o clipită vă dau să priviţi nişte ilustrate frumoase, albastre, lucioase-lucioase. Avea un hotel de lux pe Riviera. Tatăl său şi doi dintre bunici făcuseră negoţ cu vin, bijuterii şi mătase. La treizeci de ani s-a căsătorit cu o fată, englezoaică, fiica lui

Jerome Dunn, alpinistul, şi nepoata a două persoanej din Dorset specializate în materii obscure - una în paleopedologie, cealaltă în harfe eoliene. Mama meaj femeie fotogenică, a murit în modul cel mai absurd (picnic, trăsnet) când aveam trei ani şi, în afara unui nor de căldură în umbra trecutului, ea n-a lăsat nici o urmă pe drumurile pustii ale amintirii peste care a apus (sper ca stilul meu să nu vă pară deja insuportabil - scriu sub supraveghere) soarele copilăriei mele: vă amintiți desigur imaginile amurgului -impregnate de miresme şi destrămate de musculițe aşa cum călătorul ivit pe neaşteptate destramă roiul de musculițe în suspensie, deasupra unui gard viu înflorit - la poalele unei coline în crepusculul verii, căldură de catifea, musculițe de aur, dansând.

Sora mai mare a mamei, Sybil, pe care a luat-o în căsătorie un văr al tatei şi mai târziu a abandonat-o, a rămas guvernanta şi menajera neplătită a familiei. Mai târziu am aflat că îl iubise pe tata şi că acesta îi speculase jovial sentimentele într-o zi ploioasă, uitând totul după ce se înseninase. Țineam foarte mult la ea, în ciuda rigidității - fatala rigiditate - a unora din regulile ei. Voia să devin, când soarta avea să decidă, un văduv mai reuşit decât tata. Tanti Sybil avea ochi de azur tiviți cu roz şi tenul ca de ceară. Scria poezie. Era superstițioasă în chip poetic. Ştia, după cum ne spunea dânsa, că va muri la scurt timp după ce eu voi fi împlinit şaisprezece ani. Şi aşa a fost. Soțul ei, mare comis voiajor în branşa parfumurilor, şi-a petrecut cea mai mare parte

a timpului în America, unde a înființat, în cele din urmă, o firmă şi a dobândit ceva avere. Am fost un copil fericit, sănătos; trăiam în lumea minunată a cărților ilustrate, a nisipurilor curate, a portocalilor, a panoramelor maritime şi a chipurilor zâmbitoare. Hotelul Mirana se rotea în jurul meu ca un fel de univers particular, cosmosul văruit de sub infinitul albastru, strălucitor. Mă iubea toată lumea. Mă răsfăța toată lumea, de la spălătorii de

vase, încinşi cu şorțuri, până la potentații în costume sport. Doamne din America, mai vârstnice, sprijinite în baston, se înclinau peste mine ca turnul din Pisa. Principese rusoaice ruinate îmi cumpărau bomboane scumpe, deşi

nu erau în stare să-i achite tatei hotelul. El, *mon cher petit papa,* m-a plimbat cu barca, m-a învățat să merg cu bicicleta, să înot, să mă scufund, să schiez pe apă; mi-a citit *Don Quijote* şi *Les Miserables,* iar eu îl adoram, îl respectam şi mă bucuram pentru el ori de câte ori îi surprindeam pe servitori discutând despre diferitele doamne, prietenele lui, ființe frumoase şi afabile care mă dezmierdau, mă giugiuleau şi vărsau lacrimi nestemate pentru veselul orfan de mamă.

Am învățat la o şcoală englezească, la câteva mile depărtare de casă. Acolo am jucat tenis, am bătut mingea, am luat note excelente şi m-am înțeles de minune cu colegii şi cu profesorii. După câte îmi amintesc, singurele evenimente sexuale certe care s-au produs

înainte să împlinesc treisprezece ani (adică înainte de a o vedea pe Annabel) au fost: o discuție solemnă, decentă şi pur teoretică despre surprizele pubertății, purtată în grădina de trandafiri a şcolii cu un băiețel american, fiul unei actrițe de cinema faimoasă pe timpul acela, pe care el o vedea arareori în lumea tridimensională; şi nişte reacții interesante ale organismului meu în fața anumitor fotografii contrast, cu zone scoase în relief cu infinită delicatețe, din volumul de lux *La Beaute Humaine* de Pichon, şterpelit de mine din biblioteca hotelului, de sub un munte de *Graphics,* care aveau coperte marmoreene. Mai târziu, tata mi-a dat, în stilul lui elegant şi fermecător, toate informațiile despre sex de care credea că am nevoie. Aceasta se întâmpla

cu puțin înainte de a mă trimite, în toamna anului 1923, la un *lycee* din Lyon (unde urma să petrecem trei ierni); dar, vai, în vara acelui an, el cutreiera Italia cu Mme. de R. şi cu fiica ei, iar eu n-aveam cui mă plânge, n-aveam pe cine să consult.

15

Annabel avea, ca şi autorul, origine amestecată: engleză şi olandeză, în cazul ei. Astăzi îmi amintesc trăsăturile ei cu mai puțină precizie decât acum câțiva ani, când nu o cunoscusem încă pe Lolita. Există două feluri de memorie vizuală: primul, când recompui îndemânatic, cu ochii deschişi, o imagine în laboratorul minții (şi atunci o văd pe Annabel în termeni generali, cum ar fi: „piele de culoarea mierii", „brațe subțiri", „păr castaniu,

tunsoare băiețească", „gene lungi", „gură mare, ispititoare"); al doilea, când evoci dintr-o dată, cu ochii închişi, pe ecranul interior al pleoapelor, replica obiectivă, perfect vizualizată, a chipului îndrăgit, fantomă minusculă în culori naturale (aşa o văd eu pe Lolita).

Permiteți-mi aşadar să o descriu pe Annabel rezumându-mă pedant la afirmația că era o fetiță drăgălaşă, mai mică decât mine cu câteva luni. Părinții Annabelei erau vechi prieteni ai mătuşii mele şi tot atât de austeri ca ea. închiriaseră o vilă în apropierea hotelului Mirana. Domnul Leigh, oacheş şi chel, şi doamna Leigh (născută Vanessa van Ness), grasă şi pudrată. Doamne, cât îi mai uram! La început, eu şi Annabel discutam despre treburi

oarecum indiferente. Ea lua în căuşul palmelor nisipul fin, înălța brațele şi-l lăsa apoi să se scurgă printre degete. Creierele noastre erau acordate cu ale tuturor preadolescenților europeni inteligenți din epoca şi din clasa noastră socială şi, de aceea, cred că nu se poate atribui mult geniu individual interesului arătat de noi pentru pluralitatea lumilor locuite, pentru tenisul internațional, infinit, solipsism şi aşa mai departe. Delicatețea şi fragilitatea puilor de animale ne provocau o suferință intensă. Ea dorea să fie soră de caritate în vreo țară asiatică bântuită de foamete; eu voiam să devi; spion celebru.

Dintr-o dată ne-am pomenit îndrăgostiți nebuneşte, o dragoste chinuitoare, stângace, neruşinată; lipsită de speranță, aş adăuga eu,

fiindcă această frenezie a posesiunii reciproce s-ar fi putut alina doar dacă particulele sufletelor şi trupurilor noastre s-ar fi contopit şi asimilat, dar iată că nu eram în stare nici măcar să ne împerechem, aşa cum copiii mahalalei ar fi găsit cu uşurință ocazia să o facă. După o tentativă nebunească de a ne întâlni noaptea în grădina ei (detaliile ceva mai încolo), ni s-a mai permis doar să tăinuim între noi la o oarecare distanță, dar sub privirile părții populate a plajei. Acolo, pe nisipul moale, la câțiva metri depărtare de cei mai în vârstă, noi doi stăteam întinşi toată dimineața într-un paroxism împietrit al dorinței şi recurgeam, în spațiu şi timp, la orice tertip binecuvântat ca să ne putem atinge: mâna ei se strecura prin nisip spre mine, degetele

bronzate şi subțiri se apropiau, se apropiau halucinate, genunchiul ei opalin pornea într-o călătorie îndelungată şi prudentă; uneori, un meterez ridicat întâmplător de copiii mai mici ne oferea suficientă protecție pentru a ne atinge uşor buzele sărate; iar contactele acestea incomplete au împins trupurile noastre sănătoase, tinere şi lipsite de experiență într-o asemenea stare de exasperare, încât nu ne mai putea linişti nici măcar apa albastră şi răcoroasă sub care noi doi ne țineam încă agățați unul de altul.

Printre alte comori pierdute în timpul peregrinărilor mele de adult se afla şi un instantaneu făcut de mătuşa mea, în care se vedeau Annabel, părinții ei Şi un oarecare dr. Cooper, un domn cumpătat, bătrâior Şi şchiop,

care o curtase pe tanti Sybil în acea vară. Stăteau la o masă pe terasa unui restaurant. Annabel n-a ieşit bine, pentru că fusese surprinsă în timp ce mânca aplecată *un chocolat glace,* şi îți dădeai seama că este ea doar după umerii goi şi firavi şi după pieptănătura cu cărare (aşa mi-a rămas în minte fotografia aceasta). Altminteri, frumusețea

16

17

ei pierdută se dizolva în pata de lumină produsă de supraexpunere. Eu însă şedeam oarecum separat, deşi am ieşit cu un fel de pregnanță dramatică: un băiat bosumflat, sprâncenat, într-o cămaşă sport de culoare închisă şi pantaloni scurți, albi, bine croiți, cu

picioarele încrucişate, aşezat în profil, privind în depărtare. Fotografia a fost făcută în ultima zi a verii noastre fatale şi câteva minute înainte ca noi să încercăm pentru a doua şi ultima oară să ne biruim soarta. Sub un pretext absolut neverosimil (doar şansa aceasta ne mai rămăsese şi, atunci, nimic nu mai avea importanță), ne-am strecurat din cafenea pe plajă, am descoperit o fâşie de nisip pustie şi acolo, în umbra violetă a unor stânci roşii care formau un fel de grotă, am avut un scurt interludiu de mângâieri lacome, iar singurul martor al întâmplării a fost o pereche de ochelari uitați de cineva. Eram în genunchi, gata-gata să îmi posed iubita, când doi înotători bărboşi, bătrânul mării şi fratele său, au ieşit din apă şi ne-au încurajat cu exclamații

obscene. Patru luni după aceea ea a murit de tifos în Corfu.

Frunzăresc iar şi iar aceste memorii nefericite şi mă întreb întruna dacă fisura din viața mea s-a produs atunci, în strălucirea acelei veri îndepărtate; dar, poate, dorința excesivă pe care mi-a stârnit-o acest copil a fost primul simptom al unei ciudățenii personale. Când încerc să-mi analizez năzuințele, poftele, motivațiile, acțiunile şi aşa mai departe, mă abandonez unui fel de imaginație retrospectivă care îmi alimentează capacitatea analitică cu alternative nelimitate, astfel că orice itinerar vizualizat se ramifică şi iar se ramifică, la nesfârşit, în perspectiva complexă, înnebunitoare a trecutului meu. Totuşi, sunt convins că, într-un anume mod magic şi

fatidic, Lolita a început cu Annabel.
Ştiu, de asemenea, că şocul produs de moartea Annabelei a agravat frustrarea din acea vară coşma-rescă, transformând-o, în cursul anilor reci ai tinereții mele, într-un obstacol permanent pentru oricare altă poveste de dragoste. Contopirea noastră spirituală şi fizică a atins perfecțiunea, ceea ce este de neînțeles pentru tinerii prozaici, grosolani, cu minți standardizate din ziua de azi. Mult timp după moartea Annabelei am continuat să simt cum gândurile ei pluteau prin ale mele. Avusesem aceleaşi vise cu mult înainte de a ne fi întâlnit. Ne-am comparat însemnările. Ne-am descoperit afinități stranii. în aceeaşi lună, iunie, a aceluiaşi an (1919), un canar rătăcit a pătruns zburând în casa ei şi în casa mea, în

două țări situate la mare distanță. Oh, Lolita, de m-ai fi iubit şi *tu* astfel!

Am păstrat, pentru a încheia faza „Annabel" din existența mea, relatarea primei noastre întâlniri ratate. într-o noapte Annabel a izbutit să înşele vigilența tiranică a familiei sale. într-un pâlc de mimoze nervoase, cu frunze subțiri, din spatele vilei lor, am descoperit un loc mai înalt, pe ruinele unui zid de piatră. Vedeam, prin întuneric şi printre copacii delicați, arabescurile ferestrelor luminate, care, înviorate de cernelurile colorate ale memoriei senzoriale, îmi apar acum asemenea unor cărți de joc - probabil fiindcă duşmanul se lăsase prins de o partidă de bridge. Ea.tremura şi fremăta în timp ce eu îi sărutam colțul gurii întredeschise şi lobul fierbinte al urechii. Roiul

de stele scânteia discret deasupra noastră printre siluetele frunzelor lungi şi subțiri. Cerul pulsa ca şi trupul ei gol sub rochia uşoară. Am văzut cum chipul i se proiecta pe cer cu uimitoare claritate, ca şi cum tar fi emis o radiație proprie, timidă. Picioarele, frumoasele ei picioare vii erau uşor depărtate şi când mâna mea a descoperit ceea ce căuta, trăsăturile copilăreşti ale Annabelei au înflorit într-o expresie visătoare, stranie, de plăcere şi de suferință. Stătea puțin mai sus decât mine şi,

18

19

când extazul ei solitar o împingea să mă sărute, capul i se pleca într-o mişcare somnolentă, blândă,! aproape dureroasă, iar

genunchii ei goi îmi prindeau şi strângeau încheietura mâinii şi apoi îi dădeau din nou drumul; şi gura ei înfiorată, schimonosită de tăria unei licori misterioase se apropia de obrazul meu sorbind şuierat aerul. încerca să-şi aline chinul dragostei frecându-şi cu violență buzele arse de buzele mele; apoi, iubita mea se retrăgea scutu-rându-şi cu o mişcare nervoasă părul şi se apropia iarăşi enigmatică, lăsându-mi pradă gura, în timp ce, cu o generozitate care i-ar fi oferit totul, inima, gâtul, viscerele, i-am dat să țină în mâna ei neîndemânatică sceptrul pasiunii mele.

Mi-a rămas în minte o mireasmă de pudră -o furase, cred, de la camerista spaniolă a mamei sale -, un parfum de mosc, dulceag, ieftin. Se amestecau cu mirosul ei de fragă şi, deodată,

simțurile mele s-au învolburat; însă o mişcare neaşteptată, într-un tufiş din apropiere, le-a împiedicat să-şi iasă din matcă - şi în vreme ce noi ne depărtam unul de altul şi, cu sângele bubuindu-ne în artere, urmăream ceea ce era, probabil, o pisică vagabondă, s-a auzit cum mama ei o striga cu voce stridentă -, iar dr. Cooper a intrat greoi, şontâc-şontâc, în grădină. Dar pâlcul de mimoze, aburirea stelelor, freamătul, văpaia, nectarul şi durerea mi-au rămas în minte, iar fetița aceea cu trup bronzat şi limbă fierbinte m-a obsedat de atunci în permanență, până când, în cele din urmă, după douăzeci şi patru de ani am rupt vraja şi am reîncarnat-o pe Annabel în altă fată.

Privite retrospectiv, zilele tinereții se

îndepărtează de mine într-o spulberare de crâmpeie decolorate şi parcă identice, asemenea şervețelelor întrebuințate pe care, dimineața, călătorul de pe platforma

20

I

ultimului vagon le vede cum se învolburează în urma trenului. în relațiile epidermice curente am fost lucid, ironic şi operativ. In anii studenției, la Londra şi Paris, fetele cu tarif m-au mulțumit pe deplin. Am trecut prin facultate învățând conştiincios, meticulos, cu o încăpățânare de catâr, dar n-am reuşit să ies din comun. Mai întâi mi-am zis, ca multe alte talente *manques,* să-mi fac o carieră în psihiatrie, dar nici de asta n-am fost în stare. M-a biruit o ciudată oboseală - ca doctor, mă

simțeam, vai, atât de încorsetat. Şi aşa am virat brusc spre literatura engleză, colac de salvare pentru atâția poeți ratați care îşi omoară timpul, la vreo catedră universitară, profesori îmbrăcați în haine de tweed şi trăgând din pipă! Parisul mi se potrivea. Discutam filmele sovietice cu expatriații. Am stat cu uraniştii la Deux Magots. Am publicat eseuri întortocheate în reviste obscure. Am compus pastişe:

...Fraulein von Kulp .!■•. poate revine, cu mâna pe clanță; ți N-am s-o urmez. Nici Fresca. Nici ′ acel Pescăruş.

Lucrarea mea intitulată „Tema proustiană într-o scrisoare trimisă de Keats lui Benjamin Bailey" a atras aprecierile câtorva savanți care o citiseră. M-am apucat de o „Histoire abregee

de la poesie anglaise" pentru o importantă casă editorială şi, apoi, am început să compilez manualul de literatură franceză pentru studenții vorbitori de engleză (folosind comparații extrase din scriitori englezi), lucrare ce avea să-mi ocupe deceniul 1940-l950, ultimul ei volum fiind aproape gata de tipar în momentul
arestării mele.
Mi-am găsit o slujbă - am predat engleza unui grup de adulți din Auteuil. După aceea, câteva ierni la rând am fost angajat la o şcoală de băieți. Din ᶜând în când profitam de relațiile mele cu anumiți activişti sociali şi psihoterapişti şi vizitam împreună cu ei diferite instituții, orfelinate sau şcoli de

corecție, unde puteam privi insistent şi nepedepsit puberele palide, cu genele încurcate, care îmi aminteau de cea dăruită doar în vise.

Cred că a sosit momentul să-i ofer cititorului câteva observații generale. Unele fete între nouă şi paisprezece ani îşi dezvăluie în fața unor peregrini fascinați, de două sau de mai multe ori mai în vârstă decât ele, adevărata lor natură, care nu este umană, ci nimfică (adică demoniacă). îmi propun să le spun „nimfete" acestor ființe alese.

Se va observa că înlocuiesc termenii spațiali cu termeni temporali. De fapt, aş cere cititorului să înțeleagă „nouă" şi „paisprezece" ca limite, ca hotare, plajele reflectorizante şi

stâncile trandafirii ale unei insule fermecate, bântuită de nimfetele de care vorbeam şi înconjurată de marea imensă, acoperită de ceață. Sunt toate fetițele, între aceste limite de vârstă, nimfete ? Fireşte, nu. Altminteri, noi cei ce ştim, noi peregrinii solitari, noi nimfolepții, am fi înnebunit de mult. înfățişarea plăcută nu constituie un criteriu. Iar vulgaritatea sau cel puțin ceea ce o comunitate dată consideră vulgaritate nu alterează caracteristicile misterioase, grațiile de zână, vraja insesizabilă, fugace, distrugătoare de suflete, insidioasă, care desparte nimfetele de fetițele de aceeaşi vârstă, fetițe mult mai dependente de lumea spațială a fenomenelor sincrone decât de insula intangibilă a timpului vrăjit unde se joacă Lolita cu semenele ei: între

aceleaşi limite de vârstă, numărul nimfe-telor este izbitor mai scăzut în comparație cu acela al fetițelor temporar banale sau pur şi simplu drăguțe sau „adorabile" sau chiar „dulci" şi „atrăgătoare", ființe esențialmente umane, obişnuite, dolofane, fără forme, cu pielea rece, burtică şi codițe, care pot sau nu să se transforme în adulte de o mare frumusețe (uitați-vă la sarmalele cu ciorapi negri şi pălării albe ce se metamorfozează în vedete amețitoare ale ecranului). Să dăm unui om normal fotografia de grup a unor şcolărițe sau cercetase şi să îi cerem să

o arate pe cea mai drăguță dintre ele. El nu va alege în mod necesar nimfeta. Trebuie să fii artist sau nebun, o ființă posedată de o infinită

melancolie, cu o bulă de otravă fierbinte în viscere şi o văpaie supersenzuală arzând permanent în delicata coloană vertebrală (oh, de câte ori te vei umili şi te vei ascunde!) ca să distingi dintr-o dată, după semne inefabile — conturul vag felin al pomeților, supleța unui membru acoperit de puf şi alte indicii pe care disperarea, ruşinea şi lacrimile de duioşie îmi interzic să le enumăr -, micul şi fatalul demon printre copiii normali. *Ea* stă acolo neştiută de ceilalți, ea însăşi ignorându-şi fantastica putere.

Pe de altă parte, noțiunea de timp joacă un rol magic aici, cei interesați de această problemă să nu se mire aflând că între femeie şi bărbat trebuie să existe o diferență de mai mulți ani, niciodată mai puțin de zece, după părerea mea,

de obicei treizeci sau patruzeci (şi, în anumite cazuri celebre, chiar nouăzeci de ani). Numai aşa poate să cadă bărbatul sub vraja nimfetei. E vorba de o adaptare focală, de o anumită distanță pe care ochiul interior e nerăbdător să o străbată, un anume contrast perceput de inteligență cu înfiorare, înfiorarea deliciilor, a desfătărilor perverse. Micuța Annabel n-a fost pentru mine nimfetă, fiindcă amândoi eram copii; eu eram egalul ei, un mic faun, pe aceeaşi insulă fermecată a timpului. Dar astăzi, în septembrie 1952, după ce s-au scurs douăzeci şi nouă de ani, pot distinge în ea, cred eu, zâna fatidică inițială din existența mea. Dragostea noastră prematură a avut acea violență care adesea distruge viețile adulților. Eu însă am fost un băiat puternic şi am

supraviețuit; dar otrava se află în rană şi rana a rămas pentru totdeauna deschisă. M-am pomenit maturizându-mă în mijlocul unei civilizații care permite bărbatului de douăzeci şi cinci de ani să curteze o fată de şaisprezece, dar nu şi una de doisprezece ani.

23

De aceea, nu-i de mirare că viața adultă din perioada europeană a existenței mele s-a dovedit monstruoasă, dublă. La vedere, am avut aşa-numi-tele relații normale cu un număr de femei terestre, înzestrate cu dovleci sau pere în chip de sâni; dar în interior am fost devorat de vâlvătăile drăceşti ale patimilor zăgăzuite pentru fiece nimfetă care-mi trecea prin fața ochilor. Şi eu, mişelul, cu respect față de legi, n-am îndrăznit niciodată să mă apropii

de ele. Femelele umane pe care îmi era permis să le am nu erau decât agenți paliativi. îmi vine să cred că senzațiile dobândite prin acuplare firească sunt foarte asemănătoare celor bine cunoscute masculilor mari şi normali ce se împreunează cu femelele lor mari şi normale în acel ritm rutinier care face lumea să trepideze. Domnii în cauză n-au avut prilejul să întrezărească beatitudinea incomparabil mai greu de suportat pe care *eu* o descoperisem. Aici e beleaua. Visul meu polutiv cel mai palid era de mii de ori mai intens decât un adulter imaginat de cel mai viril scriitor de geniu sau de cel mai talentat impotent. Universul meu era fracturat. Percepeam clar existența a două sexe, dar nici unul nu era al meu. Anatomistul le-ar fi numit femeieşti pe amândouă, însă,

filtrate prin prisma simțurilor mele, ele nu erau prea deosebite pentru mine. Acum îmi explic logic ceea ce se petrecea, dar în tinerețe, pe la două-zeci-treizeci de ani, nu-mi înțelegeam atât de limpede chinurile. Trupul meu ştia ce doreşte, cu ardoare, însă mintea îi respingea justificările. Eram când ruşinat şi înspăimântat, când nesocotit în optimismul meu. Tabuurile mă sufocau. Psihanaliştii mă îmbiau cu pseudoeliminări ale pseudolibidoului. Singurele obiecte ce îmi produceau o înfiorare amoroasă erau surori de-ale Annabelei, slujitoarele ei, fetele-paj din suita ei, ceea ce mi se părea un fel de preludiu al nebuniei. Alteori îmi spuneam că totul e o chestiune de atitudine; iar faptul că fetițele mă tulburau până la disperare nu avea în sine nimic rău cu

adevărat.

24

Permiteți-mi să reamintesc cititorilor că, în Anglia, „Legea privitoare la copii şi persoane tinere", adoptată în 1933, definea termenul „fetiță" astfel: „o fată care depăşeşte opt ani, dar este sub paisprezece ani" (pentru intervalul de la paisprezece la şaptesprezece ani legea utilizează conceptul „persoană tânără"). Pe de altă parte, în Massachusetts, SUA, „copilul delincvent" este, din punct de vedere tehnic, copilul „între şapte şi şaptesprezece ani" (care, în plus, se asociază, de regulă, cu persoane vicioase sau imorale). Hugh Broughton, polemist din timpul domniei lui James I, a demonstrat că Rahab devenise târfă la şase ani. Foarte interesant, veți zice, şi veți aştepta să

fac o criză cu spume la gură, dar nu, n-ați ghicit, jocul e altul, eu arunc la țintă, într-un recipient, licăririle gândurilor fericite. Vă ofer şi alte imagini. Iată-l pe Vergiliu care a cântat nimfeta în tonalități sincere, dar prefera, probabil, perito-neul unui ciobănaş. Priviți, aici sunt două din fiicele prenubile ale regelui Ehnaton şi ale reginei Nefertiti (cuplul regal avea şase puiandri), a căror îmbrăcăminte se reduce doar la multe coliere din perle strălucitoare. Ele stau destinse pe perne şi trupurile lor de cățeluşe tuciurii, părul tăiat scurt şi tăciunii ochilor ne apar nealterate după trei mii de ani. Iată mirese în vârstă de zece ani, obligate să şadă pe fascinum, fildeşul viril din templele studiilor noastre clasice. Căsătoria şi coabitarea înainte de vârsta

pubertății nu sunt nici acum neobişnuite în anumite provincii indiene. Bătrânii Lepcha, în vârstă de optzeci de ani, se împreunează cu fete de opt ani şi nimeni nu se mai formalizează. La urma urmelor, Dante s-a îndrăgostit nebuneşte de Beatrice, fetişcana sclipitoare, fardată şi grațioasă, îmbrăcată într-o rochie purpurie şi împodobită cu multe bijuterii. Beatrice avea nouă ani şi întâmplarea s-a petrecut în 1274 la Florența, în timpul unui banchet, în ᵛesela lună a lui mai. IarJBjjăw?, de care se îndrăgostise nebuneşte PetrarcăTerâ o nimfetă blondă de

doisprezece ani, care se zbenguia prin polen şi praf, o floare în plin zbor pe frumoasa câmpie văzută de pe dealurile din Vaucluse.

Hai să fim formaliști și civilizați. Humbert s-a străduit din răsputeri să fie bun. S-a străduit cu adevărat. Humbert avea un respect deosebit pentru copiii obișnuiți, pentru puritatea și vulnerabilitatea lor și n-ar fi atentat, în nici un caz, la inocența unui copil dacă ar fi existat cel mai mic risc de scandal. Oh, dar cum îi mai bătea inima când spiona în mulțimea inocentă un copil-demon, *nfante charmante et fourbe",* cu priviri neguroase și buze seducătoare, umede (ai zece ani de pușcărie dacă te pune diavolul să arăți că te uiți după ea!). Și astfel viața își continua cursul. Humbert era oricând capabil să întrețină relații cu Eva, dar îl mistuia patima pentru Lilith. Perioada de înmugurire a sânilor apare devreme (10 ani și 7 luni) în lanțul schimbărilor somatice care

însoțesc pubertatea. Iar următorul punct de maturare de care dispunem e apariția părului pubian pigmentat (11 ani şi 2 luni).
Recipientul meu e plin acum, am câştigat jocul.
Naufragiul. Un atol. Sunt singur cu copilul unui călător care s-a înecat. Dragule, e doar un joc! Dar ce minunate erau aventurile mele imaginare trăite în timp ce şedeam pe o bancă tare în parc şi mă prefăceam că sunt cufundat în lectura unei cărți tremurătoare. Nimfetele se jucau nestingherite în jurul savantului paşnic, taciturn, de parcă ar fi fost o statuie familiară sau o parte din jocul de umbre şi lumini proiectat de un arbore bătrân. O dată, o frumusețe perfectă şi minionă în rochie din tartan şi-a proptit pe bancă, cu un zornăit,

piciorul blindat, sprijinindu-şi de mine brațul gol, subțiratic, pentru a-şi strânge cureaua de la patina cu rotile. Iar eu m-am dezintegrat în soare cu cartea mea în chip de frunză de viță în timp ce cârlionții ei castanii se revărsaseră peste genunchiul jupuit şi umbra frunzelor ce mă adăpostea pulsa şi se topea pe mădularul

ei care radia căldură lângă obrazul meu cameleonic. Altă dată, o şcolăriță roşcată a planat deasupra mea în metrou şi revelația perişorului ca flacăra de la subțioară mi-a rămas în sânge săptămâni la rând. Aş putea alcătui o listă substanțială cu asemenea romanțe miniaturale şi unilaterale. Unele s-au încheiat într-o puternică mireasmă de infern. De pildă, privind din balcon, observam

întâmplător o fereastră luminată de pe partea cealaltă a străzii şi ceea ce părea a fi nimfetă surprinsă pe când se dezbrăca în fața unei oglinzi care colabora cu mine. Izolată astfel, îndepărtată, viziunea dobândea un farmec deosebit de ațâțător care mă împingea să zoresc spre satisfacția mea singuratică. Brusc, diabolic, conturul gingaş al nudității pe care o admirasem se transforma în brațul gol, dezgustător, luminat de o lampă, al unui bărbat îmbrăcat sumar care-şi citea ziarul lângă fereastra deschisă spre noaptea fierbinte, umedă, lipsită de speranță.

Săritul corzii, şotronul. Ah, bătrâna aceea în negru aşezată pe banca mea, pe scaunul de tortură al desfătării mele (o nimfetă tocmai dibuia pe sub mine căutând o bilă pierdută),

care m-a întrebat dacă mă doare stomacul, cotoroanța naibii. Ah, lăsați-mă-n pace în parcul meu cu pubere, în grădina acoperită cu muşchi. Lăsați-le să se joace veşnic în juru-mi. Şi să nu se facă niciodată mari.

'

Apropo: m-am întrebat adesea ce se întâmplă mai târziu cu nimfetele. Nu cumva în această lume forjată din încrucişarea cauzelor şi efectelor palpitul pe care l-am furat de la ele le-a afectat viitorul ? Nimfetă! Fusese a mea şi n-a aflat niciodată. Perfect. Dar fapta mea nu va avea repercusiuni mai târziu ? Nu i-am influențat oare soarta implicându-i imaginea în voluptățile mele? Iată un izvor de mari şi groaznice interogații.

Am aflat totuşi cum arată aceste nimfet frumoase, înnebunitoare, cu brațe firave, când fac mari. Țin minte că într-o după-amiază cenuşie de primăvară mă plimbam pe o stradă animată dir apropierea bisericii La Madeleine. O fată măruntă şi zveltă venea cu paşi mici şi iuți pe tocurile eij înalte. După ce a trecut de mine, amândoi am întors capul în acelaşi timp, ea s-a oprit şi eu am acostat-o îmi ajungea cam până la nivelul părului de pe piept, avea fața mică, rotundă, cu gropițe în obraji, cur au adesea fetele din Franța. Mi-au plăcut genele lungi şi rochia croită pe corp care-i învelea într-o teacă gri-perlată trupul tânăr cu un ce copilăresc ■ ecoul nimfi'c, fiorii reci ai desfătării, spasmul dir viscerele mele -, combinat cu fâțâiala profesionistă a fundului ei

mic şi agil. Am întrebat-o cât cere mi-a răspuns prompt, cu precizia melodioasă a unuil clinchet de argint (o pasăre, o adevărată pasăre!):] *„Cent".* Am încercat să mă tocmesc, dar a sesizat dorința însingurată, groaznică din privirile mele care coborâseră mult, mult spre fruntea ei rotundă şi pălăria ei rudimentară (o bentiță, un buchet de flori); şi clipind cu înțeles a spus: *„Tantpis"* şi a dat să plece. Cu trei ani mai înainte aş fi văzut-o, proba- j bil, cum se întorcea de la şcoală! Imaginea aceasta m-a hotărât. Fata m-a condus pe obişnuita scară abruptă, cu obişnuitul clopoțel care deschide drumul pentru *monsieur* ferindu-l de întâlnirea cu un alt *monsieur* în timpul ascensiunii spre odaia abjectă, mobilată doar cu pat şi *bidet.* Aşa cum se obişnuieşte, ea şi-a

cerut imediat *le petit cădeau* şi, tot cum se obişnuieşte, am întrebat-o cum o cheamă (Monique) şi câți ani are (18). Eram familiarizat cu stilul banal al cocotelor care fac trotuarul. Toate răspund *„dix-huit"* — un ciripit cochet, o notă tranşantă şi o amăgire nostalgică pe care micile creaturi, bietele, o emit şi de zece ori pe zi. în cazul lui Monique, eram sigur că-şi sporea vârsta cu unul sau doi ani. Am dedus aceasta din multe detalii ale

trupului ei pietros, frumos, surprinzător de imatur. Şi-a lepădat îmbrăcămintea cu o rapiditate fascinantă şi apoi a rămas o clipă aşa, în picioare, învăluită în mătasea subțire şi murdară a perdelei, ascultând cu plăcere copilărească, ce potrivire perfectă, flaşneta

care cânta în curtea interioară întunecoasă. I-am examinat mâinile mici şi i-am atras atenția că are unghiile murdare. Mi-a spus cu o încruntare naivă: *„Oui, ce n'estpas bien"* şi s-a dus la chiuvetă; însă i-am răspuns că n-are nici o importanță. Era absolut încântătoare. Avea părul castaniu, tuns scurt, ochii metalici, luminoşi şi pielea palidă. Coapsele ei erau cam ca ale unui băietan ce stă pe vine. De fapt, mărturisesc fără ezitare (acesta este şi motivul ce mă determină să zăbovesc recunoscător cu micuța Monique în acea cameră cenuşie a memoriei) că, printre cele peste optzeci *degrues* pe care le-am pus să mă lucreze, numai ea a fost în stare să-mi provoace un spasm de plăcere autentică. *Jl etait mălin, celui qui a invente ce truc-lă",* a comentat ea

prietenoasă, intrând în rochie cu aceeaşi viteză de mare
clasă.
I-am propus o altă întâlnire, mai de durată, tot în acea seară şi mi-a spus să vin la ora nouă la cafeneaua din colț, jurându-se *qu'elle n'avait pose un lapin* niciodată în tânăra ei viață. Am revenit în aceeaşi cameră. Nu m-am putut abține şi i-am spus că este foarte frumoasă, iar ea mi-a răspuns rezervată : *„Tu es bien gentil de dire ca",* apoi, observând ceea ce şi eu observasem în oglinda care reflecta micul nostru Eden - grimasa teribilă a sensibilității, dinții încleştați care îmi deformau gura -, "lajina, supusa, micuța Monique (oh, ea fusese cu adevărat nimfetă!) a vrut să ştie dacă trebuie să-şi Şteargă stratul de ruj de pe buze

avânt qu'on se couche în caz că mi-am propus să o sărut. Fireşte, îmi propusesem. M-am lăsat cu totul în voia patimilor, cum nu mi se mai întâmplase vreodată cu tinerele doamne, şi ultima imagine a fetei cu gene

29

lungi, Monique, păstrată din acea noapte este multj retuşată de o bucurie ce se asociază rareori cu vreo întâmplare din viața mea sentimentală umilitoare, sordidă şi posacă. I-am dat cincizeci de franci în plus şi fata a fost teribil de încântată. Călca repede,! tocând mărunt prin burnița nopții de aprilie, iar Humbert înainta greoi în siajul ei îngust. S-a oprit în fața unei vitrine rostind cu un asemenea entuziasm : *jJe vais m'acheter des bas* ", încât nu cred săj uit vreodată cum i-au

explodat buzele de copil al Parisului când a pronunțat *„bas"* cu o poftă care l-aj transformat pe „a" într-un „o" scurt, viguros, deto-i nant, ca în *„bot"*.

M-am întâlnit cu ea a doua zi la 2,15 p.m. în apartamentul meu, dar n-a mai fost la fel de plăcut; Monique devenise peste noapte mai puțin juvenilă, mai femeie. Cel puțin aşa mi s-a părut. Am renun ț at la a patra întâlnire, datorită răcelii pe care contractasem de la ea, dar nu am regretat deloi întreruperea unei serii emoționale ce amenința s; mă împovăreze cu fantezii sfâşietoare şi să se de trame într-o dezamăgire mohorâtă. Rămână aşada Monique, fata zveltă, cu piele de mătase, aşa cum a fost ea un minut sau două: nimfeta delincventă, străluminând prin târfa tânără şi

prozaică.

Scurta relație cu Monique a declanşat un lanț de gânduri previzibile, bănuiesc, pentru cititorul care îmi cunoaşte toate dedesubturile. Reclama dintr-o revistă deocheată m-a împins să descind într-o zi glorioasă în biroul domnişoarei Edith, care mi-a propus de la bun început să aleg un suflet apropiat inimii mele dintr-o colecție de fotografii destul de convenționale expuse într-un album soios *(Jiegardez-moi cette belle brune* "). Când am împins albumul la o parte şi am izbutit să-mi suprim pofta criminală, ea m-a privit dorind parcă să-mi arate uşa; totuşi, m-a întrebat ce sumă sunt dispus să cheltuiesc şi atunci a consimțit să mă pună în legătură cu o persoană *qui pourrait arranger la chose.*

30

A doua zi o damă astmatică, violent machiată, gureşă, duhnind a usturoi, cu accent provensal aproape burlesc şi mustață neagră deasupra buzei purpurii m-a condus la ceea ce părea domiciliul ei şi, ajunşi acolo, şi-a sărutat exploziv vârfurile degetelor strânse mănunchi pentru a sugera calitatea delectabilă a mărfii sale, un bujor de fată! Apoi a dat la o parte cu un gest teatral perdeaua, descoperind vederii, am presupus eu, acea zonă din cameră unde doarme de obicei o familie numeroasă şi fără pretenții. în spațiul gol se afla doar o fată banală, respingătoare, monstruos de corpolentă, cu piele măslinie, cosițe negre, groase, legate cu fundă roşie, care stătea pe un scaun şi părea preocupată de hrănirea păpuşii.

Am dat din cap a refuz şi am încercat să mă extrag din laț, dar femeia s-a pornit să turuie, a început să tragă jerseul jegos din lână de pe pieptul tinerei uriaşe şi, sesizând că eram hotărât să plec, mi-a cerut *son argent.* Uşa de la celălalt capăt al camerei rămăsese deschisă şi doi bărbați care mâncaseră în bucătărie au intrat în scenă. Erau hidoşi, cu gâturile goale, deosebit de oacheşi, iar unul dintre ei purta ochelari cu lentile fumurii. Un băiețel scund şi un alt țânc foarte crăcănat şi mozolit, care abia începea să meargă, se ițeau după ei. Codoaşa furibundă a arătat spre bărbatul cu ochelari, spunându-mi - oh! logica insolentă a coşmarurilor! - că *el* lucrase în poliție, aşa că era mai bine să fac ce mi se ceruse. M-am dus la Mărie - acesta era numele ei de star! —,

care între timp îşi transferase neobservată coapsele pe un scaun din bucătărie şi îşi termina liniştită supa care se răcise, păpuşa trecând în stăpânirea piciului Crăcănat. Am împins o bancnotă în mâna ei indife-rentă, cu un gest idiot, dramatizat printr-o puternică tresărire de milă.

31

Nu ştiu dacă albumul codoaşei n-o fi fost încă o verigă în lanțul starletelor, însă curând după aceea m-am decis, pentru propria siguranță, să mă căsătoresc. Mi s-a năzărit că orele regulate, mâncărurile gătite în casă, convențiile căsătoriei, rutina profilactică a activităților de alcov şi, mai ştii, înflorirea memorabilă a unor valori morale, a unor înlocuitori spirituali m-ar fi putut ajuta să mă purific, să scap de

dorințele mele degradante şi periculoase sau, cel puțin, mi-ar fi permis să le țin sub un control paşnic. O sumă modestă ce mi-a revenit după moartea tatei (nu cine ştie ce - Mirana fusese vândut demult), precum şi faptul că eram un tip deosebit de bine, deşi cu trăsături oarecum severe, mi-au dat posibilitatea să purced cu sânge rece în aventuroasa mea căutare. După deliberări îndelungate, m-am fixat la fata unui doctor polonez: bietul om îmi trata întâmplător accesele de amețeală şi tahicardie. Noi doi jucam şah; fiica lui mă urmărea de după şevalet şi insera ochi sau noduri ale degetelor modelate după mine în fleacurile cubiste pe care domnişoarele rafinate din acea vreme le pictau în loc de miei sau tufe de liliac.

Permiteți-mi să repet calm, dar cu toată forța: am fost şi sunt încă, *en depit de mes malheurs,* un mascul deosebit de arătos; cu mişcări lente, înalt, păr negru mătăsos şi un fel de a fi melancolic, dar cu atât mai seducător. Virilitatea excepțională a trăsăturilor unui subiect reflectă adesea ceva tenebros şi congestiv care ține de ceea ce are de ascuns individul. Asta era cazul meu. Oh, cât de bine ştiam că aş fi putut dobândi într-o clipă orice femeie adultă mi-aş fi ales; de fapt, aproape căpătasem obiceiul de a nu fi prea atent cu femeile, ca să nu mă pomenesc că mi se rostogolesc înfierbântate în poala mea rece. Dacă aş fi fost un *frangais moyen* şi aş fi avut, slăbiciune pentru doamnele temperamentoase, aş

fi găsit poate cu uşurinţă fiinţe mult mai atrăgătoare decât Valeria printre multele frumuseţi smintite care tălăzuiau în jurul stâncii mele neînduplecate. Totuşi, alegerea mea a fost inspirată de considera-ţiuni care, după cum aveam să-mi dau seama de-abia mai târziu, reprezentau în esenţă un compromis jalnic. Şi astfel se vede că bietul Humbert a fost întotdeauna îngrozitor de stupid în probleme de sex.

8

Deşi mi-am repetat întruna că nu caut decât o prezenţă alinătoare, un *pot-au-feu* preaslăvit, un pămătuf însufleţit, Valeria m-a atras prin aerele ei de fetiţă. Nu se comporta ca o fetiţă pentru că mi-ar fi ghicit năravul, ci pur şi

simplu acesta era stilul ei - iar eu m-am lăsat ademenit. în realitate, ea avea în jur de 30 de ani (n-am stabilit niciodată exact ce vârstă avea, întrucât chiar şi paşaportul ei mințea) şi îşi pierduse virginitatea în împrejurări care variau o dată cu dispoziția ei evocatoare. Cât despre mine, eram un naiv, aşa cum numai un tip pervers poate să fie. Părea vaporoasă şi nostimă, îmbrăcată â *la gamine,* îşi lăsa descoperită o porțiune generoasă şi netedă a piciorului, ştia cum să Pună în contrast albul gleznei cu negrul papucilor de catifea şi făcea mutre, gropițe în obraji şi se zbenguia şi se foia şi îşi scutura părul blond, creț şi scurt în cea mai încântătoare şi banală manieră imaginabilă.

După o scurtă ceremonie *ă la mairie,* am

condus-o la noul apartament pe care-l
închiriasem şi, înainte "e a mă apropia de
dânsa, am pus-o să îmbrace o cămaşă de noapte
simplă, şterpelită de mine din 'enjeria unui
orfelinat. Gestul a surprins-o puțin. Noaptea
nunții mi-a oferit oarece amuzament, iar în 2ori
eram idiotul cuprins de istericale. Curând însă,
Calitatea a ieşit la suprafață. Buclele oxigenate

33

şi-au arătat rădăcinile brune; pe pielea rasă a
piciorului puful s-a metamorfozat în spini;
gura umedă şi mobilă şi-a dezvăluit jenant,
oricât o îndestulam eu cu dragoste, asemănarea
cu partea corespunzătoare din portretul (păstrat
cu sfințenie) al mamei sale defuncte, care
semăna cu o broască; şi în scurt timp, în locul
fetiței palide ce făcea trotuarul, Humbert

Humbert s-a pomenit că ține în brațe o *babă,* multă, grasă, cu picioare scurte, sâni mari şi, practic, fără minte.

Starea aceasta de lucruri a durat din 1935 până în 1939. Ea avea însă o calitate incontestabilă, deşi era singura, şi anume firea silențioasă care izbutea, într-adevăr, să creeze o stranie senzație de confort înj apartamentul nostru mic şi sărăcăcios: două camerej de la una din ferestre se vedea o privelişte tulbure de la cealaltă - un zid de cărămidă, o bucătari* înghesuită, cada de forma unui pantof, în care mî simțeam asemenea lui Marat, dar fără fecioara cu gât de lebădă, care să mă înjunghie. Am petrecut împreună câteva seri plăcute, ea cufundată în *Paris-Soir,* eu lucrând la o masă rahitică. Ne-am dus la cinema, la

curse de biciclete şi la meciuri j de box. Apelam foarte rar la carnea ei vlăguită şij numai în cazuri de extremă urgență şi disperare. Băcanul avea o fetiță a cărei umbră mă înnebunea;] dar cu ajutorul Valeriei am găsit în cele din urmă câteva supape legale pentru starea mea ciudată. Cât priveşte gătitul, noi am demis în mod tacit *le pot-au-feu* şi, de cele mai multe ori, am luat masa: într-un restaurant aglomerat de pe strada Bonaparte, unde fețele de masă aveau pete de vin şi sporovăială în limbi străine era în floare. Alături, un negustor! de obiecte de artă expunea în vitrina tixită o veche stampă americană, splendidă, flamboaiantă, verde, roşie, aurie şi sinilie - o locomotivă cu un coş gigantic, faruri baroce mari şi un plug

formidabil, care-şi trăgea vagoanele mov prin noaptea furtunoasă a

preriei şi îşi amesteca fumul negru, bogat, brăzdat de scântei, cu blana norilor de furtună. Totul a sărit în aer. în vara anului 1939, *mon oncle d'Amerique* a murit lăsându-mi moştenire un venit anual de câteva mii de dolari, cu o condiție, şi anume să mă stabilesc în Statele Unite şi să arăt oarecare interes pentru firma sa. Perspectiva ce mi se oferea a fost mai mult decât bine venită. Simțeam că se impune o schimbare în existența mea. Dar mai era un lucru: moliile începuseră să-mi roadă din pluşul confortului matrimonial. în ultimele săptămâni observasem că Valeria mea cea dolofană nu prea era în apele ei; părea

stăpânită de o nervozitate ciudată, ba uneori dădea dovadă de iritare, ceea ce era în discordanță cu caracterul ideal pe care se presupunea că îl personifică. Când am informat-o că vom pleca în curând pe mare spre New York, a părut nefericită şi tulburată. A avut necazuri agasante cu actele ei. Avea un paşaport Nansen sau mai bine zis Nonsens care, dintr-un anumit motiv, partea ce îi revenea ei din solida cetățenie elvețiană a soțului, ne bloca demersurile. Am hotărât să ne aşezăm la coadă la *Prefecture* şi să împlinim şi alte formalități şi din această cauză ea a devenit teribil de apatică, deşi eu îi descriam cu răbdare America, țara copiilor rumeni în obraji şi a arborilor uriaşi, țara unde viața noastră avea să fie mai bună decât în sordidul

Paris.
Intr-o dimineață, după ce ieşisem dintr-o clădire administrativă cu actele aproape gata, Valeria, care mergea lângă mine clătinându-se, a început să dea energic din capul ei de pudel fără să rostească un cuvânt. Am lăsat-o câteva momente, apoi am întrebat-o dacă simte că o frământă ceva. Mi-a răspuns (traduc din franceza ei care era, îmi închipui, la rândul ei o traducere a vreunei platitudini slave): »In viața mea a apărut un alt bărbat".
Eh, urâte cuvinte pentru urechile unui soț! Mărturisesc că m-au buimăcit. S-o bat zdravăn pe

stradă, acolo şi atunci, cum ar fi procedat orice mitocan cumsecade ? Imposibil! Anii de

suferințe tainice mă deprinseseră cu un autocontrol suprauman. Aşa că am băgat-o într-un taxi care ne urmărise curtenitor în timp ce luam curba şi în această intimitate relativă i-am sugerat discret să-şi explice cuvintele nesăbuite. Mă sufoca o furie crescândă -dar nu pentru că aş fi nutrit sentimente deosebite față de această figură nostimă, *Madame Humbert,* ci fiindcă doar eu aveam dreptul de a hotărî în toate împrejurările legale şi ilegale şi poftim, acum, ea, Valeria, nevasta de comedie, se pregătea cu neobrăzare să dispună după bunul ei plac de liniştea şi soarta mea. I-am cerut să-mi spună cum se numeşte iubitul ei. I-am repetat întrebarea; dar ea a continuat să bălmăjească burlesc, turuind întruna despre nefericirea ei în relația cu mine şi anunțându-

mi intenția de a divorța imediat. *Jdais qui est-ce ?",* am strigat în cele din urmă şi i-am izbit genunchiul cu pumnul; iar ea m-a privit în ochi fără să tresară, ca şi cum răspunsul se dispensa de cuvinte, apoi a ridicat uşor şi repede din umeri şi a arătat spre ceafa groasă a şoferului. Taximetristul a oprit în fața unei cafenele mici şi s-a prezentat. Nu-mi mai amintesc numele lui ridicol, dar îl văd încă foarte clar, deşi au trecut atâția ani de atunci - un rus alb,, îndesat, ex-colonel, cu mustață stufoasă şi părul tuns perie. în Paris erau mii de asemenea indivizi care practicau meseria caraghiosului ăstuia. Ne-am aşezat la o masă, țaristul a comandat vin, iar Valeria şi-a pus un şervețel ud pe genunchi şi a continuat să trăncănească - dar nu cu mine, ci *întru* mine. Turna cuvintele în

acest recipient impunător cu o volubilitate pe care nu i-am bănuit-o vreodată. Din când în când îndrepta o cascadă în slavonă către iubitul ei impasibil. Situația absurdă a devenit şi mai stupidă când taxi-colonelul a oprit-o pe Valeria cu un zâmbet posesiv şi a început să-şi expună concepțiile şi planurile *lui.* în franceza lui îngrijită, dar
cu accent îngrozitor, ex-colonelul a descris universul iubirii şi al muncii în care-şi propunea să pătrundă tinându-se de mână cu Valeria, soția-copil. în tot acel timp, aşezată între el şi mine, ea se dichisea rujându-şi buzele țuguiate, triplându-şi guşulița pentru a-şi cerceta piepții bluzei şi aşa mai departe, iar el vorbea despre Valeria ca şi când ea nu ar fi fost de față şi, totodată, ca despre un fel de

minoră aflată sub tutelă care era transferată chiar în acel moment, spre binele ei, de la un tutore înțelept la altul şi mai înțelept; cu toate că furia mea neputincioasă a exagerat şi denaturat, probabil, anumite impresii, jur că tipul mi-a cerut sfatul în legătură cu dieta, ciclul şi garderoba ei, cărțile citite sau pe care ar trebui să le citească. „Cred", spuse el, „că o să-i placă Jean Christophe, ce ziceți?". Oh, un adevărat savant, domnul Taximovici!

Am pus capăt trăncănelii sugerându-i Valeriei să-şi împacheteze numaidecât lucruşoarele şi searbădul colonel s-a oferit galant să i le ducă el acasă cu maşina. Revenit la statutul său profesional, s-a îndreptat cu familia Humbert spre locuința lor şi pe drum Valeriei nu i-a stat gura, iar Humbert cel Groaznic s-a sfătuit cu

Humbert cel Mic dacă Humbert Humbert trebuia sau nu să ucidă. Pe cine ? Pe ea, pe iubitul ei, pe amândoi sau pe nici unul. Țin minte că odinioară m-am antrenat cu pistolul unui coleg de facultate, în perioada (cred că n-am povestit despre aceasta, dar n-are importanță) când cochetam cu ideea de a mă delecta cu surioara lui, o nimfetă diafană, cu părul prins într-o bentiță neagră, propu-nându-mi ca după aceea să mă sinucid. Acum însă °ia întrebam dacă merita cu adevărat să o împuşc, s o strâng de gât ori să o înec. Valecika (aşa îi spunea colonelul) avea picioarele foarte fragile, aşa că m-am decis să o cotonogesc groaznic de îndată ce votn rămâne singuri.

Dar n-am rămas. Valecika - vărsa acum torente de lacrimi mânjite de policromia scursă a

fardului -

37

a început să umple la nimereală un cufăr, dou valize şi o cutie de carton gata să plesnească, iar e îmi imaginam cum o să-mi pun bocancii de munte ţ o să-i trag un şut zdravăn în fund; însă îmi en imposibil să-mi pun în aplicare planul din cauz afurisitului de colonel care bântuia întruna în juni nostru. N-aş putea să spun că individul s-a purta cu insolenţă sau cum nu se cuvine; dimpotrivă, dat dovadă de o politeţe discretă, de modă veche, oferind o mică reprezentaţie complementară la spectacolul în care fusesem implicat. Şi-a punctat mişcă rile cu tot soiul de scuze pronunţate stropşit *(j'ai demannde pardonne* - scuzaţi-mă -, *est-ce que j'ai* puis* — îmi

permiteți - şi aşa mai departe), s-a întors′ plin de tact când Valeria şi-a cules chiloții roz de pe frânghia de deasupra căzii. Părea omniprezent, *le gredin,* fizicul i se mula pe anatomia apartament tului; acum se cuibărea în fotoliul meu şi-mi citea} ziarul, apoi descurca un şnur înnodat, îşi răsucea țigara, număra lingurițele, se ducea la baie, îşi ajuta metresa să împacheteze ventilatorul electric primit de la tatăl ei sau căra bagajele în stradă. Mă reze-masem cu şoldul de pervaz şi-mi încrucişasem bra țele măcinat de ură şi de plictis. în fine, au ieşi amândoi din apartamentul care se cutremura vibrația uşii trântite după ei se reverbera în nervij biet surogat al dosului de palmă pe care ar fi trebui' să i-l şterg peste mutră, aşa cum se întâmplă în film Jucându-mi

rolul cu stângăcie, m-am îndreptat *căH* când apăsat spre baie să verific dacă nu mi-au lua' cumva apa de toaletă englezească; nu, n-o luaseră însă am observat cu mare scârbă că fostul Consilieri al Țarului nu trăsese apa după ce-şi deşertase conştiincios băşica udului. Băltoaca solemnă de urinăj străină şi chiştocul maroniu de țigară ce se dezintegr; în ea m-au şocat ca o insultă finală. Am început să' caut încrâncenat o armă. De fapt, acum sunt dispus să admit că era vorba doar de politețea rusească a clasei de mijloc (cu oarecare iz oriental, probabil),

38

care îl determinase pe bunul colonel (Maximovici! mi-am amintit deodată numele lui), o persoană foarte convențională, cum sunt

ei toți, să învăluie în tăcere decentă nevoia sa intimă, pentru a nu sublinia dimensiunile modeste ale apartamentului cu iureşul cascadei revărsate peste țârâitura proprie. Pe moment nu m-am gândit la această motivație şi, bodogănind furios, am scotocit prin bucătărie, căutând un instrument mai potrivit decât mătura. Apoi am renunțat şi am ieşit val-vârtej din casă, decis - era o hotărâre eroică - să-l atac cu pumnii: nu sunt pugilist, deşi natura m-a înzestrat cu forță, în schimb Maximovici era lat în umeri şi părea turnat în bronz. Pe strada pustie doar un stras căzut în noroi amintea de plecarea soției mele — un nasture pe care-l păstrase degeaba timp de trei ani într-o cutie prăpădită. Astfel, am scăpat cu nasul intact. Nu contează. Un tip din Passadena mi-a spus

cândva că doamna Maximovici *nee* Zborovski murise prin 1945 în chinurile facerii; cuplul ajunsese cum-necum în California şi acolo fusese întrebuințat, pe un salariu excelent, la experimentul condus timp de un an de un distins etnolog american. Se urmăreau reacțiile umane şi rasiale la dieta cu banane şi curmale în poziție constantă în patru labe. Doctorul care mi-a dat informația s-a jurat că văzuse cu ochii lui cum obeza Valecika şi colonelul ei, cărunt şi corpolent la momentul acela, se târau conştiincios pe podelele bine măturate ale unei suite de camere puternic luminate (într-una [e]rau fructele, în alta apa, în a treia salatele şi aşa fflai departe), în compania altor patrupede angajate, [c]are proveneau din grupuri sociale nevoiaşe sau [ne]ajutorate. Am consultat *Review*

of'Anthropology, [ca] să aflu rezultatele testelor, dar, după câte se Pare, ele n-au fost date încă publicității.

Aceste produse ştiințifice au fireşte nevoie de hip ca să dea roade. Nădăjduiesc că ilustrațiile care [v]or însoți studiul vor fi de bună calitate, deşi e puțin Probabil ca o bibliotecă de închisoare să găzduiască

39

asemenea lucrări erudite. în ciuda aprobării obțin de avocatul meu, sunt nevoit să mă mulțumesc c_ ,, bibliotecă ilustrativă pentru eclectismul inept care patronează selecția cărților achiziționate de puşcării. Fireşte, se găsesc Biblia şi Dickens (o ediție veche, N.Y., G.W. Dillingham Publisher, MDCCCLXXXVII); şi *Children's*

Encyclopaedia (cu câteva fotografii frumoase ale Cercetaşelor cu păr însorit şi îmbrăcate în şorturi) şi *A Murder is Announced* de Agatha Christie, dar au şi maculatură cu glanț ca A *Vagabond in Italy* de Percy Elhinstone, autor al cărții *Venice Revisited,* Boston, 1868, şi un recent (1946) *Who's Who in the Limelight* - actori, producători, dramaturgi şi fotografii ale unor scene statice. Noaptea trecută am răsfoit ultimul volum citat şi m-am delectat cu una dintre acele secvențe uluitoare pe care logicienii le detestă şi poeții le îndrăgesc. Transcriu o bună parte din pagină:

PYM, ROLAND. Născut în Lundy, Mass., 1922. Pregătire actoricească la Teatrul Elsinore, Derby, N.Y. Debutează în Sunburst. Apare în multe piese, din care menționăm *Two*

Blocks from Here, The Girl in Green, Scrambled Husbands, The Strânge Mushroom, Touch and Go, John Lovely, I Was Dreaming ofYou. QUILY, CLARE, dramaturg american. Născut în Ocean City, N.J., 1911. Studii la Columbia University. A încercat o carieră publicitară, dar curând şi-a început activitatea de dramaturg. A scris *The Little Nymph, The Lady who Loved Lighting* (în colabo-, rare cu Vivian Darkbloom), *Dark Age, The Strânge* jj *Mushroom, Fatherly Love* şi altele. A scris multe j piese remarcabile pentru copii. *Little Nymph* (1940) L a călătorit 14.000 de mile şi a fost reprezentată jj de 170 de ori în turneul din timpul iernii, care s-a *i* încheiat în New York. Pasiuni: maşinile de mare J viteză, fotografia, câinii.

QUINE, DOLORES. Născută în 1882, la Dayton, Ohio. S-a pregătit pentru scenă la American Academy. Debut la Ottawa în 1904 *înNever Talk to Strangers.*

40

De atunci a mai apărut în... (urmează o listă de circa treizeci de piese).

Oh, câtă suferință, suferință neputincioasă, mă încearcă ori de câte ori întâlnesc numele dragei mele dragi, chiar când este afixat la acela al unei actrițe hodorogite. Şi ea ar fi putut ajunge actriță. Născută în 1935. A apărut (am observat scăparea de condei din paragraful precedent, dar, te rog, n-o corecta, Clarence) în Quine, Porcul - Swine. Vinovat, Guilty!, de uciderea lui Quilty. Oh, Lolita mea, doar jocul de cuvinte mi-a mai rămas.

.fca

■fer

9

Divorțul a întârziat călătoria. Umbra unui alt război mondial se aşternuse peste glob când am ajuns, în fine, în Statele Unite, după o iarnă de plictis şi pneumonie petrecută în Portugalia. în New York am acceptat rapid ocupația comodă pe care mi-o oferea soarta şi care consta îndeosebi în conceperea şi editarea reclamelor de parfumuri. Caracterul ei nesistematic şi pseudoliterar era bine venit, mai ales că nu aveam altceva mai bun de făcut. Pe de altă parte, o universitate newyorkeză din timpul războiului m-a îndemnat să-mi completez istoria comparativă a literaturii franceze pentru studenții vorbitori de limbă

engleză. Primul volum mi-a luat câțiva ani, în timpul cărora am muncit în jur de 15 °re pe zi. Zilele acelea îmi apar acum rânduite fie în lumină intensă, fie în umbră îngustă - lumina ținând de mângâierile cercetării în biblioteci somptuoase, umbra, de dorințele mele chinuitoare şi de insomniile despre care am vorbit destul. Cititorul mă cunoaşte Şi îşi poate lesne imagina neliniştea şi fierbinţeala care mă cuprindeau când încercam să trag cu ochiul la nimfetele ce se jucau în Central Park (vai, întotdeauna la distanță), precum şi sila produsă de lustrul secretarelor dezodorizate aduse peste mine de un

băiat de viață din birou. Să trecem peste astea. O cumplită depresiune nervoasă m-a trimis la

sanatoriu pentru mai bine de un an: am revenit la munca mea, însă curând am fost spitalizat din nou.

Viața sănătoasă în aer liber părea să îmi promită o oarecare alinare. Unul dintre doctorii simpatici, tip cinic şi fermecător, cu bărbuța şatenă, avea un frate care se pregătea să conducă o expediție în Canada arctică. Am fost ataşat la echipa lui pentru „consemnarea reacțiilor psihice". împreună cu tineri botanişti şi un bătrân dulgher, m-am bucurat din când în când (dar niciodată cu prea mult succes) dej grațiile uneia dintre dieteticienele noastre, dr. Anitaj Johnson - care, o spun cu încântare deplină, a fost trimisă curând acasă. Nu cunoşteam scopul expe-! diției. Dacă e să judec după numărul meteorologilor din echipă,

s-ar părea că urmăream până în bârlogul său (undeva pe insula Prince of Wales, după câte înțeleg) rătăcitorul şi nestatornicul pol-nord magnetic. Un grup a stabilit împreună cu canadienii o stație meteorologică la Pierre Point în Melville Sound. Alt grup, îndrumat la fel de prost, colecta plancton. Al treilea studia tuberculoza în tundră. Bert, fotograful nostru - un tip instabil cu care am făcut într-o vreme o mulțime de corvezi (şi el avea anumite tulburări psihice) -, susținea că mai-marii expediției noastre, adevărații lideri, pe care nu i-am văzut niciodată, voiau să studieze influența ameliorării climaterice asupra blănii de vulpe polară. Locuiam în cabane prefabricate, din lemn, în mijlocul unui univers precambrian din granit. Aveam mormane de

provizii - *Reader's Digest,* mixer pentru înghețată, closete antiseptice, pălării de hârtie pentru Crăciun. Sănătatea mi s-a îndreptat în chip miraculos în ciuda sau din cauza inimaginabilei pustietăți albe şi a plictiselii. Mă înconjura o vegetație atât de tristă - sălcii pitice şi licheni -, viforul şuiera pătrunzându-mă şi, cred eu, purificându-mă, iar eu mă aşezam pe un bolovan sub cerul absolut

transparent (prin care totuşi nu se zărea nimic semnificativ) şi aveam sentimentul nefiresc al înstrăinării de mine însumi. Nu mă înnebunea nici un fel de tentație. Micile eschimoase dolofane, lucioase, mirosind a peşte, cu părul oribil, negru ca pana corbului, şi fețe de cobai nu trezeau în mine nici măcar dorința slabă pe

care mi-o stârnise dr. Johnson. Regiunile polare nu cunosc nimfetele.

Am lăsat altora mai buni decât mine misiunea de a analiza derivele ghețarilor, gremlinarilor şi criminalilor şi o vreme m-am străduit să consemnez ceea ce, în naivitatea mea, mi se păreau a fi „reacții" (am observat, de pildă, că visele sub soarele din miez de noapte sunt intens colorate, fapt confirmat şi de prietenul meu, fotograful). Se presupunea, de asemenea, că-mi voi interoga colegii în legătură cu un număr de teme importante, de exemplu, îi voi întreba despre dorul de patrie, teama de animale necunoscute, fanteziile culinare, emanațiile nocturne, hobbyurile, alegerea programelor radio, schimbările de concepție şi aşa mai departe. S-au săturat însă în asemenea

hal, încât curând am abandonat definitiv proiectul şi de-abia spre sfârşitul celor 20 de luni de muncă rece (cum a numit-o, în glumă, unul dintre botanişti) am încropit un raport fantezist şi plin de savoare pe care cititorul îl va găsi poate în *Annals of Adult Psychophysics* pe anul 1945 sau 1946, precum şi în numărul din *Arctic Explorations* consacrat acestei expediții deosebite, care, în confuzie, după cum am aflat mai târziu de la doctorul "leu binevoitor, nu căutase zăcămintele de cupru sau de altceva de pe insula Victoria întrucât natura adevăratului ei scop a fost „secretă" (sic!). Aşa că vă rog să-mi permiteți să mai adaug că, oricare o fi fost obiectivul ei, expediția şi-a îndeplinit misiunea. Cititorul va afla cu mâhnire că, la puțină vreme de la

revenirea mea în lumea civilizată, am suferit un nou acces de nebunie (dacă se poate aplica acest termen crud melancoliei şi sentimentului de

insuportabilă deprimare). îmi datorez restabilirea completă unei descoperiri pe care am făcut-o în timp ce mă tratam la sanatoriul acela particular şi foarte scump. Am descoperit că secretul desfătării sănătoase constă în a-i lua la vale pe psihiatri: îi conduci cu dibăcie; nu-i laşi să-şi dea seama că le cunoşti trucurile meseriei; inventezi pentru ei vise complicate, în stil pur clasic (care-i fac pe ei, distilatorii de vise, să viseze şi să se trezească urlând); îi sâcâi cu „scheme primare" închipuite; şi nu le permiți nici măcar să-ți întrezărească adevărata

suferință sexuală. Mituind o soră, am putut să consult cartotecile şi am descoperit încântat fişe care mă catalogau „potențial homosexual" şi „total impotent". Distracția era desăvârşită, iar rezultatele — în cazul meu -atât de roze, încât am rămas încă o lună după ce mă înzdrăvenisem (dormind admirabil şi mâncând ca o şcolăriță). Apoi am mai adăugat o săptămână, oferindu-mi plăcerea de a prelua un nou-venit, o autoritate, o celebritate dislocată (şi cu siguranță deranjată), cunoscută pentru talentul de a-şi face pacienții să creadă că au asistat la propria lor zămislire.

10

După ieşirea din sanatoriu, am încercat să găsesc o localitate rurală din Noua Anglie sau un orăşel somnolent (ulmi, biserică albă) unde

să-mi pot petrece o vară cufundându-mă în studiu - luasem cu mine o cutie doldora de note - şi scăldându-mă într-un iaz din vecinătate. Munca începuse să mă intereseze din nou - adică strădaniile mele cărturăreşti -, fiindcă participarea activă la parfumurile postume ale unchiului fusese redusă la minimum.

Unul din foştii săi angajați, vlăstarul unei familii distinse, mi-a propus să petrec câteva luni în casa verilor săi scăpătați, domnul McCoo, pensionar, şi

soția lui, care voiau să închirieze catul de sus, unde locuise discret o mătuşă defunctă. Mi-a spus că au două fetițe, una foarte mică, cealaltă de doisprezece ani, şi o grădină frumoasă, în

apropierea unui iaz frumos, iar eu mi-am zis că ideea era perfect perfectă. Am corespondat cu oamenii aceştia asigurându-i că sunt o persoană potolită şi am petrecut în tren o noapte fantastică, închipuindu-mi în cele mai mici detalii nimfeta căreia îi voi da lecții în franceză şi mângâieri în Humberteză. La gara miniaturală unde am descins cu geamantanul meu cel nou şi scump nu mă aştepta nimeni; la telefon nu mi-a răspuns nimeni; totuşi, până la urmă, un McCoo buimac, cu hainele ude, şi-a făcut apariția la singurul hotel din Ramsdale, oraşul verde şi roz, şi m-a informat că tocmai îi arsese casa din temelii - cine ştie, poate din cauza incendiului sincron care îmi devastase cu o noapte înainte arterele. Familia, mi-a spus el, se refugiase la o fermă, proprietatea sa,

luând şi maşina, însă o prietenă a soției, doamna Haze, o persoană distinsă de pe Lawn Street nr. 342, se oferise să mă găzduiască. Doamna care locuia vizavi de casa Haze îi împrumutase lui McCoo limuzina, o dihanie uimitor de demodată, având capota pătră-țoasă şi un negru jovial la volan. Singura rațiune a venirii mele se spulberase, aşa că aranjamentul amintit mai sus mi s-a părut lipsit de sens. Bine, va trebui să-şi construiască din nou casa, ei, şi ce-i cu asta? Nu plătise asigurarea cuvenită? Eram furios, dezamăgit şi plictisit, dar, fiind european politicos, Qu l-am putut refuza şi am fost expediat în Lawn Street cu maşina aceea funebră. De altminteri, mă temeam că McCoo ar putea să imagineze un mijloc Şi mai complicat ca să scape de mine.

L-am văzut cum se depărta grăbit, iar şoferul meu a clătinat din cap chicotind uşor. *En route,* m-am jurat să nu rămân în nici un caz la Ramsdale - ba nici măcar să nu-mi treacă prin minte - şi să iau chiar în ziua aceea avionul spre Bermude, Bahamas sau Blazes.

45

r

Perspectivele desfătării pe plajele tehnicolore îmi gâdilaseră mai de mult şira spinării; dar vărul lui McCoo îmi abătuse brusc şirul gândurilor cu propunerea lui bine intenționată, însă, cum se vedea acum, absolut nefolositoare.

Fiindcă tot vorbeam de viraje bruşte: în timp ce luam curba ca să intrăm pe Lawn Street, era cât pe ce să călcăm un câine suburban şi

arţăgos (unul dintre cei ce stau şi pândesc maşinile). Ceva mai încolo s-a ivit casa Haze, o construcție albă, oribilă, care părea prăfuită şi veche, mai mult cenuşie decât albă - acel gen de locuință unde ştii că în loc de duş vei găsi un furtun de cauciuc fixat la robinetul băii. I-am făcut semn şoferului în speranța că va demara imediat şi voi putea face cale întoarsă neobservat la hotelul şi bagajele mele; dar tipul a trecut pe cealaltă parte a străzii, de unde îl strigase o bătrână doamnă care stătea pe veranda ei. Ce puteam să fac? Am apăsat pe butonul soneriei.

M-a primit o slujnică neagră care m-a abandonat pe preş şi s-a năpustit înapoi în bucătărie, unde ardea ceva ce nu trebuia să ardă. Holul din față era împodobit cu clopoței

la uşă, cu o drăcovenie ochioasă din lemn, ceva de origine mexicană, comercială şi cu o reproducere după *Arlesienne,* banalitatea preferată a clasei de mijloc cu ifose artistice, în dreapta, o uşă dată de perete îți permitea să vezi livingul, cu alte bagatele mexicane aşezate într-o vitrină de colț şi o sofa lipită de perete. în capătul holului începea o scară interioară şi în timp ce-mi ştergeam fruntea (de-abia acum îmi dădeam seama cât de cald era afară) şi mă holbam aşa, doar ca să mă uit la ceva, la o minge de tenis veche şi cenuşie aşezată pe un cufăr de stejar, de sus, din capul scării, a venit vocea de contralto a doamnei Haze, care, aplecându-se peste balustradă, s-a interesat drăgălaşă:

— Sunteți domnul Humbert ?

rrriCâteva fire de scrum de ţigară au căzut de acolo ca un adagiu. Curând doamna însăşi a coborât treptele -întâi sandalele, apoi pantalonii de camping, bluza de mătase galbenă şi figura colţuroasă, în această ordine -, în timp ce arătătorul ei scutura încă ţigara. Cred că aş face mai bine s-o descriu complet, ca să scap de o grijă. Sărmana doamnă avea în jur de treizeci şi cinci de ani, frunte lucioasă, sprâncene pensate şi trăsături destul de comune, dar nu lipsite de farmec, care s-ar defini ca o replică palidă a Marlenei Dietrich. Aranjându-şi uşor cocul de culoarea bronzului, m-a condus în salon, unde am discutat un minut despre incendiul de la McCoo şi despre avantajul de a locui în Ramsdale. Ochii ei

depărtați şi verzi ca marea explorau interlocutorul într-un mod nostim, evitându-i cu grijă privirile. Zâmbea doar printr-o ridicare bruscă, persiflatoare a sprân-cenei şi în timp ce vorbea se descolăcea de pe sofa şi făcea întruna mişcări impetuoase, spasmodice înspre trei scrumiere şi tava sobei din apropiere (unde zăcea coaja cafenie a unui măr); apoi se strângea la loc îndoindu-şi un picior sub ea. Era, fără îndoială, dintre acele femei ale căror cuvinte lustruite pot reflecta influența unui cerc de lectură sau de bridge sau orice alt formalism ucigător, însă niciodată sufletul lor; femei lipsite complet de umor; femei total indiferente în sinea lor față de numeroasele subiecte dintr-o conversație de salon, însă foarte exigente în privința regulilor de

desfăşurare a unor asemenea conversații, sub al căror celofan strălucitor se pot detecta uşor frustrări nu foarte atrăgătoare. îmi dădeam perfect de bine seama că dacă aş fi devenit, printr-o întâmplare crudă, chiria-Şul ei, s-ar fi apucat metodic să realizeze cu mine ceea ce însemnase probabil întotdeauna pentru ea Primirea unui chiriaş şi m-aş fi trezit prins din nou în lațul uneia dintre acele anoste aventuri amoroase Pe care le cunoşteam atât de bine.

47

Dar nici vorbă să mă stabilesc acolo. Cum puteam să mă simt fericit în acest tip de gospodărie (unde pe fiecare scaun se vedea o revistă pătată), un soi de hibridare hidoasă între comedia „mobilei funcționale şi moderne" şi tragedia balansoarelor uzate şi a

măsuțelor rahitice cu lămpi defecte pe ele. M-a condus la etaj. La stânga se afla camera „mea". Am cercetat-o prin negura respingerii mele violente; dar am recunoscut într-adevăr deasupra patului meu *Sonata Kreutzer* de Rene Prinet. Ea numea „semi-atelier" această cameră de serviciu! Trebuie să ies imediat de aici, mi-am spus hotărât, în timp ce mă prefăceam că ascult prețul absurd şi neliniştitor de scăzut pe care gazda mea galeşă îl cerea pentru pensiune.

Politețea lumii vechi m-a obligat totuşi să îndur chinul până la capăt. Am traversat palierul spre partea dreaptă a casei („unde avem camerele eu şi Lo" - Lo fiind, probabil, fata în casă) şi locata-rul-amant nu şi-a putut ascunde un frison când el, un mascul deosebit

de pretenţios, a dat cu ochii de singura baie, un dreptunghi îngust între palier şi camera lui „Lo", cu lucruri ude, boţite, atârnate deasupra unei căzi suspecte (în care un fir de păr desenase semnul întrebării). Se aflau acolo, după cum mă aşteptam, spiralele furtunului de la duş şi complementul lui, învelitoarea rozalie acoperind sfioasă capacul toaletei.

— După cum văd, nu aveţi o impresie prea bună, a spus doamna odihnindu-şi o clipă mâna pe mâneca mea: ea combina franchețea rece - revărsarea a ceea ce cred că se numeşte „echilibru" - cu o timiditate şi o tristețe care făceau ca modul degajat de a-şi alege cuvintele să pară tot atât de nefiresc ca intonația unui profesor „de pronunție".

— Casa nu este prea îngrijită, recunosc, a

continuat iubita predestinată, dar vă asigur (îmi privea buzele) că vă veți simți foarte bine, cu adevărat foarte bine. Să vă arăt grădina (ultima propoziție

a fost mai sonoră; o fermecătoare schimbare de registru a vocii).

Am coborât scările, urmând-o fără tragere de inimă; apoi am trecut prin bucătăria de la capătul vestibulului, pe partea dreaptă a casei, partea unde se mai aflau sufrageria şi salonul (sub camera „mea", în stânga, era doar un garaj). In bucătărie, slujnica neagră, o femeie dolofană şi tinerică, spuse, în timp ce-şi lua punga neagră, lucioasă de pe clanța uşii care dădea în spatele casei:

— Eu plec, doamnă Haze.

— Bine, Louise, a răspuns doamna Haze cu un oftat. Ne socotim vineri.

Am traversat o cămăruță şi am intrat în sufrageria paralelă cu salonul pe care-l admirasem deja. Am observat o şosetă albă pe duşumea. Mormăind dezaprobator, doamna Haze s-a aplecat din mers şi a aruncat-o într-o debara de lângă cămară. Am cercetat în fugă masa de mahon cu o fructieră în mijloc, în care mai strălucea încă un sâmbure de prună. Am căutat în buzunar mersul trenurilor şi l-am tras pe furiş afară ca să văd când pot să plec din oraş. Mergeam încă în spatele doamnei Haze prin sufragerie, când, deodată, mi-a izbit privirea o explozie neaşteptată de verdeață.

— *Piazza,* a rostit melodios ghidul meu, apoi, fără nici un avertisment, un talaz albastru s-a

învolburat în inima mea şi, de pe salteaua scăldată în soare, pe jumătate dezbrăcată, rotindu-se pe genunchi, s-a ivit dragostea mea de pe Riviera care mă cerceta Prin ochelarii de soare.

Era acelaşi copil - aceiaşi umeri firavi de nuanța mierii, acelaşi spate gol, mătăsos, suplu, aceeaşi claie castanie de păr. O batistă cu buline legată în Jurul pieptului ascundea ochilor mei de maimuță Maturizată, dar nu şi de privirea memoriei mele ținere sânii adolescentini pe care-i dezmierdasem lntr-o zi nemuritoare şi, ca şi cum aş fi fost doica din basm a unei mici prințese (pierdută, răpită,

descoperită în zdrențe țigăneşti, prin care goliciunea ei zâmbea spre rege şi ogarii săi),

am recunoscut aluniţa cafenie de pe coaste. înspăimântat şi încântat (regele plângea de bucurie, trompetele răsunauj doica era beată), i-am văzut din nou abdomenul supt, graţios, unde gura mea călătorind spre sud poposise pentru o clipă, şoldurile acelea de copil pe care sărutasem urma crenelată lăsată de şnurul şortului — ultima zi nebunească, nemuritoare, petrecută acolo, după *„Roches Roses".* Cei douăzeci şi cinci de ani trăiţi după aceea s-au tot subţiat şi s-au încheiat într-un punct palpitant, apoi au dispărut, îmi este aproape imposibil să exprim cu forţa necesară străfulgerarea, frisonul, impactul recunoaşterii pasionate. în clipa luminată de soare când privirea mea alunecă peste copilul îngenuncheat (ochii ei clipeau prin lentilele

întunecate, reci - micul Herr Doktor care urma să mă vindece de toate durerile), în timp ce treceam pe lângă ea cu masca mea de adult (o piesă mare şi arătoasă a virilității din împărăția filmului), vidul sufletului meu a izbutit să soarbă toate detaliile frumuseții ei strălucitoare, pe care le-am confruntat numaidecât cu trăsăturile logodnicei mele moarte. Ceva mai târziu, fireşte, ea, această *nouvelle* Lolita, Lolita *mea,* va eclipsa total prototipul. Vreau doar să subliniez că descoperirea mea nu era decât consecința fatală a „principatului de la țărmul mării" din trecutul meu chinuit, între cele două evenimente se înşiră doar bâjbâieli, gafe şi false rudimente de bucurie, care s-au con-; topit prin ceea ce aveau în comun.

Nu-mi fac totuşi nici un fel de iluzii. Pentn judecătorii mei totul va părea, fără doar şi poate, . scenă din mascarada produsă de un nebun obsedai de *Je fruit vert". Au fond, ga m'est bien egal.* Tot ci ştiu este că, în timp ce doamna Haze şi eu coboran. treptele intrând în grădina liniştită, genunchii mei. păreau reflexii ale genunchilor din apa vălurită, buzele îmi erau de nisip şi...

—E Lo, fata mea, spuse ea, iar aceştia sunt doii mei. gj — Da, am zis, da. Sunt frumoşi, frumoşi... frumoşi!

11

..;;iai* ***1***

Proba Numărul Doi e jurnalul de buzunar, legat în imitație de piele neagră, cu anul, 1947, imprimat cu aur, *en escalier,* în colțul din

stânga sus al copertei. Elegant obiect, produs de Blank Blank Co, Blankton, Massachusetts! Parcă îl am aievea în fața ochilor, în realitate, l-am distrus în urmă cu cinci ani, iar ceea ce vă prezint acum (grație memoriei mele fotografice) reprezintă materializarea lui concisă, Fenixul plăpând şi golaş.
De fapt, am scris jurnalul de două ori, de aceea mi-l amintesc cu atâta precizie. Mai întâi, am scris notele cu creionul (cu multe ştersături şi corecturi) pe filele unui carnet cunoscut sub numele comercial de „blocnotes pentru dactilografe"; apoi le-am trecut în cărticica amintită mai înainte, folosind prescurtări clare, cu scrisul meu cel mai mărunt, mai satanic. 30 mai a fost proclamată oficial Zi de Post în New Hampshire, dar nu şi în cele două

Caroline. în acea zi, Ramsdale şi-a închis şcolile pe timpul verii din cauza epidemiei de „gripă abdominală" (ce o fi fost aia?). Cititorul poate verifica datele vremii în *Ramsdale Journal* din 1947. Mă instalasem în casa Haze cu câteva zile înainte de această dată şi jurnalul scurt pe care îmi propun să vi-l prezint acum (aşa cum spionul transmite oral conținutul notei pe care a înghițit-o) acoperă mare parte din luna iunie.

Joi. Zi foarte călduroasă. Dintr-ă poziție strate-Sică (de la fereastra băii) am ochit-o pe Dolores, care aduna rufele de pe frânghie în lumina crudă, de smarald, din spatele casei. Am ieşit afară. Purta cămaşă ecosez, blugi şi pantofi de tenis. Mişcările [6]i în lumina brodată cu umbre atingeau cea mai

50

51

tainică şi sensibilă coardă a trupului meu ticăloşit. După o clipă, s-a aşezat lângă mine pe ultima treaptă a terasei din spate şi a început să adune pietricele între tălpi - pietricele, Dumnezeule -, apoi a cules un ciob curb, ca o buză disprețuitoare, rămas de la o sticlă de lapte - şi s-a pornit să le arunce la țintă, într-o cutie de conserve. *Bing.* Nu mai ține a doua oară - n-o mai nimereşti a doua oară - mai mare *i* chinu'. *Bing.* Ce piele uluitoare - u-lu-i-toa-re: fină şi bronzată, fără cusur. înghețata asortată produce acnee. Excesul de sebum, substanța grasă care hrăneşte teaca firului de păr, provoacă iritații şi dă cale liberă infecției. Nimfetele nu au însă

acnee, deşi se îndoapă cu toate bunătățile. Mătasea diafană, sclipitoare de deasupra tâmplelor ei trece prin nuanțări inefabile în castaniul deschis al părului. Doamne, ce dulce supliciu! Şi osciorul care se zbate pe exteriorul gleznei acoperite cu praf! „Fata lui McCoo ? Ginny McCoo ? Oh, oh, ce sperietoare! Jigărită. Şi şchioapă. Gata să moară de poliomielită." *Bing.* Dantela strălucitoare a pufului de pe antebrațul ei. S-a ridicat să ducă în casă rufele şi eu am avut prilejul să ador de la distanță fundul decolorat al blugilor suflecați. Afabila doamnă Haze, înarmată cu aparatul de fotografiat, a răsărit din iarbă ca arborele iluzoriu al unui fachir şi, după oarecare frământare fototropică - ochii trişti cătând în sus, ochii fericiți cătând în jos -, a

avut neobrăzarea să mă pozeze cum stăteam clipind pe trepte, Humbert le Bel.

Vineri. Am văzut-o plecând cu o fată brună, care se numeşte Rose. De ce oare mă excită atât de dezgustător mersul ei (e o copilă, reţineţi, doar o copilă) ? Analizaţi. Sugestia palidă a degetelor de la picioare orientate spre interior. Un soi de zvâcnire, şerpuită de sub genunchi, a fiecărui pas. O vagă încetinire, reţinere a mişcării. Foarte copilăroasă, nespus de provocatoare. Pe Humbert îl mai impresionează teri-! bil limbajul argotic al puştoaicei şi vocea ei ascuţi

Mai târziu am auzit-o cum îi pasa lui Rose peste gard grosolănii lipsite de noimă. Care vibrau în mine într-un ritm tot mai alert. Pauză. „Trebuie să plec acum, gânganie."

Sâmbătă. (începutul e, probabil, modificat.) Ținerea jurnalului e o nebunie, ştiu, dar mă captivează. Doar o soție iubitoare ar putea să-mi descifreze scrierea microscopică. Consemnez plin de năduf că astăzi L. a făcut plajă pe aşa-numita *jiazza*[a], dar maică-sa şi o altă cucoană au bântuit prin preajmă. M-aş fi putut instala, desigur, în şezlong, prefă-cându-mă că citesc. Pentru mai multă siguranță, m-am ținut deoparte, fiindcă mi-era frică să nu mă apuce tremurul acela groaznic, ridicol, jalnic de paralitic, care putea să compromită *ma entree,* răpindu-i aparența de dezinvoltură.

Duminică. Ne copleşeşte în continuare arşița; săptămâna a fost deosebit de prielnică. Azi am ocupat o poziție strategică, cu ziare voluminoase şi o pipă nouă, în şezlongul din

piazza înainte de sosirea lui L. Dezamăgire mare. A venit împreună cu maică-sa; erau în costume de baie negre, din două piese, noi ca şi pipa mea. Scumpa mea, dragostea mea, s-a oprit pentru o clipă în dreptul meu - voia revistele umoristice - şi mireasma ei semăna foarte mult cu a celeilalte, fata de pe Riviera, era însă mai intensă, cu nuanțe mai aspre - o aromă toridă care mi-a tulburat pe dată bărbăția -, dar s-a îndepărtat repede smulgându-mi de sub priviri partea aceea râvnită Şi s-a retras pe saltea lângă mama ei cu trup de focă. Frumoasa mea s-a aşezat pe burtă, arătându-mi, [a]rătându-le celor o mie de ochi larg deschişi din sângele meu prin care mişună puzderie de ochi, omoplații uşor ridicați, puful de pe curbura coloanei Ş[1]

arcuirea feselor înguste, elastice, îmbrăcate în [ne]gru, şi ţărmul coapselor de şcolăriţă. Eleva în [c]lasa a şaptea se delecta în tăcere cu desenele [V]6rzi-albastre din revistele umoristice. Nici chiar riap cel verde-roşu-albastru nu şi-ar fi putut imagina

52

53

o nimfetă mai ispititoare. Priveam prin straturi prismatice de lumină, cu buzele uscate, focalizându-mi poftele trupului şi legănându-mă uşor sub ziarul meu, şi am simţit că aş putea atinge numaidecât beatitudinea cerşetorului printr-o concentrare deplină asupra imaginii sale; dar, asemenea răpitoarelor care preferă prada în mişcare (uneia nemişcate), mi-am propus ca jalnica împlinire să coincidă cu una

dintre diferitele mişcări copilăreşti pe care le făcea când şi când în timp ce citea, de pildă, când încerca să se scarpine pe spate şi-şi descoperea subțioara - dar Haze, grăsana, a risipit brusc vraja întorcându-se spre mine ca să-mi ceară un foc şi lansându-se într-o conversație aiurită despre cartea unui şarlatan ce se bucura de popularitate.

Luni. Delectatio morosa. Zilele-mi mohorâte s-au petrecut în deznădejde şi durere. Azi după-masă trebuia să ne ducem (mama Haze, Dolores şi eu) la Oglinda Iazului, să facem baie şi plajă; dar dimineața sidefie a degenerat la amiază în ploaie şi Lo s-a isterizat.

S-a constatat că în New York şi Chicago vârsta medie a pubertății la fete este treisprezece ani şi nouă luni. Există totuşi unele diferențe

individuale, * vârsta variind între zece ani - sau chiar mai puțin -l şi şaptesprezece ani. Virginia nu împlinise paisprezece ani când a fost posedată de Harry Edgar, care îi dădea lecții de algebră. *Je m'imagine cela.* Şi-au petrecut luna de miere la Petersburg, Florida. „Monsieur Poe-poe", cum îl numea pe poetul-poet băiatul din clasa de la Paris a lui Monsieur Humbert Humbert.

Sunt înzestrat cu toate caracteristicile care, potrivit celor care au studiat interesele sexuale ale copiilor, declanşează reacții tulburătoare la fetițe: liniile ener-j gice ale chipului, mâini musculoase, voce profund şi sonoră, umeri lați. în plus, după cât se spune,! există oarecare asemănări între mine şi un vocalis sau actoraş pe care Lo îl iubea la nebunie.

Marți. Ploaie. Iazul Ploilor. Mămica s-a dus după cumpărături. L. se afla pe undeva pe aproape, ştiam. Am manevrat în taină şi am dat peste ea. Era în dormitorul maică-sii. îi intrase ceva în ochiul stâng pe care-l ținea deschis cu degetele ca să scoată ce era acolo. Rochie cadrilată. îmi place, într-adevăr, mireasma îmbătătoare a pielii ei bronzate, totuşi cred că ar trebui să-şi spele mai des părul. în acel moment ne aflam amândoi în aceeaşi baie verde şi caldă a oglinzii, în care se reflectau doar vârful unui plop, noi doi şi cerul. Am prins-o puternic de umeri, apoi delicat de tâmple şi am întors-o cu fața spre mine. :. — E aici, zise ea, îl simt.

— Țăranca elvețiană foloseşte vârful limbii. •

— II scoate cu vârful limbii ?

— îhî. Să-ncerc?

,- —Fireşte, spuse ea.

! Mi-am trecut uşurel vârful tremurător al limbii în jurul globului ocular sărat, care se rostogolea. . — Aşa-aşa, spuse clipind. Gata, s-a dus.

— Şi-acum celălalt ?

— Aiurezi, începu ea, nu mai e nim... - dar a observat rictusul buzelor mele care se apropiau. Bine, spuse ea binevoitoare, şi Humbert cel serios s-a aplecat peste chipul bronzat apăsându-şi gura pe pleoapa ce se bătea. A izbucnit în râs şi a zbughit-o pe lângă mine ieşind din cameră. Inima mi se pulverizase. Niciodată în viața mea - nici când dezmierdam iubita-copil din Franța -, niciodată.

Noapte. N-am simțit nicicând un asemenea chin. Aş vrea să îi descriu chipul, felul de a fi - şi nu pot, fiindcă patima mă orbeşte când o simt aproape, nu sunt deprins să stau cu nimfetele, fir-ar să fie. Dacă închid ochii văd numai câte un fragment imobil din făptura ei, un stop-cadru, imaginea neaşteptată a unui membru frumos, genunchiul care iese de sub rochia de tartan când Lo se aşază să-şi lege Şireturile.

— Dolores Haze, *ne montrez pas vos zhambes* ' (mama ei, care e convinsă că ştie franțuzeşte). Sunt poet â *mes heures* şi am compus un madrigal în care îi cântam funinginea genelor, ochii cenuşii indiferenți, cei cinci pistrui

asimetrici de pe nasul obraznic, puful blond de pe membrele bronzate; dar l-am distrus şi nu mi-l amintesc astăzi. Pot să descriu trăsăturile lui Lo doar în termeni foarte comuni (reiau jurnalul): aş spune că avea păr castaniu şi buze roşii ca dropsurile roşii linse, cea de jos destul de cărnoasă - oh, de ce nu sunt scriitoare s-o pun să-mi pozeze goală în lumina pură! în schimb, sur deşiratul, ciolănosul Humbert Humbert cu piep păros, sprâncene negre stufoase, cu accent excentril şi cu o hazna de monştri pestilenţiali care colcăie ascunşi în spatele zâmbetului inept de băieţaş. Da nici ea nu este copilul plăpând dintr-un roman femi nin. Natura dublă a nimfetei mele - a oricărei nimfet probabil - mă înnebuneşte; e vorba de amestecul dintre inocenţa visătoare şi tandră şi

un soi de vulgaritate stranie ce-şi are rădăcinile în isteţimea insolentă a reclamelor şi ilustraţiilor din reviste, în radicalismul vag al slujnicelor adolescente din Anglia (mirosind a margarete strivite şi a transpiraţie) şi în târfele foarte tinere deghizate în copii din bordelurile de provincie. încă o dată, toate acestea combină cu delicateţea aleasă, neîntinată care răz bate prin mosc şi mocirlă, prin murdărie şi moar oh, Doamne, Doamne. Faptul cel mai straniu estei că ea, Lolita *aceasta,* Lolita *mea,* a individualizat) pofta trupească străveche a scriitorului, astfel că mai presus de toţi şi de toate tronează Lolita.

Miercuri.

— Ascultă, te rog s-o convingi pe mama să ne ia mâine la Oglinda Iazului.

Am reprodus textual cuvintele pe care mi le-a spus, şuierat şi voluptuos, iubirea mea de doisprezece ani când am dat nas în nas pe veranda din față; eu ieşeam, ea intra. Soarele de după-amiază,
diamantul alb, orbitor, cu puzderie de spini irizanți, tremura reflectându-se pe spatele rotund al unei maşini parcate. Frunzişul unui ulm imens îşi juca umbrele suave pe zidul casei placat cu şiță. Doi plopi fremătau şi susurau. Se desluşea zgomotul inform al traficului îndepărtat. Un copil striga: Nancy, Nan-cy! în casă, Lolita îşi pusese discul preferat „Little Carmen", pe care eu îl numeam „Dirijorii pigmei", ceea ce o făcea să reacționeze pufnind cu indignare prefăcută la poanta mea de prost-gust.

Joi. Seara trecută, doamna Haze, Lolita şi cu mine am stat în *piazza.* înserarea caldă se dizolvase în întunericul senzual. Bătrâna fată povestise cu lux de amănunte intriga unui film pe care-l văzuse împreună cu Lo în timpul iernii. Boxerul decăzuse cumplit, dar l-a întâlnit pe bătrânul şi bunul preot (care fusese şi el boxer în vremea tinereții lui robuste şi putea încă să pocnească zdravăn păcătoşii). Şedeam pe jos, pe nişte perne, iar Lo se afla între cucoană şi mine (se înghesuise între noi, scumpa). M-am lansat, la rându-mi, într-o relatare hazlie a aventurilor mele arctice. Muza invenției mi-a pus în mâini o armă şi am împuşcat un urs alb care s-a lăsat moale la pământ şi a spus doar: „Ah!". în acelaşi timp, percepeam intens apropierea de Lo; gesticulam

şi vorbeam în întunericul îngăduitor şi mă foloseam de gesturile invizibile pentru a-i atinge mâna, umărul şi o balerină din lână şi voal cu care se juca înfigându-mi-o în poală; şi, în sfârşit, după ce îmi învăluisem iubita strălucitoare în mreaja împletită din mângâieri eterate, m-am încumetat să îi mângâi uşor piciorul gol, dezmierdându-i perişorul de piersică de pe gambă. Şi chicoteam la propriile glume, tremuram şi-mi ascundeam tremurul şi o dată sau de două ori buzele mele au sorbit cu repeziciune căldura părului ei în timp ce o delectam cu un apar-teu scurt şi amuzant şi o adulmecam alintându-i jucăria. Dar şi ea s-a tot bâţâit aşa că, în cele din urmă, maică-sa i-a spus tăios să înceteze şi-a azvârlit

păpuşa în beznă, iar eu am râs şi m-am adresat lui Haze peste picioarele lui Lo, lăsându-mi mâna să urce discret pe spatele firav al nimfetei ca să-i simt pielea prin bluza băiețească.

Ştiam însă că nu există speranță şi eram bolnav de dorințe, hainele îmi păreau strâmte, aşa că într-un fel m-am bucurat când vocea mamei sale a anunțat în întuneric:

— Ei, credem că Lo trebuie să se ducă la culcare.

— Cred că eşti nesuferită, spuse Lo.

— Deci mâine, adio picnic, zise Haze.

— Trăim într-o țară liberă, replică Lo.

Lo a plecat furioasă, huiduind ca în Bronx, iar eu am mai rămas din pură inerție, în timp ce

Haze îşi fuma a zecea ţigară a serii şi se plângea de Lo.
Fusese o pacoste de mică, de la un an, când îşi arunca jucăriile din pătuţ, astfel că mama trebuia să le tot adune, ticălos copil! Acum, la doisprezece ani, e o adevărată calamitate, spuse Haze. Voia să devină bateristă sau dansatoare de shake, cam atât. Avea note slabe, dar se adaptase mai bine în noua şcoală decât în cea din Pisky (Pisky era oraşul de baştină din Vestul Mijlociu al familiei Haze. Casa din Ramsdale aparţinuse soacrei ei. Se mutaseră în Ramsdale de aproape doi ani).
— De ce nu se simţea bine acolo ?
— Oh, spuse Haze, ar trebui să ştiu, sărmana de j mine. Când eram copil, am trecut şi eu prin astea: băieţii îţi sucesc mâinile, te lovesc

cu ghiozdanele pline de cărți, te trag de păr, te izbesc în piept, te smucesc de bluză. Fireşte, toanele constituie alaiul obişnuit al creşterii, dar Lo exagerează. E posacă şi evazivă. Grosolană şi bănuitoare. Pe Viola, o colegă italiancă, a pironit-o de bancă, cu stiloul. Ştiți ce aş dori ? Dacă veți mai fi la toamnă aici, monsieur, ați fi dispus să o ajutați să-şi facă temele? După câte văd, cunoaşteți o mulțime de lucruri - geografie, matematică, franceză.

— Cam aşa ceva, răspunse monsieur.

— înseamnă, spuse repede Haze, că veți fi aici!

Voiam să strig: am să rămân pentru totdeauna, fiindcă sper să îmi mângâi din când în când eleva începătoare. Dar cu Haze eram prudent.

Aşa că am mormăit ceva, mi-am întins alene membrele, fără să promit nimic *(le mot juste)* şi m-am dus imediat sus în camera mea. Totuşi, cucoana nu era pregătită să-şi încheie astfel ziua. Mă lungisem pe patul meu rece, strângeam cu amândouă mâinile lângă obraz năluca înmiresmată a Lolitei, când am auzit cum proprietăreasa neobosită luneca tiptil spre uşa mea... Voia doar să fie sigură, mi-a şoptit ea de dincolo de uşă, că terminasem de citit revista *Glance and Gulp* pe care mi-o împrumutase mai deunăzi. Din camera ei, Lolita a zbierat că revista e la ea. Casa asta e o adevărată bibliotecă de împrumut, Doamne mânie-te!

Vineri. Ce-ar zice oare editorii mei academici dacă i-aş cita în manualul meu pe Ronsard cu

„la vermeillette fente" sau pe Remy Belleau cu *„un petit feutre de mousse delicate, trace le milieu d'un fillet escarlatte"* şi aşa mai departe ? Mă paşte, probabil, o altă depresiune nervoasă dacă mai rămân în casa aceasta, sub tensiunea insuportabilei ispite, lângă iubita mea - iubita mea -, viața şi logodnica mea. O fi inițiat-o maica natura în Misterul lui Menarch ? Beat de amor. Blestemul irlandez. Căzând de pe acoperiş. Vine bunica. „Domnul Uterus (citez dintr-o revistă pentru fete) începe să construiască un zid moale şi gros pentru cazul când un eventual bebeluş va trebui poate să-şi facă acolo culcuşul." Nebunul mititel în celula sa capitonată.

Apropo: dacă voi comite vreodată o crimă serioasă... Rețineți-l pe „dacă". Mobilul trebuia

să fie mult mai puternic decât ceea ce se petrecuse între mine şi Valeria. Rețineți că atunci m-am purtat destul de stupid. Dacă şi când doriți să mă ardeți de viu, să nu uitați că numai un acces de nebunie putea să-mi dea energia necesară pentru a deveni o brută (tot pasajul e, probabil, modificat). Am visat uneori

că încerc să ucid. Ştiți ce se întâmplă? De pildă, țin în mână o puşcă. De pildă, ochesc spre un duşman afabil, care mă priveşte interesat. Oh, apăs pe trăgaci, perfect, dar gloanțele cad moale, unul după altul, din gura bleaga a țevii. Singurul meu gând, în acele vise, era să-mi ascund fiascoul, să nu-l sesizeze duşmanul meu, care încet-încet

începea să se înfurie.
Astă-seară la cină mâța a bătrână mi-a spus privind pieziş, cu persiflare maternă, spre Lo (tocmai descriam cu mare vervă mustața tăiată scurt pe care încă nu mă hotărâsem să mi-o las):
— Mai bine renunțați, altminteri ştiu eu pe cineva care o s-o ia razna de tot.
Lo a împins deoparte farfuria cu peşte fiert mai-mai să răstoarne cana cu lapte şi a ieşit ca o furtună din sufragerie.
— Credeți că v-ar plictisi tare, zise Haze, să mergeți mâine cu noi la scăldat la Oglinda Iazului? Fireşte, dacă Lo îşi cere iertare pentru impolitețe.
Mai târziu am auzit uşi trântite puternic şi alte sunete care veneau din grotele zguduite de

cutremurul înfruntării acerbe dintre cele două rivale.

Nu şi-a cerut iertare. S-a dus iazul. Poate ne-am fi distrat.

Sâmbătă. De câteva zile, în timp ce scriu în camera mea, las uşa crăpată; dar capcana a funcționat de-abia azi. După ce s-a agitat îndelung, a ezitat, şi-a şters picioarele insistent - se jena că venise neinvitată şi voia să nu se observe -, a intrat în odaie, s-a învârtit, s-a răsucit şi, în fine, a început să examineze încârligăturile pe care le aşternusem pe o foaie de hârtie. Păreau să o intereseze. Oh, nu erau produsul pauzei inspirate pe care o face Literatul între două paragrafe, ci hieroglifele hidoase (ea nu avea cum să le descifreze) ale poftelor mele funeste. Şi-a aplecat cârlionții

peste masa la care stăteam, Humbert Humbert şi-a petrecut patern brațul pe după mijlocul ei, iar vizitatoarea neprihănită s-a

lăsat încetişor pe unul din genunchii mei, în timp ce ținea foarte aproape de ochi bucata de hârtie.

Profilul adorabil, buzele puțin desfăcute, părul ei cald se aflau la mică distanță de caninul meu; şi, prin veşmintele de băiețoi necioplit, i-am simțit dogoarea membrelor. Mi-am dat seama numaidecât că o puteam săruta nepedepsit pe gât, pe golfulețul gurii. Ştiam că mă va lăsa, ba chiar va închide ochii, cum ne învață Hollywood-ul.

La fel de banal ca o vanilie dublă cu ciocolată fierbinte. Nu-i pot spune cititorului avizat (ale

cărui sprâncene s-au retras, presupun, spre creştetul chel), nu-i pot spune cum mi-am dat seama. Urechea mea de maimuță a sesizat, probabil involuntar, o modificare uşoară în ritmul respirației ei — pentru că acum nu se mai uita, de fapt, la mâzgăleala mea, ci aştepta curioasă şi calmă - oh, nimfeta mea diafană! - ca locatarul plin de vrajă şi de dorințe să treacă la fapte. S-ar putea ca unei copile, cititoare asiduă a revistelor-cinema, expertă în detalii filmate cu încetinitorul, cu mişcări de vis, să nu i se pară prea ciudată situația, cred eu, când un prieten, adult arătos, foarte viril... prea târziu! Casa a început dintr-o dată să vibreze, vocea gureşei Louise îi relata doamnei Haze, care de-abia intrase în casă, despre nu ştiu ce mortăciune găsită de ea şi de Leslie Tbmson în

pivniță şi micuța Lolita nu putea să rateze o asemenea poveste.

Duminică. Nestatornică, țâfnoasă, veselă, neîndemânatică, fermecătoare, având acea grație picantă a puberelor cu făptura teribil de ademenitoare (dau New England pentru un condei de scriitoare!), de la funda neagră şi clamele care-i țineau părul până la cicatricea mică din josul gambei netede (unde o lovise cu rotilele patinelor un băiat din Pisky), cu o palmă mai sus de şoseta albă din bumbac. Plecată cu maică-sa la familia Hamilton - ziua de naştere sau aşa ceva. Rochie cadrilată, lungă. Porumbeii săi mici par bine formați. Ce capcană precoce!

61

Luni. Dimineață ploioasă. *„Ces matins gris et*

doux..." Pijamaua mea albă are pe spate un desen liliachiu. Mă simt asemenea păianjenilor umflați şi palizi pe care-i vedeți în grădinile bătrâne. Aşezați în mijlocul pânzei strălucitoare, trimit semnale smucind uşor de unul sau altul dintre fire. Pânza *mea* se întinde în toată casa, iar eu ascult, ca un vrăjitor viclean, stând tolănit într-un fotoliu. Unde o fi Lo ? în odaia ei? Trag binişor de firul mătăsos. Nu este. S-a auzit sunetul sacadat al ruloului de hârtie igienică : şi firul meu lansat în exterior nu a interceptat zgomot de paşi între baie şi camera ei. Se spală încă pe dinți (singura operație igienică pe care Lo o îndeplineşte cu sfințenie)? Nu. Uşa de la baie de-abia s-a închis, am auzit cu câteva clipe mai înainte cum s-a trântit, deci trebuie să dibui

prin alte părți ale casei ca să descopăr prada frumoasă, cu piele fierbinte, bronzată şi obrajii rumeni. Ia să-mi expediez firele de mătase pe scări în jos. Mă conving astfel că nu e în bucătărie - nu trântește uşa frigiderului, nu țipă la mama ei nesuferită (care se delectează, presupun, cu a treia conversație telefonică mați-* nală, uguind cu voioşie potolită). Ei, să bâjbâim şif să nădăjduim. Gândurile mele alunecă asemenea unui fascicul de raze până în salon şi constată că radioul tace (iar mămica turuie întruna cu voce scăzută, discutând cu doamna Chatfield sau cu doamna Hamilton; e îmbujorată, surâzătoare, cupa mâinii libere acoperă receptorul şi refuzăimplicit, să dezmintă insinuările acelea amuzante, ştiți, zvonar, locatar, şi doamna, care în discuțiile

față-n față e întotdeauna categorică, şopteşte afectuos, cum nu-i stă în fire). Aşadar nimfeta mea nu este acasă! Plecată! Ceea ce credeam că este o rețea prismatică se dovedeşte a fi doar un păienjeniş vechi şi cenuşiu, casa e pustie, moartă. Şi deodată, prin uşa întredeschisă, se aude chicotitul dulce, discret ai Lolitei: — Să nu-i spui mamei că ți-am mâncat *toată*; slănina.

'

62

Ies iute din odaie. S-a dus. Lolita, unde eşti? Tava cu micul dejun, pregătit cu drag de stăpâna casei, rânjeşte ştirbă la mine, aşteptând să o duc în cameră. Lola, Lolita!

Marți. Norii au amânat din nou picnicul de la iazul acela inaccesibil. Intrigile Destinului. Ieri

am probat în fața oglinzii o nouă pereche de chiloți
de baie.
Miercuri. După-amiază, Haze (pantofi decenți, taior) mi-a spus că se duce în oraş să cumpere un cadou pentru prietena uneia dintre prietenele ei şi m-a întrebat dacă n-aş fi dispus să o însoțesc; eram atât de priceput la stofe şi parfumuri!
— Să alegeți mireasma dumneavoastră preferată, a sfârâit ea.
Ce mai putea spune Humbert, care lucra în branşa parfumurilor? Mă prinsese la înghesuială, între veranda din față şi maşină.
— Hai, grăbiți-vă, spuse, în timp ce eu mă chinuiam să-mi aplec trupul meu mare ca să mă strecor înăuntru (şi căutam cu disperare un

pretext pentru a scăpa). Pornise motorul şi înjura monden un camion care o bloca - a dat cu spatele şi apoi a întors, după ce îi adusese bătrânei invalide, domnişoara Devizavi, un scaun cu rotile nou-nouț. Deodată vocea ascuțită a Lolitei a țâşnit pe fereastra salonului.

— Hei, unde vă duceți ? Vin şi eu! Stați aşa!

— N-o băga în seamă, scheună Haze (forțând motorul): dar vai»-ce necaz pe şoferița mea nurlie, Lo ajunsese la portiera de pe partea mea şi trăgea de ea.

— E inadmisibil, începu Haze.

Dar Lo s-a şi aruncat înăuntru, în culmea încân-

i tării:

— Alo, mişcă-ți fundu', îmi spuse Lo.

— Lo! strigă Haze (privindu-mă cu coada

ochiului, în speranța că o voi împinge afară pe Lo, mojica!).

— Ei, poftim! strigă Lo (nu o făcea pentru prima °ară), când a fost proiectată brusc pe banchetă de Mi care s-a năpustit înainte.

63

— E inadmisibil, reluă Haze, băgând furioasă în viteza a doua, ca un copil să fie atât de bădăran. Şi atât de insistent. Doar ştie că nu este dorită. Şi nici măcar n-a făcut baie.

Dosul palmei mele atingea blugii copilei. Era desculță: pe unghiile degetelor de la picioare se vedeau urme de ojă vişinie, iar degetul mare era înfăşurat în leucoplast; şi, Doamne, ce n-aş fi dat să pot săruta lăbuțele cu degete lungi de maimuță!

Deodată şi-a strecurat mâna în mâna mea şi eu

am ținut şi am strâns lăbuța fierbinte, tot timpul drumului, fără să fim văzuți de supraveghetoarea noastră. Aripile nasului Marlenesc al şoferiței străluceau, deoarece tainul de pudră se risipise sau se consumase. Monologa elegant despre circulația locală, zâmbea din profil, îşi țuguia buzele, din profil, îşi bătea genele rimelate, din profil, iar eu mă rugam să nu mai ajungem niciodată la magazin, dar am ajuns.

Mai am de relatat doar, *primo:* că, la întoarcere, Haze cea mare a exilat-o pe Haze cea mică pe bancheta din spate şi *secundo*: că doamna s-a decis să păstreze preferința Humbert pentru dosul urechilor ei frumoase.

Joi. La începutul tropical al lunii, plouă cu piatră şi câinii văzduhului latră. într-un volum

din *Young People's Encyclopaedia* am găsit o foiță pe care creionul unui copil începuse să copieze harta Statelor Unite. Pe partea cealaltă, în dreptul conturului neîncheiat al Floridei şi Golfului, era o listă trasă la mimeograf cu nume care se refereau, evident, la clasa ei din şcoala de la Ramsdale. E un poem pe care-l ştiu pe de rost.

Angel, Grace Austin, Floyd Beale, Jack Beale, Mary Buck, Daniel
Hamilton, Rose Haze, Dolores Honech, Rosaline Knight, Kenneth McCoo, Virginia

j

Byron, Marguerite Campbell, Alice
Carmine, Rose Chatfield, Phyllis Clarke, Gordon Cowan, John Cowan, Marion

Duncan, Walter Falter, Ted Fantazia, Stella Flashman, Irving Fox, George Glave, Mabel Goodale, Donald Green, Lucinda McCrystal, Vivian McFate, Aubrey Miranda, Anthony Miranda, Viola Rosato, Emil Schlenker, Lena Scott, Donald Sheridan, Agnes Sherva, Oleg Smith, Hazel Talbot, Edgar Talbot, Edwin Wain, Lull Williams, Ralph Windmuller, Louise

Un poem, un adevărat poem ! Ce straniu, ce plăcut să o descopăr pe această „Haze, Dolores" (ea!) în minunatul pavilion al numelor, cu bodigarzi de roze - o prințesă de basm între domnişoarele de onoare. Numele acesta aşezat printre multe altele îmi dă fiori pe şira spinării. De ce? încerc să analizez. De ce mă tulbură într-atât încât mă podidesc

lacrimile (fierbinți, opalescente, mari; lacrimile pe care le varsă poeții şi îndrăgostiții)? De ce? Din cauza anonimatului duios al numelui în mantie oficială („Dolores") şi a permutării abstracte a numelui de botez şi a celui de familie, care seamănă cu o pereche nouă de mănuşi deschise la culoare sau cu ° mască ?

Care să fie cuvântul-cheie? „Mască"? Din cauza delectării produse de misterul semitransparent al yoalului unduitor din interiorul căruia îți zâmbesc, in trecere, doar ție carnea şi ochii ființei dragi, fiindcă turnai tu o vei cunoaşte? Sau pentru că îmi pot imagina perfect restul pitoresc al clasei, băieții şi 'etele din jurul iubitei mele neguroase şi *dolorosa :* Grace şi coşurile ei coapte; Ginny cu piciorul

târ-â; Gordon, onanistul jigărit; Duncan, clovnul

64

65

urât-mirositor; Agnes, care îşi roade unghiile; Viola bruneta cu sânii mari; drăgălaşa Rosaline; oacheşi Mary Rose; adorabila Stella, care se lasă pipăită d străini; Ralph, teroristul şi hoțul; Irving, de car îmi pare rău. Şi, pierdută printre ei, stă Ea, Loliti *mea.* Profesorii o detestă, dar ochii băieților îi mân* gâie gâtul şi părul.

Vineri. De s-ar produce odată un dezastru înspăi-J mântător! Cutremur. Explozie spectaculoasă. Mar sa este eliminată,- spulberată imediat şi pentru vecie împreună cu tot ce se găseşte pe o rază de patr mile. Lolita

scânceşte în brațele mele. Fiind un barba liber, mă bucur de ea printre ruine. Surprindere* ei, explicațiile mele, demonstrațiile, gemetele. Plăs-l muiri idioate şi zadarnice ! Un Humbert viteaz s-ar fi jucat cu ea în modul cel mai scârbos (de pildă, ieri, când venise din nou în camera mea ca să-mi arate desenele ei - artă şcolară!) sau ar fi putut să o cumpere, să o corupă - şi treaba se aranja. Un individ simplu şi practic ar fi recurs la surogate comerciale - cine ştie unde vrea să ajungă! Eu însă J nu ştiu. Sunt îngrozitor de timid, deşi am trăsăturii virile. La gândul că aş putea să am neplăceri teribili de indecente, sufletul meu romantic e cuprins de fri'j soane şi devine amorf. Monştrii aceia marini, obscenii! *„Mais allez-y, allez-y!"* Annabel sărea într-un picioiy] trăgându-şi

şortul pe ea, eu turbam de furie şi încerc cam să o ascund de privirile lor.
Aceeaşi dată, mai târziu, foarte târziu. Am apr in*] lumina pentru a întrerupe un vis, care avea un] antecedent clar. La cină, Haze anunțase binevoitoare că duminică, după slujbă, ne vom duce la i fiindcă institutul meteorologic prevedea un week-end însorit. Stăteam lungit în pat, pierdut în reverii erotice şi, înainte de a adormi, mă gândeam cum *si* profit de picnicul ce se anunța. încercam să ima ginez un plan. îmi dădeam seama că Haze o ura ; iubita mea, fiindcă Lo se îndrăgostise de mine. Aş că planul meu pentru ziua când ne vom duce la iai
îşi propunea să dea satisfacție mamei; dar, când mi se va oferi prilejul, voi spune că mi-

am uitat ochelarii de soare sau ceasul în luminişul acela, de acolo -şi mă voi pierde cu nimfeta mea în pădure. Ajuns aici, realitatea s-a retras, s-a vaporizat. Căutarea Ochelarilor s-a transformat într-o mini-orgie liniştită cu Lolita, care, spre surprinderea mea, se dovedea versată, veselă, coruptă şi docilă. Pe la trei dimineața am înghițit un somnifer şi numaidecât un vis parodic - dar care nu-l continua pe cel anterior -mi-a înfățişat cu un soi de limpezime semnificativă iazul la care nu fusesem niciodată: era glazurat cu o pojghiță de gheață de culoarea smaraldului, pe care încerca să o spargă cu târnăcopul un eschimos ciupit de vărsat. Şi totuşi, pe malurile nisipoase ale iazului înfloreau mimoze importate şi leandri. Dr. Blanche

Schwarzmann mi-ar fi dat un sac de bani ca să-şi sporească fişele cu un asemenea vis-libido. Din păcate, restul visului era complet eclectic. Haze cea mare şi mica Haze călăreau în jurul iazului, călăream şi eu săltând conştiincios în şa, cu picioarele depărtate şi arcuite, deşi între ele nu se afla calul, ci doar aerul elastic - o mică scăpare datorată neatenției agentului oniric.

Sâmbătă. Inima îmi bate şi acum foarte tare. Sunt încă agitat şi amintirea din vis îmi smulge gemete stinse.

Vedere din spate. Imaginea fugară a pielii strălucitoare dintre tricou şi chiloții de gimnastică albi. Aplecată peste pervaz, rupe frunze din plopul de lângă casă, în timp ce e absorbită de o discuție torențială cu vânzătorul

de ziare, băiatul din stradă (Kenneth Knight, bănuiesc), care a propulsat cu un oobârnac foarte precis *Ramsdale Journal* direct pe verandă. Asemenea unui mim, m-am dus pâş-pâş, târâş-grăpiş spre ea. Brațele şi picioarele devenită suprafețe convexe şi eu înaintam între ele - nu Pe ele -, mă apropiam lent, cu un mijloc neutru de locomoție: Humbert, Păianjenul Rănit. Mi s-a părut

66

67

că s-au scurs multe ore până să ajung la ea: o vedeam, parcă, printr-un telescop întors şi mă deplasam ca un paralitic, pe mădulare moi şi diforme, teribil de concentrat, spre fundul ei mic şi încordat. Am ajuns, în fine, în spatele ei şi atunci m-a pălit o idee nefericită şi am

zbierat „bau", înşfăcând-o de ceafă şi scuturând-o ca să-mi maschez adevăratul meu *manege*; şi ea a mârâit scurt: „Termină!". Foarte grosolană, cocota mică! Rânjind cadaveric, Humbert cel Hulit a ordonat o retragere tristă, iar ea a continuat să reverse bancuri înspre stradă.

Am să vă povestesc acum ce s-a întâmplat mai târziu. După ce am luat prânzul, m-am întins într-un şezlong şi am încercat să citesc. Deodată, două mânuțe dibace mi-au acoperit ochii: Lo se furişase în spatele meu, reproducând, parcă într-o secvență de balet, manevra pe care o făcusem dimineața. Degetele ei care încercau să ascundă soarele erau purpură luminoasă. Vorbea înecându-se de râs şi se smucea când încolo, când încoace,

iar eu îmi întindeam mâinile în lături şi în spate, dar fără să-mi schimb poziția corpului. Mâna îmi aluneca pe picioarele ei agile, chicotitoare, cartea a plecat din poală ca o sanie şi doamna Haze a apărut în grădină şi mi-a spus îngăduitoare:

— Plesniți-o bine, dacă vă tulbură meditațiile cărturăreşti. Ce mult îmi place grădina (...). Nesuferita doamnă a schițat un gest de mulțumire prefăcută şi apoi s-a tolănit în iarbă, cu fața în sus, sprijinindu-se pe coate, şi a început să privească cerul. La puțin timp după aceea, a lovit-o o minge de tenis veche şi cenuşie şi din casă s-a auzit vocea arogantă a lui Lo:

— *Pardonnez,* mamă. N-am vrut să te lovesc *pe tine.*

Bineînțeles, piersica mea dulce, iubita mea înfierbântată.

68

12

Aceasta a fost ultima dintre cele vreo douăzeci de însemnări ale jurnalului. Se observă din ele că schema se repeta în fiecare zi, în ciuda inventivității diavolului. Mai întâi, tartorul mă ispitea - apoi, tot el mi se punea în cale şi mă abandona cu o durere surdă în rădăcina însăşi a ființei mele. Ştiam exact ce voiam să fac şi cum să procedez ca să nu vatăm castitatea unui copil; în definitiv, căpătasem ceva experiență în viața mea de *pederosis*; îmi posedasem vizual nimfetele pepite din parcuri; îmi croisem prudent şi bestial drumul, până la colțurile cele mai aglomerate şi încinse ale

autobuzelor pline de eleve care stăteau în picioare. Dar, timp de trei săptămâni, nu mi-am putut duce până la capăt nici una din maşinaţiunile mele patetice. Agentul perturbator era, de obicei, doamna Haze (pe care n-o speria atât gândul că aş vrea să profit de Lo, ci, aşa cum va remarca cititorul, acela că Lo s-ar putea simți mult prea bine în prezența mea). Pasiunea pentru această nimfetă - prima nimfetă din viața mea pe care aveam, în sfârşit, posibilitatea să o ating cu ghearele mele stângace, îndurerate, timide - m-ar fi debarcat din nou într-un sanatoriu, dacă diavolul nu şi-ar fi dat seama că trebuia să-mi acorde o alinare, un respiro, în cazul când n-ar fi dorit să se joace o vreme mai îndelungată cu mine.

Cititorul a remarcat, desigur, ciudatul Miraj al Iazului. Ar fi fost logic ca Aubrey McFate (cum mi-ar Plăcea să-l poreclesc pe diavolul acela, care era destinul meu) să-mi pregătească o masă la iarbă verde, lângă plaja făgăduită, în pădurea mult visată. în fapt, doamna Haze făcuse o promisiune necinstită, fiindcă nu-mi spusese că va veni şi Mary Rose Hamilton (° adevărată frumusețe, mică şi oacheşă) şi că, astfel, ț*le două nimfete se vor trage deoparte, şuşotind lntre ele, jucându-se şi distrându-se singure, în timp

ce doamna Haze şi chiriaşul ei arătos vor conversa potolit, pe jumătate goi, departe de ochii iscoditori, întâmplător, ochii iscodeau într-adevăr şi gurile melițau. Cât de ciudată

este viața! Ne grăbim să îndepărtăm ursitoarele pe care aveam de gând să le chemăm în ajutor. Gazda mea se hotărâse - până să descind eu în carne şi oase - să aducă în Ramsdale pe domnişoara Phalen, o celibatară bătrână, a cărei mamă fusese bucătăreasă la familia Haze, ca să stea cu Lolita şi cu mine. între timp, doamna Haze, care avea vocație de funcționară, îşi va căuta un serviciu convenabil în oraşul cel mai apropiat. Doamna Haze văzuse foarte limpede întreaga situație : ochelaristul, cocârjatul Herr Humbert va sosi cu valizele lui central-europene şi se va adăposti după un maldăr de cărți, adunând praful în ungherul lui; fiica mică, urâtă şi neiubită se va afla sub supravegherea strictă a domnişoarei Phalen, care o mai ținuse o dată

pe Lo sub aripa ei de uliu (Lo îşi amintea vara anului 1944 cu un tremur de indignare), iar doamna Haze se va angaja ca recepţioneră într-un oraş mare şi elegant. Planul ei a fost torpilat de un eveniment destul de banal. Domnişoara Phalen şi-a fracturat femurul în Savannah, Georgia, chiar în ziua când soseam în Ramsdale.

13

După sâmbăta descrisă mai înainte a urmat o duminică minunată, aşa cum prezisese meteorologul. Am scos tava cu resturile de la micul dejun pe scaunul de lângă odaia mea, pentru ca gazda să le poată lua când doreşte şi, punând cap la cap ceea ce auzisem de la balustrada palierului unde mă strecurasem binişor în papucii mei vechi - singurel lucruri

vechi pe care le adusesem cu mine -, a dedus următoarea situație.

70

Se produsese un nou tărăboi. Doamna Hamilton telefonase că fiica ei „are temperatură". Doamna Haze şi-a informat fata că picnicul se amână. înfierbântată, mica Haze a informat-o pe Haze cea mare si rece că dacă-i aşa n-are decât să se ducă singură la biserică. Mama a spus „E-n regulă" şi a plecat.

Ieşisem pe palier imediat după bărbierit, cu urechile pline de săpun, în pijamaua mea albă cu model albăstrui (nu liliachiu) pe spate. Numaidecât m-am şters de săpun, mi-am parfumat părul şi subțiorile, am tras pe mine un halat de mătase purpurie şi, dondănind nervos, am coborât scările în căutarea lui Lo.

îi rog pe cititorii mei avizați să urmărească atent scena pe care mă pregătesc să o reiau; îi rog să analizeze fiecare detaliu şi să constate singuri cât de controlat, cât de cast apare evenimentul dulce ca vinul, dacă e perceput cu „simpatie imparțială", cum s-a exprimat avocatul meu într-o discuție confidențială. Sarcina mea este extrem de ingrată.

Personajul principal: Humbert Dondănitorul. Timpul: o duminică dimineață de iunie. Locul: livingul însorit. Recuzită: o canapea veche, dungată ca dropsurile, reviste, un patefon, bibelouri mexicane (răposatul domn Harold E. Haze - odih-nească-l Dumnezeu pe stăpânul casei - o zămislise pe iubita mea într-o cameră albastră de hotel, în timpul voiajului de nuntă la Vera Cruz; şi suvenirurile, printre care şi

Dolores, erau răspândite Prin toată casa). în acea zi ea purta o rochie cu un nnprimeu drăguț, roz, în care o mai văzusem doar o singură dată, cu fastă amplă, corsaj strâmt, mâneci scurte cu carouri în altă nuanță de roz: şi pentru a completa gama coloristică îşi făcuse buzele şi ținea [ln] căuşul palmelor un măr frumos, obişnuit, roşu ca [ac]ela din grădina raiului. Totuşi, nu-şi pusese pantofii de sărbătoare. Şi geanta ei albă, de duminică, zăcea aruncată lângă patefon.

71

Inima a început să-mi bubuie ca o tobă când Lo s-a aşezat pe sofa lângă mine - fusta răcoroasă s-a umflat şi apoi s-a lăsat lin - şi a început să se joace cu fructul lucios. îl arunca în aerul cu pulbere de soare şi apoi îl prindea -

iar mărul făcea *clap,* şlefuit, înfundat.
Humbert Humbert a interceptat mărul.
— Dă-l înapoi, mi-a cerut ea, arătându-şi roşeața marmoreană a palmelor. I-am oferit Deliciul. L-a înhățat, a înfipt colții în el - sub pielea subțire, de purpură, inima îmi era ca zăpada - şi, cu agilitatea de maimuță tipică acestei nimfete americane, mi-a smuls din mână revista pe care o deschisesem, sco-ținând-o din raza mea de acțiune (din păcate nu s-a înregistrat pe nici o peliculă structura curioasă, îmbinarea monogramică a mişcărilor noastre paralele sau intersectate). Deodată, a început să răsfoiască violent paginile cu mâna în care ținea mărul mutilat. Voia să-i arate ceva lui Humbert. A găsit, în fine. Am mimat interesul apropiindu-mi atât de mult capul, încât părul ei

mi-a atins tâmpla şi braţul ei mi-a mângâiat obrazul (Lo se ştergea la gură cu dosul palmei). Reacţia mea a fost lentă, fiindcă vedeam ilustraţia ca printr-o ceaţă groasă şi genunchii ei goi se frecau şi se izbeau nerăbdători unul de celălalt. S-au ivit destul de neclar: un pictor suprarealist care se odihnea pe o bancă întins pe spate şi, lângă el, culcată, copia în ghips a lui „Venus din Milo" îngropată pe jumătate în nisip. Pictura săptămânii, glăsuia legenda. Am îndepărtat din faţa ochilor obscenitatea aceea. în clipa următoare, prefăcân-du-se că luptă să recupereze revista, Lo s-a prăvălit peste mine. Am prins-o de încheietura cu protuberante delicate a mâinii. Revista a căzut fâlfâind ca o pasăre beată. Lo s-a smucit eliberându-se, s-a

tras înapoi şi s-a tolănit din nou în colțul din dreapta al canapelei. Apoi, cu o naturalețe absolută, copila lipsită de pudoare şi-a întins picioarele peste genunchii mei.

72

Eram într-o stare de excitare vecină cu nebunia; dar aveam şi viclenia nebunului. Stând pe canapea, am izbutit să armonizez, printr-o serie de mişcări nevăzute, hoțeşti, pofta trupului meu cu membrele ei neştiutoare. Nu era uşor să distrag atenția fetiței în timp ce operam neobservat adaptările necesare pentru succesul trucului. Vorbeam precipitat, îmi pierdeam suflul, mi-l recăpătăm, mimam o durere năprasnică de dinți ca să justific pauzele din sporovăială mea, privirea interioară de maniac rămânân-du-mi fixată tot

timpul pe scopul meu îndepărtat, de aur, însă aveam impresia că frecarea magică începe să se stingă - era poate doar o iluzie, poate realitatea era alta - şi, de aceea, am intensificat-o prudent cu ajutorul texturii (pijama, rochie) de neînlăturat din punct de vedere material, dar fragilă din punct de vedere psihologic, care separa povara picioarelor bronzate ce se odihneau pe genunchii mei de tumoarea ascunsă a unei pasiuni nebuneşti. Sporovăind, mi-am amintit întâmplător textul destul de ritmat al unui cântec nărod ce se bucura de popularitate şi i-am recitat selectiv cuvintele - o, Carmen, mica mea Carmen, bla-bla, bla-bla, nopțile acelea bla-bla, şi stelele, şi maşinile, şi barurile, şi barmanul ; am repetat maşinal, ca într-un

dicteu automat, fleacurile acestea şi am ținut-o sub vraja lor (deosebită datorită selecției), temându-mă tot timpul că vreun gest al divinității ar putea să mă întrerupă, ar putea să îndepărteze povara de aur în a cărei percepție părea să se concentreze întreaga mea ființă, şi această nelinişte groaznică m-a silit să acționez în primele clipe cu o grabă nepotrivită pentru o delectare modulată, controlată conştient. Lo prelua imediat stelele scăpărând, maşinile parcând, barurile şi barmanii; glasul ei fura şi corecta melodia pe care o mutilasem. Avea simț muzical; şi era dulce ca fraga. Picioarele ei tresăreau uşor pe genunchii mei; le mângâiam; Lola se lăfăia în colțul din dreapta al canapelei, Lola, fetişcana devorând fructul ei

străvechi, cântând prin sucul lui, pierzându-şi papucul, frecându-şi călcâiul piciorului descălțat, cu şoseta stropită de noroi, de maldărul de reviste vechi aşezate în stânga mea, pe canapea - şi fiecare mişcare, fiecare târşire şi unduire mă ajuta să ascund şi să perfecționez sistemul de corespondențe tactile tainice între bestie şi frumusețe - între bestia mea amuțită, explozivă şi frumusețea trupului cu gropițe, în rochia nevinovată de bumbac. Vârfurile degetelor mele văzătoare simțeau cum se zbârleşte uşor perişorul fin de pe gambele ei. M-am cufundat în căldura chinuitoare, dar sănătoasă care atârna ca o pâclă estivală deasupra micuței Haze. Să nu plece, să nu plece... Se căznea să arunce

cotorul mărului lichidat în tava din fața sobei şi tânăra ei povară, coapsele nevinovate şi neruşinate şi fundul ei rotund au alunecat în poala mea tensionată, care lucra pe furiş; şi deodată, în simțurile mele s-a produs o schimbare misterioasă. Am intrat într-un plan existențial unde nu mai conta decât infuzia de bucurie preparată în interiorul trupului meu. Ceea ce debutase printr-o dilatare delicioasă a rădăcinilor mele a devenit o înfiorare fierbinte care atingea *acum* starea de siguranță, încredere şi speranță deplină ce nu se întâlneşte în viața conştientă. S-a instalat astfel farmecul dogoritor şi profund care se îndrepta spre comoția finală. Am simțit că pot să încetinesc ritmul pentru a prelungi senzația. Lolita fusese claustrată fără nici o vătămare în

universul meu. Soarele pulsa complice în plopii ce i se ofereau. Eram ireal şi dumnezeieşte de singuri; o priveam cum stă neştiutoare într-un nimb roz-auriu, dincolo de vălul desfătării mele controlate, străină de aceasta; soarele îi strălucea pe buze, iar buzele ei formau, pare-se, în continuare cuvintele cântecului Carmen-barmen, care nu mai ajungeau la conştiința mea. Totul era pregătit acum. Nervii plăcerii se despuiaseră. Corpusculii lui Krauze intrau în faza de delir. O simplă apăsare.

74

ar fi fost suficientă pentru a elibera întregul paradis, încetasem de a mai fi Humbert Hăitaşul, cotarla degenerată îmbrățişând cizma care o va izbi imediat şi o va îndepărta. Mă

ridicasem deasupra tribulațiilor ridicolului, dincolo de orice posibilitate de a fi pedepsit. în haremul pe care mi-l făurisem singur eram turcul radios şi viril care, deplin conştient de libertatea lui, amâna cu deliberare momentul când se va desfăta cu cea mai tânără şi mai gingaşă dintre sclavele sale. Suspendat pe marginea acestei prăpăstii a voluptății (o subtilitate a echilibrului fiziologic comparabilă cu anumite tehnici din artele plastice), am continuat să repet după ea cuvinte întâmplătoare - barmeni, alarmeni, desfătarea mea, Carmen, ahmeni, ahahmeni - ca o persoană care vorbeşte şi râde în somn şi în acest timp mâna mea fericită urca tiptil-tiptil pe piciorul ei însorit, atât cât permitea o umbră de decență. Cu o zi înainte se lovise de cufărul

greu din hol.

— Uite, uite! am gâfâit eu. Vezi ce-ai făcut, ce ți-ai făcut, oh, uite! fiindcă era, mă jur, o pată găl-bui-violacee pe coapsa grațioasă de nimfetă, pe care mâna mea uriaşă, păroasă, a masat-o, a cuprins-o încetul cu încetul. Datorită desuurilor ei mai mult simbolice, se părea că degetul meu mare şi musculos va ajunge fără piedici la golul acela fierbinte al pubisului - ca şi cum ar fi vrut să gâdile şi să mângâie un copil chicotind - ca şi cum! - şi:

— Oh, o nimica toată, a strigat ea cu o notă stridentă, impetuoasă în glas şi s-a zvârcolit, şi-a dat capul pe spate, dinții i s-au oprit în buza strălucitoare, apoi s-a răsucit întorcându-se pe jumătate Şi, gemând, gura mea aproape i-a atins gâtul gol, domnilor jurați, în timp ce

lipit de fesa ei stângă am stors ultimul fior al celui mai lung extaz menit vreodată omului sau unui monstru.
Imediat după aceea (ca şi cum ne luptasem şi acum strânsoarea mea slăbise) s-a rostogolit de pe canapea şi a sărit în picioare — într-un picior, mai degrabă — ca să răspundă la telefonul care suna în

demență - dacă ar fi fost după mine, putea să sune o veşnicie. Stătea acolo şi clipea, cu obrajii în flăcări, părul răvăşit, privirile ei treceau uşor peste mine şi peste mobilă; asculta şi vorbea (mama ei îi spunea că trebuie să meargă împreună la familia Chatfield, unde fuseseră invitate la masă - nici Lo, nici Hum nu ştiau ce pune la cale Haze cea aferată),

bătând darabana pe marginea mesei cu papucul pe care-l ținea în mână. Lo nu observase nimic, slavă Domnului!
Atentă la ce-i spunea mamă-sa, privirea i s-a oprit o clipă, absentă, pe batista multicoloră cu care-mi ştergeam sudoarea de pe frunte, iar eu, cufundat în euforia eliberării, mi-am aranjat mantia regală. Era încă la telefon ciorovăindu-se cu maică-sa (mica mea Carmen îi cerea să trimită maşina), iar eu, cântând din ce în ce mai tare, am zburat în sus pe scări şi am lăsat să curgă un torent de apă clocotită în cadă.
în acest moment aş putea să vă redau cuvintele şlagărului - aşa cum mi le amintesc -, deşi nu cred să le fi ştiut bine vreodată. Iată-le:
Oh, micuța mea Carmen, Carmencita mea!
Bla-bla, bla-bla, nopțile acelea bla-bla;

Barurile şi barmanii, maşinile şi stelele; Şi, oh, draga mea, şi îmbrățișările noastre, cumplitele.
Şi oraşul, bla-bla, unde atât de veseli, braț la , Braț ne-am dus, şi ultima ceartă, bla-bla, Şi arma care te-a ucis, o, Carmen a mea, Pe care o țin în mâini, arma mea.
(şi-a scos pistolul calibrul 32, presupun, şi a trecut un glonț prin ochiul metresei sale).

14

Am luat masa în oraş - îmi era o foame de lup. Când m-am întors, casa era pustie, fără Lo. Mi-am petrecut după-amiaza meditând, complotând, digerând fericit experiența din acea dimineață.

76

t Eram mândru de mine. Şterpelisem nectarul

unui spasm fără să bruschez simțul moral al copilei. Complotistul turnase lapte, melasă, şampanie înspumată în geanta albă şi nouă a unei tinere doamne şi, minune, geanta rămăsese intactă. Ați văzut cum mi-am construit visul meu mârşav, pasionat, păcătos ; şi totuşi, Lolita n-a fost întinată, iar eu eram în afara oricărei primejdii. O posedasem ca un dement, dar nu, nu fusese ea, ci o Lolită ireală, creată de mine şi poate mai reală decât Lolita, pe care o claustra suprapunându-i-se; o Lolită ce plutea, fără voință, fără conştiință - şi fără viață proprie - între mine şi Lo.

Copila nu ştia nimic. Nu-i făcusem nici un rău. Nimic nu mă oprea să-mi repet isprava de azi, care n-o afectase, căci ea fusese imaginea pâlpâitoare de pe ecranul televizorului, iar eu -

cocoşatul umil ce se masturbează în întuneric. După-amiaza se scurgea şi se tot scurgea într-o linişte desăvârşită şi arborii înalți păreau să ştie ce se întâmplase; iar dorința, mai puternică decât până acum, a început să mă chinuie din nou. Adu-mi-o mai repede acasă, m-am rugat unui Dumnezeu însingurat şi, în timp ce mama ei se află în bucătărie, fă să se repete scena de pe canapea, rogu-te, fiindcă mi-e îngrozitor de dragă.

Nu: „îngrozitor" nu e cuvântul potrivit. Viziunea unor noi desfătări mă aducea într-o stare de exaltare care nu era „îngrozitoare", ci patetică. O consider patetică. Patetică - întrucât, în ciuda apetitului meu veneric, intenționam să protejez, cu forța şi Prevederea extreme ale pasiunii, puritatea copilei de

doisprezece ani.

Şi acum să vă spun cum mi-au fost răsplătite chinurile. Lolita nu s-a întors acasă - se dusese la film, cu familia Chatfield. Masa fusese aranjată cu neobişnuită eleganță: la lumina lumânărilor, dacă vreți. în această atmosferă intim-dulceagă, doamna Haze a lovit uşor, pe margini, farfuria ei de

argint, parcă ar fi atins clapele pianului, şi i-a zâmbit farfuriei goale (ținea regim) şi mi-a spus că speră să-mi placă salata (rețeta era preluată dintr-o revistă pentru femei). Spera să-mi placă şi gustările reci. Avusese o zi foarte bună. Doamna Chatfield e o persoană încântătoare. Phyllis, fiica ei, pleacă mâine într-o tabără de vară. Pentru trei săptămâni.

Lolita va pleca joi, aşa s-a hotărât. Nu vor aştepta până în iulie, cum se stabilise inițial. Va rămâne acolo şi după plecarea lui Phyllis. Până la deschiderea şcolii. Splendidă perspectivă, inima mea.

Oh, am fost descumpănit - fiindcă asta însemna să-mi pierd pur şi simplu iubita şi tocmai acum când fusese, în mare taină, cu adevărat a mea. Ca să-mi justific proasta dispoziție, a trebuit să recurg la acelaşi pretext, durerea de dinți simulată şi în timpul dimineții. Era, probabil, un molar enorm cu un abces cât o sticlă de maraschino.

— Avem, spuse Haze, un dentist excelent. Vecinul nostru, de fapt, dr. Quilty. Unchiul sau vărul dramaturgului, cred. Ziceți că o să treacă? Mă rog, cum doriți. La toamnă o s-o

duc la el să-i „îndrepte dinții", cum spunea mama. O s-o mai domolească. Mă tem că v-a sâcâit îngrozitor zilele astea. Ne mai aşteaptă câteva zile frumoase până la plecarea ei. A refuzat categoric să plece şi vă mărturisesc că am lăsat-o cu familia Chatfield fiindcă mi-a fost teamă să rămân imediat singură cu ea. Poate filmul o s-o mai potolească. Phyllis e o fată foarte dulce şi nu înțeleg de ce Lo nu o agreează. Zău, monsieur, îmi pare foarte rău pentru dintele acela. Dacă vă mai doare şi mâine dimineață, cred că ar fi rezonabil să-mi permiteți să vorbesc cu Ivor Quilty. Ştiți, cred că e mult mai sănătos să stai într-o tabără de vară -mă rog, e mult mai rezonabil, zic eu - decât să tânjeşti pe pajişti suburbane, să foloseşti rujul mamei, să te ții după domnii

studioşi şi să-ți sară țandă: din te miri ce.

78

I

— Sunteți sigură, am zis eu în cele din urmă, că acolo va fi fericită? (penibilă obiecție, jalnică!)

— Va fi mult mai bine, zise Haze, fiindcă acolo nu e numai joacă. Tabăra e condusă de Shirley Holmes -ştiți, doamna care a scris *Campfire Girl.* Tabăra o va învăța pe Dolores Haze cum să realizeze progrese în multe domenii - sănătate, cunoaştere, caracter. Şi îndeosebi în privința răspunderii pe care o are față de alți oameni. Ei, ce ziceți, luăm lumânările să ne ducem pentru câteva clipe în *piazza* ? Sau doriți să vă culcați şi să vă doftoriciți dintele acela ?

Să-mi doftoricesc dintele acela.

15

Ziua următoare s-au urcat în maşină şi au plecat în oraş să cumpere lucrurile necesare pentru tabără: Lo era înnebunită după îmbrăcăminte, ar fi cumpărat orice. La masă s-a prezentat în dispoziția ei sarcastică obişnuită. După aceea a şters-o în camera ei şi s-a cufundat în lectura cărților umoristice cumpărate pentru zilele ploioase din Tabăra Q. (Până joi le-a parcurs atât de temeinic, încât nu le-a mai luat cu ea.) M-am retras şi eu în bârlog şi mi-am citit corespondența. Mi-am făcut planul să mă duc la mare şi apoi, după ce se vor deschide şcolile, să-mi reiau existența în casa Haze; fiindcă acum ştiam că nu mai pot trăi fără copila aceea. Marți s-au dus din nou la

cumpărături, iar eu am fost rugat să răspund la telefon dacă sună directoarea taberei în timpul absenței lor. A sunat; iar după mai bine de o lună am avut prilejul să evocăm conversația noastră plăcută, în acea marți, Lo a luat masa la ea în cameră. Plânsese după un scandal de rutină cu mamă-sa şi, ªŞa cum făcuse în alte împrejurări similare, nu voise să-i văd ochii umflați: avea tenul deosebit de gin-Şªş, care, după o porție bună de plâns, se păta şi se înroşea, devenind de-a dreptul ispititor.

Comitea o

eroare gravă şi regretabilă în privința esteticii mele personale, fiindcă eu ador pur şi simplu nuanța de roz botticellian, purpura crudă a buzelor, genele umede şi încâlcite; şi, fireşte,

toana ei izvorâtă din sfiiciune m-a făcut să ratez numeroase prilejuri de alinare fățarnică. Nu era însă numai asta. Stăteam în întuneric pe verandă (vântul puternic stinsese lumânările ei roşii) şi Haze mi-a spus, râzând sinistru, că o anunțase pe Lo că iubitul ei Humbert aproba întru totul ideea taberei.

— Iar acum, adăugă Haze, domnişoara face crize. Pretextul: noi doi vrem să scăpăm de ea. Motivul: i-am spus că mâine vom da înapoi nişte lenjuri mult prea elegante pe care i le-am cumpărat fiindcă m-a bătut la cap şi vom lua în schimb lucruri mai simple. Vedeți, ea se consideră starletă; eu cred însă că e o copilă zănatică, sănătoasă, dar absolut obişnuită. Iată mărul discordiei noastre.

Miercuri am reuşit s-o prind pe Lo pentru

câteva secunde: era pe palier, în flanelă de corp şi şort alb. M-am străduit să-i spun câteva cuvinte prietenoase şi amuzante, însă ea a pufnit țâfnoasă şi nu s-a uitat la mine. Disperat, Humbert muribundul a mângâiat-o delicat şi stângaci pe coccis şi ea l-a altoit destul de tare cu un calapod al răposatului domn Haze.

— Escrocule! strigă ea în timp ce eu mă târâm în jos pe scări frecându-mi brațul şi arboram o imensă căință. N-a catadixit să ia masa cu Hummy şi cu mama: s-a spălat pe cap şi s-a băgat în pat, luându-şi cărțile ei ridicole. Iar joi, paşnica doamnă Haze a dus-o cu maşina la Tabăra Q.

Autori mai mari decât mine s-au exprimat astfel: „închipuiți-vă, dragi cititori" etc. Dacă

mă gândesc mai bine, le-aş trage acelor închipuiri un şut în turul pantalonilor. Mă îndrăgostisem pe vecie de Lolita; ştiam însă că ea nu va fi veşnic Lolita. Pe 1 ianuarie împlineşte treisprezece ani. Peste doi ani şi ceva nu va mai fi nimfetă şi se va transforma

într-o „fată tânără" şi apoi în „colegiană" - grozăvia grozăviilor. Cuvintele „pe vecie" se refereau numai la pasiunea mea, la Lolita cea eternă, aşa cum o reflecta sângele meu. Lolita cu oasele iliace nedesfăcute încă, Lolita, ființa pe care o pot atinge, mirosi, auzi şi vedea astăzi, Lolita cu voce stridentă şi păr castaniu bogat - cu şuvițe şi vârtejuri pe tâmple şi cârlionți la ceafă; cu gât înalt şi fierbinte şi cu limbaj vulgar - „revoltător", „extra", „şucăr",

„moacă", „păm-pălău" - Lolita *aceea,* Lolita *mea* o să dispară pentru totdeauna, sărmane Catullus. Şi-atunci cum să-mi permit să n-o mai văd două luni cu insomnii de vară ? Două luni din ultimii doi ani ai nimfității ei! Să mă deghizez oare în fată, o fată timidă de modă veche, mademoiselle Humbert, şi să-mi instalez cortul la marginea Taberei Q. cu speranța că nimfetele roşcate vor striga în cor: „Vrem s-o adoptăm pe această Persoană Strămutată cu voce groasă" şi o vor trage pe Berthe au *Grand Pied,* cu zâmbet trist şi sfielnic, în căminul lor rustic. Şi Berthe va dormi cu Dolores Haze!

Vise zadarnice, sterpe. Două luni de frumusețe, două luni de gingăşii se vor irosi pentru totdeauna Şi eu nu pot face nimic, dar

absolut nimic, *mais rien.*

Totuşi, joia aceea ascundea în potirul ghindei un strop de nectar rar. Haze urma să pornească spre tabără dis-de-dimineață. Zgomotele pregătirilor de plecare au ajuns la urechile mele; am sărit din pat, m-am repezit la fereastră şi m-am aplecat peste Pervaz. Maşina trepida sub plopi. Louise stătea pe trotuar cu mâna streaşină la ochi, ca şi cum micuța călătoare se pierdea în depărtare sub lumina soarelui înălțat de-o şchioapă deasupra pământului. Gestul s-a dovedit prematur.

— Hai mai repede, strigă Haze.

Lolita mea, care era pe jumătate în maşină şi se P[re]gătea să tragă portiera, a coborât geamul, a făcut [Cu] mâna un semn de adio spre Louise şi spre plopi tou avea să-i mai vadă niciodată) şi

a întrerupt

81

mişcarea sorții: s-a uitat în sus - şi s-a năpustit din nou în casă (Haze striga furioasă după ea). O clipă mai târziu iubita mea urca în fuga mare scările. Inima-mi bubuia, mai-mai să-mi spargă pieptul. Mi-am săltat în grabă pantalonii pijamalei şi am dat uşa de perete; exact în clipa aceea a apărut Lolita, în rochia ei de duminică, bocănind şi gâfâind, şi s-a aruncat în brațele mele, gura ei nevinovată topindu-se sub apăsarea sălbatică a maxilarelor mele de mascul sinistru. Scumpa mea fremătătoare ca o trestie! în secunda următoare am auzit-o cum tropăia pe scări, vie şi nesedusă. Soarta şi-a reluat cursul. Piciorul blond s-a retras în maşină, portiera s-a trântit -

s-a trântit încă o dată -, iar şoferița Haze a tras violent de volan — buzele ei ca de gumă se strâmbau rostind furioase ceva imperceptibil - şi mi-a smuls iubita ducând-o departe, în vreme ce domnişoara Devizavi, invalida, stătea pe veranda ei îmbrăcată în viță şi, fără să fie observată de ele sau de Louise, îşi agita slab, dar ritmic mâna în semn de rămas-bun.

′ ■.

16

Palma îmi era plină de amintirea ființei de ivoriu a Lolitei - plină de amintirea tactilă a spatelui ei preadolescentin arcuit, de senzația aceea a alunecării pe fildeş pe care mi-a transmis-o prin rochia subțire pielea ei în timp ce o îmbrățişam, iar mâna mea îi mângâia frenetic trupul. M-am dus în camera ei răvăşită

de febra plecării, am deschis uşa unui dulap şi m-am înfundat într-o grămadă de lucruri mototolite care veniseră în contact cu ea. Mi-a atras atenția în mod deosebit un material roz, uzat şi rupt, a cărui cusătură degaja un uşor miros înțepător. Am înfăşurat în el inima uriaşă şi congestionată a lui Humbert. în mine începuse să izvorască un haos dureros - însă am fost nevoit să abandonez

lucrurile acelea şi să-mi revin rapid, fiindcă brusc mi-am dat seama că de pe scări mă striga moale vocea catifelată a slujnicei. Avea un mesaj pentru mine, mi-a spus; şi încununând mulțumirile mele maşinale printr-un binevoitor „Cu plăcere", buna Louise mi-a pus în mâna tremurătoare o scrisoare fără timbru şi care

părea ciudat de imaculată.
îți fac o mărturisire: te iubesc [așa începea scrisoarea ; şi o clipă, o clipă deformată, am confundat mâzgălitura isteroidă cu scrisul dezordonat, nesigur al unei şcolărițe].
Duminica trecută, la biserică -tu, răule, n-ai vrut să vii să vezi ferestrele noastre noi şi frumoase! -, de-abia duminica trecută, dragule, l-am întrebat pe Dumnezeu, Doamne, ce să fac în situația aceasta ? Şi Dumnezeu mi-a spus să procedez aşa cum procedez acum. înțelegi, nu există alternativă. M-am îndrăgostit de tine din clipa în care te-am văzut. Sunt o femeie pasionată şi singuratică, iar tu eşti dragostea vieții mele.
Aşadar, dragul meu drag, *mon cher, cher monsieur,* ai citit şi acum ştii. Aşa că te rog să-

ți strângi bagajele şi să pleci numaidecât. Este hotărârea proprietăresei. Renunț la un chiriaş. Te dau afară. Pleacă! Du-te! *Depărtez!* Mă întorc pe la vremea cinei - dacă mân cu optzeci de mile la oră şi la dus, şi la întors şi n-am vreun accident (dar ce importanță ar mai avea?) - şi nu doresc să te mai găsesc în casă. Te rog, te implor pleacă imediat, *acum.* Nici măcar nu mai citi până la capăt rândurile mele absurde. Du-te! *Adieu.*

Situația, *chiri,* este destul de simplă. Fireşte, ştiu *absolut sigur* că nu însemnez nimic pentru tine, nimic-nimic. Oh, da, te amuză să discuți cu mine (şi să mă tachinezi, ai început să îndrăgeşti casa noastră prietenoasă, cărțile mele preferate, grădina mea frumoasă, ba chiar şi felul zgomotos de a fi al Lolitei), dar eu nu

însemnez nimic pentru tine. Aşa-i? Da, absolut nimic pentru tine. *Dar* dacă, după ce ai citit „confesiunea" mea, ajungi la concluzia, în stilul tău romantic şi sumbru, european,

83

că sunt destul de atrăgătoare şi îți propui să profiți de scrisoarea mea şi să mă seduci, atunci eşti un criminal - mai cumplit decât răpitorul bestial care silueşte un copil. E limpede, cred, *chiri.* Dacă însă te decizi să rămâi, dacă te-aş găsi acasă (ceea ce ştiu că nu se va întâmpla - iată de ce mă simt în stare să-mi continuu epistola), *faptul* că ai rămas ar însemna doar un singur lucru: că mă vrei aşa cum te vreau şi eu, adică pe toată viața, şi că eşti gata să-ți legi viața de a mea pentru totdeauna şi să fii tatăl fetiței mele.

Mai lasă-mă să bat câmpii, să aiurez încă o clipă, una mică, mică de tot, scumpul meu, fiindcă ştiu că ai şi rupt scrisoarea, iar fărâmele ei (ilizibile) sunt îivârtejul toaletei. Scumpul meu, *mon tres, tres cher,* ce univers al dragostei am înălțat pentru tine în timpul acestui miraculos iunie! Ştiu cât eşti de rezervat, cât eşti de „britanic". Reticența ta specifică lumii vechi, simțul decadenței sunt lezate, poate, de îndrăzneala unei fete americane! Tu, care îți disimulezi chiar şi cele mai puternice sentimente, crezi, probabil, că sunt o mică idioată lipsită de pudoare pentru că îmi ofer aşa, pe tavă, sărmana inimă rănită. în anii care s-au scurs am avut multe dezamăgiri. Domnul Haze era un om minunat, suflet de aur, dar avea, întâmplător, douăzeci de ani mai

mult decât mine şi - în fine, la ce bun să bârfesc trecutul. Dragul meu drag, dacă ai făcut abstracție de rugămintea mea şi ai citit scrisoarea până la sfârşitul ei amar, ți-ai satisfăcut pe deplin curiozitatea. Dar nu contează. Rupe scrisoarea şi te du. Nu uita să laşi cheia pe masa din camera ta. Şi adresa ta pe o bucată de hârtie, ca să-ți pot restitui până la sfârşitul lunii cei doisprezece dolari pe care ți-i datorez. Rămâi cu bine, dragule. Roagă-te pentru mine - dacă te rogi vreodată.

C.H.

Am prezentat aici ceea ce îmi amintesc din scrisoare şi ceea ce-mi amintesc din scrisoare îmi amintesc verbatim (inclusiv acea franceză îngrozitoare)'

Scrisoarea era cel puțin de două ori mai lungă. Am lăsat deoparte un pasaj liric pe care l-am cam sărit la momentul acela, despre fratele Lolitei. Murise la doi ani - Lolita avea pe atunci patru ani. L-aş fi îndrăgit, spunea ea. Ce aş mai putea adăuga? Să văd. A, da. Nu este imposibil ca „vârtejul toaletei" (unde a ajuns, într-adevăr, scrisoarea) să reprezinte contribuția mea prozaică. M-a implorat, probabil, să înalț un rug special şi s-o dau flăcărilor.

în primul moment am simțit repulsie şi dorința de a mă retrage. Apoi însă, parcă mi s-a aşezat pe umăr mâna liniştitoare a unui prieten, îndemnân-du-mă să mă mai gândesc. Asta am şi făcut. M-am trezit din buimăceală şi am constatat că mă găseam încă în camera lui Lo.

Deasupra patului, pe perete, între mutra unui cântăreț *charmant* şi genele unei actrițe de cinema, era fixată o reclamă de dimensiunile unei pagini, smulsă dintr-o revistă ilustrată. Reprezenta un tânăr soț cu părul negru şi privirea stinsă în ochii săi irlandezi. El prezenta un halat creat de Cutărică şi ducea o tavă în formă de pod, creată de Cutărică, cu micul dejun pentru două persoane. Legenda, scrisă de reverendul Thomas Morell, îl numea „eroul cuceritor". Doamna cucerită în întregime (nu era arătată) se săltase pe perne, probabil ca să-şi primească jumătatea ei de tavă. Nu se înțelegea prea bine cum avea să se strecoare pe sub pod partenerul ei de pat fără să păteze ceva. Lo trăsese o săgeată haioasă spre fața devastată a iubitului ei şi scrisese cu

litere mari: H.H. Şi într-adevăr, în ciuda unei diferențe de câțiva ani, asemănarea era izbitoare. Sub aceasta se afla o altă ilustrație, tot o reclamă colorată. Un distins dramaturg fuma maiestuos o țigaretă Drome. Fuma totdeauna Drome. Asemănarea mi s-a părut palidă. Sub ilustrație se întindea patul cast al lui Lo, aşternut cu „reviste umoristice". Emailul de pe rama patului sărise pe alocuri, lăsând deschise răni negre, mai mult sau i puțin rotunde, pe lacul alb. M-am asigurat că

r

Louise plecase şi m-am lungit în patul lui Lo ca să recitesc scrisoarea.

17

Domnilor din juriu! N-aş putea să jur că nu-mi

trecuse prin cap înainte că ar exista anumite sentimente legate de afacerea în curs - dacă-mi este permis să inventez o expresie. Mintea mea nu le reținuse sub formă logică sau în vreo relație cu ocaziile pe care mi le aminteam cu precizie; dar n-aş putea să jur - repet - că nu m-am hârjonit cu ele (ca să lansez o altă expresie) în negura gândului, în bezna pasiunii mele. Au existat probabil momente - au existat, fără îndoială, momente, aşa cum îl cunosc eu pe Humbert al meu - când am supus unei cercetări detaşate ideea de a mă căsători cu o văduvă coaptă (în speță, Charlotte Haze), care nu mai avea nici un fel de neamuri în lumea largă şi cenuşie, doar ca să-mi satisfac patima pentru fata ei (Lo, Lola, Lolita). Sunt gata să le spun torționarilor mei că o dată sau

de două ori, probabil, privirea mea rece şi expertă a zăbovit pe buzele de mărgean, pe părul arămiu şi în decolteul primejdios de adânc al Charlottei, cu preocuparea vagă de a o integra într-o fantezie diurnă plauzibilă. Mărturisesc totul sub tortură. Tortură imaginară, probabil, dar cu atât mai îngrozitoare. Păcat că nu pot face o digresiune, fiindcă v-aş vorbi atunci despre acel *pavor nocturnus* care mă chinuia cumplit în timpul nopții ori de câte ori întâlneam în timpul lecturilor întâmplătoare ale copilăriei mele câte o expresie şocantă; de pildă, *peine forte et dure* (un adevărat Geniu al Pedepsirii, inventatorul ei!) sau cuvinte înspăimântătoare, misterioase, insidioase, ca „traumă", „eveniment traumatic" şi „transept". Dar

povestirea mea este şi aşa destul de confuză. După câteva momente, am distrus scrisoarea, m-am dus la mine în odaie şi am încercat să reflectez,

86

răvăşindu-mi părul, aranjându-mi halatul purpuriu şi gemând printre dinții încleştați şi deodată... Deodată, domnilor din juriu, am simțit cum pe chipul meu se iveşte un rânjet dostoievskian (desprins din însăşi grimasa care-mi deforma gura), asemenea unui soare îndepărtat şi teribil. Mi-am imaginat (în condiții noi, de vizibilitate perfectă) mângâierile degajate pe care soțul mamei ar fi avut prilejul să le dăruiască, cu prisosință, Lolitei lui. O voi strânge la piept de trei ori pe zi, în fiecare zi! Tulburările şi necazurile mele

vor fi alungate, voi fi un bărbat sănătos. „Să te țin pre tine uşor pe genunchiul blajin, întipârindu-ți pe obrazul de catifea sărutul meu patern..." Oh, Humbert cel cu lecturi bogate! Apoi, luându-mi precauțiile necesare, păşind mintal în vârful degetelor, ca să zic aşa, am evocat-o pe Charlotte în chip de parteneră posibilă. Pe Dumnezeul meu, aş fi fost în stare să-i aduc eu însumi grep-frutul tăiat economicos pe din două, micul dejun fără zahăr.

Humbert Humbert, cel ce transpirase sub lumina albă, crudă, fioroasă, călcat în picioare de polițişti asudați care urlau la el, este gata să facă acum o altă „declarație" *(quel mot!),* în timp ce-şi întoarce pe dos conştiința şi îi smulge căptuşeala intimă. Nu plănuiam să mă

căsătoresc cu biata Charlotte ca s-o elimin în mod vulgar, înfiorător şi periculos, adică să o omor plasând cinci tablete de biclorură de mercur în vinul ei preprandial de Xerex sau ceva de genul acesta; dar un gând farmacopeic discret înrudit clincheta într-adevăr în creierul meu sonor Şi înnourat. De ce să mă mulțumesc doar cu desfătarea modestă şi mascată pe care o încercasem până acum ? Mi s-au prezentat legănându-se şi zâmbind alte viziuni ale destrăbălării. Mă vedeam adminis-trându-le amândurora - mamei şi fiicei - o puternică poțiune somniferă, astfel încât să mă delectez cu nimfeta în timpul nopții ferit de orice pedeapsă. Casa se zguduie de sforăitul Charlottei, în vreme ce

Lolita respiră imperceptibil în somn, nemişcată ca o fetiță pictată pe o pânză. „Mamă, mă jur, Kenny nici măcar nu m-a atins." „Dolores Haze, tu ori minți, ori te-a vizitat zburătorul." Nu, nu voi merge chiar atât de departe.
Astfel complota şi visa Humbert Cubus - iar soarele roşu al patimii şi hotărârii (cele două elemente care creează o lume vie) se înălța, se înălța, în timp ce pe mii de balcoane, mii de libertini cu pahare scânteind în mână închinau pentru fericirea nopților trecute şi viitoare.
Apoi, metaforic vorbind, am făcut țăndări paharul şi mi-am imaginat cu îndrăzneală (în acel moment eram beat de asemenea viziuni şi îmi subestimam blândețea firii) cum, în ultimă instanță, aş putea să exercit asupra ei presiuni murdare - nu, nu, e prea tare cuvântul -,

presiuni nu foarte curate, ca s-o determin pe Haze cea mare să mă lase să mă drăgostesc cu micuța Haze; aş putea s-o ameninț blând pe Marea Porumbiță că o voi părăsi dacă încearcă să mă împiedice să-mi împlinesc dorința cu fiica mea vitregă legală. într-un cuvânt, în fața unei asemenea Oferte Uluitoare, în fața unei perspective atât de diverse şi infinite mă simțeam la fel de neajutorat ca Adam la previzio-narea istoriei orientale timpurii condensate ca un miraj în livada sa de meri. Iar acum notați-vă următoarea constatare importantă: artistul îl învinsese pe gentilomul din mine. Printr-un mare efort de voință, am izbutit în aceste note memorialistice să-mi adaptez stilul la tonul jurnalului pe care l-am ținut în perioada când doamna Haze reprezenta

pentru mine doar un obstacol. Acel jurnal nu mai există; dar am considerat că este datoria mea artistică să-i păstrez intonațiile, oricât de false sau de brutale mi-ar părea acum. Din fericire, povestirea mea a ajuns în punctul în care nu mai are rost să proferez insulte la adresa sărmanei Charlotte. Asta pentru a păstra verosimilitatea retrospectivă.

88

IL

; - Doream să o scutesc pe biata Charlotte de cele două sau trei ore de suspans petrecute pe şoseaua serpuită (şi să evit o posibilă coliziune frontală care ne-ar fi sfărâmat visele noastre deosebite), aşa că am încercat să vorbesc cu ea la telefon, dar n-am izbutit, fiindcă plecase din tabără cu o oră mai înainte, în locul ei a

răspuns Lo, căreia i-am spus -tremurând şi dând în clocot din cauza puterii mele asupra sorții - că mă voi căsători cu mama ei. Am fost nevoit să repet de două ori, deoarece intervenea ceva care o împiedica să mă asculte cu atenție. „Fantastic, colosal!" spuse ea râzând. „Când e nunta? Aşteaptă o clipă, ah, cățelul. Cățelul nostru m-a prins de şosetă. Ascultă." A adăugat că se va distra, fără îndoială, copios... şi, în timp ce puneam receptorul în furcă, mi-am dat seama că doar câteva ore petrecute în tabără fuseseră suficiente ca peste imaginea frumosului Humbert Humbert să se aştearnă, începțoşând-o, noi impresii. Dar ce mai conta acum? De îndată ce se va scurge un timp convenabil, decent, după cununie, o voi aduce înapoi. „Nu

se ofilise încă floarea de portocal de pe mormânt", cum ar fi spus poetul. Dar eu nu sunt poet, ci doar memorialist conştiincios. După plecarea Louisei am inspectat frigiderul şi am constatat că este mult prea puritan. De aceea, m-am dus pe jos în oraş şi am cumpărat toate delicatesele pe care le-am găsit. Am cumpărat şi nişte băutură fină şi două sau trei feluri de vitamine. Eram aproape sigur că, ajutat de întăritoare şi, bineînțeles, de resursele mele naturale, voi fi în stare să evit inhibiția pe care ar fi putut să mi-o Provoace indiferența în momentul când va trebui să-mi dovedesc pasiunea arzătoare şi nerăbdătoare. Inepuizabilul Humbert o evoca iarăşi şi iarăşi pe Charlotte aşa cum se reflecta ea în spectacolul curios al imaginației bărbăteşti. Era

fercheşă şi bine clădită, ce-i al ei e-al ei; era sora mai mare a Lolitei -ªŞ fi reținut noțiunea, probabil, dacă nu aş fi vizualizat

în chip prea realist şoldurile ei masive, genunchii rotunzi, bustul matur, pielea roz, dar lipsită de finețe a gâtului („lipsită de finețe" în comparație cu mătasea şi mierea) şi celelalte părți ale acestui lucru trist şi searbăd care se numeşte: o femeie frumoasă.

Soarele îşi făcea rondul obişnuit în jurul casei, în timp ce după-amiaza se maturiza devenind înserare. Am tras o duşcă. încă una. Şi încă una. Ginul şi sucul de ananas, amestecul meu preferat, îmi sporesc întotdeauna energiile. M-am hotărât să-mi fac de lucru pe peluza noastră neîngrijită. *Une petite attention.* O năpădiseră

păpădiile, iar un câine afurisit - detest câinii! - pângărise dalele în locul unde odinioară fusese un cadran solar. Sorii păpădiilor, cei mai mulți, se transformaseră în mici bumbi selenari.
Ginul şi Lolita dansau în mine. Mai-mai să mă prăbuşesc peste scaunele pliante pe care încercam să le strâng. Zebre sângerii! Anumite eructații seamănă cu ovațiile - cel puțin ale mele aşa sunau. Gardul vechi din spatele grădinii ne despărțea de tomberoanele de gunoi ale vecinului şi tufele lui de liliac; dar între partea din față a peluzei noastre (punctul din care ea începea să coboare pe lângă una din laturile casei) şi stradă nu se afla nimic. Prin urmare, puteam să pândesc (cu aerul suficient al celui ce are de gând să facă o faptă bună) întoarcerea Charlottei: trebuie neapărat

să scap odată de dintele acela. în timp ce mă împleticeam şi mă chinuiam cu secerătoarea manuală - crâmpeiele de iarbă se agitau optic în soarele ce se apropia de asfințit -, privirea mea rămânea lipită de acea porțiune a străzii suburbane. Ea se arcuia ieşind de sub o boltă de arbori uriaşi, apoi se repezea spre noi, lăsându-se la vale destul de brusc pe lângă casa de cărămidă îmbrăcată în iederă a bătrânei domnişoare Devizavi şi pe lângă peluza ei povârnită (mult mai îngrijită decât a noastră), şi dispărea după veranda noastră din față, pe care n-o puteam vedea

din locul unde trudeam şi râgâiam fericit. Păpădiile pieriseră. Mirosul neplăcut al sevei lor se amestecase cu parfumul ananasului.

Două fetițe, Marion si Mabel, cărora în ultima vreme le urmărisem venirile şi plecările (dar cine ar fi putut s-o înlocuiască pe Lolita mea?), se îndreptau spre bulevard (cel din care cobora precipitat strada noastră); una împingea o bicicletă, cealaltă ciugulea ceva dintr-o pungă de hârtie. Discutau cât le ținea gura cu vocile lor însorite. Leslie, grădinarul şi şoferul bătrânei domnişoare Devizavi, un negru foarte amabil şi atletic, mi-a zâmbit de la distanță cu toți dinții şi a strigat, a strigat din nou, arătând prin gesturi că sunt al naibii de energic astăzi. Câinele zărghit al prosperului negustor de vechituri care locuia în apropiere alerga după o maşină albastră - dar nu era Sedanul Charlottei. Cea mai drăguță dintre cele două fetițe (Mabel, cred) - pantaloni scurți, sutien

care nu prea avea ce să susțină, păr bălai; o nimfetă, pe barba lui Pan! - se întorcea coborând strada în fugă şi mototolea punga de hârtie. Apoi, fațada reşedinței domnului şi doamnei Humbert a ascuns-o de privirile Țapului Naiv. Un camion a țâşnit zgomotos de sub bolta de frunze a bulevardului, crengile s-au mai agățat o clipă de prelată, apoi s-au desprins brusc, legănându-se, şi a virat într-o viteză idioată pe lângă noi; şoferul avea tricoul ud de sudoare şi ținea mâna stângă afară pe capota cabinei, iar câinele negustorului de vechituri se dădea cu furie la una din roți. A urmat o pauză plină de zâmbete - şi, deodată, inima mi-a zvâcnit în piept când şi-a făcut apariția Sedanul Albastru. L-am urmărit cum lunecă la vale şi dispare după colțul casei. O

clipă am zărit Profilul ei palid şi calm. M-am gândit că nu o să ştie dacă am plecat sau nu decât după ce va urca la etaj. N-a trecut un minut şi am văzut-o cum mă privea de la fereastra camerei lui Lo. Pe față i se citea o nelinişte teribilă. Am urcat scările în fugă şi am reuşit să o prind încă în camera aceea.

91

PPP"P

18

Când mireasa este o văduvă şi mirele un văduv; când ea locuieşte în Marele Nostru Orăşel de-abia de doi ani, iar el de numai o lună; când monsieur vrea să încheie cât mai repede treaba asta afurisită şi madame acceptă zâmbind îngăduitoare; atunci, cititorule, nunta este, în general, o afacere „liniştită". Mireasa

renunță la cununa din flori de portocal care fixează voalul fin şi nu are o orhidee albă în cartea de rugăciuni. Fetița miresei ar fi adăugat ceremoniei care îi unea pe H. cu H. o tuşă de roşu-aprins; dar îmi dădeam seama că nu voi îndrăzni să mă arăt prea drăgăstos față de Lolita cea năpăstuită şi, de aceea, am acceptat să nu smulgem copila din minunata Tabără Q. Charlotte a mea, singuratica şi *soi-disant* pasionala Charlotte, era în viața de toate zilele prozaică şi gregară. în plus, am descoperit că era o femeie cu principii, chiar dacă nu-şi putea controla inima şi stăpâni strigătele. Imediat după ce devenise mai mult sau mai puțin iubita mea (în ciuda întăritoarelor, „nervosul şi nerăbdătorul *cheri"* - eroicul *chiri -,* s-a inhibat la început într-o oarecare măsură,

dar şi-a compensat slăbiciunea printr-o desfăşurare formidabilă de dezmierdări în stil european), cucernica Charlotte s-a interesat de relațiile mele cu Dumnezeu. I-aş fi putut răspunde că mintea îmi rămâne deschisă în această privință; în schimb, i-am mărturisit - plătind tribut unei platitudini pioase - credința mea în spiritul cosmic. M-a întrebat apoi dacă în familia mea n-a existat şi vreo genă mai stranie, de alt neam sau rasă. Am ripostat întrebând-o dacă s-ar mai căsători cu mine în cazul când bunicul meu ar fi fost turc, bunăoară. Mi-a spus că n-avea nici o importanță; dar că se va sinucide dacă va descope vreodată că nu cred în Dumnezeul nostru creştin, spus-o cu un aer atât de solemn, încât m-a luat

răcori. Atunci mi-am dat seama că este o femeie cu principii.
Or, era foarte bine crescută: spunea „scuză-mă" ori de câte ori fluxul vorbirii se întrerupea din cauza unui discret râgâit, pronunța phlic în loc de plic, iar în discuțiile cu prietenele ei vorbea întotdeauna despre domnul Humbert. M-am gândit că ar încânta-o dacă aş intra în comunitatea lor însoțit de o anumită aureolă romantică. în ziua căsătoriei noastre, *Ramsdale Journal* a publicat la Rubrica Mondenă interviul acordat de mine şi alături o fotografie a Charlottei, cu o sprânceană ridicată, şi numele uşor alterat („Hazer"). în ciuda acestor mici accidente, publicitatea i-a încălzit miezul de porțelan al ființei sale, iar pe

mine m-a făcut să-mi zornăi teribil de bucuros clopoțeii din coadă. în cursul celor doi ani de şedere în Ramsdale, Charlotte se antrenase în activități bisericeşti şi intrase în relații cu mamele cele mai serioase ale colegelor lui Lo, reuşind să devină astfel o cetățeancă acceptabilă şi acceptată, chiar dacă nu şi de primă mărime. însă până atunci nu apăruse niciodată la această *rubrique* fascinantă. Qel care a introdus-o acolo am fost eu, domnul Edgar H. Humbert (l-am adăugat pe „Edgar" aşa, de kiki), „scriitor şi explorator". Fratele lui McCoo, care mi-a luat interviul, m-a întrebat ce scrisesem. Nu mai țin minte ce i-am spus, dar a reieşit că scrisesem „câteva cărți despre Păstârnac, Trocăl şi alți poeți". Menționasem, de asemenea, că o cunoşteam pe

Charlotte de mulți ani şi mă înrudeam de departe cu primul ei soț. I-am dat să înțeleagă reporterului că între Charlotte şi mine fusese o relație amoroasă în urmă cu treisprezece ani, însă ziarul nu publicase insinuarea mea. Rubricile mondene, i-am spus Charlottei, trebuie să conțină şi câteva inexactități picante. Continuam povestea aceasta ciudată. în momentul când am fost avansat din postura de chiriaş în aceea de iubit, am simțit oare doar amărăciune şi

repulsie? Nicidecum. Domnul Humbert mărturiseşte că vanitatea i-a fost oarecum gâdilată, ba a simțit cum pe pumnalul lui de complotist se prelinge elegant un fir anemic de duioşie, ceva asemănător remuşcării. Nu mi-a

trecut niciodată prin minte că doamna Haze - care era destul de ridicolă, deşi relativ frumoasă -, cu credința ei oarbă în înțelepciunea bisericii şi a cercului ei de lectură, cu manierismele dicțiunii şi atitudinea ei rece, dură, disprețuitoare față de copila de doisprezece ani, fetița adorabilă cu puf pe brațe, se va transforma într-o ființă de-a dreptul înduioşătoare şi neajutorată de îndată ce mâinile mele o vor cuprinde, ceea ce s-a întâmplat pe pragul camerei (a Lolitei!), şi se va retrage sfielnică înapoi repetând întruna: „Nu, nu, te rog, nu".

Transformarea i-a priit, a început să arate mai bine. Zâmbetul ei artificial a devenit din acel moment strălucirea supremei adorații — o strălucire cu nuanțe blânde şi umede - şi am

constatat uimit asemănarea dintre aceasta şi privirea încântătoare, goală, pierdută pe care o avea Lo când sorbea în transă o nouă combinație de sucuri la chioşcul de răcoritoare sau când îmi admira în tăcere hainele scumpe, scoase întotdeauna ca din cutie. O urmăream de-a dreptul fascinat când discuta cu altă doamnă despre necazurile lor de mame şi arbora grimasa națională a resemnării feminine (ochii dați peste cap, colțurile gurii lăsate) pe care o văzusem şi la Lo, dar în varianta copilărească. Beam amândoi câteva păhărele de whisky cu sifon înainte de a intra în odaie şi, ajutat de ele, izbuteam să evoc fiica în timp ce mângâiam mama. Iată pântecele alb în care nimfeta mea fusese un peşte mic, arcuit, în 1934. Părul acesta vopsit cu grijă, atât de steril

pentru mirosul şi simțul meu tactil, căpăta în anumite momente, la lumina lămpii, în patul cu postere, nuanța, dacă nu şi substanța buclelor Lolitei. în timp ce îmi mânuiam soția nou-nouță, în mărime naturală, îmi spuneam întruna că, dîn punct de vedere biologic, ea reprezenta ipostaza cea mai apropiată de Lolita; la vârsta Lolitei, Lotte fusese o şcolăriță la fel de ispititoare ca şi
cum o să fie într-o bună zi şi fata Lolitei.
nevasta să scoată de sub o colecție de dătă
i
se o şcolăriță a p şi
fiica ei, aşa cum o să fie într-o bună zi şi fata Lolitei. Mi-am pus d b
lți de
pantofi (domnul Haze avusese o adevărată

pasiune

ălțăit după cât se părea) un album

94

t

pantofi (domnul Haze a

pentru încălțăminte, după cât se părea) un album vechi, de treizeci de ani. Voiam să văd cum arăta Lotte când era copil şi, în ciuda expunerii defectuoase şi a rochiilor lipsite de grație, mi-am reconstituit o primă versiune, uşor încețoşată, a conturului, picioarelor, pometților şi a nasului cârn al Lolitei. Lotelita, Lolitchen.

Mi-am strecurat astfel privirile curioase prin gardurile vii ale anilor, iscodind ferestruicile slab luminate. Iar când cea cu nobile sfârcuri şi coapse masive mă pregătea pentru îndeplinirea

obligației mele nocturne prin mângâieri focoase, jenante şi naiv lascive, eu încercam disperat să regăsesc mireasma nimfetei în timp ce hămăiam prin lăstărişul pădurilor întunecate şi în curs de vestejire.

Oh, dar cât de amabilă, cât de înduioşătoare era sărmana mea soție! Cum să vă spun? La micul dejun, în bucătăria lustruită şi deprimantă, cu strălucirea ei de crom, Calendarul Hardware Co. şi ungherul ingenios amenajat pentru gustări (care imita barul *Coffee Shoppe,* unde Charlotte şi Humbert se drăgostiseră în timpul colegiului), ea stătea îmbrăcată în halatul roşu, cu cotul pe masa acoperită cu plastic şi obrazul sprijinit în pumn, şi mă privea cu o tandrețe insuportabilă în timp ce înfulecam omleta cu şuncă. Chipul

lui Humbert se crispa uneori din cauza nevralgiei, însă în ochii ei rivaliza în frumusețe şi însufleţire cu soarele şi umbrele care pâlpâ-iau pe frigiderul alb. Exasperarea mea ceremonioasă era pentru ea liniştea profundă a iubirii. Venitul meu modest se adăugase resurselor ei încă şi mai modeste, ceea ce i se părea un noroc formidabil. Suma rezultată satisfăcea, într-adevăr, majoritatea

nevoilor clasei de mijloc, dar cauza entuziasmului ei era alta; banii mei, chiar şi banii, aveau strălucirea virilității mele şi contul nostru comun i se părea că seamănă cu acele bulevarde din sud care, la amiază, au umbră deasă pe o parte şi soare blând pe cealaltă, pe toată lungimea lor, până la capătul perspectivei

unde se profilează nedesluşit munții roz. în cele cincizeci de zile ale coabitării noastre Charlotte a înghesuit activitățile a tot atâția ani. Biata femeie s-a ocupat de o mulțime de lucruri la care renunțase, probabil, de mult sau care nu prezentaseră un interes deosebit pentru ea, ca şi cum (ca să prelungesc intonațiile proustiene), căsătorindu-mă cu mama copilei iubite, îi dădusem soției mele prin procură posibilitatea de a recâştiga plenitudinea tinereții. A început să „glorifice căminul" cu zelul banal al unei tinere neveste. Ştiam pe de rost fiecare cotlon al casei - din acele zile când, aşezat în fotoliul meu, urmărisem mintal deplasarea Lolitei - şi stabilisem de multă vreme un soi de relații emoționale cu odăile, zidurile, palierul, chiar şi cu urâțenia clădirii,

iar acum parcă simțeam cum dărăpănătura se strângea de frică, întrucât n-avea nici un chef să suporte baia de ecru şi ocru şi ferchezuiala nemiloasă pe care Charlotte se pregătea să i-o administreze. N-a ajuns până acolo, slavă Domnului, dar a consumat o groază de energie spălând jaluzele, ceruind şipcile storurilor venețiene, cumpărând jaluzele şi storuri noi, ducându-le înapoi la prăvălie şi înlocuindu-le cu altele şi aşa mai departe, într-un permanent clarobscur de zâmbete şi înnegurări, de ezitări şi îmbufnări. Se dădea pricepută la cretoane şi stambe; a schimbat culorile canapelei - canapeaua sacră, locul pe care cândva se deschisese un mugur de paradis în mine. A aranjat mobila şi a fost încântată când a descoperit într-un manual al bunului gospodar

că „este permis să desparți cele doua comode dintr-o garnitură împreună cu lămpile afe* rente". Ca *şi* autoarea cărții *Căminul tău eşti*

Charlotte a început să urască taburetele şi mesele cu picioare sfrijite. încăperea cu o suprafață generoasă de sticlă şi porțiuni întinse de perete acoperite cu lambriuri masive din lemn constituia prototipul masculin de cameră, câtă vreme cel feminin se caracteriza prin ferestre mai cochete şi piese din lemn mai delicate. A înlocuit romanele pe care le citea la momentul când mă mutasem în casa ei prin cataloage ilustrate, ghiduri pentru aranjarea casei. A comandat la o firmă din Philadelphia, 4640 Roosevelt Boulevard, o „saltea cu 312 arcuri îmbrăcată în damasc" - deşi cea veche

mi se părea elastică şi îndeajuns de rezistentă pentru ceea ce urma să suporte.
Era din Vestul Mijlociu, ca şi răposatul ei soț, şi nu locuia de mult timp în patriarhalul Ramsdale, perla unui stat estic, aşa că nu cunoştea toată lumea bună. îl cunoştea vag pe dentistul jovial care trăia într-un fel de *château* destul de dărăpănat, din lemn, ce se înălța în spatele peluzei noastre. La un ceai oferit de biserică o cunoscuse pe soția „cu nasul pe sus" a negustorului local de vechituri, proprietarul urâciunii albe „Coloniale" de la colțul bulevardului. Din când în când „schimba vizite" cu bătrâna domnişoară Devizavi; cunoştea doamne, trecea pe la ele, le întâlnea când se amenajau peluzele sau se întreținea cu ele la telefon - dar matroanele mai aristocrate,

cucoane elegante ca doamna Glade, doamna Sheridan, doamna McCrystal, doamna Knight şi altele dădeau rar pe la Charlotte a mea, care nu prea era băgată în seamă. Doamna Haze avea relații cu adevărat cordiale, lipsite de orice *arriere-pensee* sau intenții practice doar cu soții Farlow, care se întorseseră la timp din Chile, dintr-un voiaj de afa-ceri, ca să ia parte la cununia noastră împreună cu familia Chatfield, familia McCoo şi câțiva alții (dar nu doamna Vechitură sau şi mai înfumurata doamnă Talbot). John Farlow, negustorul de articole sportive, era un bărbat de vârstă mijlocie, sobru, atletic

şi prosper, care avea un birou în Parkington, la

patruzeci de mile depărtare. El mi-a procurat cartuşele pentru Coltul acela şi m-a învățat cum să-l folosesc în timpul unei plimbări duminicale prin pădure. John Farlow practica, de asemenea, avocatura, fiind, cum spunea el zâmbind, jurist în timpul liber şi se ocupa de unele probleme ale Charlottei. Jean, soția tinerică (verişoara lui primară), era o fată cu membrele lungi, cu ochelari caraghioşi, doi câini boxeri, doi sâni ascuțiți şi o gură mare şi roşie. Picta - peisaje şi portrete - şi îmi amintesc cu claritate cum la o petrecere a lăudat tabloul pe care i-l făcuse unei nepoate, mica Rosaline Honeck, o scumpete roz în uniformă de cercetaşă, beretă verde din lână, centură verde din şnur împletit, plete încântătoare, până pe umeri - iar John şi-a scos

pipa şi a spus ce păcat că Dolly (Dolita mea) şi Rosaline se critică atât de tare la şcoală, dar speră, sperăm cu toții, să se înțeleagă mai bine după ce se vor întoarce din taberele unde se duseseră. Am discutat despre şcoală. Avea şi păcate, şi virtuți.

— Desigur, sunt cam mulți negustori italieni pe aici, zise John, însă, pe de altă parte, noi nu suntem încă în pericol...

— Regret, a întrerupt Jean râzând, că Dolly şi Rosaline nu-şi petrec vara împreună.

Deodată mi-am imaginat-o pe Lo proaspăt întoarsă din tabără - şocolatie, caldă, somnoroasă, bucşită cu somnifere - şi mai-mai că mi-a venit să plâng de atâta pasiune şi nerăbdare.

Să vă mai spun câteva cuvinte despre doamna Humbert cât lucrurile merg încă bine (un accident sinistru se va produce destul de curând). Observasem de la bun început că este extrem de posesivă, dar n-am crezut niciodată că va fi nebună de gelozie

pe toate detaliile vieții mele în care ea nu fusese prezentă. Dovedea o curiozitate sălbatică, nesățioasă față de trecutul meu. Dorea să readuc la viață dragostele mele pentru a mă sili să le insult, să le calc în picioare, să le reneg, să le trădez, să-mi distrug astfel trecutul. M-a pus să-i povestesc despre căsătoria cu Valerie - care a fost, desigur, ceva grotesc -, dar a trebuit să inventez şi să lungesc o serie şi aşa destul de cuprinzătoare de

amante pentru delectarea morbidă a Charlottei. Să o fac fericită! I-am prezentat catalogul lor ilustrat, fiecare fiind caracterizată atent, după regulile reclamelor americane, în care ne sunt arătate grupuri de şcolari aranjate potrivit unei subtile proporții între rase, cu un şcolar şocolatiu - numai unul, dar drăgălaş cum numai ele ştiu să-l facă -, cu ochi rotunzi, plasat exact în mijlocul rândului din față. La fel mi-am prezentat şi eu femeile: le-am pus să zâmbească şi să se legene, blonda languroasă, bruneta feroce, roşcata senzuală — ca la o paradă de bordel. Cu cât arătam cât de banale şi de serbede fuseseră, cu atât era mai încântată de show doamna Humbert. Nu făcusem şi nu ascultasem niciodată atâtea mărturisiri. Sinceritatea şi naivitatea

comentariilor ei despre „viața sentimentală", de la prima îmbrățişare până la luptele conjugale intime, contrastau izbitor, din punct de vedere etic, cu fluența compozițiilor mele, dar, din punct de vedere tehnic, cele două serii se înrudeau, întrucât ambele purtau amprenta aceloraşi producții de două parale (melodrame comerciale, psihanaliză şi istorioare ieftine) de la care eu Preluam tipologia personajelor, iar ea - modalitățile de exprimare. Anumite obiceiuri sexuale remarcabile ale lui Harold Haze - dezvăluite de Charlotte -m-au amuzat copios, însă veselia mea i s-a părut deplasată; altminteri, autobiografia ei era la fel de neinteresantă ca o autopsie. N-am întâlnit femeie mai sănătoasă ca ea, deşi făcea mereu cure de slăbire.

99

Despre Lolita mea vorbea rar - mai rar, de fapt, decât despre pruncul bărbătuş, blond şi estompat a cărui fotografie împodobea în exclusivitate dormitorul nostru mohorât. în una dintre reveriile ei insipide, Charlotte a prezis că sufletul pruncului mort va reveni pe pământ sub forma copilului pe care-l va naşte în noua ei căsătorie. Nu mă prea îndemnam să îmbogățesc linia Humbert cu o replică din producția Harold (pe Lolita ajunsesem să o privesc cu emoție incestuoasă ca pe copilul *meu,* însă mi-a venit în minte ideea că o perioadă de recluziune prelungită, o frumoasă operație cezariană şi alte complicații într-o maternitate demnă de încredere, în primăvara următoare, mi-ar oferi şansa să rămân câteva

săptămâni, probabil, singur cu Lolita mea şi să îndop nimfeta vlăguită cu somnifere.
Pur şi simplu îşi ura fiica! Mi s-a părut un act de perversiune faptul că se apucase să răspundă cu mare sârg - cum nu-i stătea în fire - la chestionarele dintr-o carte pe care şi-o procurase (A *Guide to Your Child's Development),* scrisă de un imbecil şi publicată la Chicago. Procedura încâlcită se continua an de an şi presupunea că Mămica va completa un fel de inventar la fiecare aniversare a zilei de naştere a copilului. La 1 ianuarie 1947, când Lo împlinise doisprezece ani, Charlotte Haze, *nee* Becker, sublimase următoarele zece epitete din cele patruzeci oferite sub titlul „Personalitatea copilului dumneavoastră" : agresivă, zgomotoasă,

critică, suspicioasă, nerăbdătoare, iritabilă, iscoditoare, distrată, negativistă (subliniat de două ori) şi încăpăţânată. Făcuse abstracţie de celelalte treizeci de adjective, printre care: veselă, cooperantă, energică şi aşa mai departe. Cu o brutalitate care altminteri nu era caracteristică firii sale blânde, soția mea iubitoare ataca şi înlătura lucruşoarele lui Lo risipite prin diferite părți ale casei unde încremeniseră ca nişte iepuraşi hipnotizați. Habar n-avea buna doamnă că într-o dimineață, când stomacul meu deranjat (rezultat al

100

încercării m£le *de'iî de* adapta la sosurile e $j_m$piedicase ză o însoțesc la biserică, o înşelas-una din şos*teleboHtei.-Ge sămnr' *

) mă m cu ati-

una din ş p

tudinea ei față de scrisorile savuroase ale

iubitei

mele!

Dragă Mummy şi Hummy,

Sper că sunteți bine. Vă mulțumesc foarte mult pentru bomboane. Mi-am *(tăiat şi scris din nou).* Mi-am pierdut puloverul cel nou în pădure. în ultimele zile a fost rece pe aici. Mă cam distrez. Vă

iubesc.

Dolly

— Neroada! zise Doamna Humbert, a băgat aiurea un cuvânt înaintea lui „distrez". Puloverul era din lână pură şi, apropo, să nu-i mai trimiți bomboane fără să-mi spui.

20

La câteva mile depărtare de Ramsdale se afla un lac înconjurat de păduri (Clepsidra Iazului, căruia i se spunea frecvent şi Oglinda Iazului) şi în ultima săptămână a lunii iulie, din cauza arşiței mari, ne-am dus zilnic acolo cu maşina. Mă văd silit să descriu cu amănunte plicticoase ultima noastră partidă de înot într-o dimineață tropicală. Era marți.

Lăsasem maşina în parcarea din apropierea şoselei şi coboram pe o cărare ce tăia pădurea de pini îndreptându-se spre iaz, când Charlotte mi-a spus [c] Jean Farlow, mare amatoare de efecte speciale de lumină (Jean ținea de vechea şcoală de pictură), îl văzuse pe Leslie când se arunca în apă în pielea goală, „în chiloți de abanos" (cum s-a exprimat sarcastic John),

duminica trecută la cinci dimineața.

— Apa, am zis, trebuie să fi fost cam rece.

— Nu, nu-i vorba de asta, spuse mândra mea °sândită să fie logică. Tipul e arierat, înțelegi ? Şi,

Ci A

101

: V-? ,

contihuă ea (în stilul caracteristic de frazare aleasă care începea să mă calce pe nervi), am foarte limpede sentimentul că Louise a noastră s-a îndrăgostit de cretinul ăsta.

Am sentimentul. „Avem sentimentul limpede că Dolly nu se comportă cum se cuvine" etc. (dintr-un raport şcolar mai vechi).

Soții Humbert şi-au continuat drumul în sandale şi halate.

— Ştii ceva, Hum: am un vis teribil de ambițios, s-a exprimat Lady Hum lăsându-şi capul în jos -ruşinându-se de acest vis - şi intrând într-o comunicare intimă cu pământul roşiatic. Mi-ar plăcea să pun mâna pe o slujnică bine pregătită, cum e fata aceea, nemțoaica, de care vorbeau soții Talbot, şi s-o aduc să locuiască la noi.

— Unde, draga mea? am zis.

— Haide-haide, spuse ea zâmbind caustic. Desigur, *cheri,* subestimezi posibilitățile casei Humbert. O vom instala în camera lui Lo. Oricum voiam să transform vizuina asta într-o cameră de oaspeți. E odaia cea mai rece şi mai meschină din casă.

— Ce tot vorbeşti ? am întrebat, şi pielea de pe pomeții obrajilor s-a întins şi încordat (mă

ostenesc să consemnez chestia asta fiindcă pielea fiicei mele reacționa la fel când Lo încerca sentimente asemănătoare de suspiciune, dezgust, iritare).

— Ei, ce-i ? Te chinuie amintirile romantice? m-a întrebat soția mea făcând aluzie la momentul când mi-a cedat pentru prima dată.

— Da' de unde! am replicat eu. Mă întreb pur şi simplu unde ai să-ți aşezi fiica dacă aduci în casă musafirul sau servitoarea.

— Ehei..., zise doamna Humbert visând, zâmbind, emițându-l pe „Ehei" concomitent cu înălțarea unei sprâncene şi cu o uşoară degajare de respirație. Tare mă tem că micuța Lo nu intră în tablou deloc, dar absolut deloc. De la tabără, micuța Lo se duce direct la o şcoală-internat bună, cu disciplină severă

si pregătire religioasă solidă. Apoi, Colegiul Beardsley. ftl-am gândit eu la toate, tu n-ai de ce să-ți frământți mintea.
A continuat spunând că ea, doamna Humbert, va trebui să-şi biruie lenea obişnuită şi să-i scrie surorii domnişoarei Phalen, care era profesoară la St. Algebra. A apărut oglinda scânteietoare a iazului. I-am spus că mi-am uitat ochelarii de soare în maşină şi că o ajung din urmă.
Am crezut întotdeauna că a-ți frânge mâinile este un gest convențional - reminiscență a vreunui ritual medieval, probabil; dar când am luat-o spre pădure ca să-mi las timp pentru disperare şi cugetare disperată, acesta ar fi fost gestul („priveşte, Doamne, lanțurile aceste!")

care s-ar fi apropiat cel mai mult de exprimarea mută a stării mele de spirit. Dacă în locul Charlottei ar fi fost Valeria, aş fi ştiut cum să țin sub control situația; „să țin sub control" este expresia cea mai potrivită! în bunele zile de odinioară o convingeam pe Valeria să se răzgândească pe loc răsucindu-i pur şi simplu grăsunei încheietura fragilă a mâinii (cea pe care şi-o sucise cândva căzând de pe bicicletă); însă aşa ceva era de neconceput cu Charlotte. Charlotte, americă-noaica nesărată, mă înspăimânta. Visul meu fluştu-ratic de a o ține sub control prin pasiunea ei pentru mine se dovedea în întregime greşit. Nu îndrăzneam să întreprind nimic ca să nu i se altereze imaginea (a mea!) pe care se pornise să o venereze. Mă

gudurasem pe lângă ea câtă vreme fusese paznicul straşnic al iubitei mele şi ceva din umilirea aceea persista în comportamentul meu. Aveam totuşi un atu: Charlotte nu ştia nimic despre dragostea mea monstruoasă pentru Lo. O supărase slăbiciunea lui Lo pentru mine; dar n-avea cum să-mi ghicească sentimentele. Valeriei i-aş fi spus: „Fii atentă, neroadă umflată, *c'est moi qui decide* ce e bun pentru Dolores Humbert". Charlottei nu-i Puteam spune nici măcar (cu un calm insinuant):

„Scuză-mă, dragă, dar nu sunt de acord. Să-i mai dăm copilului o şansă. O să-i fiu tutore de suflet un an, un an şi ceva. Chiar tu mi-ai spus cândva...". De fapt, nu-i puteam spune nimic

despre copil fără să mă dau de gol. Oho, nici nu vă puteți închipui (cum nici eu nu mi-am închipuit până atunci) cum sunt femeile acestea cu principii! Charlotte, care nu observa falsitatea convențiilor şi a regulilor de comportament cotidiene, a cărților, a mâncărurilor şi a oamenilor după care se înnebunea, era în stare să sesizeze imediat o intonație falsă în ceea ce aş fi susținut pentru a o păstra pe Lo lângă mine. Se asemăna muzicianului care poate fi un mitocan odios în viața de zi cu zi, lipsit de tact şi de gust, dar e capabil să detecteze cu diabolică precizie o notă falsă în interpretarea unei partituri. Ca să frâng voința Charlottei ar fi trebuit să-i frâng inima. Dacă i-aş fi sfărâmat inima, s-ar fi sfărâmat şi imaginea pe care şi-o făcuse despre

mine. Dacă i-aş fi zis: „Ori mă laşi să-mi urmez drumul cu Lolita şi mă ajuți să păstrăm totul sub tăcere, ori ne despărțim pe dată", ea s-ar fi schimbat la față, făcându-se albă ca varul, şi mi-ar fi replicat tacticos: „Perfect, n-are rost să-ți bați gura, cu mine ai încheiat socotelile". Şi încheiate ar fi fost!

Aici era beleaua. îmi amintesc că am ajuns în parcare, am pompat un pumn de apă cu gust de rugină şi am sorbit-o lacom, aşteptând parcă să-mi dea înțelepciune magică, tinerețe, libertate şi o concubină mititică. înveşmântat în purpură, am stat câteva clipe, bâțâindu-mi picioarele, pe marginea uneia din mesele rudimentare de sub pinii care foşneau. La o oarecare depărtare, două fetițe în şorturi şi sutiene au ieşit dintr-o privată bălțată de soare

pe care scria „Femei". Mabel, care mesteca gumă (sau dublura lui Mabel), călărea de zor, distrată, o bicicletă, şi Marion, scuturându-şi părul ca să scape de muşte, stătea în spate, cu picioarele răşchirate; şi clătinându-se întruna, ele s-au contopit încet-încet,

fără să observe, cu lumina şi umbra. Lolita! Tatăl şi fiica topindu-se în aceste păduri! Soluția firească era să o distrug pe doamna Humbert. Dar cum ?

Nimeni nu poate să comită o crimă perfectă; întâmplarea, totuşi, poate! A fost, de pildă, faimoasa trimitere pe lumea cealaltă a unei madame Lacour în Arles, Franța de Sud, la sfârşitul secolului trecut. La puțin timp după ce

se căsătorise cu colonelul Lacour, un individ neidentificat, înalt - peste un metru optzeci -, care, aşa cum s-a presupus mai târziu, fusese iubitul neştiut al doamnei, s-a apropiat de ea pe o stradă aglomerată şi a înjunghiat-o mortal, aplicându-i trei lovituri de cuțit în spate. Colonelul, un tip mic şi încăpățânat, s-a agățat de brațul criminalului. Printr-o coincidență miraculoasă şi frumoasă, exact în momentul când făptaşul se chinuia să scape din ghearele soțului mic şi furios (şi câțiva spectatori se apropiau încercuind grupul), un italian țicnit, din casa cea mai apropiată de scenă, a detonat din pură întâmplare o substanță explozivă la care moşmondea ceva. Strada s-a transformat numaidecât în infern - fum, cărămizi care cădeau şi oameni fugind înspăimântați.

Explozia n-a rănit pe nimeni (l-a scos doar din joc pe colonelul Lacour); dar iubitul doamnei (care se răzbunase) a fugit o dată cu ceilalți şi a trăit fericit după aceea.

Să vedem acum ce se întâmplă când făptaşul însuşi plănuieşte o eliminare perfectă.

Coboram spre Clepsidra Iazului. Locul în care făceam baie - noi doi şi alte câteva cupluri „şic" (soții Parlow, soții Chatfield) - era un fel de golfuleț; Charlottei îi plăcea pentru că semăna cu „o plajă Particulară". Principalele dotări pentru înot (ori «dotări pentru înecat", cum găsise prilejul să scrie *Ramsdale Journal)* se aflau în partea stângă (de răsărit) a Clepsidrei şi nu se vedeau din golfulețul nostru. Spre dreapta, pinii se retrăgeau făcând loc buclei unei mlaştini şi dispăreau din nou în

pădure, însă pe partea cealaltă.

105

M-am aşezat fără zgomot lângă soția mea. A tresărit când m-a văzut.

— Ce zici, intrăm ? a întrebat.

— Da, dar mai stai o clipă. Să nu-mi pierd şirul gândurilor.

Mă gândeam. S-a scurs mai mult de un minut.

— Gata, hai!

I — Am fost şi eu în şirul acela ? r — Da'cum altfel?

— Sper! zise Charlotte intrând în apa care i-a ajuns curând la pielea de gâscă de pe coapsele groase; apoi şi-a întins brațele, şi-a lipit palmele şi, ținând gura bine închisă - avea o figură extrem de banală în casca de cauciuc negru -, a plonjat în față cu un plescăit

puternic. înotând lent, am ieşit pe oglinda sclipitoare a iazului.
Pe malul celălalt, la o distanță de cel puțin o mie de paşi (dacă se poate păşi pe apă), distingeam două siluete mici care lucrau pe fâşia de pe mal. Ştiam exact cine sunt: un polițist pensionar de origine polonă şi un instalator pensionar, care deținеau cea mai mare parte a cherestelei de pe acel mal al iazului. Mai ştiam că se apucaseră să construiască un debarcader - mai mult în joacă, o joacă penibilă! Loviturile ajungeau până la noi şi păreau disproporționat de mari față de brațele şi sculele acelor pitici; într-adevăr, îți venea să bănuieşti că regizorul acestor efecte acrosonice era în contratimp cu păpuşarul, pentru că trosnetul puternic al fiecărei lovituri

miniaturale rămânea în urma versiunii sale vizuale. Banda îngustă de nisip alb a plajei „noastre" - de care noi ne îndepărtasem puțin pentru a da de adânc - era pustie în diminețile zilelor de lucru. Jur-împrejur nici țipenie, în afară de cele două siluete miniaturale trudind pe malul celălalt şi de un avion particu- j Iar, roşu-închis, care a zumzăit deasupra capului şiij a dispărut apoi în înaltul cerului. Cadrul se dovedeai propice pentru săvârşirea rapidă a unei crime cvtf bulbuci. Iată în ce consta subtilitatea acțiunii: omul.

legii şi cel al apei erau destul de aproape ca să fie martorii oculari ai unui accident şi îndeajuns de departe ca să nu sesizeze comiterea unei crime. Erau destul de aproape

ca să audă cum se zbate cuprins de panică un înotător care răcneşte să-i sară cineva în ajutor ca să-şi salveze soția de la înec; şi erau la distanță prea mare şi n-aveau cum să observe (dacă din întâmplare s-ar fi uitat prea curând) că înotătorul panicat îşi termina treaba ținându-şi soția sub tălpi. Nu ajunsesem încă la stadiul acesta; vreau să arăt numai cât de uşor s-ar fi săvârşit actul şi să subliniez adecvarea cadrului! Aşadar, Charlotte continua să înainteze stângace şi conştiincioasă (era o naiadă extrem de mediocră), dar nu fără o evidentă plăcere solemnă (tritonul ei era, nu-i aşa, alături); şi, cum urmăream cu luciditatea pură a rememorărilor (adică încercând să văd lucrurile aşa cum îmi voi aminti că le-am văzut) albul lăcuit al feței ei ude şi atât de

puțin bronzate - în ciuda strădaniilor sale -, buzele palide, fruntea convexă şi dezgolită, casca neagră şi strânsă, gâtul grăsuț şi ud, îmi dădeam seama că ar trebui doar să rămân puțin în urmă, să-mi umplu plămânii cu aer, s-o înhaț de gleznă şi să mă scufund rapid trăgând după mine cadavrul captiv. Spun cadavru, fiindcă surpriza, panica şi lipsa de experiență o vor face să înghită dintr-o dată o vadră letală de iaz, iar eu voi fi în stare să rezist sub apă, cu ochii deschişi, cel puțin un minut. Gestul fatal a brăzdat bezna crimei contemplate ca o coadă de stea căzătoare. Era un balet tăcut, înspăimântător, dansatorul ținea balerina de laba piciorului şi se lăsa ca fulgerul în adânc Prin amurgul acvatic. Aş mai ieşi, eventual, la suprafață să trag o gură de aer în timp ce pe ea

aş ține-o dedesubt şi după aceea m-aş cufunda de câte ori va fi necesar şi mi-aş permite să strig după ajutor numai când cortina se va fi lăsat definitiv peste ea. Şi după vreo douăzeci de minute, când cele două marionete crescând constant în dimensiuni vor sosi

într-o barcă cu vâsle vopsită doar pe jumătate, sărmana doamnă Humbert Humbert, victima unui cârcel sau a unui stop cardiac, sau a amândurora, va sta în cap, în nămolul negru, la vreo treizeci de picioare sub oglinda zâmbitoare a Clepsidrei Iazului.

Simplu, nu-i aşa ? Dar ce ştiți voi, oameni buni ? Nu mă puteam hotărî să o fac!

Foca greoaie şi încrezătoare înota alături de mine şi întreaga logică a pasiunii îmi urla în

ureche: acum e momentul! Şi, oameni buni, pur şi simplu n-am fost în stare! Am cârmit spre mal în tăcere, s-a întors şi ea, conştiincioasă, cu un aer grav, şi Infernul îşi striga întruna sfatul şi eu tot n-am putut să mă hotărăsc să înec sărmana creatură cu trup mare şi alunecos. Strigătul iadului s-a îndepărtat, s-a auzit din ce în ce mai slab, până ce s-a stins, iar eu am înțeles - ce melancolie! - că nici mâine, nici vineri, nici în altă zi sau noapte nu mă voi putea hotărî s-o omor. Oh, mi-aş fi putut reprezenta clar scena în care o pocnesc pe Valeria peste sâni, scoțându-i din aliniament, sau cum o rănesc în alt mod - şi puteam să mă văd cu aceeaşi limpezime împuşcându-i iubitul în burtă şi făcându-l să scoată un „ah!" şi să se prăbuşească. Dar nu

puteam să o ucid pe Charlotte - mai ales când lucrurile nu erau chiar atât de lipsite de speranță, probabil, cum păreau la prima vedere, în acea dimineață nenorocită. Să zicem că aş fi apucat-o de piciorul care izbea puternic apa: i-aş fi văzut privirea uimită, i-aş fi auzit glasul îngrozitor; şi, dacă aş fi rezistat la întreaga încercare, fantoma ei m-ar fi urmărit toată viața. Să nu fi fost anul 1947, ci 1447, poate mi-aş fi amăgit firea blândă administrându-i o otravă clasică, un filtru gingaş al morții; din scorbura unei agate. Dar în epoca noastră iscoditoare, epocă a clasei de mijloc, lucrurile nu s-ar fi petrecut ca în palatele îmbrăcate în brocart ale trecutului. în zilele noastre, ca să fii ucigaş, trebuie să fii om de ştiință. Or, eu nu eram nici una, nici alta.

Doamnelor şi

108

domnilor din juriu, cei mai mulți delincvenți sexuali tânjesc după o relație palpitantă, cu dulci suspine, o relație fizică, dar nu neapărat de împerechere, cu o copilă. Ei sunt anonimi, înstrăinați, inofensivi, inadecvati, pasivi şi timizi şi nu cer comunității decât să le permită, să accepte comportamentul lor aberant, dar practic nevătămător, să accepte actele lor de deviere sexuală - intime, mărunte, umede, fierbinți şi fără însemnătate - fără ca poliția şi societatea să îi calce în picioare. Nu suntem demoni ai sexului! Nu ne pretăm la violuri, ca vajnicii soldați. Noi - gentlemeni nefericiți, blânzi, cu priviri de câine bătut, destul de bine integrați social, astfel că ne controlăm

impulsurile în prezența adulților -, noi suntem gata să jertfim ani şi ani de viață pentru şansa unică de a atinge o nimfetă. Oh, rogu-te, nu mă urî, sărmana mea Charlotte, care eşti în cerul tău veşnic, pierdută în alchimia eternă a combinării asfaltului cu cauciucul, metalul şi piatra -dar, mulțumescu-Ți Ție Doamne, nu şi cu apa, nu şi cu apa!

Totuşi, n-a lipsit mult s-o pățească, dacă e să fiu obiectiv. Şi acum vine poanta parabolei mele despre crima perfectă.

Şedeam pe prosoapele noastre în soarele ars de sete. Charlotte s-a uitat în jur, şi-a slăbit brasiera şi s-a răsucit aşezându-se pe burtă, ca să ofere spatelui ocazia să se prăjească. A suspinat adânc. A întins o mână şi a bâjbâit prin buzunarul halatului, căutându-şi țigările.

S-a săltat în fund şi a început să pufăie. Şi-a cercetat umărul drept. M-a sărutat apăsat cu gura deschisă şi fumegândă. Deodată, de Pe malul nisipos din spatele nostru, de sub boschete Şi pini, s-a rostogolit o piatră, apoi încă una.

— Oh, dezgustători mai sunt şi copiii ăştia care-şi bagă nasul peste tot, zise Charlotte, ridicându-şi brasiera mare, ținând-o lipită de piept şi răsucin-du-se din nou cu fața la pământ. O să discut despre asta cu Peter Krestovski.

109

Din locul de unde porniseră pietrele s-a auzit un foşnet, zgomot de paşi şi Jean Farlow a coborât cu şevaletul şi lucrurile ei.

— Ne-ai speriat, spuse Charlotte.

Fusese acolo, sus, ne-a spus Jean, ascunsă în frunzişul verde al unui boschet, şi spionase natura (spionii sunt, în general, împuşcați) încercând să termine un peisaj al iazului, dar n-a ieşit ca lumea, oricum, zicea ea, n-are talent, asta e (ceea ce era adevărat!).

— Humbert, ai încercat vreodată să pictezi ? Charlotte, care era un pic geloasă pe Jean, voia să ştie dacă vine şi John.

— Da, vine. Vine astăzi la masă. O lăsase la iaz şi-şi continuase drumul spre Parkington şi o să vină să o ia destul de curând. Era o dimineață splendidă. Avea întotdeauna sentimentul că îi trădează pe Cavall şi pe Melampus când îi lăsa legați în asemenea zile minunate. S-a întins pe nisipul alb între Charlotte şi mine. Purta pantaloni scurți.

Picioarele ei lungi, şocolatii, mă atrăgeau la fel de tare ca acelea ale unei iepe murge. Când zâmbea îşi arăta gingiile.

— V-am pictat şi pe voi doi pe iazul meu, zise ea. Ba chiar am observat un obiect pe care l-ai scăpat din vedere. Tu (adresându-se lui Humbert) ai intrat în apă cu ceasul, da, domnule, bravos!

— E antiacvatic, răspunse dulce Charlotte, țugu-indu-şi gura ca un peşte.

Jean mi-a aşezat încheietura mâinii pe genunchii ei şi a cercetat darul Charlottei, apoi a pus mâna lui Humbert la loc pe nisip cu palma în sus.

— Deci se vede totul, remarcă Charlotte cu cochetărie.

Jean a oftat.

— Odată, la apus de soare, am văzut cum doi copii, bărbătuş şi femeiuşcă, se iubeau chiar aici. Umbrele lor erau uriaşe. Şi v-am povestit ce făcea domnul Tomson în zori de ziuă. Data viitoare sper să-l văd pe bătrânul şi grăsunul Ivor în albul lui de ivoriu. Tipul e o adevărată pocitanie. Ultima oarl

irm

când l-am întâlnit mi-a povestit o istorioară absolut indecentă despre nepotul său. Se pare că... — Hei, voi de acolo, se auzi vocea lui John.

21

, Obiceiul de a rămâne tăcut atunci când ceva îmi displace sau, mai exact, glacialitatea şi scorţoşenia tăcerii mele iritate o îngrozeau şi o

scoteau din minți pe Valeria. De regulă scâncea şi scheuna spunând : „Ce *qui me rend foile, c'est que je ne sais ă quoi tupenses quand tu est comme ga".* Am încercat să fiu tăcut cu Charlotte, însă ea continua să ciripească sau îmi lua tăcerea de bărbiță. Uluitoare femeie! Mă retrăgeam în fosta mea cameră, bodogănind că, în definitiv, am de scris un opus savant şi, plină de voioşie, Charlotte continua să înfrumusețeze casa, să scoată triluri la telefon şi să scrie scrisori. De la fereastra mea o vedeam prin foşnetul lăcuit al frunzelor de plop cum traversa încântată strada ca să pună la cutia poştală scrisoarea către sora domnişoarei Phalen.

Săptămâna averselor intermitente şi a umbrelor dispersate care s-a scurs după ultima

noastră vizită la nisipurile nemişcate ale Clepsidrei Iazului a fost una dintre cele mai mohorâte de care îmi amintesc. S-au ivit apoi două sau trei raze firave de speranță -înainte de apariția definitivă a soarelui.

Mi-a venit ideea că am un creier fain, în stare foarte bună de funcționare, şi că l-aş putea utiliza; de ce nu? Dacă nu îndrăzneam să mă amestec în Planurile soției mele pentru fiica ei (care devenea tot mai caldă şi mai bronzată în fiecare zi în vremea feerică a distanței fără speranță), puteam în mod sigur să inventez un mijloc de a mă impune la modul Seneral. Ulterior mi-aş putea folosi autoritatea când Se va ivi prilejul. într-o seară, Charlotte însăşi mi-a °ferit deschiderea.

— Am să-ți fac o surpriză, zise ea, privindu-mj peste lingura plină de supă, cu ochii topiți. La toamnă ne ducem în Anglia. Noi doi.

Mi-am înghițit sorbitura, m-am şters la gură cu şervețelul roz (oh, olanda elegantă şi răcoroasă de la Hotel Mirana) şi am zis:

— Şi eu am o surpriză pentru tine, draga mea. Nu ne ducem în Anglia. Noi doi!

— Dar de ce, ce s-a întâmplat? zise ea, uitându-se - mai surprinsă decât scontasem eu - la mâinile mele (fără să-mi dau seama, împăturream şi sfâşiam, şi zdrobeam şi sfâşiam din nou nevinovatul şervețel roz). Chipul meu zâmbitor a mai liniştit-o, totuşi.

— Ce s-a întâmplat ? E foarte simplu, i-am ripostat. Chiar şi în căsniciile cele mai armonioase, cum este a noastră, hotărârile nu

sunt luate numai de partenerul feminin. în anumite chestiuni bărbatul este cel care hotărăşte. îmi închipui perfect ce fiori te vor trece pe tine, o americănoaică sănătoasă, când vei traversa Atlanticul pe acelaşi vas cu Lady Bumble - ori Sam Bumble, Regele Cărnii Congelate, sau cu o fleoarță de la Hollywood. Şi cât de frumoasă reclamă pentru Agenția de Turism fotografia noastră! Nici nu s-ar putea altfel. Iată, ne uităm -tu, cu ochii tăi strălucitori ca stelele, eu, încercând să-mi stăpânesc admirația plină de invidie - la Palace Sentries ori la Scarlet Guards ori la Beaver Eaters sau cum naiba s-or mai numi ele. Dar, întâmplător, am alergie la Europa, inclusiv la vesela şi bătrâna Anglie. Ştii foarte bine că nu am decât amintiri triste despre Lumea

europeană veche şi în descompunere. Reclamele colorate din revistele tale nu schimbă cu nimic situația.

— Dar, dragule, zise Charlotte, eu, de fapt...

— Nu, mai aşteaptă puțin. Chestiunea de moment este întâmplătoare. Sunt însă preocupat de tendința generală. Ai vrut să-mi petrec după-amiezele făcând plajă la iaz în loc să mă ocup de lucrare*

«L

ffleа, iar eu am cedat bucuros şi am devenit, de dragul tău, un fermecător băiat bronzat, deşi ar fi trebuit să rămân cărturar şi, mă rog, educator. Mă duci să joc bridge şi să beau whisky cu minunații soți Farlow şi eu te urmez fără crâcnire. Nu, nu, mai aşteaptă, te rog. îți

împodobeşti casa şi eu nu mă amestec în planurile tale. Hotărăşti tot felul de lucruri - or, s-ar putea să fiu într-un, cum să spun, dezacord complet sau parțial cu deciziile tale —, dar nu scot o vorbă. Nu iau în seamă detaliile. Dar nu pot ignora chestiunile de principiu. îmi place să fiu patronat de tine, dar fiecare joc îşi are regulile sale. Nu, nu sunt supărat. Nu sunt deloc supărat. Te rog, abține-te. Dar eu reprezint jumătate din această familie şi glasul meu este distinct, chiar dacă ți se pare modest. Venise lângă mine, căzuse în genunchi şi, încet, dar foarte vehement, îşi clătina capul şi se agăța de pantalonii mei. Spunea că nu şi-a dat seama. Spunea că eu sunt domnul şi stăpânul ei. Spunea că Louise a plecat şi să ne iubim numaidecât. Spunea să o iert, altminteri

se prăpădeşte.

Acest mic incident m-a umplut de o mare încântare. I-am spus calm că nu are de ce să-şi ceară iertare, însă ar fi cazul să-şi schimbe felul de a fi; şi ro-am hotărât să speculez avantajul şi să-mi petrec o bună parte din timp, distant şi prost dispus, lucrând la cartea mea sau, cel puțin, prefăcându-mă că lucrez.

«Patul din studio", fosta mea cameră, fusese transformat de mult în canapea (de fapt, asta şi era) Ş[1] Charlotte mă prevenise de la începutul coabitării noastre că, treptat, camera se va transforma într-o Permanentă „vizuină a scriitorului". La vreo câteva [2l]k după Incidentul Britanic şedeam într-un fotoliu [c°]nfortabil, cu un volum impresionant în poală, and Charlotte a ciocănit cu inelarul şi a intrat aşa, [n]tr-o doară.

Cât de deosebite erau mişcările ei de ele pe care je facea Lolita mea când mă vizita în blugii murdari şi dragi, mirosind a

113

livezi din țara nimfetelor, stângace, înfierbântată şi tainic depravată, cu nasturii de la poalele cămăşii descheiați. Să vă spun totuşi ceva. Pe sub zvăpăiala micuței Haze şi pe sub sobrietatea marei Haze curgeau şuvițe de viață sfielnică, având acelaşi gust şi susurând în acelaşi fel. Un mare doctor francez i-a spus odinioară tatălui meu că, la rudele apropiate, chiar şi cele mai slabe ghiorțăituri gastrice au aceeaşi voce.

Deci Charlotte a intrat agale. Simțea că între noi lucrurile nu stau prea bine. Cu o noapte mai înainte mă făcusem că dorm; la fel

procedasem şi în noaptea anterioară de îndată ce mă băgasem în pat; şi mă sculasem în zori. M-a întrebat blajină dacă nu „deranja".

— In acest moment nu, am zis răsucind volumul C din *Girl's Enciclopaedia* ca să cercetez ilustrația imprimată „bottom-edge", cum spun tipografii.

Charlotte s-a apropiat de o măsuță cu sertar din imitație de mahon. A pus mâna pe ea. Măsuța era urâtă, fără îndoială, dar nu-i făcuse nici un rău.

— Am tot vrut să te întreb, spuse ea (practică, fără să cocheteze), de ce ții chestia asta încuiată? Vrei să rămână aici în cameră ? E oribilă.

— Ce-ai cu ea ? i-am spus. îmi instalam tabăra în Scandinavia.

— Are şi cheie ?

— Ascunsă bine.

— Oh, Hum...

— Țin sub cheie scrisori de amor.

Mi-a aruncat una din acele priviri de ciută rănita care mă iritau îngrozitor şi apoi, cum nu-şi dădea seama dacă vorbisem serios şi nu ştia cum să întrețină conversația, a aşteptat până am parcurs lent câteva pagini (Camera, Campus, Canada, Candid-Candy) şi s-a dus la fereastră, dar cred că nu s-a uitat afară, ci a privit doar geamul, bătând darabana pe el cu unghiile - migdale-şi-trandafiri" ascuțite.

114

Imediat după aceea (la Canoeing sau Canvasback) s-a apropiat de fotoliul meu, s-a lăsat greoaie, făcân-(ju-l să scârțâie, pe brațul

lui şi m-a invadat cu parfumul preferat al primei mele soții.

__Doreşte luminăția voastră să-şi petreacă toamna *aici* ? a întrebat ea, arătând cu degetul mic un peisaj de toamnă dintr-un stat răsăritean conservator.

— De ce? (Foarte clar şi apăsat.)

A ridicat din umeri. (Probabil Harold îşi lua de regulă concediu în acea perioadă. Sezon deschis. Unul dintre reflexele ei condiționate.)

— Cred că ştiu unde e locul acela, zise ea, continuând să arate cu degetul. îmi amintesc de un hotel, Vânătorii Vrăjiți, ciudat nume, ce zici ? Au o mâncare de vis şi nu te deranjează nimeni.

Şi-a frecat obrazul de tâmpla mea. Valeria renunțase repede la deprinderea asta.

— Doreşti ceva deosebit pentru cină, dragule? John şi Jean vin mai târziu.

Am răspuns cu un mârâit. M-a sărutat pe buza de jos şi, spunându-mi volubilă că o să bage la cuptor o prăjitură (se păstra din epoca mea de chiriaş tradiția că mă prăpădesc după prăjiturile ei), m-a lăsat cu trândăvia mea. Aşezând cu grijă cartea deschisă pe locul ei (volumul a încercat să lanseze o rotație în valuri, dar un creion băgat între pagini le-a oprit rostogolirea), am controlat tainița cheii care se lăfăia oarecum conştientă de sine sub aparatul de ras vechi, dar scump pe care îl folosisem înainte ca ea să-mi cumpere unul mult mai bun şi mai ieftin. Să fie oare o ascunzătoare perfectă - acolo, sub aparat, în lăcaşul cutiei căptuşite cu catifea ? Cutia era

aşezată într-o valiză mică unde păstram diferite hârtii de afaceri. um să găsesc un loc mai bun ? E uluitor de greu să acunzi ceva - mai ales când nevasta n-are astâm-par Şi mută întruna mobilele.

115

22

Cred că se împlinea exact o săptămână după ultima noastră partidă de înot când poşta de la amiază a adus răspunsul de la a doua domnişoară Phalen. Doamna scria că de-abia se întorsese la St. Algebra de la înmormântarea surorii ei: „După ce şi-a fracturat piciorul, Euphemia n-a mai fost ca înainte". în ce priveşte chestiunea fiicei doamnei Humbert, ea voia să ne anunțe că acum era prea târziu să o înscrie pentru anul acesta. Ea însă, supra-

viețuitoarea Phalen, era aproape sigură că, dacă domnul şi doamna Humbert o vor aduce pe Dolores în ianuarie, lucrurile se pot aranja. Ziua următoare, după prânz, m-am dus să-l vizitez pe „doctorul nostru", un tip politicos care se purta fără fasoane şi avea o încredere oarbă în câteva medicamente foarte cunoscute şi îşi ascundea astfel foarte bine ignoranța sau indiferența față de ştiința medicală. Faptul că Lo va reveni la Ramsdale constituia o comoară de aşteptări. Evenimentul trebuia să mă găsească perfect pregătit. De fapt, îmi începusem campania din vreme, înainte ca Charlotte să fi luat acea hotărâre crudă. Când va sosi copila mea trebuia să ştiu sigur - în acea noapte şi apoi noapte după noapte, până când St. Algebra o va lua departe de mine - că

sunt în posesia mijloacelor de a adormi două ființe atât de temeinic încât să nu le poată trezi nici un sunet, nici o atingere. O bună parte din luna iulie am testat diferite prafuri somnifere dându-i-le Charlottei, o mare consumatoare de pastile. Ultima doză pe care i-o administrasem (credea că e o tabletă de bromură slabă, ca să-i ungă nervii) o scosese din circulație timp de patru ore încheiate-Am dat radioul la maximum. I-am fulgerat prin faț[a] ochilor lumina puternică a unui bliț. Am împins-o, am ciupit-o, am înțepat-o — şi nimic nu i-a tulburat ritmul respirației liniştite şi puternice. Totuşi, când

[a]m sărutat-o, s-a trezit pe dată, proaspătă şi viguroasă ca o caracatiță (abia am scăpat).

Asta nu merge, m-am gândit; trebuie să procur ceva şi mai sigur. Mai întâi, dr. Byron nu prea m-a crezut când i-am spus că ultimul medicament pe care mi l-a prescris e prea slab pentru insomniile mele. Mi-a sugerat să încerc din nou şi pe moment a căutat să-mi abată atenția arătându-mi câteva fotografii de familie. Avea o copilită fascinantă, de vârsta lui Dolly; dar m-am prins la trucurile lui şi i-am cerut insistent să-mi prescrie cea mai puternică pilulă pe care o cunoaşte. Mi-a propus să joc golf, dar până la urmă a fost de acord să-mi dea ceva care, spunea el, „va avea un efect grozav". S-a îndreptat spre un dulăpior şi a scos un flacon cu capsule albastru-vio-lete cu o dungă de culoare vişinie la unul din capete. Fuseseră puse de curând pe

piață, zicea el, şi nu erau destinate nevroticilor - pe aceştia îi putea linişti chiar şi o înghițitură de apă dacă era administrată cu pricepere -, ci marilor artişti care sufereau de insomnie, fiindcă ei trebuiau să moară totuşi pentru câteva ore dacă voiau să trăiască apoi secole de-a rândul. îmi place să-mi bat joc de doctori, aşa că am băgat pilulele în buzunar, ridicând sceptic din umeri, deşi în sinea mea mă bucuram. Printre altele mi-am propus să fiu foarte prudent cu el. Odată, cu altă ocazie, am avut o scăpare stupidă şi am pomenit de ultimul meu sanatoriu; am avut impresia că şi-a ciulit imediat urechile. N-aş fi dorit ca Charlotte sau altcineva să afle de acea perioadă din trecutul meu şi, de aceea, i-am explicat în grabă că odinioară mă hotărâsem să

scriu un roman şi 'ăcusem nişte cercetări printre nebuni ca să mă documentez. în sfârşit, nu contează; bătrânul potlogar avea, fără doar şi poate, o fetişcană dulce.

Am plecat într-o dispoziție excelentă. Conducând Maşina nevesti-mii cu un deget, rulam plin de încântare spre casă. Ramsdale era, în definitiv, plin de 'armec. Greierii țârâiau, bulevardul fusese stropit

de curând. Am virat lin, catifelat, intrând pe mica noastră stradă povârnită. Toate erau, nu ştiu cum, atât de la locul lor astăzi. Atât de albastre şi verzi. Ştiam că soarele străluceşte întrucât cheia de contact se reflecta în parbriz; ştiam că este trei şj jumătate fix fiindcă infirmiera care venea în fiecare după-amiază

să-i facă masaj domnişoarei Devizavi cobora cu paşi mărunți (în pantofii şi ciorapii ei albi) pe trotuarul îngust. Ca de obicei, setterul isteric al domnului Vechitură m-a atacat în timp ce rulam la vale şi, ca de obicei, ziarul local zăcea pe verandă, unde îi făcuse vânt Kenny. Cu o zi înainte pusesem capăt regimului de rezervă pe care mi-l impusesem şi acum, în timp ce deschideam uşa livingului, am rostit un voios salut de întoarcere. Charlotte stătea la biroul din colț şi scria o scrisoare; îi vedeam ceafa albă ca smântână şi cocul arămiu. Era îmbrăcată cu bluza galbenă şi cu pantalonii de camping pe care îi avusese când am întâlnit-o pentru prima dată. Am repetat strigătul amical ținând încă mâna pe clanță. Mâna care scria s-a oprit. O clipă

Charlotte a rămas nemişcată; apoi s-a răsucit încet pe scaun, sprijinindu-şi cotul pe speteaza curbată. Chipul ei desfigurat de emoție nu-mi oferea o privelişte plăcută. Privirea i se fixase pe pantofii mei.

— Muierea Haze, cățeaua cea mare, mâța a bătrână, mămica nesuferită, bătrâna şi stupida Haze nu mai este victima ta. Ea a - ea a... Frumoasa mea acuzatoare s-a oprit înghițindu-şi veninul şi lacrimile. Ce a spus - sau a încercat să spună Humbert Humbert - nu este esențial. Ea a continuat:

— Eşti un monstru. Eşti un şarlatan detestabil, odios, criminal. Dacă te apropii, țip de la fereastră, înapoi!

Şi iarăşi cred că se poate omite ce a bolborosit H.H.

— Plec la noapte. Tot ce e aici îți aparține. Atât că n-ai s-o mai vezi niciodată, dar niciodată pe scârba aia mică şi mizerabilă. Ieşi afară din camera asta'

118

Cititorule, am ieşit! Am urcat în ex-semistudioul IIIOU. Am rămas o clipă aproape nemişcat şi calm, cu mâinile în şolduri, cercetând din prag măsuța violată, cu sertarul deschis, cheia atârnând în broască şi alte patru chei ale casei pe tăblie. Am traversat palierul, am intrat în dormitorul soților Humbert, am scos liniştit jurnalul meu de sub perna ei şi l-am băgat în buzunar. Apoi am început să cobor, dar m-am oprit la jumătatea scării: vorbea la telefon şi acesta era conectat la priza de lângă uşa livingului. Voiam să aud ce zice:

a anulat o comandă pentru un lucru oarecare şi s-a reîntors în salon. Mi-am reglat respirația şi am traversat vestibulul îndreptându-mă spre bucătărie. Acolo am deschis o sticlă de scotch. Când era vorba de scotch, ea nu rezista tentației. După aceea m-am dus în sufragerie şi de acolo, prin uşa întredeschisă, am contemplat îndelung spatele lat al Charlottei.

— îți dai seama că ne distrugi viața ? i-am spus liniştit. Hai să ne purtăm ca oamenii civilizați. Eşti victima propriei halucinații. Eşti nebună, Charlotte. Notele pe care le-ai găsit sunt fragmente de roman. Am folosit numele tău şi al ei absolut întâmplător, fiindcă mi-au fost la îndemână. Mai gândeşte-te. Am să-ți aduc ceva de băut.

Ea n-a răspuns, nu s-a întors, ci a continuat să

mâzgălească febril chestia aia pe care o scria. A treia scrisoare, după câte se pare (două, în plicuri timbrate, se aflau pe masă). M-am întors în bucătărie.

Am scos două pahare (cui îi scrie ? St. Algebra ? Lo?) şi am deschis frigiderul. A vuit răutăcios spre mine când i-am scos gheața din inimă. l-l rescriu, ªsta e! O să-l citească din nou. N-o să-şi amintească detaliile. Mai schimb câte ceva, mai ticluiesc. Scriu un fragment şi i-l arăt sau îl las pe undeva la vedere, ce s-or văita uneori atât de oribil robinetele?

î

? e sor văita

ngrozitoare situație, zău. Micile bucăți de gheață e forma unor perne - perne pentru

i pluş, Lo - trosneau în timp ce apa caldă le

desprindea din lăcaşurile lor. Am aşezat paharele unul lângă altul. Am turnat whisky şi ceva apă minerală. îmi interzisese să folosesc țepuşa. Hodo-ronca-zdronca făcea cutia cu gheață. Am traversat sufrageria, ducând paharele, şi i-am vorbit prin uşa salonului, care era foarte puțin deschisă, nici măcar cât să-ți strecori capul.

— Ți-am pregătit ceva de băut, am zis.

N-a răspuns, cățeaua turbată, şi am aşezat paharele pe bufetul de lângă telefonul care începuse să sune.

— Leslie la telefon. Leslie Tomson, zise Leslie Tomson, căruia îi plăcea să se scalde în

zori. Doamna Humbert, domnule: pe doamna Humbert a călcat-o o maşină, aşa că veniți repede.

I-am răspuns cam morocănos, probabil că soția mea era întreagă şi nevătămată şi, cu receptorul încă în mână, am deschis uşa şi am zis:

— Charlotte, e aici unul care spune că te-a omorât o maşină.

în living nici urmă de Charlotte.

23

M-am năpustit afară. Partea cealaltă a străduței noastre povârnite prezenta o privelişte neobişnuită. Un Packard negru, lucios, se cățărase pe pajiştea în pantă a domnişoarei Devizavi formând un unghi cu trotuarul (unde un pled din tartan acoperea o movilită) şi

stătea acolo strălucind în soare, cu portierele deschise ca nişte aripi şi roțile din față înfundate printre arbuştii veşnic verzi. în dreapta anatomică a maşinii, pe gazonul îngrijit al pajiştii povârnite, un bătrân domn cu mustață albă, bine îmbrăcat - un costum gri la două rânduri, papion cu picățele -, zăcea întins pe spate, cu picioarele lungi lipite, ca o figură de ceară, în mărime mortuară. Sunt nevoit să zugrăvesc impactul unei imagini instantanee printr-o suită

de cuvinte; acumularea lor fizică pe pagină alterează străfulgerarea autentică, unitatea acută a impresiei: movilita pledului, maşina, păpuşa bătrână, infirmiera domnişoarei D. îndreptându-se voiniceşte, cu un pahar aproape

gol în mână, înapoi spre veranda nevăzută - unde doamna sprijinită în perne, întemnițată, ramolită, țipa trident, probabil, dar nu îndeajuns de tare ca să acopere hămăitul ritmic al setterului domnului Vechitură. Câinele mergea de la un grup la altul - de la ceata de vecini strânşi pe trotuar lângă bucata de stofă cadrilată înapoi la maşina pe care o hăituise până la capăt şi apoi la un alt grup de pe pajişte alcătuit din Leslie, doi polițişti şi un bărbat voinic, cu ochelari cu rame de baga. In acest punct trebuie să vă spun că apariția promptă a patrulei, la nici un minut după accident, se datora faptului că la acel moment polițiştii lăsau notele de amendă la maşinile parcate ilegal pe o alee lăturalnică, două blocuri mai jos de şcoală; că tipul cu ochelari

era Frederick Beale Jr., şoferul Packardului; că tatăl său de şaptezeci şi nouă de ani, căruia infirmiera îi dăduse apă ceva mai înainte pe malul verde unde zăcea - un bancher pe un banc de verdeață, cum s-ar spune - nu-şi pierduse complet cunoştința, ci îşi revenea tihnit şi metodic dintr-un uşor atac de cord, real sau probabil; şi, în sfârşit, că pledul de pe trotuar (unde ea îmi arătase adesea, cu dezaprobare, crăpăturile şerpuite, năpădite de iarbă) ascundea rămăşițele mutilate ale Charlottei Humbert, care fusese doborâtă şi târâtă câțiva metri de maşina lui Beale în timp ce traversa în grabă strada ca să pună trei scrisori la cutia poştală ce se afla în colțul peluzei domnişoarei Devizavi. O copilă drăgălaşă, într-o rochiță murdară şi roz, a

adunat scrisorile şi mi le-a dat, iar eu m-am descotorosit de ᵉle rupându-le bucățele, cu unghiile, în buzunarul de la pantaloni.
Trei doctori şi soții Farlow au sosit numaidecât la fața locului şi au preluat victima. Văduvul, un

bărbat înzestrat cu o excepțională stăpânire de sine, n-a plâns, n-a blestemat, n-a urlat. S-a clătinat puțin, atât! A deschis gura doar ca să dea cutare informație sau să ofere datele strict necesare pentru identificarea, examinarea şi ridicarea femeii moarte, cu creştetul capului făcut terci, un terci din oase, creier, păr arămiu şi sânge. Soarele era încă roşu, orbitor, când am fost aşezat în pat, în camera lui Dolly, de cei doi prieteni, inimosul John şi Jean cea cu

ochii înrourați; care, ca să fie pe-aproape, s-au retras pe timpul nopții în dormitorul soților Humbert; unde, după câte ştiu, nu s-au purtat chiar atât de inocent cum ar fi cerut-o solemnitatea împrejurării.

N-am nici un motiv să insist în această relatare specială asupra formalităților prefunerare sau asupra înmormântării, care a fost la fel de discretă ca şi cununia. Trebuie să consemnez însă câteva incidente care se referă la cele patru sau cinci zile de după moartea simplă a Charlottei.

în prima noapte a văduviei mele am fost atât de beat, încât am dormit buştean, asemenea copilei care dormise în acel pat. Dimineața următoare m-am grăbit să cercetez fragmentele de scrisoare din buzunar. Se amestecaseră însă

atât de bine, încât mi-a fost imposibil să le sortez în trei seturi complete. Am presupus că „.. .şi ai face bine să-l găseşti, fiindcă nu îți pot cumpăra..." provenea din scrisoarea către Lo; iar alte fragmente păreau să indice intenția Charlottei de a fugi cu Lo la Parkington sau chiar înapoi la Pisky, ca nu cumva vulturul să-i smulgă prețioasa mioară. Alte zdrențe şi crâmpeie (n-am crezut niciodată că am gheare atât de puternice) se refereau evident la o cerere de înmatriculare, însă nu la St. Algebra, ci la altă şcoală-internat despre care se spunea că e atât de posomorâtă şi cumplită în privința metodelor ei (deşi oferea crochet sub ulmi), încât îşi câştigase porecla de „Casă de Corecție pentru Tinerele Doamne". în sfârşit, a treia scrisoare îmi

era adresată. Am descifrat chestiuni ca „...după un an de despărțire putem...", „...oh, dragul meu drag, oh..-", „...mai rău decât dacă aş fi fost o femeie pe care o ții...", „...sau poate voi muri...". în general, spicuirile mele nu prea aveau înțeles; în capul sărmanei Charlotte, elementele celor trei misive scrise în fugă fuseseră la fel de amestecate ca fragmentele diverse înghesuite în pumnii mei.
în ziua aceea John avea întâlnire cu un client, iar Jean trebuia să dea hrană la câini; urma deci să fiu lipsit temporar de compania prietenilor ei. Dragii de ei, se temeau să mă lase singur ca nu cumva să mă sinucid şi, cum nu aveam la dispoziție alți prieteni (domnişoara Devizavi era inabordabilă, soții

McCoo îşi construiau o casă nouă la multe mile depărtare, iar soții Chatfield fuseseră chemați de curând în Mâine din cauza unor necazuri de familie), Leslie şi Louise au primit misiunea de a sta cu mine sub pretextul că mă ajută să aleg şi să împachetez o mulțime de lucruri care rămăseseră orfane, într-un moment de inspirație superbă, le-am arătat amabililor şi credulilor soți Farlow (aşteptam ca Leslie să vină la întâlnirea plătită cu Louise) o fotografie mică a Charlottei, pe care o găsisem printre hârtiile ei. Cocoțată pe un bolovan, zâmbea prin părul ciufulit. Fusese făcută în aprilie 1934, într-o primăvară memorabilă. Făcusem o vizită de afaceri în Statele Unite şi avusesem ocazia să petrec câteva luni în Pisky. Ne întâlnisem şi urmase o poveste nebunească

de dragoste. Dar vai!, eu eram însurat, ea era logodită cu Haze; însă, după ce m-am întors în Europa, am corespondat prin mijlocirea unui prieten, care nu mai trăieşte. Jean a murmurat că auzise unele zvonuri, s-a uitat la poza făcută la minut şi, continuând să o privească, i-a dat-o lui John, iar John şi-a scos pipa şi a privit-o pe grațioasa şi frivola Charlotte Becker şi mi-a înapoiat fotografia. Apoi cei doi au lipsit câteva ore. în pivniță, fericita Louise *Şi giugiulea şi îşi cicălea drăguțul.

123

Nici nu plecaseră bine soții Farlow şi a venit un cleric cu bărbia albastră - şi mi-am dat silința să scurtez întrevederea fără să îl ofensez sau să-i trezesc bănuielile. Da, îmi voi dedica întreaga viață fericirii copilului. Iată,

întâmplător aici este o cruciuliță pe care mi-o dăruise Charlotte Becker când eram tineri. Aveam o verişoară în New York, o domnişoară bătrână şi respectabilă. Acolo o să găsim pentru Dolly o şcoală particulară bună. Oho, Humbert e un adevărat maestru!

Pentru uzul lui Leslie şi al Louisei, care puteau (au şi făcut-o) să relateze totul lui John şi Jean, am interpretat teribil de sonor şi cu mare artă o convorbire telefonică simulată — cu directoarea taberei, Shirley Holmes. După ce s-au întors John şi Jean, mi-am completat scenariul spunându-le, bâiguind şi mimând agitația, că Lo plecase cu un grup de şcolari mai mari într-o excursie de cinci zile şi n-avea cum să fie anunțată.

— Doamne Dumnezeule, zise Jean, ce-i de

făcut? John spuse că e foarte simplu — o să-i roage pe cei
de la poliția din Climax să-i găsească pe excursionişti - n-o să le ia nici o oră. De fapt el cunoaşte ținutul şi...
— Ştii ce ? continuă el, ce-ar fi să plec acolo chiar acum? Tu poți să dormi cu Jean (în realitate, el n-a făcut această completare, însă Jean îi susținuse oferta cu atâta înfocare, încât... se putea presupune).
Eram la pământ. L-am implorat pe John să lase lucrurile aşa cum sunt. I-am spus că nu pot suporta lângă mine copilul - suspinând, agățându-se de mine; fata e atât de sensibilă; experiența asta ar putea să lase urme asupra ei; psihiatrii au analizat asemenea cazuri. S-a instalat brusc o pauză.

— Bine-bine, tu eşti doctorul, zise John uşor vexat. Dar, în definitiv, eu am fost prietenul şi sfãtuitorul Charlottei. Oricum, am dori să ştim ce ai de gând cu copilul.

— John, a strigat Jean, e copilul lui, nu al lui Harold Haze. Ce naiba, nu pricepi ? Humbert e adevăratul tată al lui Dolly.

— Mda, înțeleg. îmi pare rău. Da, înțeleg. Nu mi-am dat seama. Fireşte, asta simplifică lucrurile şi orice ai simți e corect.

Nefericitul tată le-a spus în continuare că se va duce imediat după înmormântare să-şi ia fiica gingaşă şi se va strădui din răsputeri să-i creeze condiții pentru a se reface, schimbând mediul; probabil, printr-o călătorie la New Mexico sau în California -fireşte, admițând

cazul că voi supraviețui! Am întruchipat cu atâta măiestrie liniştea disperării extreme, tăcerea de dinaintea unei izbucniri de nebunie, încât impecabilii soți Farlow m-au dus la ei acasă. Aveau o pivniță bine garnisită cu vinuri, aşa cum sunt pivnițele din acest ținut; ceea ce mi-a fost de mare ajutor, pentru că mă temeam de insomnie şi de strigoi!

Să vă explic acum de ce voiam să o țin pe Dolores la distanță. Normal, în primul moment, imediat după ce Charlotte fusese eliminată, iar eu intrasem din nou în casă, dar ca tată liber, şi dădusem de duşcă cele două pahare cu whisky şi apă minerală pe care le pregătisem, încununându-le cu o stacană sau două din „bolobocul" meu, şi mă încuiasem apoi în baie ca să scap de vecini şi de prieteni -

în mintea şi în pulsul meu se afla doar conştiința că peste puțină vreme Lolita mea - a mea, a mea, a mea -, caldă, cu părul castaniu, va fi în brațele mele vărsând lacrimi pe care le voi săruta sorbindu-le de îndată ce izvorau. Dar cum stăteam cu ochii măriți Şi îmbujorat în fața oglinzii, John Farlow a bătut discret în uşă: se interesa dacă mă simt bine. Mi-am dat seama numaidecât că ar fi o nebunie să o aduc Pe Lo în casă când băgăreții ăştia bântuie prin încă-Peri şi complotează să o despartă de mine. Desigur, însăşi imprevizibila Lo ar putea - cine ştie? - să manifeste o neîncredere nesăbuită în mine, o repulsie

subită, teamă nedesluşită şi altele de acest gen - şi gata, s-a zis cu premiul magic chiar în

momentul sărbătoririi triumfului.

Vorbeam de băgăcioşi. M-a mai vizitat cineva -amicul Beale, tipul care o eliminase pe nevastă-mea. Solid şi solemn, cu aerul unui ajutor de călău, fălci de buldog, ochi mici şi negri, ochelari cu rame groase şi nări imense, a intrat în camera mea condus de John, care apoi ne-a lăsat singuri, închizând uşa cu un tact desăvârşit. Mi-a spus curtenitor că are doi gemeni în clasa fiicei mele vitrege, iar după aceea oaspetele meu grotesc a desfăşurat o diagramă mare a accidentului desenată chiar de el. Era, cum s-ar fi exprimat fiica mea vitregă, o schemă „trăsnet", cu tot felul de săgeți impresionante şi linii punctate în cerneluri de diferite culori. Traiectoria doamnei H.H. era ilustrată în câteva locuri

printr-o serie de siluete minione desenate - păpuşelele de la Corpul de Armată al femeilor, folosite în statistici ca mijloace vizuale auxiliare. Această rută intra în contact, foarte limpede şi foarte convingător, cu o linie sinuoasă trasată cu îndrăzneală, care reprezenta două viraje consecutive — unul executat de maşina lui Beale pentru a ocoli câinele Vechiturii (câinele nu se vedea) şi al doilea, un fel de continuare exagerată a primului, menit să evite tragedia. O cruce foarte neagră marca locul unde silueta cochetă ajunsese, în cele din urmă, să zacă pe trotuar. Am căutat un semn similar care să-mi fixeze locul de pe taluz unde stătuse întins pe spate uriaşul tată de ceară al vizitatorului meu, dar n-am găsit aşa ceva. Totuşi, acest gentleman

semnase documentul în calitate de martor, imediat după Leslie Tomson, domnişoara Devizavi şi alți câțiva vecini.
Cu creionul colibri zburând îndemânatic şi delicat de la un punct la altul, Frederick a demonstrat absoluta sa nevinovăție şi nesăbuința soției mele: el se căznise să evite câinele, iar ea alunecase pe asfaltul proaspăt stropit şi plonjase în față, când

126

normal ar fi fost să sară înapoi, nu înainte (Fred a arătat cum, smucindu-şi umărul său bine căptuşit cu muşchi). Evident, am spus eu, nu era greşeala lui şi ancheta mi-a susținut punctul de vedere.
Respirând violent pe nările lui dilatate, negre ca smoala, a dat din cap şi mi-a strâns mâna;

apoi, cu un aer de *savoir vivre* desăvârşit şi de generozitate nobilă, s-a oferit să plătească cheltuielile de înmormântare. Se aştepta să-i refuz oferta. Copleşit de recunoştință, am scos un oftat de bețiv şi i-am acceptat-o. L-am descumpănit. Rar, neîncrezător, a repetat ceea ce spusese. Iar eu nu mai conteneam cu mulțumirile.

In urma acestei întrevederi caraghioase, buimăceala sufletului meu s-a risipit pentru moment. Şi nu-i de mirare! Mă întâlnisem, într-adevăr, cu agentul sorții. Palpasem chiar carnea sorții - şi umărul ei musculos. Se produsese dintr-o dată o mutație strălucită, monstruoasă şi acesta fusese instrumentul. Prin încâlceala diagramei (nevastă grăbindu-se, pavaj alunecos, o bestie de câine, şcoala de pe

pantă, maşină mare, maimuțoi la volan) am distins vag şi contribuția mea mârşavă. Dacă n-aş fi fost atât de neghiob - sau un asemenea geniu intuitiv - încât să păstrez jurnalul acela, umorile produse de furia vindicativă şi de ruşinea dogoritoare nu ar fi orbit-o pe Charlotte în cursa ei năprasnică spre cutia poştală. Dar, chiar dacă ar fi orbit-o, tot nu s-ar fi întâmplat nimic dacă soarta meticuloasă, acea fantomă care sincronizează, n-ar fi amestecat în alambicul ei maşina şi câinele, soarele şi umbra şi udătura, pe cei slabi şi pe cei tari - şi piatra. *Adieu,* Marlene! Strângerea de mână oficială a sorții grase (aşa cum a fost reprodusă de Beale înainte de a ieşi din cameră) «i-a scos din torpoare şi am plâns. Da, doamnelor şi domnilor din juriu, am plâns!

f-nr

127

24

Ulmii şi plopii îşi răsuceau spinările zbârlite sub năvala neaşteptată a vântului şi vârful unui nor cumulus ameninţa turla albă a bisericii din Ramsdale. M-am uitat în jur. Pentru ultima dată. Părăseam casa lividă unde închiriasem o cameră cu zece săptămâni în urmă şi mă îndreptam spre aventuri necunoscute. Jaluzelele -jaluzelele ieftine, practice, din bambus — fuseseră coborâte. Pe verande sau în casă, textura lor bogată trăda o dramă modernă. Casa Raiului trebuie să fi părut destul de pustie după aceea. Pe încheietura unui deget mi-a căzut o picătură de ploaie. Am

intrat din nou în casă, să caut ceva în timp ce John îmi aşeza bagajele în maşină. Atunci s-a întâmplat un lucru nostim. Nu mai țin minte dacă în aceste note tragice am subliniat îndeajuns efectul special „de fascinație" pe care trăsăturile plăcute ale scriitorului - pseudoceltice, de maimuță atrăgătoare, adolescentin-bărbăteşti -îl aveau asupra femeilor de orice vârstă ş-i din orice mediu. Fireşte, asemenea declarații făcute la persoana întâi riscă să sune ridicol. Dar trebuie să-i reamintesc din când în când cititorului înfățişarea mea, aşa cum romancierul profesionist, care şi-a înzestrat unul dintre personaje cu vreo particularitate sau cu un câine, e obligat să arate pe tot parcursul cărții acel câine sau acea particularitate ori de câte

ori apare personajul. Cu atât mai mult în cazul de față. Frumusețea mea tenebroasă trebuie să vi se imprime în ochiul minții dacă vreți să înțelegeți ca lumea povestea mea. Pubera Lo s-a topit sub vraja lui Humbert tot aşa cum leşina ascultând muzică sughițată; adulta Lotte m-a iubit cu o pasiune matură, posesivă, pe care acum o deplâng şi o respect mai mult decât vreau să recunosc. Jean Farlow, care avea treizeci şi unu de ani şi era absolut nevrotică, se simțea şi ea, după cum se pare, atrasă puternic

de mine. Era o frumusețe de tip indian, parcă cioplită şi avea tenul ars ca sienitul. Buzele ei păreau polipi mari şi purpurii şi când emitea râsul ei aparte, lătrat, îşi arăta dinții mari şi

înnegriți şi gingiile palide.
Era foarte înaltă, purta fie pantaloni marinăreşti şi sandale, fie fuste înfoiate şi balerini, bea orice fel de tărie, în orice moment, avusese două avorturi spontane, scria povestiri despre animale, picta, după cum ştie şi cititorul, peisaje lacustre, făcea tratament pentru cancerul care o va ucide la treizeci şi trei de ani şi, pentru mine, era iremediabil lipsită de farmec. închipuiți-vă ce spaimă am tras când, cu câteva secunde înainte de plecare (ne aflam amândoi în hol), Jean m-a prins de tâmple cu degetele ei care tremurau mereu şi - ochii ei albaştri strălucitori erau plini de lacrimi - a încercat, fără succes, să se lipească de buzele mele.
— Să ai grijă de tine, zise ea, şi sărută-ți fiica

din partea mea.
Bubuitul unui tunet s-a propagat prin toată casa şi ea a adăugat:
— Poate cândva, undeva, într-un moment mai puțin tragic, ne vom întâlni din nou (Jean, oriunde şi orice ai fi, în spațiul-timp minus ori în timpul-suflet plus, iartă-mi notele astea, inclusiv paranteza).
Curând după aceea, în stradă, strada povârnită, am dat mâna cu cei doi şi toate se învârtejeau şi fugeau din fața potopului alb care se apropia şi un camion aducând o saltea de la Philadelphia rula la vale încrezător spre o casă pustie, iar praful se aşternea şi se rida pe lespedea aceea de piatră unde Charlotte, când au dat pledul la o parte ca să o recunosc, se revelase ghemuită, cu ochii nevătămați, genele

negre, încă umede şi încâlcite ca ale tale, Lolita.

129

25

Toate stavilele fuseseră îndepărtate şi în fața mea se deschidea perspectiva unor infinite desfătări delirante. Se putea presupune că mă voi destinde mintal scoțând un suspin de uşurare divină. *Eh, bien, pas du tout.* în loc să mă scald în razele întâmplării zâmbitoare, eu eram obsedat de tot felul de dubii şi temeri pur etice. De pildă: n-o să se întrebe lumea de ce Lo nu lua parte la obligațiile festive şi funerare din familia ei apropiată? Vă amintiți, cred, că nu am adus-o la căsătoria noastră. Sau altceva: să admitem că întâmplarea îşi întinsese brațul lung şi păros ca să îndepărteze o femeie

nevinovată; şi atunci, n-ar fi oare posibil ca tot întâmplarea să ignore într-un moment păgân ceea ce făptuise brațul ei geamăn şi să-i transmisă lui Lo o notă prematură de condoleanțe ? E drept, accidentul fusese relatat numai de *Ramsdale Journal* — dar nu şi de *Recorder* din Parkington sau de *Herald* din Climax. Tabăra Q. se afla în alt stat şi morțile locale nu prezentau interes informativ federal; dar puteam eu să nu-mi imaginez că Dolly fusese informată într-un fel oarecare şi că, în timp ce eu mă duceam să o iau, prieteni de-ai familiei, pe care eu nu-i cunoşteam, o aduceau la Ramsdale? Şi iarăşi, mai neliniştitor decât ipotezele şi grijile rămânea faptul că Humbert Humbert, cetățean american de dată recentă, cu origine europeană obscură, nu făcuse nici

un demers ca să devină tutorele legal al fiicei soției lui moarte (fata având doar doisprezece ani şi şapte luni). Voi îndrăzni vreodată să fac demersurile cuvenite? Nu-mi puteam reține un fior de câte ori îmi imaginam goliciunea mea înconjurată de statute misterioase, în lumina severă, necruțătoare a Legii-

Stratagema mea era un miracol al artei primitive: mă voi duce vâjâind la Tabăra Q., îi voi spune Lolitei că mama ei va fi supusă unei operații importante la

L

un spital inventat de mine şi apoi mă voi deplasa întruna, din han în han, în timp ce mama ei se va simți din ce în ce mai bine şi, în cele din urmă, va muri. Dar, pe măsură ce

înaintam spre tabără, neliniştea mea se adâncea. Era insuportabil gândul că s-ar putea să n-o mai găsesc acolo pe Lolita - sau că voi găsi o altă Lolită, înspăimântată, care va insista să cheme un prieten de-al familiei. Nu mă gândeam la soții Farlow, fiindcă, slavă Domnului, ea nu-i prea cunoştea — dar de unde să ştiu eu dacă nu mai are şi alți amici pe care nu i-am pus la socoteală? Până la urmă m-am hotărât să am de-adevăratelea convorbirea aceea telefonică pe care o simulasem atât de bine cu câteva zile mai înainte. Ploua torențial când am oprit într-o suburbie noroioasă a Parkingtonului, cu puțin înainte de Furcă -de-aici pornea o centură care ocolea oraşul şi ducea spre şoseaua ce traversa dealurile îndreptându-se spre Lacul Climax şi Tabăra Q.

Am scos cheia din contact şi am stat aproape un minut în maşină; încercam să mă fortific pentru convorbirea telefonică şi priveam ploaia, trotuarul inundat, unde o gură de incendiu, un obiect hidos, zău, vopsit grosolan în roşu şi argintiu, îşi întindea cioturile roşii ale braţelor sale ca să fie lăcuite de ploaia care picura ca un sânge stilizat peste lanţurile lui argintii. Nu-i de mirare că se interzice staţionarea lângă schilozii ăştia coşmareşti. M-am dus la o staţie de benzină. Mă aştepta o surpriză. Monedele au căzut în aparat zornăind promiţător şi, în sfârşit, i s-a permis unei voci să răspundă vocii mele.

Holmes, directoarea taberei, m-a informat că Dolly plecase luni (acum era miercuri) într-o excursie pe dealuri, cu grupul ei, şi era

aşteptată să se întoarcă astăzi, destul de târziu. M-ar deranja dacă aş veni mâine? Ce se întâmplase, de fapt? Fără să intru în detalii, i-am spus că mama fetiței fusese internată într-un spital, că situația era gravă, că nu trebuie să i se spună copilului că e gravă şi că Lo

trebuie să se pregătească să plece înapoi cu mine mâine după-amiază. Cele două voci s-au despărțit călduros, cu efuziuni de bunăvoință şi, prin cine ştie ce capriciu mecanic, toate monedele s-au reîntors la mine, dându-se peste cap, rostogolindu-se cu un zornăit ca de automat căruia îi smulsesem marele premiu, ceea ce m-a făcut să râd, deşi amânarea fericirii mă dezamăgise oleacă. Se pune întrebarea dacă această rambursare spasmodică

nu se corela într-un fel sau altul cu mintea lui McFate, destinul, cu faptul că inventasem mica expediție a copiilor înainte de a fi aflat de ea (ceea ce se întâmplase de-abia cu câteva clipe mai înainte).

Ce a urmat ? Am purces spre centrul comercial al Parkingtonului şi mi-am consacrat întreaga după-amiază (vremea se limpezise, oraşul ud era numai argint şi sticlă) cumpărării unor lucruri frumoase pentru Lo. Dumnezeule, ce achiziții nebuneşti a inspirat predilecția emoționantă pe care o avea în acele zile Humbert pentru țesăturile cadrilate, stambele în culori strălucitoare, pentru zorzoane, mâneci bufante, pliseuri uşoare, corsaje lejere, fuste cu poale ample! Oh, Lolita, tu eşti fata mea, aşa cum Dee a fost a lui Poe şi Bea a lui Dante!

Dar ce fetiță n-ar fi încântată să se rotească în fustă cloş şi pantalonaşi ? Doresc un anumit lucru ? mă întrebau voci linguşitoare. Costume de baie? Avem orice culoare. Roz de vis, alb glacial, mov clitoric, roşu tulipe, negru oolitic. Ce-ați zice despre nişte costume sport?
Slipuri? Nu, slipuri nu. Şi eu, şi Lo detestam slipurile.
Mă orientam după o notă antropometrică scrisă de mama ei când Lo împlinise doisprezece ani (cititorul îşi aminteşte, desigur, de cartea Să *vă cunoaşteți copilul).* Aveam sentimentul că Charlotte, îmboldită de motive obscure, de invidie şi aversiune, mai adăugase câțiva centimetri colea, câteva grame dincolo, dar cum, fără îndoială, nimfeta crescuse în ultimele şapte luni, am considerat că pot

accepta fără riscuri

132

majoritatea măsurătorilor din ianuarie: circumferința şoldurilor, 74 centimetri; circumferința la coapse (imediat sub dunga feselor), 43 centimetri; perimetrul gambelor şi circumferința gâtului, 28 centimetri ; perimetrul toracic, 69 centimetri; grosimea brațului, 21 centimetri; talia, 59 centimetri; înălțimea, 145 centimetri; greutatea, 39 de kilograme; silueta, liniară; coeficientul de inteligență, 121; apendice vermicular intact, slavă Domnului.

Dar şi fără măsurători o vedeam în gând pe Lolita cu o luciditate halucinantă; şi cum mă furnica întruna punctul în care creştetul ei mătăsos fusese o dată sau de două ori în

dreptul inimii mele; cum îi simțeam neîncetat povara caldă în poală (încât, într-un anumit sens, eram întotdeauna „cu Lolita", aşa cum o femeie este „cu sarcină"), n-am fost surprins când am constatat mai târziu că socotelile mele fuseseră mai mult sau mai puțin corecte. In plus, studiasem catalogul mărfurilor estivale şi am examinat ca un mare cunoscător articolele frumoase, pantofii tip sport, pantofii de tenis, pantofii de şevro pentru copii răzgâiați. Fata machiată, îmbrăcată în negru, care a venit în întâmpinarea nevoilor mele arzătoare a transformat erudiția părintească şi descrierea precisă în eufemisme comerciale de felul *jyetite"*. O altă vânzătoare, o femeie mult mai coaptă, fardată ca o clătită, îmbrăcată într-o rochie albă, s-a arătat foarte impresionată de

cunoştințele mele despre moda la adolescenți; aveam o metresă minioną, probabil; şi de aceea, când mi-au arătat o fustă cu două buzu-Qare „şic" în față, am pus o întrebare bărbătească voit naivă şi am fost răsplătit cu o demonstrație surâzătoare a modului de funcționare a fermoarului de la spate al fustei. M-am distrat apoi copios cu diverse modele de pantaloni scurți şi chiloței — mici Lolite fantomatice dansând, căzând, înşirându-se Pe tejghea ca margaretele. Am rotunjit afacerea lncheind cu câteva pijamale frumoase de bumbac în stilul „tânărul casap", Humbert, casapul popular.

133

Se simte o undă de mitologie şi de vrajă în aceste mari magazine unde, potrivit

reclamelor, funcționara îşi poate procura o garderobă de serviciu completă şi modernă şi unde sora mai mică visează la ziua în care jerseul ei de lână îi va face să sporovăiască pe băieții din fundul clasei. în jurul meu pluteau manechine din plastic reprezentând, în mărime naturală, copii cu nasul cârn şi cu chipuri cafenii-cenuşii, cu puncte maronii, de faun. Mi-am dat seama că eram singurul cumpărător din acest loc destul de sinistru, bântuit de stafii, în care mă deplasam precum peştele într-un acvariu de culoare verde-albăstrie. Simțeam cum se formează gânduri bizare în mințile doamnelor apatice care mă escortau de la stand la stand, de la recif la algele marine şi curelele şi brățările pe care le-am ales îmi păreau căzute în apa transparentă din mâini de

sirenă. Am cumpărat un geamantan elegant, mi-am pus cumpărăturile în el şi m-am dus la hotelul cel mai apropiat, încântat nevoie mare de modul în care îmi petrecusem ziua.
După-amiaza poetică şi liniştită consacrată cumpărăturilor pretenţioase mi-a adus nu ştiu cum în minte numele seducător al hanului Vânătorii Vrăjiți pe care Charlotte mi-l citase întâmplător, cu puțin înainte de eliberarea mea. L-am depistat cu ajutorul ghidului turistic; se afla în Briceland, un oraş izolat, situat față de tabăra lui Lo la patru ore de mers cu maşina.
Aş fi putut telefona, însă m-am temut că o să-mi scape de sub control vocea şi o să derapeze în croncănituri jenante, într-o engleză stâlcită, aşa că m-am hotărât să trimit o telegramă prin care comandam pentru noaptea următoare o

cameră cu două paturi alăturate. Ce Făt-Frumos comic, stângaci, ezitant eram! Şi ce-or să mai râdă de mine unii cititori când le voi spune că m-am căznit cu textul telegramei! Cum să o formulez: Humbert şi fiica? Humburg şi fetița? Homberg şi fata imatură ? Homburg şi copilul ? Greşeala caraghioasă -litera „G" de la sfârşit s-a produs în cele din urmă

ii

de-adevăratelea, ca un ecou telepatic al şovăielilor mele.

Ce să vă mai spun despre meditațiile mele, în catifeaua nopții de vară, asupra elixirului pe care îl luasem cu mine! Oh, Hamburg, meschinule! Dar nu era el însuşi Vânătorul

Vrăjit când se lupta cu sine lângă flaconul cu muniție magică? Să încerce el însuşi una din capsulele de ametist şi să izgonească astfel monştrii insomniei ? Erau patruzeci de pilule -patruzeci de nopți cu o micuță şi firavă adormită la pieptul meu înfiorat; să-mi fur eu însumi o asemenea noapte? Ei bine, nu! Era mult prea prețioasă fiecare prună minusculă, subțire, fiecare planetarium microscopic cu praful său stelar viu. Oh, lăsați-mă să fiu siropos o clipă! Cinismul m-a obosit cumplit.

26

Durerea de cap zilnică în atmosfera tenebroasă, funerară a puşcăriei este neliniştitoare, dar trebuie să fiu perseverent. Am scris mai mult de o sută de pagini şi încă n-am ajuns nicăieri. Calendarul meu se

zăpăceşte. Asta trebuie să se fi petrecut în jurul lui 25 august 1947. Nici gând să pot continua. Inima, capul - toate. Lolita, Lolita, Lolita, Lolita, Lolita,
Lolita, Lolita, Lolita, Lolita, Lolita, Lolita. Zețar, repetă numele până umpli pagina.

27

Tot în Parkington. Am izbutit, în cele din urmă, [s]ă ațipesc o oră, dar m-am trezit înspăimântat de împerecherea aiuritoare şi înfiorător de epuizantă [c]u un hermafrodit mic păros, complet necunoscut. Să fi fost şase dimineața. Deodată mi-a venit ideea [c]ă n-ar fi rău să ajung la tabără mai devreme decât spusesem. De la Parkington până la autostradă

aveam de parcurs o sută de mile, de aici la

Hazy Hills şi Briceland încă o dată pe atât, poate mai mult. Spusesem că vin să o iau pe Dolly în cursul după-amie-zei fiindcă fantezia ținea morțiş ca noaptea să se lase milostivă cât mai repede peste nerăbdarea mea. Acum însă presimțeam tot felul de necazuri şi stăteam ca pe jar, temându-mă că întârzierea ar putea să-i ofere lui Lo ocazia de a telefona, aşa, într-o doară, la Ramsdale. La 9,30 a.m. am încercat să plec, dar, ghinion, bateria era moartă, aşa că am părăsit Parkingtonul pe la amiază.

Am ajuns la destinație pe la două şi jumătate; mi-am parcat maşina într-o dumbravă de pini unde se afla un tânăr straniu, care arunca potcoave la țintă, într-o singurătate ursuză. Tipul m-a îndrumat laconic spre un birou dintr-o vilă ornamentată cu stuc; am ascultat

pierit condoleanțele inchizitoriale ale directoarei taberei, o femelă şleampătă, trecută, cu părul ruginiu. Dolly şi-a făcut bagajul, mi-a spus ea, şi e gata de plecare. Ştie că mama ei e bolnavă, dar nu foarte grav. N-ar dori domnul Haze, vreau să zic domnul Humbert, să le cunoască pe consilierele taberei? Ori să viziteze cabanele fetelor? Fiecare e închinată unei creaturi a lui Disney. Ori cabana de vânătoare? Să-l trimită pe Charlie să o aducă? Fetele făceau ultimele aranjamente pregătind sufrageria pentru dans. (Şi va spune, probabil, după aceea, unuia şi altuia: bietul de el, părea propria stafie!) Permiteți-mi să reamintesc amănuntele banale şi profetice ale scenei: Holmes, muma pădurii, transcria o rețetă scărpinându-se în cap; apoi a

tras un sertar de la biroul ei, a vărsat nişte mărunţiş în palma mea nerăbdătoare şi, netezind o bancnotă, a spus sonor „...şi cinci"; fotografii ale copilelor; un fluture viu colorat mişca încă, fixat cu un ac pe perete („studiu al naturii") - ce prost gust! - ; diploma înrămată a dieteticienei taberei; mâinile mele tre-murânde; o fişă scoasă de Holmes cea eficace, cu

raportul asupra comportării lui Dolly Haze în luna iulie („satisfăcătoare spre bună; pasionată de înot şi canotaj"); melosul pomilor şi al păsărilor şi inima mea care bătea să-mi spargă pieptul... Stăteam cu spatele la uşa deschisă şi brusc mi-a năvălit sân-gele-n cap când i-am auzit în spatele meu respiraţia şi vocea. Sosea

târând şi împingând cu piciorul geamantanul greu.

— Bună! mi-a spus şi a rămas nemişcată, scrutându-mă cu priviri ironice şi vesele, şi buzele înflorite într-un zâmbet naiv, dar grozav de atrăgător.

Era mai subțire, mai înaltă şi o clipă mi s-a părut că fața ei nu era la fel de drăgălaşă ca amprenta mintală pe care o păstrasem cu sfințenie mai mult de o lună: obrajii păreau supți şi trăsăturile rustice, trandafirii, erau afectate prea mult de lentigo; şi această primă impresie (intervalul uman foarte îngust dintre două bătăi ale inimii unui tigru) spunea clar că văduvul Humbert trebuia şi dorea să-i ofere micuței orfane *aux yeux battus* ce părea palidă deşi era bronzată de soare (chiar şi cearcănele

plumburii de sub ochii ei erau pistruiate) o educație serioasă, o adolescență sănătoasă şi fericită, un cămin curat, prietene frumoase de vârsta ei, printre care (dacă soarta binevoia să mă răsplătească) aş găsi o mică *măgdlein* numai pentru Her Doktor Humbert. Dar „cât ai clipi", cum spun nemții, linia angelică de comportare s-a şters şi eu mi-am înhățat prada (timpul o ia înaintea fanteziilor noastre!) şi ea a devenit din nou Lolita mea - de fapt, mai Lolita ca niciodată. Mi-am pus o secundă mâna pe creştetul ei fierbinte şi castaniu şi i-am luat bagajul. Era nespus de dulce, îmbrăcată în rochița ei minunată dintr-un imprimeu cu mere mici şi roşii, iar brațele şi picioarele ei erau arămii, cu zgârieturi ca nişte linii punctate, subțiri, cu stropi fini de rubine

coagulate şi manşetele uzate ale şosetelor erau răsucite la nivelul ştiut şi, din cauza mersului copilăresc sau pentru că mi-o fixasem în memorie încălțată cu

137

pantofi fără toc, botinele ei păreau oarecum prea mari şi cu tocul prea înalt. Bun rămas, Tabără Q., veselă Tabără Q. Bun rămas hrană simplă şi nesănătoasă, bun rămas Charlie, băiete. S-a cuibărit lângă mine, în maşina închisă, a pocnit o muscă ageră pe genunchiul ei încântător; apoi - gura ei continuând să mestece violent o bucată de chewing-gum - a coborât geamul de pe partea ei şi s-a cuibărit din nou. Goneam prin pădurea vârstată şi smălțuită.

— Cum se simte mama? a întrebat ea cuminte.

I-am spus că doctorii nu prea ştiu despre ce e vorba. Oricum, ceva abdominal. Abominabil? Nu, abdominal. Va trebui să mai zăbovim oleacă prin împrejurimi. Spitalul era la țară, lângă pitorescul oraş Lepingville, unde locuise la începutul secolului al nouăsprezecelea un mare poet şi unde vom lua la rând toate spectacolele. Ideea i s-a părut straşnică şi s-a întrebat dacă vom ajunge la Lepingville înainte de 9 p.m.

— Trebuie să ajungem la Briceland la vremea cinei, am spus, şi mâine vizităm Lepingville. Cum a fost excursia ? Te-ai distrat bine în tabără ?

— îhî.

— îți pare rău că pleci ?

— îhî-îhî. Hm-hm.

— Hei, Lo, nu mârâi. Spune-mi ceva.

— Ce să-ți spun, Tăticule ? (Cuvântul s-a lăbărțat ironic.)

— Orice.

— Te superi dacă-ți spun aşa? (Ochii îngustați spre şosea.)

— Nici gând!

— E o chestie grozavă, ştii ? Când ți-a căzut cu tronc mama?

— într-o zi, Lo, ai să înțelegi multe emoții şi situații; de pildă, armonia, frumusețea relației spirituale.

— Haida-de! replică nimfeta cinică.

Pauză mică în dialog umplută cu ceva peisaj.

sipt- Lo, uite vacile alea de pe coasta dealului. -iți»— Dacă mai văd o vacă, vomit. '-*— Mi-

ai lipsit îngrozitor, Lo.
— Mie nu. La drept vorbind, am fost revoltător de infidelă, dar ce contează, fiindcă tu oricum nu mai ții la mine. Conduci mult mai repede decât mama, mister.
De la nechibzuita viteză de şaptezeci la oră am redus la cincizeci de mile cuminți.
— De ce crezi că nu mai țin la tine, Lo ?
— Păi nici măcar nu m-ai sărutat, aşa-i ?
Sufletul îmi agoniza şi gemea, am filmat într-o clipită o bună porțiune din şosea şi m-am năpustit hurducându-mă printre bălării. Nu uita, este un copil, nu uita.
Nici nu s-a oprit bine maşina că Lolita mi-a zburat pur şi simplu în brațe. Nu îndrăzneam, nu îndrăzneam să mă las în voia patimii - nu îndrăzneam nici măcar să-mi dau seama că

acesta (dulcea umiditate şi focul pâlpâind) era începutul vieții inefabile pe care, ajutat cu dibăcie de soartă, am vrut să o fac posibilă - nu îndrăzneam să o sărut cu adevărat şi-atunci i-am atins buzele fierbinți, întredeschise, cu profundă evlavie, sorbituri mici, fără nimic scârbos; dar ea s-a răsucit nerăbdătoare, şi-a apăsat gura pe gura mea atât de puternic, încât i-am simțit dinții din față şi m-am împărtăşit din saliva ei cu gust de mentă. Ştiam, fireşte, că nu e decât un joc inocent, un crâmpei de bufonerie adolescentină, care imita cine ştie ce simulacru de aventură romantică şi întrucât (aşa cum vă vor spune atât psihoterapistul, cât şi siluitorul) limitele şi regulile unor asemenea jocuri de fetițe sunt fluide, ori, cel puțin, au o subtilitate copilărească greu sesizabilă pentru

partenerul matur, m-am temut îngrozitor să nu merg cumva prea departe determinând-o să bată în retragere dezgustată şi înspăimântată. Cum doream mai presus de orice să o strecor neştiut în sihăstria de la Vânătorii Vrăjiți şi

aveam de parcurs încă optzeci de mile, o intuiție binecuvântată ne-a făcut să întrerupem îmbrățişarea - cu o fracțiune de secundă înainte ca maşina unei patrule de circulație să oprească lângă noi.

Roşu la față, cu sprâncene stufoase, şoferul ei m-a privit insistent:

— N-ați văzut, întâmplător, un Sedan albastru, marca maşinii voastre, care v-a depăşit la intersecție?

— Păi, nu.

— Nu, n-am văzut, spuse Lo, aplecându-se repede peste mine, cu mâinile inocente sprijinite de picioarele mele, dar sunteți sigur că era albastru, fiindcă...

Curcanul (ce umbră a noastră urmărea el?) i-a zâmbit frumos şi a executat o întoarcere în U. Am pornit mai departe.

— Găgăuță! a remarcat Lo. Ar fi trebuit să *te* înhațe.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce pe mine ?

— Păi, în acest stat leneş limita de viteză este de cincizeci de mile şi - nu, nu încetini, tu, cap de sifon. Acu' s-a dus.

— Mai avem o bună bucată de drum, am spus, şi vreau să ajungem acolo până se înserează. Să fii fetiță cuminte.

— Ba rea! Fetiță rea, spuse Lo mulțumită. Delincvent juvenil, dar sincer şi seducător. Semaforul era pe roşu. N-am mai văzut aşa stil de conducere.

Rulam în tăcere printr-un orăşel tăcut.

— Ia zi-mi, n-ar turba Mama dacă ar afla că suntem amanți?

— Doamne Dumnezeule, ce-ți veni ?

— Dar noi suntem amanți, nu-i aşa ?

— Eu n-am auzit nimic. Cred că o să mai plouă. Nu vrei să-mi povesteşti ce năzdrăvănii ai făcut prin tabără?

— Vorbeşti ca din carte, *Tăticule.*

— Cu ce te-ai ocupat ? Insist să-mi spui.

— Te scandalizezi repede?

— Nu. Dă-i drumul.

— Să tragem într-o alee mai izolată şi am să-ți povestesc.

— Lo, te rog foarte serios să nu mai faci pe nebuna.

— Bine - am participat la toate activitățile.

— *Ensuite ?*

— Ansuit, m-au învățat să trăiesc fericită şi din plin împreună cu ceilalți şi să-mi formez o personalitate utilă. Să fiu o gâsculiță, de fapt.

— Da. Am văzut câte ceva în broşură.

— Ne-au plăcut cântările la gura marelui şemineu de piatră sau sub stelele afurisite unde fiecare fată îşi contopea sentimentul personal de fericire cu vocea grupului.

— Ai o memorie excelentă, Lo, dar te invit să renunți la cuvintele urâte. Şi altceva?

— Motto-ul cercetaşilor, spuse Lo rapsodic,

este şi al meu. îmi umplu viața cu fapte demne de laudă, cum ar fi - în fine, nu contează care. Datoria mea este să fiu folositoare. Sunt prietena animalelor masculi. Mă supun ordinelor. Sunt voioasă. Şi maşina asta a fost tot a poliției. Sunt înfloritoare şi definitiv spurcată în gând, vorbe şi fapte.

— Sper că asta-i tot, gata, copil sarcastic.

— Aha. Am gătat. Ba nu, mai stai un pic. Am copt într-un cuptor reflectorizant. Aşa-i că e grozav ?

— Mda, aşa-i mai bine.

— Am spălat zilioane de vase. „Zilioane", ştii, înseamnă în argoul profelor multe-multe-multe--multe. Oh, stai, ultimul, dar nu şi cel mai neînsemnat, cum zice Mama - stai să-mi aduc aminte - ce naiba era? A, da: am făcut

umbre chinezeşti. Mamă-mamă, ce distracție!

— *Cest bien tout ?*

— *Cest.* Ba mai e ceva, un lucruşor pe care nu ți-l pot spune fără să roşesc.

— O să mi-l spui mai târziu?

— Dacă stăm în întuneric şi mă laşi să şoptesc, da, ți-l spun. Dormi în camera ta cea veche sau la grămadă cu Mama ?

141

— Camera veche. Mama ta trebuie să facă o operație foarte grea, Lo.

— Opreşte, te rog, la chioşcul ăla de dulciuri, spuse Lo.

S-a instalat pe un scaun înalt, cu o dâră de soare pe antebrațul gol şi cafeniu; Lo a fost servită cu înghețată asortată stropită cu sirop sintetic. I-a fost înălțată şi adusă de o brută

buboasă, cu un papion soios, care a cercetat cu insistență carnală copila mea fragilă în rochia ei subțire de bumbac. Nerăbdarea de a ajunge la Briceland şi la Vânătorii Vrăjiți devenea insuportabilă. Din fericire, ea a expediat înghețata cu viteza ei obişnuită.

— Câți bani ai ? am întrebat.

— Nici un sfanț, mi-a spus ea tristă, înălțându-şi sprâncenele şi arătându-mi interiorul gol al port-moneului.

— Las' că se aranjează, am replicat ştrengăreşte. Hai, mergem?

— Ascultă, crezi că au toaletă ?

— Nu te duci acolo, i-am spus hotărât. E un loc mizerabil, cu siguranță. Hai, hai să mergem.

Era, în general, o fetiță ascultătoare şi când am

intrat din nou în maşină am sărutat-o pe gât.
— Fără de-astea! spuse ea privindu-mă cu surprindere neprefăcută. Nu mă îmbăloşa. Scârbosule!
Şi-a frecat locul acela de umărul ei ridicat.
— Iartă-mă, am murmurat. Mi-eşti atât de dragă, asta-i.
Urcam sub un cer posomorât, pe serpentine, apoi am început din nou să coborâm.
— Şi tu mi-eşti într-un fel drag, spuse Lolita cu o voce blândă şi tărăgănată, un fel de suspin, şi s-a cuibărit mai aproape de mine. (Oh, Lolita mea, nu mai ajungem odată!) Când am pătruns pe străzile slab luminate, căutând Vânătorii Vrăjiți, se instalase amurgul peste micul şi drăguțul Briceland, cu arhitectura sa colonială contrafăcută, magazinele de

antichităţi şi copacii

142

i

decorativi importaţi. Aerul era cald şi verde, deşi burniţa neîntreruptă îl perla, şi în faţa ghişeului unui cinematograf picurând diamante de foc se formase o coadă, alcătuită mai ales din copii şi bătrâni.

— Oh, vreau să văd filmul acesta. Mergem imediat după cină. Oh, imediat!

— S-ar putea, a psalmodiat Humbert - care ştia perfect, diavolul viclean, turgescent - că până la nouă, când va începe spectacolul lui, ea va fi ca moartă în braţele sale.

— Mai domol! strigă Lo proiectată în faţă în timp ce un camion afurisit, cu luminile rubinii din spate pulsând, a oprit brusc la intersecţie.

Simțeam că dacă nu dăm de hotel, imediat, în chip miraculos, chiar în următorul cvartal, am să pierd complet controlul asupra rablei lui Haze cu ştergătoarele ei de parbriz lipsite de eficacitate şi cu frânele capricioase; dar trecătorii cărora le-am cerut informații, sau erau ei înşişi străini, sau întrebau încruntându-se „Vânătorii cum ?" de parcă aş fi fost nebun; sau, altminteri, se pierdeau în explicații atât de complicate, cu gesturi geometrice, generalități geometrice şi indicații strict locale (...apoi o ții spre sud după ce ai ajuns la tribunal...), încât era imposibil să nu mă rătăcesc în labirintul bolboroselii lor bine intenționate. Lo, ale cărei măruntaie minunate şi prismatice digeraseră de mult dulciurile, aştepta masa copioasă şi începuse să se agite. Iar pentru mine, frecuşul

şi bâjbâiala prin străzile Bricelandului reprezentau un canon cumplit, cum nu mai trăisem, deşi mă obişnuisem de mult cu un gen de ursitoare secundară (secretară idioată a destinului McFate, ca să zic aşa) care îşi băga nasul în planul splendid şi generos al şefului. în lunile următoare am râs de nepriceperea mea când mi-am amintit felul copilăresc în care m-am concentrat asupra hanului cu nume fantezist; fiindcă de-a lungul drumului parcurs, nenumărate moteluri îşi anunțau cu lumini de neon disponibilitatea, fiind gata

să găzduiască negustori, ocnaşi evadați, impotenți, grupuri familiale, precum şi cuplurile cele mai corupte şi viguroase. Ah, voi şoferi amabili care alunecați prin nopțile

negre de vară, ce zbenguieli, ce twisturi ale poftelor trupeşti aţi putea să contemplaţi de pe autostrăzile voastre impecabile dacă acele Kumfy Kabins şi-ar seca deodată pigmenţii şi ar deveni transparente ca nişte cutii de sticlă! Miracolul după care tânjeam s-a săvârşit în sfârşit. Un bărbat şi o fată, încârligaţi într-o maşină cufundată în întuneric, sub copacii ce se scuturau de apă, ne-au spus că ne aflăm în inima Parcului, dar n-aveam decât să o luăm la stânga la primul semafor şi, gata, am ajuns. Nu am văzut în realitate nici un semafor, Parcul era negru ca păcatele pe care le ascundea — însă curând după ce am căzut sub vraja unei curbe bine trasate, călătorii au observat prin ceaţă o strălucire diamantină, apoi a sclipit oglinda unui iaz - şi iată-l, palatul palid al

Vânătorilor Vrăjiți, minunat şi inexorabil, la capătul unui drum pietruit, sub copacii spectrali.
La prima vedere, un şir de maşini parcate, ca porcii la troacă, părea să blocheze intrarea; dar apoi, ca prin farmec, o decapotabilă splendidă, rubinie sub ploaia iluminată, s-a pus în mişcare - extrasă energic de un şofer lat în umeri - şi noi ne-am strecurat recunoscători în golul lăsat de ea. Am regretat imediat graba când am băgat de seamă că predecesorul meu găsise acum un loc mai ferit, un fel de garaj unde era spațiu suficient pentru încă o maşină; dar eram prea nerăbdător şi nu i-am urmat exemplul.
— Vai! dar e colosal! remarcă iubita mea vulgară privind în fugă stucatura, în timp ce s-a strecurat afară, în burnița sonoră, şi mâna ei

de copil a ciupit faldul rochiei ca să-l scoată din despicătura piersicii -ca să-l citez pe Robert Browning. Sub lumina lămpilor cu arc, copii mărite ale frunzelor de castan se proiectau legănându-se .şi jucându-se pe coloanele

144

albe. Am deschis portbagajul. Un negru ghebos şi cărunt, într-o aşa-zisă uniformă, ne-a luat bagajele şi le-a dus încet cu căruciorul în holul plin de doamne bătrâne şi de clerici. Lolita s-a lăsat pe vine ca să mângâie un cocker spaniol cu pistrui vineții şi urechi negre - care se topea de plăcere pe covorul floral sub mâna ei - dar cine nu s-ar fi topit, sufletelul meu - în timp ce eu îmi dregeam glasul prin îmbulzeala de la recepție. Acolo, un bătrân

chel cu aspect porcin - toți erau bătrâni în acest hotel bătrân -m-a cercetat zâmbind politicos, apoi a scos pe îndelete telegrama mea (boțită), s-a luptat cu nişte îndoieli obscure, a întors capul, a privit ceasul şi, în cele din urmă, a spus că îi pare rău, reținuse camera cu două paturi alăturate până la şase şi jumătate, însă acum era dată. Un congres religios, spuse el, a coincis cu o expoziție de flori în Briceland, şi...

— Numele, i-am spus eu, rece, nu este nici Humberg şi nici Humburg, ci Herbert, adică Humbert, şi accept orice cameră, doar să puneți şi un pat pliant pentru fetița mea. Are zece ani şi e foarte obosită.

Tipul rozaliu şi bătrân a privit-o blajin pe Lo -care stătea în continuare pe vine, ascultând

din profil, cu gura întredeschisă, ceea ce îi spunea stăpâna câinelui, o veritabilă doamnă înfăşurată în voaluri violete, cufundată în adâncurile unui fotoliu îmbrăcat în creton. îndoielile pe care le-ar fi avut tipul obscen s-au spulberat în fața acestei imagini de vis. S-ar putea să mai aibă o cameră, a zis, de fapt mai avea una -cu pat dublu. în ce priveşte patul pliant...

— Ne-au mai rămas paturi pliante, domnule Potts?

Potts, la fel de rozaliu şi chel, cu peri albi ieşindu-i din urechi şi din alte orificii, o să vadă ce se poate face. A venit şi au discutat în timp ce îmi deschideam stiloul. Nerăbdătorul Humbert!

— Paturile noastre duble sunt de fapt triple, spuse el amabil, băgându-mă cu copilul sub aceeaşi cuvertură. într-o noapte cu aglomerație mare au dormit împreună trei doamne şi un copil ca al dumneavoastră. Cred că una dintre doamne era bărbat deghizat (ipostaza mea statică). Totuşi - nu s-ar putea să fie un pat pliant disponibil în 49, domnule Swine ?
— Cred că a fost dat familiei Swoon, spuse Swine, primul clovn bătrân.
— Deh, ne vom descurca cumva, am zis. Soția va veni mai târziu, dar presupun că ne vom descurca şi atunci.
Cei doi porci roz deveniseră acum prietenii mei cei mai buni. Am scris în caligrafia limpede şi lentă a crimei: Dr. Edgar H. Humbert şi fiica, 342 Lawn Street, Ramsdale.

Mi-a fost arătată discret o cheie (342!) (iluzionistul prezintă obiectul pe care se pregăteşte să-l facă dispărut) - ce a fost transmisă Unchiului Tom. Lo, abandonând câinele, aşa cum mă va abandona într-o zi şi pe mine, s-a ridicat de pe vine; o picătură de ploaie a căzut pe mormântul Charlottei; o negresă tânără şi frumoasă a deschis uşa liftului şi copila predestinată a intrat, urmată de tatăl ei care-şi dregea glasul şi de Tom - langusta cu bagajele.

Parodia unui coridor de hotel. Parodia tăcerii şi a morții.

— Oho, e numărul casei, spuse voioasă Lo.

Un pat dublu, o oglindă, un pat dublu în oglindă, uşa cu oglindă a unei nişe, uşa băii idem, o fereastră albastră-neagră, un pat

reflectat acolo, acelaşi în oglinda nişei, două fotolii, o masă acoperită cu cristal, două noptiere, un pat dublu: un pat mare cu tăblii, ca să fiu mai exact, acoperit cu o cuvertură toscană cu şnur roz şi două veioze cu abajur roz gofrat, în stânga şi în dreapta.

Am fost tentat să plasez o bancnotă de cinci dolari în palma aceea sepia, dar m-am gândit că

mi-ar putea interpreta greşit larghețea, aşa că am pus un sfert de dolar. Am mai adăugat unul. S-a retras. Clac. *Enfin seules.*

— Dormim în aceeaşi cameră? spuse Lo, şi trăsăturile ei se agitau în acea modalitate dinamică specifică - fără supărare sau dezgust (deşi la un pas de acestea), ci numai dinamică -

momentelor când voia să imprime o semnificație violentă unei întrebări.
— Le-am cerut să pună un pat pliant. Pe care îl voi folosi eu, dacă doreşti.
— Eşti nebun, zise Lo.
— De ce, draga mea?
— Pen'că, dragha mea, dacă află dragha mea Mamă s-a zis cu noi, divorțează de tine, iar pe mine mă strânge de gât.
Numai dinamică. Fără să ia problema prea în serios.
— Fii te rog atentă, i-am spus aşezându-mă, în timp ce ea stătea în picioare, la câțiva paşi de mine, şi am privit-o intens şi satisfăcut, fără să fiu rău impresionat de înfățişarea sa, care umplea cu strălucirea ei trandafirie oglinda surprinsă şi încântată

a nişei.

— Ascultă, Lo. Să punem la punct lucrurile odată pentru totdeauna. Pentru orice eventualitate, eu sunt tatăl tău. Am un sentiment de mare afecțiune pentru tine. In absența mamei tale eu sunt îngerul tău păzitor. Nu suntem bogați şi în timpul călătoriei vom mai fi nevoiți să stăm oarecum înghesuiți. Doi oameni care îşi împart camera intră în mod inevitabil într-un fel - cum să-ți spun — un fel de...

— Cuvântul este incest, spuse Lo - şi dispăru în nişă; a ieşit de acolo chicotind copilăreşte ca un clopoțel de aur, a deschis uşa de alături şi, după ce a cercetat atent interiorul cu ochii ei ciudați, înnegurați (ca să nu mai repete greşeala), a intrat în baie.

Am deschis fereastra, mi-am scos cămaşa leoarcă de sudoare, m-am schimbat, am verificat tubul cu pilule din buzunarul hainei, am descuiat...

147

A ieşit. Am încercat să o îmbrățişez: degajat, fărâmă de tandrețe controlată, înainte de cină. Zise:

— Termină, lasă baltă jocul cu pupatul şi hai să mergem să mâncăm ceva.

Abia atunci am scos la vedere surpriza pe care i-o pregătisem.

Oh, ce dulceață de vis! S-a îndreptat spre geamantanul deschis ca şi cum l-ar fi vânat de la distanță; parcă păşea cu încetinitorul, cercetând îndepărtatul geamantan-tezaur aşezat pe suportul pentru bagaje. (Se întâmplă

ceva cu ochii ei mari şi cenuşii, mă întrebam, sau eram învăluiți amândoi în aceeaşi ceață vrăjită ?) Se apropia de el prin spațiul dilatat săltându-şi mult botinele cu tocuri destul de înalte şi îndoindu-şi frumoşii genunchi băieţeşti cu încetineala celui ce umblă pe sub apă sau păşeşte parcă planând în vis. Apoi a ridicat de umeri o vestă de culoarea aramei, încântătoare şi foarte scumpă, a întins-o foarte încet între mâinile ei tăcute, ca păsă-rarul uimit, cu respirația tăiată, care desface pasărea uluitoare ținând-o de vârfurile aripilor ei de flăcări. Apoi (în timp ce eu o aşteptam în picioare), a scos şarpele moale al unei curele splendide. A încercat-o.

S-a strecurat în brațele mele care o aşteptau, radioasă, destinsă, mângâindu-mă cu ochii ei

tandri, misterioşi, impuri, indiferenți, crepusculari -asemenea celei mai ieftine dintre cocotele ieftine. Fiindcă pe ele le imită nimfetele - în vreme ce noi ne tânguim şi murim.

— Ce se întâmplă cu domnişoarele ? am bolborosit eu în părul ei (controlul cuvintelor se evaporase).

— Dacă-ți spun, zise ea, ai să te superi.

— Arată-te, rază curajoasă!

— Totul la momentul potrivit, răspunse iubița. *Seva ascendes, pulsată, brulans, kitzelans, demen-*

tissima. Elevator clatterans, pausa, clatterans,,

populas in corridoro. Hanc nisi mors mihi

adimet nemo! Juncea puellula, jo pensavo fondissime, nobserva nihil quidquam; din fericire, a revenit la geamantanul-tezaur.
în baie mi-a trebuit ceva timp pentru a reintra în forma normală şi pentru a-mi satisface o nevoie banală. Stăteam în picioare, bătând darabana, ținându-mi respirația. Şi auzeam „oho"-urile şi „vai"-urile Lolitei, care exprimau încântarea ei copilărească.
Folosise săpunul doar pentru că era o mostră.
— Hai, draga mea, hai, dacă eşti la fel de flămândă ca mine.
Şi astfel, la lift, fiica legănându-şi vechea gen-tuță albă, tatăl mergând înainte *(nota bene:* niciodată în urmă, ea nu e o doamnă). în timp ce stăteam (unul lângă altul acum) aşteptând să coborâm, şi-a dat capul pe spate, a căscat fără

reținere şi şi-a scuturat buclele.
— La ce oră te trezeai în tabără ?
— La şas - şi-a înăbuşit un alt căscat — se şi jumătate - a urmat un căscat complet şi o înfiorare a întregului trup. Şi jumătate, a repetat ea şi gâtul i s-a umplut de un nou căscat.
Sufrageria ne-a întâmpinat cu mirosul de grăsime prăjită şi cu un zâmbet ofilit. Era o încăpere spațioasă şi pretențioasă, cu picturi murale siropoase, care reprezentau vânători vrăjiți în diferite ipostaze şi stări de vrăjire şi o amestecătură pestriță de animale decolorate, driade şi arbori. Câteva doamne în vârstă, doi clerici şi un bărbat în costum sport stăteau la mese diferite şi îşi terminau cina în tăcere. Sufrageria se închidea la ora nouă din fericire,

chelnerițele în uniforme verzi, cu fețe de lemn, se grăbeau disperate să scape de noi.
— Aşa-i că seamănă perfect, da' perfect, cu Quilty ? zise Lo cu voce scăzută şi cotul ei maroniu ardea de nerăbdare să arate spre tipul în haine extravagante,
149
care-şi lua masa singur, în colțul cel mai îndepărtat al sălii.
— Cu dentistul nostru cel gras din Ramsdale ? Lo a reținut gura de apă sorbită şi a pus pe masă
paharul care dansa.
— Da de unde, zise ea împroşcând cu voioşie. Mă gândeam la tipul acela, scriitorul, din reclama pentru țigările Drome.
Oh, Faimă! Oh, femina!

Când ni s-a adus desertul — lingoul uriaş al unei plăcinte cu vişine pentru tânăra doamnă şi înghețată de vanilie pentru protectorul ei, din care şi-a transferat rapid o bună parte din plăcinta ei - eu am scos flaconul mic care conținea Pilulele Purpurii ale lui Papa. Privesc retrospectiv picturile murale suferind de rău de mare, momentul acela monstruos şi ciudat şi nu-mi pot explica purtarea mea de atunci decât prin mecanismul vidului oniric în care se roteşte o minte deranjată; dar la vremea aceea totul mi s-a părut simplu şi inevitabil. Am privit împrejur, m-am asigurat că plecase şi ultimul mesean, am scos dopul şi am răsturnat cu mare băgare de seamă în palmă elixirul dragostei. Repetasem atent în fața oglinzii gestul lipirii palmei goale de gura deschisă şi

înghițirea unei pilule (imaginare). După cum mă aşteptam, ea s-a repezit la flaconul cu capsule dolofane, frumos colorate, încărcate cu Somnul Frumoasei.

— Albastre! a exclamat ea. Albastru-violet. Din ce sunt făcute ?

— Ceruri de vară, am zis, şi prune şi smochine şi sângele de struguri al împăraților.

— Hai, fii serios, te rog!

— Oh, sunt nişte fortifiante. Vitamina X. Devii tare ca fierul iute ca oțelul. Vrei şi tu?

Lolita şi-a întins mâna şi a dat energic din cap-

Sperasem că leacul va acționa rapid. Şi, într-adevăr, a acționat. Avusese o zi foarte lungă, fusese dimineața la canotaj cu Barbara, a cărei soră era

Administrator al Zonei Lacului - începuse acum să-mi povestească nimfeta adorabilă şi accesibilă între două căscaturi strivite de vălul palatului (oh, cât de repede acționa poțiunea magică!) -, şi fusese activă şi în alte moduri. Filmul plutise vag prin mintea ei, dar fusese, fireşte, uitat în momentul când părăseam sufrageria călcând parcă pe apă. în lift s-a rezemat de mine, zâmbind uşor - n-ai vrea să-ți povestesc? -, închizându-şi pe jumătate ochii cu pleoape de plumb.

— Somnoroasă, ai? spuse Unchiul Tom, care îi urca pe liniştitul gentleman franco-irlandez şi pe fiica lui, precum şi două doamne ofilite, specialiste în trandafiri. Ele îmi priveau cu simpatie iubita, roza mea, gingaşă, bronzată, care se clătina buimacă. Am dus-o mai mult pe

sus până în cameră. Acolo, s-a aşezat pe marginea patului legănându-se un pic, vorbind în tonalități uguite, tărăgănate.

— Dacă-ți spun, dacă-ți spun, îmi promiți (somnoroasă, atât de somnoroasă - cu capul greu şi ochii stinşi), promiți să nu faci tărăboi ?

— Mai târziu, Lo. Acum bagă-te-n pat. Te las singură şi te bagi în pat. îți dau zece minute.

— Oh, am fost o fetiță dezgustătoare, a continuat ea, scuturându-şi părul, scoțându-şi de pe cap, cu degete moi, bentița de catifea. Stai să-ți zic...

— Mâine, Lo. Hai, bagă-te-n pat, bagă-te-n pat -pentru numele lui Dumnezeu, fuguța în pat.

Am vârât cheia în buzunar şi am coborât pe scări.

Doamnelor din juriu! Fiți indulgente cu mine! îngăduiți-mi să vă răpesc doar o fărâmă din timpul dumneavoastră prețios! Aşadar acesta a fost *le grand moment.* O lăsasem pe Lolita la marginea patului abisal, ridicându-şi somnolentă piciorul, bâjbâind

pe la şireturi şi arătându-şi, ca de obicei, partea interioară a coapsei până sus la chiloței - era întotdeauna ciudat de neatentă sau lipsită de ruşine sau şi una, şi alta în ceea ce priveşte expunerea picioarelor. Iată viziunea hermetică pe care am încuiat-o -după ce mă asigurasem că nu există zăvor interior. Cheia cu brelocul din lemn pe care era gravat numărul a devenit numaidecât sesamul autoritar spre viitorul frenetic şi formidabil. Era a mea, făcea parte

din pumnul meu fierbinte şi păros. Peste câteva minute — să zicem douăzeci sau poate jumătate de oră, *sicher ist sicher,* cum obişnuia să spună unchiul Gustav - voi pătrunde în „342" şi-mi voi găsi nim-feta, frumoasa şi mireasa mea, închisă în somnul de cleştar. Doamnelor din juriu! Dacă ar fi avut glas, fericirea mea ar fi umplut elegantul hotel cu un vuiet asurzitor. De ce n-am depus discret cheia „342" la recepție şi n-am părăsit oraşul, țara, continentul, emisfera - globul - chiar în acea noapte? E singurul meu regret.

Să mă explic. Insinuările ei acuzatoare nu m-au tulburat pe degeaba. Eram încă decis să-mi urmez politica şi să-i protejez puritatea, acționând numai în taina nopții asupra micului nud complet anesteziat. Motto-ul meu rămânea

în continuare „reținere şi venerație" - chiar dacă „puritatea" (întâmplător demolată în întregime de ştiința modernă) îi fusese uşor alterată prin câteva experiențe erotice juvenile, homosexuale fără îndoială, în acea tabără blestemată, în stilul demodat, de om al lumii vechi, Eu, Jean-Jacques Humbert, am crezut, când am întâlnit-o prima oară, că ea rămăsese neîntinată. Aşa cum noțiunea stereotipă de „copil normal" se păstrase neatinsă de la sfârşitul regretat al Lumii Vechi î.Cr. cu practicile ei fascinante până în zilele noastre. Noi nu suntem înconjurați - în epoca noastră iluminată - de micuțe flori sclave ce pot fi culese cu nepăsare între afaceri şi baie, aşa cum se întâmpla în vremea romanilor; şi nu folosim, ca orientalii

solemni, din vremuri şi mai senzuale, micuți animatori la prova şi la pupa, între friptura de berbec şi şerbetul de trandafiri. Esențial este că vechea legătură dintre lumea adulților şi lumea copiilor a fost complet retezată azi prin obiceiuri şi legi noi. Deşi m-am ocupat, între altele, şi de psihiatrie, şi de activitățile sociale, ştiu, la drept vorbind, prea puțin despre copii. La urma urmelor, Lolita avea doar doisprezece ani şi oricâte concesii am face timpului şi locului - chiar dacă nu pierdem din vedere comportamentul grosolan al şcolarilor americani -, eu eram încă sub impresia că între acei puşti se petrec anumite lucruri, dar la o vârstă mai mare şi într-o ambianță diferită. De aceea (ca să reiau firul

acestei explicații) moralistul din mine a ocolit chestiunea controversată rămânând fidel noțiunilor convenționale despre ceea ce ar trebui să fie fetele de doisprezece ani. Pediatrul din mine (un escroc, aşa cum sunt cei mai mulți - dar nu contează!) a regurgitat tocătura neo-freudistă şi a reconstituit o Dolly visătoare şi exagerată ce se afla în perioada „de latență" a adolescenței. In sfârşit, senzualul din mine (un monstru mare şi dement) a acceptat fără obiecții posibilitatea ca prada lui să fi cunoscut anumite perversiuni. Dar undeva în spatele beatitudinii hohotitoare deliberau umbre uimite - şi nu le-am luat în seamă, iată ce regret! Ființe umane, ascultați! Ar fi trebuit să înțeleg că Lolita dovedise că se deosebeşte considerabil de inocenta Annabel şi că răul

nimfic ce respira prin porii copilei damnate pe care o pregătisem pentru delectarea mea tainică va face imposibilă discreția, iar delectarea se va dovedi letală. Ar fi trebuit să ştiu (prin semnele venite dinspre Lolita - de la adevăratul copil Lolita sau de la vreun înger neîmblânzit ascuns în spatele ei) că extazul scontat va aduce numai chin şi oroare. Oh, gentlemeni înaripați ai juriului!

Era a mea, a mea, cheia se afla în pumnul meu, pumnul în buzunarul meu, ea era a mea. In cursul

evocărilor şi planurilor cărora le-am consacrat atâtea insomnii, am eliminat treptat neclaritățile inutile, am stivuit straturile translucide ale viziunilor şi am produs o

imagine finală. Goală - mai avea doar o şosetă şi brățara *port-bonheur* - întinsă ca un vultur cu aripile desfăcute în patul pe care o dobo-râse elixirul meu - aşa o vedeam în proiecția mea anticipativă, strângea în pumn o bentiță din;atifea, pentru păr; trupul ei ca mierea brună, cu negativul alb al costumului de baie rudimentar imprimat pe fondul bronzat, îmi arăta sfârcurile palide ale sânilor ; în lumina rozalie a lămpii petecul de borangic sclipea pe movilita ei pubiană grăsuță. Cheia rece cu adenda ei caldă din lemn se afla în buzunarul meu.

Am rătăcit prin diferite saloane, glorie dedesubt, întristare sus: fiindcă imaginea patimei este întotdeauna tristă; patima nu este niciodată sigură - chiar când victima catifelată

este zăvorâtă în temnița ta -vreun diavol rival sau vreun zeu influent tot mai poate aboli triumful pregătit. în limbaj comun, simțeam nevoia să beau ceva; dar nu exista nici un bar în acest loc venerabil, ticsit de filistini asudați şi de obiecte de epocă.

M-am deplasat spre toaletă. Acolo, o persoană în negru clerical - un „tovarăş de nădejde" *comme on dit* - în concordanță cu participanții de la Vîena, dacă mai erau acolo, m-a întrebat dacă mi-a plăcut cuvântarea doctorului Boyd şi a fost teribil de intrigat când eu (Regele Sigmund al Doilea) i-am răspuns că Boyd era cam puşti. După care, am azvârlit elegant şervețelul cu care îmi ştersesem vârfurile degetelor mele sensibile în recipientul prevăzut pentru aceasta şi m-am îndreptat spre

hol. Cu coatele instalate confortabil pe tejghea, l-am întrebat pe domnul Potts dacă e sigur că soția mea nu telefonase şi ce se întâmpla cu patul pliant? Mi-a răspuns că nu telefonase (fireşte, era moartă), iar patul pliant va fi instalat mâine dacă ne hotărâm să mai rămânem. Dintr-un salon mare şi aglomerat numit Salonul
Vânătorilor venea rumoarea vocilor care discutau despre horticultura sau eternitate. într-o altă încăpere numită Camera Zmeurei, scăldată în lumină, cu mese mici şi cochete şi una mai mare cu „răcoritoare" se afla pentru moment doar amfitrioana (tipul acela de femeie istovită, cu zâmbet înghețat şi cu felul de a vorbi al Charlottei); ea a plutit spre mine şi m-a întrebat dacă nu cumva sunt domnul

Braddock şi dacă da, să ştiu că mă caută domnişoara Beard. — Ce nume de femeie! ? am spus şi m-am îndepărtat.

Curcubeul sângelui intra şi ieşea din inima mea. Am s-o las până la nouă şi jumătate. M-am întors în hol şi am constatat o schimbare: câteva persoane în rochii florale sau costume negre formaseră ici şi colo grupuri şi hazardul poznaş mi-a oferit priveliştea unei copile fermecătoare de vârsta Lolitei, cu părul negru prins într-o bentiță albă, care era îmbrăcată într-o rochie croită ca a Lolitei, dar albă, imaculată. Nu era frumoasă, dar era nimfetă; picioarele ei albe ca ivoriul şi gâtul ei de lebădă au intonat pentru câteva clipe memorabile o antifonie delectabilă (în termenii muzicii spinale) la patima mea pentru Lolita,

cea şocolatie şi roză, îmbujorată şi pângărită. Copila palidă mi-a surprins privirea (altminteri destul de nonşalantă şi cuviincioasă) şi, fiind ridicul de timidă, şi-a pierdut complet cumpătul, a început să-şi dea ochii peste cap, să-şi ducă dosul palmei la obraz, să tragă de tivul fustei şi, în cele din urmă, şi-a întors spre mine omoplații firavi şi s-a prefăcut că trăncăneşte cu mama ei bivolița. Am părăsit holul zgomotos şi m-am oprit afară pe treptele albe şi m-am uitat la sutele de gângănii pudrate care se roteau în jurul lampioanelor în noaptea neagră şi umedă, fremătătoare şi agitată. Tot ce trebuia să fac, tot ce voi îndrăzni să fac, se va rezuma la un asemenea fleac...

Brusc, mi-am dat seama că în întuneric, lângă mine, pe terasa cu coloane, se afla cineva

instalat

154

Iii

155

într-un fotoliu. Nu-l vedeam de-adevăratelea, dar l-a trădat scrâşnetul unei deşurubări, apoi un gâlgâit discret şi nota finală a unei înşurubări placide. Mă pregăteam să plec de acolo când vocea mi s-a adresat:

— De unde naiba ai făcut rost de ea ?

— Ce spuneți ?

— Ziceam că se face vreme bună.

— Aşa se pare.

— Cine-i fetişcana ?

— Fiica mea.

— Minți, nu e.

— Ce spuneți ?

— Ziceam că iulie e luna lui cuptor. Unde e maică-sa?
— A murit.
— înțeleg. îmi pare rău. Apropo, n-ai vrea să luăm mâine masa împreună - adică toți trei - ce zici ? Mulțimea asta groaznică pleacă până atunci.
— Şi noi plecăm. Noapte bună.
— Păcat. M-am cam pilit. Noapte bună. Copila ta are nevoie de somn mult. Somnul este un trandafir, după cum spun persanii. Fumezi?
— Nu acum.
A scăpărat un chibrit, dar din cauză că era beat sau fiindcă bătea vântul, lumina flăcării nu a căzut pe el, ci pe o altă persoană — un om foarte vârstnic, unul din acei musafiri permanenți ai hotelurilor bătrâne - şi pe

balansoarul său alb. Nu s-a mai rostit nici un cuvânt şi întunericul şi-a reluat locul inițial. Apoi l-am auzit pe ramolit cum tuşeşte şi se eliberează de nişte mucozități sepulcrale.
Am părăsit terasa. Se scursese cel puțin o jumătate de oră. Ar fi trebuit să cer ceva de băut. încordarea începea să-şi spună cuvântul. Dacă o coardă de vioară poate resimți durerea, atunci eu eram acea coardă. Ar fi fost indecent să mă arăt grăbit. în timp ce-mi croiam drum printr-o constelație de oameni înțepeniți într-un colț al holului, s-a produs

fulgerul orbitor al unui bliț - şi radiosul dr. Braddock, două matroane împodobite cu orhidee, fetița în alb şi, după cât se pare, dinții rânjiți ai lui Humbert Humbert, strecurându-se

printre fetişcana ca o mireasă şi clericul vrăjit, au fost imortalizați - dacă putem considera nemuritoare textura şi tiparul unor gazete de orăşele. Un grup se strânsese lângă lift şi trepida. Am preferat din nou scările, 342 se afla lângă scara de incendiu. încă mai puteam - dar cheia se şi afla în broască şi, după aceea, m-am trezit în cameră.

29

Uşa de la baie era dată de perete, lumina rămăsese aprinsă; în plus, lumina lămpilor cu arc de afară pătrundea scheletică prin jaluzelele venețiene; razele întretăiate străpungeau întunericul dormitorului şi dezvăluiau următoarea situație.

îmbrăcată cu una din vechile ei cămăşi de noapte, Lolita mea era întinsă pe-o parte, cu

spatele la mine, în mijlocul patului. Trupul ei acoperit vag şi membrele ei goale formau un Z. îşi aşezase amândouă pernele sub capul castaniu şi ciufulit; o fâşie de lumină palidă îi traversa vertebra cervicală.

Se pare că mi-am lepădat hainele şi m-am strecurat în pijama cu acel gen de simultaneitate ireală care e implicată când dintr-o scenă de film se taie operația schimbării hainelor; îmi şi urcasem genunchiul pe marginea patului când Lolita şi-a întors capul şi m-a privit insistent prin umbrele vărgate.

Intrusul nu se aşteptase la aşa ceva. întregul Şpil cu pilulele (o treabă destul de mizeră, *entre nous soit dit)* avea ca scop realizarea unui somn atât de adânc, încât un întreg

regiment să nu-l poată clinti, deranja, şi poftim, ea se uita fix la mine şi cu vocea îngroşată mă numea „Barbara". Barbara, unbrăcată cu pijamaua mea, care îi era mult prea

mică, a rămas în echilibru, nemişcată, aplecată peste micuța care vorbea prin somn. Domol, cu un suspin deznădăjduit, Dolly s-a întors pe partea cealaltă, revenind la poziția inițială. Timp de aproape două minute am aşteptat şi m-am perpelit pe marginea abruptă, asemenea croitorului care cu patruzeci de ani în urmă se pregătea să sară de pe Turnul Eiffel cu paraşuta confecționată de el. Respirația ei uşoară avea ritmul somnului. în cele din urmă, m-am aburcat pe marginea mea îngustă de pat,

trăgând hoțeşte de ceea ce mai rămăsese din cearşafurile îngrămădite la sud de călcâiele mele reci ca piatra - şi Lolita şi-a săltat capul şi s-a holbat nedumerită la mine. Mai târziu, un farmacist mi-a spus că pilula purpurie nu făcea parte din familia mare şi nobilă a barbituricelor şi că deşi putea să provoace somnul nevroticului convins că a înghițit un medicament tare, era un sedativ prea slab şi n-avea cum să afecteze pentru mai mult timp o nimfetă vicleană, chiar dacă era obosită. Doctorul din Ramsdale era fie şarlatan, fie un potlogar bătrân şi iscusit, dar ce mai conta, ce mai contează. Conta faptul că fusesem păcălit. Când Lolita a deschis ochii din nou, mi-am dat seama că certitudinea pe care mă bizuisem fusese fantezistă, chiar dacă medicamentul şi-

ar fi făcut efectul mai târziu, în noaptea aceea. Capul i s-a întors lent şi s-a înfundat în mormanul egoist de perne. Stăteam lungit pe marginea mea de pat, cercetând cu privirea părul ei ciufulit, licărirea cărnii de nimfetă, unde apăreau nedesluşit jumătate de coapsă şi jumătate de umăr şi încercam să-i sondez profunzimea somnului după ritmul respirației. A trecut un timp, nu s-a schimbat nimic, şi mi-am spus că pot să risc o apropiere mai mare de licărirea înnebunitoare; dar nici nu m-am mişcat bine în zona limitrofă caldă şi respirația ei s-a întrerupt şi am avut sentimentul odios că mica Dolores e complet trează şi va începe să urle dacă o voi atinge cu vreo parte a abjecției mele. Eroul cărții mele e slab de

înger, are o sensibilitate morbidă şi manifestă o prudență infinită ce te poate exaspera, pe drept cuvânt, dar rogu-te, cititorule, nu sări peste aceste pagini esențiale! încearcă să-ți imaginezi starea în care eram; fiindcă eu nu pot exista decât prin efortul imaginației tale; încearcă să sesizezi ciuta ascunsă în mine, tremurând în pădurea propriei mele nedreptăți; ba chiar hai să zâmbim puțin. în definitiv, zâmbetul nu face rău nimănui. De exemplu (aproape am scris „dexemplu"), n-aveam unde să-mi pun capul şi, colac peste pupăză, m-a apucat şi o criză de gastrită (ei o numesc arsuri „franțuzeşti",
grand Dieu!).
Nimfetă mea adormise buştean, eu însă nu cutezam încă să mă lansez în călătoria mea

vrăjită. *La Petite Dormeuse ou l'Amant Ridicule.* Mâine am s-o îndop cu pilulele din seria anterioară care o amorțiseră atât de temeinic pe mămica ei. Unde or fi? în bordul maşinii sau în sacul de voiaj din piele ? Să mai aştept o oră şi apoi să mă furişez din nou ? Nimfolepsia este o ştiință precisă. Contactul efectiv aduce împlinirea într-o secundă. Spațiul despărțitor de un milimetru o aduce în zece secunde. Să aşteptăm, totuşi.

Nu există ceva mai zgomotos ca un hotel american; şi, atenție, cel în care mă aflam era considerat un loc liniştit, familial, confortabil, de modă veche - unde „se trăieşte minunat" şi tot tacâmul. Uruitul uşii liftului - la vreo douăzeci de metri nord-est de capul meu, dar perceput cu ucigătoare claritate, ca şi cum s-ar

fi produs sub tâmpla mea stângă - alterna cu bubuitul şi pocnetul diferitelor evoluții ale motorului şi a durat mult după miezul nopții. Din când în când, la est, dar foarte aproape de urechea mea stângă (presupunând întotdeauna că stau întins pe spate şi nu îndrăznesc să-mi îndrept Partea mea mai scârboasă spre coapsa nebuloasă a vecinei mele de pat), coridorul deborda de exclamații vesele, răsunătoare şi neroade care se încheiau

printr-o salvă de urări de noapte bună. Când acestea au contenit, o toaletă situată imediat la nord de cerebelul meu a preluat ştafeta. O toaletă virilă, energică, cu voce groasă. A fost folosită de multe ori. Gâlgâitul şi jetul ei, precum şi o îndelungată scurgere ulterioară au

zguduit peretele din spatele meu. Apoi cuiva situat înspre sud i s-a făcut atât de rău din cauza băuturii, încât ai fi zis că-şi varsă sufletul o dată cu băutura, iar toaleta lui se declanşa ca o veritabilă Niagară, dincolo de peretele băii noastre. Şi când, în sfârşit, s-au oprit căderile de apă şi vânătorii vrăjiți au adormit buştean, bulevardul de sub fereastra insomniei mele, la vest de priveghiul meu - o alee cu arbori uriaşi, tihnită, eminamente rezidențială, maiestuoasă -, a degenerat într-o goană abjectă de camioane uriaşe care duduiau şi urlau prin noaptea umedă şi vântoasă. Iar la mai puțin de cincisprezece centimetri de mine şi de viața mea în flăcări se afla nebuloasa Lolita! După o veghe prelungită, în deplină nemişcare, tentaculele mele s-au îndreptat din

nou spre ea şi de data asta scârțâitul somierii nu a mai trezit-o. Am izbutit să-mi apropii atât de mult de ea trupul mistuit de pofte, încât am simțit pe obraz respirația caldă a umărului ei gol. Apoi, deodată, s-a sculat în fund, a respirat gâfâit, bolborosind cu viteză dementă despre bărci, a tras de cearşafuri şi s-a prăbuşit iarăşi în inconştiența ei densă, întunecată, tânără. S-a răsucit în torentul somnului şi brațul ei, până de curând cafeniu-roşcat, dar selenar acum, m-a lovit peste față. O clipă am reținut-o. S-a smuls din umbra îmbrățişării mele - şi a făcut-o inconştient, fără violență, fără vreo repulsie personală, ci doar cu murmurul tânguios şi neutru al copilului care-şi cere odihna firească. Şi situația a rămas neschimbată: Lolita întoarsă cu spinarea

arcuită spre Humbert, Humbert cu mâna sub cap, mistuit de pofte şi dispepsie.

160

Dispepsia a impus o deplasare la baie pentru un gât de apă - este cel mai bun medicament pentru mine, excepție făcând, probabil, laptele cu ridichi; şi când am revenit în fortăreața stranie vârstată cu argint-selenar, unde hainele vechi şi noi ale Lolitei se sprijineau în diverse atitudini, ca vrăjite, pe piesele mobilierului şi păreau să plutească nedesluşit, fiica mea imposibilă s-a ridicat în fund şi, cu o voce limpede, mi-a cerut să-i aduc ceva de băut. A luat ceaşca de hârtie elastică şi rece în mâna ei ireală şi a dat pe gât recunoscătoare conținutul ei, cu genele îndreptate spre pahar, apoi, cu un gest copilăresc, fermecător, care umbrea orice

altă mângâiere trupească, mica Lolita şi-a şters buzele de umărul meu. S-a prăbuşit la loc pe perna ei (eu mi-o subtilizasem pe a mea în timp ce ea şi-a băut apa) şi a adormit imediat. Nu îndrăznisem să-i ofer o nouă doză de somnifer şi nu pierdusem speranța că prima ar putea totuşi să-i adâncească somnul. Am început să mă deplasez iarăşi spre ea, pregătit pentru orice dezamăgire, ştiind că ar fi mai bine să aştept, dar fiind incapabil de aşteptare. Perna mea era îmbibată cu parfumul părului ei. Mă deplasam spre iubita mea luminiscentă, oprindu-mă sau retrăgându-mă ori de câte ori mi se părea că se mişcă sau e gata să se mişte. O adiere venită dinspre țara minunilor începuse să-mi afecteze gândurile şi acum ele păreau tipărite în italice, ca şi cum suprafața

care le reflecta ar fi fost încreţită de fantasma acelei brize. De mai multe ori conştiinţa mea s-a ghemuit cum nu trebuie, corpul meu a pătruns ezitant pe tărâmul somnului, a ieşit şovăind de acolo şi o dată sau de două ori m-am surprins antrenat într-un sforăit melancolic. Neguri de gingăşie învăluiau munţi de dorinţă. Când şi când aveam impresia că prada vrăjită era pe punctul de a veni în întâmpinarea vânătorului vrăjit, coapsa ei aluneca spre mine pe sub nisipul moale al unei plaje legendare, pierdută în negura timpului;

apoi întunecimea ei cu gropiţe se mişca şi atunci îmi dădeam seama că se afla mai departe ca niciodată de mine.

Insist asupra înfiorării şi bâjbâielilor din acea

noapte de odinioară, fiindcă doresc să dovedesc că nu sunt, n-am fost şi n-aş fi putut deveni niciodată o canalie brutală. Zonele atrăgătoare şi feerice prin care m-am furişat nu erau teritoriul de vânătoare al crimei, ci domenii ale poeților. Dacă mi-aş fi atins scopul, extazul meu ar fi fost de o mare blândețe, o combustie interioară căreia Lolita nici nu i-ar fi simțit dogoarea, chiar de ar fi fost trează de-a bine-lea. Eu mai speram încă să o văd cum se cufundă în acea încremenire desăvârşită care mi-ar fi permis să depăşesc contemplarea delectabilă a trupului ei luminiscent. Şi astfel, prins între aproximări experimentale, cu percepția debusolată, care o metamorfoza fie în pete selenare, fie într-o tufă înflorită şi zbârlită, visam că mi-am recăpătat

conştiința, că stau la pândă.
în primele ore ante-meridian s-a produs o acalmie în noaptea agitată a hotelului. Apoi, pe la patru dimineața, toaleta de pe coridor s-a declanşat ca o cascadă şi uşa ei s-a trântit violent. Puțin după ora cinci a început să vină în reprize un monolog reflectat din vreo curte interioară sau din zona de parcare. De fapt, nu era un monolog, întrucât vorbitorul se întrerupea la fiecare câteva secunde ca să asculte (după cum se părea) ce-i spunea un alt individ, însă cealaltă voce nu ajungea până la mine, astfel încât ceea ce auzeam părea lipsit de sens. Intonațiile prozaice au adus zorile în cameră, inundând-o cu o lumină difuză, cenuşiu-violacee. în momentul acela, toaletele harnice s-au pus pe treabă una după alta, iar

liftul huruind şi scâncind a început să urce ca, să-i ducă jos pe cei foarte matinali şi pe cei care(coborau devreme şi timp de câteva minute am dormi-ţj tat mizerabil, iar Charlotte devenise sirenă într-un bazin verzuliu şi undeva pe coridor dr. Boyd mi-a

spus cu voce melodioasă „Bună dimineața îți spun ție" şi păsările se zbenguiau prin copaci şi apoi Lolita a căscat.

Stimate doamne frigide din juriu! Crezusem că or să treacă luni sau poate ani până când voi îndrăzni să mă arăt în fața lui Dolores Haze; dar pe la şase ea se trezise complet şi pe la şase şi cincisprezece eram, din punct de vedere tehnic, amanți. Şi am să vă mai spun ceva straniu: ea m-a sedus pe mine!

Când i-am auzit primul căscat de dimineață, m-am prefăcut că dorm expunându-mi profilul frumos. Pur şi simplu nu ştiam ce să fac. Va fi şocată văzând că nu sunt într-un alt pat, ci lângă ea ? îşi va strânge repede lucrurile şi se va încuia în baie ? îmi va cere să o duc numaidecât la Ramsdale - la patul de suferință al mamei sale — sau înapoi la tabără? Dar Lo, draga mea Lo, era o fetişcană sportivă. Am simțit-o cu ochii pe mine şi când, în cele din urmă, a dat drumul la acea fermecătoare notă chicotită am ştiut că îi râdeau ochii. S-a rostogolit şi a venit lângă mine şi părul ei castaniu s-a lipit de clavicula mea. Am simulat destul de mediocru trezirea din somn. Stăteam lungiți şi tăcuți. Am mângâiat-o tandru pe cap şi ne-am sărutat cu tandrețe. Sărutul ei m-a

extaziat şi m-a pus în încurcătură, căci avea unele finețuri vibratile şi de sondare destul de comice, care m-au dus la concluzia că se antrenase mai demult cu o micuță lesbiană. Băiețelul Charlie n-avea cum s-o învețe aşa ceva. S-a tras deoparte şi m-a studiat. Voia parcă să vadă dacă sunt satisfăcut şi dacă am învățat lecția. Obrajii îi erau în flăcări, buza inferioară cărnoasă strălucea, sfârşitul meu era pe-aproape. Dintr-o dată, cu o explozie de veselie stridentă (emblema nim-fetei!), şi-a lipit gura de urechea mea - dar câteva momente mintea mea nu a fost în stare să separe în cuvinte tunetul fierbinte al şoaptelor ei şi Lo s-a pornit pe râs, şi-a dat părul de pe față, şi a încercat din nou şi când am înțeles ce îmi sugera m-a invadat

treptat sentimentul straniu că trăiesc într-o lume ireală şi nebună, absolut nouă, unde se permitea orice. I-am răspuns că nu ştiu de-a ce s-a jucat ea cu Charlie.
— Vrei să spui că niciodată n-ai... - trăsăturile ei au tresărit şi privirea i-a căpătat o expresie dezgustată de îndoială.
— Cum, niciodată n-ai... ? a început ea din nou. Mi-am acordat un respiro, dezmierdând-o câteva
clipe.
— Hei, încetează odată! zise vorbind scâncit şi pe nas şi îndepărtându-şi în grabă umărul cafeniu de buzele mele. In chip absolut bizar, ea considera -şi a ținut-o aşa multă vreme - că mângâierile, cu excepția sărutului pe gură sau

a actului strict al iubirii fizice, erau fie „sclifoseală romantică", fie „anormale".

— Vrei să spui, a insistat, îngenunchind deasupra mea, că n-ai făcut niciodată asta când erai puştan ?

— Niciodată, i-am răspuns, destul de convingător.

— în regulă, zise Lolita, de-aici începem. Totuşi, nu-mi voi plictisi cititorii mei experimentați cu o relatare detaliată a îndrăznelilor Lolitei. E suficient să vă spun că n-am sesizat nici o umbră de modestie la această fată tânără, frumoasă şi încă neformată, pe care învățământul mixt modern, atitudinile morale juvenile, colcăiala de la focul de tabără şi aşa mai departe o pervertiseră complet şi fără speranță. Pentru ea

actul în sine ținea de lumea tainică a tinerilor, o lume necunoscută adulților. Nu o interesa ce făceau adulții cu scopul de a procrea. Viața mea era mânuită de Lolita într-un stil viguros, lipsit de fantezie, ca şi cum ar fi fost vorba de un dispozitiv insensibil, fără legătură cu mine. Dorea să mă introducă energic în lumea puştimii dure, însă nu-şi dădea seama că există anumite nepotriviri între viața unui copil şi a mea. Numai mândria a împiedicat-o să renunțe; pentru că în situația

stranie şi dificilă, am simulat imbecilitatea supremă şi am lăsat-o să se desfăşoare - atât cât am putut să suport. în sfârşit, chestiile astea sunt irelevante; nu mă preocupă deloc aşa-

numitul „sex". Elementele de animalitate şi le poate imagina oricine. Mă ispiteşte însă teribil ideea de a căuta să definesc o dată pentru totdeauna magia primejdioasă a nimfetelor.

30

Trebuie să calc atent. Să vorbesc în şoaptă. Oh, tu, reporter veteran al crimelor, tu, portărel bătrân şi grav, tu, polițistule odinioară popular, acum în regim de izolare, după ce ani de-a rândul ai împodobit zebra de traversare de la şcoală, tu, profule bătrân, cu băiatul care îți citeşte! Nu voi izbuti, nu-i aşa, să vă fac pe voi, semenii mei, să vă îndrăgostiți nebuneşte de Lolita mea! Dacă aş fi fost pictor, dacă într-o zi de vară direcțiunea Vânătorilor Vrăjiți şi-ar fi pierdut mințile şi m-ar fi pus să decorez sala de mese cu picturi murale proprii aş fi

imaginat... dar lăsați-mă să enumăr câteva
fragmente:
Aş fi pictat un iaz. Un arbore mistuit de văpăile flăcărilor. Câteva studii după natură - un tigru urmărind o pasăre a paradisului, un şarpe sufocant înfăşurându-se strâns în jurul trunchiului jupuit al unei hermeline. Aş mai fi pictat un sultan, cu chipul devastat de o cumplită nelinişte (amplificată, ca să zic aşa, de mângâierea lui modelatoare) care ajută un copil sclav calipigean să se cațere pe o coloană din onix. Aş fi pictat sferulele luminoase ale incandescenței gonadale care urcă pe laturile multicolore ale tonomatelor. Şi diferite activități de tabără prestate de grupul auxiliar, Canotaj, Canon, Pieptănarea ârlionților în

soarele de pe malul iazului. Aş fi Pictat plopi, meri, o duminică la periferia oraşului.

165

Şi opalul de foc dizolvându-se în lac, cu unduiri circulare, o ultimă pulsație, o ultimă tuşă de culoare, roşu țipător, roz strident, un copil care tresare.

31

Nu-ncerc să descriu aceste lucruri pentru a le retrăi în mizeria mea actuală nemărginită, ci pentru a selecta partea de iad şi partea de rai din universul bizar, îngrozitor, înnebunitor al dragostei pentru o nimfetă. Bestialitatea şi frumosul se contopesc într-o anumită zonă şi eu aş dori să fixez tocmai această linie de hotar, dar simt că nu reuşesc decât în parte. De ce?

Stipularea din dreptul roman potrivit căreia o fată se poate mărita la doisprezece ani a fost adoptată de Biserică şi este menţinută încă, oarecum tacit, în câteva dintre Statele Unite. Pretutindeni se consideră că vârsta legală este cincisprezece ani. Nu e nimic rău, spun ambele emisfere, când o brută de patruzeci de ani, binecuvântată de preotul local şi umflată de băutură, îşi leapădă costumul de ginere muiat de transpiraţie şi se aruncă până la plasele pe tânăra lui mireasă. „în climate temperate atât de stimulatoare (afirmă o revistă veche din biblioteca puşcăriei) ca St. Louis, Chicago şi Cincinnati, fetele se maturizează în jurul vârstei de doisprezece ani." Dolores Haze se născuse la mai puţin de trei sute de mile depărtare de stimulativul Cincinnati. N-am

făcut altceva decât să urmez natura. Sunt un setter devotat. De ce atunci această oroare de care nu pot să mă scutur? I-am răpit eu floarea? Doamnelor hipersensibile ale juriului, nici măcar n-am fost primul ei amant.

':

32

166

Mi-a povestit cum s-a produs pervertirea ei. Mâneam banane făinoase şi fade, piersici bătute şi cartofi pai foarte gustoşi şi *die Kleine* mi-a povestit totul. Relatarea ei volubilă, dar dezarticulată a fost , însoțită de multe *moues* nostime. Țin minte îndeo- = sebi una din ele (mă tem însă că v-am mai vorbit despre asta): scotea un „pfui" şi concomitent fața i se contorsiona, gura-meduză se dilata spre colțuri

şi ochii i se dădeau peste cap într-o împletire de dezgust comic, resemnare şi toleranță față de păcatele tinereții.

Şi-a început istorioara ei uimitoare citând-o pe colega ei de cort din vara trecută, când fusese în altă tabără, una „foarte selectă", cum s-a exprimat ea. Colega de cort („o fire destul de dificilă", „pe jumătate nebună", dar „o bomboană de fată") o inițiase în diferite stiluri de manevrare. Din loialitate, Lo n-a vrut la început să-mi spună numele puştoaicei.

— A fost Grace Angel ? am întrebat.

A scuturat din cap. Nu, n-a fost ea, ci fiica unui grangur. E...

— A fost, probabil, Rose Carmine?!

— Da de unde! Taică-su... * — Poate Agnes Sheridan?

A înghițit şi a clătinat din cap - şi, în sfârşit, şi-a biruit surpriza şi a reacționat.

— Ia, ia stai, de unde îi ştii pe toți puştii ? I-am explicat.

— A, da, zice ea. Câțiva din gaşca asta de elevi sunt destul de răi, dar nu chiar atât de răi. Ei, hai, să-ți spun, se numeşte Elizabeth Talbot - se duce acum la o şcoală particulară şic, tatăl ei este director.

Mi-am amintit cu o nostimă strângere de inimă c Charlotte introducea frecvent în discuțiile ei Mondene cioace elegante de felul „când fiica mea se Plimba anul trecut cu fata lui Talbot".

167

Am întrebat-o dacă vreuna dintre mame a aflat de amuzamentele lor safîce.

— Ei, pe naiba, nu! se indignă mlădioasa Lo

mimând groaza şi uşurarea, apăsându-şi pe piept mâna care se agita sugerând palpitația.
Pe mine, totuşi, mă interesau mai mult experiențele ei heterosexuale. Intrase în clasa a şasea la unsprezece ani, imediat după ce se mutaseră din Vestul Mijlociu la Ramsdale. Ce înțelegea ea prin „destul de răi"?
Păi, gemenii Miranda împărtăşiseră acelaşi pat ani de-a rândul şi Donald Scott, băiatul cel mai tâmpit din şcoală, făcuse chestia aia cu Hazel Smith în garajul unchiului său şi Kenneth Knight, băiatul cel mai sclipitor, practica exhibiționismul oriunde şi oricând i se ivea ocazia şi...
— Să revenim la Tabăra Q., am zis. Şi am aflat numaidecât întreaga poveste.
Barbara Burke, o blondă voinică, mai mare cu

doi ani decât Lo şi de departe cea mai bună înotătoare din tabără, avusese o canoe formidabilă în care vâslea împreună cu Lo „fiindcă eram singura fată în stare să fac Willow Island" (vreun test nautic, îmi închipui). Toată luna iulie, dimineață de dimineață - notează, cititorule, în fiecare dimineață lăsată de Dumnezeu -, Barbara şi Lo erau ajutate să-şi care barca la Onyx sau Eryx (două lăculețe din pădure) de Charlie Holmes - fiul directoarei taberei, în vârstă de treisprezece ani şi singurul mascul uman pe o rază de câteva mile (dacă facem abstracție de tipul bun la toate, om blând şi surd ca piatra, şi de fermierul care venea uneori la tabără cu Fordul lui vechi ca să vândă ouă, aşa cum fa[c] fermierii); în fiecare dimineață, oh, cititorule,

cei trei copii o luau pe scurtătură prin codrul inocent şi frumos, înzestrat cu toate emblemele tinereții ' rouă, ciripit de păsărele -, şi, într-un anumit punct, în mijlocul vegetației luxuriante, Lo rămânea de

pază, în timp ce Barbara şi băiatul se împerecheau pitiți după un tufiş.

La început, Lo n-a vrut „să încerce să vadă cum e", dar curiozitatea şi camaraderia au precumpănit şi, după aceea, ea şi Barbara au făcut chestia aia pe rând cu tăcutul, banalul şi posacul, dar neobositul Charlie, care avea sex-appeal-ul unui morcov crud, însă etala o colecție fascinantă de anticoncepționale pescuite dintr-un lac vecin (al treilea), unul mult mai mare şi mai populat numit Climax,

ca şi tânărul oraş industrial din apropiere. Lolita admitea că operațiunea era „într-un fel amuzantă" şi „minunată pentru ten", dar avea cel mai profund dispreț pentru inteligența şi apucăturile lui Charlie. Diavolul acesta obscen nu izbutise să-i trezească simțurile. De fapt, cred că, în ciuda „amuzamentului", mai degrabă i le-a zăpăcit.

Se făcuse aproape zece. O dată cu refluxul dorințelor trupeşti m-a invadat pe nesimțite şi a început să zbârnâie pe sub tâmplele mele sentimentul leşios al grozăviei comise, amplificat de perspectiva realistă a unei zile cenuşii, cu dureri nevralgice. Şocolatie, goală, firavă, cu fesele albe şi înguste spre mine şi fața îmbufnată spre oglinda de pe uşa nişei, Lo stătea în picioare, cu mâinile în şolduri,

picioarele (în papuci căptuşiți cu blăniță) depărtate şi — printr-o meşă care-i atârna pe ochi - se maimuțărea într-un mod ordinar în oglindă. De pe coridor veneau glasurile gungurite ale fetelor de culoare care lucrau. Curând s-a produs o încercare discretă de a deschide uşa de la camera noastră. Am pus-o pe Lo să intre în baie şi să se spele cu săpun, că avea mare nevoie. Patul frământat părea aşternut cu un strat de cartofi pai. Ea a probat un *deux-pieces* din lână bleumarin, după aceea o bluză fără mâneci cu o fustă plisată cu pliuri asemănătoare unor zăbrele, dar prima era prea strâmtă, iar a doua prea largă şi, când am rugat-o să se grăbească (situația începea să mă înspăimânte), Lo, răutăcioasă, a aruncat într-un

ungher cadourile frumoase primite de la mine şi şi-a pus rochia de ieri. Când, în sfârşit, a fost gata, i-am dat o gentuță nouă, frumoasă, din imitație de piele de viței (în care strecurasem niște bănuți şi două monede strălucitoare de zece cenți scoase parcă atunci de sub teascul monetăriei) şi i-am spus să-şi cumpere o revistă din hol.

— într-o clipită cobor şi eu, am zis. în locul tău, draga mea, n-aş sta de vorbă cu persoane necunoscute.

în afara sărmanelor mele daruri nu prea aveam ce să împachetez; dar am fost nevoit să dedic o periculoasă cantitate de timp (dacă se-ntâmplă ceva în hol?) ca să aranjez patul în aşa fel încât să lase impresia cuibului părăsit de un tată neliniştit şi de fiica lui băietoasă şi să nu pară

locul orgiei făcute de un fost ocnaş cu câteva târfe bătrâne şi grase. Apoi am terminat îmbrăcatul; şi am sunat să vină gromul cărunt să-mi coboare bagajele.
în hol totul era în ordine. Ea stătea într-un fotoliu sângeriu şi citea absorbită o revistă cinema de senzație. Un tip de vârsta mea în haine de tweed (peste noapte stilul locului se schimbase şi hotelul devenise acum un cuib contrafăcut de nobili de țară) se holba la Lolita mea pe deasupra țigării stinse şi a ziarului vechi.
Era încălțată cu şosetele reglementare şi cu botine şi purta rochia aceea veselă cu decolteul pătrat; o pată de lumină, istovită, de jad, dezvăluia pufulețul auriu de pe membrele ei calde şi cafenii. Stătea într-o poziție indecentă,

picior peste picior, dezgo-lindu-se cu neruşinare, iar ochii ei parcurgeau în fugă rândurile şi clipeau din când în când. Bill era căsătorit cu o doamnă care îl idolatrizase de la distanță şi cu mult înainte ca ei să se fi întâlnit în realitate. De fapt, ea îl urmărise plină de admirație pe faimosul actor în timp ce acesta îşi mânca înghețata cu fructe în magazinul lui Schwob. Ce putea fi mai copilăros decât nasul în vânt, fața pistruiată
sau pata purpurie de pe gâtul gol, de unde se hrănise vampirul din basm, sau mişcarea inconştientă a limbii care explora urma unei iritații trandafirii din jurul buzelor ei umflate; ce putea fi mai inofensiv decât să citeşti despre Jill, o starletă plină de energie, care îşi confecționa singură rochiile şi studia literatura

serioasă; ce putea fi mai nevinovat decât cărarea din părul castaniu lucios, sclipind mătăsos pe la tâmple? Nimic nu putea fi mai naiv...

Dar ce invidie ar fi simțit tipul destrăbălat, oricare ar fi fost acela! - gândiți-vă la faptul că el se asemăna puțin cu micul meu unchi elvețian Gustav, el însuşi un mare admirator al lui *le decouvert* -dacă ar fi ştiut că nervii mei erau încă miruiți şi reverberau palpitul trupului ei - trupul unui demon nemuritor deghizat în copil-femelă.

Era porcul roz, domnul Swoon, absolut sigur că soția mea nu telefonase? Da, era. Dacă sună, o să fie el amabil să o anunțe că am plecat spre locuința mătuşii Clare? O să fie, cum să nu. Am achitat consumația şi am săltat-

o pe Lo de pe fotoliul ei. Şi-a continuat lectura în drum spre maşină. Am dus-o la o aşa-numită cafenea, la o oarecare depărtare de hol. A citit tot timpul drumului. Oh, a mâncat bine. Ba chiar a pus la o parte revista, dar voioşia ei obişnuită fusese înlocuită de o opacitate stranie. Ştiam că micuța Lo putea să fie extrem de nesuferită, aşa că mi-am făcut curaj, am rânjit şi am aşteptat să se dezlănțuie furtuna. Eram neîmbăiat, nebărbierit şi nu se produsese nici o mişcare intestinală. Nervii îmi plesneau. Nu-mi plăcea deloc felul în care mica mea amantă ridica din umeri şi îşi umfla nările când încercam să trăncănesc degajat. Să fi ştiut Phyllis ceva înainte de a-şi întâlni părinții în Mâine ? am întrebat zâmbind.

— Uite ce e, zise Lo, arborând o grimasă plân-

găcioasă, las-o baltă!

Mi-am bătut apoi gura degeaba şi n-am reuşit să-i trezesc interesul pentru harta rutieră.

Destinația

170

171

noastră era, permiteți-mi să-i reamintesc cititorului meu răbdător şi cu fire blândă - ce bine ar fi fost ca Lo să-i semene! -, veselul oraş Lepingville, undeva în apropiere de spitalul ipotetic. Destinația în sine era perfect arbitrară (aşa cum, vai, vor mai fi multe) şi tremuram în pantofi întrebându-mă cum să dau un aer plauzibil întregului aranjament şi ce alte ținte plauzibile să mai născocesc după ce vom fi vizionat filmele din Lepingville. Humbert se simțea, într-adevăr, din ce în ce mai stingherit,

un sentiment neobişnuit, ciudat, apăsător, groaznic, de parcă aş fi stat cu micul strigoi al unei persoane pe care o omorâsem de curând. Lo se pregătea să se urce în maşină când pe chipul ei a fluturat o expresie de durere. A fluturat din nou, mai semnificativ, când s-a aşezat lângă mine. A doua oară a reprodus, fără îndoială, grimasa pentru uzul meu. Am întrebat-o ca un nerod despre ce e vorba.

— Nu-i nimic, brută.

— Cum, cum? am întrebat eu.

Tăcea. Părăseam Briceland. Vorbăreața Lo tăcea. Păianjenii reci ai panicii îmi alunecau pe şira spinării. E orfană, e copilă, singură, complet abandonată... o copilă cu care un adult greoi şi rău mirositor întreținuse relații epuizante de trei ori în acea dimineață. Nu ştiu

dacă împlinirea visului de o viață întrecuse aşteptările, dar într-un anume sens ținta fusese ratată, şi evenimentele se cufundau cu repeziciune în coşmar. Fusesem uşuratic, stupid şi mârşav. Vreau însă să fiu cinstit: am simțit din nou cum dorința se răsucea pe fundul harababurii tenebroase, atât de monstruos era apetitul meu pentru nimfeta mizerabilă. Mă simțeam vinovat, dar remuş-cările se amestecau cu gândul ucigător că proasta dispoziție a lui Lo va face imposibilă o nouă partidă de dragoste pe un frumos drumeag de țară, în maşina parcată discret. Cu alte cuvinte, bietul Humbert Humbert se simțea îngrozitor de nefericit şi îşi storcea creierii să găsească un cuvânt de duh, cuvântul

înaripat care să-i permită să se întoarcă spre tovarăşa lui de drum, şi maşina gonea nebuneşte, parcă fără stăpân. Totuşi ea a rupt prima tăcerea.

— Oh, o veveriță strivită, zise ea. Ce ruşine!

— Da, da, aşa e (Hum pătimaşul, plin de speranță).

— Să opreşti la prima stație de benzină, a continuat Lo. Vr.eau să mă duc la toaletă.

— Oprim unde vrei, am zis. O pădurice frumoasă, singuratică, trufaşă (de stejari, mi-am zis; în stadiul acela nu cunoşteam bine copacii americani) a început să fie ecoul verde al maşinii noastre grăbite, iar în dreapta şi-a scos capul, înainte de a se prăvăli în ținutul împădurit, un drum roşu brodat cu ferigi. Am sugerat că ar fi, probabil, o bună ocazie să...

— Mână mai departe, a strigat ascuțit Lo.
— Gata, gata, şezi bine (liniştește-te, sărmană bestie!).
M-am uitat la ea. Mulțumescu-Ți Doamne, copila surâdea.
— Cap sec, zise ea, zâmbindu-mi dulce. Ființă revoltătoare. Eram proaspătă ca o floare şi uite în ce hal m-ai adus. Ar trebui să chem poliția şi să mă plâng că m-ai violat. Oh, babalâc mizerabil, josnic!
Era doar o glumă? Printre cuvintele ei stupide se simțea o notă isterică, de rău augur. Imediat a început să scoată un sunet şuierat şi să se vaiete de dureri şi mi-a spus că de-abia poate să stea pe perna maşinii şi că i-am rupt ceva în ea. Sudoarea mi se Prelingea pe ceafă şi era cât pe ce să călcăm nişte animale mici care

traversau drumul cu coada îmbâr-ată, iar partenera mea, aflată într-o dispoziție urâcioasă, mi-a mai zis câteva de dulce. Când ne-am °Prit la stația de benzină, Lo s-a strecurat fără o vorbă afară şi a lipsit multă vreme. încet, afectuos, un prieten bătrâior, cu nasul rupt, îmi ştergea parbrizul cu un burete roz (tipii aceştia folosesc pro-Cedee diferite, de la pielea de căprioară până la Peria cu săpun).

173

în sfârşit a apărut.

— Ascultă, zise, cu vocea aceea neutră care mă rănea groaznic. Dă-mi nişte bani. Vreau să-i telefonez mamei la spital. Ce număr are?

— Intră în maşină, i-am spus. Nu ai cum suna la numărul acela.

— De ce ?

— Hai, intră şi trage portiera.

A intrat şi a tras portiera. Bătrânul de la stația de benzină i-a zâmbit larg. Am virat spre autostradă.

— Şi, mă rog, de ce nu-mi pot chema mama dacă vreau să vorbesc cu ea?

— Pentru că, i-am spus, mama ta a murit.

33

în veselul oraş Lepingville i-am cumpărat patru cărți umoristice, o cutie cu bomboane, o cutie cu tampoane igienice, două sticle de Coca-Cola, o trusă de manichiură, un ceas de voiaj cu ecran luminos, un inel cu topaz autentic, o rachetă de tenis, patine pe rotile cu ghete înalte, un binoclu, un radio portabil, gumă de mestecat, un impermeabil transparent, ochelari de soare, câteva alte

articole de îmbrăcăminte - un swooner, pulovere, pantaloni scurți, diferite rochii de vară. La hotel am avut camere separate, dar pe la mijlocul nopții a venit suspinând la mine şi împăcarea a fost dulce. înțelegeți, nu mai avea unde să se ducă.

PARTEA A DOUA

'Vi

174

nf

Atunci au început călătoriile noastre dezlănțuite care ne-au purtat pe întreg cuprinsul Statelor Unite. Se ofereau nenumărate tipuri de cazare turistică, însă în curând am început să prefer Motelul Funcțional - cuibuşoare curate, simple, bine amenajate, sigure, spații ideale pentru somn,

ceartă, împăcare şi dragoste nesățioasă, ilicită. Nu voiam cu nici un preț să trezesc bănuieli şi, de aceea, plăteam rapid pentru ambele secțiuni ale unei duble, fiecare având câte un pat dublu. Ciudată dispunere a încăperilor, destinată parcă unui neştiut joc în patru, pentru că peretele incomplet care împărțea cabina sau camera în două cuiburi comunicante ale dragostei nu asigura decât o parodie fariseică de intimitate. Apropo, posibilitatea sugerată de o asemenea promiscuitate cinstită (două cupluri tinere care-şi schimbă într-o veselie partenerii sau un copil ce se preface că doarme ca să tragă cu urechea şi să surprindă sonoritățile primare) m-a făcut să devin mai îndrăzneț. Din când în când închiriam o cabană cu pat şi pat pliant sau cu paturi gemene - o

celulă paradiziacă de puşcărie, cu jaluzelele galbene trase ca să producă iluzia intimității la Veneția şi a strălucirii soarelui, când, de fapt, ne aflam în Pennsylvania şi afară ploua.

Am cunoscut - *nous connumes,* ca să folosesc o mtonație flaubertiană - vilele de piatră pitite sub [e]normi arbori chateaubriandeşti, căsuțele din cărămidă, căsuțele din chirpici, conacele decorate cu stucatură de pe terenurile „umbroase" sau „întinse" [au] „cu peisaje", cum le descria ghidul turistic al Asociației Automobiliştilor. Cabanele din bârne fîni-j*[a]te cu placaje noduroase de pin îi evocau lui Lo, [A][a]torită lacului cafeniu-auriu, oasele unor pui fripți, un dispreț suveran pentru cabanele simple,

văruite şi acoperite cu şindrilă, care degajau un discret miros de canal sau altă duhoare sumbră şi persistentă şi se lăudau doar cu „paturi bune" şi cu o administratoare acră, pregătită să-şi dobândească numaidecât darul („...mă rog, aş putea să vă dau...").

Nous connumes (ce distracție împărătească!) presupusa atracție exercitată de numele lor, care se repetau obsedant - Motelurile Asfințitului, Vilele U-Beam, Conacele din Pisc, Palatele în Decor de Pini, Palatele cu Privelişti Montane, Palatele Profilate pe Cer, Palatele cu Parcuri, Conacele Verzi, Hanurile lui Mac. Prezentarea lor elogioasă ne oferea deseori câte un rând deosebit: „copiii sunt bineveniți, animalele de casă permise" *(Voi* sunteți bineveniți, *voi* sunteți admişi). De

obicei, băile erau încăperi pardosite cu ceramică şi prevăzute cu duşuri şi cu o infinită varietate de mecanisme de împroşcat, care aveau în comun o trăsătură categoric non-laodiceană: înclinația de a trimite în timpul utilizării jeturi fioros de fierbinți sau ucigător de reci când vecinul umbla la robinetul de apă rece sau la cel de apă caldă şi anula dozarea convenabilă stabilită cu atâta migală. Unele moteluri aveau instrucțiuni lipite deasupra toaletei (pe bazin stăteau stivuite neigienic prosoapele) care cereau musafirilor să nu arunce la coşul cu gunoi cutii de bere, pachete de țigări şi copii avortați; altele puneau sub cristalul mesei notițe speciale de felul *Distracții Deosebite* (Călăria: *adesea o să vedeți cum călăreții coboară pe Main Street*

întorcându-se de la o cavalcadă sub clar de lună. „Adesea la 3 a.m.", ricana telurica Lo). *Nous connumes* diferite tipuri de administratori de moteluri, criminalul convertit, profesorul pensionar, hahalera afaceristă, printre bărbați; şi variantele mămoase, pseudoaristocrate sau de tipul codoaşă, printre femei. Uneori, în nopțile monstruos de fierbinți şi umede, trenurile țipau tânguindu-se înfricoşător şi rău prevestitoare, amestecând forța şi isteria într-un urlet disperat.

178

i Evitam Căminul pentru Turişti, verii de la țară ai Pompelor Funebre, pline de prețiozitate, fără duşuri, cu dormitoare roz-albe deprimante în care erau mese de toaletă înzorzonate şi

fotografiile copiilor proprietăresei la diferite vârste. Dar cedam uneori, e-adevărat, predilecției lui Lo pentru hotelurile „autentice". în timp ce o dezmierdam în maşina parcată pe un drum lăturalnic liniştit, ea alegea din ghid, folosindu-se de lanternă, câte un hotel situat pe malul unui lac, recomandat la superlativ, care oferea numai şi numai minunății, amplificate sub fascicolul de lumină plimbat de Lo peste ele - cum ar fi societate selectă, gustări între mesele principale, petreceri cu grătar în aer liber; un obraz roşu ca jăraticul lipit de obrazul ei şi mai încolo bietul dr. Humbert îmbrățişând resemnat doi genunchi bărbăteşti şi răcorindu-şi hemoroizii pe gazonul umed. De asemenea, o ispiteau Hanurile „Coloniale", care, pe lângă

„atmosfera delectabilă" şi ferestrele pictate, promiteau „cantități nelimitate de mâncare îmnî-mnî--mnî". îmi păstrasem cu sfințenie amintirile despre hotelul maiestuos al tatălui meu şi căutam uneori ceva asemănător în țara străină prin care călătoream. M-am descurajat repede; Lo adulmeca neîncetat mirosul reclamelor pentru mese bogate, dar mie panourile de pe şosea de tipul *Hotel Buşteni, Gratuit pentru copiii sub paisprezece ani* îmi produceau necazuri economice şi nu numai. Mă cutremur şi acum când îmi amintesc de stațiunea zisă „de înaltă clasă" dintr-un stat din Vestul Mijlociu ce se fălea cu gustările „prădați-răcitorul" de la miezul nopții şi al cărei director, intrigat de accentul meu, a vrut să afle numele de domnişoară al soției mele

moarte, precum şi pe cel al mamei decedate. Am stat acolo doar două zile şi am plătit o sută douăzeci şi patru de dolari! Şi mai ții minte Miranda, cealaltă vizuină ultraelegantă a tâlharilor, cu cafeaua suplimentară de dimineață, cu apă curentă de la gheață şi nici un copil sub şaisprezece ani (nici un fel de Lolite, fireşte) ?

1

179

Cum ajunsesem la unul dintre cele mai banale hoteluri care deveniseră locurile noastre de predilecție, Lo punea ventilatorul să zumzăie sau mă convingea să introduc o monedă de douăzeci şi cinci de cenți în radio şi citea la rând reclamele şi mă întreba scâncind de ce nu-i dau voie să se cațere pe un traseu atât de

lăudat sau să se ducă la bazinul local cu apă minerală caldă. Cel mai adesea, în stilul pleoştit, plictisit, pe care şi-l cultiva, Lo zăcea vlăguită şi dezgustător de ispititoare pe un scaun roşu cu droturi sau pe un şezlong verde, pe un scaun de terasă din canava vărgată, cu rezemătoare de picior şi umbrar, ori într-un hamac, sau pe orice scaun instalat sub o umbrelă, în curtea interioară. în schimb, eu consumam ore întregi linguşind-o, ameninţând-o sau făcându-i promisiuni ca s-o conving să-mi ofere câteva secunde membrele ei şocolatii în singurătatea camerei de cinci dolari înainte de a se apuca de alt lucru pe care îl prefera bucuriei mele amărâte.
îmbinare de naivitate şi decepţie, de farmec şi vulgaritate, de dispoziţie neagră şi veselie

trandafirie, Lolita se transforma, când o apuca, într-o puştoaică exasperantă. Crizele de plictis tulbure, văicărelile intense şi vehemente, stilul ei lăbărțat, dezabuzat, cu ochii buimaci, ceea ce se numeşte a arde gazul — un fel de clovnerie difuză pe care o considera dură în maniera golăniei băieţeşti -, mă prindeau mereu pe picior greşit. Constatam că este o fetiță dezgustător de convențională. Dulcele jaz negru, cadrilul, înghețata insipidă din sucuri sintetice, filmele muzicale, revistele de cinema şi aşa mai departe - iată câteva din punctele forte de pe lista ei de preferințe. Numai Dumnezeu ştie cu câte monede de cinci cenți s-au îmbuibat frumoasele tono-mate care apăreau ori de câte ori luam masa! Aud şi acum vocile nazale ale ființelor nevăzute care-i

cântau serenade, oameni ce se numeau Sammy fi Jo şi Eddy şi Tony şi Peggy şi Guy şi Patty şi Rex şi şlagărele sentimentale - dar auzul meu nu izbutea

să descopere nici o deosebire între ele, la fel cum papilele mele nu percepeau nici o deosebire de gust între bomboanele diferite îngurgitate de Lo. Avea un soi de încredere celestă în orice reclamă sau sfat care apărea în *Movie Love* ori *Screen Land* — „Starsail Stârpeşte Coşurile" sau „Fetelor, aveți grijă să nu vă iasă poalele cămăşii afară din blugi fiindcă Jill afirmă că nu e de bonton", spunea panoul de pe marginea drumului Vizitați Magazinul Nostru de Cadouri - ei bine, n-aveam încotro, *trebuia* să-l vizităm, *trebuia* să

cumpărăm curiozități indiene, păpuşi, bijuterii de bronz, bomboane de cactus. Cuvintele „noutăți şi suveniruri" o extaziau prin ritmul lor trohaic. Dacă firma unei cafenele anunța Băuturi Reci, Lo nu rezista ispitei, deşi băuturile erau pretutindeni reci ca gheața. Ei i se adresau de fapt reclamele: era consumatorul ideal, subiectul şi obiectul fiecărui poster scârbos. Şi încerca — fără succes - să frecventeze numai restaurantele în care duhul sfânt al lui Huncan Dines pogorâse peste şervețelele şic de hârtie şi peste salatele încununate cu un strat de brânză de vaci.
în zilele acelea nici ea, nici eu nu pusesem la punct încă sistemul de corupere prin bani care în cele din urmă avea să-mi distrugă nervii, iar ei să-i pervertească definitiv moravurile. îmi

țineam concubina puberă în ascultare şi dispoziție acceptabilă folosind alte trei monede. Cu câțiva ani înainte, Lo petrecuse o vară ploioasă sub supravegherea mioapă a domnişoarei Phalen, într-o locuință de fermier dărăpănată din Munții Apalaşi care aparținuse în trecutul mort vreunui Haze ursuz. Casa dormita şi acum printre pogoanele ei bogate în Solidago Auriu, la marginea pădurii fără flori, la capătul drumului gloduros, la douăzeci de mile depărtare de cel mai apropiat cătun. Casa rămânea o sperietoare pentru Lo care îşi amintea singurătatea, păşunile străvechi Mustind de apă, vântul, pustietatea exasperantă cu ᵘn dezgust atât de violent, încât i se strâmba gura

şi i se îngroşa vârful vizibil al limbii. Am avertizat-o că, dacă nu îşi schimbă „atitudinea prezentă", va locui acolo în exil împreună cu mine luni şi, dacă va fi nevoie, ani de zile studiind franceza şi latina sub îndrumarea mea. Charlotte, am început să te înțeleg!

Lo, copilul simpluț, striga „Nu!" şi se agăța frenetic de mâna mea care ținea volanul ori de câte ori îi stopam izbucnirile virând pe mijlocul şoselei şi lăsând să se înțeleagă că sunt hotărât să o duc direct în acel sălaş întunecat şi înspăimântător. Totuşi, amenințarea şi-a pierdut treptat credibilitatea pe măsură ce ne-am îndepărtat de zona vestică, aşa că am fost nevoit să recurg la alte metode de convingere.

Amenințarea cu şcoala de corecție era una

dintre metode, dar mi-o amintesc gemând de ruşine. Am fost destul de deştept şi am înțeles chiar de la început că pentru a păstra taina relației noastre trebuia să mă asigur de cooperarea ei deplină. Comportarea cooperantă urma să-i intre în sânge, să-i devină o a doua natură, înfrângându-i ranchiunele sau dorința de a-şi satisface alte plăceri.

— Hai, vino şi sărută-ți babacul, îi spuneam, şi lasă nazurile astea prosteşti. Odinioară, când eram încă bărbatul visurilor tale (cititorul observă, probabil, că mă chinui să-i vorbesc pe limba ei), leşinai ascultând înregistrările idolului languros al generației tale (Lo: „Al cui zici? Vorbeşte englezeşte!")• Idolul tău şi al camarazilor tăi semăna, credeai tu, cu prietenul Humbert. Acum am ajuns *babacul* tău, tăticul

iluzoriu protejându-şi fiica iluzorie.

— *Chere Dolores* ! Vreau să te protejez, drăguță, de nenorocirile ce se pot întâmpla fetițelor în magaziile de cărbuni, în ganguri şi, vai, *comme vous le savez trop bien, ma gentille,* în pădurile cu afine, în timpul celor mai albastre veri. Voi rămâne protectorul tău de-ar fi să trec prin foc şi apă şi dacă te porți bine, nădăjduiesc că într-un timp relativ scurt

tribunalul va accepta să legalizeze tutela mea. Dar să trecem, totuşi, Dolores Haze, peste aşa-numita terminologie juridică ce consideră rațional termenul „coabitare desfrânată şi lubrică". Nu sunt un psihopat sexual care-şi arogă libertăți indecente față de un copil. Charlie Holmes a fost siluitorul; eu joc doar

rolul de terapeut - asta ca să operăm distincțiile necesare. Sunt tăticul tău nătâng, Lo. Uite, am aici o carte savantă despre fetițe. Şi uite, drăguță, ce zice. Citez: fata normală - normală, bagă de seamă -, fata normală doreşte, de obicei, să intre în grațiile tatălui său. Ea simte în el antemergătorul bărbatului dorit, dar insesizabil („insesizabil", ăsta-i cuvântul, pe barba lui Polonius!). Mama înțeleaptă (şi sărmana ta mamă ar fi fost înțeleaptă, dacă trăia) încurajează prietenia strânsă dintre tată şi fiică, fiindcă e conştientă - scuzați-mi stilul răsuflat -că astfel fata îşi va forma propria imagine despre dragostea ideală şi despre bărbatul ideal. Ei bine, la ce relație se referă cartea mea veselă ? Citez din nou: la sicilieni, relațiile sexuale dintre tată şi fiică sunt

considerate fireşti, iar fata care intră într-o asemenea relație nu se acoperă de oprobriu. Am o admirație nețărmurită pentru sicilieni, care sunt atleți neîntrecuți, muzicieni neîntrecuți, oameni integri neîntrecuți, Lo, şi pe deasupra mari îndrăgostiți. Dar să nu ne abatem de la subiect. Mai zilele trecute citeam în ziar o poliloghie despre un tip de vârstă mijlocie care a atentat la bunele moravuri şi s-a recunoscut vinovat de încălcarea Legii Mann, admițând că a dus o fetiță de nouă ani peste granițele statului şi a urmărit scopuri imorale (nu contează care). Dolores, draga mea! Nu ai nouă, ci [a]Proape treisprezece ani şi nu te-aş sfătui să te consideri sclava mea în timpul peregrinării noastre Prin țară. Legea Mann mă scandalizează întrucât [s]e pretează la

un calambur îngrozitor; revanşa pe şi-o iau
Zeii Semanticii împotriva filistinilor

încorsetați. Sunt tatăl tău. Vorbesc englezeşte, aşa să ştii, şi te iubesc.
In consecință, să vedem ce s-ar întâmpla dacă tu, minora acuzată că ai prejudiciat moravurile unui adult într-un han respectabil, te-ai plânge poliției că te-am răpit şi te-am siluit ? Să presupunem că ți s-ar da crezare. O minoră care acceptă să fie cunoscută trupeşte de o persoană trecută de douăzeci şi unu de ani îşi implică victima în infracțiunea de viol calificat sau sodomie de gradul doi, în funcție de tehnica folosită; şi pedeapsa maximă este de 10 ani. Aşadar intru la închisoare. Okay! Eu intru la închisoare, dar ce se întâmplă cu tine,

orfana mea ? Ei, da, tu eşti mai norocoasă. Tu devii pensionara Departamentului pentru Protecție Socială - ceea ce mă tem că sună cam albastru. O matroană posomorâtă de tipul domnişoarei Phalen, dar mai rigidă şi mai austeră, o să-ți confişte rujul de buze şi hainele elegante. S-a zis cu hoinăreala! Nu ştiu dacă ai auzit vreodată de legile referitoare la copiii întreținuți, neglijați, incorigibili şi delincvenți. în timp ce eu voi sta după gratii, tu, fericitul copil neglijat, vei avea de ales între domicilii mai mult sau mai puțin identice, şcoala corecțională, casa de corecție sau una din acele admirabile instituții pentru protecția fetelor unde croşetezi, cânți imnuri şi mănânci clătite râncede duminica. Tu te vei duce acolo, Lolita! - Lolita *mea,* această Lolită îl va părăsi

pe Catullusul ei şi se va duce acolo aşa cum merită o fetiță năbădăioasă ca tine. Pe scurt, dacă suntem descoperiți, tu, slăbiciunea mea, vei fi cercetată şi vei fi internată într-o anumită instituție, *c'est tout.* Vei locui, Lolita mea va locui (vino lângă mine, floarea mea cafenie) împreună cu alte treizeci şi nouă de puştoaice neroade într-un dormitor murdar (nu, dă-mi voie să termin) sub supravegherea unor gardience hidoase. Asta-i situația, astea-s opțiunile. Nu crezi că, în aceste condiții, Dolores Haze ar face mai bine să rămână cu babacul ei ?

184

Am reuşit astfel, prin insistență, să o terorizez pe Lo, care în ciuda vivacității obraznice a manierelor şi a unor sclipiri ale spiritului nu

era un copil chiar atât de dotat pe cât sugera coeficientul ei de inteligență. Aşadar am reuşit să instaurez o atmosferă de taină şi de vinovăție împărtăşită; însă am avut mult mai puțin succes în încercarea de a-i menține buna dispoziție. M-am căznit dimineață de dimineață, în timpul călătoriilor noastre din anul acela, să născocesc o perspectivă, punctul de atracție al zilei - plasat undeva în spațiu şi timp - care să o îmbie permițându-i să supraviețuiască până la ora de culcare. Altminteri, în lipsa unui scop să o orienteze şi să o susțină, scheletul zilei ei se lăsa pe o parte şi se prăbuşea. Punctul de atracție putea să fie un far în Virginia, o peşteră naturală în Arkansas transformată în restaurant, o colecție de pistoale şi viori, undeva în Oklahoma, o

copie a grotei din Lourdes în Louisiana, fotografii deteriorate din perioada goanei după aur în muzeul unei stațiuni din Munții Stâncoşi, sau orice alt lucru - însă trebuia să strălucească permanent acolo, în fața noastră, ca o stea fixă; şi, cu toate acestea, de îndată ce ajungeam acolo, Lo se prefăcea aproape întotdeauna că se simte rău.

Punând geografia Statelor Unite la treabă, m-am străduit din răsputeri, ore întregi, să-i dau impresia că vizităm locuri interesante, că rulăm spre o destinație precisă, spre o delectare ieşită din comun. N-am văzut niciodată drumuri aşa de netede, încântătoare, cum erau cele ce se întindeau în fața noastră, ca nişte raze pe cuvertura peticită a celor patruzeci Şi opt de state. înghițeam lacomi

kilometrii autostrăzilor fără sfârşit, extaziați şi tăcuți alunecam Pe podelele lor negre, lustruite ca pentru dans. Din Păcate, pe Lo n-o interesau peisajele, ba, mai mult, reacționa furioasă când încercam să-i atrag atenția asupra detaliilor încântătoare ale panoramei pe care eu însumi am învățat să le descopăr de-abia după

ce am absorbit o vreme, inconştient, frumusețea delicată ce însoțea permanent, cu discreție, călătoria noastră netrebnică. Printr-un paradox al gândirii picturale, am receptat priveliştea regiunii depresio-nare nordamericane cu un şoc - şocul recunoaşterii amuzate - datorită muşamalelor pictate ce se importau odinioară din America, pentru a fi atârnate deasupra lavoarelor în grădinițele de

copii din Europa Centrală şi care, la vremea culcării, îl fascinau încă pe copilul somnoros cu peisajul lor rustic şi verde -arbori cârlionțați şi opaci, un hambar, vite, un pârâu, albul mat al unor nedesluşite livezi în floare şi, probabil, un gard din piatră şi dealuri de guaşă verzuie. Insă reprezentările rustice primitive s-au destrămat şi s-au şters din amintirea mea pe măsură ce cunoşteam de aproape peisajele autentice. Dincolo de câmpia arată, dincolo de acoperişurile ca de jucărie, percepeam o revărsare lentă de frumusețe inutilă, soarele coborât aproape de linia orizontului, într-un abur de platină cu o tuşă caldă de piersică jupuită ce se răspândea peste partea de sus a unui nor bidimensional de culoarea porumbelului cenuşiu, care se contopea cu

pâcla senzuală şi îndepărtată. Uneori apărea un şir de copaci ale căror siluete se profilau pe cer în amieze încremenite şi fierbinți, deasupra unei întinderi de trifoi pustii, şi norii Claude-Lorrain păreau gravați în depărtare în azurul pâclos, doar partea lor cumulus fiind vizibilă pe fundalul extatic şi neutru. Sau, alteori, se vedea un orizont El Greco sever, saturat de ploaia neagră ca cerneala şi luminiscenta fugace a vreunui fermier cu gât de mumie şi în jur alterna argintiul viu al apei cu verdele zgrunțuros al porumbului, iar întregul aranjament se deschidea ca un evantai undeva în Kansas.

Din când în când, pe imensitatea acelor câmpii, arbori uriaşi înaintau spre noi şi se strângeau în pâlcuri, sfioşi, pe marginea

şoselei, pentru a oferi o fărâmă de umbră umanitară deasupra unei mese

186

de picnic, cu pete de soare, pahare aplatizate din hârtie, ghindă şi bețe de înghețată împrăştiate pe pământul cafeniu. Modesta mea Lo, care frecventa asiduu grupurile sanitare de la locurile de popas, se delecta cu plăcuțele de la toalete - Băieți-Fete, John-Jane, Jack-Jill şi chiar „Pentru Cerbi"-„Pentru Căprioare"; în timp ce eu, pierdut într-o reverie de artist, contemplam strălucirea autentică a pompelor de benzină proiectate pe verdele splendid al stejarilor sau un deal îndepărtat ce se zbătea speriat, dar încă neîmblânzit - încercând să se smulgă din întinderile searbede ale agriculturii care voiau să-l

înghită.
Toată noaptea camioane înalte, împodobite cu lumini colorate ca nişte uriaşi şi înspăimântători pomi de Crăciun, se iveau din beznă şi treceau ca fulgerul pe lângă micul Sedan întârziat. Şi, din nou, în ziua următoare, cerul aproape gol, cu azurul dizolvat de căldură, se topea peste creştetele noastre şi Lo spunea zgomotos că îi e sete şi obrajii i se scobeau când sorbea energic cu paiul şi interiorul maşinii părea un adevărat furnal când ne urcam din nou în ea şi drumul lucea în fața noastră, iar în depărtare, asemenea mirajului, o maşină îşi schimba forma pe suprafața orbitoare şi rămânea o clipă suspendată parcă - pătrățoasă, demodată - în înaltul pâclei fierbinți. în timp ce ne îndreptam

spre vest, începeau să se ivească petice acoperite cu o plantă pe care oamenii de la *service* o numeau „salvie" şi apoi, pe rând, contururile misterioase ale dealurilor de eroziune, surpăturile roşii pătate de negrul ienu-perilor, un lanț muntos, cenuşiul-cafeniu devenind treptat albastru şi albastrul devenind vis. Deşertul ne întâmpina cu vânturi puternice, neostoite, cu pulbere şi mărăciniş cenuşiu şi oribile bucăți de hârtie, parodii ale unor flori palide, rătăcite printre spinii tulpinelor uscate, chinuite de vânt de pe marginea şoselei în mijlocul căreia stăteau uneori vaci inocente, încremenite într-o poziție (coada spre

stânga, genele albe spre dreapta), ce se puneau

de-a curmezişul tuturor regulilor umane de circulație.

Avocatul mi-a propus să fac o relatare limpede, cinstită, a itinerarului urmat şi presupun că aici am ajuns la momentul când sunt obligat să mă achit de această îndatorire neplăcută. în mare, în timpul acelui an dement (din august 1947 până în august 1948), ruta noastră a început cu o serie de ocolişuri şi spirale prin Noua Anglie, apoi a şerpuit spre sud, în sus şi în jos, înspre răsărit şi înspre apus; s-a cufundat adânc în *Ce qu'on appelle* Dixieland, a ocolit Florida, fiindcă acolo se aflau soții Farlow, a virat spre vest, a luat-o în zigzag printre suprafețele de porumb şi cele de bumbac (mă tem că nu e prea limpede, Clarence, dar atunci n-am consemnat nimic,

iar acum am la dispoziție doar un ghid turistic în trei volume, înfiorător de hărtănit, aproape un simbol al trecutului meu sfâşiat şi zdrențuit, cu ajutorul căruia îmi controlez amintirile); a traversat şi iar a traversat Stâncoşii, a rătăcit prin deserturile din nord, unde am şi iernat; a ajuns la Pacific şi a cotit spre nord prin pufulpal-violaceu al arbuştilor înfloriți de-a lungul drumurilor forestiere; s-a apropiat mult de frontiera canadiană; şi a purces spre est, peste pământuri bune şi peste pământuri aride, întorcându-se la agricultura pe suprafețe imense, evitând, în ciuda reproşurilor stridente ale micuței Lo, locul de naştere al micuței Lo, situat într-o zonă bogată în porumb, cărbune şi porci; şi, în cele din urmă, a revenit în pulpana estului şi s-a încheiat epuizată în oraşul

universitar Beardsley.
Examinând cele ce urmează, cititorul e rugat să rețină traseul general aşa cum l-am schițat mai înainte, cu numeroase excursii colaterale, capcane turistice, circuite secundare şi devieri capricioase;
188
precum şi faptul că voiajul nostru n-a fost o indolentă *pârtie de plaisir,* ci a reprezentat o încercare teleologică aspră şi contorsionată, a cărei singură *raison d'etre* a fost menținerea partenerei într-o dispoziție acceptabilă de la un sărut la altul.
Dau cu degetul paginile ghidului meu zdrențuit şi... îmi amintesc ca prin ceață de Magnolia Garden, dintr-un stat sudic, unde am plătit patru dolari intrarea. Grădina merita să fie

vizitată - aşa spunea ghidul - din trei motive: fiindcă John Galsworthy (un scriitor mort de-a binelea) o declarase cea mai frumoasă grădină din lume; pentru că în 1900 Ghidul Beadeker o marcase cu o stea; şi pentru că... Oh, ghici Cititorule, Cititorul meu!... pentru că, nu-i aşa, copiii (ce Dumnezeu, Lolita nu era copil?) se vor plimba înfiorați şi fascinați prin această anticipare a raiului, sorbind nesățioşi frumusețea care le poate influența viața.

— Nu şi pe a mea! replica morocănoasa Lo şi se instala pe o bancă, umplându-şi poala cu două ziare voluminoase de duminică. Am parcurs şi reparcurs întreaga gamă a restaurantelor instalate pe marginea şoselelor. Am poposit în umila ospătărie Eat. Văd şi acum inevitabilul cap de cerb (pe cantul

interior al ochiului, păstrând dâra întunecată a unei lacrimi lungi), ilustratele umoristice de tipul „Kurort" (ce aveau să apară mult mai târziu), cecurile oaspeților trase într-o țeapă, centurile de salvare, ochelarii de soare, reclamele minunatelor înghețate cu fructe, jumătatea de prăjitură de ciocolată sub clopotul de sticlă şi roiul de muşte oribile şi experte care bântuia în zigzag peste stratul lipicios de zahăr de pe taraba mizerabilă. Am explorat numeroasele categorii de localuri poposind când şi când într-un restaurant de lux, cu lumânări discrete, fețe de masă Şi şervețele penibile, chelneri stupizi (foşti ocnaşi sau studenți) admirând spinarea murgă a unei actrițe de cinema, sprâncenele negre ale bărbatului ei de °cazie şi orchestra de

malagambişti cu trompete.

189

Am cercetat cea mai mare stalactită de lume, într-o peşteră unde-şi țineau întâlnirea de familie trei state din sud-est; taxa de intrare, după vârstă; adulții un dolar, puberii şaizeci de cenți. Obeliscul de granit care comemora bătălia de la Blue Lick, osemintele îngălbenite şi ceramica indiană din muzeul de alături, Lo, zece cenți, foarte rezonabil. Coliba actuală din bârne, imitație insolentă a celei în care s-a născut Lincoln. Stânca pe care se afla fixată o placă în memoria celui ce a scris *Copacii* (ne găsim acum în Poplar Cove, Carolina de Nord, unde am ajuns parcurgând „un drum foarte îngust, prost întreținut", cum îl descrie indignat ghidul meu turistic binevoitor,

tolerant şi atât de reținut, de obicei, observație la care subscriu, deşi nu sunt kilmerit). Am închiriat o şalupă condusă de un rus alb mai în vârstă, dar încă dezgustător de frumos, se spunea că e baron (palmele lui Lo, neroada mică!, se umeziseră), care îi cunoscuse în California pe bunul şi bătrânul Maximovici şi pe Valeria — şi de pe puntea ei am văzut de la distanță inaccesibila „colonie a milionarilor" de pe o insulă situată în apropiere de coasta Georgiei. în continuare am cercetat : colecția de ilustrate cu hoteluri din Europa, muzeul consacrat hobbyurilor dintr-o stațiune turistică de pe Mississippi, şi aici am descoperit, cutremurat de orgoliu, fotografia color a hotelului Mirana, hotelul tatălui meu, cu tendele sale vărgate şi steagul care flutura

deasupra palmierilor retuşaţi.

— Şi ce-i cu asta? zise Lo, în timp ce schimba ocheade cu proprietarul bronzat al unei maşini scumpe care ne urmărise până la Casa Hobbyurilor. Relicve ale epocii bumbacului. O pădure în Arkansas şi pe umărul cafeniu al Lolitei o umflătură roz-pur-purie apărută pe neaşteptate (opera vreunui ţânţar) din care am stors otrava frumoasă şi transparentă între unghiile mele lungi de la degetele mari şi am supt nesăţios sângele ei sărat. Bourbon Street (în oraşul numit New Orleans), ale cărei trotuare,

1

spunea ghidul turistic, „pot" (grozav acest „pot") oferi distracţii datorită negrişorilor ce

vor („vor" e şi mai grozav) dansa step pentru „bani" (ce amuzant!), în timp ce „numeroasele sale cluburi de noapte, mici şi intime, sunt tixite de vizitatori" (asta-i prea de tot!). Colecții de artă populară şi tradiții de frontieră. Case antebelice având balcoane cu grilaj de fier, scări frumos sculptate, scările acelea tipice pe care coboară în fugă doamnele din filme, cu umerii sărutați de soare, într-o ambianță viu colorată, săl-tându-şi cu mânuțele - în stilul lor caracteristic -fustele cu volane, în vreme ce pe palierul de sus negresa devotată îşi clatină capul. Fundația Menninger, o clinică psihiatrică, numai aşa, de-al naibii. Un fragment de argilă frumos erodată; flori dyucca, atât de pure, atât de cerate, dar mişunând de păduchi albi, scârboşi.

Independence, Missouri, punctul de plecare al lui Old Oregon Trail; şi Abilene, Kansas, locul de baştină al unui celebru rodeo, Rodeo-ul Ferocelui Bill. Munți îndepărtați. Munți apropiați. Alți şi alți munți; frumuseți albăstrui de neatins sau care se transformă necontenit în şiruri de dealuri populate; lanțuri muntoase sud-estice, zigzaguri ale altitudinii pe parcursul munților înalți. Coloşi de piatră cenuşii cu vine de zăpadă, care sfâşie inima şi cerul, piscuri aprige apărând ca din senin la o cotitură a şoselei; imensități acoperite cu păduri de brad întunecate, dese, bine aliniate, întrerupte pe alocuri de norişori palizi de plopi de munte; formațiuni roz şi liliachii. Faraonice, falice, „prea preistorice pentru cuvinte" (blazata Lo!); munți tabulari de lavă neagră;

munți la început de primăvară, ca nişte elefanți nou-născuți păroşi pe spinare; ghebele munților la sfârşit de vară, cu membrele lor masive, egiptene, strânse sub falduri de pluş roşiatic, mâncat de molii; coline albicioase pistruiate cu stejari verzi şi rotunzi; o ultimă culme muntoasă brun-roşcată şi un covor des de lucerna la poale.

191

Am cercetat, de asemenea: Lacul Micului Iceberg şi malurile de zăpadă, şi pernuțele de flori alpine minuscule, şi din nou zăpadă; şi Lo, cu un capişon cu ciucure roşu, a încercat să se dea pe gheţuş şi a țipat şi nişte tineri au bătut-o cu zăpadă şi ea a ripostat plătind cu vârf şi îndesat *comme on dit.* Scheletele plopilor de munte carbonizați; peticele de flori

albastre înțepând lumina. Diferitele atracții ale excursiilor automobilistice în zonele pitoreşti. Sute de asemenea excursii, mii de Pârâuri ale Ursului, de Izvoare Minerale, Canioane Pictate. Texas, o câmpie pustiită de secetă. Camera de Cristal, în cea mai lungă peşteră din lume, intrarea liberă pentru copii sub doisprezece ani, Lo, tânăra captivă. O colecție de sculpturi indigene - lucrate de doamnele din localitate - închisă! într-o mizerabilă luni dimineața ; praf, vânt, pământ pârjolit. Conception Park, într-un oraş de la granița cu Mexicul, pe care n-am îndrăznit să o trec. Aici şi aiurea, sute de colibri cenuşii în lumina asfințitului, sondând gâturile florilor întunecate. Shakespeare, oraşul fantomatic din New Mexico, unde răufăcătorul Bill Rusul

fusese spânzurat cu mare tam-tam în urmă cu şaptezeci de ani. Crescătorii de peşte. Locuințe pe vârfuri de stâncă. Mumia unui copil (contemporanul indian al Florentinei Bea). Vizitam al doisprezecelea Canion al Infernului. A cincisprezecea Poartă către una sau alta *vide* ghidul turistic, a cărui copertă s-a prăpădit între timp. O crampă în vintrele mele. Cei trei bătrâni - întotdeauna trei - cu pălării şi bretele tândălind pe sub copacii din jurul fântânii publice în după-amieze de vară. Priveliştea albastră împâc-lită dincolo de parapetul acelei trecători şi spinările unei familii care o contempla (şi Lo şoptind patetic, fericită, înnebunită, plină de speranță, fără speranță - „Uită-te, familia McCrystal, hai, te rog, hai să vorbim cu ei, te rog" - auzi,

cititorule, hai sâ vorbim cu ei! - „te rog! Am să fac orice îmi ceri. Oh, te rog..."). Dansuri ceremoniale indiene, strict

comerciale. ART. American Refrigerator Tranzit Company. Evident, locuințele comune ale indienilor pueblo, pictograme primitive, o urmă de dinozaur într-un canion pustiu, întipărită acolo cu treizeci de milioane de ani în urmă, când eram copil. Băiatul palid, slăbănog, de circa un metru optzeci înălțime, cu mărul lui Adam foarte activ, uitându-se galeş la Lo şi la pielea ei portocaliu-cafenie, vizibilă între bluză şi centură, zona miraculoasă pe care o sărutasem cu cinci minute mai înainte, Jack. Iarna, în deşert; primăvara, pe colinele subalpine cu migdalii în

floare. Reno, un oraş mizer din Nevada, a cărui viață de noapte e „cosmopolită şi matură", după cum se spunea în ghid. Crama din California şi biserica având forma unui poloboc de vin. Valea Morții. Castelul lui Scotty. Opere de artă colecționate de un oarecare Rogers în decursul anilor. Vilele urâte ale frumoaselor actrițe. Urmele paşilor lui R.L. Stevenson pe un vulcan stins. Misiunea Dolores: bun titlu pentru o carte! Festoane din cremene, cioplite de valuri. Un bărbat apucat de o criză spectaculoasă de epilepsie trântit pe jos în Russian Gulch State Park. Albastru, Lacul de crater albastru. Crescătoria de peşte din Idaho şi Penitenciarul de Stat. Sumbrul Yellowstone Park şi izvoarele sale fierbinți, colorate, baby

gheizere, curcubeie de nămol bolborosind - simboluri ale pasiunii mele. O turmă de antilope într-o zonă sălbatică. A o suta peşteră vizitată, adulții, un dolar; Lolita, cincizeci de cenți. Castelul construit de o marchiză franțuzoaică în Dakota de Nord. Palatul Porumbului în Dakota de Sud; şi capetele preşedinților sculptate în granitul semeț al munților. Femeia cu Barbă uruitul ni l-a [a]uzit şi din pustie a ieşit. O grădină zoologică în Indiana unde o trupă mare de maimuțe locuia pe [r]eplica din beton a vasului amiral al lui Cristofor Columb. Miliarde de muşte de mai, moarte sau aproape moarte, mirosind a peşte, în fiecare vitrină [1] birt de-a lungul întregului țărm nisipos şi

posomorât. Pescăruşi graşi văzuți de pe feribotul City of Cheboygan, cu fumul cafeniu mițos arcu-indu-se peste umbra pe care o proiecta pe lacul acvamarin şi cufundându-se în ea. Motelul al cărui sorb în aeraj trecea pe sub canalul colector al oraşului. Casa lui Lincoln, în mare parte contrafăcută, având un salon cu volume elegante şi mobilă de epocă, pe care cei mai mulți vizitatori le acceptau respectuoşi ca fiind ale lui.

Am avut certuri - minore şi majore. Cele mai mari s-au petrecut: la Lacework Cabins, în Virginia; pe Park Avenue, Little Rock, în apropierea unei şcoli; în Trecătoarea Milner, la trei mii trei sute metri altitudine, în Colorado; la intersecția din Seventh Street şi Central Avenue în Phoenix, statul Arizona; pe Third

Street, Los Angeles, fiindcă se vânduseră toate biletele la un cinematograf oarecare ; la motelul „La Umbra Plopilor", în Utah, unde şase copaci puberi aveau înălțimea Lolitei-şi unde ea m-a întrebat *ă propos de rien* cât am de gând să o mai ducem aşa, locuind în cabane infecte şi dedându-ne la scârboşenii, cât timp o să ne mai comportăm ca neoamenii. Pe North Broadway, în Burns, statul Oregon, la intersecția dintre West Washington şi Safeway, în fața unei băcănii. într-un orăşel din Valea Soarelui, statul Idaho, în fața unui hotel placat cu cărămidă aparentă, o reuşită combinație de cărămizi galbene şi roşii - vizavi de hotel se înălța un plop care-şi juca umbrele lichide peste Monumentul Eroilor din localitate, căzuți în război. Pe întinderile pustii

de Solidago Auriu dintre Pinedale şi Farson. Undeva în Nebraska, pe Main Street, lângă First National Bank, înființată în 1889 - din locul acela se vedea pasajul de cale ferată din capul străzii şi, ceva mai departe, tuburile albe, ca de orgă, ale unui siloz. Şi pe McEwen Street, la colțul cu Wheaton Avenue, într-un oraş din Michigan, care purta numele de botez al lui McEwen.

194

L

B Am ajuns să cunoaştem specia ciudată a celor ce mişună pe marginea drumurilor, Omul Autostopului, acel *Homo pollex* al ştiinței, cu numeroasele sale subspecii şi forme: soldatul modest, scos ca din cutie, aşteptând liniştit şi sobru, sigur de farmecul exercitat de uniformă

asupra automobilistelor; elevul dornic să meargă la o distanță de numai câțiva kilometri; ucigaşul care vrea să pună mii de kilometri între el şi locul faptei; tipul onorabil, misterios, nervos, bătrâior, cu geamantanul nou-nouț şi mustața tăiată scurt; eternul trio de mexicani optimişti; studentul etalându-şi cu aceeaşi mândrie jegul datorat muncii în aer liber din timpul vacanței şi numele renumitului colegiu arcuit pe pieptul tricoului; doamna disperată că i-a murit bateria maşinii; bestiile tinere, cu trăsături pregnante, părul lucios, ochii pişicheri, cu tenul alb, îmbrăcați cu haine extravagante şi purtând cămăşi țipător de colorate, care-şi aruncau energic, aproape priapic, degetul mare îndreptat pe direcția de mers pentru a ispiti femeile singure sau pe

vreun comis-voiajor amărât, dar mistuit de pofte inavuabile.
„Hai să-l luăm", se ruga deseori Lo, frecându-şi genunchii unul de altul în stilul ei obişnuit, în vreme ce, din sens invers, venea, practic în calea maşinii noastre, un pollex dezgustător, cam de vârsta mea şi la fel de lat în umeri ca mine, cu o *face ă claques* de actor şomer.
Oh, am stat tot timpul cu ochii pe Lo, micuța Şi mlădioasa Lo! Datorită exercițiilor amoroase constante, ea degaja, probabil, în ciuda chipului ei foarte copilăresc, o aură galeşă aparte, care-i băga m boale pe tipii de la garaje, pe pajii de la hoteluri, Pe vilegiaturişti, pe pampaleții cu maşini ultra-hixoase, ceea ce ar fi trebuit să-mi gâdile orgoliul, nu să-mi intensifice - aşa cum se întâmpla, de fapt

-Selozia. Dar micuța Lo devenise conştientă de aura ei Şi adesea o surprindeam *coulant un regard* în direcția [v]reunui mascul cu antebrațul bronzat, musculos,

I

împodobit cu un ceas-brățară; şi nu apucam să mă întorc bine cu spatele şi să mă duc să-i cumpăr chiar dumneaei nişte dulciuri şi auzeam cum între ea şi frumosul mecanic se înfiripa duetul erotic al vorbelor de spirit.

In timpul popasurilor mai lungi mă relaxam, uneori după o dimineață deosebit de violentă petrecută în pat, şi-atunci, cu inima împăcată, îi permiteam - Hum indulgentul! - lui Lo să viziteze grădina de trandafiri sau biblioteca pentru copii de peste drum, împreună cu

micuța şi banala Mary fetița vecinului de hotel, şi cu frățiorul ei în vârstă de opt ani; şi după o oră, Lo se întorcea cu Mary, târându-se desculță pe urmele ei şi cu „băiețelul" metamorfozat în două pocitanii de şcolari, stângaci, cu părul de aur, plini de muşchi şi de gonoree. Cititorul îşi poate lesne imagina ce îi răspundeam scumpetei mele când, destul de ezitantă, recunosc, mă întreba dacă îi dau voie să se ducă la ringul de patinaj pe rotile împreună cu Al şi cu Cari.

Intr-o după-amiază cu vânt şi praf i-am permis, totuşi, să meargă la un asemenea ring. Lo mi-a spus nemiloasă că n-avea nici un haz să o însoțesc, fiindcă ora aceea era rezervată numai pentru tineri şi... Ne-am ciondănit bine şi am ajuns la un compromis: am rămas în maşina

parcată printre alte automobile (goale!) cu botul îndreptat spre pista în aer liber - acoperită însă cu o prelată - unde vreo cincizeci de tineri, perechi-perechi cei mai mulți, făceau ture după ture în ritmul muzicii de tonomat - şi vântul arginta copacii. Dolly era în blugi şi cu ghete înalte, ca şi celelalte fete. Eu număram turele mulțimii care aluneca - şi, deodată, gata, Lo s-a evaporat. Când a trecut, în sfârşit, din nou prin fața mea, era însoțită de trei haidamaci pe care îi auzisem cu câteva momente înainte cum forfecau, stând pe marginea cercului, patinatoarele şi cum îşi băteau joc de o făptură tânără, frumoasă, cu picioare lungii fiindcă în loc de ginşi purta un şort roşu.

. La punctele de control de pe autostrăzile ce pătrundeau în Arizona sau California, câte un pârlit de polițist ne privea atât de insistent, încât îmi țâțâia inima. Vreo puicuță? se interesa el şi, de fiecare dată, prostuța mea dulce chicotea. Păstrez încă, vibrând prin nervul optic, imagini ale lui Lo călare pe cal, ca o verigă în lanțul cavalcadei conduse de o amazoană bătrână pe o pistă pentru călăreți: Lo sălta în pas de promenadă, urmată de proprietarul „hipodromului", un fermier libidinos, cu ceafa roşie; şi în spatele lui veneam eu, şi îi uram spatele gras şi înflorat al cămăşii, aşa cum un motociclist urăşte camionul lent care-l ține în loc pe drumul îngust de munte. Sau la câte o cabană de schi - instalată într-un telescaun, Lo se îndepărta de

mine, plutind, celestă şi solitară, spre piscul strălucitor unde atleți despuiați până la brâu o aşteptau râzând, o aşteptau...

Când ajungeam într-un oraş, mă interesam numaidecât, în modul meu politicos, european, de adresele piscinelor acoperite, ale muzeelor,' ale şcolilor, de numărul de copii înscrişi la şcoala cea mai apropiată şi aşa mai departe; şi la ora când venea autobuzul şcolar, zâmbind şi cu obrazul tresărindu-mi uşor (mi-am descoperit acest *tic nerveux* când Lo a început să mă imite plină de cruzime), parcam într-un punct strategic, având şcolărița mea vagantă lângă mine în limuzină, şi contemplam ieşirea copiilor de la Şcoală - o privelişte întotdeauna încântătoare. Activitatea mea contemplativă a început foarte curând să o plictisească pe

Lolita mea, care oricum se plictisea foarte repede şi avea, ca toți copiii, o antipatie funciară față de ciudățeniile altor oameni. Vă închipuiți urmarea? Ei bine, Lo se pornea să mă ocărască şi Şă-şi bată joc de mine când o rugam să mă mângâie ln timp ce treceau pe lângă noi, alintate de soare, micuțele brunete cu ochi albaştri, cu şorturile lor albastre, sau căpşoarele arămii şi blondele băiețoase, îmbrăcate în blugi, cu trăsăturile feței nedefinite încă.

197

I-am recomandat galant şi culant - era un fel de compromis - să se ducă, atunci când era posibil, la piscină împreună cu alte fetițe. Apa strălucitoare o fascina. Era o excelentă scufundătoare. Mă instalam în umbra post-

meridiană bogată, înfăşurat confortabil în halat, după ce îmi executasem numărul meu modest de înot, şi stăteam acolo cu o carte inutilă sau cu o pungă de bomboane, sau cu amândouă, sau pur şi simplu doar cu glandele mele care zbârnâiau şi o urmăream cum se zbenguie, cu casca de cauciuc perlată cu stropi de apă, cum zburdă veselă, uniform bronzată, în chiloței de mătase bine mulați şi cu sutien din supraelastic. Iubita mea puberă! Şi cu câtă îngâmfare mă minunam că este a mea, a mea, a mea, şi asociam recentul extaz matinal cu uguitul tânguios al porumbeilor şi mi-l imaginam pe cel din după-amiaza târzie, apoi micşo-rându-mi ochii înțepați de soare o comparam pe Lolita cu nimfetele pe care şansa zgârcită le aduna uneori în jurul ei pentru

delectarea şi evaluarea mea de antologator; şi astăzi mai cred, mărturisesc cu mâna pe inima mea îndurerată, că forța ei de seducție era excepțională - mi s-a întâmplat doar de două sau de trei ori să întâlnesc ființe mai ispititoare, dar într-o anumită lumină, cu văzduhul degajând miresme ațâțătoare - o dată, când am cunoscut-o pe fetița spaniolă palidă, fiica unui nobil cu fălci puternice, un caz fără nici o speranță - şi altă dată.--*maisje divague.* Fireşte, eram întotdeauna cu ochii în patru, fiindcă gelozia mea lucidă mă avertiza de pericolul zburdălniciei ei fascinante. De pildă, mă îndepărtam câteva minute ducându-mă să văd dacă schimbaseră lenjeria şi terminaseră curățenia de dimineață în cabana noastră şi, gata minunea! - la întoarcere o găseam *Ies*

yeux perdues pe marginea bazinului, înmu-
indu-şi picioarele cu degete lungi în apă şi
atingând-o cu ele, străjuită de o parte şi de alta
de câte un brun adolescent pe care frumusețea
ei arămie ş[1]
198
argintul viu din pliurile de bebeluş ale
pântecelui ei îl făcea, cu siguranță, să se *tordre*
- oh, Baudelaire! -în timpul viselor lor
obsesive din lunile următoare. Am încercat să
o învăț să joace tenis ca să avem mai multe
distracții comune; fusesem un jucător destul de
bun în tinerețe, dar ca profesor m-am dovedit o
catastrofă; aşa că, în California, am aranjat să
ia lecții - foarte costisitoare - cu un antrenor
renumit, un tip în vârstă, viguros, zbârcit,
înconjurat de un harem de băieți de mingi,

care, în afara terenului, părea o căzătură, însă uneori, în cursul unei lecții, ca să mențină schimbul de mingi, aplica o lovitură ca o floare aleasă de primăvară - ca să zic aşa - şi expedia zbârnâind mingea înapoi la elevul lui; ei bine, delicatețea aceea divină a puterii absolute îmi aducea aminte că în urmă cu treizeci de ani îl văzusem cum îl spulberase la Cannes pe marele Gobert! Până să înceapă lecțiile acelea crezusem că n-o să învețe niciodată să joace. O antrenam pe Lo pe terenurile hotelurilor şi încercam să retrăiesc zilele când - sub o boare fierbinte, uimit de pulberea şi moleşeala ciudată - îi trimiteam minge după minge voioasei, inocentei, elegantei Annabel (sclipirea brățării, fusta albă plisată, bentița de catifea neagră). Furia lui Lo

se întețea ori de câte ori încercam să-i dau mai insistent sfaturi.
Pătrunsese în universul meu, Humberlandul sumbru şi negru, cu o curiozitate năvalnică; îl cercetase ridicând din umeri amuzată şi prost impresionată; şi, după cum aveam impresia acum, se pregătea să-i întoarcă definitiv spatele, aproape scârbită. Rămânea indiferentă la mângâierile mele Şi strădaniile mele îşi primeau ca răsplată un strident „ce-ți închipui că faci?". Eu îi oferream Țara Minunilor, iar nesăbuita mea prefera filmele banale

şi dulciurile sățioase. între un Hamburger şi un Humburger ea vota - invariabil, cu precizie rece -pentru primul. V-am spus numele lacto-barului vizitat cu câteva clipe mai înainte? Se

numea, nici mai mult, nici mai puțin, „Regina Frigidă". Zâmbind mâhnit, am poreclit-o Prințesa mea Frigidă. Nu mi-a înțeles gluma amară.

Oh, cititorule, nu mă privi chiorâş, nu vreau să creez impresia că n-am reuşit să fiu fericit. Călătorul vrăjit, sclavul nimfetei se află, vorba ceea, *dincolo de fericire.* înțelegi cititorule ?! Să mângâi o nimfetă! Nu-i fericire mai mare pe pământ. Dar e o fericire *hors concours,* ține, adică, de o altă categorie existențială, de un plan deosebit al sensibilității, în pofida ciondănelilor noastre, a răutății ei, a tevaturii şi a mutrelor pe care le făcea, a vulgarității, a pericolului şi a oribilei lipse de speranță a legăturii noastre, eu trăiam intens instalat în paradisul meu preferat - cu cerurile de

culoarea flăcărilor iadului. Totuşi, era un adevărat paradis.
Psihiatrul abil care s-a ocupat de cazul meu -dr. Humbert l-a adus în momentul acesta, cred, într-o stare de fascinație iepurească -, fără îndoială, arde de nerăbdare să vadă cum o duc pe Lolita la țărmul mării unde voi găsi, în sfârşit, „răsplata" aspirației de o viață şi mă voi elibera de obsesia „subconştientă" a poveştii de dragoste copilăreşti neîmplinite, cu inițiala, micuța Miss Lee.
Ei bine, camarade, da, am căutat *într-adevăr* o plajă, deşi sunt de asemenea nevoit să-ți mărturisesc că până când am ajuns la mirajul apei sale cenuşii, partenera mea de călătorie îmi oferise atât de multe delicii, încât căutarea Tărâmului de lângă Mare, a unei Riviere

Sublimate, şi altele, nu mai era impulsionată de subconştient, ci devenise urmărirea rațională a unei vibrații pur teoretice. îngerii ştiau şi aranjau lucrurile în consecință. Vremea rea a compromis în întregime vizita la un golfuleț accepta' bil de pe coasta Atlanticului. Cerul acoperit cu nori

groşi, apăsători, valuri tulburi, senzația ceței fără notare, dar oarecum prozaice - erau atât de străine de farmecul viu, de întâmplarea safirică şi de împrejurarea trandafirie a poveştii mele de dragoste de pe Riviera! Două plaje semitropicale destul de atrăgătoare de la țărmul Golfului ajunseseră în stăpânirea bestiilor veninoase şi erau expuse uraganelor. în sfârşit, pe o plajă californiană care privea

fantoma Pacificului, am nimerit într-o intimitate oarecum perversă, într-un fel de peşteră de unde se auzeau țipetele unei grupe de cercetase ce se scăldau pentru prima dată în valuri, pe o porțiune separată a plajei, ascunsă de nişte copaci putregăiți; dar ceața se aşternuse ca o pătură udă, nisipul era rece şi vâscos, pielea lui Lo se zbârlise de frig, devenise zgrun-țuroasă şi, pentru prima dată în viață, trupul ei mi s-a părut la fel de puțin ispititor ca al unui laman-tin. Cititorii mei erudiți vor strâmba, probabil, din nas dacă le voi mărturisi că şi în cazul când am fi găsit undeva o porțiune simpatică de țărm, descoperirea ar fi fost tardivă, deoarece eliberarea mea adevărată se produsese cu mult înainte - şi anume în momentul când mi se

arătase Annabel Haze alias Dolores Lee, alias Loleeta, aurie şi şocolatie, în genunchi, privindu-mă pe veranda aceea amărâtă, într-un decor de litoral artificial, amăgitor, dar mulțumitor (deşi în apropiere nu se afla decât un iaz de mâna a doua).

Şi cu asta am terminat cu senzațiile deosebite, influențate, dacă nu chiar produse de doctrina psihiatriei moderne. în consecință, am renunțat şi am dus-o pe Lolita departe de plajele care erau fie pustii Şi, ca atare, posomorâte, fie încinse şi prea populate. Totuşi, în amintirea, cred, a vânătorilor mele zadarnice din parcurile publice ale Europei, îmi păstrasem interesul acut pentru activitățile în aer liber şi dorința de a găsi terenurile de sport neacoperite, adică locurile unde suferisem

privațiuni atât de ʳuşinoase. Dar şi aici aveam să mă simt frustrat.

201

Dezamăgirea consemnată acum (în timp ce povestirea mea îşi schimbă pe nesimțite registrul şi devine treptat expresia riscului şi groazei neîntrerupte ce mi-au marcat fericirea) nu trebuie să afecteze percepția zonelor americane sălbatice care sunt lirice, etice, tragice, însă niciodată arcadiene. Zonele sălbatice, rezervațiile naturale sunt frumoase, înfricoşător de frumoase, au acea calitate ce produce emoții copleşitoare, pure, o stare de abandon sufletesc pe care satele mele elvețiene, lăcuite şi strălucitoare ca nişte jucării, şi Alpii lăudați exhaustiv nu o mai posedă. Nenumărați îndrăgostiți s-au

îmbrățişat şi s-au sărutat pe iarba vrăjită a povârnişurilor montane vechi de când lumea, pe muşchiul de lângă izvoarele ascunse, în apropierea pârâiaşelor igienice care se află pretutindeni, pe băncile rustice de sub stejarii cu inițiale încrustate şi în numeroasele *caba-nes* din numeroasele păduri de fagi. Dar în zonele sălbatice ale Americii, cel îndrăgostit de viață în aer liber întâmpină dificultăți când doreşte să se dedea la cea mai veche dintre crimele şi distracțiile cunoscute. Plante otrăvitoare urzică fesele iubitei, insecte necunoscute i le înțeapă pe ale lui; în genunchii lui se înfig cioturile ascuțite de pe solul pădurii, în ai ei, acele insectelor; şi jur-împrejur persistă foşnetul şerpilor potențiali - *que dis-je,* al unor dra-goni aproape dispăruți!

-, în timp ce semințele florilor feroce se agață ca nişte crabi de ciorapul negru prins cu jartiere şi de şoseta albă pătată de noroi, formând o crustă verde şi hidoasă.
Exagerez puțin. într-o după-amiază de vară, eu şi Lolita am descoperit un locşor romantic, izolat, situat la circa trei-patru metri deasupra trecătorii unde lăsasem maşina. Ne aflam la marginea zonei împădurite, unde flori cu nuanțe celeste - le-aş numi bucuros pintenul ciocârliei - alcătuiau un covor de-a lungul unui pârâu de munte, care curgea susurând.
Povârnişul părea neumblat. Un ultim pin care gâfâia îşi îngăduise o clipă de răgaz, trăgându-şi sufletul

pe stânca unde ajunsesem. O marmotă ne-a

fluierat şi apoi a dispărut. Flori uscate pârâiau sub pledul pe care îl întinsesem pentru Lo. Venus a sosit şi s-a dus. Tancul încoronând talazul şi încâlceala arbuştilor care creşteau mai jos de locul unde stăteam păreau să ne apere şi de soare, şi de privirea omului, dar, vai, nu ținusem cont de o potecuță laterală abia vizibilă care urca ezitantă, şerpuind printre arbuşti şi stânci la foarte mică distanță de noi. Cât pe ce să fim surprinşi! Aşa ceva nu ni se mai întâmplase şi de aceea nu-i de mirare că experiența pe care am trăit-o m-a determinat să renunț definitiv la slăbiciunea mea de a face amor în mijlocul naturii.

Țin minte că operațiunea se încheiase complet şi ea plângea în brațele mele - o furtună de suspine izbăvitoare după una din izbucnirile ei

isterice (atât de frecvente în timpul acelui an, altminteri admirabil !). Retractasem o promisiune prostească pe care i-o făcusem de nevoie, într-un moment de pasiune oarbă, şi gata, Lo a început să se zbuciume, să suspine, să-mi ciupească mâna care o mângâia, însă eu râdeam fericit şi groaza atroce, incredibilă, insuportabilă şi, după cum bănuiesc, eternă pe care *acum* o cunosc nu reprezenta la momentul acela decât un punct negru pe azurul fericirii mele; şi cum vă spuneam, stăteam întinşi şi deodată am simțit o crampă cumplită la inimă (în timp, şocurile acestea mă vor îmbolnăvi de-a binelea) când am întâlnit ochii negri a doi copii ciudați şi frumoşi, un mic faun şi o mică nimfă ce păreau să fie frați sau chiar gemeni, judecând după părul lor negru, întins, şi după

obrajii Palizi, absolut identici. Stăteau pe vine şi se holbau ta noi, fără să clipească, îmbrăcați în şpilhozeni albaştri, amestecați printre florile muntelui. Am tras de pled încercând disperat să ne acopăr - şi e*act în clipa aceea, ceva asemănător unei mingi cu buline a intrat într-o mişcare de rotație în lăstărişul aflat la câțiva paşi de noi şi s-a înălțat treptat,

203

transformându-se în silueta unei doamne solide, cu părul negru ca pana corbului, prins într-un coc, şi doamna şi-a adăugat maşinal un crin de pădure la buchetul ei, în timp ce ne privea peste umăr din spatele copiilor ei frumos ciopliți în gresie.

Acum ştiu că sunt un bărbat curajos - acum, când conştiința mea trece printr-o altă

cumpănă -, dar în zilele acelea habar nu aveam şi țin minte că am reacționat, spre mirarea mea, cu mult sânge rece. Am obligat-o pe Lo să se ridice, poruncindu-i liniştit, aproape în şoaptă, aşa cum îi porunceşti unui animal antrenat, temător, buimăcit, scăldat în sudoare, chiar şi în cele mai dramatice situații (ce speranță sau ură nebună face să pulseze coastele fiarei tinere, ce stele negre străpung inima îmblânzitorului ?!), şi am plecat demni, apoi am zbughit-o la vale, lepădând orice demnitate şi ne-am îndreptat spre maşină. în spatele ei parcase un microbuz elegant şi un asirian frumos, cu bărbuță neagră-albăstruie, un *monsieur tres bien* în cămaşă de mătase şi pantaloni purpurii, soțul botanistei corpolente, după cum se părea, fotografia indicatorul care

anunța altitudinea trecătorii. Se afla la peste zece mii de picioare înălțime, iar eu de-abia mai răsuflăm. Roțile au scrâşnit, am derapat şi am luat-o din loc, în timp ce Lo se chinuia încă să se îmbrace şi mă spurca într-un limbaj oribil. Nu mi-am închipuit vreodată că fetițele cunosc şi sunt în stare să folosească asemenea cuvinte.

S-au mai petrecut şi alte incidente neplăcute. De pildă, întâmplarea din sala de cinematograf. In vremea aceea Lo avea o pasiune puternică pentru cinematograf (care va intra în declin, transformându-se în complezență călâie în timpul celui de-al doilea an de liceu). Noi doi am ingurgitat, cu voluptate şi de-a valma, o sută cincizeci sau doua sute de programe, oh, nu mai ştiu exact,

în cursul acelui unic an, iar în perioadele când frecventam intens cinematografele, am văzut multe jurnale de actualități de câte şase ori, deoarece jurnalul săptămânii
se asocia cu diferite filme artistice şi ne urmărea din oraş în oraş. Filmele ei preferate erau, în ordine: filmele muzicale, cele despre lumea interlopă şi filmele cu cow-boy. în primele, cântăreți şi dansatori autentici aveau cariere scenice neautentice, într-o sferă a existenței esențialmente scutită de tristețe, de unde fuseseră izgonite moartea şi adevărul şi în care, cărunt, cu ochii înrourați, practic nemuritor, tatăl, inițial lipsit de orice înțelegere, al unei fete nebune după show apărea, în final, aplaudând apo teoza odraslei pe fabulosul Broadway. Lumea interlopă

constituia un univers aparte: acolo ziarişti eroici erau supuşi la torturi, notele telefonice se ridicau la miliarde şi, în atmosfera robustă a unor schimburi aiuritoare de focuri trase la întâmplare, ticăloşii erau hăituiți prin canale şi antrepozite de poliţai patologic neînfricați (eu nu aveam să le dau prea mult de lucru). în sfârşit, existau peisajul de mahon, călăreții rumeni în obraji, cu ochi albaştri, necioplиți, profesorul frumos, manierat, sosind în Defileul Tumultuos, calul care se cabrează, panica spectaculoasă, pistolul vârât prin geamul făcut țăndări, bătaia uluitoare cu pumnii, muntele de mobilă demodată, prăfuită, ce se năruie, masa utilizată ca armă, saltul oportun peste cap, mâna țintuită bâjbâind după cuțitul de vânătoare scăpat pe jos, trosnetul dulce al

pumnului izbind bărbia, şutul în burtă, balansul şi saltul final cu funia, prăjina, candelabrul şi altele; şi imediat după teribila aglomerare de suferințe care l-ar fi băgat şi pe Hercules în spital (era cazul să o aflu până acum) ni se arată doar o vânătaie estetică pe obrazul bronzat al eroului cotonogit, în timp ce acesta îşi îmbrățişează frumoasa mireasă de pe frontieră. îmi amintesc un Matineu dintr-o sală mică, neaerisită, plină până la refuz cu copii şi trăsnind de mirosul încins al floridelor. Luna se înălțase galbenă deasupra cântă-rețului cu basma la gât, degetul lui zdrăngănea corarda chitarei, piciorul i se sprijinea pe un buştean

ijâaJ

de pin şi eu o prinsesem nevinovat pe Lo pe după umeri şi îmi lipisem maxilarul de tâmpla ei, când două harpii din spate au început să mormăie lucruri extrem de ciudate - nu ştiu dacă am înțeles bine ce spuneau, dar ceea ce credeam că am înțeles m-a determinat să-mi retrag mâna galantă şi, desigur, am văzut restul spectacolului ca prin ceață.

Un alt şoc violent se asociază cu un orăşel pe care-l traversam într-o noapte în timpul călătoriei noastre de întoarcere. Cu vreo douăzeci de mile mai înainte îi spusesem întâmplător că şcoala din Beardsley, unde urma să o înscriu, avea clase demix-tate şi nu practica farafastâcurile pedagogice moderne şi Lo reacționase blagoslovindu-mă cu una din obişnuitele cuvântări furioase în care

implorările şi insultele, infatuarea şi vorbele în doi peri, vulgaritatea răutăcioasă şi disperarea copilărească se împleteau în aşa fel încât păreau să aibă o oarecare logică, ceea ce mă obliga să îi ofer la rândul meu o părere de explicație. Prins în lațul cuvintelor ei smintite (ce şansă creață!... da'ce-s tută să te iau în serios... împuțitule... ia nu te mai da mare... te disprețuiesc... şi aşa mai departe), mânam printr-un oraş ațipit cu cincizeci de mile la oră, continuând vâjâ-iala neîntreruptă de pe şosea, când o patrulă de poliție a pus reflectorul pe maşina noastră şi mi-a ordonat să trag pe dreapta. Am țistuit-o pe Lo, care toca întruna şi bătea câmpii. Cei doi bărbați ne-au privit curioşi şi răuvoitori. Deodată, numai dulceață şi gropițe, le-a zâmbit mieros cum nu-i

zâmbise nicicând masculinității mele de orhidee; pentru că într-un anumit sens oamenii legii o înspăimântau pe Lo mai tare decât pe mine - şi când amabilii ofițeri ne-au iertat, iar noi ne-am târât slugarnici mai departe, pleoapele i s-au coborât şi s-au zbătut; se maimuțărea, prefăcându-se sleită.

Ajunşi aici doresc să vă fac o mărturisire ciudată. O să râdeți' probabil - dar, într-un fel sau altul, n-am izbutit niciodată să aflu exact care era

de fapt, situația mea din punct de vedere legal. E adevărul gol-goluț! Şi nici măcar acum nu ştiu. Oh, am aflat eu nişte chestiuni mai vechi. De pildă: Alabama interzice tutorelui să schimbe reşedința minorei fără ordinul expres

al tribunalului; statul Minnesota, în fața căruia îmi scot pălăria, prevede că autoritatea tribunalului nu intervine în cazul când o rudă îşi asumă îngrijirea şi ocrotirea permanentă a unui copil sub paisprezece ani. întrebare: poate fi considerat rudă şi, ca atare, tutore firesc tatăl vitreg al unei pubere scumpe, adorabile, uluitoare, devenit tată vitreg de numai o lună, în situația când el este un văduv nevropat în plină maturitate, cu mijloace materiale independente, dar modeste, cu trotuarele Europei, un divorț şi câteva case de nebuni la activ? Şi dacă nu, ar fi rezonabil să am curajul să mă adresez unui Birou de Asistență Socială şi să completez o petiție (cum se completează o petiție?) şi, ca urmare, tribunalul să trimită un agent care să o investigheze pe blânda,

îndoielnica şi periculoasa Dolores Haze? Numeroasele cărți despre căsătorie, adopțiune, viol şi aşa mai departe, pe care le-am consultat cu un sentiment de vinovăție în bibliotecile publice ale oraşelor mari şi mici, nu mi-au spus nimic precis, ci au insinuat cețos că statul este tutorele suprem al copiilor minori; într-un volum impresionant dedicat aspectului legal al mariajului, Pilven şi Zepel ignoră în întregime situația tații vitregi care rămân cu fete orfane de mamă în brațele şi pe genunchii lor. *Bunul meu prieten,* un volum monografic al serviciilor sociale (Chicago, 1936) pe care un bătrân celibatar şi inocent l-a extras Pentru mine cu mari eforturi dintr-o firidă colbăită unde era depozitat, spunea: „Nu există un principiu Potrivit căruia orice minor trebuie să

aibă un tutore; tribunalul rămâne pasiv şi intervine numai când situația copilului devine evident periculoasă". Tuto-[re]le, am conchis eu, se considera numit numai după [Ce] şi-a exprimat solemn şi oficial dorința; dar se

puteau scurge luni de zile până să fie invitat să se prezinte la o audiere şi până să-i crească perechea de aripi cenuşii. Iar între timp, nurlia copilă-demon rămânea de capul ei în mod legal, ceea ce, la urma urmelor, s-ar fi întâmplat şi în cazul lui Dolores Haze. în sfârşit, sosea momentul audierii. Câteva întrebări puse de completul de judecată, câteva răspunsuri convingătoare date de avocat, un zâmbet, o înclinare aprobatoare a capului, o uşoară burniță afară şi gata minunea. Totuşi nu

îndrăzneam. Ține-te la distanță ca un şoarece, ghemuieşte-te în vizuina ta. Tribunalele deveneau extravagant de active numai când interveneau litigii financiare între doi tutori lacomi, un orfan jefuit şi o terță parte încă şi mai rapace. Dar aici lucrurile se găseau în perfectă ordine, se întocmise un inventar şi mica proprietate a mamei aştepta neatinsă majoratul lui Dolores Haze. Nu voi depune nici o cerere, e cea mai rezonabilă politică. Dar dacă stau *prea* liniştit, nu există riscul ca o persoană oarecare sau o Societate Umanitară să-şi bage nasul ?

Prietenul Farlow, care era jurisconsult şi ar fi putut să-mi dea un sfat ca lumea, se preocupa doar de cancerul lui Jean şi, în ce mă privea, respecta strict ceea ce-mi promisese - şi

anume, avea grijă de averea modestă a Charlottei în perioada în care încercam să-mi revin treptat după şocul produs de moartea ei. îl convinsesem că Dolores era fiica mea naturală, prin urmare n-avea de ce să-şi bată capul cu situația ei. Nu mă pricep la afaceri — cred că cititorul este edificat în această privință -, dar ignoranța sau indolența nu m-ar fi împiedicat să apelez la alte persoane pentru o consultație profesională. Mă bloca însă sentimentul îngrozitor că dacă m-aŞ amesteca în treburile destinului încercând să rați'" nalizez darul său fantastic, darul îmi putea fi smuls, luat înapoi, ca palatul de pe vârful muntelui din povestea orientală, care dispărea ori de câte ori u» posibil proprietar jl întreba pe intendent de ce îo

in «vea

amurg se vedea foarte bine de la distanță o fâşie de cer printre stânca neagră şi fundație. Eram convins că la Beardsley (unde se afla Colegiul Beardsley pentru Fete) voi avea acces la lucrări de referință pe care nu avusesem încă posibilitatea să le studiez, cum ar fi tratatul lui Woerner „Despre legislația americană a tutelei" sau anumite Publicații ale Biroului Federal pentru Copii. Eram de asemenea convins că pentru Lo orice îndeletnicire ar fi fost mai bună decât trândăveala demoralizatoare în care trăia. Aş putea s-o conving să se ocupe de atât de multe lucruri - lista lor l-ar lăsa cu gura căscată pe oricare educator profesionist; dar degeaba pledam sau

mă înfuriam, n-am reuşit să o determin să citească altceva în afară de aşa-numitele cărți umoristice sau povestirile din revistele pentru femelele americane. Literatura o idee mai elevată îi mirosea a şcoală şi, cu toate că teoretic dorea să se delecteze cu A *Girl of the Limberlost,* sau cu *O mie şi una de nopți,* sau *Micile Doamne,* era foarte decisă să nu-şi prăpădească „vacanța" cu asemenea lecturi savante.

Cred acum că am comis o mare greşeală depla-sându-mă din nou spre est ca să o dau la şcoala particulară din Beardsley în loc să mă furişez peste frontiera mexicană cât încă mai era posibil şi să stau cuminte şi lâncezind câțiva ani în raiul subtropical, până când aş fi putut să mă căsătoresc netulburat cu micuța mea

creolă. Sunt nevoit să mărturisesc că, în funcție de condiția glandelor şi a ganglionilor mei, săream uneori în cursul aceleiaşi zile de la un Pol al nebuniei la celălalt - de la gândul că în jurul 'ui 1950 va trebui să mă descotorosesc într-un fel su altul de o adolescentă dificilă al cărei nimfetism agic se consumase - la gândul că prin răbdare Şi cu oarecare noroc aş reuşi să o determin să producă în cele din urmă o nimfetă cu sângele meu ln vinele ei încântătoare, o Lolita a Doua, care ar f opt sau nouă ani pe la 1960, când eu m-aş afla lRcă *dans la for ce de l'âge* ; într-adevăr, capacitatea

telescopică a creierului sau fără-de-creierului meu se dovedea îndeajuns de mare pentru a

distinge în depărtările timpului un *vieillard encore vert* - verde din cauza putrezirii ? - bizarul, afectuosul Humbert căruia îi lăsa gura apă, practicând arta de a fi bunic asupra Lolitei a Treia, nepoata nespus de grațioasă.
în zilele călătoriei noastre demente nu m-am îndoit o clipă de faptul că eram o catastrofă ca tată al Lolitei întâi. M-am străduit din răsputeri; am citit şi răscitit o carte cu titlul voit biblic *Cunoaşte-ți propria fiică* pe care am cumpărat-o de la acelaşi magazin de unde i-am luat lui Lo, când a împlinit treisprezece ani, volumul de lux, cu ilustrații comerciale „frumoase", al povestirii lui Andersen *Mica Sirenă.* Dar chiar în momentele noastre foarte bune, când stăteam şi citeam într-o zi ploioasă (privirea lui Lo sărind de la fereastră la ceasul-

brățară şi înapoi la fereastră) sau când luam liniştiți o masă bogată într-un salon aglomerat, sau ne distram cu un joc de cărți copilăresc, sau când ne duceam după cumpărături, ori ne uitam în tăcere, împreună cu alți automobilişti şi copiii lor, la vreo maşină sfărâmată, stropită cu sânge şi la pantoful din şanț al unei tinere (Lo, în timp ce conduceam mai departe: „Ai văzut? Era exact tipul de mocasin pe care am încercat să i-l descriu căpcăunului ăluia din magazin") ; chiar şi în împrejurări absolut întâmplătoare îmi dădeam seama că eu sunt un tată nereuşit, iar ea, o fiică nereuşită. Să fi contribuit deplasarea vinovată la alterarea forței noastre interpretative ? Se va îmbunătăți situația când vom avea un domiciliu stabil şi va merge cu regularitate la şcoală?

Am ales Beardsley deoarece în oraş existau o şcoală serioasă de fete şi un colegiu universitar pentru femei. Nutream dorința de a mă aşeza, de a fi *case,* voiam să mă fixez pe o suprafață cu un dese» complementar structurii mele şi în acest scop m-[arB] gândit la un profesor cunoscut de la Departamenti» de Franceză al Colegiului Beardsley, care era destul

de pregătit, astfel încât folosea manualul meu la orele lui. Ar fi fost încântat să țin acolo o prelegere, dar n-aveam intenția să dau curs invitației lui deoarece, aşa cum am remarcat o dată în confesiunile acestea, pentru mine nu exista fizic mai detestabil decât cel al colegienei-tip, cu pelvisul căzut, gambe groase şi ten jalnic (şi carnea vulgară de femelă-criptă

în care sunt îngropate de vii nimfetele mele); dar aveam mare nevoie de o „etichetă", de o oarecare notorietate şi de nişte aparenţe înşelătoare. Şi, dintr-un anumit motiv, aşa cum se va vedea limpede numaidecât, un motiv cam ridicol, compania bătrânului Gaston Godin mi se părea deosebit de sigură, în sfârşit, se punea problema banilor. Sub presiunea călătoriei noastre de plăcere, venitul meu se năruia. Trăgeam la cele mai ieftine hoteluri, e adevărat, dar bugetul meu suferea amputări teribile când ne instalam la un hotel de lux sau în vreo pretenţioasă fermă de agrement; în plus, sume ameţitoare se duceau pe excursii, tururi şi pe hainele lui Lo, iar bătrâna maşină Haze, deşi încă viguroasă şi foarte devotată, avea nevoie de numeroase

reparații minore şi majore. Printre hârtiile pe care autoritățile mi-au permis cu atâta amabilitate să le folosesc ca să-mi scriu relatarea am găsit, într-o hartă salvată ca prin minune de la distrugere, nişte însemnări privind cheltuielile noaste curente. Situația ar fi următoarea : în cursul anului extravagant 1947-l948, din august până în august, cazarea şi mâncarea ne-au costat în jur de 5.500 de dolari; benzina, uleiul şi reparațiile, 1.234, şi diversele cheltuieli suplimentare, o sumă asemănătoare; astfel că, în timpul celor aproximativ 150 de zile de deplasare propriu-zisă (am acoperit circa 27.000 de mile!) la care se adaugă aproape 200 de zile de staționări interpolate, modestul *rentier* a scos din buzunar circa 8.000 de dolari sau, °}ai bine zis, 10.000,

întrucât, cum sunt lipsit de simț practic, am scăpat din vedere cu siguranță o de alte note de plată.

211

Şi astfel rulam spre est. Satisfacerea pasiunii mele nu mă întărise sufleteşte, ci mai mult mă devastase, pe când ea strălucea de sănătate cu ghirlanda ei biliacă scurtă ca a unui băietan, deşi se înălțase cu vreo cinci centimetri şi crescuse în greutate cu patru kilograme. Hoinărisem pretutindeni, dar de fapt nu văzusem nimic. Iar astăzi mă surprind gândindu-mă că lunga noastră călătorie pângărise, pur şi simplu, cu o dâră sinuoasă de bale țara frumoasă, enormă, încrezătoare şi visătoare, care la momentul acela, aşa cum văd acum lucrurile, nu reprezenta pentru noi decât o

colecție de hărți mototolite, ghi-duri deteriorate, anvelope uzate, plus suspinele ei noaptea - noapte de noapte, noapte de noapte - ce se porneau din momentul când avea impresia că am adormit.
Trecând prin ornamentații de lumină şi umbră, am ajuns în Thayer Street numărul 14, unde un tinerel solemn ne-a întâmpinat dându-ne cheile şi un bilet de la Gaston, care închiriase casa pentru noi. Lo a mea nici măcar n-a binevoit să arunce o privire prin noua sa ambianță. A dat drumul fără s-o văd la radioul reperat imediat din instinct şi s-a tolănit pe sofaua din living; şi-a luat un teanc de reviste, băgându-şi mâna orbeşte, dar cu precizie în partea de jos a anatomiei unei măsuțe pentru lampă-
La drept vorbind, pe mine prea puțin mă

interesa unde locuiesc, esențial fiind să o țin pe Lolita undeva sub cheie; dar în cursul corespondenței mele cu vagul Gaston îmi imaginasem o casă din cărămidă îmbrăcată în iederă. în realitate, locuința semăna deprimant cu vila Haze (care se afla la depărtare de numai 400 de mile): acelaşi tip anost şi cenuşiu de construcție - cu acoperiş din şiță şi tende verzi, sp[a'] lăcite; iar camerele, mai mici şi mobilate consecvent

212

în stilul pluş-şi-plăci-metalice, erau foarte asemănător distribuite. Cabinetul meu, totuşi, s-a dovedit a fi o cameră mult mai spațioasă, cu pereții îmbrăcați din podea până-n tavan cu şirurile celor două mii de volume de chimie, disciplină pe care proprietarul meu (aflat la

momentul acela în concediu sabatic) o preda la Colegiul Beardsley.
Şcoala pentru fete din Beardsley, o şcoală cu taxe mari în care se includeau masa de prânz şi o sală de gimnastică extraordinară, îşi propunea în principiu să educe tinerele corpuri, dar, speram eu, fără a neglija educația teoretică a minților acestora. Gaston Godin, care avea rareori dreptate în judecățile sale despre habitusul american, mă prevenise că şcoala din Beardsley s-ar putea să fie una din instituțiile unde fetele nu învață „cum să scrie foarte bine, ci cum să miroasă foarte bine" - cum s-a exprimat el, îndrăgostit ca orice străin de asemenea formulări. Cred că nu se realiza nici măcar atâta. La prima întrevedere, directoarea Pratt s-a arătat mulțumită de

„frumoşii ochi albaştri" ai copilului meu (albaştri! Lolita!) şi de prietenia mea cu fermecătorul „geniu francez" (geniu! Gaston!) - şi apoi, după ce a dat-o pe Dolly pe mâna unei domnişoare Cormorant, şi-a încreţit fruntea într-un soi de *requeillement* şi a cuvântat:

„Nu insistăm prea mult, domnule Humbird, ca elevele noastre să devină şoareci de bibliotecă sau [s]ă ajungă să debiteze dintr-o răsufare capitalele Europei, pe care oricum nu le ştie nimeni, sau să învețe pe de rost datele bătăliilor uitate. Ne preocupă însă adaptarea copilului la viața grupului. Iată de ce punem accentul pe cei patru D: Dramatizarea, dansul, Dezbaterea şi Datarea. Ne confruntăm cu [a]numite fapte. încântătoarea dumneavoastră

Dolly va intra numaidecât într-un grup de vârstă omogen, unde datele, datarea, îmbrăcămintea la zi, cartea la 2* eticheta la zi vor fi la fel de importante pentru ea C sunt, să zicem, afacerile, relațiile de afaceri,

213

succesul în afaceri pentru dumneavoastră, sau cum e (zâmbind) fericirea fetelor mele pentru mine. Dorothy Humbird este de multă vreme implicată într-un întreg sistem de viață socială care constă, fie că ne place sau nu, din tarabele cu hot-dog, prăvăliile de la colțul străzii, lacto-barurile şi coca-cola, cinematografele, dansurile, picnicurile pe țărmul oceanului şi chiar şedințele de cosmetică! Fireşte, noi, aici, la Şcoala Beardsley, dezaprobăm o parte din activitățile acestea, iar pe altele le canalizăm în

direcții mai constructive, dar ne străduim din răsputeri să ne întoarcem cu spatele spre ceață şi să privim soarele drept în față. Mai pe scurt, pe noi nu ne interesează atât compoziția, cât comunicarea şi adoptăm tehnicile de predare corespunzătoare. Adică, în pofida respectului față de Shakespeare şi față de alții, noi nu vrem ca fetele noastre să se cufunde în studiul unor cărți mucezite; dimpotrivă, dorim să *comunice* liber cu lumea vie din jurul lor. Bâjbâim încă, probabil, dar bâjbâim în mod inteligent, asemenea ginecologului care palpează o tumoare. Noi gândim, dr. Humburg, în termeni organismali şi organizațio-nali. Am renunțat la numeroase subiecte irelevante prezentate în mod tradițional tinerelor fete şi care odinioară nu

lăsau loc pentru asimilarea cunoştinţelor şi deprinderilor şi aptitudinilor necesare pentru organizarea existenţei lor viitoare şi - cum ar putea adăuga un cinic - a existenţei soţilor lor. Domnule Humberson, hai s-o luăm altfel; poziţia unei stele este importantă, dar locul cel mai potrivit pentru aşezarea frigiderului în bucătărie e şi mai important, poate, pentru gospodina-boboc. Sperați ca şcoala să ofere copilei dumneavoastră o educaţie temeinică, după cum spuneţi. Dar ce înţelegeţi duoa-neavoastră prin educaţie ? Odinioară educaţia era în primul rând un fenomen verbal; aşadar, în cazul când se apucau să învețe pe de rost o enciclopedie bună, fata sau băiatul ajungeau să ştie tot atât cât le-ar fi oferi şcoala, dacă nu mai mult. Dr. Humm[er]

JL

vă dați seama că pentru copilul preadolescent modern datele de istorie medievală sunt valori mai puțin vitale decât cele ale week-end-ului (clipeşte)? - ca să repet calamburul pe care şi l-a permis mai deunăzi psihanalista Colegiului Beardsley. Nu trăim numai într-o lume a gândurilor, ci şi într-o lume a lucrurilor, în absența experienței, cuvintele sunt lipsite de sens. Pentru numele lui Dumnezeu! de ce ar interesa-o pe Dorothy Hummerson Grecia şi Orientul cu haremurile şi cu sclavii lor?". Programul expus de directoarea Pratt aproape m-a îngrozit, dar am discutat cu două doamne inteligente care aveau legături cu şcoala şi am aflat că lecturile fetelor erau destul de

temeinice, iar direcția „comunicare" avea mai mult rol publicitar, fiindcă şcoala de modă veche din Beardsley îşi anunța zgomotos adeziunea la orientările pedagogice moderne pentru a-şi îmbunătăți situația financiară, deşi îşi păstra nealterat ştaiful.

Şcoala particulară din Beardsley mi se părea interesantă şi din alt motiv, un motiv ce poate vi se va părea caraghios, dar care avea mare importanță pentru mine, fiindcă aşa sunt eu făcut. Exista peste drum de casa noastră un maidan plin de buruieni şi câteva tufişuri policrome, pe care se mai vedeau o grămadă de cărămizi, câteva scânduri împrăştiate şi spuma movului şi cromului patinat al florilor de toamnă. Prin acest interval se zărea porțiunea lumi-niscentă a Drumului Şcolii,

care era paralel cu strada noastră, Thayer Street, şi ceva mai încolo, terenul de sport al şcolii. Această dispunere generală ar fi Păstrat ziua lui Dolly lângă ziua mea de lucru, ceea ce mi-ar fi adus o mare alinare sufletească. In plus, am intuit imediat plăcerea de care mă voi bucura observând din biroul (şi totodată dormitorul) meu, cu ajutorul unui binoclu puternic, nimfetele - pre-zente întotdeauna într-un procentaj statistic constant - printre celelalte copile ce se jucau în jurul lui Dolly în timpul pauzelor; din nefericire, chiar în

prima zi de şcoală au sosit muncitorii şi au înălțat undeva pe maidan un gard şi, cât ai bate din palme, în spatele gardului a început să crească răutăcioasă o construcție din lemn

roşcat, blocând complet perspectiva mea magică; şi după ce au înălțat clădirea atât cât trebuia ca să strice totul, constructorii aceia absurzi şi-au suspendat activitatea şi n-au mai apărut niciodată.

Când locuieşti pe o stradă numită Thayer Street în zona rezidențială verde, brun-roşcată, aurie dintr-un suav orăşel academic, e imposibil să n-ai câțiva vecini bineți care te întâmpină amabili şi zgomotoşi. Mă mândream cu temperatura exactă a relațiilor mele cu ei, care nu erau niciodată grosolane, ci întotdeauna distante. Vecinul dinspre vest, om de afaceri ori profesor de colegiu - sau şi una, şi alta -, mi se adresa câteodată în timp ce tundea nişte flori târzii din grădină, când îşi spăla maşina sau - ceva mai târziu - când

dezgheța aleea de la intrare (nu-mi pasă dacă verbele sunt greşite sau nu), dar mormăielile mele scurte, abia articulate, cu sonorități convenționale strict confirmative sau expresiile mele interogative menite să umple pauzele au înlăturat orice risc de apropiere. Două case flan-cau măidănaşul de vizavi. în una nu locuia nimeni, în cealaltă stăteau două profesoare de engleză, Miss Lester, tunsă scurt şi îmbrăcată în taioare de tweed, şi ofilita Miss Fabian. în scurtele conversații de pe trotuar îmi vorbeau (Dumnezeu să le binecuvânteze tactul!) numai de frumusețea fragedă a fiicei mele şi de farmecul naiv al lui Gaston Godin. Cu adevărat periculoasă se dovedea vecina dinspre est, o persoană rigidă, cu nas ascuțit, al cărei frate răposat fusese administratorul

clădirilor şi terenurilor deținute de Colegiu.
Mă instalasem la fereastra livingului

şi vedeam cum o pândeşte pe Dolly, aşteptând înfrigurată întoarcerea iubitei mele de la şcoală. Odioasa fată bătrână, care încerca să-şi ascundă curiozitatea indiscretă, morbidă, sub masca unei dulci bunăvoințe, stătea sprijinită în umbrela subțire (lapovița se oprise şi soarele umed şi rece se arătase sfios), iar Dolly, deschisă la paltonul maro, deşi era timp urât, ținându-şi la piept legăturica de cărți şi cu genunchii roz ivindu-se peste carâmbul cizmelor înalte „wellington", surâdea timid, temătoare parcă, şi zâmbetul îi lumina o clipă chipul cârn care, datorită, probabil, luminii palide de iarnă, părea aproape banal, în stilul

măgdlein rustic german; Dolly asculta şi răspundea la întrebările Domnişoarei de Est: „Şi unde spui că e mama ta ?"; „Şi tatăl tău cu ce se ocupă?"; „Da" unde ați locuit înainte?". Altădată, creatura asta infectă m-a acostat salutându-mă tân-guios, dar am fentat-o; şi după câteva zile ne-a trimis un plic cu chenar albastru, în care se afla un bilet drăgălaş, amestec de otravă şi melasă: o invita pe Dolly să-i facă o vizită într-o duminică, să stea într-un fotoliu şi să răsfoiască „teancurile de cărți frumoase primite în copilărie de la mama ei, în loc să dea radioul la maximum ținându-l deschis până noaptea târziu".

Trebuia, de asemenea, să fiu atent cu doamna Holigan - moştenită, împreună cu aspiratorul, de la chiriaşii anteriori -, care venea să deretice

casa Şi să gătească - destul de prost, de altfel. Dolly lua masa de prânz la şcoală, deci nu exista nici un pericol; şi devenisem expert în pregătirea unui mic dejun consistent, iar seara îi încălzeam cina pregătită de doamna Holigan. Femeia era amabilă şi inofensivă şi avea, slavă Domnului, vederea destul de slabă, încât nu observa detaliile, iar eu ajunsesem să fac patul ca o adevărată gospodină; şi totuşi mă obseda permanent senzația că a rămas vreo pată fatală cine ştie pe unde sau că naiva Lo, cuprinsă deodată de o simpatie irezistibilă, ar fi în

stare de unele indiscreții în cursul trăncănelii tihnite din bucătărie. Dar momentele când prezența doamnei Holigan coincidea cu aceea a Lolitei erau rare. Simțeam adesea că locuiesc

într-o casă din sticlă şi că în orice clipă vreo mutră pergamentoasă, cu buze subțiri, o să iscodească cu privirea prin fereastra cu storurile ridicate - groaznică neglijență! - ca să asiste nestingherită la scene... dar ce scene! Chiar şi cel mai ticălos *voyeur* ar fi plătit o mică avere ca să le vadă!

6

Un cuvânt despre Gaston Godin. Mă încânta compania lui - sau, cel puțin, nu-mi venea greu să o suport - dintr-un motiv extrem de simplu, şi anume vraja siguranței absolute pe care această persoană corpolentă o proiecta asupra tainei mele. Nu o cunoştea, nu aveam nici un motiv să mă încred în el; în plus, fiind prin excelență egocentric şi abstract, el nu era în stare să observe sau să bănuiască vreun lucru

care să-l determine să-mi pună întrebări directe, obligându-mă astfel să-i dau un răspuns fără echivoc. Mă lăuda față de beardsleyeni, era heraldul meu cel bun. *Mes gouts* şi statutul Lolitei l-ar fi interesat, probabil - dacă le-ar fi descoperit -, doar în măsura în care i-ar fi explicat firescul comportării mele față de *el,* o comportare lipsită de orice reținere politicoasă şi de aluzii deocheate; fiindcă în pofida minții sale banale şi a memoriei sale slabe, Gaston îşi dădea, cred, seama că ştiu despre el mai multe lucruri decât cetățenii din Beardsley. Era un burlac lipsit de nerv, molatic, melancolic, care se strâmta în partea de sus a corpului: peste umerii înguşti, aşezați la înălțimi diferite, trona capul conic ca o pară, cu păr negru, lucios, pe

o parte, şi câteva meşe lipite pe cealaltă. Jumătatea inferioară a trupului său era enormă, însă Gaston se deplasa printr-o curioasă

furişare elefantină pe picioarele sale fenomenal de zdravene. Se îmbrăca întotdeauna în negru, chiar şi cravata lui era neagră; se îmbăia rar; vorbea o engleză burlescă. Şi totuşi, pentru beardsleyeni, Gaston era un tip simpatic, amabil, chiar dacă foarte năzuros; vecinii îl răsfățau; îi ştia pe nume pe toți băiețaşii din vecinătate (el locuia la câteva blocuri depărtare de mine) şi îi punea pe unii să-i curețe trotuarul, să ardă frunze în curtea din spate, să-i aducă lemne din magazie şi chiar să facă mici corvezi pe lângă casă; în schimb, îi îndopa cu bomboane de ciocolată

umplute cu băuturi *adevărate* — în intimitatea unei vizuini din subsolul casei lui mobilate oriental cu pumnale şi pistoale amuzante aranjate în linie de bătaie pe pereții mucegăiți, acoperiți cu covoare, printre conductele camuflate de apă fierbinte. La etaj avea un studio - bătrânul escroc se ocupa puțin şi de pictură. împodobise peretele înclinat al studioului (de fapt, avea dimensiunile unei camere de mansardă) cu fotografiile mari ale unor personalități venerate: meditativul Andre Gide, Ceaikovski, Norman Douglas, alți doi bine cunoscuți scriitori englezi, Nijinski (numai coapse şi frunze de viță), Harold D. Doublename (un profesor stângist cu ochi înnegurați de la o universitate din Vestul Mijlociu) şi Marcel Proust. Bieții oameni

stăteau gata să se prăvălească peste tine de pe planul lor înclinat. Avea de asemenea un album cu instantanee - nu lipsea nici un Jacky sau Dicky din vecinătate - şi când se întâmpla să-l răsfoiesc şi să fac vreo remarcă întâmplătoare, Gaston îşi pungea buzele groase şi le țuguia melancolic şi murmura *„Oui, ils sont gentils"*. Ochii lui căprui rătăceau peste diferitele vechituri sentimentale şi artistice din încă-Pere şi peste propriile *toiles* banale (ochi primitivi, convenționali, chitare secționate, sfârcuri albastre Şi desenele geometrice ale epocii) şi, arătând vag spre un bol de lemn pictat sau spre o vază marmorată, spunea: *JPrenez donc une de ces poirs. La bonne*

dame d'en face m'en offre plus que je n'en

peux savourer". Sau: *JAississe Taille Lore vient de me donner ces dahlias, belles fleurs que j'execre".* (Sumbru, trist, plin de întreg plictisul lumii.)

Din motive lesne de înțeles, preferam să jucăm cele două, trei partide de şah săptămânale la mine acasă. Stătea cu mâinile sale cărnoase şi moi în poală şi privea tabla de şah ca şi cum ar fi avut în față un cadavru. Părea un idol bătrân şi prăpădit. Respira greu şi se gândea zece minute - apoi făcea o mişcare greşită. Sau, după o perioadă şi mai lungă de gândire, omul nostru cumsecade anunța uneori: AM *roi!* cu un hârrr lent de câine bătrân care avea în substrat un sunet ca de gargară ce îi punea fălcile în vibrație; apoi, oftând adânc, îşi înălța sprâncenele circumflexe când îi atrăgeam

atenția că el însuşi se găseşte în poziție de şah. Uneori auzeam din cabinetul meu rece cum Lo exersa în picioarele goale tehnici de dans în livingul de la parter; dar simțurile lui Gaston erau suficient de tocite şi nu sesizau ritmurile acelea nude — şi-unu, şi-doi, şi-unu, şi-doi, greutatea trecea pe piciorul drept bine întins, piciorul în sus şi spre în afară, şi-unu, şi-doi şi doar când Lo începea să sară - şi desfăcea picioarele în înaltul săriturii, îşi îndoia un picior, îl întindea pe celălalt şi zbura şi ateriza pe poante -, de-abia atunci adversarul meu palid, pompos, morocănos îşi freca scăfârlia sau obrazul ca şi cum confunda bufniturile cu loviturile de pumnal ale formidabilei mele Regine.

Uneori Lolita intra pleoştită în cameră în timp

ce noi urmăream concentrați tabla de joc - şi de fiecare dată era o adevărată desfătare să vezi cum Gaston, cu ochii săi de elefant pironiți în continuare pe piesele lui, se ridică ceremonios să-i strângă mâna şi numaidecât dă drumul degetelor ei moi şi, fără sâ o privească măcar o dată, se lasă din nou pe scaunul lui, rostogolindu-se în capcana pe care i-o pregătisem, într-o zi din apropierea Crăciunului, după ce

nu-l văzusem vreo două săptămâni, m-a întrebat: *JSt toutes vos fillettes elles vont bienl",* de unde mi-am dat seama că o multiplicase pe Lolita mea unică prin cifra stilurilor vestimentare percepute de privirea lui meditativă lăsată în jos în timpul apariţiilor ei;

blugi, fustă, pantaloni scurți, halatul matlasat. Nu vreau să mă ocup atât de mult de bietul om (din nenorocire, un an mai târziu, în timpul unei călătorii în Europa, din care nu s-a mai întors, Gaston a fost implicat într-o *sale histoire,* în Napoli — loc mai bun nu şi-a găsit!). Nu aş fi amintit de existența lui la Beardsley dacă nu ar fi fost atât de strâns legată de cazul meu. Am nevoie de el pentru apărarea mea. Nu avea nici un fel de talent. Era un profesor mediocru, cărturar de două parale, un bătrân pervertit sexual, ursuz, respingător, care disprețuia profund stilul de viață american şi ignora triumfător limba engleză, trăind acolo, în mărginită şi îngâmfata Nouă Anglie, adulat de bătrâni şi răsfățat de tineri -oh, dar s-a simțit minunat şi i-a prostit

pe toți; şi iată-mă şi pe mine.

*■ Sunt confruntat acum cu obligația neplăcută de a consemna prăbuşirea definitivă a moralității Lolitei. Se implicase destul de puțin în pasiunea pe care o stârnise, dar dorința ei de a profita pecuniar nu ieşise încă la suprafață. Eram slab, nesăbuit, nim-feta şcolăriță mă subjugase. O dată cu degenerarea elementului uman, pasiunea, tandrețea şi chinul meu creşteau întruna; şi ea le-a speculat.

Suma pe care i-o plăteam săptămânal, condiția fiind ca ea să-şi îndeplinească obligațiile ei fundamentale, a fost de douăzeci şi unu de cenți la începutul erei Beardsley - şi s-a ridicat la un dolar şi cinci cenți în ultima perioadă. Aranjamentul mi se

părea extrem de generos, dacă aveam în vedere că primea în permanență de la mine nenumărate mici daruri şi, la cerere, îi cumpăram orice fel de dulciuri şi o duceam la toate filmele de sub lună - deşi, fireşte, nu scăpăm prilejul şi-i ceream un sărut în plus sau chiar o întreagă colecție de mângâieri asortate dacă ştiam că doreşte foarte tare cine ştie ce distracție juvenilă. Şi totuşi, nu mă descurcam prea uşor cu ea. îşi câştiga cei trei cenți - sau cele trei monede de cinci cenți - pe zi cu o indiferență ucigătoare ; şi se dovedea un negociator nemilos când îi stătea în putere să-mi refuze anumite elixiruri paradiziace ale dragostei, cu acțiune lentă, ruinătoare, în lipsa cărora aş fi supraviețuit doar câteva zile, or

natura duioasă a dragostei mă împiedica să le obțin prin forță. Cunoscându-şi puterea magică a buzelor catifelate, a izbutit — în cursul unui singur an şcolar! — să ridice prima pentru o îmbrățişare sofisticată la trei sau chiar patru dolari. Oh, Cititorule ! Te rog să nu râzi imaginându-ți cum stau pe cărbunii încinşi ai bucuriei şi emit monede de zece cenți şi un sfert de dolar şi dolari din argint masiv zdrăngănind ca un automat ieşit din minți care vomită bogății; şi cum, asistând la această epilepsie săltăreață, ea înhăța hotărâtă grămada de monede, o strângea în pumnul ei mic - pe care oricum i-l deschideam după aceea dacă nu izbutea să-mi scape printre degete şi să o şteargă ca să-şi ascundă prada. Şi aşa cum, din două în două zile, hoinăream prin jurul şcolii

şi vizitam prăvălioarele, păşind cu picioarele amorțite, şi iscodeam aleile cețoase şi ascultam, printre bătăile inimii şi frunzele care cădeau, râsetele îndepărtate ale fetelor; tot astfel uneori îi jefu-iam camera, cercetam hârtiile rupte şi aruncate la coşul de gunoi pictat cu trandafiri şi căutam p[e] sub perna patului ei feciorelnic pe care de-abia îl făcusem cu mâna mea. O dată am găsit opt bancnote de câte un dolar într-una din cărțile ei *(Comoara din Insulă* - nici că se putea mai bine), iar altădată,

o tainiță din perete, mascată de „Mama" lui Whistler, a produs douăzeci şi patru de dolari şi ceva mărunțiş - să zicem douăzeci şi patru de dolari şi şaizeci de cenți pe care i-am

subtilizat liniştit şi, ca urmare, a doua zi ea a acuzat-o în fața mea pe bătrâna doamnă Holigan, spunându-i că e o hoață ordinară. Până la urmă s-a ridicat la înălțimea coeficientului ei de inteligență şi a găsit un loc mai sigur pentru comoară, pe care nu am reuşit să-l mai descopăr; dar la acel moment scăzusem drastic prețurile, obligând-o să-şi câştige cu sudori şi dezgustător permisiunea de a participa la programul teatral al şcolii; fiindcă nu mă temeam că o să mă ruineze, mi-era frică să nu adune destui bani ca să fugă. Bietul copil cu priviri aprige îşi închipuia, cred, că va reuşi să ajungă doar cu cincizeci de dolari în pungă pe Broadway sau la Hollywood - sau în bucătăria mizeră a unui birt (Angajăm ajutoare) într-un stat mohorât

din fosta prerie, unde bate vântul, stelele sclipesc şi maşinile, şi barurile, şi barmanii, şi toate lucrurile sunt întinate, sfâşiate, moarte.

8

Am făcut tot posibilul, onorată Curte, ca să abordez problema băieților. Oh, am urmărit chiar o «Rubrică a Adolescenților" din *Beardsley Star* ca să înțeleg cum să mă port! Un cuvânt pentru tați. Nu-i înspăimântați şi nu-i alungați pe prietenii fiicei voastre. Poate vă e

cam greu să admiteți că băieții o găsesc acum atră-

j gătoare. Pentru voi ea este încă o fetiță. Pentru

! băieți, e fermecătoare şi nostimă, frumoasă şi veselă.

Ei o plac. Astăzi încheiați mari afaceri în biroul
vostru directorial, dar ieri nu erați decât liceanul
Jim care-i ducea cărțile lui Jane. Vă mai amintiți ?
Nu doriți ca fiica dumneavoastră — acum când a
venit vremea ei - să fie fericită şi să se simtă

i' înconjurată de admirația băieților pe care îi - •■ agreează ? Nu vreți să se distreze, firesc, împreună ?
Să se distreze firesc? Oh, Doamne Dumnezeule!
De ce nu i-ați considera pe băieți oaspeți în casa voastră? De ce să nu discutați cu ei? De

ce să nu-i faceți să vorbească, să râdă, să se simtă în largul lor?
Fii binevenit, prietene, în acest bordel!
Dacă ea încalcă regulile, nu explodați zgomotos în fața partenerului ei de greşeală. Aveți grijă să primească bruftuluiala între patru ochi. Şi nu-i mai faceți pe băieți să simtă că e fiica unui căpcăun bătrân.
întâi şi întâi, bătrânul căpcăun a întocmit o listă cu titlul „Complet interzise" şi alta cu „Admise cu neplăcere". Absolut interzise: întâlnirile simple sau duble, sau triple - fiindcă pasul următor ar fi fost, fireşte, orgia în masă. Avea voie să se ducă la cofetărie cu prietenele ei şi acolo să se hlizească, să chicotească şi să flecărească cu bărbătuşi întâlniți întâmplător, în timp ce eu aşteptam în maşina parcată la o

distanță convenabilă; şi i-am promis că dacă grupul ei va fi invitat la balul anual dat de Academia Butler pentru Băieți (sub supraveghere strictă, fireşte) de un grup de tineri socialmente acceptabili, aş fi dispus, eventual, să mă gândesc dacă o fată poate îmbrăca la paisprezece ani prima ei „rochie de gală" (rochie în care adolescentele cu brațe subțiri seamănă cu nişte flamingi). în plus, i-am promis să aranjez o petrecere la noi acasă la care îi permiteam să-şi invite prietenele cele mai drăguțe şi băieții cei mai simpatici pe care i-a cunoscut la balul de la Butler. Dar i-am spus ritos că atâta vreme cât va dura regimul meu nu-i voi permite niciodată, dar niciodată, să meargă la cinematograf cu un tânăr în rut sau să se giugiulească într-o

maşină, sau să se ducă la petrecerile cu băieți şi fete din casele colegelor de şcoală, sau să trăncănească la telefon cu un băiat, fără să aud eu ce vorbesc, chiar dacă „discutam numai despre relațiile lui cu o prietenă de-a mea". Lo turba - îmi spunea că sunt un escroc împuțit şi chiar mai rău - şi probabil mi-aş fi ieşit din răbdări dacă n-aş fi descoperit destul de curând, răsuflând uşurat şi încântat, că furia ei nu se datora, de fapt, interzicerii unor delectări concrete, ci suprimării unui drept de natură generală. Vedeți, eu anulam programul convențional, distracțiile standard, „lucrurile pe care le face toată lumea", activitățile de rutină ale tinerilor; or, nu există ființă mai conservatoare decât copilul, mai ales fetița,

chiar dacă e şatenă şi bronzată, cea mai mitopoetică nimfetă în ceața de octombrie a livezii.
Să nu mă înțelegeți greşit. Nu sunt deloc sigur că în cursul iernii n-a reuşit să aibă, întâmplător, contacte indecente cu tineri necunoscuți. Deşi îi controlam foarte strict timpul liber, apăreau în permanență intervale neprevăzute şi Lo se pierdea în explicații atât de elaborate, încât nu merită să le consemnez în relatarea mea. Fireşte, gelozia mea îşi ținea gheara ascuțită înfiptă permanent în pânzele fine țesute de perfidia nimfetei; dar aveam sentimentul - şi acum pot să confirm acurateța sentimentului meu -că nu existau motive serioase de nelinişte. N-am descoperit niciodată, e adevărat, vreun grumaz tânăr,

puternic, fascinant, cuceritor printre figuranții masculini care pâlpâiau în fundal, dar siguranța mea avea o altă explicație: era „copleşitor de evident" (expresia favorită a mătuşii mele Sybil) pentru mine că toate varietățile de liceeni - de la țâştbâştiul asudat pe care îl înfioară „ținutul de mână" până la siluitorul mfatuat, plin de pustule şi cu o maşină de mare viteză - o plictiseau în egală măsură pe amanta ea tânără şi sofisticată. „Larma asta în jurul băieților e de tot haiul" a mâzgălit ea în interiorul unui

manual şi, dedesubt, cu scrisul Monei (Mona trebuia să pice din clipă-n clipă), se afla o remarcă vicleană: „Ce zici de Rigger?" (şi el urma să vină).

Aşadar filfizonii pe care i-am văzut în compania ei nu prezentau nici un interes. De pildă, Flanelă Roşie a condus-o o dată, în ziua primei ninsori; i-am văzut de la fereastra salonului cum discutau în fața verandei. Era îmbrăcată cu primul ei palton de stofă cu guler de blană; avea o mică şapcă maro pe coafura îndrăgită de mine - cu bretonul pe frunte, părul ridicat deasupra urechilor şi buclele pe spate - şi avea mocasinii negri îmbibați de apă şi ciorapii ei albi mai stropiți ca oricând. îşi ținea ca de obicei cărțile lipite de piept în timp ce vorbea sau asculta şi picioarele ei gesticulau fără încetare; îşi punea vârful mocasinului drept peste bombeul stângului, îl trăgea înapoi, încrucişa picioarele, se legăna uşor, schița doi-trei paşi şi relua seria de la început. Mai era şi

Hanorac. Discuta cu ea în fața unui restaurant într-o duminică după-amiază, în timp ce mama şi sora lui încercau să mă îndepărteze ca să nu-i văd - chipurile, voiau să discute cu mine. M-am lăsat târât de ele, dar privirea mea era ațintită spre dragostea mea unică. îşi formase mai multe poze convenționale; de pildă, stilul adolescent-politicos de a arăta că „te umflă râsul" înclinând capul şi astfel, când simțea că o chem, mima în continuare o veselie irepresibilă, se întorcea din drum câțiva paşi, apoi făcea stânga-mprejur şi se îndrepta spre mine cu un zâmbet ofilit. Pe de altă parte, îmi plăcea -fiindcă, probabil, îmi amintea de prima ei mărturisire de neuitat - trucul ei, suspinul „oh, Doamne", ca o supunere glumeață şi melancolică în fața sorții sau emiterea unui

lung „Nu-u" într-o tonalitate profundă, aproape mârâită atunci când soarta o lovea cu adevărat. Mai presus de toate - fiindcă vorbim de mişcare şi de tineret -, îmi plăcea s-o văd cum parcurge în sus şi în jos Thayer Street pe frumoasa ei bicicletă trei sferturi: se înălța pe pedale, le împingea din răsputeri, apoi se lăsa din nou în şa într-o

poză languroasă, în timp ce viteza scădea de la sine; se oprea la cutia noastră poştală şi, stând cu picioarele desfăcute, răsfoia zgomotos o revistă găsită acolo, o punea la loc, îşi lipea limba de un colț al buzei de sus, îşi făcea vânt cu piciorul, se sălta în şa şi sprinta din nou prin umbra debilă şi prin soare.

în general aveam senzația că se adaptase la

mediu mai bine decât sperasem, ținând cont de răsfățul copilei-sclav şi de smucelile de comportament pe care le simulase naiv în iarna precedentă în California. Nu mă pot obişnui deloc cu starea permanentă de nelinişte în care trăiesc vinovații, potentații, cei foarte sensibili, dar simțeam că procedez cum se cuvine pentru a salva aparențele. Stăteam întins pe patul meu îngust din cabinet, după ce petrecusem momente de adorație şi disperare în dormitorul rece al Lolitei, şi treceam, de regulă, în revistă ziua care se terminase verificându-mi propria imagine în timp ce ea bântuia obsedantă prin fața ochiului magic al minții mele. Urmăream cum dr. Humbert, brunet şi frumos, cu fizionomie oarecum celtică, anglican procatolic, probabil, sau, poate, foarte pro-

catolic, îşi conduce fiica la şcoală. îl văd cum o salută, cu zâmbetul său domol şi cu sprâncenele ca de reclamă, stufoase, negre, plăcut arcuite, pe buna doamnă Holigan care duhneşte de te trăsneşte (şi la prima ocazie va ataca ginul stăpânului). L-am văzut pe domnul West, călău pensionar sau scriitor de opuscule religioase - cui ce-i pasă? -, şi pe vecinul Cutărică, sunt francezi sau elvețieni probabil, care medita aplecat pe maşina de scris din cabinetul său, în dreptul ferestrei, cu profilul lui uscățiv şi cu meşă hitleristă lipită de fruntea palidă. în week-end-uri, profesorul H. poate fi văzut, într-un palton bine croit şi cu mănuşi maro, cum se duce cu fiica sa la Walton Inn (renumit pentru iepuraşii chinezeşti cu fundă violetă şi cutiile de ciocolată printre care te

aşezi şi aştepți un prânz pentru două persoane la o masă care e plină încă de firimiturile predecesorilor). în

227

zilele de lucru, pe la ora 1 p.m., poate fi văzut cum o salută cu demnitate pe Miss Est cea cu ochi de Argus, în timp ce manevrează ca să-şi scoată maşina din garaj, să ocolească afurisiții arbuşti decorativi şi să coboare strada alunecoasă. Iată-l în biblioteca sufocantă a Colegiului Beardsley, aşezat printre tinere corpolente, prinse şi împietrite în revărsarea cunoaşterii umane; îşi ridică privirea rece de pe carte şi se uită la ceas. Traversează campusul împreună cu preotul Colegiului, reverendul Rigger (care preda Biblia şi la Şcoala Beardsley). „Mi s-a spus că mama ei a

fost o actriță celebră care a murit într-un accident de avion. Cum? Cred că am înțeles eu greşit. Aaa... aşa stau lucrurile. înțeleg. Foarte trist." (Aha, o idealizează pe maică-sa.) împing uşor căruciorul meu prin labirintul supermarketului în urma profesorului W., care este, ca şi mine, un văduv amabil, cu mişcări lente şi ochi de țap. Dau zăpada la o parte cu lopata, sunt în cămaşă şi vestă şi cu un şal mare, alb cu negru, în jurul gâtului. O urmez fără să dau semne de grabă rapace (ba chiar mă opresc să-mi şterg picioarele pe preş) pe fiica mea care vine de la şcoală şi intră în casă. O duc pe Dolly la dentist - asistenta drăguță îi zâmbeşte - reviste vechi - *ne montrez pas vos zhambes.* Când îşi ia cina în oraş, împreună cu Dolly, domnul Edgar H. Humbert e văzut cum

îşi consumă tacticos cotletul, în stil continental, cu furculița şi cuțitul. Audiază încântat, în dublu exemplar, un concert: doi francezi potoliți, cu chipuri încremenite, aşezați unul lângă altul, cu fetița melomană a lui Monsieur H.H. de-a dreapta tatălui ei şi cu băiețelul meloman al profesorului W. (tatăl îşi petrecea o seară igienică în Providence) la stânga lui Monsieur G.G. Deschide garajul, pătratul de lumină care înghite maşina şi apoi se stinge, într-o pijama elegantă, trage storurile în dormitorul lui Dolly. Sâmbăta dimineța, nevăzut, îşi cântăreşte solemn în baie fetişcana cu pielea albită de iarnă. E văzut şi auzit cum duminica dimineață - el nu

frecventează biserica - îi spune să nu întârzie

lui Dolly, care se duce la terenul de tenis acoperit. Şi iată-l primind o colegă de-a Lolitei, o fată dotată cu un deosebit simț de observație: „Văd pentru prima oară un bărbat în smoching, domnule, dacă nu-i socotesc pe cei din filme, fireşte".

9

De-abia aşteptam să-i întâlnesc prietenele care, însă, s-au dovedit complet dezamăgitoare. Iată-le: Opal Cutărică şi Linda Hali, şi Avis Chapman, şi Eva Rosen, şi Mona Dahl (cu excepția unuia, numele sunt, evident, aproximări). Opal era o ființă timidă, fără forme, cu ochelari, plină de coşuri, îndrăgostită la nebunie de Dolly, care o tiraniza. Cu Linda Hali, campioana de tenis a şcolii, Dolly juca cel puțin de două ori pe

săptămână: am senzația că Linda era o nimfetă autentică, dar dintr-un motiv necunoscut, ea nu venea - nu i se permitea, probabil, să vină - în casa noastră; de aceea mi-o amintesc doar sub forma unei străfulgerări solare pe terenul acoperit. Dintre celelalte, cu excepția Evei Rosen, nici una n-avea stofă de nimfetă. Avis, o copilă insignifiantă, dolofană, avea picioarele păroase, iar Mona, frumoasă la modul senzual-vulgar şi doar cu un an mai mare decât iubita mea care creştea în vârstă, ieşise de mult din starea de nimfetă, dacă, întâmplător, fusese vreodată. Pe de altă parte, Eva Rosen, o mică persoană dislocată din Franța, oferea un bun exemplu de copil frumos, dar nu cine ştie ce, care dezvăluia amatorului perspicace câteva dintre elementele

de bază ale magiei nimfice, de pildă silueta puberă perfectă, ochii languroşi şi pomeții înalți ai obrajilor. Avea părul arămiu, lucios, mătăsos ca al Lolitei, iar trăsăturile chipului delicat, alb ca laptele, şi buze roz şi gene argintii ca solzii de peşte erau mai puțin viclene decât ale semenelor ei - marele clan al roşcatelor

intrarasiale; de altfel, ea nu purta uniforma lor verde, ci se îmbrăca, după cum îmi amintesc, în negru sau vişiniu închis - un pulover negru foarte elegant, de exemplu, şi pantofi negri cu tocuri înalte şi-şi făcea unghiile cu roşu-granat. Vorbeam cu ea franțuzeşte (producându-i o mare neplăcere lui Lo). Intonațiile copilului erau încă impresionant de pure, însă cuvintele

uzuale la şcoală şi la jocuri le lua din americana curentă, şi atunci în vorbirea ei apărea un uşor accent de Brooklyn, amuzant la o mică pariziană care urma o şcoală selectă din Noua Anglie cu pretenții îndoielnice de britanism. Unchiul micuței franțuzoaice „era milionar", însă, din păcate, Lo s-a descotorosit de Eva dintr-un motiv oarecare, aşa că n-am mai avut când să mă bucur, cu modestia mea caracteristică, de prezența ei înmiresmată în casa deschisă a lui Humbert. Cititorul ştie ce importanță avea pentru mine stolul de fete-paj, nimfete-pre-mii de consolare din jurul Lolitei mele. Pe moment m-am străduit să-mi orientez simțurile spre Mona Dahl, care a venit destul de des pe la noi, în special în trimestrul de primăvară, când Lo şi ea deveniseră pasionate

discipole ale artei dramatice. Dolores Haze îmi debita, la cererea mea (imperioasă şi bine remunerată), detaliile absolut incredibile ale aventurii pe care o avusese Mona cu un marinar pe litoral şi în timp ce o ascultam mă întrebam ce secrete îi împărtăşise, la rândul ei, micuța mea perfidă şi trădătoare. Mi se părea semnificativ faptul că Lo îşi alesese ca prietenă intimă pe această tânără femeiuşcă elegantă, rece, lascivă, experimentată pe care am auzit-o o dată când îi spunea voioasă lui Lo (ai înțeles greşit, se jura Lo), erau în hol şi Lo se lăudase că puloverul ei era din lână pură: „E singurul tău lucru virgin... tipo...". Avea o voce ciudat de uscată, păr negru mat, ondulat artificial, cercei, ochi exoftalmici de ambră şi buze senzuale. Profesorii o certaseră pe Mona

(ştiam de la Lo) pentru că se împodobea cu atât de multe strasuri. Purta

povara unui coeficient de inteligență ridicat, 150. Ştiam de asemenea că avea, pe spatele ei de femeie, o aluniță formidabilă, şocolatie, pe care o studiasem în seara când Lo şi ea se îmbrăcaseră în rochii vaporoase, pastelate, cu decolteul adânc, pentru un bal la Academia Butler.

Anticipez puțin, dar nu-mi pot împiedica memoria să parcurgă în întregime claviatura acelui an şcolar. La încercările mele de a afla ce fel de băieți cunoaşte Lo, Miss Dahl îmi răspundea elegant şi evaziv. O dată Lo se dusese să joace tenis la clubul de la periferie al Lindei şi îmi telefonase de acolo că o să

întârzie o jumătate de oră şi mă rugase să mă întreţin cu Mona, care venea să repete cu ea o scenă din „îmblânzirea Scorpiei". Folosindu-şi din plin modulaţiile şi forţa de seducţie a comportamentului şi glasului şi privindu-mă drept în ochi cu, probabil -să mă fi înşelat oare ? -, o sclipire ironică cristalină, frumoasa Mona mi-a replicat:

— Cum să vă spun, domnule, pe Dolly nu prea o interesează băieţii, ăsta-i adevărul. De fapt noi suntem rivale. Suntem îndrăgostite de reverendul Rigger. (Ce glumă! - am amintit mai înainte de acest colos posomorât cu fălci de cal: la un ceai oferit părinţilor - nu mai reuşesc să-l plasez corect în timp - individul mă plictisise aducându-mă în pragul disperării cu impresiile sale despre Elveţia.)

Cum a fost balul? Oh, a fost orgie. Cum? Ceva de groază. într-un cuvânt, mortal. A dansat mult Lo? Oh, în demență, cât au ținut-o picioarele. Ce crede ea, languroasa Mona, despre Lo? Ce spuneți, domnule ? Crede ea că Lo se descurcă bine la şcoală ? Ah, Dumnezeule, bineînțeles, e o țipă straşnică. Dar purtarea ei generală era...? Oh, e fată de comitet. Şi totuşi ? „Oh, e o păpuşă" a încheiat Mona şi, oftând pe neaşteptate, a luat o carte ce se afla în apropiere, Şi-a schimbat expresia, şi-a încrețit fruntea şi m-a întrebat, prefăcându-se că se concentrează:

— Vreți să-mi vorbiți despre Balzac, domnule ? Este chiar atât de mare ?

S-a apropiat atât de mult de scaunul meu, încât

i-am simțit, printre loțiuni şi creme, mirosul neinteresant al pielii. Deodată m-a fulgerat un gând straniu : nu cumva Lo se juca de-a codoaşa ? Dacă da, îşi găsise o înlocuitoare nepotrivită. Am evitat privirea rece a Monei şi am discutat puțin despre literatură. Apoi a sosit Dolly, care şi-a mijit ochii spălăciți la noi. Le-am lăsat pe cele două prietene în salonul lor. Unul dintre ochiurile pătrate ale oberlihtului acoperit cu pânze de păianjen de la curbura scării interioare avea geamul rubiniu, o rană crudă între careurile nepătate, şi poziția lui asimetrică - precum mişcarea unui cal pe tabla de şah privită de sus -mă tulbura întotdeauna în mod ciudat.

10

Uneori... haide-haide, spune mai exact, de câte

ori, Bert ?
Aminteşte-ți patru-cinci asemenea ocazii sau mai multe, dacă vrei, ce inimă omenească ar fi rezistat la două sau trei încercări atât de dure ?
Uneori (n-am ce să-ți răspund la întrebarea ta) Lolita îşi pregătea întâmplător tema pentru acasă tolănită într-un fotoliu, cu picioarele petrecute peste brațul lui, şi sugea capătul creionului, şi-atunci eu mă lepădăm de sobrietatea pedagogică, treceam peste certurile noastre, renunțam la orgoliul masculin şi - literalmente -mă târâm în genunchi spre fotoliul tău, Lolita mea! îmi aruncai o privire metalică, tăioasă ca un semn de întrebare:
— Oh, iar începi!
Fiindcă nu voiai niciodată să crezi că aş putea să doresc înnebunit, fără scopuri precise, să-mi

îngrop fața în poala ta ecosez, draga mea! Oh, fragilitatea brațelor tale goale! Şi cât de tare tânjeam să-ți

1

cuprind mădularele frumoase, străvezii, să te îmbrățişez ca pe un mânz, să-ți prind capul între mâinile mele nevrednice, să-ți întind pielea de la tâmple şi să-ți sărut ochii alungiți, de chinezoaică, şi „te rog, lasă-mă-n pace, n-auzi?" zicea, „pentru numele lui Dumnezeu, dă-mi pace". Mă ridicam de pe podea sub privirile tale şi fața ta zvâcnea într-un rictus care imita *mon tic nerveux.* Dar nu contează, nu mai contează. Sunt o brută, deci nu mai contează. Aşadar am să-mi continuu povestea mea nenorocită.

11

într-o luni pe la amiază, cred că în decembrie, m-am dus la şcoală, unde fusesem invitat de Pratt, care voia să discute cu mine. Ultimul calificativ al Lolitei fusese slab, ştiam asta. Dar în loc să mă mulțumesc cu o explicație plauzibilă a convocării, mi-am închipuit numai şi numai grozăvii şi am fost nevoit să mă întăresc cu o halbă din „polobocul" meu, înainte de a mă prezenta la întrevedere. Am urcat încet scările eşafodului, cu inima strânsă şi cu un nod în gât.

O femeie uriaşă, căruntă, neîngrijită, cu nas lat şi turtit şi ochi mici în spatele ochelarilor cu rame negre.

— Luați loc, zise, indicându-mi un taburet neprotocolar, umilitor, în timp ce ea s-a cățărat

cu vioiciune greoaie pe brațul unui fotoliu din stejar. M-a privit câteva momente, curioasă şi surâzătoare. Ca la prima noastră întâlnire - mi-am adus numaidecât aminte —, dar atunci îmi dădea mâna să-i înfrunt Privirea. Ochii ei m-au abandonat, a căzut pe gânduri - premeditase, probabil, gestul. Şi-a frecat Pliseurile fustei din flanel de culoare verde închis, înlăturând o urmă de cretă. S-a hotărât şi mi-a zis, fără să mă privească, continuând să frece:

— Am să vă pun o întrebare directă, domnule Haze. Sunteți un tată continental de modă veche, nu-i aşa?

— Ei, nici aşa! am zis; conservator poate, dar nu ceea ce numiți dumneavoastră de modă veche.

A oftat, s-a încruntat, şi-a împreunat, poc!, palmele pufoase în stilul *şi acum să trecem la treabă,* apoi şi-a fixat asupra mea mărgelele ochilor ei.

— Dolly Haze, spuse ea, este un copil drăgălaş, dar începutul maturizării sale sexuale îi dă anumite tulburări.

M-am înclinat uşor. Ce puteam să zic?

— Oscilează încă, spuse Miss Pratt, arătând cum, cu ajutorul mâinilor ei pătate din cauza ficatului, oscilează ca o suveică între zonele anale şi genitale ale dezvoltării. în esență, ea este o grațioasă.

— Cum, cum - am zis, ce zone ?

— Uite cum se dă de gol europeanul demodat din dumneavoastră! a strigat Pratt pocnindu-mă uşor peste ceasul-brățară şi dezvelindu-şi

brusc dantura. Vreau să spun doar că la Dolly energiile biologice şi psihologice - fumaţi? - nu s-au combinat, cum să vă spun, într-o structură rotundă, închegată. O clipă mâinile ei au ţinut un pepene invizibil. Este atrăgătoare, splendidă, deşi impudică (respirând greu, fără să-şi părăsească stinghia pe care se cocoţase, femeia a mai zăbovit câteva secunde peste foaia de pe biroul din dreapta ei - era calificativul copilei încântătoare). Notele ei sunt din ce în ce mai proaste. Acum stau şi mă întreb, domnule Haze - şi din nou căderea pe gânduri simulată -, în sfârşit, continuă ea cu însufleţire, în ce mă priveşte, eu fumez şi, aşa cum spune dr. Pierce: n-am de ce să mă mândresc cu asta, dar îmi place. Şi-a aprins ţigara şi fumul expulzat din nările ei desena o

pereche de fildeşi. Să vă dau câteva amănunte. Nu ne iau prea mult timp. Ia să vedem (scotocind prin hârtiile ei). E sfidătoare față de Miss Redcock şi inadmisibil de grosolană față de Miss Cormorant. A, am aici unul

din rapoartele noastre speciale de cercetare: îi place să cânte împreună cu grupul din clasă, deşi mintea pare să-i zboare, stă picior peste picior şi bate ritmul cu piciorul stâng. Tipul de expresii şi epitete utilizate frecvent: o zonă lexicală de 242 de cuvinte din argoul puber cel mai ordinar, împrejmuit de un număr de polisilabice de origine evident europeană. De multe ori oftează în timpul orelor. A-şaa, să vedem mai departe. A, da. Acum vine ultima săptămână din noiembrie. De multe ori oftează

în timpul orelor. Mestecă energic gumă. Nu-şi roade unghiile, deşi dacă ar face-o s-ar înscrie mai bine în parametrii prototipului ei - din punct de vedere ştiinţific, fireşte. Menstruaţia, potrivit declaraţiei subiectului, bine instalată. In prezent nu ţine de nici o organizaţie bisericească. Apropo, domnule Haze, mama ei era -? Ah, înţeleg. Şi dumneavoastră sunteţi -? Sigur, sigur, nu-i treaba nimănui, cel puţin aşa cred eu. E treaba lui Dumnezeu. Altceva am vrea noi să ştim. După câte înţeleg, acasă nu are îndatoriri precise. O creşteţi pe Dolly a dumneavoastră ca pe o prinţesă, aşa-i? Aşa, să vedem ce mai găsim aici. Umblă delicat cu cărţile. Voce plăcută. Chicoteşte destul de des. Cam visătoare. Are glume originale pe care le debitează în particular, permutând, de pildă,

primele litere ale numelor unor profesoare. Părul castaniu deschis şi închis, lucios - mă rog (râzând), dumneavoastră ştiți *asta* mai bine, presupun. Nasul neînfundat, laba piciorului bine boltită, ochii - stați să mă uit. Am aici un raport mai recent. Aha, uite-l. Miss Gold zice că Dolly are o formă excelentă spre superbă la tenis, mai bună chiar decât a Lindei Hali, însă concentrarea şi acumularea de puncte sunt calificate doar ca „satisfăcătoare sPre bune". Miss Cormorant nu-şi dă seama dacă Dolly are un control emoțional de excepție sau n-are deloc. Miss Horn raportează că ea - vreau să spun Dolly - nu-şi poate exprima emoțiile prin cuvinte, lri timp ce, după opinia lui Miss Cole, eficacitatea

metabolică a lui Dolly este excepțională. Miss Molar crede că Dolly este mioapă şi ar fi necesar să consulte un oftalmolog bun, însă Miss Redcock susține că fata simulează efortul de a privi ca să nu i se reproşeze ignoranța ei de elevă slabă. Şi, ca să încheiem, domnule Haze, cercetătoarele noastre îşi pun întrebări în legătură cu un fapt cu adevărat crucial. Vreau acum să vă întreb ceva, vreau să ştiu dacă sărmana dumneavastră soție sau dumneavoastră, sau altcineva din familie, înțeleg că are câteva mătuşi şi un bunic dinspre tată în California ? Oh, *a avut* ? -îmi pare rău - mă rog, ne întrebăm cu toții dacă cineva din familie a inițiat-o pe Dolly în procesul reproducerii mamiferelor. Impresia generală este că fetița de cincisprezece ani, Dolly,

manifestă un dezinteres morbid față de chestiunile sexuale, sau, mai precis, își reprimă curiozitatea pentru a-și proteja inocența și respectul de sine. Bine, bine, paisprezece ani. Vă rog să înțelegeți, domnule Haze, Şcoala Beardsley nu crede în albine şi flori, şi berze, şi păsări ale dragostei şi se consideră obligată să-şi pregătească elevele în vederea căsătoriei, a unirii reciproc mulțumitoare cu un bărbat şi a creşterii cu succes a copiilor. Avem sentimentul că Dolly dispune de resursele necesare pentru a face progrese excelente, numai să-şi pună mintea la contribuție. Raportul domnişoarei Cormorant mi se pare semnificativ din acest punct de vedere. Dolly manifestă tendința de a fi neruşinată, ca să mă exprim cu blândețe. Cadrele noastre didactice,

fără excepție, *au* sentimentul *că, primo,* dumneavoastră trebuie să-l rugați pe doctorul familiei să-i explice faptele vieții şi, *secundo,* să-i permiteți să se bucure de compania fraților colegelor ei de la Junior Club sau în organizația doctorului Rigger, sau în minunatele case ale părinților noştri.

— Are posibilitatea să-i întâlnească pe băieți în casa noastră minunată, am spus.

— Sper să o facă, spuse Pratt plină de energie. Când am întrebat-o dacă are necazuri, Dolly a refuzat să discute despre situația de acasă şi noi am vorbit cu câteva dintre prietenele ei şi într-adevăr -mă rog -, de pildă, insistăm să ridicați vetoul opus participării ei la echipa de teatru. Trebuie să-i permiteți neapărat iă joace

în *Vânătorii Vrăjiți.* La proba de selecție a interpretat perfect rolul nimfei mici şi în cursul primăverii autorul piesei vine pentru câteva zile la Beardsley College şi nu este exclus să asiste la o repetiție sau două în noua noastră sală de spectacole. Vreau să spun că ăsta e tot hazul tinereții vivace şi frumoase. Sper să înțelegeți.

— întotdeauna m-am considerat, am spus eu, un tată foarte înțelegător.

— Oh, fără îndoială, fără îndoială, dar domnişoara Cormorant crede, şi înclin să fiu de acord cu ea, că Dolly este obsedată de preocupări sexuale pentru care nu găseşte nici o ieşire şi de aceea le şicanează şi le martirizează pe celelalte fete sau pe tinerele noastre instructoare, fiindcă *ele* au într-adevăr

întâlniri nevinovate cu băieții.

Am ridicat din umeri. Un *emigre* meschin.

— Hai să ne dăm mâna, domnule Haze. Ce naiba se întâmplă cu acest copil ?

— Mi se pare foarte normală şi fericită, am zis (vine dezastrul în cele din urmă? am fost descoperit? au făcut rost de un hipnotizator?).

— Ce mă deranjează pe mine, spuse Miss Pratt privindu-şi ceasul şi luând-o de la capăt, este că şi profesorii, şi colegele ei consideră că Dolly este contradictorie, nemulțumită, evazivă - şi se întreabă de ce sunteți atât de categoric împotriva distracțiilor fireşti ale unui copil normal.

— Vă referiți la hârjonelile sexuale ? am întrebat dezinvolt, disperat, ca un şobolan bătrân încolțit.

— Apreciez, bineînțeles, terminologia civilizată, zise Pratt râzând, dar nu la asta mă referream. Sub auspiciile Şcolii Beardsley, arta dramatică, dansurile

şi alte activități fireşti nu se înscriu, tehnic vorbind, în sfera jocurilor sexului, deşi fetele se întâlnesc într-adevăr cu băieți. Aveți ceva împotrivă?

— Perfect, perfect, am spus şi taburetul meu a scos un suspin obosit. Ați câştigat. Ați câştigat. îi dau voie să joace în această piesă cu o condiție: rolurile masculine să fie interpretate de fete.

— Mă fascinează întotdeauna, spuse Pratt, modul admirabil în care străinii - sau cel puțin americanii naturalizați - folosesc limba noastră

bogată. Sunt sigură că Miss Gold, care conduce grupul dramatic, va fi încântată la culme. Este una din puținele profesoare care par să o placă pe Dolly, vreau să spun care par să o considere educabilă. Ea se ocupă de materiile generale, cred; acum vine o chestiune specială.

Pratt a făcut o pauză feroce, apoi şi-a frecat arătătorul pe sub nări cu o asemenea vigoare, încât nasul ei a executat un fel de dans al războiului.

— Sunt obişnuită să spun lucrurilor pe nume, zise ea, dar convențiile sunt convenții şi îmi vine greu... Să încerc aşa... Soții Walker, care locuiesc în Conacul Ducelui, ştiți, casa aceea mare, cenuşie de pe deal (aşa o numim noi, cei de aici), îşi trimit cele două fete la şcoala

noastră şi tot la noi învață nepoata Preşedintelui Moore, o copilă cu adevărat grațioasă, ca să nu mai vorbim de numeroşi alți copii din familii de vază. Ei bine, când Dolly, care seamănă cu o mică Lady, foloseşte cuvinte pe care dumneavoastră, ca străin, probabil că nu le ştiți sau nu le înțelegeți, se produce aproape un şoc. N-ar fi mai bine... Ce-ați zice să o chemăm aici pe Dolly acum, ca să discutăm? Nu? Ştiți... Oh, bine, hai s-o lăsăm baltă. Dolly a scris cu rujul de buze pe nişte broşuri privind sănătatea distribuite fetelor de Miss Redcock, care se mărită în iunie, un cuvânt foarte obscen, compus din patru litere care, după cum ne-a spus doctorul nostru Cutler, înseamnă „țucal" în spaniola mexicană vulgară şi ne-am gândit că ar trebui

să mai rămână în şcoală după program, cel puțin o jumătate de oră. Dar dacă doriți...
— Nu, am zis. Nu vreau să încălcăm regulile dumneavoastră. Am să discut cu ea mai târziu. O să lămuresc chestiunea.
— Chiar vă rog, zise femeia, ridicându-se de pe brațul fotoliului. Şi sper să ne întâlnim din nou în curând, iar dacă lucrurile nu se schimbă, l-am putea ruga pe dr. Cutler să se ocupe de ea.
Să mă căsătoresc cu Pratt sau s-o strâng de gât ?
— ...şi probabil că doctorul familiei dumneavoastră ar fi dispus să o consulte din punct de vedere fizic. Aşa, un control de rutină. Ea este acum în Ciupercă, ultima sală

de clasă de pe coridorul acesta.
Şcoala Beardsley, îmi îngădui o explicație, imita o renumită şcoală de fete din Anglia, folosind pentru diferitele săli de clasă porecle „tradiționale": Ciuperca, Sala de Tranzit, Sala B, Sala B.A. şi aşa mai departe. Ciuperca mirosea neplăcut şi avea o stampă sepia, după „Vârsta Inocenței" de Reynolds, agățată deasupra tablei şi câteva rânduri de pupitre urâte. Lolita mea citea aşezată la unul din pupitre capitolul „Despre dialog" din *Tehnica dramatică* de Baker într-o atmosferă calmă, liniştită; mai era o altă fată cu un gât foarte gol, alb ca porțelanul, cu păr minunat, ca de platină, care stătea în față citind, complet desprinsă de lume şi răsucind la nesfârşit o buclă moale în jurul degetului, şi eu m-am

aşezat lângă Dolly, exact în spatele acelui gât şi acelui păr, şi m-am descheiat la palton şi, pentru 65 de cenți plus permisiunea de a juca în piesa şcolii, am determinat-o pe Dolly să-şi vâre sub pupitru mâna mânjită cu cerneală şi cretă şi cu încheieturile degetelor roşii. Oh, mă purtam stupid, nechibzuit, fără îndoială, dar după tortura la care fusesem supus simțeam pur şi simplu nevoia să profit de o combi-i, nație pe care ştiam că nu o voi mai întâlni nicicând după aceea. **•st i**

239

12

Pe la Crăciun a răcit rău şi a consultat-o o prietenă a domnişoarei Lester, doctorița lise Tristramson (te salut, lise, ai fost un suflet minunat, neiscoditor şi mi-ai palpat porumbița

cu multă delicatețe). A sta-blit că e bronşită, a bătut-o pe Lo pe spatele cu pufulețul zbârlit din cauza temperaturii şi i-a recomandat să stea cam o săptămână la pat. Mai întâi a făcut temperatură şi n-am rezistat tentației calorice a delectărilor neaşteptate - Venus febriculosa -, deşi în îmbrățişarea mea simțeam o Lolită complet moleşită care gemea, tuşea şi tremura. Şi cum s-a însănătoşit am aranjat un ceai la care să invite şi băieți.

Probabil că băusem ceva cam mult pregătindu-mă pentru această încercare. Probabil m-am făcut de râs. Fetele împodobiseră un brăduț, făcându-i şi legătura cu priza, obicei german, cu excepția becurilor colorate care înlocuiau lumânările de ceară. Eleganta Dolly purta o frumoasă rochie gri cu un corsaj asortat şi

fustă amplă. M-am retras fredonând în cabinetul meu de sus - şi apoi, la fiecare câteva zece-douăzeci de minute, coboram ca un idiot numai pentru câteva secunde; să-mi iau, chipurile, pipa de pe şemineu sau să caut un ziar; şi cu fiecare vizită, împlinirea acestor acțiuni simple devenea din ce în ce mai dificilă şi atunci mi-am amintit de zilele teribil de îndepărtate când luam întăritoare că să îndrăznesc să intru ca din întâmplare într-o cameră din casa de la Ramsdale, unde se afla Micuța Carmen.

N-a fost o petrecere reuşită. Fuseseră invitate trei fete, dar n-au venit decât două, iar unul dintre băieți l-a adus şi pe vărul său Roy, aşa că erau doi băieți în plus şi verişorii cunoşteau toate tipurile de paşi, iar ceilalți habar n-aveau

să danseze şi seara s-a scurs într-un du-te-vino între salon şi bucătăria pe care au murdărit-o cum se cuvine şi într-o târguiala interminabilă ca să decidă ce joc să joace, iar

ceva mai târziu, două fete şi patru băieți s-au aşezat pe podeaua din living, cu toate ferestrele deschise, şi au jucat un joc de cuvinte pe care Opal n-a fost chip să-l înțeleagă, în timp ce Mona şi Roy, un băiat frumos şi subțirel, *beau ginger ale* în bucătărie aşezați pe masă şi bălăbănindu-şi picioarele şi discutând aprig despre Predestinare şi Legea mediilor artitmetice. După ce au plecat invitații, Lo a mea a spus „Ooh", a închis ochii, s-a prăbuşit într-un fotoliu cu mâinile şi picioarele desfăcute ca razele unei stele de

mare, exprimându-şi dezgustul şi epuizarea, şi s-a jurat că nu mai întâlnise până atunci o şleahtă de băieți atât de revoltători. Pentru această remarcă i-am cumpărat o rachetă de tenis nouă.

Ianuarie a fost umed şi cald, iar februarie a înşelat forsitiile. Localnicii spuneau că nu mai văzuseră o asemenea vreme. Au venit rostogolindu-se şi alte cadouri. De ziua de naştere i-am cumpărat o bicicletă. Vehiculul acela absolut încântător, ca o căprioară, pe care l-am amintit într-un capitol anterior, şi, în plus, o *Istorie a picturii americane moderne:* stilul ei ciclist, adică modul în care aborda bicicleta, mişcarea coapsei când încăleca, grația şi altele mi-au oferit plăceri împărăteşti; dar încercarea mea de a-i şlefui gustul plastic a

dat chix; ea voia să afle dacă tipul care dormita la amiază pe fâneața pictată de Doris Lee era tatăl drăcuşorului de fată pseudo-volup-tuoasă din prim-plan şi nu înțelegea nici în ruptul capului de ce afirmam că Grand Wood sau Peter Hurd aveau talent, iar Reginald Marsh sau Frederick Waugh erau penibili.

13

La vremea când primăvara înviorase Thayer Street cu galben, şi verde, şi roz, Lolita era irevocabil prinsă de patima scenei. Pratt, pe care am obser-ᵛat-o din întâmplare într-o duminică în timp ce lua

241

prânzul cu nişte cunoscuți la Walton, mi-a surprins de la distanță privirea şi m-a aplaudat discret şi cu simpatie fără să vadă Lo. Detest

teatrul întrucât este o formă de artă primitivă şi în descompunere, istoriceşte vorbind, o formă ce păstrează gustul riturilor epocii de piatră şi al inepțiilor colective, în pofida unor injectări cu geniu, cum e, să zicem, poezia elisabetană, pe care cititorul închis în cabinetul lui le extrage automat din text. La momentul acela munca mea literară mă absorbise şi de aceea nu mi-am dat osteneala să citesc textul integral al *Vânătorilor Vrăjiți,* pieseta în care lui Dolores Haze i se încredințase rolul unei fiice de fermier - fata îşi imaginează că e vrăjitoare a ținuturilor acoperite cu păduri sau Diana, sau ceva asemănător şi, după ce pune mâna pe o carte de hipnotism, cufundă câțiva vânători rătăciți în diferite transe delectabile, ca după aceea să cadă la rândul ei, să intre sub puterea

magică a unui poet vagabond (Mona Dahl). Cam atât am înțeles din fragmentele boțite şi prost dactilografiate ale scenariului pe care Lo le presă-rase prin toată casa. Coincidența titlului cu numele unui hotel mi s-a părut plăcută, dar puțin tristă: m-am gândit dezamăgit că e mai bine să nu-i atrag vrăjitoarei mele atenția, pentru că o acuzație cinică de sentimentalism desuet m-ar fi rănit mai tare decât faptul că nu sesizase ea însăşi coincidența. Am presupus că pieseta e vreo versiune practic anonimă a unei legende banale. Se putea presupune, fireşte, că fondatorul care căuta un nume atrăgător pentru hotelul său suferise influența imediată şi exclusivă a fanteziei întâmplătoare a muralistului de mâna a doua pe care îl

angajase şi că ulterior numele hotelului sugerase titlul piesei. Dar mintea mea credulă, simplă, binevoitoare a întors problema pe toate fețele şi, fără să dea prea mare atenție chestiunii, a emis ipoteza că pictura murală, numele şi titlul proveneau de la o sursă comună, de la *o* tradiție locală pe care eu, un străin nefamiliarizat

cu folclorul din Noua Anglie, n-aveam de unde să o cunosc. în consecință, mă aflam sub impresia (destul de întâmplătoare, înțelegeți, în afara preocupărilor mele majore) că pieseta blestemată aparținea unor fantezii feerice pentru tineret, aranjate şi rearan-jate de multe ori, cum sunt *Hansel şi Gretel* de Richard Roe, sau *Frumoasa adormită* de Dorothy Doe, sau

Veşmintele noi ale împăratului de Maurice Vermont şi Marion Rumpelmeyer - prelucrări dramatice ce se întâlnesc în antologiile *Piese pentru elevi actori* sau *Hai să jucăm teatru!* Nu ştiam - şi chiar dacă aş fi ştiut, puțin mi-ar fi păsat - că în realitate, *Vânătorii Vrăjiți* era o operă dramatică foarte recentă şi originală din punct de vedere tehnic, care fusese reprezentată pentru prima oară de-abia cu trei sau patru luni mai înainte de un grup teatral de elită din New York. Mie însă mi se părea - dacă îmi e permis să judec din poziția mea de vrăjitor -un gen deprimant de ficțiune cu ecouri din Lenormand şi Maeterlinck şi din diferiți blânzi visători britanici. Cei şase vânători: un bancher, un instalator, un polițist, un întreprinzător, un agent de asigurări şi un

ocnaş evadat (înțelegeți posibilitățile!) - cu şepci roşii şi îmbrăcați la fel - sufereau o completă schimbare a minții în Poiana lui Dolly şi viețile lor adevărate apăreau ca vise sau coşmaruri din care fuseseră smulşi şi treziți de micuța Diana. Dar apărea un al şaptelea vânător (cu şapcă verde, bufonul!), un Tânăr Poet care susținea, agasând-o pe Diana, că ea şi distracția oferită (nimfe dansând, spiriduşi şi monştri) îi aparțineau, fiind invenția Poetului. în cele din urmă, după cum am înțeles, dezgustată profund de aroganța tânărului, Dolores în picioarele goale urma să o conducă pe Mona îmbrăcată cu Pantaloni cadrilați la ferma părintească, dincolo de Pădurea Primejdioasă, ca să-i dovedească fanfaronului că ea nu este rodul fanteziei

Poetului, ci o ftucă de la țară, din cap până în picioare — iar în I final, un sărut urma să sublinieze mesajul profund

al piesei şi anume că în dragoste iluzia şi realitatea se confundă. Mi s-a părut corect să nu critic opusul în fața lui Lo: o preocupau foarte serios „problemele de expresie" şi îşi împreuna cu atâta farmec palmele înguste, florentine, bătându-şi genele, şi mă ruga să nu vin la repetiții aşa cum făceau unii părinți ridiculi, fiindcă voia să mă uimească cu o Premieră Perfectă - şi fiindcă oricum eu îmi băgăm întotdeauna nasul şi spuneam ce nu trebuie în prezența altor oameni şi o blocam, o făceam să se crispeze, îi stricam stilul.

A urmat o repetiție foarte importantă... Oh,

inima mea, inima mea... într-o zi de mai, marcată printr-o ploaie puternică şi veselă — totul a trecut pe lângă mine, dincolo de orizontul meu, fără să fie reținut atunci de memoria mea, şi când, după-amiaza târziu, am văzut-o din nou pe Lo cum se legăna pe bicicleta ei, presându-şi palmele pe scoarța udă a unui mesteacăn tânăr de la marginea pajiştei noastre, am fost atât de impresionat de duioşia radioasă a zâmbetului ei, încât o clipă am crezut că vremea necazurilor s-a încheiat.

— Ții minte, spuse ea, cum se numea hotelul acela, îl ştii (încrețindu-şi nasul) ei, hai, hai - cu coloanele albe şi lebăda de marmură din hol? Ei, cum să nu-l ştii! (respirând zgomotos) - Hotelul în care m-ai violat. Okay, trecem peste asta. Nu se numea (aproape şoptit)

Vânătorii Vrăjiți? Oh, aşa se numea (pe gânduri)! Şi izbucnind într-un râs senzual, primăvăratic, a lovit cu palma trunchiul lucios şi s-a năpustit cu bicicleta, urcând dealul până la capătul străzii şi apoi s-a întors odihnindu-şi picioarele pe pedalele oprite, în poziție relaxată, cu o mână visătoare în poala ei înflorată.

14

Fiindcă avea legătură, probabil, cu interesul ei pentru dans şi artă dramatică, i-am permis lui Lo să ia lecții de pian cu o anume Miss Emperor (cum ne-ar plăcea nouă, cărturarilor francezi, să o numim) şi Lo se repezea de două ori pe săptămână până la căsuța ei albă cu storuri albastre situată la o milă depărtare de

Beardsley. într-o vineri seară, spre sfârşitul lui mai (la vreo săptămână după repetiția importantă la care Lo ținuse să nu asist), a sunat telefonul din biroul meu chiar în momentul când mă pregăteam să-i curăț flancul regelui lui Gustav -pardon, Gaston. Miss Emperor m-a întrebat dacă Lo va veni la ora de pian de marțea următoare, fiindcă lipsise la lecția de săptămâna trecută şi la lecția din acea zi. I-am spus că va veni neapărat şi mi-am continuat jocul. Vă dați lesne seama, dumneavoastră, cititorul meu, că facultățile mele mintale se începțoşaseră şi după o mişcare sau două, când era la mutare Gaston, am constatat prin negura dezastrului meu general că pierdeam regina; şi el a băgat de seamă, dar s-a gândit să nu fie o cursă întinsă de

adversarul său viclean; de aceea a ezitat aproape un minut - a pufăit, a respirat şuierat, şi-a scuturat fălcile, ba mi-a aruncat şi priviri piezişe, a schițat şovăind gestul de împingere cu degetele sale grase strânse mănunchi - înnebunit să ia regina aceea minunată şi neîndrăznind - şi deodată a tăbărât pe ea (cine ştie dacă întâmplarea nu i-a dat sugestia anumitor îndrăzneli de mai târziu?), iar eu am avut nevoie de o oră, o oră îngrozitoare, ca să obțin remiza. Şi-a terminat coniacul şi a plecat imediat cu paşi greoi, foarte încântat de rezultatul obținut *(mon pauvre ami, je ne vous aijamais revu et quoiqu'il y ait bien peu de chance que vous voyiez mon livre, permettez-moi de vous dire que je vous serre la main bien cordialement, et que toutes mes*

fillettes vous saluent). Am găsit-o pe Dolores Haze aşezată la masa din bucătărie, devorând o bucată zdravănă de plăcintă, cu ochii ațintiți la manuscrisul ei. Şi i-a ridicat întâmpinându-mi privirile cu un soi de plictis celest. A rămas ciudat de senină în fața descoperirii mele şi a spus, *d'un petit air faussement contrit,* că este un copil foarte păcătos, ştie asta, dar pur şi simplu n-a fost în stare să reziste vrăjii şi folosise orele de muzică - Oh, Cititorule, Cititorul meu! - repetând scena pădurii cu Mona, într-o grădină publică din apropiere. Am zis „perfect" - m-am îndreptat bățos spre telefon. A răspuns mama Monei: „Da, da, e acasă" şi s-a retras râzând neutru, ca orice mamă care îşi exteriorizează mulțumirea

politicoasă şi a strigat în culise „Mona, Roy la telefon!" şi în momentul următor s-a auzit foşnind şi imediat Mona, cu voce joasă, monotonă, dar tandră, a început să-l ia la refec pe Roy pentru un lucru pe care îl spusese sau îl făcuse, însă eu am întrerupt-o şi numaidecât Mona mi-a spus, cu nuanța cea mai umilă şi ațâțătoare a vocii ei de mezzosoprană, „da, domnule", „desigur, domnule". „Eu sunt de vină, domnule, numai şi numai eu, în această nefericită chestiune" (câtă elocință! câtă stăpânire de sine!), „pe bune, mă simt îngrozitor din cauza asta" - şi aşa mai departe, cum spun aceste mici cocote.

Am coborât scările, dregându-mi glasul şi stă-pânindu-mi bătăile inimii. Lo se afla acum în living cufundată în pernele fotoliului preferat.

Se lăfăia tolănită, rozându-şi pielița de la o unghie şi înfrun-tându-mă cu ochii ei vaporoşi şi nemiloşi; şi legăna întruna cu călcâiul un scaun pe care îşi întinsese piciorul descălțat. Şi dintr-o dată am observat, tulburat şi îngrețoşat, cât de mult se schimbase de când o întâlnisem pentru prima oară. Sau metamorfoza se petrecuse în ultimele două săptămâni ? *Tandresse* ? Mitul se spulberase. Se afla în colimatorul furiei mele incandescente. Ceața patimii copleşitoare se împrăştiase şi nu mai rămăsese decât luciditatea

înfricoşătoare. Oh, se schimbase! Avea acum tenul ca al oricărei liceene vulgare şi neglijente care îşi întinde cu degetele murdare cremele împrumutate pe obrazul nespălat şi fără să-i

pese că pielea ei vine în contact cu cine ştie ce țesuturi infectate, cu cine ştie ce epidermă plină de pustule. Ce frumos, cât de gingaş şi catifelat fusese obrazul ei odinioară, când, jucându-mă, îi legănam pe genunchii mei capul ciufulit. Fluorescenta neprihănită era înlocuită acum de o rumeneală ordinară. „Răceala iepurelui", cum se numea în localitate, îi pictase cu roz intens aripile nărilor disprețuitoare. Stupefiat, mi-am coborât privirea, care a alunecat maşinal de-a lungul părții interioare a coapsei ei goale şi bine întinse - cât de netede şi musculoase îi deveniseră picioarele! Mă fixa cu ochii ei depărtați, cenuşii, înnegurați, uşor congestionați şi am citit cum se furişa în ei gândul că Mona avea la urma urmelor dreptate

şi ea, orfana Lo, putea să mă denunțe fără să rişte vreo pedeapsă. Vai, cât am greşit! Vai, ce nebun am fost! Nu, nu se schimbase, rămăsese exasperant de impenetrabilă, ca întotdeauna - şi ce forță aveau picioarele ei minunate, talpa murdară a şosetei albe, puloverul gros pe care-l purta deşi în cameră era foarte cald, mirosul ei de fata şi îndeosebi acel chip fascinant cu îmbu-jorarea lui stranie şi buzele proaspăt rujate. Roşul lăsase câteva pete pe dinții din față şi m-a cutremurat o amintire înfiorătoare - nu-mi apăruse imaginea lui Monique, ci a altei prostituate tinere întâlnite demult, demult, într-o casă de toleranță, care-mi fusese smulsă de altcineva până când să hotărăsc dacă tinerețea ei mă îndreptățea să risc vreo boală îngrozitoare, o fată cu pomeți proeminenți şi

îmbujorați ca ai Lolitei şi o *maman* moartă şi dinții din față mari şi o panglică roşie, soioasă în părul castaniu de țărancă.

— Hai, dă-i drumul, zise Lo. Te-a mulțumit verificarea ?

— Da, cum să nu, am zis, pe deplin, da. Sunt convins că v-ați vorbit dinainte. Apropo, sunt convins că i-ai mărturisit totul despre noi.

— Zău? Nu mai spune ! Mi-am controlat respirația şi:

— Dolores, chestiunea asta s-a încheiat. Ii pui punct imediat. Dacă nu, te scot rapid din Beardsley şi te încui, ştii tu unde, dar chestia asta trebuie să înceteze. Altminteri te iau de aici cât ai clipi din ochi. Trebuie să pui punct, altminteri se poate întâmpla orice.

— Se poate întâmpla orice, zici ?

I-am tras scaunul pe care îl legăna cu călcâiul şi piciorul i-a căzut bufnind pe podea.

— Alo, domnu', strigă ea, ia-o mai încet.

— Mai întâi urcă la etaj, am strigat la rândul meu şi concomitent am înşfăcat-o şi am smuls-o din fotoliu. Din acel moment nu mi-am mai stăpânit nici eu glasul şi am continuat să zbierăm unul la altul, iar ea mi-a spus lucruri ce nu se pot tipări. A spus că îi e silă de mine. S-a strâmbat monstruos la mine, umflându-şi obrajii şi scoțând un sunet exploziv diabolic. Mi-a spus că încercasem să o violez de mai multe ori pe vremea când eram chiriaşul mamei sale. Mi-a spus că e sigură că i-am ucis mama. Că se va culca cu primul tip ce i se va ivi în cale, iar eu n-am cum s-o împiedic. I-am

spus să urce scările şi să-mi arate locurile unde îşi ascunde banii. Stridentă, dezgustătoare scenă! O prinsesem de încheietura cu protuberante a mâinii şi ea se sucea şi răsucea încercând pe furiş să găsească un punct slab, astfel încât să se smulgă din mâinile mele într-un moment favorabil, dar o țineam zdravăn şi, de fapt, am învinețit-o bine - drept pedeapsă, sper că sufletul meu va putrezi - şi o dată sau de două ori şi-a smucit brațul cu atâta violență, încât m-am temut să nu i se desfacă mâna din încheietură şi tot timpul m-a fixat cu privirile acelea de neuitat în care se înfruntau mânia rece şi lacrimile fierbinți, şi vocile noastre

acopereau telefonul şi când, în sfârşit, mi-am dat seama că sună, ea a şters-o numaidecât.

Se pare că, asemenea persoanelor din filme, beneficiez de serviciile *machinei telephonica* şi ale zeului ei năprasnic. Acum era o vecină furibundă. Fereastra dinspre est a livingului rămăsese deschisă, dar, din fericire, cu storul lăsat; şi în spatele lui noaptea neagră şi umedă a primăverii ursuze din Noua Anglie ne asculta cu respirația tăiată. Am fost întotdeauna convins că tipul de celibatară scorpie cu minte obscenă e fructul frecventării exclusiviste a romanului modern; dar acum sunt convins că puritana şi libidinoasa Miss Est - sau, ca să-i spulber incog-nito-ul, Miss Finton Lebone - ieşise probabil pe trei sferturi din fereastra dormitorului ei în timp ce se străduia, lată de curiozitate, să prindă motivul scandalului nostru.

— ...tămbălăul ăsta... e lipsit de orice simț al... a măcăit receptorul, nu trăim aici într-un cămin de azilanți. Vă atrag atenția insistent...

M-am scuzat pentru prietenii fiicei mele care sunt aşa de zgomotoşi. Ştiți cum sunt tinerii - şi am legănat receptorul încă un măcăit şi jumătate.

Jos, uşa cu jaluzele s-a trântit. Lo? A evadat? Prin oberlihțul scării, am văzut cum alunecă printre arbuşti o stafie mică şi năprasnică; un punct argintat în beznă; butucul roții de la bicicletă -care s-a mişcat, s-a mişcat, a pâlpâit şi s-a stins.

Din întâmplare, automobilul îşi petrecea noaptea în oraş într-un atelier de reparații. Singura soluție era să urmăresc pe jos fugara înaripată. Chiar şi acum, după ce au venit şi s-

au dus mai bine de trei ani, nu pot să rememorez strada în noaptea de primăvară, aleea atât de înfrunzită, fără să mă simt cuprins de panică. Miss Lester scosese la plimbare tekelul hidropic al lui Miss Fabian prin fața verandei lor luminate. Dl Hyde cât pe ce să-l dea peste cap. Mergeam trei paşi, alergam trei paşi. O ploaie călduță a început să bată darabana pe frunzele

castanilor. La colțul următor, un tânăr estompat o înghesuia pe Lolita într-un gard de fier, o îmbrățişa, o săruta — nu, nu pe ea, greşeală. îmi ardeau călcâiele şi am alergat mai departe.

Cam la o jumătate de milă depărtare de numărul paisprezece, Thayer Street se

întâlneşte cu o alee particulară şi cu o altă stradă care duce în oraşul propriu-zis. In fața primei prăvălii am văzut - oh, ce melodie a alinării! - bicicleta frumoasă a Lolitei, care îşi aştepta stăpâna. Am împins în loc să trag, am tras, am împins, am tras şi am intrat. Atenție! La vreo zece paşi distanță, Lolita, prin geamul cabinei telefonice (zeul cu membrană se afla încă alături de noi), acoperind cu palma microfonul, aplecată confidențial peste el, şi-a micşorat ochii privindu-mă, s-a răsucit cu tezaurul ei, a pus receptorul în furcă şi a ieşit triumfală.

— încercam să te prind acasă, a spus ea volubilă. Am luat o hotărâre mare, tată, dar mai întâi ia-mi ceva de băut.

Urmărea cum fata palidă, apatică, de la bar

pune în pahar gheața, toarnă coca-cola, adaugă siropul de cireşe - şi inima îmi plesnea de durerile dragostei, încheietura mâinii de copil. Frumoasa mea copilă. Aveți o copilă frumoasă, domnule Humbert. O privim cu admirație când trece. Domnul Pim o privea pe Pippa, care îşi sorbea combinația.

J'ai toujours admire l'ceuvre ormonde du sublim Dublinois şi între timp ploaia se transformase într-o aversă senzuală.

— Uite, spuse ea mergând pe bicicletă alături de mine, cu un picior răzuind trotuarul strălucitor şi negru, uite, am hotărât ceva. Vreau să abandonez şcoala. O detest! Detest piesa. Da, da... e adevă-rul-adevărat! Nu mă mai întorc. Niciodată. Găsim alta. Plecăm numaidecât. Pornim din nou într-o călătorie

lungă. Dar de data *asta* ne ducem unde vreau eu, ce zici?

Am dat din cap aprobator. Lolita mea!

I

— Eu aleg! ? *Cest entendu,* întrebă ea clătinându-se puțin lângă mine. Folosea franceza numai când era o fetiță foarte bună.

— Okay. *Entendu.* Şi-acum hopa-hopa-hopa-hop Lenore, sau te udă până la piele (o furtună de suspine îmi umplea pieptul).

Şi-a dezgolit dinții şi, în maniera ei adorabilă de şcolăriță, s-a aplecat în față şi s-a îndepărtat în viteză, porumbița mea. Mâna delicată şi îngrijită a lui Miss Lester ținea deschisă uşa de la o verandă pentru un câine bătrân şi amețit *qui prenait son temps.*

Lo mă aştepta lângă mesteacănul fantomatic.
— M-a udat până la piele, a declarat ea cu voce ascuțită. Te bucuri? S-o ia dracu' de piesă! înțelegi ce vreau să spun ?
Ghearele unei cotoroanțe au închis cu zgomot o fereastră de la etaj.
în holul nostru cu toate luminile aprinse ca să o întâmpine, Lolita mea şi-a scos puloverul trăgân-du-l peste cap, şi-a scuturat părul cu nestemate, a întins spre mine două brațe goale, a ridicat un genunchi:
— Du-mă sus, te rog. în seara asta mă simt romantică.
Cred că n-ar fi lipsit de interes să le spun fiziologilor că am capacitatea - sunt un caz într-adevăr aparte, presupun - de a vărsa torente de lacrimi în timpul altei furtuni.

«fes

15

Papa Humbert nu se prea pricepea la mecanică, însă, prudent, a dat maşina la reparat - frânele au fost reglate, conductele desfundate, valvele curățate şi s-au adus şi alte îmbunătățiri -, astfel încât automobilul răposatei doamne Humbert se prezenta onorabil Şi se pregătea să se lanseze într-o nouă călătorie.

251

Promisesem Şcolii Beardsley, buna şi vechea Şcoală Beardsley, că ne întoarcem de îndată ce vor înceta obligațiile mele la Hollywood (inventivul Humbert urma să fie, după cum am lăsat să se înțeleagă, consultant principal în realizarea unui film despre „existențialism", un

subiect de mare interes la acea dată). In realitate, cochetam cu ideea să mă strecor binişor peste frontiera mexicană - acum mă simțeam mai viteaz decât anul precedent - şi să hotărăsc acolo cum să mă descurc cu mica mea concubină care avea acum un metru cincizeci şi doi înălțime şi cântărea patruzeci şi două de kilograme. Am căutat şi am scos la lumină ghidurile turistice şi hărțile noastre. Ea a stabilit ruta cu imensă însuflețire. Renunțase la ifosele juvenile şi la aerul sastisit şi se arăta dornică să exploreze realitatea bogată. Să se explice schimbarea prin activitatea ei dramatică ? în acea duminică dimineață anostă, dar caldă, când am părăsit casa nedumerită a profesorului Chem şi am pornit în viteză pe Main Street îndrep-tându-ne spre

autostrada cu patru benzi, aveam senzația de plutire caracteristică viselor. Rochia de bumbac cu dungi albe şi negre a Iubitei nu se asorta cu acvamarinul tăiat cu artă şi agățat de lănțişorul de argint care-i împodobea gâtul: darul meu dintr-o zi ploioasă de primăvară. Am trecut de Noul Hotel şi a râs.

— Un sfanț pentru ce gândeai, am zis, şi a şi întins palma imediat, dar în acel moment am fost nevoit să apăs tare pedala frânei la lumina roşie a semaforului. în timp ce staționam, o altă maşină a alunecat pe lângă noi şi a oprit alături, şi o femeie tânără, frapantă, uscățivă, dar atletică (unde o mai văzusem!), cu ten roşcat şi plete arămii, strălucitoare, care-i cădeau peste umeri a salutat-o pe Lo cu un „Bună!" sonor şi apoi mi s-a adresat efuziv şi

concluziv (fără drept de apel) şi, subliniind anumite cuvinte, mi-a spus:

— Ce *ruşine să o smulgeți pe Dolly* din piesă! Ar fi trebuit să *auziți* după acea repetiție cât de *încântat* s-a arătat autorul de felul în care ea şi-a interpretat rolul.

— E pe verde, fraiere, şopti Lo şi, concomitent, agitându-şi mâna plină de brățări într-un adio spectaculos, Ioana D'Arc (dintr-o reprezentație pe care o văzusem la teatrul local) s-a îndepărtat vijelioasă şi a cotit în Campus Avenue.

— Cine a fost ? Spune-mi exact cine a fost! Vermont sau Rumpelmeyer?

— Nu - Edusa Gold, fata care ne instruieşte.

— Nu mă refeream la ea. Spune-mi exact cine

a compus piesa.

— Oh! da, desigur. O bătrână oarecare, Clare Ixulică, cred. Se strânseseră o grămadă acolo.

— Şi, zii, ea ți-a făcut complimente... te-a lăudat?

— A făcut complimente ochilor mei şi m-a sărutat pe fruntea mea neprihănită şi - probabil influențată de pozele ei scenice - iubita mea a scos strigătul de voioşie pe care şi-l inventase de puțină vreme.

— Eşti o ființă nostimă, Lolita, am zis (sau ceva de genul acesta). Sunt încântat la culme că ai renunțat la pasiunea ta absurdă pentru scenă. E curios însă că ai abandonat doar cu o lună înainte de punctul culminant. Oh, Lolita, e recomandabil să fii mai atentă la renunțările tale bruşte. îmi amintesc că ai părăsit

Ramsdale pentru o tabără şi tabăra pentru o călătorie de plăcere şi aş putea să enumăr şi alte schimbări subite în starea ta de spirit. E bine să fii mai chibzuită. Sunt lucruri la care nu trebuie să renunți niciodată. Trebuie să perseverezi. Şi să încerci să te porți un pic mai frumos cu mine, Lolita. De asemenea, să fii atentă cu dieta. Grosimea coapsei, Ştii, nu trebuie să depăşească patruzeci şi patru de centimetri. Dacă se-ntâmplă aşa ceva, e nenorocire (o tachinam, fireşte). Pornim acum într-o călătorie lungă şi fericită. îmi aduc aminte că...

16

Copil fiind, în Europa, priveam cu nesaț harta Americii de Nord pe care Munții Apalaşi se

întindeau îndrăzneți din Alabama până la New Brunswick astfel încât întreaga regiune pe care o străbăteau -Tennessee, cele două Virginii, Pennsylvania, New York, Vermont, New Hampshire şi Mâine - se proiecta în imaginația mea ca o Elveție gigantesca sau chiar ca Tibetul, munte după munte, piscuri şi iar piscuri, mărețe, diamantine, conifere uriaşe, *le montagnard emigre* înfăşurat într-o splendidă piele de urs şi *Felis tigris goldsmithi* şi Pieile Roşii aşezați sub un arbore catalpa. Iluziile copilăriei s-au dezumflat reducându-se la o peluză suburbană meschină şi la un crematoriu de gunoi fumegând. îngrozitor! Adio, Apalaşia! Părăsind-o, am traversat Ohio, cele trei state care încep cu „J" şi Nebraska - prima adiere a Vestului! Am călătorit relaxați, fără

grabă, fiindcă aveam la dispoziție mai mult de o săptămână pentru a ajunge la Wace, Continental Divide, cumpăna apelor, unde ținea să asiste neapărat la Dansurile Rituale care marchează deschiderea sezonului la Peştera Magică, şi cel puțin trei săptămâni pentru a sosi la Elphinstone, nestemata unui stat vestic unde voia să escaladeze Stânca Roşie de pe care se aruncase cu puțin timp înainte, găsindu-şi moartea, o vedetă de film mai coaptă, după ce se certase la beție cu gigoloul ei.

Şi din nou motelurile prudente ne-au întâmpinat cu inscripții care sunau cam aşa: „Sperăm să vă simțiți ca acasă. *Toate* instalațiile au fost verificate atent la sosirea dumneavoastră. Am înregistrat numărul

permisului dumneavoastră de conducere. Folosiți economicos apa fierbinte. Ne rezervăm dreptul de a evacua fără anunț prealabil orice persoană îndoielnică. Nu aruncați *nici un* fel de gunoaie în vasul toaletei. Vă mulțumim. Mai venit[1]

pe la noi. Direcțiunea. P.S. Pentru noi, oaspeții noştri sunt Oamenii cei Mai Remarcabili din Lume".

Plăteam zece dolari pentru o cameră dublă în aceste moteluri mizerabile. Muştele făceau coadă la uşa fără plasă şi reuşeau abile să se strecoare înăuntru, scrumul predecesorilor noştri lâncezea încă în scrumiere, firul de păr al unei femei se odihnea pe pernă, se auzea cum vecinul îşi agață haina în dulapul lui,

umerașele erau fixate ingenios cu sârmă pe barele lor, pentru a preîntâmpina furtul și, ca o supremă insultă, deasupra paturilor pereche stăteau atârnate două tablouri identice. Am mai observat că moda comercială trecea printr-o perioadă de tranziție. Constatam tendința de a lega între ele căsuțele și de a forma treptat caravan-seraiul și, atenție! (poate pe cititor îl interesează, pe Lo în nici un caz), se adăuga un etaj, se crea un hol și mașinile erau trimise la garajul comun și motelul redevenea vechiul și bunul hotel.

îl avertizez pe cititor să nu râdă de mine și de zăpăceala mea mintală. Ne vine ușor *acum* și mie, și lui să descifrăm un destin trecut; dar un destin în plină desfășurare nu este, credeți-mă, o poveste polițistă cinstită unde esențialul e să

nu pierzi din vedere indiciile. în tinerețe am citit o poveste polițistă franțuzească în care indiciile apăreau în text cu caractere italice; dar nu aşa procedează destinul McFate - chiar dacă eşti deprins să descifrezi anumite vagi semne.

De pildă: n-aş putea să jur că n-a existat cel puțin un prilej la începutul etapei din Vestul Mijlociu a călătoriei noastre, sau chiar înaintea acesteia, când Lo a izbutit să transmită informații cuiva sau să contacteze în alt mod o persoană sau persoane necunoscute. Ne oprisem la o benzinărie cu emblema lui Pegas. Ea s-a strecurat binişor de pe bancheta ei Şi a şters-o spre clădirile din spate în momentul când capota ridicată sub care mă aplecasem să urmăresc ce lucrează mecanicul a ascuns-o

vederii mele.

255

îmi propusesem să fiu îngăduitor, aşa că am dat blajin din cap, deşi, la drept vorbind, asemenea vizite erau tabu, deoarece toaletele, ca şi telefoanele, îmi păreau, din motive insondabile, punctele în care destinul meu risca să se înfunde. Toți avem asemenea obiecte fatidice - un peisaj ce revine obsesiv, un număr - alese cu grijă de zei pentru a atrage evenimente cu semnificație deosebită pentru noi: John se va poticni întotdeauna aici; iar acolo Jane va avea un eşec sentimental. Verificarea motorului se încheiase şi am tras maşina de la pompe ca să las locul unei furgonete -şi stând acolo în deşertul de cenuşă bătut de vânturi am simțit cum intervalul mare

al absenței ei începe să mă apese. Nu era nici prima, nici ultima oară când mă uitam aşa, profund tulburat, la banalitățile statice care, asemenea țăranilor descumpăniți, păreau aproape surprinse că se află în câmpul vizual al unui călător eşuat: tomberonul verde pentru gunoi, anvelopele de vânzare, foarte negre şi cu părțile laterale foarte albe, bidoanele strălucitoare cu ulei pentru motor, lada frigorifică roşie, cu băuturi asortate, patru, cinci, şapte sticle golite, băgate în careurile incomplete ca de cuvinte încrucişate ale lăcaşurilor de lemn, gândacul urcând liniştit pe partea interioară a ferestrei oficiului. Prin uşa lui deschisă se auzea muzica de la un radio şi ritmul ei nu se sincroniza cu legănarea şi fluturarea şi cu gesticulația vegetației

însufleţite de vânt; aveam impresia că văd un vechi film mut care-şi trăieşte propria viață în timp ce pianul sau vioara urmăresc o linie muzicală destul de îndepărtată de floarea fremătătoare, de ramura ce se legăna. Sunetul ultimului suspin al Charlottei vibra absurd prin mine, când, cu rochia fâlfâind în discordanță cu ritmul, Lolita a virat dintr-o direcție absolut neaşteptată. Toaleta fusese ocupată şi ea traversase până la firma Conche din cvartalul vecin. Se mândreau cu grupurile lor sanitare curate ca acasă. Cărțile poştale plătite cu

anticipație, spuneau ei, sunt pentru comentariile dumneavoastră. Nici o carte poştală. Nici un săpun. Nimic. Nici un comentariu.

în ziua aceea sau în următoarea, după o cursă plicticoasă printr-o zonă de culturi agricole, am intrat într-un orăşel plăcut şi am tras la Motelul Castanilor - cabane frumoase, peluze verzi, umede, meri, un leagăn vechi - şi un apus de soare copleşitor pe care, copila obosită nu l-a băgat în seamă. Dorise să trecem prin Kasbeam, care era situat treizeci de mile mai la nord de oraşul ei de baştină, însă în dimineața următoare s-a arătat destul de apatică. Nu mai avea dorința să vadă din nou trotuarul pe care jucase şotron cu vreo cinci ani înainte. Din motive uşor de înțeles mă cam temusem de această excursie colaterală, deşi convenisem să nu atragem în nici un fel atenția asupra noastră - să rămânem în maşină şi să nu trecem pe la vechii prieteni. M-am simțit

uşurat văzând că îşi abandonase proiectul, dar şi oarecum frustrat gândindu-mă că n-ar fi renunțat atât de uşor la el dacă ar fi sesizat că, de fapt, în sinea mea mă opuneam - ca şi în călătoria din anul precedent - vizitării oaşului Piski, fiindcă mă temeam de sugestiile nostalgice pe care putea să i le transmită. I-am amintit, oftând, de vizită, a oftat şi ea şi s-a plâns că nu se află în apele ei. Dorea să rămână în pat cel puțin până la vremea ceaiului, cu teancurile de reviste şi, dacă se va simți mai bine, o să ne continuăm drumul spre vest. Trebuie să vă spun că era foarte dulce şi moleşită şi poftea să mănânce fructe proaspete. M-am hotărât să mă duc în Kasbeam să-i aduc un prânz gustos. Căsuța noastră se înălța pe coasta împădurită a unui deal Şi de la fereastră

se vedea cum drumul coboară Şerpuit şi apoi se întinde drept printre două rânduri de castani, asemenea cărării care desparte părul, îndreptându-se spre orăşelul frumos care se profila deosebit de clar şi părea o jucărie în depărtarea Pură a dimineții. Se distingeau o fată-spiriduş pe o

bicicletă-insectă şi un câine cam voluminos prin comparație, se vedeau la fel de limpede ca pelerinii şi catârii care şerpuiau urcând drumurile galbene ca de ceară din vechile picturi cu dealurile albastre şi mici oameni roşii. Mi-am păstrat năravul europeanului de a-mi folosi picioarele atunci când am posibilitatea să mă dispensez de maşină, aşa că am luat-o la vale domol, am întâlnit în cele din

urmă biciclista - o fată umflățică şi banală, cu codițe, urmată de un uriaş St. Bernard cu orbitele ca panselele, în Kasbeam, un frizer foarte bătrân m-a tuns foarte prost: sporovăia întruna despre un fiu baschetbalist şi la fiecare consoană explozivă mă scuipa pe ceafă şi din când în când îşi ştergea ochelarii pe şervetul înfăşurat la gâtul meu sau îşi întrerupea activitatea tremurată a foarfecilor ca să-mi prezinte tăieturi din ziare, iar eu am fost atât de neatent încât am fost şocat când mi-am dat seama - în timp ce el îmi arăta cu mâna o fotografie sprijinită printre loțiunile cenuşii şi vechi - că tânărul jucător cu mustață murise cu treizeci de ani în urmă.

Am băut o ceaşcă de cafea fierbinte şi sălcie, am cumpărat un mănunchi de banane pentru

maimuța mea şi am mai petrecut vreo zece minute într-un magazin de delicatese. Se scursese cel puțin o oră şi jumătate până la momentul când, pe drumul şerpuit care ducea la Castelul Castanilor, s-a ivit micul pelerin ce se întorcea acasă încărcat cu bunătăți.

Fata întâlnită în drumul spre oraş era acum cu brațele pline de rufărie şi se căznea să-l ajute pe un bărbat infirm, cu trăsături vulgare şi cap enorm care mi-l aminteau pe „Bertoldo" din comedia populară italiană. Cei doi făceau curățenie în cele vreo douăsprezece cabane de pe Culmea Castanilor, presărate cu gust în mijlocul vegetației abundente. Amiază. Cele mai multe căsuțe erau acum goale, scăpaseră de oaspeții lor, care plecaseră izbind pentru ultima oară uşile cu pânză împotriva țânțarilor.

O femeie şi un bărbat foarte bătrâni, o pereche de mumii)

258

instalați într-un automobil ultimul răcnet, se pregăteau să iasă dintr-un garaj învecinat; dintr-un altul se ivea o capotă roşie, care semăna cu un prohab; foarte aproape de căsuța noastră, un tip tânăr şi frumos, cu ochi albaştri şi o claie de păr negru, aşeza într-un microbuz un frigider portabil. Nu ştiu din ce motiv a rânjit spre mine prosteşte. Vizavi, pe iarbă, în umbra cu numeroase membre a copacilor luxurianți, cunoscutul St. Bernard păzea bicicleta stăpânei şi alături o tânără în stare de graviditate avansată îşi aşezase unul dintre copii pe un leagăn căruia îi făcea vânt uşor şi bebeluşul părea extaziat; şi, în acest timp, un

băiat de doi sau trei ani, ros de gelozie, se amesteca în treabă încercând să împingă şi să tragă de scaunul leagănului; în cele din urmă, a făcut ce-a făcut şi leagănul l-a lovit şi a început să zbiere cât îl ținea gura trântit pe spate în iarbă, iar mama lui a continuat să zâmbească duios, poate unui gând, oricum nu copiilor prezenți. îmi amintesc, probabil, cu atâta limpezime nimicurile relatate mai înainte pentru că doar la câteva minute după aceea aveam să-mi verific amănunțit impresiile ; de altminteri, starea de alarmă se instalase în mine din noaptea aceea groaznică petrecută în Beardsley. Iată de ce refuzam să mă las păcălit de senzația reconfortantă produsă de plimbarea mea, de adierea începutului de vară ce mi se înfăşură în jurul gâtului, de scârțâitul

pietrişului umed, de resturile gustoase, savuroase, supte - în cele din urmă -dintr-un dinte cariat şi chiar de greutatea delectabilă a proviziilor mele pe care starea generală a inimii mi-ar fi îngăduit să o car; dar chiar şi pompa asta mizerabilă părea să lucreze uns şi, astfel, când ^a^m ajuns la cabana unde o lăsasem pe Dolores a mea, m-am simțit *adolori d'amoureuse langueur,* ca ^s^ă-l citez pe dragul şi bătrânul Ronsard.

Spre surprinderea mea, am găsit-o îmbrăcată. Stătea pe marginea patului în blugi şi tricoul cu mâneci şi mă privea ca şi cum nu-şi dădea prea bine

259

seama cine sunt. Tricoul subțire nu ascundea, ci scotea în relief forma delicată şi candidă a

sânilor mici - şi candoarea lor m-a iritat. Nu se spălase; şi totuşi, îşi rujase neglijent buzele, iar dinții ei mari străluceau ca ivoriul pătat cu orice roşu sau asemenea cartofilor pai parcă pirogravați şi rozalii. Şi iat-o stând acolo cu mâinile împreunate în poală, visătoare, învăluită într-un nimb diabolic, care nu avea nici o legătură cu mine.

Am trântit pe masă punga grea de hârtie şi i-am privit insistent gleznele goale şi picioarele încălțate cu sandale şi chipul ei imbecil şi din nou picioarele păcătoase.

— Ai fost afară, am zis (sandalele erau pline de pietriş).

— De-abia m-am dat jos din pat, replică ea, şi, după ce mi-a surprins privirea îndreptată în jos, a adăugat: am ieşit doar o clipă să văd

dacă vii.

A observat bananele şi s-a descolăcit înspre masă. Bănuiam ceva deosebit? Nu, într-adevăr, nu — dar ochii aceia înnegurați, selenari, căldura aceea neobişnuită pe care o degaja! N-am zis nimic, am privit drumul care se răsucea atât de limpede în cadrul ferestrei... ce punct de observație minunat pentru cel ce ar fi vrut să-mi înşele încrederea. Lo s-a apucat să mănânce fructele cu multă poftă. Mi-am amintit pe dată surâsul îndatoritor al lui Johnny, vecinul de alături. Am ieşit repede afară. Afară se vedea numai microbuzul lui, celelalte automobile dispăruseră. Tânăra lui soție se urca în maşină cu bebeluşul şi cu celălalt copil pe care îl potolise într-o oarecare măsură.

— Ce se-ntâmplă, unde te duci ? a strigat Lo de pe verandă.

N-am zis nimic. I-am îmbrâncit trupul gingaş înapoi în cameră şi am intrat după ea. I-am sfâşia* tricoul. I-am desfăcut fermoarele. Pe toate. I"[aI] smuls sandalele. Urmăream fantasma infidelităţi[1] ei, dar mirosul pe care îl adulmecam era atât d[e]

slab încât practic nu se putea deosebi de plăsmuirea unui nebun.

17

Burtosul Gaston avea o mare plăcere să ofere, în stilul său pedant, cadouri - cadouri ieşite cu oleacă de pedanterie din comun sau pe care gândirea lui pedantă le considera aşa. într-o seară a observat cât de jerpelită era cutia în

care țineam piesele de şah şi în dimineața următoare mi-a trimis prin unul dintre băieții lui o casetă de aramă: pe capac se vedea un desen oriental complicat. încuietoarea ei funcționa perfect. I-am aruncat o privire şi mi-am dat seama că am în față una dintre acele casete ieftine pentru bani numite dintr-o cauză neştiută de mine „Luizettas", pe care le cumperi din Alger sau din altă parte şi apoi te întrebi la ce sunt bune. S-a dovedit prea plată pentru piesele mele voluminoase de şah, dar am păstrat-o, dându-i o întrebuințare diferită. Voiam să sparg o anumită configurație a destinului în ale cărui mreje aveam senzația difuză că sunt prins şi am hotărât - în ciuda iritării vizibile a lui Lo - să mai petrec o noapte la Motelul Castanilor; m-am sculat la ora patru

dimineața, m-am convins mai întâi că Lo dormea tun (cu gura deschisă, într-un fel de uimire discretă față de viața ciudat de stupidă Pe care noi ne străduisem să i-o aranjăm) şi m-am asigurat că prețiosul conținut al „Luizettei" era în siguranță. Acolo, înfăşurat cu grijă într-o eşarfă de lână albă, se afla un pistolet de buzunar: calibrul 32, magazia de opt cartuşe, nu prea lung, cam a nouua parte din înălțimea Lolitei, plăselele din lemn Ş nuc caroiat şi partea metalică brumată. îl moştenisem de la răposatul Harold Haze împreună cu u catalog din 1938 care într-un loc afirma vesel: "deosebit de bine adaptat pentru folosirea în casă şi

în maşină, precum şi împotriva persoanelor".

Stătea acolo pregătit pentru folosire grabnică împotriva persoanei sau a persoanelor, încărcat şi armat în bună regulă, cu piedica pusă pentru a preîntâmpina o descărcare accidentală. Să ne amintim că pistolul reprezintă simbolul freudist al mădularului din față, central, al Tatălui Ur.

Mă bucuram acum că-l am cu mine - mă bucuram şi mai mult că învățasem să-l mânuiesc cu doi ani înainte în pădurea de pini care înconjura Iazul Oglinzii, iazul meu şi al Charlottei. Cutreierasem pădurile acelea îndepărtate împreună cu Farlow, un țintaş admirabil, care izbutise să ochească şi un colibri cu pistolul lui calibru 38, deşi nu prea rămânea mult din vietate ca probă - doar câte un pufuleț irizat. Un polițist mătăhălos numit

Krestovski, care prin anii douăzeci împuşcase mortal doi evadați, ne însoțise şi doborâse o ciocănitoare micuță - deşi întâmplător ne aflam în afara sezonului de vânătoare. Eram desigur un novice în comparație cu aceşti doi sportivi şi ratam permanent, însă, cu altă ocazie, când m-am dus singur, am rănit, într-adevăr, o veveriță.

— Şezi frumos aici, i-am şoptit micului prieten solid, dar uşor şi apoi, în cinstea lui, am tras o duşcă de gin.

18

Cititorul e invitat acum să uite Castanii şi Colturile şi să ne însoțească mai departe spre Vest. în zilele următoare s-au dezlănțuit câteva furtuni violente - sau, mai ştii, o fi fost o singură furtună ce se deplasa peste întreg

ținutul cu salturi greoaie ca o broască, încât nu mai scăpăm de ea aşa cum nu izbuteam să ne descotorosim de detectivul Trappj pentru că atunci mi s-a pus pentru prima data

problema Decapotabilului Roşu Aztec care a împins aproape integral în umbră tema iubiților lui Lo.

Ciudat! Eu - care eram gelos pe fiecare mascul întâlnit - am interpretat greşit semnele destinului. Ciudat! Comportamentul rezonabil al lui Lo din timpul iernii îmi adormise, probabil, vigilența şi chiar pentru un nebun de legat ipoteza că un al-doilea Humbert îi urmărea împătimit pe Humbert întâiul şi pe nimfeta lui Humbert peste câmpiile imense şi urâte, cu fulgerele şi tunetele lui Zeus, ar fi

părut sminteală curată. Am presupus, *donc,* că în yacul roşu care se ţinea după noi la o distanţă prudentă, milă după milă, se afla un detectiv angajat de vreun băgăcios ca să descopere ce anume făcea Humbert Humbert cu fiica lui vitregă minoră. Perioadele de perturbări electrice şi fulgere trăsnitoare îmi produc întotdeauna halucinaţii. La fel şi acum. Dar dacă nu erau simple halucinaţii? Nu ştiu ce mi-au pus în băutură, ea sau el sau amândoi, dar într-o noapte am fost sigur că a bătut cineva la uşa cabanei noastre, m-am sculat şi am deschis-o larg şi am observat două lucruri — că eram gol puşcă şi că, strălucind alb în bezna brăzdată de picăturile de ploaie, stătea un bărbat care-şi ascundea chipul după masca Fălcosului, un detectiv grotesc din benzile

desenate. Tipul şi-a înăbuşit râsul şi a zbughit-o, iar eu am revenit clătinându-mă în cameră şi am adormit din nou şi nici până în ziua de azi nu sunt sigur dacă vizita a fost aievea sau doar delirul generat de drog. Studiasem în detaliu modalitățile de manifestare ale umorului lui Trapp şi întâmplarea relatată putea fi o mostră plauzibilă. Oh, grosolană Şi absolut nemiloasă! Cineva, mi-am închipuit eu, făcea bani cu măştile monştrilor şi imbecililor populari. Am văzut oare, în realitate, în dimineața următoare cum doi puşti scormoneau prin gunoi şi încercau 'ttasca Fălcosului? Mă întreb şi acum. Să fi fost o coincidență datorată condițiilor atmosferice? Posibil!

Sunt un asasin înzestrat cu o memorie senzațională, dar incompletă şi neortodoxă, şi de aceea, doamnelor şi domnilor, nu vă pot spune cu precizie când, în ce zi, am avut pentru prima oară certitudinea deplină că decapotabilul roşu ne urmărea, îmi amintesc totuşi când i-am văzut foarte clar, de aproape, şoferul. într-o după-amiază rulam încet prin pânzele ploii torențiale şi vedeam întruna cum fantoma roşie înoată şi freamătă de pofte în oglinda mea retrovizoare. Deodată potopul a început să slăbească în intensitate, răpăitul picăturilor s-a rărit şi apoi a încetat. Soarele s-a ivit din nori şi a zvântat foşnind şoseaua, iar eu am oprit la o stație de benzină fiindcă aveam nevoie de ochelari de soare noi. Ceea ce se întâmpla semăna cu o boală, un cancer,

ceva fără speranță, aşa că pur şi simplu am făcut abstracție de faptul că urmăritorul nostru tăcut în ipostaza decapotabilă se oprise ceva mai în spate la o cafenea sau un bar cu firma idioată: „La Forfota Mare mai găseşti un loc". După ce m-am ocupat de nevoile maşinii, am intrat în birou ca să cumpăr ochelarii şi să plătesc benzina. Semnam cecul de călătorie şi mă întrebam cam pe unde mă aflu, când am privit întâmplător printr-o fereastră laterală şi am văzut ceva îngrozitor. Un bărbat lat în spate, cu început de chelie, cu o haină de culoarea făinii de ovăz şi pantaloni maro închis o asculta pe Lo, care stătea sprijinită de maşină şi vorbea cu el foarte repede. Lo îşi agita mâna în sus şi în jos, cu degetele răşchirate, gesticulația obişnuită când voia să

fie foarte serioasă şi convingătoare. Familiaritatea şi volubilitatea cu care discuta m-au şocat - cum să vă spun? -m-au dat gata, cei doi păreau să se cunoască, oh, de multe şi multe săptămâni. L-am văzut cum se scarpină pe obraz, dă din cap aprobator şi se întoarce la decapotabilul lui. Un bărbat lat în umeri, destul de masiv, cam de vârsta mea, care semăna oarecum cu Gustav Trapp, un văr de-al tatei din Elveția -aceeaşi față cu pielea întinsă, arsă de vânt şi °e

soare, mai plină decât a mea, cu o mustață mică şi neagră şi o gură degenerată, trandafirie. Când m-am urcat în maşină, Lolita studia o hartă rutieră.

— Ce te-a întrebat bărbatul acela, Lo?

— Care bărbat? Oh, bărbatul ăla, oh, da. Oh, nu ştiu. M-a întrebat dacă am o hartă. Se rătăcise, cred.

Am pornit şi la un moment dat i-am spus:

— Lo, ascultă-mă cu atenție. Nu ştiu dacă minți şi nu ştiu dacă mai eşti întreagă la minte şi deocamdată nici nu mă interesează; dar persoana aceea ne-a urmărit toată ziua, maşina a fost ieri la motel şi cred că el e polițai. Ştii foarte bine ce se întâmplă şi unde te duci dacă poliția află cum stau lucrurile. Vreau să ştiu exact ce ți-a spus şi ce i-ai răspuns tu.

A râs.

— Dacă e cu adevărat polițai, zise ea strident, dar cu o oarecare logică, cel mai rău este să-i arătăm că ne temem de el. Fă-te că nu-l vezi, Tăticule.

— A întrebat unde ne ducem ?

— Oh, *asta* o ştie (în batjocură).

— Oricum, am zis renunțând, acum l-am văzut de aproape. Nu e arătos. Seamănă foarte bine cu o rudă de-a mea numită Trapp.

— Mai ştii, poate e Trapp. în locul tău - oh, uită-te, toți nouarii au dispărut şi în locul lor au apărut zerourile din mia următoare. Când eram mică, a continuat ea pe neaşteptate, credeam că or să se oprească şi or să redevină nouari, era nevoie doar ca mama să fie de acord şi să întoarcă maşina invers.

Vorbea pentru prima oară spontan despre copilăria ei pre-Humbertiană; probabil învățase trucul în grupa de teatru. Ne-am continuat călătoria fără să ne mai urmărească nimeni. Dar a doua zi, asemenea durerii care

revine într-o boală fatală de îndată ce efectul medicamentului şi speranța s-au stins, a reapărut în spatele nostru platoşa roşie lucioasă. Pe şosea se circula liniştit; nimeni nu depăşea pe nimeni; şi nimeni nu încerca să se intercaleze între

umila noastră maşină albastră şi tiranica ei umbră roşie - ca şi cum intervalul fusese vrăjit, devenind o zonă de veselie nefastă şi de magie neagră, o zonă precisă şi stabilă, parcă ar fi fost tăiată artistic în sticlă. Şoferul din spatele meu, cu umeri puternici şi mustața stil Trapp, semăna cu un manechin dintr-o expoziție, iar decapotabila lui părea că se deplasează datorită unei funii invizibile, silențioase, de mătase, care o lega de vehiculul nostru prăpădit.

Sedanul albastru avea mult mai puțini cai putere decât maşina lui splendidă, lăcuită, aşa că nici măcar n-am încercat să iau distanță. *O lente currite noctis equi*! O, cât de încet se desfăşurau coşmarurile nopții! Am urcat pante lungi şi am rulat din nou la vale, am respectat limitele de viteză şi am ocolit copiii neatenți, am reprodus la scară mare şerpuirile negre ale curbelor de pe indicatoarele galbene, dar indiferent cum şi prin ce zone conduceam, intervalul vrăjit continua să alunece intact, matematic asemenea mirajului, proiecția pe şosea a unui covor magic. Şi permanent am simțit în dreapta mea o vâlvătaie tainică: privirea ei veselă, obrazul ei îmbujorat.
Un polițist de la circulație, postat în mijlocul păienjenişului coşmaresc al străzilor - la 4,30

p.m. într-un oraş industrial - a fost mâna soartei care a rupt vraja. Mi-a făcut semn să trec şi apoi aceeaşi mână m-a despărțit de umbra roşie. între noi s-au intercalat vreo douăzeci de maşini, iar eu am accelerat şi am virat ca un maestru într-o alee îngustă. O vrabie şi-a luat zborul cu o bucată enormă de pâine, a fost atacată de alta şi a scăpat bucata din cioc.

Câteva opriri bruşte, hoinăreala prelungită, fără țintă, pe diferite străzi şi, în sfârşit, am revenit la şosea: umbra noastră dispăruse.

Lola a ricanat şi mi-a spus:

— Dacă într-adevăr crezi că tipul este ceea *ce* crezi, ai făcut o mare prostie încercând să-l fentezi.

— Acum am alte idei, i-am spus.

— Trebuia - ah - să ți le ții în frâu - ah - rămânând în contact cu el, tahtă drahgă, replică Lo, zbătân-du-se în spiralele propriului sarcasm. Ei, fir-ar să fie, *eşti* meschin, adăugă cu vocea ei obişnuită.

Am petrecut o noapte posomorâtă într-o cabană infectă, sub măreția sonoră a ploii şi deasupra noastră s-a rostogolit continuu un fel de tunet preistoric şi puternic.

— Nu sunt o doamnă şi nu-mi plac fulgerele, spuse Lo, a cărei spaimă de furtunile cu descărcări electrice îmi aducea un fel de consolare patetică.

Am luat micul dejun în oraşul-reşedință departamentală Soda cu o populație de o mie şi unu de locuitori.

— Judecând după cariatida aceea, am remarcat, Bucălatul s-a şi prezentat.
— Umorul tău, draghă tathă, e debordant, între timp ajunsesem în ținutul salviei hoinare.
Au urmat vreo două zile destinse, încântătoare (cât de nebun fusesem, nu se întâmplase nimic; crampa venea de la un vânt care nu reuşea să iasă), şi numaidecât podişurile înalte au făcut loc munților adevărați şi am intrat în Wace la timp.
Oh, dezastru. Se produsese o confuzie, Lo citise greşit data în Ghidul Turistic şi ceremoniile de la Peştera Magică se încheiaseră! Trebuie să admit că a suportat eroic necazul. Am descoperit că în oraşul Wace - de tip Kurort - exista un teatru de vară în plină activitate şi într-o seară frumoasă de la

mijlocul lui iunie ne-am îndreptat, fireşte, spre el. N-aş putea să vă povestesc intriga piesei văzute. O aventură banală, fără îndoială, cu efecte luminoase modeste şi o protagonistă mediocră. Mi-a plăcut cu adevărat doar ghirlanda de şapte graţii mici, mai mult sau mai puţin nemişcate, machiate frumos, cu membrele goale - şapte pubere buimăcite, înfăşurate în voal colorat, recrutate din localitate (judecând după freamătul partizan ce se producea ici şi colo în auditoriu) - personificare a unui curcubeu

viu, care a strălucit în ultimul act şi s-a stins oarecum plictisit în spatele unei serii de voaluri multiplicate. M-am gândit, după cum îmi amintesc, că ideea copii-lor-culori fusese

preluată de autorii Clare Quilty şi Vivian Darkbloom dintr-un pasaj din James Joyce şi că două dintre culori erau exasperant de atrăgătoare - oranjul şi smaraldul. Oranjul s-a frichindit tot timpul, iar smaraldul, după ce ochii i s-au obişnuit cu întunericul din sala unde stăteam înfipți în scaune, i-a zâmbit deodată mamei sau tutorelui său. De îndată ce povestea s-a încheiat şi aplauzele -un sunet pe care nervii mei nu-l suportă - s-au pornit să bubuie în jurul meu, am început s-o trag şi s-o împing spre ieşire pe Lo, determinat de nerăbdarea erotică firească de a o conduce înapoi spre cabana noastră cu neon albastru, prin noaptea înstelată şi uluită: spun întotdeauna că natura este uluită de ceea ce vede. Dolly-Lo rămânea totuşi în urmă, într-o

stare de uimire trandafirie, ochii încântați i se îngustaseră, văzul copleşise în aşa măsură celelalte simțuri încât ea continua să aplaude maşinal, însă mâinile ei moi de abia se mai atingeau. E o reacție frecventă la copii, o cunoşteam, dar, pentru numele lui Dumnezeu, Lo era o fetiță deosebită, şi totuşi zâmbea ca o mioapă spre scena care se afla acum departe. Reuşisem să văd câte ceva din cei doi coautori - un smoching şi umerii goi ai unei femei surprinzător de înalte, cu părul negru şi care semăna cu un şoim.

— Mi-ai învinețit din nou încheietura mâinii, brută, spuse Lolita cu voce scăzută şi se strecură pe bancheta ei.

— îmi pare foarte rău, îngrozitor de rău, iubita mea, iubita mea ultravioletă, am zis, încercând

zadarnic să o prind de cot, şi am adăugat, ca să schimb subiectul - ca să schimb direcția soartei, oh, Doamne Dumnezeule: Straşnică femeie Vivian. Sunt sigur că am văzut-o ieri pe afişul din restaurantul acela din Soda.

— Uneori eşti revoltător de tâmpit. Mai întâi, Vivian este autorul, autoarea e Clare; în al doilea rând, are patruzeci de ani, e măritată şi în vinele ei curge sânge de negru.

— Credeam, am zis tachinând-o, că acest Quilty e marea ta pasiune de pe vremea când mă iubeai în dulcele şi bătrânul Ramsdale.

— Ce zici ? a contrat Lo cu fața schimonosită. Dentistul ăla gras ? Cred că mă confunzi cu vreuna dintre fâşnețele după care te dădeai în vânt.

, Iar eu m-am gândit că aceste fâşnețe uită totul, în vreme ce noi, bărbații îndrăgostiți, păstrăm cu sfințenie fiecare fărâmă din nimfetismul lor.

19

I-am dat dirigintelui de la poşta din Beardsley — cu ştiința şi încuviințarea lui Lo — două adrese unde să ne trimită eventuala corespondență: Po Wace şi PO Elphinstone. în dimineața următoare am trecut pe la primul oficiu şi am fost nevoiți să aşteptăm la o coadă scurtă, dar care se deplasa lent. Senină, Lo s-a apucat să studieze galeria infractorilor. Frumosul Bryan Bryanski, alias Anthony Bryan, alias Tony Brown, ochii căprui, tenul frumos, căutat pentru răpire de copii. *Lefauxpas* al unui gentleman bătrân, cu ochii

trişti, consta în escrocherie poştală şi, ca şi cum n-ar fi fost de ajuns, fusese blestemat de la natură cu arcade deformate. Sullen Sullivan era prezentat cu un avertisment: se crede că e înarmat şi trebuie considerat ca extrem de periculos. Dacă doriți să turnați un film după cartea mea, faceți în aşa fel ca unul dintre chipurile acestea să se transforme în timp ce le privesc în figura mea. în plus, se afla fotografia la minut, murdară, a unei Fete Dispărute, vârsta: paisprezece ani, avea pantofi maro Şi geantă când a fost văzută pşntru ultima dată, rimează. Rugăm, anunțați-l pe Şeriful Buller.

269

Am uitat de scrisorile mele. Dolly primise raportul de la şcoală şi un plic cu aspect

deosebit. L-am deschis pe îndelete şi i-am citit atent conținutul. Am conchis că procedasem conform înțelegerii, întrucât Lo nici măcar nu s-a sinchisit şi a plutit în derivă spre standul cu ziare de lângă ieşire.

„Dolly-Lo: Să ştii că piesa s-a bucurat de mare succes. Cei trei copoi au stat cuminți, fiindcă fuseseră, bănuiesc, uşor drogați de Cutler, iar Linda a învățat la perfecție rolul tău. A jucat foarte bine, cu vivacitate şi stăpânire perfectă, însă i-a lipsit ceva din *sensibilitatea,* din *vitalitatea relaxată,* din farmecul Dianei *mele* - şi al autorului; dar autorul n-a fost de față, să ne aplaude, cum s-a întâmplat la repetiția aceea specială, iar furtuna teribilă cu descărcări electrice de afară ne-a bruiat tunetele noastre produse în culise. Oh, draga

mea, viața zboară. Acum, când s-au încheiat toate, şcoala, piesa, aiureala cu Roy, lăuzia mamei (bebeluşul nostru, vai, n-a avut zile), am impresia că lucrurile s-au petrecut demult, demult, deşi, de fapt, mai am încă urme de machiaj pe față.

Poimâine plecăm la New York şi cred că nu voi avea încotro şi-mi voi însoți părinții în Europa. Din păcate, am veşti destul de proaste pentru tine. Dolly-Lo! Când te vei întoarce s-ar putea să nu mă găseşti în Beardsley. Dintr-un motiv sau altul, unul ştii tu cine e, celălalt nu e cel pe care crezi că-l ştii, Tata vrea să mă dea la o şcoală din Paris pentru un an, câtă vreme va fi şi el pe-aproape cu bursa lui Fulbright.

După cum ne aşteptam, sărmanul Poet s-a poticnit în Scena III când a ajuns la flecuştețul

acela fără noimă în franțuzeşte. Ți-l amintești ? *Ne manque pas de dire ă ton amant Chimene, comme le lac est beau car ii faut qu'il t'y mene.* Băftos cavaler! *Qu'il t'y* - Ți se-ncurcă limba-n gură! Aşaaa, să fii cuminte, Lollikins. Toată dragostea de la Poetul tău şi complimente babacăi tale. A ta, Mona. P.S. Din cauza primului motiv sau a celuilalt corespondența mea

se află sub control strict. Aşa că ar fi bine să aştepți până îți scriu din Europa."

(După câte ştiu n-a scris. Scrisoarea cuprindea un element de ticăloşie misterioasă, dar sunt prea obosit astăzi şi nu îl mai analizez. Am găsit-o mai târziu băgată într-unui dintre Ghidurile Turistice şi am reprodus-o aici *ă*

titre documentaire. Am citit-o de două ori.) Mi-am ridicat privirile de pe scrisoare şi mă pregăteam să... Nici urmă de Lo. în timp ce mă adâncisem în vraja Monei, Lo ridicase din umeri şi se topise.

— N-ați văzut întâmplător... l-am întrebat pe cocoşatul care mătura duşumeaua lângă intrare. Da, o văzuse, bătrânul libidinos. Bănuia că fata zărise o prietenă şi se grăbise să iasă. Am ieşit şi eu în mare grabă. M-am oprit - ea nu se oprise. Am pornit în grabă mai departe. M-am oprit din nou. Aşadar, se întâmplase în cele din urmă. Plecase pentru totdeauna.

în anii care au urmat m-am întrebat adesea de ce n-a plecat atunci. Pentru totdeauna. Să o fi reținut calitatea noilor ei rochii de vară

încuiate în maşina mea? Să o fi oprit oare faptul că mai aveau de pus la punct unele detalii din planul lor general? Sau, pur şi simplu, dacă mă gândesc bine, s-au folosit de mine, care o duceam oricum la Elphinstone -punctul terminus al stratagemei lor secrete ? Aveam doar certitudinea că mă părăsise pentru totdeauna. Munții mov şi indiferenți înconjurau pe jumătate oraşul şi pe versanții lor păreau să mişune Lolite care gâfâiau, cățărându-se cu mâinile şi cu picioarele, şi râdeau şi se dizolvau în pâcla ce îi învăluia. Un mare V format din stânci albe pe o pantă abruptă, vizibil în perspectiva îndepărtată a unei răspântii, mi s-a părut însăşi inițiala premonitorie a lui Vai-Vai.

Noul şi frumosul oficiu poştal din care de-abia

ieşisem se afla între un cinematograf somnolent şi o conjurație de plopi. Era ora 9 a.m. la munte. Strada se numea Main Street. M-am plimbat pe trotuarul

271

ei albastru privind spre trotuarul celălalt: căruia îi dăruia frumuseți magice una dintre acele fragile dimineți de început de vară cu fulgerări sporadice de geamuri şi o atmosferă generală de şovăială şi parcă de neputință în perspectiva unei amieze intolerabil de fierbinți. Am traversat şi am hoinărit şi hălăduit, cum s-ar zice, de-a lungul unui imens cvartal: Medicamente, Proprietăți Imobiliare, Arta Modei, Piese Auto, Cafenea, Materiale Sportive, Mobilă, Utilaj Agricol, Western Union, Aspiratoare, Băcănie. Ofițer, ofițer,

fiica mea a fugit. în cârdăşie cu un detectiv; îndrăgostită de un şantajist. A profitat de neputința mea. M-am uitat prin toate magazinele. M-am întrebat dacă este cazul să mă adresez vreunuia dintre trecătorii răzleți. M-am abținut. Am rămas câteva clipe în maşina parcată. Apoi am cercetat partea de est a grădinii publice. M-am întors la Arta Modei şi Piese Auto. Am avut o izbucnire de sarcasm furibund şi mi-am spus - *un ricanement* -că sunt smintit de-a binelea să o suspectez, că se va întoarce din clipă în clipă.

Aşa s-a şi întâmplat.

M-am răsucit în loc şi i-am dat la o parte mâna pe care şi-o aşezase pe mâneca mea, zâmbind imbecil şi timid.

— Treci în maşină, i-am spus.

M-a ascultat, iar eu am continuat să circul în sus şi-n jos, luptându-mă cu gânduri tulburi şi încercând să pun la cale o metodă pentru a-i demasca şi a-i anihila duplicitatea.

A ieşit din maşină rapid şi a venit din nou lângă mine. Auzul meu a reintrat treptat pe lungimea de undă a staţiei de emisie Lo şi am înţeles că îmi spunea ceva despre întâlnirea ei cu o fostă prietenă.

— Zău? Care?

— O fată din Beardsley.

— Bine. Le ştiu pe cele din grupul tău. Alice Adams ?

— Fata asta nu era din grupul meu.

1

— Bine. Am lista completă a elevelor. Numele

ei, te rog.

— Nu învăța la şcoala mea. E o fată din Beardsley şi-atât.

— Bine, am cartea cu adrese din Beardsley. O să-i trecem în revistă pe cei ce se numesc Brown.

— Nu-i ştiu decât numele de botez.

— Mary sau Jane ?

— Nu - tot Dolly.

— Deci am ajuns într-o fundătură (oglinda de care-ți turteşti nasul). Bine, să o luăm altfel. Ai lipsit douăzeci şi opt de minute. Cu ce s-au îndeletnicit cele două Dolly?

— Ne-am dus la o prăvălie cu răcoritoare. **V

— Şi acolo ați comandat...

4M— Două sticle de coke, atât.

*″■ — Atenție, Dolly. Putem verifica, ştii asta.

— Ea, cel puțin, a comandat. Eu am cerut un pahar cu apă.
— Bine. Localul acela era acolo ?
— Precis.
— Bine, hai s-o întrebăm pe fata de la bar.
— Mai stai olecuță. Da' poate, dacă mă gândesc mai bine, a fost undeva mai departe, mai spre centru — imediat după colț.
N-are importanță, hai intră, te rog. O să vedem. (Am deschis o carte de telefon legată cu lănțişor.) Servicii Funebre Deosebite. Nu, încă nu. Aha, iată-le: Druggists-Retail. Hill Drug Store. Farmacia Larkin. Şi încă vreo două. Cam astea sunt magazinele din Wace care au baruri cu răcoritoare - cel puțin în secțiunea lor comercială. Perfect, o să le verificăm pe toate.

— Du-te dracului, spuse ea.

— Lo, grosolănia nu-ți serveşte la nimic.

— Okay, zise. Dar să-ți iasă din cap că ai mă prinzi în cursă. Okay, deci n-am stat într-un magazin. Am discutat şi ne-am uitat la rochiile din vitrine.

— Care vitrine? Asta, de pildă?

— Da-da, aia de-acolo, de pildă.

— Oh, Lo! Hai s-o privim mai de aproape.

Imaginea era, într-adevăr, încântătoare. Un tânăr

spilcuit curăța cu aspiratorul covorul ordinar pe care stăteau două statuete ce păreau scăpate dintr-o explozie. Una era goală puşcă, fără perucă şi fără brațe. Statura ei relativ mică şi poza afectată sugerau că îmbrăcată

reprezentase şi va reprezenta, după ce o vor înveşmânta din nou, o fetiță de dimensiunile Lolitei. Dar acum era asexuată. Lângă ea stătea o mireasă cu voal, mult mai înaltă, aproape perfectă şi *intactă,* atât că îi lipsea un braț. La picioarele celor două domnişoare, pe podiumul pe care tânărul se mişca harnic încolo şi-ncoace cu aspiratorul, se formase o grămăjoară din trei brațe subțiri şi o perucă blondă. Două brațe se răsuciseră întâmplător într-un gest ce sugera groaza sau implorarea.
— Uite ce e Lo, am spus calm. Uită-te bine. Nu ți se pare că simbolizează ceva? Totuşi - am continuat după ce ne-am urcat în maşină -, mi-am luat anumite precauții. Aici (deschizând delicat boxa din bordul maşinii) pe bloc-notesul acesta, am trecut numărul maşinii

prietenului tău.

Mare măgar am fost să nu-l memorez. în mintea mea se păstrau doar litera inițială şi ultima cifră, ca şi cum întregul amfiteatru al celor şase semne se retrăgea concav în spatele unui geam colorat care era prea opac şi nu-mi permitea să descifrez seria centrală, dar suficient de translucid încât distingeam semnele extreme - un P mare şi un 6. Mă văd obligat să intru în asemenea detalii (care, în sine, prezintă interes doar pentru psihologul profesionist) pentru că altminteri cititorul (ah, de-aş izbuti să mi-l reprezint clar sub forma unui cărturar cu barba blondă şi buze trandafirii sugând *la pomme de sa canne* în timp ce îmi soarbe manuscrisul!) s-ar putea să nu înțeleagă intensitatea şocului pe

care l-am trăit când am constatat că P-ul căpătase turnura lui B şi că 6 fusese pur şi simplu radiat. Restul, mâzgălit prin frecarea agitată, grăbită, a gumei din capul creionului, avea porțiuni cu numere şterse sau reconstruite cu un scris de copil şi prezenta o încâlceală terifiantă, ca un gard din sârmă ghimpată menit să zădărnicească orice tentativă de interpretare logică. Reținusem doar statul - se învecina cu acela din care făcea parte Beardsley.

N-am spus nimic. Am pus bloc-notesul la loc, am închis boxa şi am ieşit din Wace. Lo înhățase nişte reviste umoristice de pe bancheta din spate şi, nesta-tornica-bluză-albă, cu un cot scos pe geamul portierei, se lăsase

furată de aventura în desfăşurare a vreunui prostănac sau clovn. La trei sau patru mile depărtare de Wace am virat în umbra unui teren pentru picnic unde dimineața îşi aşternuse crâmpeiele de lumină pe o masă goală; surprinsă, Lo şi-a înălțat privirea schițând un zâmbet vag şi, fără să scot un cuvânt, i-am tras un dos de palmă groaznic care s-a lipit de pometul dur şi fierbinte al obrazului ei.

Şi apoi remuşcările, dulceața sfâşietoare a ispăşirii plină de suspine, iubirea ce se târăşte în genunchi, deznădejdea împăcării senzuale. In noaptea de catifea, la Motelul Mirana (Mirana!) i-am sărutat tălpile gălbui ale picioarelor ei cu degete lungi, m-am jertfit... Fără nici un folos. Amândoi eram condamnați.

Şi curând urma să fiu prins într-un nou ciclu de persecuții.
Pe o stradă din Wace, la periferie... Oh, sunt foarte sigur că n-a fost o amăgire. Pe o stradă din Wace am zărit decapotabilul Roşu Aztec sau geamănul lui. în locul lui Trapp, în maşină se aflau patru sau cinci tineri zgomotoşi de diferite sexe -dar n-am spus nimic. După ce am trecut de Wace, s-a ivit o situație complet nouă. O zi sau două m-am bucurat de o forță mintală remarcabilă care îmi spunea că noi nu eram şi n-am fost urmăriți

niciodată; apoi, îngrețoşat, am înțeles că Trapp îşi schimbase tactica şi continua să rămână lângă noi, însoțindu-ne în maşini închiriate. Un adevărat Proteu al autostrăzii, care trecea

cu o uşurinţă uluitoare dintr-un vehicul în altul. Tehnica lui presupunea existenţa unor garaje specializate în operaţiunile „maşini-de-poştă", dar n-am reuşit să descopăr localurile pe care le folosea. La început a părut să prefere specia Chevrolet; a început cu o decapotabilă Crem Campus, apoi s-a transbordat într-un Sedan Albastru ca Zarea şi de aici înainte s-a decolorat în Gri Surf şi Griul Trunchiurilor Plutitoare. Apoi tipul s-a orientat spre alte mărci şi a parcurs curcubeul şters al unor nuanţe de vopse-luri şi într-o zi m-am trezit că nu sunt în stare să stabilesc diferenţa coloristică subtilă dintre Melmothul nostru Albastru de Vis şi Oldsmobilul Creasta Albastră pe care îl închinase; griurile, totuşi, rămâneau criptocronismul său preferat şi, în

coşmarurile mele agonice, am încercat zadarnic să deosebesc în mod adecvat fantoma Cryslerului Gri ca Scoica de aceea a Chevroletului Gri ca Ciulinul şi de a Dodgelui Gri Galic...

Fiind nevoit să-i pândesc mereu mustața mică şi cămaşa deschisă - sau devia chelboasă şi umerii larg -, am ajuns să studiez aprofundat toate maşinile de pe şosea - din spate, din față, de alături, cele ce veneau, cele ce se îndepărtau, fiecare vehicul de sub soarele dansant: automobilul vilegiaturistului liniştit având în fereastra din spate cutia cu şervețele Extra-Fine; rabla gonind temerară plină de copii palizi, cu botul unui câine flocos ieşind pe geam şi cu o aripă şifonată; Sedanul burlacului, încărcat ochi cu costume pe

umeraşe; uriaşul şi umflatul treiler transportând case ce se strecoară în față; maşina cu tânăra pasageră cocoțată politicos în mijlocul banchetei din față ca să fie mai aproape de tânărul şofer; maşina care poartă pe acoperiş o barcă roşie cu fundul în sus...

Maşina

gri care încetineşte în fața noastră, maşina gri prinzându-ne din urmă.

Ne găseam în ținutul muntos, undeva între Snow şi Champion, şi rulam la vale pe o pantă aproape imperceptibilă, când am avut ocazia pentru a doua oară să-l văd clar pe Detectivul Amant Trapp. Ceața cenuşie din spatele nostru se îndesise şi se concentrase în masivitatea unui Sedan Albastru Dominion. Deodată, ca şi

cum reacționa la spasmele sărmanei mele inimi, maşina pe care o condusesem s-a pornit să lunece dintr-o parte în cealaltă în timp ce de sub noi se auzea un flap-flap-flap neputincios.
— Ai pană de caucic, musiu, spuse veselă Lo. Am oprit lângă o prăpastie. Şi-a încrucişat brațele şi şi-a pus piciorul pe tabloul de bord. Am coborât şi am examinat roata din spate dreapta. Anvelopa se turtise îngrozitor, ca o proastă. Trapp se oprise la vreo cincizeci de yarzi în spatele nostru. De la distanță, fața sa forma o pată unsuroasă de voioşie. Asta era şansa mea. M-am îndreptat spre el - cu ideea strălucită de a-i cere un cric, deşi eu aveam unul. S-a retras puțin. M-am împiedicat de o piatră -prilej de amuzament general. Apoi un camion colosal s-a ivit din spatele lui Trapp şi

a trecut ca fulgerul pe lângă mine - şi imediat după aceea l-am auzit cum claxonează convulsiv. M-am uitat instinctiv, înapoi - şi am văzut cum maşina mea o lua uşurel din loc. Mi-am dat seama că la volan se afla, ca o caraghioasă, Lo şi că motorul era cu certitudine pornit - deşi, după cum îmi aminteam, îl oprisem, dar nu trăsesem frâna de mână; şi într-o fracțiune infinitezimală de timp - intervalul dintre două bătăi de inimă — am ajuns la maşina care cârcâia, dar s-a oprit în cele din urmă; ei bine, în cele câteva clipe mi-a venit în minte ideea că în ultimii doi ani micuța Lo avusese timp berechet să fure elementele esențiale ale şofatului. Am deschis violent portiera. Eram al naibii de sigur că ea pornise maşina ca să mă împiedice să mă

apropii de Trapp. Trucul ei s-a

dovedit inutil totuşi, deoarece exact în momentul când o urmăream el luase un viraj energic în U şi se volatilizase. M-am odihnit câteva secunde. Lo m-a întrebat dacă n-am de gând să-i mulțumesc - maşina o luase din loc singură şi... Cum n-a primit nici un răspuns, s-a adâncit numaidecât în studiul unei hărți. Am ieşit din nou din maşină şi a început „chinul de pe lume", cum îi spunea Charlotte. îmi pierdeam mințile, probabil.

Ne-am continuat călătoria grotescă. După o coborâre solitară şi inutilă, am urcat şi am tot urcat. Pe o pantă abruptă m-am trezit în spatele unui camion gigantic care ne depăşise. Acum gemea cățărân-du-se pe serpentine şi nu ne

permitea să trecem. Din cabina lui a ieşit un dreptunghi mic de argint şlefuit - ambalajul interior al gumei de mestecat -şi a zburat înapoi, lipindu-se de parbrizul nostru. Mi s-a năzărit că, dacă într-adevăr îmi pierdeam mințile, aş putea-o sfârşi ucigând pe cineva. De fapt - îi spuse Humbert cel părăsit lui Humbert care se poticnea -, ar fi mai inteligent să pregăteşti lucrurile -să transferi arma din cutie în buzunar - ca să fii gata să exploatezi momentul de nebunie care va veni fără doar şi poate.

20

Permițându-i Lolitei să studieze arta actorului, i-am oferit posibilitatea, ca un nătărău îndrăgostit ce eram, să-şi dezvolte capacitatea de a înşela. Se vedea acum că răspunsurile la

teme de felul: „Care este conflictul principal *înHedda Gabler?"* sau „Care sunt punctele culminante în *Dragostea de sub tei* ? sau „Analizați atmosfera dominantă din *Livada cu vişini"* o învățau, de fapt, cum să mă trădeze. Oh, cât de mult regretam acum exercițiile de simulare senzuală pe care le făcuse în salonul nostru din Beardsley unde o urmărisem de multe ori dintr-un

punct strategic bine ales în timp ce ea, ca aflată sub hipnoză sau asemenea participantei la un ritual mistic, producea versiuni sofisticate de fantezii infantile mimând diferite acțiuni - asculta un geamăt venind din beznă, se întâlnea pentru prima dată cu tânăra mamă vitregă, gusta ceva cu gust oribil, mirosea

iarba strivită într-o livadă luxuriantă sau atingea obiecte fantomatice cu mâinile ei subțiri, agile de fetiță. Păstrez încă printre hârtiile mele o foaie trasă la mimeograf cu indicații de felul:

„Exercițiu tactil. Imaginează-ți că ridici de jos

. şi ții în mână o minge de ping-pong, un măr, o

' curmală lipicioasă, o minge de tenis nouă şi flocoasă,

* un cartof fierbinte, un cub de gheață, o pisicuță, un cățeluş, o potcoavă, o pană, o făclie.

* Frecați sau frământați cu degetele următoarele ** obiecte imaginare: o bucată de pâine, o gumă de * şters, tâmpla dureroasă a unui prieten, o bucată °*[ii] de catifea, petala

unui trandafir.

■f' Eşti o fetiță oarbă. Pipăie fața unui tânăr grec, .■»,: a lui Cyrano, a lui Moş Crăciun, a unui bebeluş, a -9 unui faun care râde, a unui străin, a tatălui tău". *iu:*

Şi cât de fermecătoare era în timp ce urzea acele vrăji delicate, în timpul reprezentației de vis a vrăji-lor şi exercițiilor ei impuse! Iar în anumite seri aventuroase din Beardsley, o rugam să danseze pentru mine, promițându-i bineînțeles o tratație sau un dar şi ritmurile membrelor ei nu tocmai nubile îmi produceau o deosebită plăcere, deşi salturile ei cu picioarele desfăcute semănau mai curând cu acelea ale unui şef de galerie la fotbal decât cu mişcările sacadate ale *unui petit rat* parizian. Dar nimic, absolut nimic nu se compara cu

furnicăturile extazului Provocat de modul în care juca tenis - sentimentul delirant şi chinuitor că mă balansam chiar pe marginea unei ordini şi splendori supranaturale.
în ciuda vârstei avansate, Lo continua să rămână o nimfetă extraordinară, parcă niciodată nu fusese

atât de fascinantă, cu mădularele ei de culoarea caisei, în echipamentul de tenis pentru copii! înaripați gentlemani! Ce haz ar mai avea lumea cealaltă dacă n-ar prezenta-o aşa cum se înfățişa ea - fără să schimbe nimic - în acea stațiune din Colorado, dintre Snow şi Elphinstone: pantalonii scurți şi largi de băiețel, talia subțire, pântecul de caisă, sutienul cu bretelele care-i înconjurau gâtul şi se legau

în spate printr-un nod ce se bălăbănea şi omoplații ei de caisă, goi adorabili şi ucigător de tineri cu pufulețul acela şi oasele frumoase şi delicate, precum şi spatele neted care se îngusta spre talie. Şapca ei avea cozoroc alb. Racheta ei mă costase o mică avere. Idiot, de trei ori idiot! De ce n-oi fi filmat-o ? Ar fi fost acum împreună cu mine, în fața ochilor mei, în camera de proiecție a durerii şi disperării mele. De obicei, înainte de a servi, Lo aştepta şi se relaxa cât secundarul trecea peste una sau două din liniie albe ale timpului şi adesea bătea mingea o dată sau de două ori sau juca puțin pe loc, întotdeauna dezinvoltă, întotdeauna destul de indiferentă față de scor, întotdeauna veselă, cum nu i se întâmpla decât rareori în viața întunecată pe care o ducea acasă. Tenisul

ei reprezenta punctul cel mai înalt pe care îl putea atinge o tânără făptură în arta simulării; totuşi, nu îndrăznesc să cred că tenisul reprezenta pentru ea însăşi geometria realității fundamentale.

Limpiditatea miraculoasă a mişcărilor ei îşi avea replica auditivă în sunetul pur şi clar al fiecărei lovituri. Când pătrundea în câmpul de tensiune generat de Lo, mingea devenea parcă mai albă, mai reactivă, iar instrumentul de precizie pe care i-l aplica părea excesiv de rapace şi ager în momentul contactului cu corzile. Forma Lolitei era, într-adevăr, expresia absolut perfectă a tenisului de primă calitate, a tenisului absolut - care nu urmăreşte neapărat rezultatul practic. într-o zi, când stăteam pe o bancă tare şi vibratilă şi

urmăream cum Dolores Haze se juca, pur şi simplu, cu Linda Hali (care

a bătut-o însă), Electra Gold - sora Edusei - o uimitoare tânără antrenoare, mi-a spus:
— Dolly are un magnet în centrul corzilor rachetei, dar de ce naiba este atât de politicoasă ?
Ah, Electra dragă, ce importanță mai avea când jocul ei degaja atâta grație! Țin minte că atunci când am asistat pentru prima oară la unul dintre meciurile ei, m-am pomenit înmuiat de convulsiile aproape dureroase ale asimilării frumosului. La începutul amplu şi elastic al executării serviciului, Lolita mea avea un fel cu totul personal de a-şi ridica genunchiul stâng îndoit şi-atunci se țesea sub

soare pentru o clipă doar pânza de păianjen vitală a echilibrului între piciorul înălțat în vârful degetelor, subsuoara pură, brațul brunet şi racheta aruncată mult în spate, în timp ce ea zâmbea cu dinții strălucitori cosmosului puternic şi grațios pe care îl crease cu scopul expres de a se năpusti asupra lui cu pocnetul răsunător şi limpede al biciului ei de aur.
Serva ei avea frumusețe, naturalețe, tinerețe, o puritate clasică a traiectoriei, dar, în ciuda vitezei, mingile expediate de Lo puteau fi returnate destul de lesne, fiindcă zborul lor lung şi elegant nu avea nici o răsucire sau incisivitate.
Acum gem zadarnic când îmi dau seama că aş fi putut imortaliza pe celuloid toate loviturile şi toată magia ei. Ar fi însemnat mult mai mult

decât instantaneele pe care le-am ars! Voleul pe deasupra capului era față de servă aidoma strofei finale față de baladă; fiindcă fusese antrenată, scumpa de ea, să vină rapid la fileu, alergând cu picioarele ei sprintene, viguroase, în pantofi albi. Imposibil să alegi între loviturile ei pe dreapta sau pe rever: primele erau imaginea în oglindă a celorlalte - viscerele mele resimt încă arsura produsă de zgomotele ca de pistol repetate de ecouri perlate şi de strigătele Electrei. Semi-voleul scurt pe care-l învățase de la Ned Litam în California era unul dintre giuvaeru-rile jocului lui Lo.

281

Prefera actoria înotului şi înotul tenisului; totuşi, eu susțin că dacă nu i-aş fi sfărâmat

ceva în adâncul sufletului — din păcate, nu mi-am dat seama atunci! -Lolita ar fi atins forma maximă şi ar fi dobândit voința de a învinge şi ar fi devenit o adevărată campioană. Dolores, cu două rachete sub braț, la Wimbledon. Dolores confirmând la Dromedary. Dolores trecând la profesionism. Dolores interpretând rolul de campioană într-un film. Dolores şi soțul şi antrenorul ei, bătrânul Humbert, cărunt, umil, redus la tăcere.

Spiritul jocului ei nu trăda falsitate sau perfidie -dacă nu considerăm indiferența ei față de rezultat ca o viclenie specifică nimfetei. în viața de fiecare zi, Lo era şireată şi crudă, însă modul ei de a plasa mingea dezvăluia o inocență, o franchețe şi o amabilitate care

permiteau chiar şi unui jucător de mâna a doua, dar hotărât, oricât de neîndemânatic şi incompetent ar fi fost, să-şi croiască drumul spre victorie. Deşi de statură mică, Lo acoperea cele o mie şi cincizeci şi trei de picioare pătrate ale jumătății ei de teren cu o uşurință surprinzătoare, de îndată ce intra în ritmul unui concurs şi atâta vreme cât controlul ritmului îi aparținea; dar devenea complet neajutorată când adversara declanşa un atac abrupt sau schimba brusc tactica. La punctul decisiv, al doilea servici, care - oarecum firesc - era la ea mai puternic şi mai elegant decât primul (fiindcă nu suferea de inhibițiile pe care le au câştigătorii prudenți), izbea, de regulă, banda fileului - şi mingea ricoşa afară din teren. Bijuteria şlefuită a

mingilor puse era plesnită şi trimisă departe de un adversar care părea să aibă patru picioare şi să mânuiască o lopată cioturoasă. Loviturile ei impresionante ş[1] voleurile frumoase picau candide la picioarele acestuia. De nenumărate ori returna în fileu o lovitură uşoară - şi-atunci mima cu voioşie consternarea aplecându-se copleşită într-o figură de balet, cu părul căzându-i peste ochi. Grația şi corzile ei erau atât

de neproductive încât nu putea să câştige nici măcar în fața gâfâiturilor şi a loviturilor mele liftate după moda veche.

Sunt deosebit de sensibil, aşa am impresia, la magia jocurilor. în întâlnirile mele cu Gaston priveam tabla de şah aşa cum te uiți într-un

bazin pătrat cu apă limpede şi câteva scoici şi stratageme trandafirii pe mozaicul neted al fundului, care pentru adversarul meu năuc părea acoperit în întregime de mâl şi nori de cerneală de sepie. în chip asemănător, antrenamentul de tenis pe care i-l aplicasem inițial Lolitei - anterior revelațiilor avute de ea în urma lecțiilor cu marele californian - mi-a rămas în minte ca o amintire apăsătoare şi penibilă - din cauză că orice sugestie o irita, iritându-mă şi dezar-mându-mă şi pe mine - dar şi pentru că datorită stângăciei şi oboselii pline de resentimente a copilei, resentimente provocate de lipsa mea de tact pedagogic, simetria prețioasă a terenului era pe de-a-ntre-gul răvăşită şi nu mai reflecta, cum ar fi fost normal, armoniile ei latente. Acum lucrurile se

schimbaseră şi în acea zi deosebită, în aerul pur de la Champion, Colorado, pe terenul admirabil de la baza scărilor abrupte de piatră care urcau la Hotelul Champion unde ne petrecusem noaptea, am simțit că mă pot odihni după coşmarul trădărilor necunoscute, delec-tându-mă cu inocența stilului, a sufletului, a grației ei esențiale.

Lovea tare şi monoton cu obişnuita ei dezinvoltură, alimentându-mă cu mingi uşoare pe fundul terenului - distribuite atât de ritmic şi de clar încât îmi reducea, practic, mişcarea picioarelor la o plimbare legănată - jucătorii împătimiți vor înțelege ce vreau să spun. Serva mea extrem de tăioasă, învățată de la tata, care o învățase de la marii campioni Decugis sau Borman, vechii săi prieteni, ar fi Pus-o în mare

dificultate pe Lo, dacă mi-aş fi propus, într-adevăr, să-i dau bătaie de cap. Dar cine şi-ar fi

permis să necăjească o făptură atât de drăguță şi de lucidă? V-am pomenit vreodată că pe brațul ei gol se vedea 8-ul vaccinului? Că o iubeam fără speranță? Că avea doar paisprezece ani?

Un fluture iscoditor şi băgăcios a trecut printre noi.

Un individ cu părul roşu şi cam cu opt ani mai tânăr decât mine, cu gambele roz-strălucitoare arse de soare, şi o brunetă lenevoasă, cu botic agresiv şi privire dură, cu vreo doi ani mai mare decât Lolita, amândoi în echipament de tenis, au apărut ca din senin. Cum se întâmpla, de regulă, cu novicii conştiincioşi, cei doi îşi

purtau rachetele protejate de cadre din lemn şi băgate în huse şi le cărau ca şi când ar fi fost ciocane sau espingole sau sfredele sau chiar păcatele mele negre şi grele, în loc să le țină ca pe nişte extensii comode ale anumitor muşchi specializați. S-au aşezat fără jenă pe o bancă de lângă teren şi s-au pornit să admire în gura mare o serie de vreo cincizeci de schimburi rapide pe care Lo m-a ajutat cu inocență să le alimentez şi să le mențin - până când în mijlocul suitei s-a produs o sincopă şi smeciul ei a ieşit din teren şi scumpa mea de aur a rămas mai întâi ca la dentist şi apoi a izbucnit într-un râs cuceritor.

Mi se făcuse sete şi m-am dus la a țâşnitoare; acolo Roşcatul s-a apropiat de mine cu toată modestia, propunându-mi un dublu-mixt.

— Sunt Bill Mead, spuse. Şi ea e Fay Page, actrița. *Maffy On Say* - adăugă el (arătând cu racheta lui ridicolă - cu capişon - spre sclivisita Fay, care începuse să discute cu Dolly).
Mă pregăteam să-i răspund „îmi pare rău, dar... (pentru că îmi displace să-mi dau mânza pe mâna unor jucători de două parale, care parcă taie lemne sau împung cu baioneta), când deodată atenția mi-ª fost abătută de un strigăt surprinzător de melodios. un groom cobora în fugă scările de la hotel la terenul nostru şi-mi făcea întruna semne. Eram chemat, daca

sunteți amabil, la telefon, o convorbire interurbană -persoana aşteaptă la capătul firului. Numaidecât. Mi-am pus costumul

(buzunarul interior atârna greu din cauza pistolului) şi i-am spus lui Lo că mă-ntorc într-o clipită. Ea culegea de jos o minge - în stilul continental, cu piciorul şi racheta, unul dintre puținele lucruri frumoase învățate de la mine - şi zâmbea - îmi zâmbea!

Un calm teribil îmi ținea inima pe linia de plutire în timp ce mă îndreptam spre hotel urmându-l pe băiatul care mă anunțase. Folosind un termen, în care se condensează respingător şi bizar descoperirea, pedepsirea, tortura, moartea şi veşnicia -eram pe dric. Am lăsat-o pe mâini mediocre, dar nu mai conta acum. Voi lupta, desigur. Oh, voi lupta. Mai bine distrug totul decât să renunț la ea. Da, greu urcuş, nu glumă.

La recepție, un bărbat impunător, cu nas de

roman, cu - aş sugera eu - un trecut foarte obscur, care ar merita să fie cercetat, mi-a înmânat un mesaj scris chiar cu mâna lui. Legătura telefonică se între-rupsese. Nota spunea:

„Domnul Humbert. A telefonat directoarea Şcolii Birdsley - sic! Reşedința de vară - Birdsley 2-8282. Rugăm sunați imediat. Extrem de important".

M-am băgat într-o cabină, am înghițit o mică pilulă şi timp de aproximativ douăzeci de minute m-am luptat cu spiriduşii spațiului. Treptat a devenit audibil un cvartet de propoziții: soprana, nu există numărul acesta în Beardsley; altista, Miss Pratt e în drum spre Anglia; tenorul, Şcoala Beardsley nu a telefonat; basul, nu aveau cum să sune fiindcă

nimeni nu ştia că mă aflam în acea zi k Champion, Colorado. îmboldit de mine, Romanul Şi-a dat osteneala să afle dacă s-a înregistrat vreun ªPel interurban. Nu! Nu era exclusă o farsă, cineva ª Sunat de la un telefon din localitate. I-am mulțumit. Mi-a spus: vă cred. După o vizită la WC-ul

şopotitor şi o tărie dată pe gât la bar am pornit în marşul meu de întoarcere. Am văzut chiar de pe prima terasă cum - departe jos pe terenul de tenis care părea de dimensiunea unei tăblițe de şcolar prost şterse - Lolita juca într-o partidă de dublu. Se mişca asemenea unui înger frumos printre trei boşimani oribili şi ologi. Unul dintre aceştia, partenerul ei, o bătea în glumă la fund cu racheta în momentul

când îşi schimbau locurile. Avea capul uimitor de rotund şi purta pantaloni maro inadecvati. S-a produs un moment de agitație - m-a văzut şi, azvârlind racheta - racheta mea! -, a luat-o la fugă în sus pe pantă. îşi mişca din încheieturi mâinile şi dădea din coate într-un fel de imitație a unor aripi rudimentare, în timp ce urca, crăcănat, spre stradă, unde îl aştepta maşina lui gri. în clipa următoare, el şi pata gri au dispărut. Când am ajuns jos, trioul care rămăsese aduna şi alegea mingile.

— Domnule Mead, cine era persoana ?

Bill şi Fay au dat din cap foarte solemni în semn că nu ştiu.

Intrusul absurd s-a băgat peste ei, voia neapărat să joace un dublu, nu-i aşa Dolly?

Dolly. Mânerul rachetei mele era încă

dezgustător de cald. înainte de a ne întoarce la hotel am împins-o într-o mică alee ascunsă pe jumătate de arbuşti înmiresmați, cu flori ca fumul, şi era cât pe ce să izbucnesc în suspine adevărate şi să mă amestec în visul ei netulburat în modul cel mai abject, pentru a-i cere să-mi explice, chiar de ar fi fost să mintă, în legătură cu oroarea lentă ce mă învăluia, când ne-am pomenit în spatele cuplului Mead hohotind, cât pe ce să leşine de râs — ca în vechile comedii, vedeți când două perechi bine alese se întâlneau într-un decor idilic. Bill şi Fay se prăpădeau de râs -ajunsesem la sfârşitul jocului lor intim. De fapt, n-avea nici o importanță.

Vorbind ca şi cum într-adevăr nu avea nici o importanță şi presupunând, chipurile, că în

aparența

286

viața continua să se desfăşoare de la sine cu toate plăcerile ei obişnuite, Lolita mi-a spus că ar vrea să-şi pună costumul de baie şi să-şi petreacă restul după-amiezei la bazinul de înot. Era o zi splendidă. Lolita!

21

„Hei Lo! Lola! Lolita!" - parcă mă şi aud strigând-o sub soare, iar acustica timpului, a cupolei timpului, imprima stridenței denunțătoare a chemării mele o asemenea nelinişte devastatoare, pasiune şi suferință încât ar fi fost în stare să forțeze fermoarul lințoliului ei de nylon dacă ar fi fost moartă. Lolita! Am descoperit-o în cele din urmă în mijlocul terasei cu gazonul tuns - fugise afară

fără să mă aştepte şi pe mine. Oh, Lolita! Uitați-vă la ea -cu mine nu se juca, dar cu un câine afurisit, da. Animalul, un terrier oarecare, scăpa o minge mică, roşie şi udă, o înhăța iarăşi cu colții şi şi-o potrivea între fălci; executa cu labele din față câteva țopăieli rapide pe gazonul elastic şi apoi se năpustea năuc, îndepărtându-se. Voisem doar să văd unde se afla, mă supăra inima şi nu puteam să înot, dar cui să-i pese - şi iat-o şi iată-mă şi pe mine, în halatul meu, aşa că am încetat să o mai strig; însă m-a surprins deodată felul ei de a se mişca în chiloții de baie şi brasiera de culoare Roşu Aztec... se simțea un soi de exaltare, de nebunie în zburdălnicia ei care trăda o bucurie excesivă. Până şi câinele părea nedumerit de extravaganța reacțiilor Lolitei.

Mi-am dus discret mâna la piept în timp ce examinam situația. Bazinul de înot albastru turcoaz care se afla dincolo de pajişte nu mai era acum în spatele pajiştii, ci în toracele meu, iar organele mele înotau în el asemenea excrementelor în apa albastră a mării la Nisa. Un tip ieşise din apă şi pe jumătate ascuns de umbra cu °chi ca o coadă de păun a copacilor stătea nemişcat,

287

ca împietrit, cu prosopul petrecut pe după gât şi ochii lui de chihlimbar o urmăreau pe Lolita. Stătea acolo camuflat de soare şi de umbră, desfigurat de ele şi mascat de propria goliciune, cu părul negru şi ud, sau ce mai rămăsese din el, lipit de capul rotund, mustața subțire ca o mâzgălitură umedă, lâna de pe

piept aranjată ca un trofeu simetric şi buricul îi pulsa, stropi mărunți şiroiau pe coapsele lui păroase, slipul negru ud şi fest se umfla mai-mai să plesnească de vigoare în locul unde burdihanul lui mare şi gras se trăgea şi se lăsa asemenea unui scut căptuşit peste animalitatea lui întoarsă. îi priveam fața ovală şi oacheşă şi deodată am înțeles că l-am reperat după replica reflectată pe figura fiicei mele -aceeaşi fericire supremă, aceeaşi grimasă, dar sluțită de masculinitatea lui. Mi-am dat de asemenea seama că fata, fata mea, se simțea privită, savura lascivitatea plivirii lui şi de aceea făcea show-ul de zburdălnicie şi voioşie, scârba netrebnică şi dragă. S-a repezit să prindă mingea, a scăpat-o şi a căzut pe spate cu picioarele tinere şi obscene pedalând în aer;

din locul în care stăteam, simțeam moscul excitației sale şi apoi am văzut (împietrit de un fel de dezgust sacru) cum bărbatul şi-a închis ochii, şi-a dezvelit dinții dezgustători, mici şi egali, şi a rămas rezemat de un copac în care fremătau o mulțime de priapi bălțați. Imediat după aceea s-a petrecut o transformare miraculoasă. Tipul nu mai era satirul, ci vărul meu elvețian blând şi trăsnit, acel Gustav Trapp pomenit de mai multe ori până acum, care-şi neutraliza „sprees"-ul lui (bea bere cu lapte, porcul cumsecade) prin isprăvi halterofile - mergea clăti-nându-se şi grohăind pe plaja unui lac şi costumul de baie de altfel complet îi atârna cu dezinvoltură pe un umăr. *Acest* Trapp m-a observat de la distanță şi, frecându-şi ceafa cu prosopul, s-a înapoiat la

bazin mimând degajarea. Soarele ieşise parcă din joc şi Lo s-a mai domolit şi n-a mai dat nici o atenție[e] mingii pe care terrierul o aşezase în fața ei. Cm[e]

288

poate şti ce dureri cumplite resimte un câine stopat brusc din hârjoneală! Am încercat să spun ceva, apoi am simțit în piept un junghi cumplit şi m-am aşezat pe iarbă şi am vomitat lostopane cafenii şi verzi, deşi nu-mi aminteam să fi mâncat ceva colorat astfel.

I-am văzut privirea Lolitei - nu părea înspăimântată, ci mai degrabă dădea impresia că îşi face anumite calcule. Am auzit-o cum îi spunea unei doamne amabile că tatăl ei are o criză. După aceea am zăcut într-un şezlong şi am băut gin, pahar după pahar. Iar în

dimineața următoare m-am simțit destul de întremat ca să mă aşez din nou la volan (după câțiva ani am povestit întâmplarea unor doctori, care însă nu mi-au dat crezare).

22

Cabana cu două camere reținută la Motelul Pintenul de Argint din Elphinstone era construită din buşteni de pin dați cu lac maroniu - tipul de cabană care îi plăcuse atât de mult Lolitei în prima noastră călătorie ce se desfăşurase fără necazuri; oh, cât se schimbaseră acum lucrurile! Nu mă refer la Trapp sau la diverşii Trappi. în definitiv - mă rog, într-adevăr... în definitiv, domnilor, devenea din ce în ce mai clar faptul că detectivii din automobilele care-şi schimbau culoarea ca lumina trecută prin prismă nu erau

decât născociri produse de mania persecuției, imagini recurente întemeiate pe coincidențe şi asemănări întâmplătoare. Partea galică Şi fudulă a creierului meu şi-a cântat cucurigul *Soyons logiques* - şi s-a apucat să izgonească ideea comis-voiajorului nebun după Lolita sau a gangsterului de comedie cu secondanți care mă persecutau Şi-mi jucau farse şi profitau copios, în fel şi chip, de legăturile mele mai ciudate cu legea. îmi amintesc ᶜă am alungat viespea panicii. îmi amintesc că am ᵉlaborat chiar o explicație pentru convorbirea

telefonică „Birdsley"... Am reuşit deci să-l elimin pe Trapp, aşa cum izbutisem să scap de convulsii pe pajiştea de la Champion, însă nu vedeam cum m-aş putea salva din ghearele

neliniştii provocate de comportarea atât de înşelătoare a Lolitei, care devenise îngrozitor de inaccesibilă şi de scumpă inimii mele tocmai acum, în ajunul unei ere noi, când ea va înceta să fie nimfetă, va înceta să mă mai chinuie, cel puțin aşa îmi spuneau alambicurile mele.

în Elphinstone mi se pregătea frumuşel o nouă supărare, odioasă şi absolut gratuită. în cursul ultimei etape - două sute de mile în zona montană necontaminată de caralii cenuşii ca fumul sau de zănatici care circulau în zigzag - Lo stătuse morocănoasă şi tăcută. N-a aruncat nici măcar o privire spre stânca faimoasă, cu formă bizară, ce se înălța splendidă şi roşie deasupra munților, stânca de pe care îşi luase zborul în nirvana o starletă temperamentală.

Oraşul proaspăt construit sau reconstruit pe fundul plat al unei văi situate la circa două mii două sute de metri altitudine o s-o plictisească repede pe Lo, speram eu, şi vom vira îndreptându-ne spre California, spre granița mexicană, spre golfuri mitice, deserturi cu Fata Morgana şi cactuşi saguaro. După cum vă amintiți, probabil, Jose Lizzarrabengoa plănuise s-o ducă în *Etats Unis* pe Carmen a sa. Am invocat o competiție de tenis central-americană cu participarea senzațională a lui Dolores Haze şi a diferitelor campioane şcolare californiene. Excursiile suporterilor la nivelul acesta surâzător desființează deosebirea dintre paşaport şi sport. De ce nădăjduiam că în străinătate vom fi fericiți? Schimbarea de mediu constituie erezia

tradițională pe care se întemeiază iubirile şi plămânii condamnați.
Doamna Hays, văduva plăcută, cu ochi albaştri şi fardul cărămiziu, care administra motelul, m-a întrebat dacă nu sunt cumva elvețian, fiindcă sora ei se căsătorise cu un instructor de ski elvețian. Da, sunt, însă fiica mea e, întâmplător, pe jumătate

irlandeză. M-am înscris în registru, Hays mi-a dat cheia şi mi-a zâmbit clipind şi, continuând să clipească şăgalnic, mi-a arătat unde să parchez maşina; Lo a ieşit cu greu din Sedan, scuturată de un frison : aerul luminos al serii era, categoric, cam rece. Cum am intrat în cabană, s-a aşezat pe scaunul de lângă masa

pentru jocul de cărți, şi-a îngropat fața în încheietura cotului şi mi-a spus că se simte îngrozitor. Se preface, credeam, se preface, fără îndoială, vrea să scape de mângâierile mele; dar când am încercat să o dezmierd a început să scâncească într-un mod neobişnuit, deznădăjduită. Lolita e bolnavă! Lolita e pe moarte! Pielea ei frigea ca şi cum sângele dăduse în clocot. I-am luat temperatura pe cale bucală, apoi am consultat formula mâzgălită cândva în grabă într-un bloc-notes şi, după ce m-am chinuit să reduc gradele Fahrenheit, care nu-mi spuneau nimic, la centigradele familiare ale copilăriei mele, am constatat, în sfârşit, că avea 40,4, ceea ce însemna ceva. Micuțele nimfe isterice pot, ştiam asta, să febriciteze atingând sau chiar depăşind pragul fatal. I-aş fi

dat o cană de vin fiert şi condimentat şi două aspirine, aş fi sărutat-o şi aş fi gonit astfel febra, dar i-am examinat omuşorul minunat, unul dintre giuvaerurile trupului ei, şi am constatat că era roşu ca focul. Am dezbrăcat-o. Respirația îi era dulce-amă-ruie. Rozul-arămiu al obrajilor devenise acum sângeriu. Tremura din cap până în picioare. Se plângea de dureri în zona vertebrelor superioare, simțea că înțepeneşte - şi m-am gândit la poliomielită, ca orice părinte american. Am pierdut speranța că vom face amor, am înfofolit-o într-un pled şi am cărat-o la maşină. între timp, amabila doamnă Hays îl anunțase pe doctorul din localitate.

— Am dat de el, s-a întâmplat să fie aici, aveți noroc, spuse ea; fiindcă Blue era cel mai bun

medic din district şi spitalul din Elphinstone era cât se Poate de modern deşi avea o capacitate limitată.

291

Am pornit urmat de un heterosexual Erlkonig, m-am îndreptat spre spital aproape orbit de soarele care apunea măreț în partea depresionară a văii, îndrumat de o bătrânică, o vrăjitoare portabilă, fiica lui, probabil, împrumutată de doamna Hays şi pe care nu aveam să o mai văd niciodată. Dr. Blue, a cărui ştiință era net inferioară reputației sale, m-a asigurat că e o infecție virotică şi, când i-am relatat că fata a avut gripă relativ recent, mi-a spus scurt că acesta era un alt virus, i-au trecut patruzeci de cazuri asemănătoare prin mâini; şi toate aduceau cu „frigurile palustre"

ale anticilor. M-am întrebat dacă nu ar fi cazul să amintesc, aşa, chicotind degajat, că fiica mea de cincisprezece ani avusese un accident minor când se cățărase pe un gard mai dificil împreună cu prietenul ei, dar ştiindu-mă beat m-am hotărât să las informația pe mai târziu, de va mai fi nevoie. O scârbă de secretară blondă împoso-cată m-a întrebat câți ani are fiica mea şi i-am spus „aproape şaisprezece ani". într-un moment când mă uitam în altă parte, mi-au luat copilul! Am insistat zadarnic să mi se permită să-mi petrec noaptea pe o saltea „binevenită" într-un cotlon al spitalului lor blestemat. Am urcat în fuga mare scările în stil constructivist şi am încercat să iau urma iubitei mele — voiam să-i spun că ar fi mai bine să-şi țină gura, mai ales dacă simțea că

era buimacă, aşa cum, de altfel, eram cu toții. într-un anumit moment am fost îngrozitor de grosolan cu o soră foarte tânără şi foarte obraznică, cu fesele supradimensionate şi ochi negri strălucitori - de origine bască, după cum am aflat. Tatăl ei - un pastor importat, era instructor al câinilor ciobăneşti. în cele din urmă, m-am întors la maşină şi am rămas în ea nu mai ştiu câte ore, gheboşit în întuneric, buimăcit de noua mea singurătate, privind cu gura căscată când spre clădirea foarte pătrată şi foarte scundă a spitalului, acum slab luminată, ciucită în mijlocul cvartalului său de gazon, când către zoaiele de stele şi meterezele

argintii colțuroase de *haute montagne* unde în acele momente tatăl lui Mary, singuraticul

Joseph Lore, visa la Oloron, Lagore, Rolas - *que sais-je!* - sau că seduce o nevestică. Asemenea gânduri hoinare mi-au adus întotdeauna alinare în vremuri de stres neobişnuit şi m-am gândit să mă reîntorc la motel numai când m-am simțit - în ciuda libațiilor - toropit de-a binelea de noaptea fără sfârşit. Bătrâna dispăruse şi nu prea mai ştiam pe unde s-o iau. Drumuri pietruite şi largi decupau umbre dreptunghiulare adormite. Am desluşit ceva ce semăna cu silueta unei spânzurători care se înălța pe ceea ce era probabil terenul de sport al unei şcoli; şi într-un alt cvartal parcă pustiu se desluşea vag în tăcerea boltită templul unei secte locale. în cele din urmă, am găsit autostrada şi apoi motelul, unde milioane de „morari", un soi de

insecte, roiau în jurul contururilor de neon ale lui „Nu mai avem locuri"; şi când la 3 a.m., după unul dintre acele duşuri fierbinți inoportune care asemenea unui mordant nu fac altceva decât să fixeze disperarea şi dezgustul, m-am lungit pe patul ei care mirosea a castane şi trandafiri şi izmă şi a parfum, un parfum franțuzesc foarte delicat, foarte deosebit, pe care îi permisesem în ultima vreme să-l folosească, mi-am dat seama că sunt incapabil să accept faptul simplu că pentru prima dată în doi ani eram despărțit de Lolita mea. Dintr-o dată mi s-a năzărit că boala ei se înscrie într-o temă - că are acelaşi gust şi ton ca şi suita de impresii ce se legau Şi care mă lăsaseră perplex şi mă torturaseră în timpul călătoriei noastre; îmi imaginam cum acel agent secret

sau amant tainic sau tip pus pe farse sau halucinație sau ce naiba o fi fost dă târcoale spitalului — şi când Aurora încă nu-şi „încălzise mâinile", cum spun culegătorii de levănțică din țara mea de baştină, m-am pomenit că încerc să pătrund din nou în acea temniță, bătând disperat la uşile ei verzi, fără să-mi luat micul dejun, fără să fi avut scaun.

293

Acestea se întâmplau marți, iar miercuri şi joi, reacționând splendid, scumpa de ea, la un anumit „ser" (spermă de vrabie sau balegă de dugong), se simțea mult mai bine şi doctorul mi-a spus că în câteva zile o să „zburde din nou".

Am fost la ea de opt ori, dar numai ultima vizită îmi rămâne gravată adânc în minte. Am

făcut un adevărat act de vitejie ducându-mă, fiindcă mă simțeam complet sleit de viroza care mă atacase şi pe mine. Nu va şti nimeni cu ce efort am cărat buchetul, încărcătura dragostei şi cărțile pentru care călătorisem şaizeci de mile ca să le găsesc: *Opera Dramatică* a lui Browning, *Istoria Dansului, a Clovnilor şi a Colombinelor, Baletul Rus, Florile de pe Munții Stâncoşi, Antologia Teatrului Guild, Tenisul* de Helen Wills, campioana națională a junioarelor la simplu când avea numai cincisprezece ani. Mă îndreptam clătinându-mă spre uşa rezervei de treisprezece dolari pe zi a iubitei mele, când Mary Lore, tânăra şi bestiala soră cu program redus, a ieşit din cameră cu tava pe care fusese micul dejun, a trântit-o rapid pe un scaun de pe

coridor şi, săltându-şi tuhăsul, s-a repezit ca fulgerul înapoi în cameră - ca s-o prevină, probabil, pe sărmana ei Dolores că bătrânul şi tiranicul ei tată se țâra apro-piindu-se pe tălpi de crep, cu un teanc de cărți şi cu flori: buchetul îl alcătuisem din flori sălbatice şi frunze frumoase culese chiar de mine cu mâinile înmănuşate dintr-o trecătoare la răsăritul soarelui (practic, n-am dormit deloc în acea săptămână fatidică).

O hrănesc bine pe Carmencita mea? M-am uitat într-o doară la tavă. Pe o farfurie pătată cu gălbenuş de ou se afla un plic boțit. Conținuse ceva, fiindcă una dintre margini era ruptă, dar nu se vedea nici o adresă - absolut nimic, în afară de un blazon suspect - „Ponderosa Lodge", scris cu litere verzi; după

care am jucat o *chasse-croise* cu Mary, care tocmai se năpustea afară din nou - e uimitor cât de

294

..

repede se mişcă şi cât de puțină treabă fac aceste tinere surori cu târtița mare. S-a încruntat la plicul pe care îl pusesem la loc, neşifonat.

— Ați face bine să nu-l atingeți, zise ea arătând cu capul în direcția tăvii. Să nu vă frigeți degetele.

Nu era de demnitatea mea să-i răspund. I-am spus numai:

— *Je croyais que c'etait la note pas un billet doux.* Apoi, am intrat în camera însorită şi i-am spus Lolitei:

— *Bonjour, mon petit.*

— Dolores, spuse Mary Lore, intrând o dată cu mine, pe lângă mine, prin mine, târfa umflată, şi clipind s-a apucat să împăturească un pled alb din flanel şi în timp ce clipea întruna: Dolores, tăticul tău crede că primeşti scrisori de la prietenul meu. Eu (bătându-se cu îngâmfare peste cruciulița aurită de la gât), eu le primesc, domnule! Şi tăticul meu o dă pe franțuzeşte la fel de bine ca al tău.

A ieşit din cameră. Dolores, aşa de trandafirie şi de roşcată, cu buzele proaspăt rujate, părul lucios pieptănat splendid, cu brațele goale întinse peste cuvertura elegantă, stătea lungită pe spate şi se uita la mine sau în gol. Pe noptieră, lângă un şervețel de hârtie şi un creion, ardea în soare inelul cu topaz.

— Ce flori înfiorătoare, funebre, spuse. Oricum, îți mulțumesc. Te superi rău dacă te rog să încetezi cu franceza? îi irită pe toți. Obrăznicătura tânără şi coaptă s-a întors val-vâr-tej cum îi era obiceiul, trăsnind a urină şi usturoi, şi i-a adus *Desert News,* pe care superba ei pacientă a acceptat-o cu mare grabă şi n-a mai dat nici o atenție volumelor ilustrate dăruite de mine.

— Ann, sora mea, spuse Mary (încununând informația cu o idee care îi venise cu întârziere) lucrează la motelul Ponderosa. Sărmanul Barbă Albastră. Frații aceia brutali. *Est-que tu ne m'aimes plus, ma Carmen ?* Nu mă

iubise niciodată. Mi-am dat seama numaidecât

că dragostea mea rămăsese fără speranță, aşa fusese întotdeauna - şi am mai înțeles că fetele complotau în limba bască sau zemfirică împotriva iubirii mele deznădăjduite. Merg mai departe şi afirm că Lo făcea un joc dublu, fiindcă o înşela şi pe sentimentala Mary căreia îi spusese, presupun, că doreşte să locuiască împreună cu tânărul ei unchi, om plin de umor, şi să scape de mine, un individ melancolic şi chinuitor. Din conspirație mai făceau parte şi o altă soră pe care n-am izbutit s-o identific şi prostul satului, cel ce transporta în cotiga lui paturi de campanie şi sicrie până la lift, şi papagalii verzi, iubăreți şi idioți din colivia agățată în sala de aşteptare - toți erau implicați în complotul acesta sordid. Mary credea, probabil, că tatăl de comedie, profesorul

Humbertoldi, se amesteca în aventura sentimentală dintre Dolores şi tatăl-substitut, dolofanul Romeo (fiindcă aveai destulă şunculiță pe tine, Rom, în ciuda acelei „zăpezi de cocaină" şi a „sucului bucuriei").
Mă durea în gât când înghițeam şi am rămas în picioare la fereastră privind munții şi coaja romantică a stejarului ce se înălța spre cerul care conspira zâmbind.
— Carmencita mea, am zis (îi spuneam uneori aşa), vom pleca din acest oraş nefast şi friguros imediat ce vei ieşi din spital...
— Apropo, să-mi aduci hainele, spuse gitanilla, ridicându-şi genunchii şi dând o altă pagină.
— ...fiindcă, într-adevăr, n-are nici un rost să rămânem aici.

— N-are nici un rost să rămân nicăieri, spuse Lolita.

M-am aşezat pe un scaun tapisat cu creton, am deschis atrăgătoarea lucrare de botanică şi am încercat în liniştea zumzăind febril a camerei să identific florile mele. Mi-a fost imposibil. Curând, o sonerie muzicală a sunat plăcut undeva pe coridor.

Nu cred că aveau mai mult de o duzină de pacienți (trei sau patru erau nebuni, după cum mă informase voioasă Lo mai înainte) în acest spital de paradă şi personalul avea prea mult timp liber. In ciuda acestui fapt - şi tot ostentativ -, regulamentul se aplica rigid. Nu-i mai puțin adevărat că eu venisem mereu la ore nepotrivite. Vizionara Mary (data viitoare va fi

une belle dame toute en bleu plutind prin Trecă-toarea „La Urlătoare") m-a apucat de mânecă, sub impulsul unui flux tainic şi feeric de *malice,* voia să mă conducă afară. M-am uitat la mâna ei; şi-a retras-o imediat. în timp ce plecam, plecam de bună voie, Dolores Haze mi-a amintit să-i aduc în dimineața următoare... Nu mai ținea minte unde se găseau diferitele lucruri de care avea nevoie...
— Să-mi aduci, a strigat ea (nu mă mai vedea, uşa se pusese în mişcare, se închidea, s-a închis) geamantanul gri, ăla nou, şi valiza mamei; dar în dimineața următoare dârdâiam şi o țineam într-o beție şi mă perpeleam în patul de la motel de care ea se folosise doar câteva minute şi în împrejurările acelea circulare şi dilatatorii am fost nevoit să-i trimit

cele două bagaje prin amorezul văduvei, un camionagiu vânjos şi tare amabil. O şi vedeam pe Lo cum îi arăta comoara ei lui Mary... Nu încape îndoială, deliram - şi în ziua următoare mă simțeam mai mult în stare vibratilă decât solidă şi, când m-am uitat afară pe fereastra băii la pajiştea alăturată, am văzut bicicleta trei sferturi a lui Dolly sprijinită în suportul ei şi grațioasa roată din față îşi întorcea privirile de la mine, cum făcuse întotdeauna, şi o vrabie se cocoțase pe şa - dar nu, era bicicleta proprietăresei şi, zâmbind puțin şi clătinând din cap în fața fanteziilor scumpe mie, m-am dus bălăbănin-du-mă spre pat şi am zăcut nemişcat ca un sfânt...

Saint, cum de nu! Când bronzata Dolores, Pe un petec de iarbă însorit Cu Sanchica poveşti

au citit „} ,

într-un cine-magazin...

297

— care era reprezentat de nenumărate exemplare în orice loc ar fi aterizat Lolita şi în oraş se desfăşura o festivitate națională judecând după petardele, adevărate bombe, ce explodau încontinuu şi la 1,55 p.m. am auzit cum se apropia de uşa întredeschisă a cabanei mele sunetul unor buze care fluierau şi apoi cineva a ciocănit puternic.

Era marele Frank. A rămas în cadrul uşii deschise, puțin aplecat în față, cu o mână proptită în tocul ei.

Uite care-i baiul. A sunat sora Lore, aşteaptă la telefon. Voia să ştie dacă mă simțeam mai bine şi dacă aveam de gând să vin azi la spital.

Privit de la douăzeci de paşi, Frank părea un munte de sănătate; de la cinci paşi însă, cum îl vedeam acum, se prezenta ca un mozaic de cicatrice roşcate - o explozie îl proiectase printr-un zid când se afla în străinătate; dar, în ciuda leziunilor îngrozitoare, conducea un camion colosal, pescuia, vâna, bea şi flirta plin de viață cu doamnele culese de pe marginea şoselei. în ziua aceea, îşi scosese mănuşa pe care o purta de obicei pe mâna stângă (cea sprijinită de tocul uşii) - pentru că era o sărbătoare atât de mare ori pentru că, pur şi simplu, voia să înveselească un om bolnav - arătându-i suferindului fascinat lipsa completă a degetelor patru şi cinci, dar şi o fată goală, cu sfârcurile de chinovar şi delta indigo, tatuată minunat pe dosul mâinii mutilate, al cărei

arătător şi mijlociu îi formau picioarele în timp ce pe încheietura mâinii se odihnea capul ei încununat cu flori. Oh, încântătoare... înclinată pe uşorul din lemn, ca o zână glumeață.
L-am rugat să-i spună lui Mary Lore că stau în pat toată ziua şi o să iau legătura cu fiica mea la un moment dat în ziua următoare dacă din întâmplare mă voi simți polinezian.
Frank a observat în ce direcție priveam şi a făcut-o să zvâcnească senzual dintr-un şold.
— S-a marcat, s-a *fe,* a intonat marele Frank, a lovit cu palma uşorul şi fluierând a plecat să ducă

mesajul meu, iar eu am continuat să beau şi până dimineață febra scăzuse şi, deşi eram moale ca o broască-râioasă, mi-am pus halatul

purpuriu peste pijamaua galbenă ca bobul de porumb şi m-am dus la telefonul de la recepție. Totul mergea bine. O voce plăcută m-a informat că da, totul merge bine, fiica mea plecase în ziua precedentă, pe la ora două, venise s-o ia unchiul ei, domnul Gustav, cu un pui de cocker spaniol, şi un zâmbet pentru toată lumea şi un Caddy Lack negru şi achitase nota de plată a lui Lo cu bani peşin şi le-a spus să-mi spună să nu am nici o grijă şi să stau la căldură, îi găsesc la ferma Bunicului, aşa cum ne-am înțeles.

Elphinstone era şi sper să fie şi acum un orăşel foarte atrăgător. Se întindea ca o machetă, după cum ştiți, cu arborii săi bine îngrijiți, verzi şi lânoşi şi casele cu acoperişuri roşii; pe fundul văii şi cred că v-am pomenit mai'înainte

de şcoala şi templul său model şi de cvartalurile dreptunghiulare şi spațioase, dintre care unele, destul de curios, erau pășuni adevărate cu un catâr sau un unicorn păscând în pâcla proaspătă a dimineții de iulie. Ceva foarte amuzant: la o curbă strânsă pe care am luat-o în scrâşnet de pietriş am şters puțin o maşină parcată, dar mi-am spus telestic - şi i-am transmis telepatic (am sperat) proprietarului ei care gesticula - că mă întorc mai târziu, adresa fiind Şcoala Păsărilor, Pasăre, Noua Pasăre, ginul îmi ținea vie inima, dar îmi rătutea creierul şi după câteva zăpăceli şi zăticneli caracteristice desfăşurării viselor m-am pomenit în camera de gardă încercând să-l snopesc în bătaie pe doctor şi răcnind la oamenii de sub scaune şi urlând să vină Mary,

dar din fericire ea nu se afla acolo; şi mâini grosolane m-au tras de halat, i-au sfâşiat un buzunar şi nu ştiu cum am ajuns călare pe un pacient chel cu tigva cafenie (îl luasem drept dr. Blue), care s-a ridicat în cele din urmă remarcând cu un accent absurd:

— Acu' spune şi dumneata cine-i nebun, te întreb ?

299

Şi după aceea o soră posomorâtă şi sfrijită mi-a dăruit şapte cărți frumoase, frumoase şi pledul din tartan împăturit minunat şi mi-a cerut o chitanță de primire; şi în tăcerea care s-a aşternut brusc am observat în hol un polițai şi pe automobilistul meu care arăta spre mine şi am semnat ca un mieluşel chitanța deosebit de simbolică, predând-o astfel pe Lolita în

mâinile acelor maimuțe. N-aveam încotro, ce puteam să fac ? S-a conturat rapid un gând de o simplitate dezarmantă: „Pentru moment, libertatea înseamnă totul". O singură mişcare greşită - şi m-aş fi văzut nevoit, poate, să justific o viață presărată cu crime. Aşa că am simulat ieşirea din delir. Automobilistului i-am plătit cât mi-a cerut. Doctorul Bleu mă bătea acum uşurel, prieteneşte, peste mână şi eu i-am mărturisit înlăcrimat că am băut cam mult ca să-mi întăresc inima care dă rateuri, deşi nu este neapărat bolnavă. Mi-am cerut scuze față de cei din spital cu un patos epuizant, adăugând totuşi că nu sunt în relații prea bune cu membrii clanului Humbert. Iar mie mi-am şoptit că aveam încă arma şi eram încă liber - liber să iau urma fugarei, liber să-mi distrug

fratele.

23

O mie de mile de şosea netedă ca-n palmă separa Kasbeam, unde, după câte ştiam, demonul roşu apăruse pentru prima oară, conform înțelegerii, probabil, de fatidicul Elphinstone, unde ajunsesem cu vreo săptămână înainte de Ziua Independenței. Drumul ne luase cea mai mare parte a lunii iunie, fiindcă rareori parcurgeam mai mult de o sută cincizeci de mile per zi de călătorie, restul timpului ni-l petreceam la diferite locuri de popas - o dată am zăbovit chiar cinci zile - care fuseseră stabilite, neîndoios, dinainte. Aşadar, urma demonului trebuia căutată de-a lungul intervalului de o mie de mile; şi

după câteva zile de vânzoleală indescriptibilă şi zadarnică pe drumurile din jurul oraşului Elphinstone mi-am consacrat în întregime eforturile explorării intervalului amintit. Acum, rogu-te cititorule, imaginează-ți cum eu -îmi cunoşti doar timiditatea, aversiunea față de orice ostentație şi simțul exact al lui *comme ii faut* -imaginează-ți, spun, cum îmi disimulam violența durerii zâmbind şovăielnic şi prevenitor în timp ce născoceam un pretext plauzibil ca să obțin permisiunea de a răsfoi registrul unui hotel: „Oh, spuneam eu, sunt absolut sigur că am stat cândva aici - vă rog îngăduiți-mi să văd înregistrările de la mijlocul lui iunie - nu, nu, cred că m-am înşelat - dar ce nume pitoresc are acest oraş natal Kawtagain. Vă mulțumesc din suflet". Sau: „Unul dintre

clienții mei a stat aici - din păcate, i-am pierdut adresa -mi-ați da voie să...?". Şi câteodată nimeream un recepționer ursuz, tipul de mascul nesuferit care nu accepta să verific personal registrele.

Am aici o notă: între 5 iulie şi 18 noiembrie, când am revenit pentru câteva zile la Beardsley, m-am trecut în registrele de la 342 de hoteluri, moteluri şi căminuri turistice, chiar dacă, în realitate, n-am stat acolo. Cifra citată include şi câteva înregistrări între Chestnut şi Beardsley, iar la unul dintre hotelurile din zonă am găsit o consemnare care părea să fie umbra demonului („N. Petit, Larousse, Illinois."); mi-am programat cu grijă timpul şi locurile cercetărilor ca să nu atrag inoportun atenția; şi în cel puțin cincizeci de locuri l-am rugat pe

funcționarul de la recepție să-mi dea informațiile dorite -dar investigațiile de acest tip erau inutile şi, de aceea, preferam cel mai adesea să-mi construiesc o platformă de verosimilitate şi bunăvoință şi, de obicei, plăteam mai întâi pentru o cameră de care nu aveam nevoie. Expertiza mi-a arătat că, din cele aproximativ 300 de registre verificate, cel puțin douăzeci îmi ofereau câte un indiciu: diavolul, sceleratul

vagabond făcuse popasuri mai dese decât noi sau -tipul era în stare de orice — se trecuse de mai multe ori în unele registre doar pentru a-mi furniza cu generozitate cât mai multe aluzii batjocoritoare. Doar o singură dată a tras la acelaşi motel ca şi noi, dormind la câțiva paşi

depărtare de perna Lolitei. în unele cazuri se cazase în acelaşi cvartal sau în cel vecin; şi destul de des stătuse în aşteptare într-un loc situat între două puncte pe care noi le fixasem dinainte. îmi aminteam cu extremă claritate cum, cu puțin înainte de plecarea noastră din Beardsley, Lolita stătea întinsă pe carpeta din salon, studiind ghidurile şi hărțile şi marcând traseele şi popasurile cu rujul de buze!

Am descoperit repede că tipul prevăzuse investigațiile mele şi plantase înadins pentru mine pseudonime insultătoare. Chiar la primul motel vizitat, Ponderosa Lodge, înregistrarea lui, printre alte vreo douăsprezece înscrieri evident omeneşti, normale, suna astfel: dr. Gratiano Forbeson, Mirandola, New York. Conotațiile de comedie italiană ale

consemnării lui m-au afectat, fireşte. Proprietăreasa a binevoit să-mi dea unele informații suplimentare; domnul acela zăcuse la pat cinci zile din cauza unei răceli, îşi dăduse maşina la reparat la un garaj oarecare şi plecase pe 4 iulie. Da, fata numită Ann Lore lucrase mai înainte la Motel, însă se măritase cu un băcan din Cedar City. într-o noapte cu lună, pe o stradă izolată, i-am ținut calea lui Mary cea cu pantofi albi; gata-gata să înceapă să țipe ca un automat, însă am izbutit să o umanizez când am căzut în genunchi şi am implorat-o scheunând pios să mă ajute. S-a jurat că nu ştie nimic. Cine e Gratiano Forbeson? Părea să şovăie. Am scos fulgerător o bancnotă de o sută de dolari. A înălțat-o în lumina lunii. „E fratele dumneavoastră", a

şoptit ea în cele din urmă. I-am smuls bancnota din mâna rece ca luna, i-am tras o înjurătură în franceză şi am şters-o. Am învățat astfel să mă bizui numai pe mine. Nici

un detectiv n-ar fi fost în stare să descopere indicațiile concepute de Trapp astfel încât să fie în consonanță cu modul meu de gândire şi de comportament. Nici o speranță, desigur, să-şi dea numele şi adresa adevărate ; speram, totuşi, că o să derapeze pe luciul propriei subtilități sumețindu-se, să zicem, să introducă o tuşă de culoare prea bogată sau prea personală sau dezvăluind prea mult prin suma calitativă a părților cantitative care dezvăluiau prea puțin. A reuşit într-o singură privință: eu şi zvârcolirile mele interioare agonice am fost

prinşi în mrejele jocului său diabolic. S-a balansat, s-a clătinat, a şovăit şi s-a redresat, redobândindu-şi cu infinită măiestrie un echilibru imposibil, amăgindu-mă mereu cu speranța sportivă - acesta-i termenul! dar ce bizar sună când vorbesc, de fapt, de trădare, furie, disperare, groază şi de ură - că n-ar fi exclus să se dea de gol data următoare. Nu s-a dat, deşi a jonglat pe muchie de cuțit. Acrobatul împodobit cu paiete merge meticulos, păşind cu grație clasică pe sârma bine întinsă în lumina de talc şi noi îi urmărim evoluția muți de admirație; dar arta maestrului îmbrăcat în veşminte de sperietoare care parcurge o sârmă slab întinsă şi interpretează rolul grotesc al bețivului e infinit mai rafinată! Aveam să o aflu şi eu.

Indiciile lăsate nu permiteau să i se stabilească identitatea, dar îi reflectau personalitatea sau, cel puțin, o anumită personalitate omogenă şi şocantă; genul său, tipul său de umor - în momentele cele mai bune -, totalitatea creierului său aveau afinități cu ale mele. El mă pastişa şi-şi bătea joc de mine. Aluziile sale erau incontestabil pedante. Citise mult. Ştia franțuzeşte. Se pricepea la logolabirintism şi logomanție. Era sexolog amator. Avea un scris feminin. îşi schimba el numele, dar se trăda prin felul aparte în care caligrafia literele *t, w* şi *l,* în ciuda eforturilor de a le schimba alura şi înclinarea. Una dintre reşedințele sale preferate era

Insula Quelquepart. Nu folosea stiloul, prin

urmare pacientul era un ondinist refulat, dacă vreți să vă convingeți întrebați orice psihanalist. Să sperăm plini de îngăduință că în Styx există ondine.
îi plăcea la nebunie să mă chinuie plimbându-mi prin fața ochilor urme amăgitoare. Doamne--Dumnezeule, cât de agasant era sărmanul! îmi întărâta erudiția. Mă mândresc cu ceea ce ştiu, dar tocmai de aceea sunt plin de modestie, întrucât n-am ajuns la o cunoaştere absolută; şi îndrăznesc să afirm că n-am înțeles unele elemente din criptogramele pe care le vânam. Dar ce fior de victorie şi silă îmi străbătea structura fragilă când, printre numele banale, inocente, din registrul hotelului, şarada lui diavolească îmi sărea deodată în ochi! Am observat că ori de câte ori

simțea că enigmele lui riscau să devină prea obscure chiar pentru un dezlegător de talia mea, mă ademenea numaidecât cu o şaradă mai simplă. De pildă, „Arsene Lupin" era un fleac pentru orice francez care-şi amintea povestirile polițiste ale tinereții; şi nu trebuia să fii neapărat un coleridgean versat pentru a sesiza poanta banală din „A. Person, Porlock, England". însă nume asumate ca, de exemplu, „Arthur Rainbow", autorul într-un travesti transparent al poemului *Le Băteau Bleu* — dați-mi voie, domnilor, să mă amuz şi eu puțin! - sau „Morris Schmetterling" al renumitei piese *L'Oiseau Ivre (touche,* cititorule!) erau de un gust îndoielnic, oribil, dar sugerau că nu aveam de a face cu un polițist ori un caraghios oarecare sau cu un

comis-voiajor dezmățat, nu, dimpotrivă, cel ce le scria părea un om cultivat. Stupidul, însă nostimul „D. Orgon, Elmira, New York" venea de la Moliere, bineînțeles, şi pentru că încercasem recent să trezesc interesul Lolitei față de o renumită piesă din secolul al optsprezecelea, l-am întâmpinat ca pe un prieten pe „Harry Bumper, Sheridan, Wyoming"-O enciclopedie obişnuită m-a informat la cine se referea însemnarea cu aspect ciudat „Phineas

Quimby, Lebanon, New Hampshire"; şi orice freudist priceput, cu nume german şi oarecare interes pentru prostituția rituală, ar fi recunoscut dintr-o ochire ce vrea să spună „Dr. Kitzler, Eryx, Mississippi". Până aici, toate

bune şi frumoase. Un gen de umor destul de ieftin, dar impersonal şi, prin urmare, inofensiv. Multe înregistrări mi s-au părut indubitabile indicii per se, dar rafinamentul aproape insesizabil al poantelor m-a descumpănit şi nu mă încumet să le citez, întrucât simt că bâjbâi prin ceața unei zone de frontieră unde mişună fantome verbale, care se transformă, probabil, în vilegiaturişti în carne şi oase. Cine să fi fost oare „Johny Randell, Ramble, Ohio" ? Dar cel ce s-a trecut în registru imediat după „N.S. Aristoff, Catagela, New York" - scrisul lor se asemăna foarte tare - o fi fost o ființă aievea ? Şi care era poanta acidă din „Catagela"? Şi cum să-l interpretez pe „James Manor Morell, Hoaxton, England"? „Aristophanes" şi „hoax (farsă)"- da, le

înțelegeam, şi totuşi ceva îmi scăpa. Ce anume ?

Jocul pseudonimelor avea o tensiune intrinsecă specială, care mi-a provocat palpitații deosebit de dureroase. Notații precum „G. Trapp, Geneva, New York" dezvăluiau trădarea Lolitei. „Aubrey Beardsley, Quelquepart Island" îmi sugera mai lămurit decât acel mesaj telefonic trunchiat că punctul de plecare al aventurii trebuia căutat în Est. Iar „Lucas Picador, Merrymay, Pennsylvania" insinua că iubita mea Carmen îi povestise impostorului despre dezmierdările mele patetice, trădătoarea! Nota „Will Brown, Dolores, Colo." era, într-adevăr, de o cruzime insuportabilă. Consemnarea lugubră „Harold Haze, Tombstone (Piatra funerară), Arizona"

(care în alte împrejurări mi-ar fi smuls, probabil, un zâmbet, mi-a sugerat într-o manieră de coşmar că vânatul meu era un vechi prieten de familie sau, poate, o veche Pasiune de-a Charlottei sau, mai ştii, vreun cavaler al dreptății („Donald Quix, Sierra, Nevada"). Iar

consemnarea anagramată „Ted Hunter (vânătorul), Cane, NH" şi-a răsucit adânc pumnalul în mine.

Numerele de înmatriculare trunchiate, deformate, trecute de Persoane şi Orgoni şi Morelli şi Trappi în registre mi-au arătat numai că proprietarii motelurilor nu verificau dacă oaspeții îşi consemnau corect numerele maşinilor lor. Referințele - incomplete sau

incorecte - la maşinile pe care sceleratul le închi-riase pe distanțe scurte între Wace şi Elphinstone erau, desigur, inutile: numărul de înmatriculare al Aztecului inițial se prezenta ca o pâlpâire de cifre nestatornice, unora li se schimbase ordinea, altele fuseseră modificate sau omise, dar alcătuiau felurite combinații ce se corelau (ca, de pildă: „WS 1564" şi „SH 1616" şi „Q 32888" sau „CU 88322") şi erau concepute cu abilitate, astfel încât să nu li se descopere vreodată un numitor comun. Renunțase la decapotabilă şi o lăsase la Wace pe mâna complicilor săi şi trecuse la sistemul maşinilor de schimb, asta era sigur; şi-atunci mi-a trăsnit prin minte că succesorii lui mai puțin prudenți ar fi putut să înscrie în registrul vreunui hotel arhetipul acelor cifre corelate.

Dar căutarea sceleratului de-a lungul drumului pe care ştiam sigur că o apucase se dovedise o afacere complicată, vagă şi neprofitabilă, prin urmare n-avea nici un rost şi nici o şansă de reuşită încercarea de a lua urma unor automobilişti care călătoreau pe rute necunoscute.

24

Când am ajuns la Beardsley, în cursul recapitulării chinuitoare asupra căreia am insistat îndeajuns, în mintea mea se formase o imagine completă şi prin metoda eliminărilor succesive - întotdeauna riscantă —, redusesem imaginea la o singură sursă concretă, aceea oferită de activitatea cerebrală morbidă şi de memoria mea cuprinsă de torpoare.

i Şcoala Beardsley nu avea profesori (bărbați) permanenți, în afară de Reverendul Rigor Mortis (cum îl numeau fetele) şi de un domn bătrân care preda lecții facultative de germană şi latină. Venise însă în două rânduri un asistent de la Beardsley College şi făcuse în fața elevelor proiecții cu lanterna magică, prezentându-le fotografii ale castelelor franceze şi ale unor picturi din secolul al nouăsprezecelea. Aş fi vrut să asist la proiecții şi la discuții, dar Dolly, după cum obişnuia în acea perioadă, mi-a cerut să mă abțin. Gaston îl lăudase pe conferențiar, un *garqon* strălucit; cam atât țineam minte; memoria refuza să-mi furnizeze numele admiratorului de castele.
în ziua stabilită pentru execuție am străbătut prin zloată campusul şi m-am dus la biroul de

informații din Maker Hali, Beardsley College. Individul se numea Riggs (aproape la fel ca preotul), era burlac şi în zece minute urma să-şi termine ora pe care o ținea în „Museum". M-am aşezat pe banca banală de marmură donată de Cecilia Dalrymple Ramble -de pe coridorul care ducea la amfiteatru. Aşteptam acolo, mă jena prostata, eram beat, mort de somn, îmi vârâsem mâna în buzunarul impermeabilului unde strângea cu fervoare revolverul şi, deodată, am avut o revelație: sunt dement, mă pregătesc să comit o stupizenie. Nu exista nici măcar o şansă la un milion ca Albert Riggs, asistentul, să o ascundă pe Lolita mea în casa lui din Beardsley, Pritchard Road, nf. 24. Imposibil să fie el ticălosul. Absolut nerezonabil. îmi

pierdeam timpul şi minţile. El şi ea se aflau în California, n-aveau ce căuta aici.
Curând am sesizat o vagă agitaţie între câteva statui albe; s-a deschis energic o uşă - nu aceea spre care priveam - şi în mijlocul unui pâlc de studente s-au ivit şi au început să înainteze o chelie şi doi ochi căprui şi strălucitori.
îmi era complet necunoscut, dar el a susţinut că mai întâlnisem la o petrecere pe pajişte dată de
307
Şcoala Beardsley. Ce mai face fiica mea încântătoare, jucătoare de tenis? Intra imediat la clasă, avea o altă oră. Ne mai vedem după aceea.
O altă tentativă de identificare s-a consumat mult mai lent: datorită unui anunţ dintr-o

revistă a lui Lo mi-am luat inima-n dinți şi am apelat la un detectiv particular (fost boxer) şi, ca să-i dau o idee despre metoda adoptată de scelerat, l-am pus în temă cu tipurile de nume şi de adrese pe care le adunasem. A cerut un considerabil avans bănesc şi, timp de doi ani, cititorule!, imbecilul s-a chinuit să verifice aceste date fără noimă. întrerupsesem de mult orice relații financiare cu el când, într-o bună zi, şi-a făcut apariția victorios; deținea informația de care aveam nevoie: indianul de optzeci de ani numit Bill Brown locuia în apropiere de Dolores, Colo.

25

Cartea mea o prezintă pe Lolita; iar acum când am ajuns la partea ce s-ar fi putut intitula (dacă nu m-ar fi împiedicat un alt martir al

combustiei interioare) *Jlolores Disparue"* n-ar avea nici un sens să analizez cei trei ani pustii care au urmat. Există câteva momente semnificative ce merită să fie consemnate, însă eu doresc să transmit o anumită impresie generală, aceea a unei uşi laterale deschise cu violență în plin zbor al vieții de iureşul zgomotos al timpului negru care a înăbuşit sub vijelia sa şfichiuitoare strigătul nenorocirii însingurate.

Mi se pare bizar că nu am visat-o pe Lolita niciodată, dacă nu mă înşel, aşa cum mi-o aminteam -cum o vedeam permanent şi obsesiv în mintea mea conştientă în timpul coşmarurilor diurne şi al insomniilor. Mai exact, ea m-a bântuit în timpul somnului, dar deghizată ciudat şi grotesc sub înfățişarea

Valeriei sau a Charlottei sau a unui hibrid între cele două. Fantoma complexă venea la mine, înfățișările

ei diferite se succedau cu viteză amețitoare într-o atmosferă de mare melancolie şi dezgust, stafia se întindea pe spate, ispitindu-mă mohorâtă, pe o scândură îngustă sau pe o banchetă incomodă, cărnurile i se întredeschideau ca valva de cauciuc a camerei unei mingi de fotbal. Deodată mă pomeneam cu dantura spartă sau pierdut fără speranță în înspăimântătoare *chambres garnies* unde eram delectat cu partide de vivisecție plictisitoare ce se încheiau, de regulă, cu Charlotte sau Valeria care plângeau în brațele mele însângerate în timp ce primeau sărutări blânde de la buzele

mele frăţeşti într-o dezordine onirică de *bric-â-brac* vienez câştigat la licitaţie, de milă, neputinţă şi perucile castanii ale doamnelor bătrâne şi tragice recent gazate...
într-o zi am scos din maşină şi am distrus o grămadă de reviste pentru adolescenţi. Cunoaşteţi marfa. Epoca de piatră, în fond; la zi, sau cel puţin miceniene în ce priveşte igiena. O actriţă frumoasă şi foarte coaptă, cu gene uriaşe şi buza inferioară roşie şi cărnoasă, prezentând un şampon. Modă şi mofturi. Tinerii cărturari se înnebunesc după o mulţime de fuste - *que c'etait loin, tout cela!* Gazda are obligaţia să ofere halate. Conversaţia dumneavoastră îşi pierde strălucirea dacă vă încurcaţi în divagaţii nesemnificative. îi cunoaştem pe „culegători" - cei ce culeg scame

invizibile de pe pielea ei la petrecerea de la birou. Bărbatul - dacă nu e foarte în vârstă sau o persoană foarte importantă - trebuie să-şi scoată mănuşile când dă mâna cu o femeie. Ispitiți dragostea purtând excitanta Nouă Burtieră. Netezeşte burțile, raşchetează şoldurile. Tristan într-un film de dragoste. Da dom'le! Enigma conjugală Joe-Roe îi face pe flecari să latre. Infrumu-sețați-vă repede şi ieftin. Reviste umoristice. Fata rea, brunetă şi trabucul tatălui gras; fata bună, cu părul roşu şi tăticul frumos, cu mustața potrivită. Oh, banda asta desenată, respingătoare, cu marele gogoman şi soția lui spiriduşul-ied. *Et moi qui t'offrais*

mon genie... Mi-am amintit versurile fără

noimă, şarmante pe care i le scriam când era copil: „Fără noimă", spunea ea de obicei în batjocură, „este termenul corect".

The Squire and his Squirrel, the Rabs and their Rabbits

Have certain obscure and peculiar habits. Male humming birds make the most exquisite rockets.

The snake when he walks holds his hands in his

pockets...

Scutierul şi veverița lui, Jepii şi Iepurii lor Au anumite obiceiuri ascunse şi aparte Colibrii băr-bătuşi zboară ca nişte rachete perfecte. Şarpele când se plimbă îşi ține mâinile-n buzunare...

A fost mai greu să renunț la alte lucruri de-ale

ei. Până la sfârşitul lui 1949 am păstrat cu sfințenie o pereche de pantofi vechi de tenis, o cămaşă băiețească purtată de ea, nişte blugi imemoriali găsiți în portbagaj, o şapcă de şcoală, boțită, tot soiul de comori absurde şi le-am adorat şi le-am pătat cu săruturile şi lacrimile mele de triton. Apoi, când am înțeles că mintea mea începuse s-o ia razna, am adunat diversele ei efecte personale, le-am adăugat ceea ce fusese depozitat în Beardsley - o cutie cu cărți, bicicleta, paltoane vechi, şoşoni - şi, în ziua când împlinea cincisprezece ani, le-am expediat prin poştă ca dar anonim la un cămin pentru fete orfane, situat pe un loc bântuit de vânturi de la frontiera canadiană. Un hipnotizator puternic, dacă l-aş fi solicitat, ar fi putut eventual să extragă din mine

anumite amintiri întâmplătoare şi să le structureze oarecum logic; aşa însă, eu le-am înşiruit în cartea mea, imprimându-le un relief mult mai puternic decât cel pe care îl au, în realitate, în mintea mea, chiar şi acum când ştiu ce să caut în trecut.

310

La momentul acela simțeam pur şi simplu că pierd contactul cu realitatea; şi după ce am petrecut restul iernii şi cea mai mare parte din primăvara următoare într-un sanatoriu din Quebec, unde mai stătusem şi altă dată, m-am hotărât mai întâi să-mi rezolv nişte afaceri personale în New York şi apoi să purced spre California, pentru a întreprinde acolo o cercetare amănunțită.

Iată o piesă compusă de mine în perioada de

recluziune:

Wanted, wanted; Dolores Haze. Hair: brown. Lips: scarlet. Age: five thousand three hundred days. Profession: none, or „starlet".

Where are you hiding, Dolores Haze ? *Why* are you hiding, darling? (I talk in a daze, I walk in a maze, I cannot get out, said the starling.)

Where are you riding, Dolores Haze ? What make is the magic carpet ? îs a Cream Cougar the present craze ? And where are you parked, my car pet?

Who is your hero, Dolores Haze ? Still one of those blue-caped star-men? Oh the balmy days and the palmy days, And the cars, and the bars, my Carmen!

Oh Dolores, that juke-box hurts!

Are you still dancin', darlin' ?

(Both in worn levis, both in torn T-shirts,
And I, in my corner, snarlin'.)
Happy, happy is gnarled McFate Touring the States with a child wife, Ploughing his Molly in Every State Among the protected wild life.
311
My Dolly, my folly! Her eyes were *vair,* And never closed when I kissed her. Know an old perfume called *Soleil Vert* ? Are you from Paris, mister?
L 'autre soir un air froid d'opera m'alita: Son fele - bien fol est qui s'y fie ! II neige, le decor s'ecroule, Lolita ! Lolita, qu'ai-je fait de ta vie ?
Dying, dying, Lolita Haze, Of hate and remorse, I'm dying. And again my hairy fist I raise, And again I hear you crying.

Officer, officer, there they go... In the rain,
where that lighted store is! And her socks are
white, and I Iove her so, And her name is
Haze, Dolores.
Officer, officer, there they are... Dolores Haze
and her lover! Whip out your gun and follow
that car. Now tumble out, and take cover.
Wanted, wanted: Dolores Haze, Her dream-
grey gaze never flinches. Ninety pounds is all
she weighs With a height of sixty inches.
My car is limping, Dolores Haze,
And the last long lap is the hardest,
And I shall be dumped where the weed decays,
And the rest is rust and stardust.
E căutată, căutată Dolores Haze. Păr: castaniu.
Buzele: stacojii. Vârsta: cinci mii trei sute zile.
Profesia: nici una sau „starletă".

Un'te ascunzi, Dolores Haze? De ce te-ascunzi, iubita mea ? (Vorbesc uluit, umblu-n labirint, Ş[1] nu pot ieşi, spuse graurul.)

312

Unde te duci, Dolores Haze ? Ce marcă are covorul fermecat ? Este o Puma Crem pasiunea ta de-acum ? Şi und'eşti parcată, mascota maşinii mele ?

Cine-i eroul tău, Dolores Haze ? Tot o vedetă cu pelerină albastră ? Oh, zilele înmiresmate şi zilele fericite, Şi maşinile, şi barurile, Carmen a mea!

Oh Dolores, tonomatul acela mă răneşte! Mai dansezi încă, draga mea ? (Amândoi în levişi uzați, în tricouri rupte, Iar eu, în colțul meu, îmi arăt colții.)

Fericit, fericit este asprul destin McFate

Vizitând Statele cu o nevastă copil, Arând-o pe Molly în fiecare Stat în mijlocul rezervațiilor naturale.
Dolly a mea, nebunia mea! Ochii ei erau cenuşii, Şi nu se închideau niciodată când o sărutam. Ați cunoscut un vechi parfum numit *Soleil Vert* ?Sunteți din Paris, domnule ?
Aseară un aer rece de operă m-a pus la pat
Sminteala ei - nebun cin' se-ncrede! Ninge, decorul se prăbuşeşte, Lolita! Lolita, ce-am făcut din viața ta?
Mor, eu mor, Lolita Haze, De ură şi de remuşcare, mor. Şi din nou îmi ridic pumnul păros, Şi din nou te aud plângând.
Ofițer, ofițer, iată-i se duc acolo... în ploaie, spre magazinul luminat! Şosetele ei sunt albe, şi o iubesc atât de mult, Şi numele ei este

Haze, Dolores.
Ofițer, ofițer, iată-i, iată-i acolo... Dolores Haze şi iubitul ei! Scoate-ți pistolul şi urmăreşte maşina aceea. Acum rostogoleşte-te şi adăposteşte-te.
Căutată, e căutată: Dolores Haze. Privirea ei cenuşie-de-vis niciodată nu se pleacă.
Cântăreşte doar nouăzeci de livre Şi are o înălțime de şaizeci de inci.
313
u Maşina mea şchioapătă, Dolores Haze, Şi ultima
" călătorie este cea mai grea, Şi voi fi doborât acolo
unde dispar bălăriile, Iar restul e rugină şi pulbere
de stele.

Psihanaliza îmi demonstrează că poemul este capodopera unui maniac. Rimele viguroase, rigide, sumbre corespund unor peisaje şi figuri lipsite de perspectivă, teribile, şi unor porțiuni dilatate ale peisajelor şi figurilor, în genul celor desenate de psihopați în textele concepute de instructorii lor iscusiți. Am scris mai multe poeme, m-am cufundat în poezia altora, însă nici o clipă n-am uitat povara răzbunării.

Aş fi un ticălos dacă v-aş spune, şi cititorul ar fi prost să creadă, că şocul provocat de pierderea Lolitei m-a vindecat de pederoză. Firea mea blestemată n-are cum să se schimbe, chiar dacă dragostea pentru Lo suferise o transmutație. împotriva voinței mele privirea mea rezervată şi furişă căuta încă, pe terenurile

de joc şi pe plaje, carnea membrelor de nimfetă, semnele viclene ale slujitoarelor Lolitei şi ale fete-lor-trandafiri. Se veştejise în mine, totuşi, o himeră esențială: niciodată nu am mai insistat asupra posibilității de a fi fericit cu o mică fecioară concretă sau sintetică, în vreun loc izolat de lume; şi niciodată fantezia mea nu şi-a mai înfipt colții în surorile Lolitei, departe, departe, în golfulețele insulelor evocate. *Lucrurile acestea* se încheiaseră, cel puțin pentru moment. Pe de altă parte, vai, doi ani de delectări deşănțate îmi creaseră anumite deprinderi ale poftelor trupeşti: mă temeam că s-ar putea ca vidul în care trăiam să mă scufunde în libertatea unei nebunii năprasnice, într-un moment când m-aş fi confruntat cu o

ispită întâmplătoare pe una dintre aleile dintre şcoală şi cină. Singurătatea mă măcina. Aveam nevoie de o parteneră şi de îngrijire. Inima mea era un organ isteric şi nu-mi inspira încredere. Iată cum intră în scenă Rita.

26

Avea de două ori vârsta Lolitei şi trei sferturi din a mea. o adultă foarte zveltă, care cântărea patruzeci şi opt de kilograme, cu părul negru, pielea smeadă, cu ochi încântători şi asimetrici şi profil ascuțit, schițat din fuga penelului şi o foarte atrăgătoare *ensellure* a spatelui suplu - cred că în vinele ei curgea ceva sânge spaniol sau babilonian. O pes-cuisem într-o seară depravată de mai, undeva între Montreal şi New York sau, mai exact, între Toylestown şi

Blake, la un bar cu luminile arzând mocnit sub firma „La Fluturele Tigru", unde ea vegeta beată, dar agreabilă: susținea că am fost colegi de şcoală şi îşi aşezase mâna mică peste laba mea de maimuță. Mi-a ispitit foarte puțin simțurile, dar m-am gândit să o pun totuşi la încercare; aşa am procedat şi am adoptat-o, mi-a devenit parteneră permanentă. Era atât de prietenoasă, de blajină şi de cumsecade -asta era Rita! - încât îndrăznesc să afirm că s-ar fi dăruit oricărei creaturi patetice şi smintite, unui copac bătrân şi frânt sau unui porc țepos îndoliat, din pură sociabilitate sau compasiune. în momentul când am întâlnit-o, Rita divorțase de puțin timp de cel de-al treilea soț şi fusese părăsită foarte recent de cel de-al şaptelea *cavalier servant* -ceilalți, figuri pasagere,

fuseseră prea numeroşi şi nestatornici, încât nu le mai ținea socoteala. Fratele ei era - şi fără îndoială este şi acum - un politician de vază, tipul gălbejit, cu bretele şi cravată, primarul şi mentorul oraşului natal unde se juca fotbal, se citea Biblia şi se manipulau grâne. De opt ani îi plătea micuței sale surori mai mari câteva sute de dolari pe lună sub condiția severă ca ea să nu mai calce niciodată, dar niciodată, în marele orăşel Grainball City. Ea mi-a mărturisit gemând de uimire, că nu'ş cum se făcea că fiecare nou prieten de-al ei o ducea în primul rând spre Grainball: era

o atracție fatală; şi, înainte de a-şi da seama ce se întâmplă, se pomenea sorbită în orbita lunară a oraşului şi gonea pe linia de centură

luminată de reflectoare - „dând şi iarăşi dând ocol bezmetică", după expresia ei, „ca un fluture roşu de noapte".
Avea o maşină mică şi elegantă; şi cu ea am călătorit spre California, ca să-i dau venerabilului meu vehicul posibilitatea de a se odihni. Viteza ei normală era nouăzeci de mile la oră. Draga de Rita! Am cutreierat împreună timp de doi ani mohorâți, din vara lui 1950 până în vara lui 1952, iar ea a fost cea mai dulce, mai firească, mai delicată şi mai tăcută Rită imaginabilă. în comparație cu ea, Valechka părea un Schlegel, iar Charlotte, un Hegel. Nimic nu mă îndreptățeşte să-mi pierd timpul cu ea în marginea memoriilor mele sinistre, dar dați-mi voie să vă spun (te salut, Rita - oriunde te-ai afla, beată sau mahmură,

Rita, te salut) că a fost cea mai liniştitoare şi mai înțelegătoare parteneră pe care am avut-o vreodată şi, absolut sigur, m-a salvat de internarea la casa de nebuni. I-am mărturisit că încerc să dau de urma unei fete şi să-i împuşc amantul. Rita mi-a aprobat solemnă planul - şi în cursul unei investigații pe cont propriu (deşi nu ştia, de fapt, mai nimic), în jurul lui San Humbertino, s-a încurcat ea însăşi cu un escroc destul de hidos; şi m-au trecut toate năduşelile ca să o regăsesc -epuizată şi învinețită, dar țanțoşă ca-ntotdeauna. Apoi, într-o zi mi-a propus să jucăm ruleta cu pistolul meu sacru; i-am spus că nu se poate, nu era un simplu revolver şi m-am luptat să i-l iau, până când, în cele din urmă, arma s-a descărcat, făcând să țâşnească un jet foarte subțire şi foarte comic

de apă fierbinte din gaura produsă în peretele camerei din cabană; îmi amintesc hohotele ei de râs.
Curbura de prepuberă, ciudată a spatelui ei, pielea ca orezul, săruturile ei apăsate, languroase, de porumbiță, m-au împiedicat să comit vreo prostie. Nu-i adevărat că aptitudinile artistice sunt caracteristici

sexuale secundare, aşa cum au afirmat anumiți şarlatani şi şamani; lucrurile stau invers: sexul este servul artei. Vreau să mai consemnez o comedie destul de misterioasă, cu repercusiuni interesante. Abandonasem cercetările; demonul se afla fie în Tartar sau arsese complet în cerebelul meu (datorită flăcărilor ațâțate de fantezia şi de mâhnirea mea), dar, în

mod cert, nu o dusese pe Dolores Haze pe coasta Pacificului şi n-o ajutase să devină campioană, într-o după-amiază când ne întorceam spre Est, într-un hotel, de tipul celor unde se respectă convențiile şi unde oameni cu obrajii trandafirii, graşi şi cu ecusoane, se-agită încolo şi-ncoace bălă-bănindu-se, strigându-se cu numele de botez şi tratează afaceri şi o țin într-un chef- draga de Rita şi eu ne-am trezit şi am constatat că în camera noastră se afla o a treia persoană, un tip tânăr, blond, aproape un albinos, cu gene albe şi urechi mari şi transparente, pe care nici Rita, nici eu nu ne aminteam să-l fi văzut vreodată în viețile noastre triste. Transpirând în izmenele groase şi murdare, încălțat cu cizme militare vechi, tipul zăcea şi sforăia pe patul

dublu, dincolo de Rita mea cea castă. îi lipsea un dinte din față, fruntea îi era plină de pustule ca ambra. Ritochka şi-a învelit goliciunea sinuoasă în balonzaidul meu - primul lucru care-i căzuse în mână; mi-am tras repede pe mine o pereche de chiloți dungați ca dropsurile; am evaluat situația. Fuseseră folosite cinci pahare, ceea ce în spiritul interpretării indiciilor dovedea că bogătanii se cam turtiseră. Uşa nu era închisă bine. Pe podea se vedeau un jerseu şi o pereche de pantaloni bărbăteşti cafenii şifonați. L-am zgâlțâit pe proprietarul lor aducându-l la o stare jalnică de conştiință. Era complet amnezic. Cu un accent pe care Rita l-a identificat ca pur brooklynez, el a insistat țâfnos că într-un fel sau altul noi îi furasem

identitatea (care nu făcea două parale). L-am vârât rapid în hainele lui şi l-am lăsat la spitalul cel mai apropiat, dându-ne

seama pe drum că, nu se ştie cum, după mai multe sensuri giratorii a căror ordine o uitasem, ne aflam în Grainball. După o jumătate de an, Rita i-a scris doctorului ca să afle noutăți despre individ. Jack Humbertson, cum i se spusese cu o desăvârşită lipsă de gust, rămânea încă izolat de propriul trecut. Oh Mnemosina, cea mai dulce şi mai periculoasă dintre muze!

N-aş fi amintit incidentul dacă nu mi-ar fi declanşat un lanț de idei şi nu m-ar fi determinat să scriu eseul despre „Mimică şi Memorie" publicat în *Cantrip Review* în care

sugeram, printre alte lucruri ce li s-au părut originale şi importante cititorilor binevoitori ai acestei reviste splendide, o teorie a timpului perceptual întemeiată pe circulația sângelui şi depinzând conceptual (pentru a umple această coajă de nucă) de capacitatea minții de a fi conştientă nu numai de chestiunea aflată în cercetare, dar şi de ea însăşi. Se crea astfel o legătură continuă între două puncte (viitorul stocabil şi trecutul stocat). în urma publicării eseului - şi ca un punct culminant al impresiei produse de *mes travaux* anterioare - am fost invitat pentru un an la Cantrip College, care era la patru sute de mile depărtare de New York, unde Rita şi eu locuiam într-un mic apartament cu vedere spre Central Park, astfel că vedeam cum se scăldau într-o fântână

arteziană de sub umbra copacilor copiii strălucitori. Am locuit la Cantrip în apartamentele rezervate pentru poeți şi filozofi, din septembrie 1951 până în iunie 1952, în vreme ce Rita a vegetat - în condiții nu tocmai decente, mă tem - într-un motel de pe şosea unde o vizitam de două ori pe săptămână. Apoi a dispărut - într-un mod mai uman decât predecesoarea ei: o lună mai târziu am găsit-o în închisoarea din localitate. Era *tres digne,* i se scosese apendicul şi m-a convins că frumoasa blană albăstruie pe care fusese acuzată că a furat-o de la domnul Roland MacCrum fusese, în realitate, un dar făcut spontan, deşi oarecum sub

influența alcoolului, chiar de Roland. Am

reuşit s-o scot din arest fără să apelez la fratele ei iritabil şi curând după aceea ne-am urcat în maşină şi ne-am întors în Central Park West trecând prin Briceland, unde poposisem câteva ore în anul precedent.

Mă cuprinsese o nevoie curioasă de a retrăi şederea mea împreună cu Lolita. Intram într-o fază a existenței când renunțasem la orice speranță de a da de urma ei şi a răpitorului. încercam acum să revăd vechile locuri pentru a salva ceea ce se mai putea salva sub formă de *souvenir, souvenir que me veux-tu ?* Toamna se simțea în aer. Am cerut printr-o carte poştală să se rețină paturi gemene pentru profesorul Hamburg însă mi s-a răspuns prompt, cu mare părere de rău, că nu mai aveau locuri. Le mai rămăsese o singură

cameră liberă, cu patru paturi, la subsol, însă erau convinşi că nu ne va conveni. Hârtia avea antetul:

VÂNĂTORII VRĂJIȚI

în apropiere de biserici Nu sunt admişi câini

Se găsesc toate băuturile legale

Mă întrebam dacă ultima afirmație era adevărată. Chiar toate ? Aveau, de pildă, lichior de rodii sălbatice? Mă întrebam, de asemenea, dacă un vânător vrăjit sau nevrăjit nu ar avea nevoie mai degrabă de un prepelicar decât de o strană şi cu un spasm dureros mi-am reamintit o scenă demnă de un mare artist: *petite nymphe accroupie*; dar fusese un cocker spaniol botezat, sunt sigur. Nu - am simțit că nu sunt în stare să vizitez holul hotelului, durerea ar fi fost insuportabilă. O posibilitate

mult mai acceptabilă de regăsire a timpului trecut se afla altundeva, în Briceland, oraşul molcom, bogat în culori acum, toamna. Am lăsat-o pe Rita într-un bar şi m-am dus la biblioteca oraşului. O domnişoară bătrână şi agitată m-a ajutat bucuroasă să dezgrop numerele de la mijlocul lui august 1947 din volumele colecției

cotidianului *Briceland Gazette* şi, imediat, într-un ungher retras, sub o lampă fără abajur, m-am apucat să răsfoiesc paginile enorme şi friabile ale unui volum negru ca un sicriu şi cam de mărimea Lolitei. Cititorule! *Bruder*! Ce smintit Hamburg era acest Hamburg! întrucât sistemul său hipersensibil refuza să se confrunte cu scena reală a acțiunii, el s-a

gândit că ar putea cel puțin să se bucure de o parte ascunsă a ei - ceea ce ne reamintește de al zecelea sau douăzecelea soldat dintr-un şir de siluitori care aruncă şalul negru al fetei peste fața ei albă ca să nu-i vadă privirile insuportabile în timp ce-şi satisface plăcerea militară în satul trist şi prădat. Doream să văd neapărat fotografia tipărită care se întâmplase să-mi absoarbă imaginea păcătoasă în timp ce fotograful de la *Gazette* se concentra asupra doctorului Bradock şi a grupului său. Nădăjduiam din tot sufletul să găsesc portretul păstrat al artistului ca brută mai tânără. Un aparat de fotografiat inocent surprinzându-mă în drumul meu întunecat spre patul Lolitei - ce magnet pentru Mnemosina! Nu pot să explic mai bine adevărata natură a acestui impuls din

mine. Se înrudea, presupun, cu acea curiozitate bolnavă care-l împinge pe un individ să examineze cu lupa siluetele deprimate - natură moartă, din punct de vedere practic şi fiecare gata să vomite - la o execuție în zori de zi, şi expresia imposibil de distins a pacientului în poza publicată. Oricum, literalmente eu de-abia îmi mai trăgeam sufletul şi un colț al cărții destinului mă împungea în stomac în timp ce foiletam şi răsfoiam... *Brute Force* şi *Possessed* se reprezentau duminică 24, la ambele teatre. Domnul Purdom, licitator independent la bursa tutunului, a declarat că fumează Omen Faustum încă din anul 1925. Husky Hank şi mica sa logodnică vor fi oaspeții doamnei şi domnului Reginald G. Gore, 58 Inchkeith Avenue. Anumiți paraziți

măsoară cam o şesime din înălțimea gazdei. Dunkerque a fost fortificat în secolul al zecelea.

320

Şosete pentru domnişoare, 39 cenți, botine înalte, 3,98. Vinul, vinul, vinul, spunea cu sarcasm autorul Epocii Negre care refuzase să se lase fotografiat, poate să convină păsării persane, dar eu zic de fiecare dată dați-mi ploaie, ploaie, ploaie pe acoperişul de şindrilă pentru trandafiri şi inspirație. Gropițele sunt provocate de aderența pielii la țesuturi mai profunde. Grecii resping un asalt puternic al gheri-lelor - şi, ah, în cele din urmă, o mică siluetă în alb şi dr. Bradock în negru, şi câte un umăr spectral ce se atingea de forma lui masivă, atât — n-am izbutit să desluşesc nimic

din mine.

M-am dus să o iau pe Rita, care m-a prezentat cu zâmbetul ei *vin triste* unui bătrân-format-de-buzu-nar feroce de vânjos, uscat, zbârcit, spunându-mi că era - cum naiba se numea, fiule? - unul dintre foştii săi colegi de şcoală. El a încercat să o rețină şi în mica încăierare care a urmat mi-am scrântit degetul mare de capul său tare. în parcul tihnit şi policrom unde am condus-o ca să ia puțin aer ea a plâns cu suspine şi a spus că în curând, foarte curând o voi părăsi, aşa cum au făcut şi ceilalți, iar eu i-am cântat o baladă franceză plină de melancolie şi am încropit câteva rime efemere ca să o distrez:

The place was called Enchanted Hunters.

Query: What Indian dyes, Diana, did thy dell

endorse to make of Picture Lake a very blood bath of trees before the blue hotel ?
Locul se numea *Vânătorii Vrăjiți.* întrebare: Ce coloranți indieni a folosit, Diana, vâlceaua ta De a făcut din Lacul Pictat baia de sânge a copacilor din fața hotelului albastru?
Spuse:
— De ce albastru când este alb, pentru numele lui Dumnezeu, de ce albastru? - şi a început să plângă din nou şi am dus-o la maşină şi am pornit spre New York şi destul de curând a devenit din nou

rezonabil de fericită sus, în abureala minții, pe mica terasă a apartamentului nostru. Observ că am cam amestecat oarecum două evenimente, vizita făcută împreună cu Rita la Briceland în

drum spre Cantrip şi trecerea noastră prin Briceland când ne înapoiam la New York, dar artistul nu disprețuieşte scurgerea culorilor umede în aducerile aminte.

27

Cutia mea de scrisori din holul blocului aparținea acelui tip care-ți permite să vezi dacă se află sau nu ceva înăuntru printr-o ferestruică protejată de geam. Mi se întâmplase de mai multe ori ca un truc al luminii poznaşe care cădea trecând prin sticlă pe un scris necunoscut şi-l deforma făcându-l să semene cu scriitura Lolitei să mă aducă în pragul leşinului, obligându-mă să mă sprijin de o urnă învecinată, urna mea parcă. Şi de câte ori o pățeam - de câte ori mâzgăliturile ei copilăreşti, încârligate, încântătoare se

transformau în caligrafia searbădă a unuia dintre puținii mei corespondenți - îmi reaminteam, amu-zându-mă amar, de perioadele din trecutul meu demn de încredere, pre-dolorian, când mă inducea în eroare o fereastră de vizavi, strălucitoare ca un giuvaer, în cadrul căreia ochiul meu ascuns, periscopul întotdeauna vigilent al viciului scandalos, desluşea de la distanță o nimfetă pe jumătate dezbrăcată încremenită în operația de pieptănare a părului ei de Alice în Țara Minunilor. Fantasma învăpăiată degaja o perfecțiune care făcea ca delectarea mea primitivă să devină la rândul ei perfectă, tocmai pentru că viziunea era inaccesibilă şi nu exista nici o posibilitate de a o atinge şi de a o altera prin conştiința existenței unui tabu

legat de ea; într-adevăr, s-ar putea ca însăşi atracția pe care imaturitatea o exercita asupra mea să-şi aibă sursa nu atât în limpiditatea frumuseții pure, de zână, de o prospețime

indicibilă, dar interzisă, a copilelor, cât în garanția unei situații unde perfecțiuni infinite umplu golul dintre puținul ce ți se dă şi măreția promisă - marele roz-cenuşiu imposibil de dobândit. *Me.s fenetres!* Atârnând deasupra apusului de soare pătat şi a nopții care izvora, scrâşnind din dinți, îmi înghe-suiam toți demonii dorinței de balustrada unui balcon pulsatil: pregătit să decoleze în caisa serii neagră, umed; şi chiar îşi lua zborul - şi după aceea imaginea luminată se mişca şi Eva se transforma din nou în coastă, iar în cadrul

ferestrei nu rămânea decât un bărbat obez îmbrăcat sumar şi citindu-şi ziarul, întrucât uneori câştigam competiția dintre fantezia mea şi realitatea naturii, decepția era suportabilă. Durerea insuportabilă începea când se amesteca în treabă întâmplarea şi mă priva de zâmbetul ce mi se adresa. *Saves-vous qu'ă dix ans mapetite etait foile de vous ?* mi-a spus o doamnă într-o discuție la un ceai în Paris şi *la petite* se căsătorise recent la depărtare de multe mile, iar eu nu reuşeam nici măcar să-mi amintesc dacă o observasem vreodată, cu vreo doisprezece ani în urmă, în grădina din vecinătatea terenurilor de tenis. Şi acum, la fel, anticiparea vizuală strălucitoare, promisiunea realității, o promisiune ce nu era doar ispititor simulată, dar mai trebuia să fie şi respectată cu

noblețe - ei, bine, întâmplarea mi-a refuzat-o - întâmplarea, dar şi o schimbare petrecută în interiorul scriitorului îndrăgit şi palid, orientarea lui spre personaje mai neînsemnate. Imaginația mea era proustianizată şi totodată procustianizată; fiindcă în acea dimineață deosebită de la începutul lui septembrie 1952, în timp ce coborâsem să văd dacă nu a sosit vreo scrisoare, administratorul spilcuit şi veninos - între noi relațiile erau cât se poate de proaste - a început să mi se plângă insinuant că un bărbat care o condusese recent pe Rita acasă fusese beat criță şi borâse pe treptele de la intrare. în timp ce îl ascultam şi-i dădeam bacşişul, iar el îmi prezenta o versiune

revizuită şi mai politicoasă a incidentului, am

avut impresia că una dintre cele două scrisori aduse de poşta binecuvântată era trimisă de mama Ritei, o femeiuşcă zărghită pe care o vizitasem cândva la Cape Cod şi femeia continua să-mi scrie la diferite adrese spunându-mi cât de potriviți eram, eu şi fata ei, şi ce minunat ar fi dacă ne-am căsători; cealaltă scrisoare venea de la John Farlow şi am deschis-o în lift, parcurgând-o în fugă.
Am observat adesea că suntem înclinați să ne înzestrăm prietenii cu stabilitatea tipologică pe care o dobândesc în mintea cititorului personajele literare. Putem să citim de nenumărate ori *Regele Lear,* dar n-o să-l găsim niciodată pe bunul rege trântind cupa bine dispus pe masă şi uitând de nenorocirile sale la un banchet delectabil la care sunt prezente cele

trei fiice ale sale şi ogarii lor. Emma nu va fi readusă niciodată la viață, nu-şi va reveni în simțiri datorită sărurilor pline de compasiune din lacrima țâşnită la momentul oportun din ochiul tatălui creat de Flaubert. Personajele ce se bucură de popularitate au o anumită evoluție între coperțile cărții şi soarta lor rămâne fixată o dată pentru totdeauna în mințile noastre; or, în mod asemănător, ne aşteptăm ca prietenii noştri să se conformeze unei anumite scheme logice, o schemă convențională, se-nțelege, pe care am stabilit-o noi. Astfel, X nu va compune niciodată o muzică nemuritoare, căci ar trebui să intre în dezacord cu simfoniile de mâna a doua cu care ne obişnuise. Y nu va comite niciodată o crimă. Z nu ne va trăda niciodată. Lucrurile

acestea sunt stabilite, fixate în mințile noastre, şi cu cât ne întâlnim mai rar cu o anumită persoană cu atât satisfacția noastră este mai mare când constatăm că acționează în conformitate cu felul în care o percepem de fiecare dată când aflăm câte ceva despre ea. Orice deviație în destinele stabilite de noi ne va şoca, ni se va părea nu numai anormală, dar în contradicție cu etica. Am fi preferat să nu ne cunoaştem

i

deloc vecinul, vânzătorul de hot-dogs pensionat, dacă se dovedeşte că individul a produs recent cea mai mare carte de poezie a epocii.

V-am spus toate acestea pentru a vă explica

uimirea pe care mi-a produs-o scrisoarea isterică primită de la Farlow. Ştiam că soția lui murise, dar mă aşteptam ca el să rămână într-o văduvie serioasă, devotată, să rămână aceeaşi persoană puțin obtuză, aşezată şi demnă de încredere, aşa cum îl ştiusem dintodeauna. Acum îmi scria că, după o scurtă vizită în SUA, se reîntorsese în Africa de Sud şi hotărâse ca toate afacerile de care se ocupase la Ramsdale să le transfere lui Jack Windmuller, un avocat din acelaşi oraş pe care-l cunoşteam amândoi. Părea în mod deosebit uşurat că se descotorosea de „complicațiile Haze". Se căsătorise cu o spaniolă. Se lăsase de fumat şi câştigase în greutate cincisprezece kilograme. Ea era foarte tânără şi campioană de ski. Se duceau în India

să-şi petreacă luna de miere, întrucât îşi „întemeia o familie", după cum se exprima el, nu mai avea timp de aici înainte să se ocupe de problemele mele, pe care le califica drept „foarte ciudate şi foarte agravante". Băgăcioşii - se constituise un întreg comitet, după cum reieşea din scrisoare - îl informaseră că nu se mai ştie nimic de micuța Dolly Haze şi că eu trăiesc cu o femeie divorțată, bine cunoscută în California. Socrul lui era conte şi extraordinar de bogat. Cei ce închiriaseră de câțiva ani casa Haze doreau acum s-o cumpere, îmi sugera ca ar fi mai bine să o scot la vedere cât mai rapid pe Dolly. îşi rupsese piciorul. Băgase în plic o fotografie în care el şi o brunetă îmbrăcată în costum de lână albă îşi zâmbeau printre zăpezile din Chile.

îmi aduc aminte că am intrat în apartament şi am început să spun: foarte bine, cel puțin acum o să le pot lua urma - când, cealaltă scrisoare a început să-mi vorbească domol, cu o voce mică şi prozaică:

325

Dragă tată,

Cum mai merg lucrurile? Eu m-am căsătorit. î . o să am un copil. Cred că o să fie un bebeluş mare. Cred că o să apară în ajunul Crăciunului. îmi vine foarte greu să-ți scriu. Sunt pe drojdie fiindcă n-am bani de ajuns să-mi plătesc datoriile şi să plec de aici. Lui Dick i s-a promis un post important în Alaska în sectorul lui foarte specializat din domeniul mecanicii, cam asta e tot ce ştiu, dar perspectiva e cu adevărat grozavă. Iartă-mă că nu-ți dau adresa

noastră, dar s-ar putea să fii încă nebun după mine şi Dick nu trebuie să ştie nimic. Oraşul acesta este minunat. Nu-i poți vedea pe imbecili din cauza smogului. Te rog trimite-mi un cec, Tată. Ne-am putea descurca cu trei sau patru sute de • dolari sau chiar mai puțin, orice sumă e binevenită, ai putea să-mi vinzi lucrurile mele vechi, fiindcă
«., de îndată ce ajungem acolo gologanii or să înceapă să curgă. Te rog, scrie-mi. Am trecut prin multe
j momente de tristețe şi prin multe necazuri. Aştept veşti de la tine,
Dolly (Dna Richard F. Schiller)

28

Din nou pe drum, din nou la volanul bătrânului Sedan albastru, din nou singur. Din momentul

când citisem scrisoarea şi mă luptasem cu munții de nelinişte şi disperare pe care îi înălțase în mine, Rita încetase să mai existe. O privisem, zâmbea în somn, o sărutasem pe fruntea umedă şi o părăsisem pentru totdeauna, lăsându-i un bilet tandru de adio pe care i-l lipisem de buric - altminteri ar fi fost posibil să nu-l descopere.

„Singur" am zis? *Pas tout ă fait.* îl aveam cu mine pe amicul cel mic şi negru şi, cum am ajuns într-un loc retras, am făcut repetiția generală a

IM.

morții violente a domnului Richard F. Schiller. Am găsit în portbagaj puloverul meu gri, foarte vechi şi foarte jegos, l-am agățat de o

cracă, în luminişul amuțit unde ajunsesem urmând un drum forestier ce se desprindea din autostrada care acum se afla departe. Aducerea la îndeplinire a sentinței s-a poticnit într-o oarecare măsură de funcționarea cam greoaie a trăgaciului, cel puțin aşa mi s-a părut, şi mi-am pus întrebarea dacă n-ar trebui să procur nişte ulei pentru a înlătura dificultatea aceea misterioasă, dar mi-am zis că nu-i timp de pierdut. Vechiul jerseu mort a ajuns la loc în maşină, dar cu perforații suplimentare acum şi, după ce mi-am reîncăr-cat Amicul cald încă, mi-am continuat călătoria.

Scrisoarea purta data de 18 septembrie 1952 (acum eram în 22 septembrie) şi dădea adresa „Post-Restant, Coalmont" (nici „Virginia", nici „Pennsylvania", nici „Tennessee" - şi, oricum,

nici Coalmont - am camuflat totul, iubita mea). Investigațiile mi-au arătat că era o comunitate industrială mică, situată la circa opt sute de mile depărtare de New York City. Mai întâi, mi-am propus să conduc toată ziua şi toată noaptea, apoi m-am gândit mai bine şi m-am oprit cu câteva mile înainte de a ajunge în oraş şi m-am odihnit până la ivirea zorilor într-o cameră de motel. Stabilisem în mintea mea că demonul, sceleratul, acest Schiller era un comis-voiajor care o cunoscuse, probabil, pe Lolita mea aducând-o în Beardsley cu maşina lui - în ziua când îi explodase un cauciuc de la bicicletă în drum spre Miss Emperor - şi că după aceea intrase în cine ştie ce bucluc. Cadavrul puloverului executat stătea pe bancheta din spate a maşinii şi oricum i-aş fi

schimbat poziția îmi dezvăluia neîncetat diferitele contururi aparținând lui Trapp-Schiller - vulgaritatea şi bonomia obscenă a trupului său şi pentru a contracara gustul lui corupt şi ordinar m-am hotărât - în timp ce apăsam pe butonul ceasului meu deşteptător înainte ca el să explodeze la 6 a.m., aşa cum îl

potrivisem - şă mă fac deosebit de frumos şi de elegant. Apoi, cu grija sumbră şi romantică a gentlemanului în ajunul unui duel, mi-am pus ordine în hârtii, mi-am îmbăiat şi parfumat trupul delicat, m-am bărbierit, mi-am ras şi părul de pe piept, am ales o cămaşă de mătase şi chiloți curați, mi-am tras şosete transparente gri-maronii şi m-am felicitat pentru că aveam în geamantan câteva haine deosebite - o vestă

cu nasturi de sidef, de pildă, o cravată de caşmir în culori pastel şi aşa mai departe. N-am fost în stare, vai, să-mi înghit micul dejun, însă am renunțat la această nevoie trupească pe care am considerat-o inoportună, un fel de obstacol, în fond, m-am şters la gură cu o batistă extra-fină scoasă din mânecă şi cu un bloc albastru de gheață în loc de inimă, o pilulă pe limbă şi moartea solidă în buzunarul de la spate, am păşit cu eleganță într-o cabină telefonică din Coalmont (Ah-ah-ah, a zis uşa ei mică) şi l-am sunat pe unicul Schiller - Paul, Mobilă - găsit în cartea de telefon paradită. Răgu-şitul Paul mi-a spus că da, cunoştea un Richard, era fiul unuia dintre verii săi şi mi-a dat adresa lui, stați o clipă să mă uit, aşa, Killer Street, nr. 10 (nu fac eforturi prea mari

ca să-mi aleg pseudonimele). Ah-ah-ah, zise uşa mică.

La numărul 10 de pe Killer Street, un bloc mohorât cu apartamente mizere, am întrebat câțiva bătrâni deprimați şi două nimfete incredibil de murdare, cu tenul roz şi părul lung şi blond roşcat (destul de abstract, dar uite-aşa de-a naibii, vechea bestie din mine se holba în toate direcțiile căutând o copilă îmbrăcată subțire pe care să o pot ține, eventual, la pieptul meu un minut după consumarea crimei, când nimic nu mai avea să conteze şi îmi puteam permite orice). Da, Dick Schiller locuise acolo, dar se mutase după căsătorie. Nu-i cunoştea nimeni adresa. „între-bați-i pe cei de la magazin", spuse o voce de bas ieşită din gârliciul în apropierea căruia

stăteam întâmplător împreună cu două fetițe desculțe, cu

brațe subțiri, şi cu bunicele lor ursuze. Am intrat într-o prăvălie unde un negru bătrân şi prudent a dat negativ din cap înainte ca eu să-l întreb ceva. Greşisem prăvălia. Am traversat şi am intrat într-o băcănie mizeră, iar acolo, chemată de o clientă la rugămintea mea, o voce de femeie venind din cine ştie ce abis de lemn căscat în podea, pandantul gârliciului, a strigat: Hunter Road, ultima casă.

Hunter Road (Calea Vânătorului) se afla la câteva mile depărtare, într-un district şi mai deprimant, presărat cu grămezi de gunoi, hârtoape, grădini de zarzavaturi viermănoase şi

cocioabe şi burniță cenuşie şi glod roşu şi câteva hornuri ce fumegau în fundal. Am oprit în dreptul ultimei „case" - o cocioabă acoperită cu sită, care se învecina cu două sau trei colibe asemănătoare ce se înălțau ceva mai departe de drum şi era înconjurată de un maidan întins năpădit de bălării. Din spatele casei se auzeau sunete de ciocan şi câteva minute am rămas aproape nemişcat în bătrâna mea maşină, bătrână şi fragilă, ajuns la capătul călătoriei mele, al țintei mele sumbre, *finis,* Sedanul meu, *finis,* demonii mei. Era aproape ora două. Pulsul meu avea 40 de bătăi într-un minut şi 100 în cel următor. Burnița răpăia pe capota automobilului. Pistolul migrase în buzunarul drept de la pantaloni. O cotarlă greu de descris a ieşit din spatele casei, s-a oprit surprinsă şi a

început să hămăie binevoitoare spre mine, cu ochii îngustați şi burta flocoasă complet împotmolită, apoi s-a mai plimbat puțin şi a hămăit încă o dată.

29

Am coborât din maşină şi am trântit portiera. Zgomotul produs a răsunat banal, compact în vidul zilei neînsorite. *Hau-hau,* a comentat într-o doară câinele. Am apăsat pe butonul soneriei şi vibrațiile ei mi s-au transmis prin tot sistemul nervos. *Personne.*

329

Je resonne. Repersonne. Din ce adâncuri venea re-absurditatea ? *Hau-hau* spuse câinele. Paşi grăbiți, târşiți şi hârş-hârşti-hau uşa s-a deschis.

Mai înaltă cu câțiva centimetri. Ochelari cu

rame roz. Coafură nouă, înaltă, urechi noi. Cât de simplu! Momentul revederii, moartea pe care o conjurasem întruna vreme de trei ani se prezenta simplu ca un vreasc. Era gravidă, se vedea limpede. Pântecul enorm. Parcă i se micşorase capul (se scurseseră de-abia două secunde, cărora vreau să le confer trăinicia existențială a lemnului) şi obrajii palizi, pistruiați erau scofâlciți şi gambele goale, brațele îşi pierduseră bronzul, astfel că i se vedeau bine perişorii. Era într-o rochie de bumbac maro, fără mâneci şi purta papuci de pâslă pătați.

Câteva secunde a rămas tăcută, apoi:

— Ia te uită! a rostit, exprimându-şi uimirea şi urarea de bun venit.

— Soțul e acasă? am croncănit eu, ținând în

buzunar pumnul strâns.
Evident, n-aş fi putut s-o ucid, aşa cum au crezut unii. înțelegeți, o iubeam! Dragoste la prima vedere, la ultima vedere, la fiecare revedere.
— Poftim înăuntru, zise, pe un ton voios, imperativ. Dolly Schiller s-a lipit de tăblia crăpată a uşii, şi-a supt burta (săltându-se puțin în vârful picioarelor) şi mi-a făcut loc să trec, rămânând o clipă crucificată, cu brațele ude şi albe ca laptele desfăcute şi întinse pe lemn. Privea pragul de jos, zâmbitoare şi trasă la față, cu *pommettes* rotunzi. Am trecut fără să-i ating bebeluşul care ieşea în relief. Dolly! mirosul ei caracteristic şi o nuanță slabă de prăjanie. îmi clănțăneau dinții ca ai unui idiot.
— Nu, tu rămâi afară (câinelui).

A închis uşa şi a intrat în urma mea şi a pântecului ei în salonul casei de păpuşi.
— Dick e acolo, afară, spuse, arătându-mi direcția cu o rachetă de tenis invizibilă şi invitându-mi privirea să parcurgă salonul-dormitor în care ne aflam.

1
să traverseze bucătăria şi să iasă prin uşa din spate larg deschisă. Acolo i se oferea o imagine destul de primitivă: un tânăr necunoscut, brunet, îmbrăcat în salopetă, pe care l-am grațiat numaidecât, stătea cățărat pe o scară, cu spatele la mine şi repara ceva lângă sau pe cocioaba vecinului, un tip mai trupeş care avea doar o mână şi se uita în sus.
Ea a comentat scena, parcă scuzându-se („Aşa-

s bărbații"); să-l cheme înăuntru ? Nu. Stătea în picioare în mijlocul încăperii cu tavanul în pantă, emitea interjecții interogative şi gesticula mişcându-şi grațios, din încheieturi, mâinile într-un stil javanez, îmbiindu-mă printr-o scurtă manifestare de politețe nostimă să aleg între balansoar şi divan (patul lor după ora 10 p.m.). Am spus „familiar", fiindcă mă întâmpinase cu acelaşi dans al mâinilor la petrecerea dată de ea cândva la Bearsdley. Ne-am aşezat amândoi pe divan. Ce straniu! Trăsăturile ei se ofiliseră şi totuşi, mi-am dat seama, prea târziu, dar fără nici un dubiu, că semăna mult - semă-nase întotdeauna - cu roşcata Venus a lui Botticelli -acelaşi nas fin, aceeaşi frumusețe adumbrită. în buzunar, degetele mele s-au descleştat

discret de pe revolverul nefolosit şi i-au acoperit din nou gura țevii cu batista în care îl înfofolisem.

— Nu-i tipul pe care îl caut, am spus. Expresia difuză de bun venit i s-a şters din priviri. S-a încruntat ca în zilele aprige de altădată:

— Cine nu-i?

— Unde e? Spune-mi repede!

— Ascultă, replică, înclinându-şi într-o parte capul şi clătinându-l în poziția aceea. Ascultă, cred că n-ai de gând acum să dezgropi morții.

— Ba da, i-am răspuns şi câteva clipe - singurele bune şi suportabile - cât de ciudat! - din toată întrevederea - ne-am zbârlit unul la altul, ca şi cum ea ar fi fost încă a mea.

S-a stăpânit. înțeleaptă fată.

Dick nu ştia nimic despre încurcăturile noastre. Credea că sunt tatăl ei. Credea că e o fată de familie bună care a fugit de acasă şi a ajuns să spele vase prin restaurante. Lua de bun ceea ce i se spunea. De ce voiam să-i fac viața şi mai amară, scormonind în gunoi?

Dar, i-am spus, trebuie să fie rațională, să fie o fată rațională (cu protuberanta ei goală sub materialul acela maro, subțire) şi să-şi dea seama că, dacă aşteaptă ajutorul pe care am venit să i-l dau, e datoare să-mi ofere datele necesare pentru a înțelege clar situația.

— Aşadar, spune-mi numele lui!

Avusese impresia că l-am ghicit de mult. Era (şi a zâmbit parşiv şi melancolic) un nume atât de senzațional încât n-o să-mi vină să cred. Parcă şi ei i se părea de necrezut.

Numele lui, nimfa mea căzută.

Ce importanță mai avea? Mi-a propus să trec peste asta. Vreau o țigară ?

Nu. Numele lui.

A dat din cap foarte hotărâtă. Presupunea că e prea târziu şi n-are nici un rost să mai fac scandal şi oricum n-aveam cum să cred incredibilul incredibil...

Atunci mai bine plec, i-am spus: complimentele mele, mi-a părut bine că am văzut-o.

Mi-a spus că într-adevăr n-avea nici un rost, n-o să-mi spună niciodată, dar, pe de altă parte, în definitiv...

— Chiar ții neapărat să ştii cine e? Mă rog, e...

Şi domol, confidențial, arcuindu-şi sprâncenele subțiri şi încrețindu-şi buzele arse, a emis, uşor

batjocoritor, oarecum disprețuitoare, dar cu o nuanță de duioşie, cu un fel de şuierat în surdină, numele pe care cititorul perspicace l-a ghicit, probabil, de multă vreme.
Era etanş. De ce oare mi-a brăzdat conştiința o străfulgerare de la Clepsidra Iazului? De fapt, îl

t

ştiusem şi eu tot timpul, deşi nu-l ştiam. Nici un şoc, nici o surpriză. Legăturile s-au stabilit în linişte, lucrurile s-au ordonat conform schemei cu încrengături pe care am brodat de-a lungul întregii relatări cu scopul precis de a scutura fructul copt la momentul potrivit: ei, da, cu scopul expres şi pervers de a reda - ea vorbea, iar eu stăteam dizolvându-mă în pacea

mea de aur - de a reda monstruoasa mea pace de aur prin intermediul satisfacției produse de recunoaşterea locurilor, pe care chiar şi cel mai ostil cititor o va trăi cu siguranță acum.
Ea vorbea, cum v-am spus. Cuvintele se înşirau fluent, relaxat. Singurul bărbat pe care l-a iubit la nebunie. Dar Dick? Oh, Dick era un mieluşel, se simțeau fericiți împreună, dar în alt fel, ceva complet deosebit. Şi să înțeleg că eu, eu nici măcar nu intrasem la socoteală ?!
M-a cercetat ca şi cum ar fi înțeles dintr-o dată faptul incredibil - şi oarecum jenant, deconcertant şi superfluu - ci bărbatul de patruzeci de ani, şubred, distant, elegant, în costum de catifea, care stătea lângă ea îi cunoscuse şi adorase cândva fiecare por şi folicul al trupului ei de puberă. Sărmana

noastră poveste de dragoste s-a reflectat o clipă în ochii ei cenuşii, spălăciți, stranii din cauza ochelarilor, a fost evaluată şi repudiată, aşa cum se întâmplă cu o petrecere anostă, cu un picnic pe timp de[1] ploaie la care au venit doar cei mai nesărați pisălogi, cu un exercițiu plicticos sau cu o fărâmă de noroi uscat care i-a acoperit cu o crustă copilăria.

în sfârşit, am reuşit să-mi scot piciorul din raza de acțiune a mâinii sale - căpătase obiceiul să-şi lovească uşor, interlocutorul, cu palma peste genunchi - un gest pe care nu i-l ştiusem.

M-a rugat să nu fiu căpățânos. Trecutul e. trecut. Fusesem un tată bun, a admis ea - a binevoit să recunoască *lucrul acesta.*

Continuă, te rog, Dolly Schiller.

— Aşa! Ştiusem că el o cunoscuse pe mama ei ? Că era, de fapt, un vechi prieten ? Că îşi vizita unchiul din Ramsdale? - oh, cu ani în urmă —, că vorbise la Clubul Mamelor şi că o târâse, o trăsese de brațul gol aşezând-o pe genunchii lui în văzul lumii şi o sărutase pe obraz, când ea avea zece ani şi Dolly se supărase pe el ? Ştiam că ne văzuse pe amândoi la hanul unde-şi scria piesa în care ar fi trebuit să joace şi ea doi ani mai târziu la Beardsley ? Ştiam că era cât pe ce să o prind cu mâța-n sac când *Wace Journal* îi publicase fotografia - e adevărat, fusese urât din partea ei să încerce să mă amăgească spu-nându-mi că numele Clare era, de fapt, al unei femei bătrâne, poate o rudă de-a lui sau o fostă parteneră de viață!

Briceland Gazette nu o publicase însă. Da, foarte amuzant!

Da, spuse ea, lumea e o succesiune de gaguri; dacă cineva s-ar apuca să scrie povestea vieții ei nimeni n-ar crede o iotă.

Când am ajuns aici, s-au auzit sunete domestice, sprintene, care veneau din bucătărie, unde Dick şi Bill cotrobăiau ca să găsească berea. Prin uşa deschisă au văzut musafirul şi Dick a intrat în salon.

— Dick, el e Tata! strigă Dolly cu voce înaltă, sonoră, care mi s-a părut complet străină şi nouă, veselă şi veche şi tristă, fiindcă tânărul - veteran al unui război dus la mari depărtări - era tare de urechi.

Ochi albaştri nordici, păr negru, obraji rumeni, bărbia nebărbierită. Ne-am strâns mâinile. Plin

de tact, Bill a adus cutiile de bere pe care le desfăcuse cu singura lui mână - se vedea clar că se mândreşte cu performanțele sale. A vrut să se retragă. Politețea aleasă a oamenilor simpli. A fost invitat sa rămână. La drept vorbind, ideea mi s-a părut excelentă şi soții Schiller gândeau, probabil la fel. M-a* mutat în balansoarul nevricos. Mestecând lacoi»' Dolly m-a îndopat cu cartofi pai şi cu pateuri umpl[u]

I

cu nalbă-mare. Cei doi bărbați îl priveau pe tatăl ei, un om fragil, *frileux,* subțirel, tinerel, dar suferind, îmbrăcat în costum de catifea şi vestă *beige,* un viconte, probabil.

Au avut impresia că venisem cu intenția să

rămân câteva zile la ei şi Dick şi-a încreţit sprâncenele, ceea ce arăta că se gândeşte intens, şi a propus ca el şi Dolly să doarmă în bucătărie, fiindcă mai aveau o saltea. Am agitat uşor mâna şi i-am spus lui Dolly -iar ea i-a transmis lui Dick strigând într-un anumit fel - că nu rămân, sunt doar în trecere şi mă duc la Readsburg unde mă aşteaptă prietenii şi admiratorii. In acel moment am observat că unul dintre puţinele degete care îi mai rămăseseră lui Bill sângera (aşadar performanţele sale nu erau chiar atât de grozave). Şi cât de femeiască mi s-a părut linia de despărţire imaginară dintre sânii ei palizi când s-a aplecat deasupra mâinii rănite a bărbatului! Odinioară nu i-o văzusem, nu existase! L-a luat în bucătărie să-l oblojească.

Am rămas singur cu Dick. Câteva minute doar, trei sau patru mici veşnicii, scăldate desigur în căldură artificială. Stătea pe un scaun tare şi-şi frământa mâinile şi se încrunta, iar mie parcă îmi venea să-i storc cu agatele ghearelor mele lungi punctele negre de pe aripile nasului său care transpira. Avea ochi frumoşi şi trişti cu gene grațioase şi dinți foarte albi. Mărul lui Adam, proeminent şi păros. De ce nu s-or bărbieri mai bine tinerii ăştia vânjoşi ? Pe canapeaua aceea, el şi Dolly avuseseră, fără nici un fel de rețineri, relații intime de cel puțin o sută şi optzeci de ori, probabil, mult mai multe; şi înainte de asta - oare de când îl cunoştea ? Nici o ranchiună. Nostim - nu simțeam nici un fel de ranchiună, nimic, doar mâhnire şi greață. Acum îşi freca nasul. Când

îşi va deschide, în cele din urmă gura, va spune, fără îndoială (dând ᵘŞor din cap): „Ehei, e un copil pe cinste, domnule Haze. Pe legea mea. Şi o să fie o mamă pe cinste". Şi-a deschis gura - şi a tras un gât de bere. Asta l-a

liniştit - şi a continuat să soarbă până când a făcut spume la gură. Era un mieluşel. îi prinsese în căuşul mâinilor sale sânii ei florentini. Avea unghiile negre şi sparte, dar falangele, încheietura puternică, bine proporționată a mâinii erau mult, mult mai frumoase decât ale mele: am rănit prea tare prea multe trupuri cu mâinile mele strâmbe şi amărâte încât nu mai puteam să mă mândresc cu ele. Epitetele franțuzeşti, articulațiile de țărănoi din Dorset şi vârfurile lățite ale

degetelor, ca ale unui croitor austriac -iată-l pe Humbert Humbert!

Bun. Dacă stătea tăcut, atunci puteam să tac şi eu. într-adevăr, nu-mi prindea rău un pic de odihnă în balansoarul docil şi mort de frică, înainte de a porni cu maşina în căutarea bârlogului unde se vârâse bestia - şi de a trage înapoi prepuțul pistolului pentru ca apoi să jubilez în orgasmul apăsării pe trăgaci: am fost dintotdeauna un discipol modest, dar devotat al medicului vienez. Curând însă a început să-mi pară rău de bietul Dick pe care, printr-un fel de acțiune hipnotică, îl blocasem, astfel că nu mai era în stare să emită singura remarcă pe care o putea concepe („E un copil pe cinste...").

— Şi aşa, am zis, vă duceți în Canada?

în bucătărie, Dolly râdea de ceea ce spusese sau făcuse Bill.

— Şi aşa, am răcnit, vă duceți în Canada? Nu Canada — am răcnit din nou -, vreau să spun Alaska, bineînțeles.

Şi-a mângâiat paharul şi, dând din cap plin de înțelepciune, a replicat:

— Păi, cred că s-a tăiat în tabla cutiei de bere.

Şi-a pierdut brațul în Italia.

Migdali minunați, mov, înfloriți. Un braț suprarealist a zburat şi stătea agățat acolo în movul poan-tilist. O florărească tatuată pe mână. Au reapărut Dolly şi Bill cu degetul bandajat. Mi-a trecut prin minte ideea că frumusețea ei ambiguă, castanie şi palidă îl excita pe schilod. Dick s-a ridicat zâmbind

uşurat. El şi Bill se duc să termine de reparat firele alea. Crede că domnul Haze şi Dolly au să-şi spună o grămadă de lucruri. Crede că o să ne mai vedem înainte de plecare. De ce cred oamenii aceştia atât de multe lucruri şi se bărbieresc atât de puțin şi disprețuiesc aparatele acustice ?

— Ia loc, spuse ea, bătându-se încetinel, dar sonor cu palmele peste coapse. M-am reaşezat în balansoarul negru.

— Deci m-ai trădat ? Unde te-ai dus ? Unde-i el acum?

A luat de pe şemineu o fotografie făcută la minut, lucioasă şi concavă. O bătrână robustă, radioasă, cu picioare arcuite, îmbrăcată într-o rochie albă, foarte scurtă; un bătrân în cămaşă cu mâneci scurte, mustață pe oală, lanțul

ceasului la vedere. Socrii ei. Locuiesc în Juneau cu familia fratelui lui Dick.

— Chiar nu vrei să fumezi?

Fuma. O vedeam pentru prima oară. *Streng verboten* sub Humbert cel Groaznic. Charlotte Haze s-a ridicat din mormânt cu grație, învăluită într-o pâclă albastră. Dacă ea refuza să vorbească, îl găsesc cu ajutorul Unchiului Ivory.

— Te-am trădat, spui ? Nici vorbă! Şi-a îndreptat săgeata țigării spre şemineu, lovind-o uşor cu arătătorul, în stilul mamei sale, şi apoi a râcâit şi a îndepărtat cu unghia o bucățică de hârtie de țigară de pe buza inferioară. Oh, Doamne, la fel ca mama ei. Nu, nu mă trădase. Mă aflam între prieteni. Edusa o prevenise că lui Cue îi plac fetițele, că o dată a scăpat ca

prin urechile acului de puşcărie (frumoasă treabă!), iar el ştia că ea ştie. Da. Asta e... Cotul sprijinit în palmă, rotocoalele, surâsul, expirarea fumului, gestul de scuturare a scrumului. Memento înnebunitor. El vedea - zâmbind — prin toți şi prin toate ca prin sticlă, fiindcă nu era ca mine sau ca ea, ci un geniu. Un tip mare. Plin de umor. Se prăpădise de râs când îi făcuse mărturisirile despre mine şi despre ea şi îi spusese că bănuise el ceva. în acele

împrejurări i s-a părut că-i poate spune în deplină siguranță...

Aşadar, Cue - toată lumea îi spunea Cue. Tabăra ei, cu cinci ani în urmă. Ce coincidență stranie!... a dus-o la o fermă de agrement, cam

la o zi de mers cu maşina departe de Elephant (Elphinstone). Cum se numea? Oh, un nume tâmpit - Ferma Duk Duk - înțelegi, absolut stupid -, dar acum nu mai are, oricum, nici o importanță, întrucât clădirea a dispărut, s-a dezintegrat. E imposibil - pe bune, spuse ea - să-mi imaginez cât de somptuoasă era ferma aceea, adică, sugera ea, nu-i lipsea absolut nimic, dar absolut nimic, avea chiar şi o cascadă interioară. îmi mai aminteam de tipul cu părul roşu cu care jucasem „noi doi" - ea şi eu! (asta mi-a plăcut) cândva tenis? Ei, proprietarul fermei era fratele Roşcatului, care i-o cedase lui Cue pe timpul verii. Când au sosit ea şi Cue, ceilalți i-au trecut printr-o ceremonie de încoronare şi apoi - printr-o îmbăiere nemaipomenită, cum se întâmplă

când treci Ecuatorul. Tu ştii.

Şi-a dat ochii peste cap cu falsă resemnare.

— Continuă, te rog.

Bun. Ideea era să o ia cu el în septembrie la Hollywood şi să aranjeze să dea acolo o probă pentru un rol mărunt în scena meciului de tenis dintr-un film inspirat de una dintre piesele lui — *Golden Guts* - şi chiar, dacă ar fi fost posibil, să devină dublura uneia dintre starletele formidabile de pe terenurile luminate de reflectoarele Klieg. Dar, vai, s-a ales praful.

— Şi unde-i acum porcul ?

Nu e un porc. E un tip colosal, în multe privințe, îmbibat cu băutură şi droguri, din păcate. Şi bineînțeles, e un adevărat monstru în chestiunile sexuale, iar prietenii sunt sclavii lui. Efectiv, nu-mi puteam închipui (Eu,

Humbert, nu-mi puteam închipui!) cu ce îşi petreceau timpul la Ferma Duk Duk. Ea a refuzat să ia parte la distracțiile lor, fiindcă îl iubea pe Cue - şi el a gonit-o.

— Dar cum se distrau, ce făceau?

— Oh, se dedau la lucruri ciudate, obscene, extravagante. Adică, avea acolo două fete şi doi băieți şi trei sau patru bărbați şi ideea era ca noi toți să ne încârligăm goi în timp ce o femeie în vârstă ne filma. (Justine a lui Sade avea doisprezece ani când a început.)

— Şi ce anume făceau ?

— Oh, diferite chestii... Oh, eu — într-adevăr, eu - şi „eu" a răsunat ca un strigăt înăbuşit în timp ce se concentra ascultând sursa durerii şi a suplinit restul cuvintelor răşchirându-şi cele

cinci degete ale mâinii care se mişca zvâcnit în sus şi-n jos. Nu, a renunțat, n-a mai vrut să continue. Simțea cum se mişcă în interiorul ei copilul.

Era de înțeles.

— Ce mai contează acum? zise, umflând cu pumnii o pernă cenuşie şi întinzându-se apoi pe divan cu pântecul în sus. Chestii smintite, lucruri scârboase. Am spus nu, n-am de gând să mă dau (a folosit, cu deplină dezinvoltură, un dezgustător termen argotic care, în traducere franceză, însemna *souffler)* băieților tăi bestiali, pentru că te vreau numai pe tine.

Ei, şi atunci mi-a dat papucii.

Nu mai erau multe de povestit. în iarna aceea a lui 1949, Fay şi ea şi-au găsit nişte slujbe. Vreme de aproape doi ani, ea s-a - oh, s-a lăsat

în voia soartei, oh, muncind în localuri mici şi apoi l-a întâlnit pe Dick. Nu, nu ştia unde se afla celălalt, în New York, probabil. Dar, bineînțeles, tipul era atât de renumit încât l-ar fi găsit imediat dacă ar fi vrut. Fay încercase să se întoarcă la Fermă - dar n-o mai găsise, arsese până-n temelii, nu mai rămăsese *nimic,* doar un morman de moloz. Era atât de *straniu,* atât de *straniu.*

Şi-a închis ochii şi a deschis gura, lăsându-se din nou pe pernă, cu piciorul încălțat în pâslar, lăsat pe podea. Duşumeaua de lemn era înclinată, o biluță de oțel s-ar fi rostogolit până în bucătărie. Aflasem

ce doream să ştiu. Nu voiam să-mi torturez iubita. Undeva, dincolo de cocioaba lui Bill,

un radio începuse să cânte despre nesăbuință şi soartă şi ea stătea aici cu trăsăturile ruinate şi cu mâinile de adultă, înguste, cu vinele ca nişte sfori şi brațele albe cu pielea ca de găină şi urechile mici, lipite de cap şi subțiorile neîngrijite, stătea aici (Lolita mea!) iremediabil uzată la şaptesprezece ani, cu plodul acela al ei, care visa acolo, înlăuntrul ei, cum o să devină un mare succes şi o să se retragă pe la anul 2020... - şi eu priveam, o priveam şi am înțeles clar, aşa cum ştiu că o să mor, că o iubeam cum nu iubisem nimic din ceea ce văzusem sau imaginasem pe pământ sau sperasem să întâlnesc altundeva. Nu mai era decât adierea slabă a violetei şi ecoul de frunză moartă al nimfetei peste care mă rostogolisem cu asemenea strigăte în trecut;

ecoul pe marginea unei râpături roşcate, cu o pădure îndepărtată sub cerul alb şi frunze cafenii acoperind pârâul şi un ultim greiere în buruienile proaspete, viguroase... dar, Mulțumescu-Ți Ție Doamne, eu nu mă închinam numai în fața acestui ecou. Ceea ce cultivasem cu insistență printre vițele încâlcite ale inimii mele, *mon grand peche radieux* se redusese la adevărata sa esență: viciul steril şi egoist, pe care acum îl suprimasem şi îl blestemam. N-aveți decât să ricanați şi să mă amenințați că părăsiți sala tribunalului, câtă vreme sunt legat la gură şi aproape sufocat, dar după aceea îmi voi striga în gura mare sărmanul meu adevăr. Doresc enorm ca lumea să afle cât de mult am iubit-o pe Lolita mea, pe *această* Lolita, palidă şi profanată, purtând în

pântec rodul altuia, dar având încă ochii cenuşii migdalați, genele ca funinginea, părul castaniu; care încă mai era Carmencita mea; *Changeons de vie, ma Carmen, allons vivre quelque part ou nous ne serons jamais separes*; în Ohio ? în zonele sălbatice din Massachusetts ? Ce dacă ochii ei se vor stinge, ce dacă sfârcurile i se vor umfla şi vor crăpa, ce dacă

m

delta ei tânără, delicată şi catifelată se va păta şi se va sfâşia - chiar şi atunci voi înnebuni de tandrețe doar văzându-ți chipul tău drag şi slăbit şi auzindu-ți vocea tânără şi aspră, Lolita mea.

— Lolita, i-am zis, poate nu-i momentul

potrivit, dar trebuie să-ți spun neapărat ceva. Viața este foarte scurtă. De aici până la maşina aceea veche pe care o cunoşti atât de bine e o porțiune de douăzeci, douăzeci şi cinci de paşi. O plimbare foarte scurtă. Fă aceşti douăzeci şi cinci de paşi. Acum. Chiar acum. Vino aşa cum eşti. Şi vom trăi împreună fericiți de azi înainte.

Carmen, voulez-vous venir avec moi ?

— Vrei să spui, replică ea, deschizând ochii şi săltându-se puțin, şarpele care se pregăteşte să atace, vrei să spui că ne vei da (nouă) banii aceia doar dacă merg cu tine la un motel, asta vrei să spui?

— Nu, am zis, ai înțeles complet greşit. Vreau să-l părăseşti pe Dick al tău, bărbatul adus de întâmplare, şi vizuina asta îngrozitoare şi să vii

să trăieşti cu mine şi să mori cu mine şi toate celelalte, cu mine (cuvintele adecvate).

— Nu eşti zdravăn, spuse, şi fața i s-a schimonosit.

— Mai gândeşte-te, Lolita. Ce te leagă de el? în afară de, probabil - mă rog, nu contează. (O grațiere, am vrut să spun, dar n-am spus-o.) Oricum, îți vei primi... *trusoul* chiar dacă mă refuzi.

— Nu mă minți ? întrebă Dolly.

I-am înmânat un plic în care se aflau patru sute de dolari şi un cec pentru alți trei mii şase sute. Prudentă, nesigură, a primit *mon petit cădeau*; şi imediat fruntea ei s-a colorat - un roz încântător.

— Adică, spuse gâtuită de emoție, ne dai patru mii de dolari ?

Mi-am acoperit fața cu mâna şi m-au podidit lacrimile, cele mai fierbinți lacrimi din viața mea. Le simțeam cum şerpuiesc printre degete şi se scurg pe bărbie şi mă ard şi nasul mi s-a înfundat şi nu

mă puteam opri şi atunci ea mi-a atins cu degetele încheietura mâinii.

— Nu mă atinge, simt că mor, am zis. Eşti sigură că nu vrei să vii cu mine ? Nu-mi laşi nici o speranță că ai să vii? Spune-mi măcar atât.

— Nu, spuse ea. Nu, dragule, nu. Nu-mi spusese niciodată dragule.

— Nu, zise, nici nu se pune problema. Mai degrabă mă întorc la Cue. Vreau să zic... îşi căuta cuvintele. I le-am suplinit mintal („El

mi-a frânt inima. Tu mi-ai distrus, pur şi simplu, viața").

— Cred, a continuat ea - plicul a alunecat pe podea - l-a ridicat - cred că, oh, oh, e foarte frumos din partea ta să ne dai atâția gologani. Se rezolvă toate necazurile, putem pleca săptămâna viitoare. Nu mai plânge, te rog. Trebuie să înțelegi. Să-ți mai aduc nişte bere. Oh, nu mai plânge, îmi pare atât de rău că am trişat atât de mult, dar aşa-i pe lumea asta. Mi-am şters fața şi degetele. Ea zâmbea - *le cădeau!* Exulta. Voia să-l cheme pe Dick. I-am spus că plec imediat, nu vreau să-l văd, să-l mai văd. Deloc. Ne-am căznit să găsim un subiect de discuție. Dintr-un motiv oarecare, mi s-a arătat - imaginea tremura şi strălucea diafană pe retina mea umedă -o copilă radioasă

de doisprezece ani, aşezată pe un prag, aruncând („ping, ping, ping") pietricele la țintă într-o cutie de bere goală. Cât pe ce să spun - încercând să găsesc o remarcă oarecare - „Ştii, mă întreb uneori ce s-o fi întâmplat cu micuța McCoo, s-o fi făcut mai bine ?" — dar m-am oprit la timp de teamă să nu o aud pe Dolly replicând: „Ştii, mă întreb uneori ce s-o mai fi întâmplat cu micuța Haze...". In consecință, am revenit la chestiunile băneşti. Suma aceasta reprezenta mai mult sau mai puțin chiria netă obținută de la casa mamei sale; ea zise:

— Cum, nu s-a vândut cu mulți ani în urmă?

Nu *(I-am spus* chestiunea asta ca să-mi retez orice legături cu R.); un avocat îi va trimite mai târziu bilanțul complet al situației financiare; era

promițătoare; modestele bonuri şi acțiuni pe care le deținuse mama ei îşi sporiseră continuu valoarea. Da, eram absolut sigur că trebuia să plec. Trebuia să plec, să-l găsesc şi să-l distrug.*

Nu mă simțeam în stare să suport atingerea buzelor ei, n-aş fi supraviețuit şi, de aceea, m-am retras dansând aferat la fiecare pas pe care-l făceau spre mine ea şi pântecul ei.

M-au condus ea şi câinele. M-a surprins (e o figură retorică, nu m-a surprins) că a rămas atât de indiferentă când a văzut maşina veche în care călătorise ca fetiță şi ca nimfetă. A remarcat doar că radiatorul a cam ruginit. I-am spus că maşina îi aparține; puteam să plec cu autobuzul. Mi-a zis: nu fi prost, se vor duce cu

avionul la Jupiter şi îşi vor cumpăra acolo o maşină şi i-am spus că îi plătesc pe maşină cinci sute de dolari.

— Dacă o ținem în ritmul ăsta, ajungem în curând milionari, i-a spus câinelui care o privea în extaz.

Carmencita, lui demandais-je...

— O vorbă numai, am spus în engleza mea oribil de îngrijită, eşti foarte, foarte sigură că — mă rog, nu mâine, fireşte, şi nici poimâine, dar - mă rog -într-o bună zi, oricare zi, n-ai să vii să stai cu mine ? Voi crea un Dumnezeu nou-nouț şi mă voi închina lui, mulțumindu-i cu strigăte sfâşietoare, dacă-mi dai măcar speranța aceasta microscopică (în acest scop).

— Nu, a spus zâmbind. Nu.

— Ar fi schimbat complet lucrurile,

spuse Humbert Humbert.

Atunci am scos revolverul - vreau să spun că un cititor ar putea presupune că am făcut lucrul acesta nebunesc. Nu mi-a trecut niciodată aşa ceva prin minte.

— Umblă sănătos! a intonat dragostea mea americană moartă, dulce şi nemuritoare; fiindcă înseamnă că a murit şi a devenit nemuritoare din moment ce voi citiți memoriile mele. Vreau să spun că acesta a fost aranjamentul formal cu aşa-numitele autorități-

Apoi, în timp ce mă îndepărtam, am auzit-o cum îl striga pe Dick cu o voce vibrantă; şi câinele a început să alerge făcând salturi în paralel cu maşina ca un delfin gras, dar era prea greoi şi prea bătrân, aşa că s-a lăsat

păgubaş repede.

Şi curând m-am pomenit rulând prin burnița zilei care se stingea, cu ştergătoarele de parbriz în plină activitate, dar incapabil să-mi stăvilesc şuvoiul lacrimilor.

30

Am ieşit din Coalmont pe la patru după-amiaza (luând-o pe Drumul X — nu-i mai țin minte numărul) şi aş fi sosit, probabil, la Ramsdale cam pe la vremea asfințitului dacă nu mi-ar fi venit ideea să o iau pe scurtătură. Trebuia să intru pe Autostrada Y. Harta îmi arăta destul de imprecis că imediat după Woodbine, unde am ajuns la căderea nopții, aş putea părăsi asfaltul lui X ca să ajung la asfaltul lui Y parcurgând un drum de țară transversal, care avea o lungime de circa

patruzeci de mile. Altminteri aş fi fost nevoit să merg încă o sută de mile pe X, să o iau pe serpentinele largi ale lui Z ca să ajung la Y şi apoi la destinație. Totuşi, scurtătura se prezenta într-o stare jalnică, era plină de hârtoape şi de glod, încât după ce am înaintat bâjbâind, trăgând cu disperare de volan în dreapta şi-n stânga, mergând cu viteza unei broaşte țestoase - m-am hotărât să mă întorc, însă bătrânul şi şubredul meu Melmoth s-a înțepenit în noroiul adânc. Jur-împrejur beznă, aerul jilav. întuneric, umezeală, lipsă de speranță. Farurile atârnau deasupra unui şanț lat şi plin cu apă. Ținutul înconjurător, dacă exista cumva, era o pustietate neagră. Am căutat să mă smulg din nămol, dar roțile din spate s-au rotit în loc văicărindu-se speriate.

Blestemând buclucul în care intrasem mi-am scos costumul de gală, mi-am pus blugii, am tras pe

mine puloverul ciuruit de gloanțe şi înotând prin băltoace m-am întors patru mile până la o fermă de pe marginea drumului. M-a prins ploaia, dar n-am mai avut putere să mă întorc să-mi iau balonzaidul. Dificultățile prin care treceam m-au convins că stau bine cu inima, deşi un diagnostic recent spunea altceva. Pe la miezul nopții un tractor m-a remorcat şi mi-a scos maşina din nămol. Am navigat înapoi spre Autostrada X şi mi-am continuat călătoria. După o oră de mers, când mă aflam într-un orăşel anonim, m-a doborât oboseala. Am oprit înaintea unei curbe şi am băut în

întuneric, cu nădejde, dintr-o sticlă prietenoasă.

Ploaia se oprise când mă aflam la câteva mile depărtare de orăşel. Noapte neagră, caldă, undeva în zona Apalaşilor. Din când în când pe lângă mine treceau automobile, luminile de poziție roşii se îndepărtau, faruri albe se apropiau, dar oraşul părea mort. Pe trotuare, nimeni. Ei, în dulcea, matura, degenerata Europă, ele ar fi mişunat de oameni şi ar fi răsunat de râsete. Doar eu mă bucuram de noaptea inocentă şi-mi rumegam gândurile groaznice. Un recipient din sârmă împletită aşezat în curbă avea preferințe speciale în privința conținutului: Gunoaie mărunte. Hârtii. Nu aruncați gunoi menajer. Litere luminoase de culoarea vinului de Xeres anunțau

Magazinul de Aparate Foto-electrice. Un termometru mare cu numele unui laxativ se lăfăia pe fațada unui magazin universal. Compania de Bijuterii Rubinov expunea diamante false ce se reflectau într-o oglindă roşie. Un ceas luminos, cu limbile şi cifrele verzi, înota în profunzimile rufăriei de la Spălătoria Jiffy Jeff. Pe partea cealaltă a străzii, un garaj anunța în somn - lubricitatea genuflexă; apoi se corecta -Lubricație Gulflex. Un aeroplan, dotat de asemenea cu diamante Rubinov, a brăzdat zumzăind cerurile de catifea. Văzusem atât de multe orăşele care par moarte noaptea! Totuşi, acesta nu era ultimul.

Dar să mai zăbovim puțin prin el, pentru că oricum e ca şi dispărut. Ceva mai încolo, dar

pe partea cealaltă a străzii, luminile de neon pâlpâiau de două ori mai rar decât inima mea; conturul firmei unui restaurant, un imens ibric de cafea căpăta la interval de circa o secundă viața strălucitoare a smaraldului şi, când se stingea, literele roz anunțând Mâncăruri Alese preluau ştafeta şi totuşi ibricul rămânea vag vizibil, ca o umbră discretă care sâcâia ochiul înainte de învierea smaraldină. Am făcut radiografii. Burgul ascuns se afla aproape de Vânătorii Vrăjiți. Şi-am plâns din nou, beat, din cauza trecutului insuportabil.

31

La popasul izolat dintre Coalmont şi Ramsdale (dintre neprihănita Dolly Schiller şi jovialul Unchi Ivor) unde m-am oprit să îmbuc ceva, mi-am reexaminat situația. M-am văzut pe

mine şi dragostea mea cu o simplitate şi claritate extreme. Prin comparație, încercările similare anterioare mi s-au părut alăturea cu drumul. Cu câțiva ani înainte cunoscusem un duhovnic inteligent, bun vorbitor de limbă franceză, şi într-un moment de curiozitate metafizică renunțasem la ateismul protestant posac şi mă supusesem unei cure papistaşe de modă veche, sperând că sub îndrumarea prelatului voi izbuti să deduc din sentimentul acut al păcatelor mele existența Ființei Supreme. în diminețile acelea geroase din Quebecul dantelat cu promoroacă, bunul preot a lucrat asupra mea cu extraordinară gingăşie şi înțelegere. îi sunt infinit îndatorat lui şi Instituției Sublime pe care o reprezenta. Vai-vai, eram incapabil să depăşesc faptul uman

simplu că oricâtă alinare spirituală aş găsi, nimic nu o va face pe Lolita mea să uite dezmățul trupesc dezgustător la care am supus-o. Ar trebui să mi se dovedească - mie, celui

de acum, cu inima, barba şi putreziciunea mea - că, până la urma cea de pe urmă, faptul că o fetiță nord-americană a fost lipsită de copilărie din cauza unui maniac nu contează nici cât o ceapă degerată -şi dacă s-ar putea produce o asemenea dovadă atunci viața n-ar mai fi decât o glumă; oricum, aşa ceva e imposibil, singurul tratament pentru suferința mea rămâne paliativul melancolic şi foarte limitat al artei cuvântului. Cum spune un vechi poet: The moral sense in mortals is the duty We have to pay on mortal sense of beauty.

' Simțul moral al muritorilor este datoria Ce trebuie plătită față de sentimentul muritor al frumosului.

32

A existat o zi în timpul primei noastre călătorii -primul nostru cerc din paradis - când, pentru a mă delecta în linişte cu fantasmele mele, am luat hotărârea categorică să ignor ceea ce observam vrând-ne-vrând - şi anume faptul că pentru Lo eu nu eram prietenul tânăr, bărbatul fascinant sau măcar o persoană aievea, ci doar doi ochi şi piciorul cu musculatura încordată - ca să citez numai părțile citabile. A existat o zi când, după ce revenisem asupra unei promisiuni funcționale pe care i-o făcusem în ajun (ceva ce-şi dorise cu ardoare sufletul ei nostim -ringul pentru patinaj cu rotile, cu

podeaua dintr-un material plastic special, sau matineul la un cinematograf unde dorea să se ducă singură), mi-am aruncat întâmplător o privire din baie, ajutat de o combinație întâmplătoare dintre oglinda pusă câş şi uşa întredeschisă, şi i-am văzut fața... ce mină avea! N-am cum s-o descriu exact... o expresie de neputință atât de perfectă încât părea să se transforme treptat în aerul de stupizenie mult mai acceptabil pentru mine, datorită faptului că reprezenta însăşi

limita nedreptății şi frustrării - şi orice limită presupune implicit ceva dincolo de ea - aşadar iluminarea neutră, cenuşie. Vă rog să nu uitați că sprâncenele înălțate şi gura întredeschisă aparțineau unui copil, pentru că astfel veți

înțelege mai bine abisul carnalității calculate şi disperarea reflectată ce m-au împiedicat să mă arunc la picioarele ei dragi, să mă topesc în lacrimi omeneşti şi să-mi sacrific gelozia pentru plăcerea, oricare ar fi fost, jinduită de Lolita, şi anume aceea de a se amesteca printre copiii murdari şi primejdioşi din lumea exterioară, dar reală pentru ea.

Există şi alte amintiri refulate, dar care acum ies la iveală sub forma monştrilor mutilați ai durerii. Odată, la capătul dinspre apus al unei străzi din Beardsley, Lo s-a întors spre micuța Eva Rosen (mergeam cu amândouă nimfetele la un concert şi păşeam în spatele lor atât de aproape că le atingeam cu trupul meu), Lo s-a întors spre Eva care-i spusese că mai bine moare decât să-l asculte pe Milton Pinski, o

cunoştință de-a ei, elev în Beardsley, vorbind despre muzică şi i-a răspuns observând că: — Ştii, partea groaznică este că în fața morții rămâi complet singur - şi în timp ce genunchii mei de robot se ridicau şi coborau, mi-am dat seama şocat că nu ştiam, pur şi simplu, nimic- din ceea ce se petrecea în mintea iubitei mele, or, în spatele îngrozitoarelor ei clişee juvenile se ascundeau, probabil, o grădină şi un amurg, şi poarta unui palat -regiuni difuze şi adorabile în care, cu bulendrele mele spurcate şi convulsiile mele nenorocite, nu aveam cum să pătrund - fiindcă accesul îmi era interzis categoric şi cu luciditate: or, observam adesea că trăind aşa cum trăiam, într-un univers al răului absolut, deveneam amândoi ciudat de stingheri când încercam să discut cu ea despre

ceva - despre o idee abstractă, o pictură, despre poezia ca o gravură a lui Hopkins sau despre versurile şlefuite ale lui Baudelaire, despre Dumnezeu sau Shakespeare sau
ceva asemănător — aşa cum ar fi discutat ea cu un prieten mai vechi, ea şi un părinte, ea şi un iubit autentic şi sănătos, eu şi Annabel, Lolita şi sublimul Harold Haze, purificat, analizat, zeificat. Bunăvoința! Simpatia! îşi închidea vulnerabilitatea în carapacea impertinenței şi a plictisului, în vreme ce eu foloseam în comentariile mele aparent detaşate, dar subminate de deznădejde un ton atât de artificial încât simțeam cum mi se strepezesc şi ultimii dinți care-mi mai rămăseseră şi incitam auditoriul meu la asemenea explozii de grosolănie încât

continuarea devenea imposibilă, oh, sărmana mea copilă cu încheietura învinețită a mâinii. Te iubeam. Am fost un monstru pentapod, dar te iubeam. Am fost demn de dispreț, brutal şi mişel şi cum vrei să-mi mai spui, *mais je t'aimais, je t'amais !* Da, în anumite momente ştiam ce simțeai. Şi era un adevărat iad să o ştiu, micuța mea, fetița Lolita şi neînfricata Dolly Schiller.

îmi amintesc de anumite momente, să le spunem aisberguri în paradis, când, îndestulat de ființa ei -după eforturi fabuloase şi demente care mă storceau într-atât de vlagă, încât nu mai percepeam prin jaluzelele lăsate decât azurul vârstat, o adunam în brațele mele cu un geamăt final de tandrețe umană (pielea ei strălucea în lumina de neon ce venea din

curtea pavată prin fantele storului, genele încurcate şi negre ca funinginea, ochii cenuşii şi gravi mai pustii ca niciodată - o mică pacientă buimăcită încă din cauza anesteziei după o operație grea) - şi tandrețea se intensifica, devenită ruşine şi disperare, iar eu atunci o alinam pe Lolita mea cea singură şi uşoară ca un fulg şi o legănam în brațele mele de marmură şi gemeam în părul ei cald şi o mângâiam la întâmplare şi îi imploram în tăcere binecuvântarea şi în culmea revărsării agonice de gingăşie umană, lipsită de egoism (sufletul meu atârna acum în jurul trupului ei gol şi era gata de căință), deodată, ca o ironie oribilă, reapăreau poftele carnale - şi

„oh, nu", spunea Lolita şi suspinele ei se înălțau până la ceruri şi în momentul următor tandrețea şi azurul se spulberau.
Ideile de la mijlocul secolului al douăzecilea despre relațiile dintre copii şi părinți au fost corupte de flecăreala pedantă şi de simbolurile standardizate ale vacarmului psihanalitic, însă cititorii mei sunt, cel puțin aşa sper, oameni fără prejudecăți. Odată, tatăl lui Avis claxonase în stradă anunțând că a venit tăticul să-şi ia acasă odrasla mult iubită şi eu m-am simțit obligat să-l invit în salon, unde a stat câteva minute şi în timp ce noi doi discutam, Avis, o fetiță greoaie, lipsită de farmec, dar afectuoasă, s-a apropiat de el şi până la urmă s-a cocoțat, grăsuță cum era, pe genunchii lui. în fine, nu-mi amintesc dacă v-am vorbit de

zâmbetul Lolitei în fața persoanelor străine, un zâmbet absolut încântător, cu o îngustare delicată ca o blăniță a ochilor şi o strălucire dulce, ireală a trăsăturilor - care desigur nu voia să spună nimic, dar era atât de frumoasă, atât de seducătoare încât îți venea greu să admiți că un asemenea farmec şi iluminarea cuceritoare a fetiței erau creația inconştientă a unei gene vrăjite, fiind semnul atavic al vreunui vechi ritual de bun venit -prostituție ospitalieră, ar spune cititorul vulgar. Aşadar, iat-o cum stătea în timp ce domnul Byrd îşi răsucea pălăria şi discuta şi - oh, da, ce stupid sunt, am omis caracteristica principală a faimosului zâmbet al Lolitei, şi anume : surâsul ei strălucitor, gingaş, cu gropițele cu nectar, nu se adresa niciodată străinului din

cameră, ci rămânea suspendat în vidul ei îndepărtat şi înflorat, ca să zicem aşa, sau rătăcea cu simplitate miopică peste obiecte întâmplătoare — şi exact aşa se întâmpla acum: în timp ce grăsuna Avis se apropia discret de tăticul ei, Lolita se sprijinise de marginea mesei, la multe mile depărtare de mine, şi-şi făcea de lucru cu un cuțit pentru fructe căruia îi zâmbea în neştire. Deodată, în timp ce Avis îşi cuprinsese tatăl pe după gât şi se lipise de

urechea lui, iar bărbatul îşi trecuse degajat brațul în jurul progeniturii voluminoase şi numai duluri-duluri, am văzut cum zâmbetul Lolitei şi-a stins lumina şi a devenit propria-i umbră, palidă şi înghețată, şi cuțitul pentru

fructe a alunecat de pe masă şi a lovit-o uşor cu mânerul de argint peste gleznă, iar ea, cu respirația tăiată, şi-a aplecat mult capul şi apoi a sărit într-un picior, şi fața îi era schimonosită de obişnuita grimasă a copiilor înainte de țâşnirea lacrimilor; după aceea a ieşit din cameră - şi a fost imediat urmată şi consolată în bucătărie de Avis, care avea un asemenea tătic minunat, roz şi gras şi un frățior dolofan şi o soră nou-născută şi un cămin şi doi câini ce-şi rânjeau dinții şi ea, Lolita, nu avea nimic. Am şi pandantul clar al scenei descrise mai înainte - de asemenea în decorul din Beardsley. Lolita citea lângă foc, când, deodată, s-a întins şi !Hi-a întrebat, cu cotul ridicat, mârâind. — Şi unde zici că e înmormântată ? —Cine?] — Ei, ştii

bine. Mămica mea ucisă.

— Dar *tu* ştii bine unde este mormântul ei, i-am spus stăpânindu-mă, apoi am numit cimitirul - chiar la marginea oraşului Ramsdale, între linia ferată şi Lakeview Hill. In plus, am adăugat eu, epitetul pe care ai considerat potrivit să i-l aplici bagatelizează nepermis tragedia unui asemenea accident. Dacă într-adevăr doreşti să birui în mintea ta ideea morții...

— 'ra, 'ra şi la gară, zise Lo, în loc de „ura, ura şi la gară", şi a ieşit agale din cameră şi o vreme am privit fix, cu ochii îndureraţi, focul. Apoi m-am uitat prin cartea ei. Maculatură pentru tineret. O fată posomorâtă, Marion, şi mama ei vitregă, ce s-a dovedit, împotriva tuturor aşteptărilor, o roşcovană tânără, veselă,

plină de înțelegere, care i-a explicat lui Marion că mama ei moartă fusese într-adevăr o femeie eroică întrucât îşi ascunsese intenționat marea ei dragoste pentru Marion fiindcă ştia că o să piară şi nu voia ca fetița ei să-i simtă lipsa. Nu m-am năpustit

în camera ei plângând. Am preferat întotdeauna igiena mintală a lui „n-aude, n-a vede". Acum când mă frământ cu întâmplările trecutului, încercând să-mi pledez cauza, îmi aduc aminte că în împrejurările de felul celei povestite mai înainte adoptam întotdeauna metoda de a nu lua în seamă stările de spirit ale Lolitei, însă încercam în acelaşi timp să-mi liniştesc eul meu josnic. Eram foarte mic atunci când mama mea, într-o rochie gri udă,

alergase înnebunită prin ceața care se lăsa (aşa mi-o închipuiam şi scena era extrem de vie) spre culmea ce domina Moulinetul şi acolo fusese lovită de trăsnet, astfel că n-am putut să grefez retrospectiv, în ultimele mele perioade de depresiune, nici un fel de doruri de tipul general acceptat pe vreunul dintre momentele tinereții mele, deşi terapeuții au depus eforturi considerabile în acest sens. Admit însă că un om cu puterea mea de imaginație nu are dreptul să invoce ignorarea emoțiilor universale. De asemenea, nu este exclus să mă fi bizuit prea mult pe relațiile anormal de reci dintre Charlotte şi fiica ei. Dar iată punctul îngrozitor al întregului raționament. în timpul coabitării noastre stranii şi bestiale, pentru Lolita mea convențională a devenit treptat

limpede că cea mai nenorocită familie e preferabilă parodiei de incest, singurul lucru pe care am fost în stare să i-l ofer copilului de pripas.

33

[i] Vizitam din nou Ramsdale. Am intrat în oraş pe drumul dinspre iaz. Amiază însorită. Pretutindeni ochi, ochi, ochi. în goana maşinii mele stropite de noroi desluşeam scânteieri de apă diamantină printre pinii îndepărtați. Am intrat în cimitir şi am păşit printre mormintele de piatră mai lungi sau mai scurte. *Bonzhur* Charlotte. Pe unele monumente se vedeau steaguri naționale mici, transparente,

decolorate, pleoştite în atmosfera fără vânt, sub cetinile veşnic verzi. Vai, Ed, ce ghinion ai

avut! -mă refer la G. Edward Grammar, directorul unui birou din New York, un tip de treizeci şi cinci de ani care fusese acuzat recent de uciderea soției sale, Dorothy, în vârstă de treizeci şi trei de ani. Convins de posibilitatea crimei perfecte, Ed îşi omorâse în bătaie soția şi apoi o pusese în maşină. Cazul a ieşit la lumină când doi polițişti districtuali care patrulau au văzut cum Chryslerul nou, mare şi albastru al doamnei Grammar, cadoul primit cu ocazia zilei de naştere de la soțul ei, gonea nebuneşte la vale prin zona lor de competență (Dumnezeu să-i binecuvânteze pe polițaii noştri cei buni!). Maşina a şters un stâlp, s-a năpustit asupra taluzului presărat cu brusturi, fagi şi mâna-Maicii-Domnului şi s-a răsturnat. Roțile se mai învârteau încă uşor în lumina

domoală a soarelui când ofițerii au scos din automobil trupul doamnei G. La început părea să fie un accident rutier obişnuit. Dar, vai, maşina era destul de puțin avariată, iar trupul femeii fusese pur şi simplu zdrobit. Ei! eu am fost mai norocos. Mi-am continuat drumul. Vedeam din nou biserica zveltă şi albă şi ulmii enormi. Ce nostim! Am uitat că pe o stradă de suburbie americană trecătorul singuratic atrage mai mult atenția decât automobilistul solitar şi mi-am lăsat maşina pe alee în ideea de a trece discret pe lângă numărul 342 de pe Lawn Street. înainte de marea vărsare de sânge aveam şi eu dreptul la o clipă de relaxare, la un spasm catarctic de regurgitare mintală. Obloanele albe ale conacului domnului Vechitură erau închise şi cineva legase de

plăcuța DE VÂNZARE albă, orientată spre trotuar, o bentiță din catifea neagră, găsită pe stradă. N-a lătrat nici un câine. N-a telefonat nici un grădinar. Domnişoara Devizavi nu se afla pe veranda îmbrăcată în viță unde, spre nemulțumirea trecătorului singuratic, două tinere cu părul ridicat în coadă de cal şi cu şorturi identice, cu buline, s-au

:

oprit din treabă ca să se holbeze la el; bătrâna murise, fără îndoială demult, şi fetele trebuie să fi fost nepoatele ei gemene din Philadelphia. Să intru în vechea mea casă? Ca într-o povestire de Turgheniev, un torent de muzică italiană se revărsa prin fereastra deschisă - cea de la living: oare ce suflet romantic cânta la

pian acolo unde nu răsunase nici un sunet în acea duminică vrăjită cu soarele care-i dezmierda picioarele iubite ? Deodată am observat pe peluza cosită cândva de mine o nimfetă de nouă sau zece ani cu piele aurie şi păr castaniu, în şort alb, care mă privea şi în ochii ei albaştri, aproape negri, se citea o putere de seducție primejdioasă. I-am spus ceva plăcut, fără nici o intenție rea, complimentul e vechi de când lumea, ce ochi frumoşi ai, dar ea s-a retras în grabă şi muzica s-a întrerupt brusc şi un bărbat întunecat, încruntat, a ieşit lucind de transpirație şi m-a privit furios. Eram gata să-i spun cine sunt când, cu o strângere de inimă, încurcat, ca într-un vis, mi-am dat seama că am un aer suspect - ginşii pătați de noroi uscat, pulovărul jegos şi

sfâşiat, bărbia țepoasă şi ochii injectați ca de vagabond. N-am scos nici un cuvânt, m-am întors şi am parcurs greoi, în sens invers, drumul pe care venisem. O floare plăpândă creştea în crăpătura cunoscută a trotuarului. înviată fără ceremonie, domnişoara Devizavi era scoasă de nepoatele ei pe terasa care părea o scenă, iar eu, protagonistul principal. Rugându-mă lui Dumnezeu să nu cumva să mă strige, m-am grăbit spre maşină. Ce străduță abruptă! Ce alee adâncă! Un aviz roşu apăruse între şter-gător şi parbriz; l-am rupt meticulos în două, în patru, în opt bucăți.

Simțeam că îmi pierd timpul, aşa că am mânat energic spre hotelul din centru unde, cu mai bine de cinci ani în urmă, sosisem cu un geamantan nou-nouț. Am luat o cameră, mi-

am aranjat două întâlniri prin telefon, m-am bărbierit, mi-am făcut baie, m-am îmbrăcat în haine negre şi am coborât

la bar să beau ceva. Nu se schimbase nimic. Camera barului era saturată de aceeaşi lumină întunecată, imposibilă, roşie ca granatul, care în Europa, cu mulți ani înainte, părea semnul distinctiv al cuiburilor de borfaşi, dar aici voia să creeze o atmosferă intimă într-un hotel familial. M-am aşezat la măsuță unde, la începutul mutării mele, imediat după ce devenisem chiriaşul Charlottei, mă gândisem că ar fi potrivit să sărbătoresc prilejul şi băusem curtenitor, împreună cu ea, o jumătate de sticlă de şampanie, ceea ce i-a cucerit în mod fatal sărmana ei inimă care era doldora de

aşteptări. Ca şi atunci, un chelner cu fața ca o lună plină aranja extrem de preocupat cincizeci de pahare cu vin de Xeres pe o tavă rotundă pentru un banchet nupțial. Murphy-Fantasia, de data aceasta. Era trei fără opt minute. în timp ce traversam holul, m-am văzut silit să ocolesc un grup de doamne care îşi luau interminabil rămas-bun cu *miile graces* după un prânz oficial. Una dintre ele m-a recunoscut, a scos un strigăt ascuțit şi s-a repezit spre mine. Era o femeie zdravănă, scundă, îmbrăcată în gris-perle, cu o pană lungă, cenuşie şi îngustă la pălăria ei mică. Doamna Chatfield! M-a atacat cu un zâmbet ipocrit, îmbujorată de curiozitatea ei răutăcioasă. (îi făcusem lui Dolly, probabil, ceea ce Frank Laselle, un mecanic de cincizeci

de ani, îi făcuse lui Sally Horner, copila de unsprezece ani, în 1948?) Foarte curând am pus sub control voioşia ei avidă. Crezuse că sunt în California. Ce mai face - ? Am informat-o cu plăcere exagerată că fiica mea vitregă se măritase de curând cu un tânăr şi strălucit inginer minier, care avea un serviciu secret în nord-vest. Mi-a spus că nu e de acord cu asemenea căsătorii timpurii, n-o va lăsa niciodată pe Phyllis a ei, care acum avea optsprezece ani, să...

— A, da, desigur, i-am răspuns liniştit. îmi amintesc de Phyllis şi Tabăra Q. Da, desigur. Apropo, v-a spus vreodată cum le pervertea Charlie Holmes pe fetițele lăsate acolo în grija mamei lui ?

Zâmbetul doamnei Chatfield, care oricum se cam ofilise, s-a dezintegrat complet.
— Să-ți fie ruşine, a strigat ea, să-ți fie ruşine, domnule Humbert! Sărmanul băiat tocmai a fost ucis în Coreea.
Nu crede oare, i-am replicat calm, că „vient de" cu infinitivul exprima evenimentele recente mult mai exact, i-am zis, decât „tocmai" cu perfectul compus? Dar trebuie s-o iau la trap, i-am spus, mă grăbesc!
Biroul lui Windmuller se afla destul de aproape. M-a salutat cu o strângere de mână puternică, scrutătoare, învăluitoare. Crezuse că sunt în California. N-am locuit o vreme în Beardsley ? Fata lui tocmai se înscrisese la Colegiul Beardsley. Şi ce mai face -? I-am dat informațiile necesare despre doamna Schiller.

A urmat o plăcută discuție despre afaceri. Am ieşit în strălucirea blândă a soarelui de septembrie, pauper, dar mulțumit.
Acum, după ce înlăturasem obstacolele, puteam să mă consacru nestingherit scopului principal al vizitei mele la Ramsdale. în stilul meu metodic, mândria mea dintotdeauna, păstrasem figura lui Clare Quilty ascunsă în temnița mea întunecată, unde el aştepta să apar cu bărbierul şi cu preotul: *Jleveillez-vous, Laqueue, ii est temps de mourir!".* Acum nu am timp să discut mnemotehnica fizio-nomizării - mă grăbesc să ajung la unchiul lui -, dar permiteți-mi să notez că: în alcoolul memoriei mele înnegurate, conservasem o figură ca de broască. îl zărisem de câteva ori şi observasem că semăna oarecum la înfățişare

cu un negustor de vinuri vesel şi destul de neplăcut, o rudă de-a mea din Elveția. Cu tricoul lui împuțit şi idiot, brațele păroase şi grase, petecul de chelie şi concubina-servitoare cu mutră de purcică, tipul era, la drept vorbind, un ticălos bătrân şi inofensiv. Prea inofensiv de fapt ca să-l confund cu prada mea. în starea de spirit în care mă găseam acum, pierdusem contactul cu imaginea

lui Trapp care fusese complet ştearsă de figura lui Clare Quilty - aşa cum se vedea, cu precizie artistică, în fotografia înrămată de pe biroul unchiului său. în Beardsley, minunatul dr. Molnar îmi făcuse o operație dentară destul de serioasă şi-mi păstrase doar câțiva dinți (de sus şi de jos) din față. Dinții falşi fuseseră fixați

printr-un sistem de proteze şi un dispozitiv din sârmă invizibil petrecut peste gingiile de sus. Un aranjament extraordinar de comod, o capodoperă. Caninii mei erau perfect sănătoşi. Totuşi, mi-am împodobit scopul secret cu un pretext plauzibil şi i-am spus doctorului Quilty că mă hotă-râsem să-mi scot toți dinții fiindcă speram să-mi atenuez astfel nevralgia facială. Cât m-ar costa setul complet de dinți? Cât timp ar lua operațiunea dacă ne-am fixa prima şedință prin noiembrie ? Pe unde se mai află acum nepotul lui celebru ? Ar fi posibil să mi-i scoată pe toți într-o singură şedință dramatică ? Dr. Quilty, un bărbat cărunt, în halat alb, cu părul tuns perie şi obraji mari lăsați, de politician, s-a cocoțat pe colțul biroului său legănându-şi visător şi seducător

piciorul în timp ce se lansa într-un plan măreț pe termen lung. Mai întâi o să mă înzestreze cu proteze provizorii până când se vor bătuci gingiile. Apoi o să-mi lucreze un set permanent. Ar dori să examineze cavitatea mea bucală. Purta pantofi perforați şi bălțați. Nu se mai văzuse cu ticălosul din 1946, dar presupunea că poate fi găsit la casa lui strămoşească, Grimm Road, nu departe de Parkington. Ce vis nobil! Piciorul se legăna, privirea îi era inspirată. O să coste înjur de şase sute de dolari. Ce-ar fi să-mi ia măsurile imediat şi să-mi facă primul set înainte de începerea operațiilor? Gura mea se transformase pentru el într-o peşteră splendidă, plină de comori neprețuite - dar nu i-am permis să intre.

— Nu, am zis. M-am gândit mai bine şi o să apelez la doctorul Molnar. Pretinde un onorariu mai

ridicat, dar este, evident, un dentist mult mai bun decât dumneata.

Nu ştiu dacă vreunul dintre cititorii mei va avea vreodată şansa să spună aşa ceva. Te încearcă o senzaţie delicioasă, de vis. Unchiul lui Clare a rămas pe birou păstrându-şi încă expresia visătoare, dar piciorul său nu mai clătina leagănul anticipării trandafirii. Pe de altă parte, asistenta lui, o fată veştejită, scheletică, cu privirile tragice ale blondelor nefericite, s-a năpustit după mine ca să nu piardă ocazia de a trânti uşa în urma mea. împinge magazia în patul pistolului. împinge-o

în lăcaş până când se aude sau se simte clicul de fixare. Fantastic de comod. Capacitatea: opt cartuşe. Brunat complet. Abia aşteaptă să fie descărcat.

34

Tipul de la benzinăria din Parkington mi-a explicat foarte clar cum se ajunge la Grimm Road. Am încercat să-l sun pe Quilty - voiam să mă asigur că e acasă -, dar am aflat că linia lui telefonică fusese deconectată. Ce să însemne asta? Să fie cumva plecat? M-am suit în maşină şi am luat-o spre Grimm Road, care se afla la douăsprezece mile depărtare de oraş. Noaptea eliminase cea mai mare parte a peisajului. Rulam pe banda îngustă, şerpuită a şoselei, iar o suită de stâlpi scunzi, fantome albe, cu indicatoare reflectorizante, îmi

semnalizau curbele, împrumutând lumina farurilor mele. De-o parte a şoselei se distingea o vale întunecată, de cealaltă, povârnişuri împădurite şi în faţă fluturii de noapte ca nişte fulgi de zăpadă spulberaţi ţâşneau din beznă surprinşi de fasciculele mele scormonitoare. La mila douăsprezece, după cum mi se spusese, un pod ciudat, acoperit, m-a înghiţit două-trei clipe şi dincolo de el s-a ivit, pe dreapta, o rocă parcă dată cu var şi, la câteva lungimi de maşină mai încolo, pe aceeaşi

parte, am virat părăsind şoseaua principală şi am început să urc drumul pietruit Grimm Road. Pădure, beznă, umezeală rece. Apoi a apărut Conacul Pavor, o construcţie din lemn, cu foişor, ce se înălţa în mijlocul unui luminiş

circular. Ferestrele străluceau galbene şi roşii; pe aleea de acces, la intrare, stăteau îngrămădite şase sau şapte maşini. Am oprit, am stins farurile şi, la adăpostul arborilor, am început să gândesc mişcarea următoare. în jurul lui mişunau, probabil, țuțerii şi târfele. îmi imaginam castelul vesel şi dărăpănat în termenii „Adoles-cen-ților nelinişteți", istorioara întâlnită în una dintre revistele ei - „orgii" începțoşate, un adult sinistru cu havana în colțul gurii, droguri, bodigarzi. însă el se afla acolo. Acum eram sigur. Voi reveni în timpul toropelii matinale.

Rulam domol întorcându-mă în oraş şi maşina credincioasă muncea pentru mine senină, aproape voioasă. Lolita mea! în bordul Sedanului se afla una dintre agrafele ei de păr -

stătea acolo de trei ani. în față farurile mele proiectau jeturi de fluturi decolorați pe care îi scoteau din noapte. Ici şi colo, de o parte şi de alta a şoselei se înălțau hambare negre. Oamenii se duceau încă la cinema. Căutând o cameră pentru noapte am trecut pe lângă un cinematograf auto-moto în aer liber. într-o lumină selenară — mistică datorită contrastului cu noaptea compactă, fără lună, o stafie subțiratică înălța pistolul pe ecranul gigantic instalat pieziş pe câmpurile adormite şi negre, iar el şi arma lui păreau zoaie tremurânde datorită unghiului din ce în ce mai ascuțit dintre maşină şi lumea aceea care se îndepărta - şi în clipa (următoare un pâlc de copaci a tăiat gesticulația.

în dimineața următoare, pe la opt, am părăsit cuibul insomniei, însă am mai zăbovit prin Parkington. Mă obseda ideea că voi rata execuția, încărcasem pistolul cu o săptămână în urmă, însă mă temeam să nu se fi învechit cartuşele din cauza inactivității şi, de aceea, le-am scos şi le-am înlocuit cu altele proaspete. I-am tras o unsoare atât de zdravănă Amicului, încât nu mai ştiam cum să îndepărtez uleiul. L-am bandajat cu o cârpă ca pe un mădular vătămat şi am înfăşurat într-o altă bucată de pânză cartuşele de rezervă.

Furtuna m-a însoțit până aproape de Grimm Road, însă când am ajuns la Conacul Pavor soarele a apărut din nou, arzând ca un om; păsările ciripeau în copacii fumegând, scăldați

de ploaie. Casa înzorzonată şi dărăpănată se înălța oarecum uluită, reflectând, cum s-ar spune, starea mea de spirit, fiindcă de cum am pus piciorul pe solul elastic şi nesigur m-am văzut nevoit să constat că depăşisem doza de stimulare alcoolică.

Am sunat. Mi-a răspuns o tăcere ironică, prudentă. Totuşi, maşina lui, o decapotabilă neagră, se afla în acel moment în garaj. Am folosit ciocănelul prins de uşă. Din nou, nimeni. Mârâind arțăgos, am împins uşa şi — minune! — uşa s-a deschis ca în basmele medievale. Am închis-o cu grijă şi am pătruns în holul spațios şi foarte urât; am cercetat cu privirea salonul învecinat şi am observat câteva pahare care răsăreau din covor — deci stăpânul dormea încă în iatacul lui.

Aşa încât am urcat greoi scările. Mâna dreaptă, băgată în buzunar, stătea încleştată pe Amicul înfofolit, iar cu dreapta mă sprijineam uşor de balustrada lipicioasă. Am cercetat trei dormitoare; în unul dormise cineva. Biblioteca plină de flori. Altă încăpere, aproape goală, cu oglinzi imense cu ape adânci şi o

blană de urs polar pe podeaua alunecoasă. Alte şi alte camere. Mi-a venit o idee strălucită. Stăpânul casei urma să se întoarcă după plimbarea prin pădure sau să iasă dintr-un bârlog tainic, şi pistolarul nesigur, care avea de îndeplinit o misiune grea, s-a gândit, prudent, să nu-i lase partenerului său posibilitatea de a se încuia în vreo cameră. în consecință, am bântuit câteva minute prin casă - nebunul

lucid, calmul dement, vânătorul vrăjit şi foarte cherchelit -încuind uşile, scoțând cheile din broaşte şi băgându-le în buzunar cu mâna stângă. Casa, ca orice clădire veche, avea mai multe încăperi retrase, izolate, intime decât cutiile magice moderne, unde baia, singurul loc ce se încuie, foloseşte pentru satisfacerea nevoilor furişe ale îndatoririlor conjugale. ' Fiindcă veni vorba despre băi - tocmai mă pregăteam să intru în a treia când stăpânul - maestrul -a ieşit de acolo şi în urma lui s-a auzit o scurtă cădere de apă. Colțul coridorului nu mă ascundea prea bine. Stăpânul era foarte palid, avea ochii pungiți şi părul în dezordine, vâlvoi, cu un vag început de chelie. L-am recunoscut numaidecât. Era omul meu. A trecut maiestuos pe lângă mine, atingându-mă

uşor cu halatul de baie purpuriu, care semăna foarte bine cu al meu. Ori nu m-a văzut, ori m-a considerat o nălucire inofensivă şi familiară şi nu m-a luat în seamă - şi, arătându-şi gambele păroase, a început să coboare ca un somnambul scările. Am băgat în buzunar ultima cheie şi l-am urmat în vestibul. A întredeschis gura şi uşa de la intrare şi s-a uitat prin deschizătura însorită, aşa cum procedează cineva când are impresia că a auzit soneria şi bănuieşte că e, probabil, vreun vizitator timid care nu îndrăzneşte să mai insiste. Continuând să ignore fantasma în impermeabil ce se oprise la mijlocul scărilor, maestrul a intrat într-un budoar cochet, situat de partea cealaltă a holului, vizavi de salonul pe care l-am străbătut - fără să mă grăbesc, întrucât acum

stăpânul se afla în mâna mea - şi am intrat

într-o bucătărie-bar, unde l-am desfăşat atent pe Amicul murdar, având grijă să nu las pete pe crom... După cum se părea, cumpărasem o unsoare infectă, fiindcă pânza se înnegrise şi se îngălase îngrozitor. Meticulos ca de obicei, l-am transferat pe Amicul gol într-o batistă curată şi l-am băgat în buzunar, apoi m-am îndreptat spre micul budoar. Paşii mei, cum v-am spus, erau elastici - prea elastici, probabil, şi mă temeam că nu voi izbuti. Dar inima îmi bătea puternic, mă bucuram ca un tigru. Am sfărâmat sub talpă un pahar de cristal.
Maestrul m-a întâmpinat în Salonul Oriental.
— Hai, dă-i drumul, spune-mi cine eşti, a strigat el cu voce stridentă şi răguşită, ținând

mâinile înfundate în buzunarele halatului şi fixând cu privirea un punct situat la nord-est de capul meu. Eşti cumva Brewster?

Se vede clar că plutea în ceață şi se afla la cheremul meu. M-am amuzat copios.

— Exact, i-am răspuns suav. *Je suiş Monsieur Brustere.* Ce-ar fi să stăm puțin la taifas până să ne apucăm de treabă ?

Părea încântat. Mustața îngălbenită de fumat i-a tresărit. Mi-am scos impermeabilul. Eram în costum negru, cămaşă neagră şi fără cravată. Ne-am aşezat pe două fotolii.

— Ştii, a spus, scărpinându-şi obrajii cărnoşi şi palizi ca nisipul şi a zâmbit parşiv dezvelindu-şi perlele mici ale dinților, nu *prea* semeni cu Jack Brewster. Adică asemănarea nu e deosebit de frapantă. După cum am aflat, el ar

avea un frate asociat la aceeaşi societate de telefoane.
îl prinsesem, în sfârşit, în cursă după ani de căință feroce şi de furie... îi priveam firele negre de păr de pe dosul palmelor grăsuțe... îi cercetam cu o sută de ochi mătăsurile purpurii şi pieptul păros, întrezărind cu anticipație străpungerile şi mizeria şi muzica durerii... îl aveam în mână acum pe pişicherul

semiînsuflețit, subuman, care îmi sodomizase iubita - oh, iubita mea, ce fericire insuportabilă!
— Mă tem că nu sunt unul dintre frații Brewster. Şi-a înălțat semeț capul, în culmea încântării.
— Las' că ghicesc eu, Țăndărică.

— Ah, zise Țăndărică, prin urmare nu-mi porți pică pentru acele convorbiri interurbane ?
— Telefonezi uneori, nu-i aşa ?
— N-am înțeles.
I-am spus că zisesem că am avut impresia că el niciodată...
— Oamenii, răspunse el, oamenii în general, nu mă refer la tine Brewster... dar te rog să mă crezi, e inadmisibil, absurd - oamenii dau buzna în casa asta blestemată şi nici măcar nu bat la uşă. Se folosesc de *vaterre,* folosesc bucătăria, folosesc telefonul. Phil vorbeşte cu Philadelphia. Pat vorbeşte cu Patagonia. Iar eu nu vreau să mai plătesc. Da' nostim accent ai, Căpitane.
— Quilty, i-am spus, îți aminteşti de o fetiță numită Dolores Haze, Dolly Haze? Dolly,

numită Dolores, Colo?

!■ — Cum să nu ? Probabil ea a dat telefoanele, da, sigur, ea - cu toate localitățile. Paradise, Washington, Hell Canyon, dar cui ce-i pasă?

— Mie îmi pasă, Quilty. Ştii, sunt tatăl ei.

— Pe dracu' zise el. Nu eşti. Eşti vreun agent literar străin. Un francez mi-a tradus cândva piesa *Proud Flesh,* sub titlul *La Fierte de la chair.* E absurd!

— Era copila mea, Quilty.

Datorită stării în care se afla, nu-l mai lua nimic prin surprindere, însă stilul său fanfaron nu părea prea convingător. O umbră de bănuială prudentă i-a fulgerat în priviri şi ochii lui au prins, parcă, viață. Apoi s-au stins din nou.

— Şi mie îmi sunt foarte dragi copiii, zise el, iar tații sunt prietenii mei cei mai buni.
Şi-a întors capul căutând ceva. S-a bătut uşor cu palmele peste buzunare. A dat să se ridice din fotoliu.
363
— Stai jos! i-am spus, dar, după cum se părea, ilt mai tare decât voisem.
— Nu-i nevoie să urli la mine, s-a văicărit el în Iul său ciudat, feminin. Voiam doar să fumez, ică nu trag un fum, mor.
— Oricum o să mori.
— Ete trosc, zise. Devii agasant. Ce naiba vrei ? ti franțuz, dom'le? Eşti Bau-Bau-Mu-Mu? Hai la ruleț să tragem o tărie...
A văzut arma întunecată şi mică pe care o țineam palmă ca şi cum i-aş fi oferit-o.

— Hai spune! a rostit tărăgănat (îl imita acum tipul idiot din filme), ai acolo un pistolaş şucar.

it vrei pe el?

L-am plesnit peste mâna întinsă, care a lovit şi răsturnat în cădere o cutie aşezată pe măsuța undă de lângă el. Din ea s-au vărsat câteva țigări.

— Ia te uită unde erau! zise el bucuros. Ții minte m spune Kipling: *une femme est un femme, mais un iporal este une cigarette* ? Acum ne trebuie chibrituri.

— Quilty, i-am spus, vreau să te concentrezi. sste câteva clipe o să mori. Viața de apoi este, ipă cum ştim, doar o stare veşnică de nebunie inuitoare. Ultima țigară ți-ai fumat-o ieri. Concen-2ază-te. încearcă să înțelegi ce ți se

întâmplă.
A rămas cu țigareta Drome între degete - o miro-a, o mușca şi mesteca firele de tutun.
— încerc, încerc, spuse. Eşti fie australian, fie iamț refugiat. Vrei neapărat să-mi vorbeşti ? Asta-i :asă de creştin, nu de păgân. N-ar fi mai bine să te ri, ce zici? Şi termină bâlciul cu pistolul ăla. Şi eu n un Stern-Luger în sala de muzică.
Am îndreptat Amicul spre papucul lui şi am ăsat pe trăgaci. S-a auzit un țăcănit. Quilty s-a tat la picior, apoi la pistol, şi din nou la picior. Am cut un efort îngrozitor şi, pac, a detonat, cu un met ridicol de slab şi de juvenil. Glonțul a pătruns
carpeta groasă de culoare roz, iar eu am trăit
. senzația că el doar se strecurase acolo pe

moment şi avea să iasă dintr-o clipă în alta.
— înțelegi ce vreau să spun ? întrebă Quilty. E bine să fii mai atent. Ei, hai, dă-mi chestia aia, pentru numele lui Dumnezeu.
S-a întins spre pistol. L-am îmbrâncit şi l-am ! pus la loc în fotoliu. Veselia mea copioasă se destrăma, . se stingea. Venise momentul să-l distrug, dar voiam să-l fac să înțeleagă de ce. Starea lui mă contamina, arma îmi atârna moale şi grea în mână. : — Concentrează-te, i-am spus, şi gândeşte-te la *i* Dolly Haze pe care ai răpit-o... : — Ba nu-i adevărat! strigă el. Greşeşti cumplit. Am scăpat-o de o brută. Mai bine arată-mi insigna i şi nu mai trage la picioare, n-auzi, băi, gorilă. Un' j ți-e insigna ? Nu sunt răspunzător pentru violurile «altora. E absurd! Călătoria aceea de plăcere

n-a ! fost, te asigur, decât«o vâjâială prostească. Dar s-a întors la tine, ai primit-o, aşa-i ? Hai să bem ceva. L-am întrebat cum prefera să fie executat - aşezând sau în picioare.

— Stai oleacă să mă gândesc. Nu-i o treabă uşoară. Am comis întâmplător o greşeală. Pe care o regret sincer. înțelege, omule, că nu m-am distrat deloc cu Dolly a ta. Şi am să-ți mărturisesc un adevăr trist, eu sunt, de fapt, impotent. Dar ce vacanță minunată i-am oferit! A cunoscut câteva personalități importante, îi ştii cumva pe...

S-a înclinat rapid în față şi s-a prăvălit peste mine şi pistolul mi-a zburat din mână şi a ajuns sub un scrin. Din fericire, era el iute, dar nu şi voinic, aşa că nu mi-a fost greu să-l

împing la loc în fotoliu.

A gâfâit şi şi-a încrucişat braţele.

— Acu', gata, s-a terminat. *Vous voilâ dans des beaux draps, mon vieux.*

Franceza lui părea acum mai bună. Am privit înjur. Poate dacă... aş putea probabil... luând-o de-a buşilea? Să risc?

— *Alors, que fait-onl* m-a întrebat fără să mă scape din ochi.

M-am aplecat. Nu s-a clintit. M-am aplecat şi mai tare.

— Scumpul meu domn, zise, nu te mai juca de-a viaţa şi de-a moartea. Sunt dramaturg. Am scris tragedii, comedii, fantezii. Am făcut filme de autor inspirându-mă din *Justine* şi din alte escapade ale secolului al optsprezecelea.

Sunt autorul a cincizeci şi două de scenarii de succes. Cunosc întreaga sforărie. Lasă-mă să rezolv eu chestia asta. E pe undeva un vătrai. Ce zici, să mă duc să-l aduc şi să scoatem de-acolo obiectul tău ?

Agitându-se, aferat şi viclean, se ridicase din nou în timp ce discuta. Bâjbâiam pe sub scrin, încercând totodată să stau cu ochii pe el. Deodată am observat că observase că nu păream să fi observat cum Amicul se ițea de sub celălalt colț al scrinului. Lupta corp la corp a început din nou. Ne-am rostogolit pe duşumea, ținându-ne cu brațele unul de altul ca doi copii uriaşi şi neputincioşi. Pe sub halat era gol ca un țap şi am simțit că mă sufoc când s-a rostogolit peste mine. M-am rostogolit peste el. S-au rostogolit peste el. Ne-am rostogolit

peste noi.

Relatarea mea va fi citită sub formă de carte în primii ani ai mileniului trei, presupun (1935 + optzeci sau nouăzeci de ani; să-ți dea Domnul viață lungă, dragostea mea); iar cititorii mai vârstnici îşi vor aminti, desigur, în acest punct, scena obligatorie din westernurile copilăriei lor. Din încăierarea noastră lipseau, totuşi, bătaia cu pumnii şi folosirea mobilierului ca armă. Eram ca două paiațe voluminoase, umplute cu bumbac şi zdrențe murdare. Era o încăierare tăcută, molâie, între doi *literați,* unul profund răvăşit de droguri, iar celălalt, handicapat de starea inimii şi de prea mult gin. Când arma prețioasă a ajuns, în cele din urmă, din nou în posesia mea, iar scenaristul a fost reinstalat în fotoliul lui, abia ne

mai trăgeam sufletul. Văcarul şi ciobanul nu gâfâie niciodată în aşa hal după ce se bat.
M-am hotărât să controlez pistolul - să nu se fi stricat din cauza transpirației noastre - şi să-mi recapăt suflul înainte de a trece la primul punct din program. Ca să umplu pauza, i-am propus să-şi citească singur sentința - în forma poetică pe care i-o dădusem. Din acest punct de vedere, termenul justiție poetică" este cât se poate de nimerit. I-am înmânat un text dactilografiat cu mare grijă.
— Da, spuse el, splendidă idee! Mă duc să-mi aduc ochelarii (a încercat să se ridice).
— Şezi bine!
— Mă rog, cum spui tu. Să citesc cu glas tare ?
— Da!

— Să începem. Văd că e în versuri.

Pentru că ai înşelat un păcătos

Pentru că ai înşelat...

Pentru că ai...

Pentru că te-ai folosit de situația mea delicată

— Bine spus, al naibii de bine.

...când m-am înfățișat gol ca Adam

în fața legii federale şi a stelelor sale

înțepătoare

— Oh, e colosal!

...Pentru că ai profitat de un păcat

când stăm neputincios năpârlind transpirat

şi slăbit nădăjduind în mai bine

visând o căsătorie într-un stat montan da, cu o

ciurdă de Lolite

— N-am prea înțeles asta.

pentru că ai profitat de inocența mea interioară

esențială pentru că m-ai păcălit.

367

— N-ai impresia că te repeți? Bine-bine, şi eu unde apar?

i '■

I Pentru că mi-ai răpit posibilitatea de a mă

0

mântui

• pentru că ai răpit-o

[la vârsta când flăcăii

" se joacă cu chestii care se ridică

— Aha, devii obscen.

0 fetiță cu puf de piersică şi maci în păr

care mânca încă floricele în amurgul colorat

unde pieile roşii angajau secerători

pentru că ai furat-o
de la protectorul ei cu fruntea ca de ceară
şi plin de demnitate.
scuipându-l în ochii cu pleoape grele
despicându-i toga flaviană şi în zori
lăsând porcul să se rostogolească peste noul
său necaz
grozăvia dragostei şi a violetelor disperarea
remuşcării în timp ce tu ai sfărâmat păpuşa
neroadă şi i-ai azvârlit departe capul pentru tot
ce ai săvârşit pentru tot ce n-am săvârşit
trebuie să mori
— Da, domnule, poemul e excelent. După
mine, e cel mai bun pe care l-ai scris.
L-a împăturit şi mi l-a înapoiat.
L-am întrebat dacă mai are ceva de spus
înainte de a muri. Revolverul se îndreptase din

nou spre el. L-am privit şi a oftat adânc.
— Ascultă-mă o clipă, Mac, spuse el; tu eşti beat, iar eu sunt bolnav. Hai să amânăm daravera. Am nevoie de linişte. Ca să-mi tratez impotența. După masă vin nişte prieteni să mă ia la o partidă de cărți. Farsa ta cu împachetarea pistolului e teribil

de iritantă. Suntem oameni de lume, ne asemănăm în multe privințe, ce naiba! - sex, versuri libere, tir. Dacă te-am supărat cu ceva, sunt dispus să-ți ofer reparații ieşite din comun. Nu exclud nici posibilitatea unei *rencontre* de modă veche, cu spada sau cu pistolul, în Rio sau aiurea. Nu stau prea bine cu memoria şi elocința astăzi, dar hai să spunem lucrurilor pe nume; dragă domnule

Humbert, n-ai fost un tată vitreg ideal, iar eu n-am silit-o pe micuța dumi-tale să vină cu mine. Ea m-a convins s-o duc într-o casă mai fericită. Conacul acesta nu e la fel de modern ca ranchul unde am locuit cu bunii mei prieteni. Dar e spațios, răcoros vara şi iarna, într-un cuvânt, e confortabil şi, cum am intenția să mă retrag definitiv în Anglia sau la Florența, îți propun să te muți în el. E al dumitale, gratis. Cu o singură condiție -să nu mai îndrepți spre mine pistolul acela (şi a înjurat îngrozitor). Apropo, te interesează bizareriile? Dacă da, îți pot oferi, tot gratis, deliciul casei, un mic monstru captivant, o tânără doamnă cu trei sâni, unul e o splendoare - o fermecătoare şi rarissimă minune. Ei hai, *soyons raisonnables.* O să mă răneşti

îngrozitor şi-atât, apoi o să putrezeşti în puşcărie în timp ce eu o să mă refac într-un decor tropical. Brewster, aici o să te simți ca-n rai, îți garantez, ai o pivniță magnifică - e garnisită cu vinuri; vei primi drepturile mele de autor pentru viitoarea mea piesă -acum n-am cine ştie ce în bancă, dar îmi propun să împrumut — ştii, aşa cum s-a exprimat Bardul, exasperat de guturai, să împrumut, să împrumut şi iar să împrumut. Mai sunt şi alte avantaje. E aici o doamnă Vibrissa - ciudat nume -, o femeie de mare încredere şi foarte sensibilă la mită, care vine din sat de două ori pe săptămână pentru curățenie, dar, vai, azi a lipsit, asta e, ce să-i faci, are fiice, nepoate; apoi am aflat unele lucruri despre şeful poliției şi acum este sclavul meu. Sunt dramaturg. Am

fost numit Maeterlinckul american, Maeterlinck-Schmetterling, cum spun eu. Hai, fii băiat de treabă! Ce se întâmplă

acum este foarte umilitor şi nu-s deloc sigur că procedez cum se cuvine. Să nu iei niciodată hercula-nită când bei rom. Şi-acum, hai, fii băiat de comitet şi lasă dracu' pistolul. Garderoba mea îți stă la dispoziție. Aha, uitasem ceva - sunt sigur că o să-ți placă. La etaj am o colecție absolut unică de artă erotică. Să-ți citez doar un singur exemplar: *Bagration Island,* un in-folio de lux, lucrarea remarcabilă scrisă de o doamnă remarcabilă, exploratoarea şi psihanalista Melanie Weiss - aruncă pistolul -, care include fotografiile a peste opt sute de organe bărbăteşti studiate şi măsurate de ea pe

Bagration, în Marea Barda, cu grafice şi diagrame edificatoare întocmite cu dragoste sub ceruri primitoare - aruncă, rogu-te, pistolul - şi, în plus, am să aranjez să asişti la execuții, fiindcă puțini ştiu că scaunul electric e galben...

Feu. De data aceasta am lovit ceva dur. Am nimerit speteaza unui balansoar negru, asemănător celui de la Dolly Schiller — glontele meu s-a izbit de suprafața interioară a spătarului şi fotoliul s-a pornit să se legene, atât de repede şi cu asemenea avânt încât cine ar fi intrat în cameră s-ar fi crucit văzând dublul miracol: balansoarul legănându-se singur de spaimă şi jilțul gol, fără conținut viu, în care stătuse cu o clipă mai înainte ținta mea purpurie. Agitându-şi degetele în aer, şi-a

săltat fundul şi a țâşnit fulgerător în salonul de muzică. In secunda următoare ne opinteam şi gâfâiam de o parte şi de cealaltă a uşii de la care neglijasem să iau cheia. Am câştigat din nou şi, cu o mişcare rapidă, Clare Imprevizibilul s-a aşezat la pian şi a apăsat energic clapele, punând în vibrație câteva corzi tânguitoare, fundamental isterice şi înfiorător de viguroase. Fălcile îi tremurau, mâinile întinse îşi înfundau încordate degetele în claviatură şi nările lui emiteau zgomote curioase la trecerea aerului, zgomote care nu se produseseră în timpul luptei noastre. Continuând să emită sonoritățile acelea imposibile, Clare a făcut o tentativă zadarnică de a deschide cu piciorul un fel de cufăr marinăresc de lângă pian. Glontele următor

s-a înfipt în trupul lui undeva lateral şi Clare a sărit de pe scaun înălțându-se din ce în ce mai sus, ca bătrânul, căruntul, nebunul Nijinski, ca Bătrânul Calif, aşa cum se întâmpla în unul dintre vechile mele coşmaruri, a atins o înălțime fenomenală sau aşa aveam eu impresia - în timp ce el despica aerul -, cutremurat încă de muzica sumbră şi pătrunzătoare -cu capul dat pe spate într-un urlet cumplit, cu o mână îşi strângea fruntea, cu cealaltă îşi prinsese subsoara ca şi cum l-ar fi înțepat o viespe, apoi a coborât, a atins podeaua cu călcâiele şi, redevenind bărbatul normal, îmbrăcat în halat, a zbughit-o pe uşă. Mă văd cum îl urmăresc prin hol cu salturi duble, triple, ca de cangur, rămânând foarte

drept pe picioarele bine întinse şi sar apoi de două ori în urma sa şi țâşnesc ca din arc, aşezându-mă între el şi uşa de la intrare cu o voltă dificilă, ca într-un balet, pentru a-i tăia drumul, fiindcă uşa nu fusese bine închisă. Deodată a redevenit maiestuos şi oarecum posomorât şi a început să urce scările late, iar eu, fără să-l urmăresc pe trepte, mi-am schimbat poziția şi am tras în succesiune rapidă trei sau patru focuri, care şi-au atins ținta; şi de fiecare dată când se întâmpla lucrul acesta oribil, fața i se contracta într-un stil absurd, caraghios, ca a unui clovn care îşi mimează excesiv durerea; apoi şi-a încetinit mersul, dându-şi peste cap ochii pe jumătate închişi, şi a scos un „ah" feminin şi de fiecare dată când îl nimerea glonțul, Quilty se

zvârcolea de parcă l-aş fi gâdilat şi de fiecare dată când îl atingeam cu gloanțele mele leneşe, stângace, bete, el spunea, ca pentru sine, cu un accent britanic suspect - şi în acelaşi timp se crispa îngrozitor, tremura, surâdea scremut, rostind cuvintele cu o intonație stranie, detaşată, ba chiar binevoitoare, blândă:

— Ah, domnul meu, mă doare, ajunge! Doare cumplit scumpul meu confrate. Kenunță te rog, opreşte-te. Aah! - e penjbil, într-adevăr, foarte penibil... Doamne! Ah! E dezgustător, tu n-ar trebui, de fapt...

A ajuns pe palier şi vocea nu i s-a mai auzit şi el a continuat să meargă în ciuda plumbilor înfipți în trupul lui umflat — şi extenuat, consternat, am înțeles că nu-l ucisesem, ci,

dimpotrivă, îi injectasem, după cum se părea, bietului om fluizi energizanți, capsulele gloanțelor ascuzând, probabil, în interiorul lor elixirul îmbătător al vieții.
Am încărcat din nou lucrul acela cu mâinile negre şi însângerate - mă atinsesem de ceva mânjit cu sângele lui vâscos. Am urcat scările şi l-am ajuns; cheile zornăiau ca aurul în buzunarele mele.
Se țâra din cameră în cameră, sângerând grandios, căuta o fereastră deschisă, clătina din cap şi încerca întruna să mă convingă să nu-l ucid. I-am țintit capul şi Clare s-a retras în dormitorul stăpânului şi din locul unde fusese urechea țâşnea un şuvoi de purpură imperială.
— Ieşi, ieşi afară de aici, zise, tuşind şi scuipând; şi — într-un coşmar al uimirii - am

văzut cum ființa lui scăldată în sânge, dar plină încă de vitalitate se bagă în pat şi se înveleşte cu aşternuturile învălmăşite haotic. Am tras de la foarte mică distanță, prin cuvertură - el a rămas întins, nemişcat, şi pe buze i s-a ivit o bulă roz, cu sugestii juvenile, care s-a mărit, transformându-se într-un balon, şi apoi s-a spart.

Am pierdut, cred, contactul cu realitatea doar o secundă sau două, nu-i vorba de acel *am văzut negru în fața ochilor* invocat de criminalul de rând; dimpotrivă, vreau să subliniez faptul că mă simțeam răspunzător pentru fiecare picătură ce se vărsa din sângele lui bolborosind şi, printr-o transmutație de o clipă, am trăit sentimentul că mă aflu în dormitorul conjugal, iar Charlotte zace bolnavă în pat.

Quilty era un om foarte bolnav. în locul pistolului țineam în mână unul dintre papucii lui şi stăteam pe pistol. M-am aşezat ceva mai confortabil pe scaunul de lângă pat şi mi-am răsucit puțin mâna ca să mă uit la ceas. Ii sărise geamul, dar continua să ticăie. Trista afacere durase mai mult de o oră. în sfârşit, Clare se liniştise. Mă simțeam oare împăcat, uşurat?

372

Nicidecum. Mă apăsa, mă copleşea, mă strivea o povară mai crâncenă decât cea de care voisem să scap. Nu îndrăzneam să-l ating, deşi aş fi vrut să mă asigur că murise. însă părea mort: o parte a feței îi zburase şi două muşte se plimbau pe ceea ce mai rămăsese, minunându-se de norocul care dăduse peste ele. Mâinile

mele arătau la fel ca ale lui. M-am spălat îndelung în baia de alături. Acum puteam să plec. Când am ieşit pe palier, mi-am dat seama că zumzetul vivace care mi se păruse o pură halucinație auditivă era, în realitate, un amestec de voci şi de muzică difuzată prin radio şi venea din salonul de la parter.

Se aflau acolo câțiva oameni care sosiseră, după cum se părea, de curând şi se cinsteau veseli cu băuturile lui Quilty. Un bărbat gras trona într-un fotoliu. Două brunete frumoase, palide şi tinere -surori, fără îndoială, cea mică era aproape o copilă -stăteau timide, stinghere, lipite una de alta, pe o canapea. Un tip roşu la față, cu ochi albaştri ca safirul, aducea două pahare venind din bucătă-ria-bar unde se aflau două sau trei femei care agitau zgomotos

cuburile de gheață şi flecăreau întruna. M-am oprit în cadrul uşii şi i-am anunțat:

— Adineauri l-am ucis pe Quilty.

— Bravo! spuse tipul roşu la față şi îi oferi fetei mai mari unul dintre pahare.

— Ar fi trebuit omorât mai de mult, remarcă grasul.

— Hei, Tony, ce zice ăsta? întrebă din bar o blondă fanată.

— Zice că l-a omorât pe Cue, răspunse tipul rumen în obraji.

— Zău! ? spuse un bărbat neidentificat ridicân-du-se din ungherul unde stătuse pe vine ca să se uite la nişte discuri. într-o zi o să-i facem şi noi chestia asta.

— Oricum, spuse Tbny, ar fi cazul să coboare. Nu-l mai putem aştepta multă vreme dacă

vrem să prindem începutul jocului.

373

•*J* — Dați-i ceva de băut omului ăstuia, zise grăsunul.

— Vrei o bere? întrebă o femeie în blugi, arătându-mi de la distanță cutia.

Cele două fete îmbrăcate în negru de pe canapea -cea mai tânără îşi mângâia cu degetele lănțişorul strălucitor de la gât - au rămas închise în tăcere şi au continuat să zâmbească. Erau atât de tinere, atât de senzuale. Muzica s-a întrerupt câteva momente şi atunci s-a auzit un zgomot pe scări. Eu şi Tony am ieşit în hol. Quilty, nimeni altul!, izbutise să se târască până pe palier şi se arătase dând greoi din aripi - apoi s-a prăbuşit transformându-se pe vecie într-un morman

purpuriu.

— Hei, Cue, grăbeşte-te, zise Tony râzând. Cred că încă nu s-a...

S-a întors în salon şi muzica a acoperit restul frazei.

Iată finalul piesei ingenioase, mi-am spus, pe care Quilty a pus-o în scenă pentru mine. Am părăsit casa cu inima grea şi prin strălucirea pătată a soarelui m-am îndreptat spre maşină. De-o parte şi de alta parcaseră alte două automobile. După câteva manevre, am reuşit cu oarecare dificultate să-mi scot Sedanul dintre ele.

36

Ce s-a întâmplat după aceea a fost plat şi lipsit de culoare. Am coborât dealul încetinel şi am continuat să rulez în acelaşi ritm leneş în

direcția opusă oraşului Parkingotn. îmi lăsasem impermeabilul în budoar, iar pe Amic îl abandonasem în camera de baie. Nu, categoric, nu mi-ar fi plăcut să locuiesc în casa aceea. Dar dacă vreun doctor genial ar reuşi să-lreaducă la viață pe Quilty ciuruitul, pe Clare Obscurul, schimbând astfel dramatic cursul carierei sale medicale şi poate destinul omenirii ? La drept vorbind, prea puțin îmi păsa şi nu doream, în general, decât să uit întreaga porcărie - şi când am aflat

cu certitudine că murise, am fost mulțumit că nu voi fi nevoit să-l asist mintal în lunile de convalescență chinuitoare şi dezgustătoare, cu întreruperile provocate de tot felul de operații şi recidive detestabile, ca să nu mai spun că nu

era exclus să mă viziteze, ceea ce m-ar fi pus în situația ingrată de a încerca să-l readuc la rațiune, convingându-l că nu este o stafie. Am simțit, aşadar, o stranie uşurare. Ştia el, Thomas, ceva. Vederea este simțul cel mai prețios al omului şi, totuşi, ciudat, pipăitul devine în momente critice principalul, dacă nu chiar singurul mijloc de contact cu realitatea. Mă învăluisem cu Quilty - cu senzația rostogolirii şi încleştării care precedase sângerarea. Şoseaua străbătea o câmpie deschisă şi atunci mi s-a năzărit că aş putea să sfidez regulile circulației, dacă tot încălcasem legile fundamentale ale umanității. Nu era un gest simbolic sau de protest, ci pur şi simplu o experiență inedită. Am virat, aşadar, trecând pe partea stângă a şoselei, mi-am verificat

starea de spirit şi am constatat că era bună. Aveam senzația plăcută a unei dizolvări interioare, cu elemente de tactilitate difuză, amplificată de gândul că, rulând pe contrasens, mă apropiasem fantastic de eliminarea legilor de bază ale fizicii, într-un fel, era un neastâmpăr metafizic. Mânam pe fața excentrică a oglinzii, domol, visător, fără să depăşesc douăzeci de mile la oră. Circulația era redusă. Maşinile ce mă depăşeau din când în când pe banda pe care le-o cedasem mă claxonau brutal. Automobilele care veneau spre mine ezitau, virau brusc şi se văicăreau îngrozite. Am constatat curând că mă apropiam de zone populate. Am trecut pe roşu, ce senzație!, ca în copilărie când sorbeam pe furiş o înghițitură de vin roşu de Burgundia.

între timp, au început să apară complicațiile. Eram urmărit şi escortat. Am văzut apoi cum două maşini se postau în aşa fel încât să-mi blocheze complet trecerea. Cu o mişcare grațioasă, am ieşit de pe şosea şi, după două sau trei hurducături puternice, am început să mă cațăr pe o pajişte în pantă trecând printre vacile

uimite şi maşina s-a oprit apoi, legănându-se uşor. Un fel de sinteză hegeliană care înlănțuia două femei moarte.

în curând, urma să fiu scos din maşină (Salut, bătrâne Melmoth, mii de mulțumiri) şi, într-adevăr, aşteptam să mă predau, să fiu înşfăcat de nenumărate mâini, iar eu să stau inert, să nu cooperez, şi ei să se agite şi să mă ducă şi eu,

relaxat, comod, să capitulez alene, ca un bolnav, delectându-mă morocănos cu moliciunea mea şi bucurându-mă de sprijinul sigur pe care mi-l dădeau polițiştii şi cei veniți cu ambulanța. Şi cum stăteam aşteptându-i să se cațere vijelios spre mine pe pajiştea povârnită, am evocat un ultim miraj al uimirii şi neputinței. într-o zi, la puțin timp după dispariția ei, m-au apucat nişte grețuri atât de fioroase încât m-am văzut silit să mă opresc pe drumeagul fantomatic al unui munte străvechi, drum care uneori însoțea, alteori traversa o şosea nouă, nouță, cu puzderiile sale de stelişoare ce îşi scăldau florile în căldura indiferentă a unei după-amieze pal-azurii de toamnă târzie. Am tuşit de mai-mai să-mi vărs mațele, m-am odihnit puțin pe un bolovan,

apoi m-am gândit că aerul pur o să-mi facă bine şi m-am îndreptat spre un parapet scund din piatră construit pe partea dinspre prăpastie a autostrăzii. Lăcuste verzi țâşneau din buruienile veştejite de pe marginea drumului. Un nor diafan îşi deschidea larg brațele, îndreptându-se spre altul, o idee mai închegat, care ținea de un alt sistem, mai indolent, pe care se sprijinea cerul. Când m-am apropiat de genune, m-a învăluit unitatea melodică a sunetelor ce se înălțau ca un abur dintr-un oraş minier ce se întindea la picioarele mele în faldul văii. Se distingea geometria străzilor dintre blocurile cu acoperişuri roşii şi cenuşii şi pămătufurile verzi ale copacilor şi un pârâiaş şerpuit şi scânteierea minerală a depozitelor de cărbuni ale oraşului şi, dincolo

de acestea, drumurile care străbăteau în cruciş şi-n curmeziş pătura matlasată şi excentrică a câmpurilor posomorâte şi îngălbenite, iar departe-departe,

munții semeți îmbrăcați în păduri. însă vibrația vaporoasă a sunetelor acumulate care nu încetau nici o clipă înălțându-se spre buza de granit unde şedeam, ştergându-mă la gura mea murdară, încânta urechea cu tonurile lor visătoare, producând o emoție mai puternică decât culorile acelea ce se bucurau şi se bucurau - fiindcă există culori şi nuanțe care par să se veselească atunci când se află în companie bună. Mi-am dat seama numaidecât că toate sunetele acestea erau ale unei naturi unice şi că din străzile oraşului transparent, cu

femeile acasă şi bărbații plecați aiurea, se înălțau doar sunetele acestea şi numai ele. Da, auzeam ariile copiilor ce se jucau, Cititorule! — dar numai pe ele —, şi văzduhul era atât de limpede încât în boarea maiestuoasă şi delicată, depărtată şi uluitor de apropiată, delicată, candidă şi dumnezeieşte de enigmatică, se auzeau din când în când, parcă descătuşate, o izbucnire aproape cristalină de râsete voioase sau trosnetul unei rachete de base-ball sau uruitul unor mini-tre-nuri, se aflau însă în realitate la o asemenea distanță încât ochiul nu distingea nici o mişcare pe străzile delicat gravate. De pe înălțimea semeață, ascultam vibrația muzicală suavă, fulgerele țipetelor distincte pe un fundal de murmure sobre, şi-atunci am înțeles că

dureroasă şi lipsită de speranță nu era atât absența Lolitei, cât absența vocii ei din această armonie.

Aşadar, asta-i povestea mea. Am recitit-o. Are în ea crâmpeie de suflet, şuvițe de sânge şi gângănii verzi, strălucitoare. în momentele cruciale ale istorisirii, simt cum eul meu alunecos fuge de mine cufundându-se în ape mai întunecate, mai sumbre, pe care nu mă încumet să le sondez. N-am vrut să rănesc pe nimeni şi, de aceea, multe lucruri şi persoane rămân învăluite în mister. în ce mă priveşte, am cochetat cu multe pseudonime până să nimeresc unul deosebit de sugestiv. Există în notele mele „Otto Otto" şi „Mesmer Mesmer" şi „Lamber Lamber", dar, din anumite motive, alegerea făcută de mine exprimă cel mai bine

nemernicia.

377

Când am început să scriu *Lolita,* acum cincizeci şi şase de zile, mai întâi în salonul pentru psihopați unde eram supus la o expertiză, apoi în această izolare bine încălzită, deşi asemănătoare unui cavou, m-am gândit să utilizez consemnările *in toto* la procesul meu, dar nu pentru a-mi salva capul, fireşte, ci sufletul. Totuşi, când am ajuns pe la mijlocul relatării, mi-am dat seama că nu o puteam expune pe Lolita, care trăia. Voi folosi memoriile mele în şedințele secrete ale tribunalului, dar publicarea lor trebuie amânată. Mă opun pedepsei capitale, dar din motive care deşi par evidente nu sunt deloc cele pe care le presupuneți; această atitudine

va fi, cred, împărtăşită de completul de judecată. Dacă aş fi compărut în fața mea, i-aş fi dat lui Humbert cel puțin treizeci şi cinci de ani de temniță pentru viol şi aş fi respins celelalte capete de acuzare. Dar chiar şi aşa, Dolly Schiller va trăi mulți ani după dispariția mea. în consecință, am luat hotărârea, având legalitatea şi fundamentarea unui testament semnat: vreau ca memoriile mele să fie publicate numai după ce Lolita nu va mai exista. Aşadar, când cititorul va deschide cartea, nici unul dintre protagonişti nu va mai fi în viață. Sângele îmi pulsează prin mâna care scrie şi tu eşti la fel de implicată în chestiunea aceasta blestemată - şi de aici mă adresez ție, care eşti departe, în Alaska. Să-i fii credincioasă lui Dick. Nu-i lăsa pe alți bărbați

să te atingă. Nu intra în vorbă cu oameni necunoscuți. Sper să îți iubeşti copilul. Sper să fie băiat. Soțul tău se va purta bine cu tine, aşa nădăjduiesc, altminteri stafia mea se va năpusti asupra lui ca fumul cel negru, ca un uriaş scos din minți şi-l va sfâşia nerv cu nerv. Să nu-ți fie milă de C.Q. Cineva a ales între el şi H.H. şi a vrut ca eu să mai exist câteva luni în plus pentru a-l face pe Clare să trăiască în mințile altor generații. Mă gândesc la zimbri şi la îngeri, la taina coloranților rezistenți, la sonetele profetice, la refugiul oferit de artă. Este singurul fel de nemurire de care ne vom bucura şi tu, şi eu, Lolita mea.

După ce l-am interpretat pe suavul John Ray, personajul din *Lolita* care a redactat Cuvântul înainte, orice alte comentarii venite din partea mea ar putea să şocheze - de fapt, m-ar şoca chiar şi pe mine -, întrucât ar însemna să-l interpretez pe Vladimir Nabokov vorbind despre propria carte. Ibtuşi, câteva lucruri trebuie discutate; şi procedeul autobiografic poate duce la o fuziune între mim şi model. Profesorii de literatură sunt în stare să-şi pună probleme de felul „Care este intenția autorului ?" sau, ; şi mai rău, „Ce vrea să spună tipul ?". Ei bine, eu fac parte din categoria autorilor ce se apucă să scrie o carte doar cu scopul de a scăpa de acea carte şi care, dacă i se cere să explice originile şi geneza operei respective, se vede nevoit să recurgă la

termeni vechi ca Interacțiune şi Combinație - ceea ce, sunt obligat să admit, creează impresia că un scamator îşi explică un truc recurgând la altul.

Am simțit prima pulsație firavă a *Lolitei* spre sfârşitul lui 1939 sau începutul lui 1940 în Paris, într-o perioadă când eram țintuit la pat de un atac sever de nevralgie intercostală. După câte îmi amintesc, pulsația originară a inspirației a fost produsă oarecum de un foileton despre o maimuță de la Jardin des Plantes care, după câteva luni de insistențe depuse de un om de ştiință, a produs primul desen realizat vreodată de un animal: sărmana creatură a schițat gratiile cuştii unde stătea închisă. Impulsul inițial n-a avut nici o legătură contextuală cu şirul ulterior de

gânduri care a generat, totuşi, prototipul romanului meu, o nuvelă de vreo treizeci de pagini. Am scris-o în ruseşte, limba

în care scrisesem romane începând din 1924 (cele mai bune nu sunt traduse în limba engleză şi toate sunt interzise în Rusia din motive politice). Bărbatul era din Europa Centrală, nimfeta anonimă era franțuzoaică, iar locurile de desfăşurare a acțiunii erau Parisul şi Provence. Personajul masculin se căsătorea cu mama fetei, dar femeia era bolnavă şi murea curând după cununie, iar după încercarea ratată de a profita de orfană într-o cameră de hotel, Arthur (aşa se numea) se arunca sub roțile unui camion. într-o noapte de război cu ferestrele camuflate cu hârtie

albastră, am citit nuvela unui grup de prieteni - Mark Aldanov, doi revoluționari sociali şi o doctoriță; dar nu mi-a plăcut cum a ieşit şi am distrus-o în 1940, la puțin timp după ce m-am mutat în America.

Prin 1949, în Ithaca, în nordul statului New York, pulsația, care nu încetase complet niciodată, a început să mă sâcâie din nou. Combinația şi inspirația s-au asociat cu un elan proaspăt şi m-au implicat într-o tratare nouă a temei, dar de data aceasta în engleză -limba primei mele guvernante din Sankt-Petersburg, *circa* 1903, o anume Miss Rachel Home. Acum nimfeta avea ceva sânge irlandez, dar în esență rămânea aceeaşi fetişcană şi ideea fundamentală a căsătoriei cu mama ei se păstra; altminteri „fătul" era nou şi-i dăduseră

în taină gheare şi aripi de roman.
Cartea s-a dezvoltat lent, cu multe întreruperi şi devieri. îmi trebuiseră vreo patruzeci de ani ca să inventez Rusia şi Europa Occidentală, iar acum mă vedeam confruntat cu sarcina de a inventa America. Obținerea ingredientelor locale care să-mi permită să injectez o doză medie de „realitate" (unul din puținele cuvinte care nu are nici un sens fără ghilimele) în infuzia de fantezie individuală s-a dovedit la cincizeci de ani un proces mult mai dificil decât fusese în Europa tinereților mele, când receptivitatea şi capacitatea de reținere funcționau din plin şi de la sine. între timp am scris alte cărți. O dată sau de două ori am fost pe punctul de a arde versiunea neterminată: am dus-o pe Juanita Dark până lângă umbra

crematoriului de pe pajiştea inocentă, dar m-a oprit gândul că stafia cărții distruse îmi va bântui fişierul toată viața.

în fiecare vară soția mea şi eu plecăm la vânătoare de fluturi. Exemplarele sunt depuse la instituții ştiințifice ca, de pildă, Muzeul de Zoologie Comparată de la Harvard sau în Colecția de la Corneli University. Etichetele fixate sub fluturi vor fi un adevărat dar pentru cercetătorul din secolul douăzeci şi un pasionat de biografiile ascunse. Şi astfel, la taberele noastre -Telluride, Colorado; Afton, Wyoming; Portal, Arizona; Ashland, Oregon - am reluat energic *Lolita,* lucrând seara sau în zilele norocoase. Am terminat manuscrisul în primăvara lui 1954 şi imediat am început să

caut un editor.

La început, sfătuit de un prieten vechi şi prudent, am fost suficient de docil şi am hotărât să o public anonim. Nu voi regreta însă niciodată faptul că, nu mult după aceea, m-am hotărât să semnez *Lolita,* deoarece mi-am dat seama că masca mi-ar fi compromis foarte probabil propria cauză. Cei patru editori americani, W, X, Y, Z, cărora le-am oferit pe rând dactilograma şi-au consultat lectorii şi consilierii literari şi s-au arătat extrem de şocați de *Lolita;* nici măcar vechiul şi prudentul meu prieten F.P. nu se aşteptase la o asemenea reacție.

Este adevărat că în bătrâna Europă şi cu osebire în secolul al optsprezecelea (exemplele cele mai clare vin din Franța), licențiozitatea

deliberată nu era incompatibilă cu sclipirile de comedie ori cu satira viguroasă, sau chiar cu verva unui poet rafinat aflat într-o stare de spirit poznaşă, dar este la fel de adevărat că în timpurile moderne termenul „pornografie" implică mediocritate, comercialism şi anume reguli stricte de narațiune. Obscenitatea trebuie cuplată cu banalitatea, fiindcă e obligatoriu ca orice fel de delectare estetică să fie înlocuită complet cu o simplă stimulare sexuală care cere cuvântul tradițional pentru a acționa direct asupra pacientului. Producătorul de pornografie e obligat să respecte reguli vechi şi rigide pentru a-i oferi pacientului său certitudinea satisfacției aşa cum li se întâmplă, de exemplu, celor pasionați de romanele polițiste -romane unde, dacă nu eşti atent,

adevăratul asasin s-ar putea dovedi, spre dezgustul fânului, originalitatea artistică (cine, de exemplu, ar dori o povestire polițistă

lipsită de dialog?). Astfel, în romanele pornografice, acțiunea trebuie să se limiteze la copulația clişeelor. Stilul, structura, imagistica nu trebuie să-l distragă pe cititor de la lubricitatea călduță. Romanul se va alcătui printr-o alternare de scene sexuale. Pasajele intermediare se vor reduce la însăilări de sensuri, punți logice extrem de simple, expuneri şi explicații succinte, pe care cititorul le va sări probabil, însă vrea să le ştie acolo ca să nu aibă senzația că este păcălit (o mentalitate ce se trage din basmele „adevărate" ale copilăriei). Mai mult, scenele sexuale din

carte trebuie să urmeze o linie ascendentă, cu noi variațiuni, combinații inedite, noi erotisme şi o creştere constantă a numărului participanților (într-o piesă a lui Sade e chemat şi grădinarul) şi, astfel, sfârşitul cărții va fi apoteotic - adică suprasaturat cu erotism. Anumite procedee tehnice de la începutul *Lolitei* (jurnalul lui Humbert, de exemplu) i-au indus în eroare pe lectorii mei de la editurile solicitate, făcându-i să creadă că au în față o carte licențioasă. Se aşteptau la o succesiune ascendentă de scene erotice; când acestea s-au oprit, lectorii s-au oprit şi ei, i-a cuprins plictisul şi au abandonat cartea. Iată motivul, cred eu, unul dintre motivele pentru care cele patru edituri nu au citit până la capăt dactilograma. Nu mă interesează dacă ele au

considerat că romanul este sau nu este pornografic. Refuzul lor de a cumpăra cartea nu se întemeia pe felul în care am tratat tema, ci se datora temei înseşi, întrucât pentru majoritatea editorilor americani există cel puțin trei teme tabu. Celelalte două sunt: căsătoria foarte reuşită şi binecuvântată cu mulți copii şi nepoți dintre un partener alb şi unul negru; şi ateul desăvârşit care trăieşte o viață fericită şi folositoare şi moare în timpul somnului la vârsta de 106 ani.

Câteva reacții au fost foarte amuzante: un lector mi-a sugerat că firma sa ar fi dispusă să mă publice dacă aş transforma-o pe Lolita într-un băiat de doisprezece ani pe care să-l las sedus de Humbert, un fermier, într-un hambar, într-o ambianță sordidă şi aridă, totul expus în

fraze scurte, puternice, „realiste („El se poartă nebuneşte. Cred că noi ne purtăm cu toții nebuneşte. Cred că Dumnezeu însuşi se poartă

nebuneşte" etc). Deşi lumea ar trebui să ştie că detest simbolurile şi alegoriile (ceea ce se datorează în parte vechii mele repulsii față de magia freudiană şi în parte faptului că nu pot suferi generalizările născocite de mitologii şi sociologii literari), un lector, altminteri inteligent, care a frunzărit prima parte a cărții a văzut *în Lolita* „Bătrâna Europă pervertind tânăra Americă", în timp ce alt frunzăritor a înțeles că romanul prezintă „Tânăra Americă pervertind bătrâna Europă". Editorul X, ai cărui consilieri au fost atât de plictisiți de Humbert încât n-au izbutit să treacă de pagina

188, a avut naivitatea să-mi scrie că partea a doua e prea lungă. Pe de altă parte, editorul Y şi-a exprimat regretul că în carte nu se află şi oameni buni. Editorul Z mi-a ' scris că, dacă ar publica *Lolita, şi* el, şi eu am înfunda puşcăria.

Intr-o țară liberă nu este de presupus că un scriitor o să-şi bată capul cu democrația exactă dintre senzualitate şi senzitivitate; n-ar avea nici un rost; pot să-i admir, dar nu sunt capabil să rivalizez cu cei ce expun tinere şi frumoase mamifere fotografiate în reviste *i* unde decolteul general este coborât atât cât trebuie pentru a provoca chicotitul unui fost director de şcoală, dar destul de ridicat pentru a nu atrage încruntarea directorului de poştă. Presupun că există cititori pentru care este

excitantă desfăşurarea cuvintelor murale în acele romane enorme şi iremediabil banale, dactilografiate cu degetele mari ale mediocrităților cu ştaif, lucrări numite „puternice" şi „viguroase" de cronicarii de duzină. Anumite suflete nobile vor considera că romanul *Lolita* este lipsit de sens fiindcă nu îi învață nimic. Eu nu sunt cititor sau scriitor de romane didactice şi, în ciuda afirmațiilor lui John Ray, *Lolita* nu urmăreşte un scop moral. Pentru mine, opera de ficțiune există în măsura în care îmi produce ceea ce aş numi *grosso modo* bucurie estetică, adică sentimentul de a fi oarecum conectat undeva cu alte stări existențiale unde norma este arta (curiozitate, tandrețe, bunăvoință, extaz). Nu sunt multe cărți de acest fel. Celelalte reprezintă fie

maculatură de actualitate, fie aşa-numita literatură de idei, care este foarte adesea maculatură de actualitate, livrată în uriaşe ambalaje de ipsos ce

se transmit de la epocă la epocă, până când vine cineva cu un ciocan şi le trage lui Balzac, Gorki sau Mann o lovitură zdravănă şi-i sparge.

Unii scriitori m-au acuzat că *Lolita* este anti-ame-ricană. Acuza aceasta mă îndurerează mult mai tare decât învinuirea idioată de imoralitate. Considera-ţiuni de profunzime şi de perspectivă (o peluză de suburbie, o pajişte montană) m-au obligat să construiesc un număr de ambianţe americane. Aveam nevoie de un anumit mediu care bine dispune. Or,

nimic nu este mai înveselitor ca vulgaritatea filistină. însă, în ceea ce priveşte vulgaritatea filistină, nu există o deosebire intrinsecă între manierele palearctice şi cele nearctice. Un proletar din Chicago poate fi la fel de burghez (în sens flaubertian) ca şi un duce. Am ales motelurile americane în locul hotelurilor elvețiene sau a hanurilor engleze doar pentru că mă străduiesc să fiu un scriitor american şi revendic numai drepturile de care se bucură alți scriitori americani. Pe de altă parte, Humbert, creația mea, este străin şi anarhist şi există multe lucruri în care mă aflu în dezacord cu el (inclusiv, evident, chestiunea nimfetelor). Şi toți cititorii mei ruşi ştiu că vechile mele lumi - rusească, britanică, germană, franceză - sunt la fel de fantastice şi personale ca şi

aceasta nouă.

N-aş vrea ca afirmațiile mele să pară rezultatul ranchiunei şi, de aceea, mă grăbesc să adaug că, pe lângă mieluşeii care au citit dactilograma *Lolitei* sau ediția scoasă de Olympia Press întrebându-se tot timpul „De ce a fost nevoie să scrie aşa ceva?" sau „De ce trebuie să citesc despre maniaci ?", au existat şi o serie de oameni înțelepți, sensibili şi serioşi care mi-au înțeles cartea foarte bine, oricum, mai bine decât o pot explica eu aici. Pentru orice scriitor care se respectă, cărțile publicate se constituie în prezențe constante şi consolatoare. Luminile lor de control ard permanent undeva în subsol şi o uşoară atingere a termostatului personal produce instantaneu o mică şi potolită explozie de

căldură familiară. Această prezență, această văpaie a cărții situată la o depărtare permanent accesibilă creează un sentiment foarte agreabil şi cu cât cartea s-a

conformat mai bine la conturul şi la culoarea prefigurate, cu atât lumina ei străluceşte mai intens şi mai liniştit. Dar chiar şi aşa, există anumite puncte, drumuri lăturalnice, depresiuni care sunt evocate de autor cu mai multă înflăcărare şi degustate cu mai multă încântare decât alte părți ale cărții. După ce am corectat şpalturile în iarna anului 1954, nu am mai recitit *Lolita,* dar constat că este o prezență încântătoare acum când bântuie discret pe lângă casă, aşa cum o zi de vară

despre care ştii că va fi strălucitoare stă dincolo de pâclă. Şi întotdeauna când mă gândesc la *Lolita* îmi aleg, pentru a mă delecta, anumite imagini - aceea a domnului Taximovici, sau lista clasei de la Şcoala din Ramsdale, sau imaginea Charlottei spunând „etanş", î sau pe cea a Lolitei înaintând lent spre darurile lui Humbert, sau picturile ce decorează mansarda stili-:.• zată a lui Gaston Godin, sau chipul bărbierului de la Kasbeam (care m-a costat o lună de lucru), sau Lolita J jucând tenis, sau spitalul din Elphinstone, sau palida, ! gravida, mult-iubita, de neregăsit Dolly Schiller murind ' în Gray Star (capitala cărții), ori clinchetele de clopoței i ale oraşului din vale urcând poteca de munte (pe care am prins prima femelă cunoscută din

specia *Lycaeides l sublivens* Nabokov). Acestea constituie nervii cărții. j Sunt puncte secrete, coordonatele subconştiente cu ajutorul cărora este urzită cartea - deşi îmi dau foarte limpede seama că acestea şi alte scene vor fi sărite sau nu vor fi băgate în seamă. Mai mult, cei ce încep să citească romanul sub impresia că este ceva în genul unor cărți ca *Memoirs of a Woman of Pleasure* sau *Les Amours de Milord Grosvit* nici nu vor ajunge la ele. E foarte adevărat că romanul meu conține diferite aluzii la impulsurile fiziologice ale unui individ pervers. Dar, în definitiv, noi nu suntem copii, nici delincvenți juvenili analfabeți, nici băieți de la şcolile publice engleze care după o noapte de zbenguiala homosexuală trebuie să suporte paradoxul de

a-i citi pe antici în variante expurgate.
E o copilărie să citeşti opera de ficțiune pentru a dobândi informații despre o țară, sau despre o clasă socială, sau despre autor. Şi totuşi, după ce a citit *Lolita,* unul dintre puținii mei prieteni intimi s-a simțit

sincer afectat de faptul că eu (eu!) sunt nevoit să trăiesc „printre oameni atât de deprimanți" - când singurul disconfort pe care îl resimțeam cu adevărat era acela de a trăi în atelierul meu înconjurat de membre abandonate şi torsuri neterminate.
După ce Olympia Press, din Paris, a publicat cartea, un critic american a emis părerea că *Lolita* ar reprezenta monumentul pasiunii mele pentru romanul romantic. Dacă am înlocui

„romanul romantic" cu „limba engleză", formula aceasta elegantă ar fi mai corectă. Simt însă că aici glasul meu capătă tonalități stridente. Nici unul dintre prietenii mei americani nu mi-a citit cărțile ruseşti şi astfel orice comentariu laudativ despre forța operelor mele englezeşti îmi pare oarecum inexact. Tragedia mea personală, care nu poate şi nu trebuie să mă preocupe decât pe mine, este că a trebuit să-mi părăsesc idiomul meu natural, limba rusă, o limbă neîmpiedicată, bogată şi de o docilitate infinită, şi să recurg la o engleză de calitatea a doua, lipsit fiind astfel de toate acele dispozitive - oglinda înşelătoare, fundalul din catifea neagră, asociațiile şi tradițiile implicate şi implicite - pe care iluzionistul băştinaş le poate utiliza în chip

magic, fâlfâindu-şi cozile fracului, pentru a transcende într-un fel personal moştenirea primită.

12 noiembrie 1956

Cuprins

PARTEA ÎNTÂI.....n

PARTEA ADOUA.....175

Vladimir Nabokov - *Despre o carte intitulată* Lolita.....379

o

în colecția **Biblioteca Polirom**

au apărut:

Honore de Balzac - *Proscrişii şi alte povestiri din* Comedia umană Emile Zola - *Prada* Mihai Eminescu - *Opera poetică* A.S. Puşkin - *Talismanul* (poezii) Nikos Kazantzakis — *Zorba Grecul* F.M. Dostoievski - *Idiotul*

Konrad Lorenz — *Şi el vorbea cu patrupedele,*

cu păsările şi cu peştii. Aşa a descoperit omul câinele

Gustave Flaubert - *Doamna Bovary* Boris Pasternak - *Doctor Jivago Dulcea mea DoamnăEminul meu iubit —*

Corespondență inedită Mihai Eminescu - Veronica Micle

Jean-Paul Sartre - *Adevăr şi existență* Rainer Măria Rilke — *Elegiile duineze. Sonetele către Orfeu*

Rabindranath Tagore - *Gitanjali. Jertfa lirică*

Dante - *Divina Comedie* Jean-Paul Sartre - *Carnete dintr-un război*

anapoda

Oscar Wilde - *Decăderea minciunii. Eseuri*

Miguel de Cervantes - *Nuvele exemplare* (2 voi. Miguel de Unamuno - *Trei nuvele exemplare*

şi un Prolog

Ernst Jiinger - *Cartea ceasului de nisip*

Slawomir Mrozek - *Povestiri 1990-l993* N.V. Gogol - *Opere 1 (Serile în cătunul de*

lângă Dikanka, Mirgorod)

■*i*

Oi ■i '■fi

'â

A

•i.i-

ţiul

at

N.V. Gogol - *Opere 2 (Povestiri din Sankt-Petersburg, Revizorul, Căsătoria)*

N.V. Gogol - *Opere 3 (Suflete moarte)*

Oscar Wilde - *Portretul lui Dorian Gray*

D.H. Lawrence -*Amantul doamnei Chatterley*

Honore de Balzac — *O afacere tenebroasă*]

David Lodge — *Schimb de dame*

F. Scott Fitzgerald - *Blândeţea nopţii*

Mihail Bulgakov — *Cupa vieţii*

Salman Rushdie - *Ruşinea*

Saul Bellow - *Ravelstein*

A.P. Cehov - *Stepa şi alte povestiri*

J.D. Salinger - *Nouă povestiri*

Ian McEwan - *Amsterdam*

Andrei Makine - *Crima Olgăi Arbelina*

Jonathan Coe - *Casa somnului*

J.D. Salinger - *De veghe în lanul de secară*

John Fowles — *Iubita locotenentului francez*

David Lodge - *Ce mică-i lumea!*

Jose Saramago — *Toate numele*

;

Peter Ackroyd - *Documentele lui Platon*

D.H. Lawrence - *Fii şi îndrăgostiți*

F. Scott Fitzgerald - *Marele Gatsby*

Antonio Tabucchi — *Capul pierdut al lui Damasceno Monteiro*

Ernst Jiinger - *Grădini şi drumuri*

I.S. Turgheniev - *Prima iubire*

Mika Waltari - *Etruscul* J *f*

David Lodge - *Meserie !*

Bernhard Schlink - *Cititorul* r:

Max Frisch - *Homo faber*

Dino Buzzati - *Deşertul tătarilor * i*

Andrei Makine - *Testamentul francez*

F.M. Dostoievski — *Nopți albe şi alte microromane*

Kazuo Ishiguro - *Rămăşițele zilei*

Honore de Balzac - *Femeia părăsită. Scene din* Comedia umană ;

Saul Bellow - *Trăieşte-ți clipa* «•*,

John Fowles - *Colecționarul* s-*iUi*

'-3

A.P. Cehov - *Logodnica şi alte povestiri*

William Shakespeare în colaborare cu John Fletcher - *Doi veri de stirpe aleasă*

Haruki Murakami - *Pădurea norvegiană* Colm Toibin - *Povestea nopții* Julian Barnes

-*Anglia, Anglia* Ismail Kadare - *Generalul armatei moarte* Jose Saramago - *Pluta de piatră* William Trevor - *Citindu-l pe Turgheniev* Erico Verissimo — *Incident la Antares* Aglaja Veteranyi - *De ce fierbe copilul în mămăligă* David Lodge - *Terapia* Max Frisch - *Eu nu sunt Stiller* Amelie Nothomb - *Igiena asasinului* ; George Orwell - *Ferma Animalelor* Michael Ondaatje - *Obsesia lui Anii* J.D. Salinger - *Dulgheri, înălțați grinda acoperişului* şi *Seymour: o prezentare* Luis Sepulveda - *Bătrânul care citea romane de dragoste* ■ Dino Buzzati — *O dragoste* D.H. Lawrence - *Fata pierdută*) Umberto Eco - *Numele trandafirului* J.D. Salinger - *Franny şi Zooey*

Muriel Spark — *Lorzi şi complici* »f ■•

August Strindberg - *Singur*

Birgitta TVotzig - *Vieți duble*

Daniel Pennac - *La căpcăunii veseli*

Daniil Harms - *Mi se spune capucin*

Boris Pasternak - *Sub înaltă protecție*

Salman Rushdie - *Ultimul suspin al Maurului*

Ângeles Mastretța - *Răpeşte-mi viața*

Giinter Grass - *în mers de rac*

George Orwell - *O mie nouă sute optzeci şi patru*

Amelie Nothomb - *Uimire şi cutremur*

Lawrence Durrell - *Cvartetul din Alexandria. Justine*

Iris Murdoch - *Clopotul* Vbltaire - *Dicționar filosofic*

Italo Calvino - *Castelul destinelor încrucişate*

John Fowles - *Magicianul*

Ian McEwan - *Grădina de ciment*

Dai Sijie - *Balzac şi Micuța Croitoreasă chineză*

Christa Wolf - *Medeea. Glasuri*

Russell Banks - *Dulcea lume de după*

Lawrence Durrell - *Cvartetul din Alexandria. Balthazar*

Saul Bellow — *Darul lui Humboldt* Vladimir Nabokov - *Lolita*

în pregătire:

I.S. Turgheniev - *în ajun. Fum* Helen Fielding - *Jurnalul lui Bridget Jones* Aldous Huxley - *Minunata lume nouă. Reîntoarcere în minunata lume nouă*

.-»

3 —*i*

cri

10

www.polirom.ro

Coperta: Angela Rotaru-Serbenco

Tehnoredactor: Lucian Pavel

Bun de tipar: decembrie 2002. Apărut: 2003

Editura Polirom, B-dul Copou nr. 4 • P.O. Box 266,

6600, Iaşi, Tel. Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;

(0232)21.74.40 (difuzare); E-mail:office@polirom.ro

B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,

O.P. 37 • P.O. Box l-728, 70700, Bucureşti;

Tel.: (021) 313.89.78, E-mail: polirom@dnt.ro

18-OCT 2004

2 3. *m. im*

i 6. FEB. 200L

Tipografia MULTIPRINT Iaşi Calea Chişinăului 22, et. 6, Iaşi 6600 tel. 0232-211225, 236388, fax. 0232-211252

Valoarea timbrului literar este de 2 din preţul de vânzare şi se adaugă acestuia. Sumele se virează la Uniunea Scriitorilor din România, cont nr. 2511.l-l71.1ROL ■'

3 0. MAR 2005